

DEN FORSØGSMÆSSIGE SPIRITISME

MEDIERNES BOG

ALLAN KARDEC

Baseret på Sigurd Triers oversættelse fra 1904

MEDIERNES BOG

Forfatter: Allan Kardec (1804-1869)

3. danske udgave København, 2017, 1. oplag

Original titel: Le livre des Médiums

Udgivet første gang i Paris, Frankrig, 1861

Digitalisering af den danske udgave fra 1904:

Vera Lucia Borges Palmgren

Modernisering af sproget og revision:

Jette B.B. Andersen og Sonia Regina de Araujo

Opsætning: Balle Grafik

Omslag: Vivianne Guillaumon Thomsen

Baseret på 2. danske udgave oversat af Cand.Mag. Sigurd Trier efter
franske udgaves 36.oplag, udgivet af V. Pio's Boghandel, 1904

Copyright: Spiritist Forening Allan Kardec GEEAK-DK

Trykt hos: Scandinavian Books

ISBN: 978-87-997389-1-5

Denne bog er en del af studiemateriale.

Ved købet af denne bog er du noteret som passivt medlem af
Spiritist Forening Allan Kardec GEEAK-DK, og er altid
velkommen til at deltage aktivt i foreningen.

INDHOLDSFORTEGNELSE

FORORD	9
ALLAN KARDECS LIV OG BIOGRAFI	12
INDLEDNING	37
FØRSTE DEL – INDLEDENDE BEMÆRKNINGER	
KAPITEL 1	
FINDES DER ÅNDER?.....	41
KAPITEL 2	
DET VIDUNDERLIGE OG DET OVERNATURLIGE	49
KAPITEL 3	
METODE	61
KAPITEL 4	
TEORIER	76
ANDEN DEL – DE SPIRITISTISKE MANIFESTATIONER	
KAPITEL 1	
ÅNDERNES INDVIRKNING PÅ MATERIEEN	99
KAPITEL 2	
FYSISKE MANIFESTATIONER	107
Borddans	107
KAPITEL 3	
INTELLIGENTE MANIFESTATIONER.....	111
KAPITEL 4	
LÆREN OM DE FYSISKE FÆNOMENER	115
Bevægelse og flytning af genstande – Lyde.....	115
Forøgelse og formindskelse af legemers vægt	129
KAPITEL 5	
SPONTANE FYSISKE FÆNOMENER	132
Lyde, larm og postyr	132
Udslyngede genstande	140
Apportfænomener	147

KAPITEL 6

SYNLIGE FÆNOMENER.....	160
Synerne.....	160
Teoretisk forklaring på synerne.....	170
Kugleånder	175
Hallucinationsteorien	178

KAPITEL 7

DOBBELTGÆNGERE OG TRANSFIGURATION	184
Synsåbenbaring af levende menneskers ånd	184
Dobbeltgængere - Den hellige Alfonsus af Liguori og den hellige Antonius fra Padua.....	188
Vespasian	191
Transfiguration	192
Usynlighed.....	194

KAPITEL 8

DEN USYNLIGE VERDENS VÆRKSTED	196
Åndernes beklædning - Spontan dannelse af følbare genstande	196
Forandring i stoffets egenskaber	201
Magnetismens helbredende virkning.....	205

KAPITEL 9

HJEMSØGTE STEDER.....	206
-----------------------	-----

KAPITEL 10

MEDDELELSERNES NATUR.....	213
Vulgære, frivole, seriøse eller belærende meddelelser	213
Vulgære meddelelser	214
Frivole meddelelser	214
Seriøse meddelelser	215
Belærende meddelelser	216

KAPITEL 11

MEDDELELSER VED TEGN OG VED BANKEN	218
Meddelelser ved tegn (sematologi)	219
Meddelelser ved banken (typtologi) – Alfabetiske bank	220

KAPITEL 12

DEN DIREKTE SKRIFT – ÅNDELYDE	225
Direkte skrift (pneumatografi)	225
Åndelyde (pneumatofoni)	229

KAPITEL 13

ÅNDESKRIFT (PSYKOGRAFI)	231
Indirekte skrift ved små kurve og plancherter	231
Direkte eller håndskrevet skrift	233

KAPITEL 14

MEDIER	236
Medier til fysiske virkninger	236
Mennesker med naturlig elektricitet	240
Sensitive medier	241
Hørende medier	241
Talende medier	242
Seende medier	243
Somnambule medier	247
Helbredende medier	249
Pneumatografiske medier	252

KAPITEL 15

SKRIVENDE ELLER PSYKOGRAFISKE MEDIER	254
Forskellige slags skrivende medier	254
Mekaniske medier	254
Intuitive medier	255
Halvmekaniske medier	256
Inspirerede medier	257
Forudnende medier	259

KAPITEL 16

SÆRLIGE MEDIER.....	260
Mediernes specielle egenskaber	260
Beskrivelse af de forskellige slags medier	263
Forskellige typer af skrivende medier	268

KAPITEL 17

UDVIKLINGEN AF MEDIER	282
Udvikling af medieskabet	282
Forandring af skrift.....	295
Tab og afbrydelse af den mediumistiske evne	296

KAPITEL 18

ULEMPER OG FARER VED MEDIESKABET	302
Medieskabets indflydelse på helbredet, på hjernen og på børn	302

KAPITEL 19

MEDIETS ROLLE I ÅNDERNES MEDDELELSER	306
Indflydelse af mediets egen ånd	306
Teorien om livløse medier	310
Mediers ubevidste anlæg for sprog, musik, tegning osv.....	311
Mediets rolle forklaret af en ånd	316

KAPITEL 20

MEDIETS MORALSKЕ INDFLYDELSE	322
Forskellige spørgsmål	322
En ånds afhandling om mediets moralske indflydelse	330

KAPITEL 21

OMGIVELSERNES INDFLYDELSE PÅ ÅNDERNES MANIFESTATIONER.....	334
---	-----

KAPITEL 22

MEDIUMISTISKE EVNER HOS DYR	338
-----------------------------------	-----

KAPITEL 23

OM BESÆTTELSE.....	348
Simpel besættelse.....	348
Fascination	349
Underkuelse.....	351
Årsagerne til besættelse	352
Midler til at bekæmpe besættelsen	359

KAPITEL 24

ÅNDERNES IDENTITET	369
Beviser på åndernes identitet.....	369
At skelne mellem højere- og laverestående ånder	375
Spørgsmål om åndernes natur og identitet	384

KAPITEL 25

PÅKALDELSER.....	395
Generelle betragtninger	395
Hvilke ånder kan man påkalde	399
Hvilket sprog fører man med ånderne	402
Nytten ved særlige påkaldelser	405
Spørgsmål om påkaldelserne	406
Påkaldelse af dyr	419
Påkaldelse af levende mennesker	414
Telepati mellem mennesker	422

KAPITEL 26

SPØRGSMÅL MAN KAN STILLE ÅNDERNE	430
Indledende bemærkninger	430
Spørgsmål der er behagelige eller ubehagelige for ånderne	433
Spørgsmål om fremtiden	435
Spørgsmål om tidligere og fremtidige liv	438
Spørgsmål om moralske og materielle interesser	440
Spørgsmål om åndernes skæbne	443

Spørgsmål om sundhed	445
Spørgsmål om opfindelser og opdagelser	447
Spørgsmål om skjulte skatte	448
Spørgsmål om de andre verdener	450
KAPITEL 27	
MODSIGELSER OG BEDRAGERIER	452
Modsigelser	453
Bedragerier	462
KAPITEL 28	
BEDRAGERI OG TRYLLEKUNSTER	465
Egennyttige medier	465
Bedrageri	471
KAPITEL 29	
SPIRITISTISKE MØDER OG FORENINGER	479
Møderne	479
Foreningerne.....	488
Emner for studier	497
Rivalisering mellem foreningerne	500
KAPITEL 30	
VEDTÆGTER FOR DET PARISISKE SELSKAB FOR SPIRITISTISKE STUDIER	504
KAPITEL 31	
ÅNDERNES UDSAGN	516
Om Spiritismen I-IX.....	516
Om Medierne X-XXVIII	529
ORDLISTE	553

FORORD

*Fra Divaldo Franco
Et internationalt kendt brasiliansk medie
og foredragsholder*

Efter den overvældende og vellykket udgivelse af *Åndernes Bog*, følte Allan Kardec det nødvendigt at udgive et værk omhandlende de parapsyriske mekanismer, hvorigennem den åndelige kommunikations fænomen foregår. Han kaldte denne evne for mediumitet, en evne der eksisterer i alle mennesker. Denne evne har været kendt i både historien og forhistorien under diverse navne, som det er tilfældet med stentavlerne.

Mediumiteten er et organisk anlæg, der i forskellige grader findes i alle mennesker ligesom intelligensen, hukommelsen, de kunstneriske og sociale begavelser. Det er hverken et privilegium eller en patologisk sygdom som diverse af fortidens materialister har antydnet.

Med målet om at oplyse og definere de eksisterende mediumistiske anlæg skrev Allan Kardec den bemærkelsesværdige afhandling om paranormalitet, med udgangspunkt i de videnskabelige og filosofiske studier om åndernes eksistens. Om metoderne til kommunikationen, de eksisterende systemer, de forskellige manifestationer og åndernes handlinger i diverse afskygninger.

Allan Kardec formulerede en stor undersøgelse om de psykiske og emotionelle sygdomme i kapitlet om obsessioner. Dette blandt mange enestående bidrag om psykologien fik en signifikant betydning for reetablering af den menneskelige balance

i sundhedsområdet og psykologien. Han etablerede strenge retningslinier for dannelsen og udviklingen af mediumiteten og kom ind på betydningen af denne for samfundet, mediernes opgaver, missioner og de kommunikerende ånders identitet.

Gennem videnskabelige forsøg afslørede Allan Kardec det vidunderlige, det overnaturlige og beviste muligheden for kommunikation mellem de mennesker, der har krydset gravens portal og de, der blev tilbage i den fysiske verden.

Dette fantastiske værk, *Mediernes Bog*, udgivet i året 1861 i Paris, er en af grundstenene i den spiritistiske lære og er endnu ikke overgået af andre. Det blev nu muligt at studere mediumiteten med respekt og sikkerhed for alle, der dedikerer sig til den smukke opgave det er at arbejde med de ekstrasyniske sanser, vi alle huser. Desuden bidrager bogen til at udvide de enkelte personers mulighed for at praktisere kontakten med den åndelige verden, og på samme tid udvide deres eget livs lys og dermed vinde transcenderende værdier.

Takket være informationerne i *Mediernes Bog*, der er en særlig værdifuld guide i den menneskelige adfærd, får vi vished om åndens overlevelse efter den molekylære disjunktion og dermed muligheden for et sundt og lykkeligt liv.

Vi er sikre på, at *Mediernes Bog* vil blive varmt modtaget blandt læserne og vi gratulerer de ansvarlige for den rettidige udgivelse netop i disse svære tider for den menneskelige færd.

Salvador, 8. februar 2017.

Divaldo Pereira Franco

Fra det Brasilianske Spiritistisk Forbund (FEB)

Mediernes Bog blev udgivet første gang den 15. januar 1861 i Paris, Frankrig, og er det 2. værk i serien på i alt 5 bøger, som ligger til grund for den Spiritistiske Lære: Åndernes Bog (1857), *Mediernes Bog* (1861), *Evangeliet ifølge Spiritismen* (1864), *Himmel og Helvede* (1865), *Genesis* (1868). *Mediernes Bog* bliver af forfatteren Allan Kardec betragtet som en fortsættelse af *Åndernes Bog*.

Mediernes Bog blev til efter en grundig revision og udvidelse af et andet værk udgivet i 1858 med titlen “Praktiske instruktioner om de spiritistiske manifestationer.”

Mediernes Bog er en tidløs studiebog og kan anbefales alle med interesse i:

- medieskab eller mediumitet
- mediet som individ
- den mediumistiske kommunikationsproces
- mediets organiske og psykiske struktur
- mediets egen indflydelse på tolkningen af de kommunikerende ånders idéer
- de mentale, perispiritiske og fluidiske fintuningsprocesser som virker fremmende på den mediumistiske trance
- åndernes virkning på det fysiske stof
- typer og grader af åndelig påvirkning
- kriterier for vurdering af et mediumistisk budskab og af åndernes identitet.

Brasília-Brasil, 14. august 2016.

Marta Antunes O. Moura

*Vice-Presidente da Federação Espírita Brasileira/FEB
(Vice-president i det Brasilianske Spiritistisk Forbund)*

ALLAN KARDECS LIV OG BIOGRAFI

(Hippolyte Léon Denizard Rivail)

Født 3. oktober 1804 i Lyon - Død 31. marts 1869 i Paris.

Allan Kardecs værk, siger Gabriel Delanne, er uforgængeligt, thi det er klart, logisk og baseret på en upartisk iagttagelse af kendsgerningerne. Forgæves har man søgt at undertrykke hans læresætninger, men de har modstået alle stormløb. Præsternes hån, materialisternes indhug og religionernes bandlysninger har ikke formået at besejre den kraft, sandheden bærer i sig. Stærkere end nogensinde udfolder spiritismen sig som et mægtigt træ, hvis rødder finder grobund i alle samfundslag.

Efter mesterens død er antallet af hans tilhængere stadig taget til. Mødet i 1889 med 40.000 deltagere er det seneste udtryk for denne livskraft, og de undersøgelser, den officielle videnskabelige verden er slået ind på, er et bevis på denne forsknings betydning.

Hvilket af de to følgende spørgsmål fortjener i virkeligheden mest at vække vores opmærksomhed? Det der fortæller os, at vi er forgængelige atomsammensætninger, som døden splitter ad og fører ud i det store intet og samtidig tilintetgør alle vores blide følelser, vores drømme og forhåbninger, eller det der stiller os i udsigt, at vi efter døden vågner op igen i en ny verden, hvor vi vil genfinde de væsener, vi har elsket, og hvori udøves den evige retfærdighed, der så ofte krænkes på jorden.

Vi lever ikke mere i en tid, hvor den blotte tro menes at være tilstrækkelig til at sikre det fremtidige liv. Nutidsmennesket kræver andet end Ja og Amen. Det har Allan Kardec på en beundringsværdig måde forstået. Hele hans fremstilling hviler på en streng iagttagelse af kendsgerningerne. Han har vist, at

samkvemmet mellem de levende og de afdøde er hjørnesteinen i fremtidens videnskabelige livsanskuelse. I hans værker findes der intet vagt oversanseligt hjernesvind, men umiddelbare konklusioner, som enhver kan begribe. Livet i universet forklares med en uangribelig skarpsindighed. Ansvar for vores egne handlinger fastslås på alle punkter.

Dernæst påviser han lovene for kærlighed og broderskab, ikke som tomme, ufølsomme formler, men som rørende virkeligheder. Man føler, at den store Udviklingslov, som lader alle væsener på alle trin af samfundsstigen fødes på ny, er en nødvendighed, som påtvinger sig fornuften, og med lige så stor sikkerhed bekræftes af erfaringen. Man aner muligheden for et mere retfærdigt samfund, når disse sandheder fylder menneskenes hjerter og får sjælens blomster - som endnu ligger i svøb - til at springe ud.

Disse oplysningers rene præg er en garanti for deres overensstemmelse med virkeligheden. Ved at støtte sig på Guds retfærdighed og godhed har Allan Kardec genoplivet Kristi sande lære, der igennem 18 århundreder er blevet forvansket ved partiske fortolkninger. Det er universets stemmer, som kalder menneskeheden til en højere flugt mod en fremtid i frihed, enighed og kærlighed.

I kejserdømmets morgenrøde, den 3. oktober 1804 (ifølge nogle beretninger er fødselsdagen 4. oktober 1804), fødtes Denizard Hippolyte Léon Rivail, der under navnet Allan Kardec skulle blive kendt over næsten hele verden. På fødselsattesten står der: "Den 12. Vendémiaire År XIII. Denizard Hippolyte Léon Rivail fødtes i går aftes kl. 7 som søn af Jean Baptiste Antoine Rivail, Dommer, og Jeanne Duhamel, hans ægtefælle, boende i Lyon, Salagade Nr. 76..."

Allan Kardecs forfædre var alle ansete mænd, der for hovedsagelig var sagførere og embedsmænd. Den lille Denizard Rivail fik sin første undervisning i Lyon, hvorpå han blev sendt til Yverdun i Schweiz til den berømte lærer Pestalozzi. Han blev snart en af dennes dygtigste og kæreste elever og nogle år senere lærer ved skolen. Af hele sit hjerte kastede han sig ind i kampen for sin læremesters tanker, som fik så stor indflydelse på omorganiseringen af skolevæsenet i Frankrig og Tyskland. Ofte, når Pestalozzi blev kaldt bort for at oprette lignende skoler andetsteds, ledede Rivail skolen i Yverdun under hans fravær. Han var naturvidenskabelig student og blev senere Doktor i medicin. Desuden var han en fremragende sprogforsker, som talte flydende tysk, engelsk, italiensk og spansk og også udtrykte sig let på hollandsk. Franskmændene har aldrig været store sprogbegavelse, og især dengang var det et særsyn at træffe en franskmænd, som kunne mere end sit modersmål.

Denizard Rivail blev indkaldt til soldat, men blev fritaget og kom to år senere til Paris, hvor han i Sevresgaden Nr. 35 stiftede en skole med den i Yverdun som forbillede. En morbroder satte penge i foretagendet. Den 6. februar 1832 giftede han sig med en ni år ældre smuk og velhavende lærerinde ved navn Amélie-Gabrielle Boudet, datter af en husejer og forhenværende notar. Samtiden fortæller, at den unge frue så langt fra så ældre ud end sin mand, men snarere gjorde indtryk af at være en halv snes år yngre.

Rivail's onkel var en lidenskabelig spiller og ruinerede snart sin søstersøn ved at tabe store summer i Spa og Achen. Rivail forlangte nu skolen solgt og fik sin andel på 45.000 francs. Disse penge anbragte han og hans hustru hos en ven, der var forretningsmand, men mistede dem igen ved dennes fallit. I

stedet for at tabe modet over dette nye uheld gav ægteparret sig til at søge andet arbejde. Rivail arbejdede bl.a. som bogholder og tjente derved 7.000 francs om året. Efter dagens arbejde skrev han om aftenen grammatiske og matematiske lærebøger for den videregående undervisning, oversatte bøger fra engelsk og tysk og forberedte kurser for børnene i forstaden Saint-Germain. Desuden oprettede han hjemme hos sig selv gratis kurser i kemi, fysik, astronomi og sammenlignende anatomi. Disse kurser var meget velbesøgte.

Blandt hans talrige bøger om undervisningsvæsenet kan følgende nævnes: »Forslag til en forbedring af den offentlige undervisning« (1828). Året efter til brug for familiemødre og lærere: »Praktisk og teoretisk kursus i aritmetik« efter Pestalozzis metode. I 1831: »Klassisk fransk grammatik«. I 1846: »Håndbog til brug for lærereksaminer i aritmetik og geometri«. I 1848: »Grammatikalsk katekismus over det franske sprog«. Endelig finder man i 1848 Rivail som lærer ved en større skole, hvor han underviser i fysiologi, astronomi, kemi og fysik. I et meget anset værk udgiver han en opsummering af sit kursusstof under titlen: »Almindelige diktater ved rådhusets og Sorbonne's eksaminer; Særlige diktater over vanskelige stavemåder.«

Disse forskellige værker blev anbefalet af det franske undervisningsvæsen og solgtes i store oplag. Rivail kom derved til at sidde i ret gode kår. Hans højst forskelligartede og indgående naturvidenskabelige studier gjorde ham i fremragende grad i stand til at føre den sag til sejr, som skulle blive hans livs hovedindhold.

Der findes undertiden i Allan Kardecs bøger en vis bredde og vidtløftighed, en lidt for stærk trang til inddelinger og

rubriceringer og enkelte spørgsmål, som gør et noget naivt indtryk. Alt dette skyldes forfatterens angst for at blive misforstået ved kun at forklare et spørgsmål halvt. Hvad spørgsmålene angår, har Allan Kardec ikke selv stillet dem alle, men har ofte nøjes med at samle dem, og han har da foretrukket at medtage et enfoldigt spørgsmål for derigennem at kunne formidle et forklarende og udtømmende svar.

I året 1854 hørte Rivail for første gang tale om drejende borde af en magnetisør ved navn Fortier. Denne sagde til ham: »Det er en ret ejendommelig kendsgerning, at man ikke alene kan få et bord til at dreje sig ved at magnetisere det, men man kan også få det til at tale. Man stiller det et spørgsmål, og det svarer,« - »Det vil jeg se, før jeg tror det!« svarede Rivail, »Og indtil man har bevist for mig, at et bord har en hjerne til at tænke med, nerver til at føle med, og at det kan blive somnambulistisk ja da må De tillade mig at nøjes med at anse det hele for en besynderlig fortælling.«

Således stillede Rivail sig fra første færd over for de nye kendsgerninger: han nægtede intet, men forlangte beviser og ville selv se og iagttage for at kunne tro. Det var en naturlig indstilling til en lære, der endnu var i sin vorden, og som afveg så stærkt fra den herskende tankegang. Senere, da spiritismen både i naturvidenskabelig og i filosofisk henseende var blevet lagt til rette af Allan Kardec og talrige andre forskere, kunne enhver blot ved at læse og tænke over det læste trænge ind til sagens kerne, og personlige iagttagelser blev derfor knap så uundværlige. Allan Kardec kan da for så vidt have helt ret i sin gentagelse af Jesu ord: »Lykkelig den, som tror uden at have set!«

Rivail var ligesom Muhamed omkring et halvt hundrede år, da den nye livsanskuelse i årene fra 1854 til 1856 begyndte at

påvirke ham. Samtidigt træder navnet Rivail tilbage for at gøre plads for navnet Allan Kardec.

Allan Kardec fortæller selv følgende om dette afsnit af sit liv: »På dette tidspunkt stod jeg over for en kendsgerning, som tilsyneladende ikke lod sig forklare, som stod i modstrid med naturens love, og som min fornuft afviste. Endnu havde jeg hverken set noget eller haft lejlighed til at gøre nogen iagttagelse. De videnskabelige forsøg, som var gjort i overværelse af hæderlige og troværdige mænd, bestyrkede mig i at tro på muligheden af en rent materiel virkning, men tanken om et talende bord var endnu ikke trængt ind i min hjerne.

Det følgende år, i begyndelsen af 1855, mødte jeg hr. Carlotti, en ven af mig på 25 år, som i over en time underholdt mig om disse fænomener med den begejstring, han havde over for alle nye tanker. Carlotti var korsikaner og havde en varmblodig, kraftfuld natur. Jeg havde agtet de egenskaber hos ham, der vidnede om hans store og skønne sjæl, men jeg fæstede ingen lid til hans begejstring. Han var den første, der fortalte mig om samkvem med ånderne, og han berettede for mig så mange overraskende ting, at han i stedet for at overbevise mig snarere forøgede min tvivl. »De vil en dag blive en af vore!« sagde han. »Jeg vil ikke sige nej,« svarede jeg, »lad os nu først se.«

Nogen tid efter, omkring maj 1855, var jeg hos somnambulen fru Roger sammen med hendes magnetisør hr. Fortier. Jeg traf desuden hr. Pâtier og fru Plainemaison, der fortalte mig om disse fænomener på samme måde som hr. Carlotti, men i en hel anden tone. Hr. Pâtier var en offentlig embedsmand i moden alder, en belæst mand med en alvorlig, kølig og rolig karakter. Hans sprog, der var værdigt og fri for al begejstringsoverdrivelse, gjorde et levende indtryk på mig, og da han tilbød mig at

deltage i forsøgene hos fru Plainemaison, tog jeg imod det med glæde. En tirsdag aften i maj skulle vi mødes kl. 8 om aftenen. Dér var det, at jeg for første gang blev vidne til de drejende, springende og løbende borde og under sådanne omstændigheder, at al tvivl var udelukket.

Jeg så også nogle meget ufuldkomne forsøg med mediumistisk skrift på en skifertavle ved hjælp af en kurv. Selvom forsøgene ikke overbeviste mig, fornemmede jeg, at der her var tale om en kendsgerning, som måtte have en årsag. Gennem disse tilsyneladende småtterier og den leg, man bedrev med disse fænomener, skimtede jeg noget alvorligt, som en afsløring af en ny lov. Jeg lovede mig selv at undersøge den grundigt.

Ved en af aftensammenkomsterne hos fru Plainemaison gjorde jeg bekendtskab med familien Baudin. Hr. Baudin tilbød mig at deltage i de ugentlige seancer, som fandt sted hos ham, og jeg blev fra første øjeblik en regelmæssig deltager i disse seancer. Det var der, jeg foretog mine første alvorlige studier af spiritismen, mindre ved hjælp af åbenbaringer end ved iagttagelser. I denne nye videnskab anvendte jeg forsøgsmetoden, ligesom jeg altid tidligere havde gjort. Jeg opstillede aldrig forudfattede teorier, men gjorde omhyggelige iagttagelser, sammenlignede og uddrog slutninger. Fra virkningerne søgte jeg tilbage til årsagerne ved at gå til bunds i kendsgerningerne og sammenknytte dem logisk, og jeg lod ingen forklaring gælde, førend den kunne afgøre alle spørgsmålets forskellige vinkler. Den samme fremgangsmåde havde jeg altid anvendt i mine tidligere arbejder, fra jeg var 15-16 år gammel.

Jeg forstod fra begyndelsen af, hvor alvorlig den videnskabelige undersøgelse var, som jeg var i færd med at foretage. Jeg anede gennem disse fænomener forklaringen på det dunkle

spørgsmål om menneskehedens fortid og fremtid, som jeg hele mit liv havde søgt løsningen på. Det var kort sagt en hel omvæltning i alt, hvad der angik livsanskuelse og tro. Det var derfor nødvendigt at handle med omtanke og ikke letsindigt, at holde sig til virkeligheden og ikke svæve i skyerne for ikke at lade sig fange af falske forestillinger.

Et af de første resultater af mine iagttagelser var, at ånderne ikke var andet end menneskesjæle. Derfor besad de hverken den højeste visdom eller var bekendt med den højeste viden, at deres viden var begrænset af deres udviklingstrin, og at deres anskuelser kun havde værdi som personlige anskuelser. Denne sandhed, som jeg erkendte fra første færd, reddede mig fra den store fare at tro på deres ufejlbarlighed og hindrede mig i at opstille forhastede teorier på grundlag af en enkelt eller nogle enkelte ånders udtalelser.

Selve den kendsgerning, at der kunne være samkvem med ånderne, ligegyldig hvad disse så end kunne sige, beviste tilstedeværelsen af en usynlig verden omkring os. Dette var allerede et hovedpunkt, et umådeligt stort område, der åbnedes for vores undersøgelser, og nøglen til en mængde uforklarede fænomener. Det andet ikke mindre vigtige punkt var at lære denne verden og dens sæder og skikke (hvis man kan bruge det udtryk) at kende. Jeg så snart, at enhver ånd i forhold til sin personlige stilling og sin viden lærte mig noget, nøjagtig på samme måde, som man lærer et lands tilstand af kende ved at spørge sig for hos indbyggere af alle samfundsklasser og alle stillinger, idet hver af dem lærer os noget, og ingen af dem kan lære os alt. Det bliver da iagttagere sag at bringe et samlet hele ud af de indsamlede dokumenter ved at sammenholde og sammenarbejde dem. Jeg optrådte derfor over for ånderne, som jeg

ville have gjort over for mennesker. Fra den ringeste til den største blev de for mig et middel til at belære mig og ikke »forudbestemte åbenbarere«.^{*)}

**) Oeuvres posthumes d'Allan Kardec.*

Man kan dog her føje til, at Allan Kardec i begyndelsen ikke var nogen begejstret tilhænger af fænomenerne. Stærkt optaget som han var af andre arbejder, ville han muligvis have sluppet de spiritistiske forsøg, hvis han ikke havde fået ivrige anmodninger om at fortsætte fra mænd som Rene Taillandier, medlem af det franske Videnskabernes Selskab, skuespilforfatteren Sardou og forlæggeren Didier. Disse havde i en fem års tid studeret de spiritistiske fænomener og samlet »Halvtredsindstyve hæfter med forskellige meddelelser«, som de gerne ville have redigeret. De bad Rivail, hvis evner i den retning de kendte, om at påtage sig opgaven, men da det var et stort og tidskrævende arbejde at få alle huller udfyldt og dunkle steder belyst, nægtede han af hensyn til sit øvrige arbejde.

En aften meddelte hans skytsånd ham, at den havde kendt ham i en tidligere tilværelse. De havde på Druidernes tid levet sammen blandt Gallerne, og han kaldte sig da Allan Kardec. Det venskab, ånden dengang havde følt for ham, var yderligere vokset, og derfor lovede den at hjælpe ham med den meget vigtige opgave, man nu bad ham påtage sig, og som det ville være ham en let sag at løse. Rivail indvilligede da i at påtage sig arbejdet. Han læste omhyggeligt hæfterne, fjernede gentagelserne og satte alt på sin rette plads, noterede huller og dunkelheder og forberedte de spørgsmål, som måtte besvares for at nå det ønskede resultat.

»Indtil da« siger han selv, »havde seancerne hos hr. Baudin

ikke haft noget bestemt formål. Jeg søgte nu dér at få klarhed over spørgsmål, som interesserede mig i filosofisk eller sjælelig henseende eller berørte den usynlige verdens natur. Jeg mødte ved hver seance ladet med en række forberedte og metodisk ordnede spørgsmål. De blev altid besvaret nøjagtigt, dybsindigt og logisk. Fra det øjeblik fik sammenkomsterne en hel anden karakter. Blandt de tilstedeværende fandtes alvorlige mennesker, som tog levende del i, hvad der foregik, og når jeg tilfældigvis ikke var mødt, var man ligesom blevet arbejdsløs, fordi de ligegyldige spørgsmål nu havde mistet deres tiltrækning for deltagerne. I begyndelsen havde jeg kun min egen belæring for øje. Senere da jeg så, at det alt sammen udgjorde et samlet hele og antog form af en lære, fik jeg den tanke at offentliggøre det til almindelig belæring. Det er de samme spørgsmål, som efterhånden som de blev udviklet og fuldstændiggjort, kom til at danne grundlaget for »Åndernes Bog«.

»Jeg nøjedes ikke med denne prøvelse,« siger Allan Kardec, »som ånderne havde anbefalet mig. Da omstændighederne havde bragt mig i forbindelse med andre medier, greb jeg enhver lejlighed til at fremsætte nogle af de spørgsmål, der syntes mig mest knudrede. Således har mere end ti medier været mig behjælpelige med dette arbejde. Ved at sammenligne og sammenstille alle disse svar, ved at sammenstille, inddele og talrige gange gennemarbejde dem under stille overvejelse, udarbejdede jeg første udgave af »Åndernes Bog«, der udkom den 18. april 1857.«

Denne bog var i stort kvartformat med to spalter, den ene til spørgsmålene, den anden til svarene. Forfatteren var meget i tvivl, om han skulle udgive bogen i sit eget eller et opdigtet navn. Da hans eget navn var almindelig kendt i den videnskabelige

verden fra hans tidligere arbejder, og det på den nye bog kunne bringe forvirring og skade hans øvrige virksomhed, valgte han på titelbladet at sætte navnet Allan Kardec. Værket gjorde lykke, og første udgave blev snart udsolgt. Allan Kardec udgav det på ny i 1858 i dets nuværende form, redigeret og betydeligt forøget. Ingen har sikkert gennemlæst »Åndernes Bog« uden at blive slået af de dybe tanker, den rummer på sine 500 Sider.

Bogen er oversat til mange sprog, også til dansk, og er så at sige Spiritismens Bibel. Den omhandler og forklarer alle de spørgsmål om liv og død, udvikling og udsoning, som kan ligge et åndeligt interesseret menneske på sinde. »Åndernes Bog« har tiltrukket mennesker i titusindvis til spiritismen. Folk, der af natur er religiøse, men på grund af den herskende kristendoms urimeligheder er kommet bort fra religionen, føler atter dens milde lys og varme i sig, når de af »Åndernes Bog« lærer sandheden at kende om livets fortsættelse. De forstår, at ånderne i alle hovedspørgsmål må have ret, fordi det, de fortæller fra livet hinsides, på én gang rummer godhed, retfærdighed og fornuft.

»Åndernes Bog« er en bog, der aldrig vil forældes. Den indeholder de dybeste sandheder, omend der også findes mindre væsentlige udtalelser, som trænger til ændringer (f.eks. hvad angår dyrene og deres påståede mangel på udvikling).

Mens Allan Kardec arbejdede på »Åndernes Bog«, hørte han den 25. marts 1856 en gentagen banken på væggen i sit værelse. Hans hustru hørte den samme støj. Forgæves søgte de at finde ud af, hvorfra den kunne komme. Aftenen efter var der seance hos hr. Baudin. Allan Kardec fortalte, hvad der var sket, og bad om en forklaring. I »Mediernes Bog« afsnit 86 har han selv omtalt denne begivenhed i ganske korte træk. En ånd, der kalder sig »Sandhed«, men ikke vil fortælle noget om sin tidligere

tilværelse som menneske, tilbyder Allan Kardec at stå til hans rådighed et kvarter hver måned for at hjælpe ham med hans arbejde. Den er misfornøjet med noget, han har skrevet i sit manuskript den foregående dag. Allan Kardec siger: »Jeg var ikke selv rigtig tilfreds med det kapitel, og jeg har skrevet det om i dag. Er det nu bedre?« Ånden svarer: »Det er bedre nu, men ikke godt nok. Læs fra 8. til 30. linje, så vil du opdage en alvorlig fejltagelse.« Allan Kardec fortæller, at da han kom hjem, gennemlæste han straks, hvad han havde skrevet, og opdagede da den fejl, han faktisk havde begået.

Den lykke, »Åndernes Bog« havde gjort i Frankrig gav Allan Kardec den idé at udgive et spiritistisk månedsskrift. Han følte sig delvis tvunget dertil af begivenhederne og ved dokumenter, der var i hans varetægt. Han foreslog en ven at sætte penge i et sådant litterært foretagende, men venen afslog, og Allan Kardec fik da gennem en åndemeddelelse den besked, at han selv skulle udgive månedsskriftet og ikke behøvede at bekymre sig mere om det.

»Jeg skyndte mig at redigere det første nummer,« siger Allan Kardec, »Og lod det udkomme den 1. januar 1858 uden at have talt med nogen om det. Jeg havde ikke en eneste abonnent, og der var ingen, der havde sat penge i bladet. Jeg gjorde det hele på egen risiko og kom ikke til at fortryde det, for den lykke bladet gjorde overgik alle forventninger. Fra den 1. januar fulgte nummer på nummer uafbrudt og, som ånden havde forudset, blev dette blad en stor hjælp for mig. Jeg erkendte senere, at det var et held for mig ikke at have haft fremmede penge i bladet, for jeg blev derved stillet mere frit, end hvis en fremmed interesse i bladet kunne have påtvunget mig sine meninger og sin vilje og hindret mig i at gå mine egne veje. Nu da jeg stod alene,

skyldte jeg ingen regnskab, men unægtelig var det et strengt arbejde for mig.«

Stadig blev arbejdet og ansvaret større og kampen heftigere. Men jo mere den skærpedes, des mere kom Allan Kardec på højde med forholdene og blev aldrig overrasket af dem. I 11 år holdt han med dette tidsskrift stand mod alle angreb, også støttet ved meddelelser fra de ånder, der stod ved hans side.

Den 12. juni 1856 havde han gennem et medium spurgt sin beskytter »Sandhed«: »Hvilke omstændigheder kan få mig til at strande? Mon manglende evner?«

Svar: »Nej, men nyskabernes gerning er fuld af forhindringer og farer. Din mission forudsiger jeg dig, vil blive hård, for det er hele verden, som det drejer sig om at sætte i bevægelse og omdanne. Tro ikke, at det vil være nok for dig at offentliggøre én bog, to bøger, ti bøger og sidde roligt hjemme hos dig selv. Nej, du må sætte din person ind, du vil se hadet rejse sig mod dig, dine fjender vil byde dig modstand og sværge dig undergang. Du vil blive et bytte for ondskab, bagtalelse, endog forræderi fra dem, som synes at være dig mest hengivne. Dine bedste lærdomme vil blive miskendt og forvansket. Mere end én gang vil du bukke under for træthedens byrde. Kort sagt, det vil blive en næsten uophørlig kamp, du vil få del i, og du må ofre din ro, din hvile, din sundhed, ja, endog dit liv, for du vil ikke leve længe! Nu vel! Mere end én ville trække sig tilbage, når han i stedet for en blomstersmykket vej kun finder tjørne, flintesten og slanger. Til en mission som denne strækker forstanden ikke. For at behage Gud kræves først og fremmest ydmyghed, beskedenhed og uegennytte, for Han slår de hovmodige og de indbildske til jorden. For at kæmpe mod menneskene kræves der mod, udholdenhed og urokkelig fasthed. Der kræves også

forsigtighed og takt for at fremføre tingene på rette vis og ikke sætte deres heldige udfald på spil ved utidige forholdsregler og udtalelser. Endelig kræves der hengivenhed og selvfornægtelse og villighed til at bringe ethvert offer. Du ser, at din mission er afhængig af vilkår, som beror på dig selv.»

Allan Kardec følger hertil: »Jeg skriver nærværende bemærkning d. 1. januar 1867, ti og et halvt år efter at denne meddelelse blev givet mig, og jeg kan bekræfte, at den har vist sig rigtig på alle punkter, for jeg har udstået alle de genvordigheder, den bebudede mig. Jeg har været et bytte for vrede fjenders had, for fornærmelser og bagtalelser, for misundelse og skinsyge. Smædeskrifter er offentliggjort imod mig, mine bedste lærdomme er blevet forvanskede, jeg er blevet forrådt af folk, jeg havde tillid til, og har fået utak fra folk, jeg havde gjort tjenester. »Det Parisiske Selskab« har været et stadigt arnested for rænker, spundet af folk, som sagde, de støttede mig, men bagtalte mig bag min ryg. De har påstået, at de, som tog mit parti, blev betalt af mig med de penge, som jeg tjente ved spiritismen. Jeg har ikke kendt til hvile. Mere end én gang er jeg bukket under for et overmål af arbejde, mit helbred er blevet ødelagt og mit liv sat på spil.

Takket være den hjælp og beskyttelse, jeg har modtaget fra de gode ånder, der uophørligt har givet mig tydelige beviser på deres omsorg, er jeg imidlertid lykkelig ved at erkende, at jeg ikke har følt ét eneste øjeblik svaghed eller modløshed, og at jeg bestandig har fastholdt min opgave med samme iver uden at bryde mig om den ondsindethed, jeg var genstand for. Ifølge ånden »Sandhed's« meddelelse skulle jeg vente mig alt dette, og det er alt sammen slået til.»

I den ovenfor anførte bemærkning af Allan Kardec er det

»Det Spiritistiske Parisiske Selskab«, der er tale om.

Indtil april 1858 havde sammenkomsterne fundet sted hos Allan Kardec med frk. E. Dufaux som hovedmedium. Hans stue kunne rumme 15-20 personer, men der kom ofte 30. Nogle af tilhørerne fandt omgivelserne for små og syntes ikke om, at Allan Kardec havde al ulejlighed og udgiften derved. De foreslog derfor at danne et spiritistisk selskab og leje et lokale, hvor sammenkomsterne kunne finde sted.

Selskabet blev stiftet og samledes hver tirsdag i sit lokale. Allan Kardec søgte som formand at gennemføre streng orden og alvor ved seancerne, »uden hvilken det snart ville være ude med selskabets ry.« Ved udgangen af året 1858 ønskede han af hensyn til sine andre hverv at fratræde som formand, men blev alligevel genvalgt og bøjede sig da og fortsatte som formand.

I 1860 foretog han en rundrejse til forskellige franske provinsbyer, hvor der fandtes spiritistiske kredse og selskaber. Overalt blev han modtaget med æresbevisninger, og der holdtes store festmåltider for ham. I sin fødeby Lyon holdt han en tale, hvori han bl.a. sagde:

»Da vejledningen kommer fra ånderne, er de forskellige spiritistiske grupper så vel som de enkelte personer under indflydelse af bestemte ånder, der moralsk leder deres arbejde. Hvis disse ånder er indbyrdes uenige, bliver det et spørgsmål om, hvem der fortjener størst tillid, og det gør selvfølgelig den, mod hvis teori der ikke kan fremføres nogen alvorlig indvending, kort sagt den, som på alle punkter giver flest beviser på sin overlegenhed. Hvis alt er godt og fornuftigt i dens vejledning, er det ligegyldigt, hvad navn ånden tager, og spørgsmålet, om den kan bevise at være den, som den giver sig ud for, ganske underordnet. Hvis en ånd under et agtværdigt

navn møder med lærdomme, der i væsentlige henseender må vække anstød, kan man dristigt slutte, at den sejler under falsk flag og er en bedragerisk ånd eller en, som vil more sig. Som almindelig rettesnor kan man sige, at navnet aldrig er nogen garanti for åndens højhed. Den eneste og virkelige garant for overlegenhed er selve tanken og den måde, den udtrykkes på. De bedrageriske ånder kan efterligne alt undtagen den sande viden og den sande følelse.

Det hænder ofte at ånder, for at få visse luftige anskuelser antaget, stiller en falsk viden til skue og tror at kunne stikke blå i øjnene på folk ved at benytte sig af en række tekniske ord, som kan blænde den alt for lettroende. De har desuden et sikrere middel, nemlig at påtage sig dydens ydre kendetegn. Ved store ord som barmhjertighed, broderskab, ydmyghed osv. håber de at kunne skaffe de groveste meningsløsheder indpas. Og det lykkes ofte, hvis man ikke er på sin post. Man må derfor passe på ikke at lade sig bedrage af skinnet såvel over for ånder som over for mennesker. Jeg indrømmer, at her ligger en af de største vanskeligheder. For øvrigt er der aldrig nogen, der har påstået, at spiritismen er nogen let videnskab. Den har sine faldgruber, som kun erfaringen kan lære en at undgå. For ikke at gå i fælden må man først og fremmest vogte sig for den forudindtaget, der blinder, og det hovmod, som bringer visse medier til at tro, at de er de eneste sandhedsforkyndere. Man må koldblodigt undersøge alt og modent veje og prøve alt. Hvis man ikke har fuld tillid til sin egen dom, hvilket ofte er det klogeste, bør man drøfte sagen med andre ifølge det gamle ord: fire øjne ser bedre end to. Kun falsk forfængelighed eller en fiks idé kan få en til at holde fast ved en falsk anskuelse, som en smule sund sans ellers ville forkaste.«

I begyndelsen af januar 1861 udkom »Mediernes Bog« på Didiers Forlag. Allan Kardec søger i denne bog »gennem frugten af lang erfaring og møjsommelige granskninger« at gøre rede for de spørgsmål, som handler om den praktiske del af åbenbaringerne, især udviklingen og udøvelsen af den mediumistiske evne. Hans formål med bogen har været at advare folk mod de faldgruber, man let kan falde i, når man uden erfaring og forkundskab uforsigtigt giver sig af med spiritismen.

På en ny rejse til sin fødeby finder Allan Kardec i 1861 spiritisternes antal stærkt forøget, især i arbejderklassen. »Jeg erklærer højt og helligt,« siger han, »at jeg ingen steder har set mere opbyggelige spiritistiske møder end blandt arbejderne i Lyon, hvad angår den orden, andagt og opmærksomhed, som de viser over for deres åndelige lederes belæring. Der er både mænd og kvinder, ældre og unge, ja endog børn til stede, hvis respektfulde holdning er i strid med deres alder. Aldrig har én eneste forstyrret vores ofte meget lange møder et øjeblik. De synes at være lige så begærlige efter at høre vores ord som deres forældre. Og hvad mere er, antallet af dem, der har udviklet sig moralsk, er blandt arbejderne omtrent lige så stort som antallet af de nye tilhængere af spiritismen. Lastefulde sædvaner er blevet ændret, lidenskaber dulmet, had mildnet, hjem blevet fredelige. Kort sagt, de mest kristelige dyder udviklet og alt dette på grund af den urokkelige tillid, de spiritistiske meddelelser har givet dem til en fremtid, de ikke troede på før. Det er en lykke for dem at være til stede ved disse belæring, og de går bort derfra med nyt mod i modgang. Derfor ser man arbejdere rejse over en mil for at være til stede, i al slags vejr, vinter så vel som sommer, og sætte alt til side for ikke at gå glip af en eneste seance. Og det, fordi der hos dem ikke er tale om

nogen dagligdags tro, men om en tro, der har sin grund i en fornuftbåren og ikke i en blind overbevisning.«

Samme år fandt en begivenhed sted, som man ikke skulle tro mulig: En boghandler ved navn Maurice Lachâtre i Barcelona, som allerede stod i forbindelse med Allan Kardec, hvis anskuelser han delte, bad ham om at få tilsendt et antal spiritistiske værker, som han ville sælge i Spanien for derved at udbrede den nye lære.

Allan Kardec sendte 300 bøger med almindelig post og med sædvanlig opgørelse over pakkernes indhold. Ved deres ankomst til Spanien indbetalte boghandleren toldbeløbet til de spanske myndigheder. Men pakkerne blev ikke udleveret, da biskoppen i Barcelona mente, at disse bøger var fordærlige for den katolske tro. Og han lod inkquisitionen inddrage dem alle. Da man ikke ville udlevere bøgerne til boghandleren, forlangte Allan Kardec dem tilbage, men hans anmodning blev ikke imødekommet, og biskoppen i Barcelona, der optrådte som spansk politimester, begrundede sit afslag med følgende svar: »Da den katolske kirke er almindelig, og disse bøger strider mod den katolske tro, kan regeringen ikke give sit samtykke til, at disse bøger udbredes til andre lande og måske ødelægger moralen og religionen dér.« Den spanske finanskasse beholdt endog toldbeløbet. Ånderne frarådede Allan Kardec at foranledige en diplomatisk påtale af sagen hos den spanske regering, idet de meddelte ham, at det ville gavne spiritismens udbredelse mere at lade denne gemenhed tale for sig selv.

På en offentlig plads, som på et middelalderligt kætterbål, lod biskoppen i Barcelona de forbryderiske værker brænde. Den officielle kundgørelse om denne begivenhed lyder således: »I dag, den 9. oktober 1861, kl. 10.30 om formiddagen, er der

på Barcelonas åbne plads, hvor de dødsdømte forbrydere henrettes, efter befaling af byens biskop blevet brændt 300 bøger og hæfter om spiritismen:

»Spiritistisk tidsskrift«, Udgiver Allan Kardec.

»Spiritualistisk tidsskrift«, Udgiver Piérard.

»Åndernes Bog« af Allan Kardec. »Mediernes Bog« af samme.

»Hvad er spiritismen?« af samme. »Brudstykke af en sonate dikteret af Mozarts ånd«.

»Brev om spiritismen fra en katolik« af Dr. Grand.

»Jeanne d'Arcs historie« dikteret af hende selv til Frk. Ermance Dufaux.

»Åndernes virkelighed bevist ved den umiddelbare Skrift« af Baron Gùldenstubbe.

Ved opbrændingen var til stede:

En præst i ornat og bærende korset i den ene hånd og en fakkell i den anden.

En notar, der havde det hverv at forfatte kundgørelsen om opbrændingen.

Notarens skriver:

En overordnet toldembedsmand.

Tre drenge fra toldvæsnet, der skulle holde ilden ved lige.

En toldagent, der gav møde for ejeren af de bøger, der var domfældt af biskoppen.

En utallig menneskemængde, der fyldte gader og stræder og hele den åbne plads, hvor bålet fandtes.

Da ilden havde fortæret de 300 spiritistiske bøger og hæfter, trak præsten og hans hjælpere sig tilbage, fulgt af hujen og forbandelser fra de talrige tilstedeværende, der råbte: »Ned med

inkquisitionen!« Flere personer gik derpå hen til bålet og opsamlede aske.

Selvfølgelig virkede denne middelalderlige handling som en fantastisk reklame for spiritismen både i Spanien og andre steder. I 1863 skriver Allan Kardec i »Spiritistisk tidsskrift«:

»Spiritismen henvender sig til dem, som ikke har nogen tro, eller som tvivler, men ikke til dem, som har en tro, og for hvem denne tro er tilstrækkelig. Den anbefaler ikke nogen at give afkald på sin tro for at antage vores, og heri stemmer den overens med de principper for tolerance- og samvittighedsfrihed, som den lærer. Derfor vil vi aldrig billige visse menneskers forsøg på at omvende præsteskabet til vores anskuelser. Vi vil derfor over for alle spiritister gentage dette:

Tag ivrigt imod de mennesker, der kommer af egen drift. Giv lyset til dem, der søger det, for over for dem, der tror, vil I intet held have. Øv ikke vold mod noget menneskes tro, hverken præsters eller lægmænds, for det vil være at så frø i ufrugtbare marker. Gør lyset klart, for at de, som vil se, kan betragte det. Vis træets frugter og giv dem som føde til dem, der sulter, og ikke til dem, som påstår at være mætte.«

I året 1862 udkom en række spiritistiske værker. Den 15. januar således det udmærkede lille agitationshæfte: »Spiritismen i dens enkleste udtryk.« - »Formålet med offentliggørelsen af dette hæfte«, siger Allan Kardec, »er i en meget snæver ramme at give en historisk oversigt over spiritismen og en forestilling om åndernes lære for at sætte folk i stand til at forstå dens moralske og filosofiske formål. Ved en klar og simpel stil har vi søgt at gøre dette hæfte forståeligt for enhver.« Hæftet blev solgt i store oplag, og mange skylder det deres første forståelse af spiritismen.

Som svar på en nytårshilsen fra Lyon udsendte Allan Kardec et længere brev. Han glæder sig over den store fremgang, spiritismen har: »Jeg er lykkeligere end mange andre, der har arbejdet for fremtiden, fordi jeg har fået lov at se de første frugter af mine anstrengelser.«

Om arbejdet for spiritismen udtaler han:

»Når man ser spiritismens fremgang trods alle de hindringer, vejen har været bestrøet med, kan man sige, at hovedvanskelighederne er overvundet. Det grundlag, sagen nu bygger på, vil i fremtiden udfordre dens modstanderes anstrengelser. Man spørger sig selv, hvordan en lære, der gør menneskene bedre og lykkeligere, kan have fjender, men det er naturligt nok: Indførelsen af selv de allerbedste nye ting krænker altid i begyndelsen visse interesser. Er det ikke altid gået således med alle de opfindelser og opdagelser, som har vendt op og ned på industrien? Har de omvæltninger, der nu anses for velgerninger, man ikke længere kan undvære, ikke også haft indædte fjender? Har enhver lov, som hindrer et misbrug, ikke mødt modstand fra dem, der lever af misbruget? Kan I ikke kun forvente, at en lære, som fører til et virkeligt kærlighedsstyre, vil blive bekæmpet af alle dem, der lever af egenytten? Og I ved, at disse er talrige her på jorden! I begyndelsen håbede de at kunne slå spiritismen ned ved spot. I dag erkender de, at dette våben er afmægtigt, og at spiritismen trods spydighederne har fortsat sin gang uden at snuble. Tro ikke, at vores modstandere vil erklære sig for overvundne! Nej, den naturlige interesse er mere hårdnakket. Da de erkender, at spiritismen er en magt, de fra nu af må regne med, vil de angribe den med stærkere midler, men det vil kun bevise deres svaghed.

Nogle vil angribe spiritismen i ord og gerninger og forfølge

den og dens tilhængere personligt. Nogle vil forsøge at gøre os modløse ved hjælp af drillerier, andre vil ad skjulte veje søge at undergrave spiritismen. Jeg har nu advaret jer om, at kampen ikke er slut. Det er meddelt mig, at vores modstandere vil forsøge en sidste kraftanstrengelse, men vær ikke bange, lykkens pant ligger i det valgsprog, som er alle sande spiritisters: Uden barmhjertighed er der ingen frelse! Bær denne fane højt, for den er Medusahovedet for de egenkærlige...

De spiritistiske arbejders natur kræver ro og andagt, men ingen andagt er mulig, hvis man lader uenighed og ondsindede følelser komme imellem sig. Der vil ingen ondsindede følelser være, hvis der er broderskabsfølelse, men der kan ikke være broderskab med egenkærlige, hovmodige og ærgerrige personer. Blandt de hovmodige, der krænkes og stødes over alle ting, de ærgerrige, der bliver skuffede, hvis de ikke får ledelsen, og de egenkærlige, som kun tænker på sig selv, vil der snart opstå strid og uenighed med efterfølgende opløsning. Det er det, vores fjender ønsker og søger at fremkalde. Når en kreds vil leve i ro, orden og fasthed, må den beherskes af broderlig følelse. Enhver kreds eller ethvert selskab, som dannes uden den virksomme kærlighed som grundlag, vil savne livskraft. Derimod vil de, der samles i lærens rette ånd, betragte hinanden som medlemmer af samme familie, med bolig på forskellige steder, da de ikke kan bo under ét tag. En kappestrid mellem dem ville være meningsløs. En strid kan ikke finde sted, hvor den sande kærlighed hersker, for kærlighed kan ikke forstås på to måder. Kend derfor den sande spiritist på hans kærlighed i tanker, ord og gerninger og læg jer på sinde, at enhver, der i sin sjæl nærer følelser, som bundet i uvilje, had, nag, misundelse og skinsyge, lyver for sig selv, hvis han

påstår at han forstår spiritismen og fører den ud i gerning...«

I 1862 udgav Allan Kardec desuden en »Gendrivelse af angrebene på spiritismen« fra et materialistisk, videnskabeligt og religiøst standpunkt.

I april 1864 offentliggjorde han »Evangeliets efterfølgelse ifølge spiritismen«, der indeholdt en forklaring af Kristi etiske leveregler, deres anvendelse og overensstemmelse med spiritismen. Bogens titel blev senere ændret til den nuværende: »Evangeliet ifølge spiritismen.«

Den 1. August 1865: »Himmel og helvede eller den guddommelige retfærdighed ifølge spiritismen« med talrige eksempler på åndernes stilling og forhold i åndeverdenen og på jorden og de bagvedliggende fornuftsgrunde.

Den forbavsende fremgang og udvikling spiritismen havde, skaffede den talrige fjender. Stadig voksede Allan Kardec's arbejdsbyrde, men han fortsatte utrætteligt sit arbejde og havde en jernvilje. Hver dag stod han op kl. 4.30 om morgenen, svarede på alt, på de heftige angreb, der rettedes både mod ham selv og spiritismen, og på de talrige breve han modtog. Han ledede »Spiritistisk Tidsskrift« og »Det Parisiske Selskab for Spiritistisk Granskning«, han organiserede spiritismen og forberedte sine bøger. Under denne legemlige og sjælelige overanstrengelse undergravedes hans sundhed, og gentagne gange formanede ånderne ham til at tage hensyn til sit helbred. Men han vidste af talrige meddelelser, at det kun ville vare ti år i alt, og det var endog blevet ham fortalt, at hans hverv først ville blive fuldført i en ny tilværelse. Derfor ville han ikke spille et øjeblik, men ofre hele sin styrke og livskraft på spiritismen.

I januar 1868 udgiver Allan Kardec et af sine vigtigste arbejder: »Genesis, Miraklerne og Forudsigelserne ifølge

Spiritismen«, som er en sammenskrivning af de fire tidligere udkomne bind ud fra et videnskabeligt synspunkt.

I 1869 blev det Spiritistiske Selskab omdannet på et nyt grundlag, med en kapital på 40.000 francs, delt i 40 andele på 1.000 francs, og som navnløst selskab.

Spiritistisk Selskab skulle overtage boghandelen og »Spiritistisk Tidsskrift« samt Allan Kardecs værker. Det nye selskab skulle begynde sin virksomhed den 1. april 1869, men dagen før døde Allan Kardec ganske pludseligt af et hjerteslag. Han var i de dage netop i færd med at flytte ud til Villa Ségur for i ro og mag at arbejde på de bøger, han endnu ønskede at skrive, og som han havde samlet stof til.

Han fulgtes til graven på Père-Lachaise kirkegården af et stort følge, der alle som én sørgede over hans død og det tab, spiritismen led derved. Fire taler blev holdt ved hans grav. Blandt dem en af den berømte forfatter Camille Flammarion, der ikke alene skildrede Allan Kardecs karakter og den rolle, hans værker spillede i samtiden, men desuden gav et overblik over de fysiske videnskabers stilling over for den usynlige verden, de ukendte naturlige kræfter og sjælens eksistens og uopløselighed.

Allan Kardecs hustru var 74 år ved sin mands død. Hun døde den 21. januar 1883, 89 år gammel.

Man tager fejl, hvis man tror, at Allan Kardec var en kold og streng personlighed, fordi han i sine værker behandlede alvorlige emner. Tværtimod: så alvorlig en filosof han end var, kunne han, efter at have drøftet de vanskeligste spørgsmål inden for sjæleforskningen og fysiologien, more sig som et barn og gøre alt for at adspredde sine gæster. Samtidig var han dog altid værdig og behersket i sin udtryksmåde. Hans »tale var krydret af

gallisk salt og en bidende og dog vennesæl gemytlighed.« Han holdt meget af at le med denne åbne, brede, smittende latter, der også bragte andre i godt humør.

Alle de samtidige franske blade beskæftigede sig med Allan Kardec's død og dens følger.

Ved Allan Kardec's beskedne keltiske stendysse på Père-Lachaise kirkegården i Paris samles hvert år de tilhængere som trofast har bevaret hans minde.

Allan Kardec's Liv fortalt i store Træk.

Fortrinsvis efter H.Sausse: »Biographie d'AllanKardec«

Kilde: Mediernes Bog, 2. danske udgave oversat af forfatter og spiritist Cand.Mag. Sigurd Trier (1876-1920)

INDLEDNING

Erfaringen bekræfter hver dag, at de vanskeligheder og fejltagelser, man møder i udøvelsen af spiritismen, skyldes ukendskab til denne videnskabs principper. Vi glæder os over, at vores indsats for at advare spiritismens tilhængere - især de uerfarne udøvere - om de faldgruber man kan falde i synes at have været til nytte, og at man ved en opmærksom læsning af denne bog kan undgå dem. De mennesker, som beskæftiger sig med spiritismen, har et meget naturligt ønske om selv at få kontakt med ånderne. Denne bog er skrevet for at lette vejen for dem, så de kan drage nytte af vores langvarige og besværlige forskning. Man tager fejl, hvis man tror, at man har tilstrækkeligt kendskab til denne videnskab, hvis man blot forstår at lægge hænderne på et bord for at få det til at bevæge sig eller at holde på en blyant for at få skriftlige meddelelser.

Det er også fejlagtigt at tro, at man i denne bog vil finde en generel anvisning på, hvordan man uddanner medier. Skønt enhver i sig selv rummer spiren til de nødvendige mediumistiske egenskaber, findes de i højst forskellig grad hos den enkelte, og deres udvikling afhænger af årsager, som intet har med personens vilje at gøre.

Selvom man kender reglerne for digtekunsten, malerkunsten og musikken, bliver man ikke digter, maler eller musiker, hvis man ikke har evner for det. Reglerne tjener kun som vejledning for anvendelsen af de medfødte evner. Det samme gælder for vores arbejde: formålet er at oplyse om, hvordan medieskabet bedst udvikles i forhold til den enkeltes individuelle anlæg og frem for alt at lede anvendelsen af denne evne ind på en nyttig vej. Men det er ikke det eneste mål, vi har sat os.

Ligesom antallet af egentlige medier vokser, øges også antallet af mennesker, som beskæftiger sig med de åndelige åbenbaringer. At vejlede dem i deres iagttagelser; at advare om de farer, de kan og nødvendigvis må støde på, så længe sagen endnu er ny for dem; at introducere dem for den måde, hvorpå de kan kommunikere med ånderne; at lære dem, hvordan de kan opnå gode forbindelser med ånderne; alt det skal vores vejledning omfatte, hvis den skal være fuldstændig. Man må altså ikke undres over i vores arbejde at finde anvisninger, som i første øjeblik kan synes besynderlige, for erfaringen vil vise, at de er nyttige. Når man har undersøgt sagen omhyggeligt, vil man bedre kunne forstå de fænomener, man vil blive vidne til, og visse ånders sprog vil synes mindre besynderligt. Denne bog er ikke udelukkende en vejledning til medierne, men også til alle dem, som er i stand til at se og iagttage de spiritistiske fænomener.

Nogle havde ønsket, at vi havde udgivet en kortfattet praktisk håndbog, der med få ord angav den fremgangsmåde, man måtte følge for at få kontakt med ånderne. De antager, at en sådan lille og billigere bog, der kunne udbredes i store kredse, ville bidrage kraftigt til spiritismens udbredelse ved at mangfoldiggøre antallet af medier. Vi ville imidlertid betragte en sådan bog som mere skadelig end nyttig, i det mindste for øjeblikket. I udøvelsen af spiritismen støder man på mange vanskeligheder og ulemper, som kun en seriøs og dybtgående forskning kan forebygge. Man kunne frygte, at en alt for kortfattet vejledning ville fremkalde letsindige forsøg, og at vi derfor ville fortryde at have udgivet den. Det er hverken passende eller klogt at spøge med de spiritistiske fænomener, og vi tjener ikke sagen ved at gøre den tilgængelig for den første den bedste letsindige person, som kunne finde på at more sig med at tale med de døde.

Vi henvender os til de mennesker, som ser et seriøst mål i spiritismen, som forstår sagens alvor, og ikke blot for morskabs skyld ønsker at sætte sig i forbindelse med den usynlige verden.

Vi har tidligere udgivet en »Praktisk Vejledning« i den hensigt at vejlede medierne. Denne bog er nu udsolgt, og skønt den var skrevet med et seriøst formål for øje, vil vi dog ikke lade den trykke igen, fordi vi ikke finder den fuldstændig nok til at forklare alle de vanskeligheder, som man kan møde. Vi har erstattet den med dette værk, hvori vi har samlet alle de anskuelser, som en lang erfaring og en samvittighedsfuld forskning har sat os i stand til at opnå. Vi håber, at den i det mindste vil bidrage til at give spiritismen den alvorlige karakter, som er dens væsen, og at fjerne den opfattelse, at spiritismen blot kan være genstand for tom beskæftigelse og morskab.

Til disse betragtninger vil vi føje en meget vigtig, nemlig det dårlige indtryk, som letsindige forsøg, der foretages uden kendskab til sagen, efterlader hos begynderne. Disse forsøg har den uheldige følge, at de giver et falskt begreb om åndeverdenen og udsætter den for hån og en ofte berettiget kritik. Derfor er der så få tvivlere der omvendes ved disse sammenkomster, som kun i meget ringe grad giver folk anledning til at tage spiritismen alvorligt. Visse mediers uvidenhed og letsindighed har gjort meget skade for spiritismens omdømme.

Spiritismen har i nogle år gjort store fremskridt, især efter at have slået ind på den filosofiske vej, fordi den er blevet værdsat af oplyste folk. I dag er den ikke mere et skuespil, den er en lære. Og de, som hånede de drejende borde, ler ikke mere. Idet vi anstrenger os for at bringe spiritismen op på et mere filosofisk niveau, er vi overbevist om, at den vil vinde flere sande tilhængere, end man opnår ved tankeløst at fremkalde

fænomener, som kan misbruges. Det får vi dagligt bevis på ved de mange nye tilhængere, der er kommet til efter udgivelsen af »Åndernes Bog«.

Efter at have fremstillet den filosofiske del af den spiritistiske videnskab i »Åndernes Bog« beskriver vi i Mediernes Bog den praktiske del til brug for dem, som vil beskæftige sig med åbenbaringerne, enten for selv at kunne fremkalde dem eller for at kunne forstå de fænomener, de vil komme til at overvære. Læserne vil blive i stand til at se de farer, man kan møde, og derved få mulighed for at undgå dem. De to bøger er til en vis grad uafhængige af hinanden, selvom den sidste er en fortsættelse af den første. Den, som vil beskæftige sig seriøst med sagen, vil vi råde til først at læse »Åndernes Bog«, fordi den indeholder grundprincipperne, som vil lette forståelsen af Mediernes Bog.

Vigtige forbedringer er føjet til denne nye udgave, der er langt mere fuldstændig end den foregående udgave. Denne udgave er blevet gennemset med særlig omhu af ånderne, som har tilføjet mange bemærkninger og vigtige oplysninger. Da ånderne har gennemset alt, og da de har bifaldet eller ændret, hvad de syntes var rigtigt eller urigtigt, kan man sige, at den for en stor del er deres værk, for deres mellemkomst har ikke indskrænket sig til enkelte fremhævede punkter. Vi har kun angivet åndernes navne, når vi syntes det var nødvendigt at citere nogle temmelig lange passager. Ellers skulle vi have angivet åndernes navne på næsten hver side, især ved alle svarene på de fremsatte spørgsmål, og det forekom os unødvendigt. Som man ved, har navnene kun lidt betydning for et sådant emne. Det væsentligste er, at hele arbejdet svarer til det mål, vi har sat os. Den positive modtagelse af den første, omend noget ufuldkomne udgave, giver os håb om, at denne nye udgave vil blive modtaget med samme velvilje.

FØRSTE DEL

INDLEDENDE BEMÆRKNINGER

KAPITEL 1

FINDES DER ÅNDER?

1. Tvivlen om åndernes eksistens opstår først og fremmest af ukendskab til deres sande natur. Man forestiller sig dem almindeligvis som særegne væsener fra skabelsen, hvis nødvendighed ikke er bevist. Mange kender dem kun fra barndommens fantastiske fortællinger, på samme måde som nogle kun kender verdenshistorien fra romaner. De undersøger ikke, om disse fortællinger hviler på et sandt grundlag, når de først er rensset for alle latterlige udsagn, men de er alene opmærksomme på det meningsløse i dem. De gør sig ikke den ulejlighed at fjerne den bitre skal for at finde kernen, og de bortkaster det hele, som mange gør, når de støder på et eller andet misbrug af religionen. Det mishager dem, og af den grund fornægter de det hele.

Hvilket begreb man end danner sig om ånderne, må troen på dem nødvendigvis bygge på et intelligent princip uden for materien. Troen er uforenelig med en benægtelse af dette princip. Vi tager altså udgangspunkt i sjælens eksistens, at den lever og har personlighed efter døden. Lad os for et øjeblik se bort fra åbenbaringerne i egentlig forstand og se, hvilke følgesætninger vi når frem til ved blot at drage fornuftslutninger.

2. Så snart man indrømmer sjælens eksistens og dens personlighed efter døden, må man også indrømme:

1) At sjælens natur er en anden end legemets, da den, når den er adskilt fra legemet, ikke mere har nogen af dets egenskaber.

2) At sjælen har sin egen bevidsthed, da man tilskriver den glæde eller sorg. Ellers ville den være et livløst væsen, og da ville det være, som om vi ingen sjæl havde. Når nu dette er indrømmet, må man også indrømme, at sjælen går et eller andet sted hen. Hvad bliver den til, og hvor går den hen?

Efter den almindelige tro går den til himlen eller til helvede, men hvor er himlen og helvede? Tidligere sagde man, at himlen var højt oppe og helvede dybt nede, men hvad er det høje, og hvad er det dybe i universet, når man nu har lært, at jorden er rund, at stjernerne bevæger sig således, at det, der i et givet øjeblik er højt oppe, om 12 timer er langt nede, og at rummet, hvor vi skuer ud i umålelige afstande, er uendeligt? Det er vel sandt, at man ved de dybe steder også forstår jordens dybder, men hvad er disse dybder blevet til, efter at de er blevet undersøgt af videnskaben? Hvad er der blevet af de sfærer, som kaldes ildens himmel, stjernernes himmel, nu da man ved, at jorden ikke er klodernes midtpunkt, at vores sol selv kun er en af de millioner sole, som lyser i rummet, og som alle er midtpunkt for et planetsystem? Hvilken betydning har den jord, som fortaber sig i denne uendelighed? Hvorfor skulle dette ubetydelige sandkorn, der hverken udmærker sig ved sit omfang, sin stilling eller ved nogen anden særlig rolle, have det privilegium alene at være befolket af

fornuftige væsener? Fornuften vægrer sig ved at indrømme en sådan mangel på aktivitet og nytte i det uendelige univers, og alt overbeviser os om, at disse kloder er beboede. Dersom de er befolkede, yder de altså deres bidrag til sjælenes verden. Men hvad bliver der af disse sjæle, når astronomien og geologien har tilintetgjort de boliger som var dem anvist, og især siden den så fornuftige lære om klodernes mængde har mangfoldiggjort dem i det uendelige?

Men da læren om sjælenes opholdssteder ikke stemmer overens med videnskabens anskuelser, anviser en anden og mere logisk lære sjælene deres bolig ikke på et bestemt og nøje angivet sted, men i hele verdensrummet. Universet er en hel usynlig verden, i hvilken vi lever, som omgiver os og leder os uafsladeligt. Er dette en umulighed, som strider imod fornuften? Aldeles ikke, alt siger os tværtimod, at det ikke kan være anderledes.

Men hvad bliver der af straffen og belønningen i det tilkommende liv, når man berøver sjælene de steder, hvor straffen eller belønningen skal udstås eller nydes? Læg vel mærke til, at mistroen til sådanne bestemte steder for sjælenes pinsler og belønninger almindeligvis bygger på, at man fremstiller dem under uantagelige betingelser. Antag i stedet for, at sjælene har sig selv at takke for deres lykke eller ulykke, at deres skæbne afhænger af deres moralske tilstand, at de velvillige og gode sjæles fore ning er en kilde til lyksalighed, at de alt efter deres renselsesgrad gennemskuer og ser ting, som er usynlige for de grovere sjæle, og alle vil uden besvær forstå det. Antag tillige, at sjælene kun når det højeste trin ved de anstrengelser de gør for at forbedre sig efter en række prøvelser, der tjener til deres renselse; at englene er sjæle, der har nået det øverste trin, som

alle kan nå, når de blot har viljen dertil; at englene er Guds sendebud, som skal våge over udførelsen af hans hensigter over hele verden; at de er lykkelige over denne ærefulde opgave, og I vil da ane et mere nyttigt og tillokkende mål for deres lyksalighed end en evig fordybelse, som ikke ville være andet end en evig lediggang. Antag endelig, at djævlene ikke er andet end de ondes sjæle, der endnu ikke er rensede, men som kan opnå det samme som de godes sjæle, og dette vil synes mere overensstemmende med Guds retfærdighed og godhed end læren om væsener, der er skabt til det onde og for evigt viet dertil. Endnu engang: alt dette kan den strengeste fornuft, den skarpeste logik og den sunde sans indrømme.

Disse sjæle, som befolker universet, er netop, hvad man kalder ånder. Ånderne er altså ikke andet end menneskenes sjæle, der er befriet for deres legemlige hylster. Hvis ånderne var særegne væsener, ville deres eksistens være mere tvivlsom, men hvis man indrømmer, at der findes sjæle, må man vel også antage, at der findes ånder, som ikke er andet end disse sjæle. Hvis man indrømmer, at sjælene er overalt, må man ligeledes indrømme, at ånderne er overalt. Man ville altså ikke kunne benægte åndernes eksistens uden også at benægte sjælenes.

3. Vel er det sandt, at dette kun er én teori, der er mere fornuftgyldig end en anden, men det er af væsentlig betydning, at det er en teori, som hverken står i modsætning til fornuften eller videnskaben, og når den endvidere bestyrkes ved kendsgerninger, har den forstandens og erfaringens billigelse. Disse kendsgerninger finder vi i de spiritistiske åbenbaringer, som således er det åbenbare bevis for sjælens eksistens og for, at den lever efter døden. Men hos mange mennesker standser

troen her. De indrømmer vel sjælenes eksistens og følgende også åndernes, men de nægter muligheden af at kunne komme i forbindelse med dem, af den grund, siger de, at de ikke-fysiske væsener ikke kan virke på materien. Denne tvivl skyldes manglende kendskab til åndernes sande natur, som man ofte danner sig en fuldstændig falsk forestilling om, idet man med urette forestiller sig ånderne som abstrakte, ubegrænsede og ubestemte væsener, hvad de ikke er.

Lad os først forestille os ånden i dens forening med legemet. Ånden er det væsentligste, den er det tænkende væsen, som overlever legemet.

Legemet er altså kun et tilbehør til ånden, et hylster, en klædning, som den lægger af, når den har brugt den. Foruden dette materielle hylster har ånden et andet, halvmaterielt hylster, som forener den med det materielle hylster. Ved døden l øsriver ånden sig fra det materielle hylster, men ikke fra det halvmaterielle hylster, som vi har givet navnet perispirt. Dette halvmaterielle hylster, der retter sig efter den menneskelige krops form, er et luftformigt, strømmende og fluidt legeme, som i sin normale tilstand er usynligt for os og ikke har nogen af materiens egenskaber. Ånden er altså ikke et punkt, en abstraktion, men et begrænset og nøje bestemt væsen, der blot mangler synlighed og følbarehed for at ligne de menneskelige væsener. Hvorfor skulle den så ikke kunne indvirke på materien? Er det fordi dens legeme er fluidt? Men finder mennesket ikke de mægtigste drivkræfter blandt de letteste strømme - ja endda de vægtløse strømme, som f.eks. elektriciteten? Udøver lyset, der er uden vægt, ikke en kemisk indvirkning på den vægtfyldige materie? Hvorfor skulle perispirten så ikke kunne have lignende egenskaber, når den blev styret af en vilje?

4. Når sjælens og Guds eksistens, som er en følge af hinanden, danner grundlaget for hele bygningen, er det vigtigt, at være sikker på, at modparten er enig i dette grundlag, før man indlader sig på en spiritistisk diskussion. Hvis man på spørgsmålene:

Tror du på Gud?

Tror du, at der er en sjæl til?

Tror du, at sjælen lever efter døden?

svarer nej eller blot: »Jeg ved det ikke! Jeg ville ønske, at det var sådan, men jeg er ikke sikker« (hvilket er det samme som en høflig benægtelse for ikke at krænke de såkaldt agtværdige fordomme) - så ville det være lige så unyttigt at gå videre som at begynde på at bevise lysets egenskaber for den blinde, når han ikke vil indrømme, at der er lys til. De åndelige åbenbaringer er ikke andet end virkninger af sjælens egenskaber. Man må gå en ganske anden vej over for en sådan modstander, hvis man ikke vil spille sin tid.

Hvis det nævnte grundlag indrømmes, ikke som noget, der måske kan være, men som noget uomtvisteligt, så følger heraf åndernes eksistens helt naturligt.

5. Nu udestår spørgsmålet, om ånderne kan kommunikere med mennesker, dvs. om de kan udveksle tanker med dem. Hvorfor ikke? Hvad er mennesket andet end en ånd, der er fængslet i legemet? Hvorfor skulle den frie ånd ikke kunne tage kontakt med den i legemet fængslede ånd, ligesom det frie menneske kan tage kontakt med den, der er i fængsel? Når I indrømmer, at sjælen lever efter døden, er det så fornuftigt ikke at ville indrømme, at også følelserne lever efter døden? Når sjælene er overalt, er det så ikke naturligt at tænke, at sjælen fra et væsen,

der har elsket os, mens det levede, kommer til os; at den ønsker at stå i forbindelse med os, og at den i den hensigt benytter de midler, der står til dens rådighed? Indvirkede den ikke på sit legemes materie, mens den levede? Var det ikke den, som styrede legemets bevægelser? Hvorfor skulle den så ikke efter legemets død, når den stemmer overens med en anden ånd, der er indesluttet i et legeme, låne dette levende legeme for at åbenbare sin tanke, ligesom en stum kan betjene sig af en, der taler, for at gøre sig forståelig?

6. Lad os et øjeblik se bort fra de fakta, som for os gør sagen aldeles uomtvistelig. Lad os betragte spiritismens lære som en simpel hypotese. Vi vil da spørge modstanderne, om de kan bevise for os, ikke ved en simpel benægtelse - for deres personlige mening kan ikke gælde for lov - men ved afgørende begrundelser, at læren ikke er sand. Vi stiller os på deres standpunkt, og eftersom de vil forklare de spiritistiske fakta ved hjælp af materielle love, kan de da ved hjælp af disse love finde et matematisk, fysisk, kemisk, mekanisk eller fysiologisk bevis på rigtigheden af nedenstående spørgsmål, idet de stadig går ud fra sjælens eksistens, og at den lever efter døden:

- 1) At det væsen, som tænker i os, mens vi lever, ikke mere kan tænke efter døden?
- 2) At selvom det tænker, tænker det dog ikke mere på dem, det har elsket?
- 3) At selvom det tænker på dem, det har elsket, vil det dog ikke tage kontakt med dem?

- 4) At selvom det kan være overalt, kan det dog ikke være ved vores side?
- 5) At selvom det er ved vores side, kan det dog ikke tage kontakt med os?
- 6) At det ved hjælp af sit fluide hylster ikke kan indvirke på den livløse materie?
- 7) At selvom det kan indvirke på den livløse materie, kan det dog ikke indvirke på et besjælet væsen?
- 8) At selvom det kan indvirke på et besjælet væsen, kan det dog ikke styre dets hånd til at skrive?
- 9) At selvom det kan få det til at skrive, kan det dog ikke besvare dets spørgsmål og overføre sin tanke til det?

Når modstanderne af spiritismen har bevist for os, at vores lære ikke er sand, med lige så tydelige argumenter som dem, hvorved Galilei beviste, at det ikke er solen, som drejer sig omkring jorden - da kan vi sige, at deres tvivl er begrundet. Men uheldigvis har hele deres bevisførelse hidtil bestået i disse ord: Jeg tror ikke, altså er det umuligt. De vil rimeligvis sige, at det tilkommer os at bevise, at åbenbaringerne er ægte. Vi beviser dem ved fakta og begrundelser. Hvis kritikerne ikke indrømmer det ene eller det andet, og hvis de endog benægter, hvad de ser, tilkommer det dem at bevise, at vores bevisførelse er falsk, og at åbenbaringerne er umulige.

KAPITEL 2

DET VIDUNDERLIGE OG DET OVERNATURLIGE

7. Hvis troen på ånderne og deres åbenbaringer var en isoleret anskuelse og resultat af en teori, kunne den med en vis grund mistænkes for at være en illusion. Men sig os, hvorfor man finder den så levende i alle de kendte religioners hellige bøger, både hos gamle og nye folkeslag? Det er, siger nogle kritikere, fordi mennesket til enhver tid har fundet behag i det vidunderlige. Hvad er da efter jeres mening det vidunderlige? Det er det overnaturlige. Hvad forstår I ved det overnaturlige? Det, der strider mod naturens love. I kender altså disse love så godt, at det er muligt for jer at sætte en grænse for Guds almagt? Godt! Bevis da, at åndernes eksistens og deres manifestationer er imod naturens love, og at de ikke er og ikke kan være en følge af disse love. Studer den spiritistiske lære og se, om ikke hele spiritismens tankegang bærer præg af en beundringsværdig lov, som forklarer alt, hvad de filosofiske love indtil nu ikke har kunnet forklare. Tanken er et af åndens særkender. Åndens evne til at indvirke på materien, til at gøre indtryk på vores sanser og som følge deraf til at overføre sin tanke, udspringer af dens fysiologiske sammensætning, hvis vi kan bruge det udtryk.

Der er altså intet overnaturligt eller vidunderligt i denne kendsgerning. Men troen på at en mand dør, og skønt legemlig død bliver levende igen, og at hans adspredte lemmer forenes for atter at danne hans legeme, det er vidunderligt, overnaturligt og fantastisk. Det ville være en virkelig afvigelse fra naturens love, som Gud kun kunne lade ske ved et mirakel. I den spiritistiske lære derimod er der ingen mirakler!

8. I indrømmer dog, vil man sige, at en ånd kan løfte et bord og holde det svævende i rummet uden støttepunkt. Er det ikke en afvigelse fra tyngdeloven? Jo, fra den kendte lov, men har naturen talt sit sidste ord? Hvem havde troet, endnu før man havde opdaget visse gasarters opstigende kraft, at en tung maskine kunne bære mange mennesker og samtidig kunne overvinde tyngdekraften? Ville det ikke i folks øjne synes vidunderligt eller djævelsk? Den, som for hundrede år siden havde påstået, at man kunne sende en meddelelse 500 mil bort og få svar i løbet af nogle minutter, var blevet anset for gal, og hvis han havde kunnet demonstrere det, havde man troet at han havde djævelen i sin magt, for alene djævelen var i stand til at komme så hurtigt af sted. Når alt dette i dag er muligt, skulle så et ukendt fluidum*) ikke kunne have den egenskab at opveje tyngdekraften, ligesom gassen opvejer ballonens vægt? Vi bemærker i forbigående, at dette er en sammenligning, der ved ligheden mellem de to eksempler beviser, at kendsgerningen ikke er fysisk umulig. Kendsgerningen er til stede. Alle benægtelser vil ikke kunne bevise, at den ikke er til, for at benægte er ikke at bevise. Vi finder intet overnaturligt i det. Det er alt, hvad vi for øjeblikket kan sige.

*) *Udgivers note: fluidum = strømmende energiform*

9. "Hvis kendsgerningen er bevist, accepterer vi den", vil man sige. "Ja, vi accepterer endog årsagen til den, som I har angivet, nemlig et ukendt fluidum. Men hvem beviser, at det sker ved åndernes mellemkomst? Det er det vidunderlige, det overnaturlige." Der måtte her fremsættes en komplet demonstration som bevis, hvilket ikke ville være helt passende, og det ville

desuden kun være en gentagelse, for det fremgår allerede af alle de andre dele af den spiritistiske lære. For at udtrykke det i få ord, vil vi sige, at det i teorien er grundet på det princip, at enhver intelligent virkning må have en intelligent årsag. I praksis bygger dette princip på den iagttagelse, at de spiritistiske fænomener må have deres årsag uden for materien, fordi de - gennem vores erfaringer under seancerne - har givet beviser på at besidde en intelligens, som ikke kommer fra deltagerne i seancerne. Denne intelligens må altså eksistere uafhængigt af de tilstedeværende deltagere. Da man ikke ser det virkende væsen, er det altså et usynligt væsen. Gennem iagttagelserne er man da kommet til den erkendelse, at disse usynlige væsener, som man har kaldt ånder, ikke er andet end sjælene af dem, som har levet i en fysisk krop, og som døden har befriet for det grove, synlige hylster og kun ladet beholde et æterisk hylster, der er usynligt i sin normale tilstand. Det er altså det vidunderlige og overnaturlige udtrykt i den simpleste form.

Når de usynlige væseners tilstedeværelse er bevist, forstår man, at deres indvirkning på materien beror på beskaffenheden af deres fluide hylster. Denne virkning er intelligent, fordi ånderne ved døden kun har mistet deres legeme, men har bevaret intelligensen, som er deres væsen. Det er nøglen til alle disse fænomener, der med urette anses for overnaturlige. Overbevisningen om åndernes eksistens er altså ikke en forudfattet eller indbildt antagelse for at forklare fakta. Den er et resultat af iagttagelser og den naturlige følge af sjælens eksistens. At benægte denne årsag er det samme som at benægte sjælen og dens særkender. Gid de, som tror, at de kan give en mere fornuftig forklaring på disse intelligente fænomener, for alvor ville gøre dette, for så kunne man få en ligeværdig diskussion om begge synspunkter.

10. De, der betragter materien som den eneste magt i naturen, anser alt, hvad der ikke kan forklares ved materiens love, for at være vidunderligt eller overnaturligt. For dem er »det vidunderlige« det samme som overtro. På den måde må religionen, der bygger på et ikke-fysisk princip, bestå af en række af overtroiske begreber. Man vover ikke at sige det højt, men man siger det ganske sagte, og man tror at redde skinnet ved at indrømme, at der må være en religion for folket eller for at få børn til at være artige. Men enten er det religiøse princip sandt, eller også er det falskt. Er det sandt, gælder det for alle. Er det falskt, er det ikke bedre for de uvidende end for de oplyste.

11. De, der angriber spiritismen som noget »vidunderligt«, støtter sig altså på det materialistiske princip. Eftersom de benægter enhver virkning, der ikke hidrører fra det materielle, benægter de følgelig sjælens eksistens. Undersøg grunden til deres tanke, udforsk meningen med deres ord, og man vil næsten altid finde dette materialistiske princip. Hvis det ikke er kategorisk formuleret, skjuler det sig under en indbildt fornuftsfilosofi, som de dækker det ind under. Ved at afvise alt, hvad der hidrører fra sjælens eksistens, og kalde det for »vidunderligt«, er de ret så konsekvente, for når de ikke indrømmer årsagen, kan de heller ikke indrømme virkningerne. De har en forudfattet mening, som gør dem uegnede til fordomsfrit at dømme om spiritismen, fordi de overfører benægtelsesprincippet på alt, hvad der ikke er materielt. Selvom vi spiritister erkender de virkninger, som er en følge af sjælens eksistens, følger så deraf, at vi også godkender alle de såkaldte »vidunderlige« fænomener? At vi forsvarer alle fantasier og tilhængere af alle utopier og systematiske urimeligheder? Man

må kende spiritismen meget lidt for at tænke således! Men vores modstandere tager det ikke så nøje. Nødvendigheden af at vide, hvad man taler om, er deres mindste bekymring. Efter deres mening er det vidunderlige urimeligt. Og da nu spiritismen støtter sig på vidunderlige fakta, er spiritismen urimelig. Det mener de er en uomstødelig dom. De tror, at de kommer med et uafviseligt argument, når de, efter at have foretaget videnskabelige undersøgelser af de jansenistiske sværmere i St. Médard, de oprørske kalvinister fra Cévennes og nonnerne i Loudun, har opdaget eksempler på svindel og overtro, som ingen alligevel tror på. Men er disse historier da Spiritismens Evangelium? Har spiritismens tilhængere benægtet, at svindlere har anvendt visse fakta til deres fordel, og at fantasien og fanatismen har skabt mange overdrivelser? Spiritismen er ikke mere ansvarlig for overdrivelser, som man kan begå i dens navn, end den sande videnskab er ansvarlig for uvidenhedens misbrug eller den sande religion for fanatikernes overdrivelser. Mange kritikere dømmer kun spiritismen efter heksehistorier og opdigtede folkesagn. Man kunne lige så godt vælge kun at bedømme historien efter historiske romaner eller tragedier.

12. Det er elementær logik, at man må kende til en sag, før man drøfter den, og en kritikers mening har kun værdi, hvis han udtaler sig med et fuldkomment kendskab til sagen. Først da kan hans mening, selvom den er fejlagtig, tages i betragtning. Men hvilken vægt kan en kritikers mening have, når den fremsættes om et emne, som han ikke kender til? Den sande kritiker må bevise, at han ikke alene er i besiddelse af lærdom, men også af et dybt kendskab til det emne, han udtaler sig om, og at han besidder en sund dømmekraft og upartiskhed over for ethvert

bevis. Ellers ville den første den bedste spillemand have ret til at bedømme Rossini og en malerdreng ret til at kritisere Rafael.

13. Spiritismen godkender ikke alle de fakta, der anses for vidunderlige eller overnaturlige. Den beviser tværtimod umuligheden af mange af dem og viser det latterlige i visse trossætninger, som kun er overtro. Der findes dog fænomener inden for spiritismen, som for skeptikerne synes rent vidunderlige eller med andre ord: overtro. Drøft så i det mindste disse fænomener, for om de andre er der intet at sige. Ved at angribe, hvad spiritismen selv gendriver, viser man sin uvidenhed om sagen, og éns argumenter falder virkningsløse til jorden. Men "hvor langt strækker spiritismens overbevisning sig?" spørger man. Læs, iagttag, og I vil få det at vide. Enhver videnskab tilegnes kun over lang tid og gennem forskning. Og spiritismen, som berører de dybeste spørgsmål inden for filosofien og alle dele af samfundslivet, og som på én gang omfatter det fysiske og det moralske menneske, er selv en hel videnskab, en hel filosofi, der lige så lidt kan tilegnes på nogle få timer som enhver anden videnskab. Det ville være lige så barnagtigt at se hele spiritismen i et bord, der bevæger sig, som at se hele fysikken i visse børnelege. Enhver, som ikke stiller sig tilfreds med et overfladisk kendskab, må bruge ikke timer, men måneder og år på at trænge til bunds i spiritismen. Derefter kan man bedømme værdien af den opnåede viden og indsigt hos de kritikere, som synes de har ret til at dømme, fordi de har set et eller to forsøg, oftest kun til adspredelse og tidsfordriv! De vil måske sige, at de ikke kan anvende al deres tid på denne forskning. Nuvel, der er ingen, der tvinger dem til det, men når man ikke har tid til at lære en ting, skal man ikke tale om den og endnu mindre

bedømme den, hvis man ikke vil anses for overfladisk. Og jo højere stilling man har inden for videnskaben, jo mindre ret har man til letsindigt at behandle et emne, man ikke kender til.

14. Vi nøjes med at opstille følgende sætninger:

1) De spiritistiske fænomener har som princip, at sjælen er til, at den overlever legemet, og at den åbenbarer sig.

2) Da disse fænomener bygger på naturens love, er der intet »vidunderligt« eller »overnaturligt« over dem i ordenes almindelige betydning.

3) Mange fænomener anses kun for overnaturlige, fordi man ikke kender årsagen til dem. Da spiritismen netop angiver årsagen til dem, kan de betragtes som naturlige fænomener.

4) Blandt de fænomener, der anses for overnaturlige, er der mange, som ifølge spiritismen ikke er mulige, og som den derfor betragter som overtro.

5) Selvom spiritismen erkender, at der i mange folkelige trosretninger ligger noget sandt til grund, accepterer den ingeniunde alle de fantastiske historier, der er skabt af fantasien.

6) Ved at dømme spiritismen efter de fænomener, den ikke accepterer, viser man sin uvidenhed og berøver sin mening al værdi.

7) Forklaringen på de fakta, som spiritismen erkender, deres

årsager og moralske følger, udgør en hel videnskab og en hel filosofi, som kræver en seriøs og dybtgående forskning.

8) For at kunne blive regnet for en seriøs kritiker af spiritismen forudsætter vi, at man har set alt, forsket i alt og undersøgt alt med en samvittighedsfuld iagttagers tålmodighed og udholdenhed. At man kender lige så meget til dette emne som spiritismens mest oplyste tilhænger. At man følgelig har hentet sin viden andetsteds end fra videnskabelige romaner. At man er bekendt med hver eneste kendsgerning og har overvejet ethvert argument. At man kan gendrive, ikke ved benægtelse, men ved andre afgørende argumenter, og endelig at man kan angive en mere logisk grund til alle bekræftede kendsgerninger end spiritisterne. En sådan kritiker er endnu ikke fundet.

15. I afsnit 7 nævnte vi ordet mirakel. En kort betragtning over dette emne vil være på sin plads i dette kapitel om det vidunderlige. I sin oprindelige betydning betegner ordet mirakel noget »overordentligt«, noget »vidunderligt«. Men ordet mirakel er, som så mange andre, afvejet fra sin oprindelige betydning, og i dag betyder det: »en handling af en guddommelig magt, der strider imod naturens almindelige love«. Således er i virkeligheden ordets almindelige betydning, og det er kun ved at ændre dets betydning, at man kan bruge det om almindelige ting, der overrasker os, og hvis årsag er os ubekendt. Det er ikke vores hensigt at undersøge, om Gud under visse omstændigheder har opstillet love. Vores mål er blot at bevise, at hvor overordentlige de spiritistiske fænomener end er, afviger de ikke fra disse love. De har ikke nogen mirakuløs karakter og er endnu mindre vidunderlige eller overnaturlige. Mirakler kan ikke forklares. De

spiritistiske fænomener derimod forklares på en fornuftig måde. De er altså ikke mirakler, men simple virkninger, der har deres eksistensgrundlag i de almindelige love. Miraklet har tillige et andet præg, idet det er usædvanligt og enestående. Så snart et fænomen frembringes ved viljen og af forskellige personer, kan det ikke være et mirakel. Videnskaben gør hver dag »mirakler« i de uvidendes øjne. Derfor blev i tidligere tider de, som forstod mere end mængden, anset for troldmænd, og da man troede, at enhver overmenneskelig viden kom fra djævelen, brændte man disse troldmænd. Nu er man blevet langt mere civiliseret og nøjes med at sende dem på en galeanstalt!

At en mand, der virkelig er død, kaldes tilbage til livet ved en guddommelig mellemkomst, er et sandt mirakel, fordi det strider mod naturens love. Men hvis denne mand kun tilsyne-ladende er død, hvis der endnu er en rest af »slumrende livskraft« tilbage i ham, og videnskaben eller en magnetisk virkning atter kalder ham til live, er dette for oplyste folk et naturligt fænomen. Men i den uvidende mængdes øjne vil denne kendsgerning gælde for et mirakel, og ophavsmanden vil blive forfulgt med stenkast eller vil blive æret, alt efter de skiftende tiders skikke. Når en fysiker i visse lande lader en elektrisk drage stige op og lader lynilden slå ned i et træ, vil denne nye Prometheus sikkert blive betragtet som væbnet med en djævelsk magt. Men at Josva standsede solens bevægelse eller snarere jordens, det var et sandt mirakel*), for vi kender ikke nogen magnetisør, der er begavet med tilstrækkelig kraft til at frembringe et sådant vidunder. Af alle de spiritistiske fænomener er den direkte skrift gennem et medium, uden modsigelse det mest ekstraordinære, og det som tydeligst beviser skjulte intelligensers virke. Men fordi dette fænomen

frembringes af skjulte væsener, er det ikke mere mirakuløst end alle de andre fænomener, der skyldes usynlige drivkræfter, fordi disse skjulte væsener, som befolker rummet, er en af naturens magter, en magt, der indvirker uophørligt både på den materielle og på den moralske verden.

*) *Josvas Bog X, 12-43.*

Idet spiritismen oplyser os om denne magt, giver den os forklaringen på en mængde uforklarlige fænomener, som i tidligere tider blev opfattet som vidundere. Spiritismen åbenbarer på samme måde som magnetismen en lov, der, selvom den ikke har været ukendt, så dog har været misforstået. Med andre ord: man kendte virkningerne som er blevet frembragt til enhver tid, men man kendte ikke loven, og det er ukendskab til denne lov, der har avlet overtroen. Når denne lov først er blevet kendt, forsvinder det vidunderlige, og fænomenerne kan betragtes som naturlige. Derfor udfører spiritismens tilhængere ikke flere mirakler ved at lade et bord bevæge sig eller ved at lade de afdøde skrive, end lægen udfører ved at genoplive den døende eller fysikeren ved at lade lynet slå ned. Den, som vil påstå, at han ved hjælp af denne videnskab kan »gøre mirakler«, må enten være uvidende om sagen eller en bedrager.

16. Både spiritistiske og magnetiske fænomener blev opfattet som »vidundere«, før man kendte årsagen til dem, og da nu tvivlerne, »de åndrige personer« (dvs. dem, som har eneret på fornuft og sund sans) ikke tror, at noget er muligt, hvis de ikke forstår det, er alle kendsgerninger, der anses for vidunderlige, genstand for deres ringeagt. Da religionen indweholder en del

vidunderlige kendsgerninger, tror de ikke på religionen, og derfra og til fuldstændig vantro er der kun et skridt. Da spiritismen forklarer størstedelen af disse kendsgerninger, giver den dem en eksistensberettigelse. Spiritismen kommer altså religionen til hjælp ved at bevise muligheden af visse kendsgerninger, som ikke er mirakler, men dog ikke er mindre ekstraordinære. Og Gud er ikke mindre stor eller mindre mægtig, fordi han ikke har afvejet fra sine love. Den æteriske svæven af tunge legemer er en kendsgerning, der forklares ved de spiritistiske love. Vi har personligt været øjenvidne dertil, og mediet David Home, så vel som andre personer af vores bekendtskab, har gentagne gange svævet for vores øjne. Dette fænomen kan således også betegnes som naturligt.

17. Blandt denne slags kendsgerninger må man i første række regne synerne, fordi de er de hyppigste. Salettes syn, som selv gejstligheden tror på, er for os slet ikke usædvanligt. Vi kan visselig ikke bevidne, at synet har fundet sted, fordi vi ikke har det materielle bevis derpå. Men vi anser det for sandsynligt, fordi vi kender tusinde lignende nyligt indtrufne hændelser. Vi tror på disse kendsgerninger, ikke blot fordi det er godtgjort for os, at de er virkelige, men især fordi vi nu kan forklare, på hvilken måde de frembringes. Hvis man undersøger teorien om synerne, som vi senere vil beskrive, vil man se, at dette fænomen bliver lige så simpelt og lige så rimeligt som mange andre fysiske fænomener, der kun er vidunderlige, fordi man ikke forstår dem. At det ingenlunde er bevist for os, at skikkelsen som viste sig for Salette, virkelig var den, den udgav sig for, er en anden sag. Vi indrømmer simpelthen, at et syn kan have fundet sted. Resten kan vi ikke udtale os om. Enhver kan

i denne henseende have sin egen mening. Spiritismen skal ikke beskæftige sig dermed. Vi siger blot, at de fænomener, spiritismen frembringer, åbenbarer nye love for os og giver os forklaringen på mange kendsgerninger, som tidligere syntes overnaturlige. Hvis der findes en logisk forklaring på de fænomener, som anses for mirakler, er der ingen grund til at benægte, det man ikke forstår.

De spiritistiske fænomener bestrides af visse mennesker, netop fordi de synes at fjerne sig fra de almindelige naturlove, og fordi man ikke kan redegøre for dem. Giv dem et fornuftigt grundlag, og tvivlen vil høre op. I dette århundrede, hvor man ikke længere nøjes med blot at tage et ord for gode varer, er forklaring blevet det bedste middel til overbevisning. Vi ser også hver dag mennesker, som ikke har været vidne til noget fænomen, som hverken har set et bord bevæge sig eller et medium skrive, og dog være lige så overbeviste som os, alene fordi de har læst og forstået. Hvis man kun burde tro på, hvad man har set med sine egne øjne, ville vores overbevisning svinde ind til kun at omfatte meget få ting.

KAPITEL 3

METODE

18. Et meget naturligt og prisværdigt ønske hos enhver tilhænger, som man ikke kan opmuntre nok til, er at omvende folk. For at lette vores tilhængeres eventuelle forsøg herpå og for at spare dem for unyttige anstrengelser, vil vi nu gennemgå, den efter vores mening, sikreste måde at overbevise nye tilhængere på.

Vi har sagt, at spiritismen er en videnskab og en filosofi. Den, som seriøst ønsker at lære spiritismen at kende, må derfor underkaste den et grundigt studium og erkende, at spiritismen lige så lidt som nogen anden videnskab kan tilegnes med lethed. Spiritismen, har vi sagt, berører alle spørgsmål, som har interesse for menneskeheden. Den omfatter således et meget vidtspændende forskningsområde, og det er især gennem spiritismens virkninger, man må studere og blive belært af den. Troen på ånder danner ganske vist grundlaget for spiritismen, men denne tro er ikke tilstrækkelig til at uddanne en oplyst spiritist, lige så lidt som troen på Gud er tilstrækkelig til at uddanne en teolog. Lad os altså se, hvordan man gennem belæring bedst fremkalder overbevisningen.

Tilhængerne må ikke blive forskrækkede over ordet belæring. Belæring gives ikke blot fra katederet og fra talerstolen. Også den simple samtale kan være belæring. Enhver, der søger at overbevise en anden, enten gennem forklaring eller ved forsøg, belærer ham. Hvad vi ønsker, er, at hans anstrengelser må bære frugt, og derfor vil vi give nogle råd, der ligeledes vil kunne benyttes af dem, som selv vil belæres. Ved at følge disse råd vil de finde den sikreste og hurtigste vej til at nå målet.

19. Man tror i almindelighed, at for at overbevise er det tilstrækkeligt at fremdrage kendsgerninger. Dette synes i virkeligheden at være det mest logiske skridt, og dog viser erfaringen, at det ikke altid er det bedste, for man møder ofte folk, som ikke lader sig overbevise selv af de tydeligste kendsgerninger. Hvad skyldes det? Det vil vi nu forsøge at vise.

I spiritismen kommer spørgsmålet om ånderne i anden række. Det er ikke udgangspunktet, men en vildfarelse, som man let strander på. Da ånderne kun er menneskenes sjæle, er sjælens eksistens altså det sande udgangspunkt. Og hvordan kan materialisten indrømme, at der lever væsener uden for den materielle verden, når han tror, at han selv kun er stof. Hvordan kan han tro, at der findes ånder uden for ham, når han ikke tror at have nogen i sig selv? Man vil forgæves fremlægge de mest håndgribelige beviser for ham, og han vil bestride dem alle, fordi han ikke indrømmer princippet. Enhver metodisk belæring bør begynde med det bekendte og derfra gå videre frem mod det ubekendte. For materialisten er materien det bekendte. Gå derfor ud fra materien, og ved at lade ham iagttage materien, kan man forsøge at overbevise ham om, at der i den findes noget, som står uden for naturens love. Men dertil hører en hel anden række af fakta og en ganske særlig belæring, hvor man må skride frem med andre midler. At fortælle ham om ånder, førend han er overbevist om at have en sjæl, er at begynde, hvor man skulle ende, for han kan ikke indrømme slutningen, når han ikke indrømmer forudsætningen. Førend man altså forsøger at overbevise en skeptiker, endog ved kendsgerninger, bør man være på det rene med hans mening om sjælen, dvs. om han tror på dens tilstedeværelse, at den overlever legemet og har en personlighed efter døden. Hvis hans svar er benægtende, vil

det være spildt umage at tale til ham om ånderne. Således går det i reglen. Vi siger ikke, at der ingen undtagelse er, men da er det sandsynligvis af en anden grund, at en skeptiker er blevet mindre genstridig.

20. Blandt materialisterne må vi skelne mellem to klasser: Til den første regner vi dem, som er materialister »af princip«. Her er der ikke tale om blot tvivl, men om en fuldkommen benægtelse grundet på deres livsopfattelse. I deres øjne er mennesket kun en maskine, som fungerer, så længe den er trukket op, og hvor kun skelettet bliver tilbage efter døden. Deres antal er lykkeligvis meget begrænset, og de danner på ingen måde en højt anset skole. Vi behøver ikke at påpege de uheldige virkninger, udbredelsen af en sådan lære ville have for samfundsordenen.

Når vi har sagt, at tvivlen ophører hos skeptikerne, når de stilles over for en fornuftig forklaring, må man undtage de materialister, som benægter eksistensen af enhver magt og ethvert intelligent princip uden for materien. Størstedelen af disse materialister holder fast ved deres mening af hovmod og tror, at de af egoistiske grunde må stå imod. De bestrider alle beviser der går i modsat retning, fordi de ikke vil bukke under. Over for disse folk er der intet at stille op, og man må ikke lade sig narre af deres falske oprigtighed, når de siger: »Lad mig se, før jeg kan tro.« Men der findes dog nogle, der er mere ærlige og med rene ord siger: »Jeg vil se, om jeg ikke kan tro.«

21. Den anden og mere talrige klasse materialister består af dem, der er det af ligegyldighed, ja man kan næsten sige »af mangel på bedre«. De er ikke materialister med velberåd hu, og forlanger intet hellere end at tro, for uvished er en pine

for dem. Der er hos dem en ubestemt stræben mod det evige liv, men dette er blevet fremstillet for dem med så overdrevent maleriske beskrivelser, at deres fornuft ikke kan godtage det. Derfra stammer tvivlen, og af tvivlen følger vantroen, som altså ikke er et princip. Stil dem noget fornuftigt i udsigt, og de godtager det ivrigt. Denne klasse af materialister kan altså forstå os, for de er os nærmere, end de rimeligvis selv tror. Tal ikke til den første klasse om åbenbaring eller om engle, de vil ikke forstå jer, men stil jer på deres standpunkt og bevis først for dem, at fysiologiens love ikke er i stand til at give grunde for alt, og resten vil derefter komme af sig selv. Det forholder sig ganske anderledes, når tvivlen ikke er forudfattet, for da er troen ikke fuldkommen borte. Den er en skjult spire, der er kvalt af ukrudtet, men som en gnist atter kan oplive. Den er som en blind, der får synet tilbage, og er glad for at gense lyset. Den er som en skibbruden, man rækker et frelsens anker.

22. Udover de egentlige materialister er der en tredje klasse af skeptikere, som, skønt de påstår, at de tror på sjælens eksistens, ikke desto mindre er meget genstridige. Det er de »karaktersvage skeptikere«. Disse vil meget nødigt tro, fordi det ville forstyrre den sindsro, hvormed de hengiver sig til de materielle nydelser. De frygter for i troen at se en fordømmelse af deres ærgerrighed, egoisme og al den menneskelige forfængelighed, som de finder glæde i. De lukker deres øjne for ikke at se og stopper deres ører til for ikke at høre. Man kan kun beklage dem.

23. Vi vil blot i forbigående omtale en fjerde klasse af skeptikere, som vi vil kalde »interesserede skeptikere« eller »skeptikere mod bedre vidende«. Disse ved meget vel, hvad spiritismen

indeholder, men de fordømmer den åbenbart af personlig interesse. Om dem er der intet at sige, ligesom der intet er at stille op med dem. Når den rene materialist tager fejl, har han dog en undskyldning i sin særlige, gode tro, og man kan føre ham tilbage ved at bevise hans vildfarelse for ham. Men over for denne fjerde klasse af skeptikere falder alle argumenter til jorden. Tiden må åbne deres øjne og vise dem, måske på deres egen bekostning, hvor deres sande interesser er, for de kan ikke forhindre sandheden i at udbrede sig, og de vil blive ført med strømmen og dermed imod de interesser, de troede at forsvare.

24. Foruden disse forskellige slags modstandere er der en uendelighed af afskygninger, til hvilke man kan regne »de forsagte skeptikere« - deres mod vil komme, når de ser, at de andre ikke brænder sig. Dernæst »skeptikere på grund af religiøse anfægtelser« - en oplyst forskning vil lære dem, at spiritismen støtter sig på religionens grundvold, og at den respekterer alle trosretninger, at en af spiritismens virkninger er at fremkalde religiøse følelser hos dem, som ingen har, og at styrke disse hos dem der vakler. Dernæst kommer de, som er skeptikere af hovmod, af ligegyldighed, af letsindighed osv., osv.

25. Vi kan ikke forbigå en klasse, som vi vil kalde »de skuffede skeptikere.« Den omfatter mennesker, som fra en overdreven tillid er gået over til mistro, fordi de har lidt under et fejlslagent håb og har så i fortvivlelse opgivet enhver tro. De er i samme situation som dem, der benægter enhver redelig adfærd, fordi de engang er blevet bedraget. Det hele er en følge af et ufuldkomment studium af spiritismen og af mangel på erfaring. Den, som er blevet bedraget af ånderne, er i

almindelighed blevet det, fordi han har spurgt dem om ting, som de ikke må og ikke kan svare på, eller fordi han ikke er tilstrækkelig inde i sagen til at kunne skelne mellem sandhed og bedrageri. Mange ser desuden i spiritismen kun en ny form for spådomskunst og bilder sig ind, at ånderne kun er skabt for at forudsige ens skæbne!

De letsindige og spøgefulde ånder undlader ikke at more sig på deres bekostning. De forudsiger således de unge pigers giftemål, den ærgerriges hædersbevisninger, arv og skjulte skatte osv. Heraf opstår ofte ubehagelige skuffelser, som det seriøse og kloge menneske imidlertid kan værgе sig mod.

26. En meget talrig klasse, måske den mest talrige af alle, udgøres af de »usikre«, som i almindelighed tror på sjælens eksistens. De fleste har en ubestemt, umiddelbar erkendelse af de spiritistiske begreber og finder i dem en stræben mod noget, som de ikke kan definere, fordi deres tanker endnu ikke er bevidste og klare. Spiritismen virker på dem som et lysglimt. Den bliver til klarheden, som spreder tågen. De modtager den også med iver, fordi den befrier dem for uvishedens ængstelser.

27. Kaster vi herfra et blik på de forskellige slags »troende«, træffer vi først »spiritisterne ude at vide det«. De er egentlig en afart eller afskygning af den foregående klasse. Uden nogensinde at have hørt tale om den spiritistiske lære, har de en medfødt fornemmelse for de store principper, som hidrører derfra, og denne fornemmelse kaster et skær over deres udtalelser, således at man ved at høre dem tror, at de er fuldstændigt indviede i spiritismen. Man finder talrige eksempler derpå blandt hellige og verdslige skribenter, gamle og nyere digtere, talere, moralister og filosoffer.

28. Blandt dem, som en umiddelbar forskning har overbevist, kan man skelne mellem følgende:

1) Dem, som uden forbehold tror på åbenbaringerne. Spiritismen er for dem en simpel iagttagelsesvidenskab og en række mere eller mindre ejendommelige fænomener. Vi vil kalde dem »de eksperimenterende spiritister.«

2) Dem, som i spiritismen ser noget andet end fakta. De forstår den filosofiske del, og de beundrer den moral, som hidrører fra den, men de udøver den ikke. Spiritismen har kun en ubetydelig eller slet ingen indflydelse på deres karakter. De ændrer intet i deres sædvaner og vil ikke berøve sig en eneste nydelse. Den nærige bliver ved at være nærig, den hovmodige at være optaget af sig selv, den misundelige og den begærlige at være fjendtlige mod andre. For dem er den kristelige kærlighed kun en smuk grundsætning. De er »de ufuldkomne spiritister«.

3) Dem, som ikke nøjes med at beundre den spiritistiske moral, men som udøver den og antager alle dens følgesætninger. Da de er overbevist om, at den jordiske tilværelse kun er en forbigående prøvelse, søger de at drage fordel af disse korte øjeblikke til at forbedre sig, hvilket kun kan hæve dem i ånderverdenens rangorden, idet de anstrenger sig for at udøve det gode og at undertrykke deres slette tilbøjeligheder. De er altid pålidelige, og på grund af deres overbevisning ligger enhver ond tanke dem fjernt. Barmhjertigheden er i alle ting den rettesnor de følger. De er »de sande spiritister« eller snarere »de kristelige spiritister«.

4) Endelig er der »de overivrige spiritister«. Menneskeslægten ville være fuldkommen, hvis den altid holdt sig til den gode side af tingene. Overdrivelse skader alt. I spiritismen bevirker en alt for blind og ofte barnagtig tillid til den usynlige verden, at man alt for let på tro og love antager, hvad eftertanke og undersøgelse ville vise var urimeligt eller umuligt. Men begejstringen reflekterer ikke, den forblinder. Denne slags tilhængere skader mere end de gavner spiritismens sag. De er mindst egnede til at overbevise andre, fordi man med rette tvivler på deres dømmekraft. De bliver i god tro narret enten af de bedrageriske ånder eller af mennesker, der søger at udnytte deres godtroenhed. Hvis de alene led under følgerne heraf, var det kun et halvt onde, men ulykken er at de, uden at ville det, giver spiritismens modstandere våben i hænde, idet disse snarere søger en lejlighed til at nedgøre og håne end til at lade sig overbevise og derfor ikke undlader at latterliggøre alle spiritister på grund af nogle enkeltes overdrivelser. Det er hverken retfærdigt eller fornuftigt, men man ved jo, at spiritismens modstandere kun betragter deres egen fornuft som den gyldige.

29. Metoderne til at overbevise er overordentlig forskellige over for hver enkelt person. Hvad der kan overtale nogle, har ingen virkning på andre. En overbevises ved visse fysiske åbenbaringer, en anden ved intelligente meddelelser, de fleste ved fornuftsgrunde. Vi kan endog sige, at over for størstedelen af dem, som ikke overbevises ved fornuftsgrunde, har de fysiske fænomener kun lidt vægt. Jo mere overnaturlige disse fænomener er, og jo mere de afviger fra de kendte love, des større modstand møder de, og det af den meget simple grund, at man af natur er tilbøjelig til at tvivle på det, som ikke kan bekræftes

af »fornuften«. Enhver betragter fænomenet ud fra sit eget synspunkt og forklarer det på sin egen måde. Materialisten ser det som en ren fysisk årsag eller et bedrageri, og den uvidende eller den overtroiske ser en djævelsk eller overnaturlig årsag. En forudgående forklaring af årsagerne til de forskellige fænomener kunne dog overvinde fordommene ved at bevise enten at fænomenet er ægte, eller også at det er muligt. Hvis man forstår fænomenet, førend man har set det, så er muligheden erkendt, og der vil i det mindste være en delvis overbevisning.

30. Nyttet det at søge at overbevise en hårdnakket skeptiker? Vi har sagt, at det afhænger af årsagerne til hans skepsis. Ofte bevirker den iver, hvormed man søger at overtale ham, at han overbevises om sin egen betydning, og det er så endnu en grund for ham til at stride imod. Den, som hverken fornuften eller fakta kan overbevise, må lide vantroens skæbne. Man må overlade til Forsynet at fremkalde gunstigere omstændigheder for ham. Der er mennesker nok, som ønsker at modtage oplysning, så man ikke behøver at spille sin tid på dem, der vægrer sig ved at oplyses. Henvend jer derfor til mennesker med god vilje. Deres antal er større, end man tror, og deres eksempel vil besejre modstanden bedre end ord. Den sande spiritist vil aldrig undlade at gøre godt, han vil trøste de bedrøvede hjerter, berolige de fortvivlede og iværksætte moralske forbedringer, for det er hans opgave. Han vil også finde en virkelig tilfredsstillelse deri. Spiritismen »ligger i luften«, den udbreder sig ifølge sagens natur, fordi den gør udøverne af spiritismen lykkelige. Når dens systematiske modstandere hører den genlyde rundt omkring sig, selv hos deres venner, vil de forstå deres egen ensomhed og være nødt til enten at tie eller at overgive sig.

31. Hvis man skulle undervise i spiritismen på samme måde som i de almindelige videnskaber, ville det være naturligt at gennemgå hele rækken af de foreliggende fænomener, idet man begyndte med de simpleste og efterhånden kom til de mere indviklede. Men dette lader sig ikke gøre, for det ville være umuligt at holde en forelæsning om den eksperimentale spiritisme, ligesom man gør om fysikken eller kemien. I naturvidenskaberne arbejder man med den rå materie, som man former efter sin vilje, og man er næsten altid sikker på at fremkalde en given effekt. I spiritismen har man at gøre med intelligenser, som har deres frihed, og vi føler hvert øjeblik, at de ikke er underkastet vores luner. Man må altså være iagttagende, afvente resultaterne og gribe dem, når de kommer. Vi siger derfor højt og tydeligt, at »enhver, der vil påstå at kunne opnå resultater efter sin egen vilje, enten er uvidende eller en bedrager«. Derfor vil den sande spiritist aldrig give forestillinger eller forfalde til simpel underholdning og gøgl. Der er også noget meningsløst i at antage, at ånderne skulle komme for at »gøre kunster« eller for at lade sig undersøge som genstande for nysgerrighed. Fænomenerne kan altså enten helt udeblive, når man behøver dem, eller vise sig i en ganske anden orden, end man ønskede. Lad os endnu tilføje, at for at fremkalde fænomenerne må der være personer til stede, som har særlige evner, og at disse evner er meget forskellige alt efter individernes naturlige anlæg. Da det endvidere er yderst sjældent, at den samme person har anlæg for alle evner, støder vi her på endnu en vanskelighed, for det vil kræve, at man altid har adgang til alle slags medier, hvad der næppe er muligt.

Metoden til at forebygge dette problem er meget simpelt: man bør begynde med teorien, som nøje gennemgår og forklarer alle

fænomenerne. Man kan derved få kendskab til fænomenerne og forstå, at de er mulige og under hvilke betingelser de kan frembringes, og de hindringer man kan møde. Selvom fænomenerne så senere på grund af omstændighederne frembringes i en anden orden, vil man ikke finde noget overraskende i det. Denne fremgangsmåde giver tillige en anden fordel, nemlig at fritage den, som vil gøre forsøg, for en mængde fejltagelser: beskyttet mod vanskelighederne kan man være på sin post og undgå at erhverve sig dyrekøbt dårlig erfaring.

Det er vanskeligt at opgøre antallet af personer, der har sluttet sig til os, efter at vi er begyndt at beskæftige os med spiritismen. Det er også vanskeligt at sige, hvor mange der er forblevet ligegyldige eller mistroiske over for de mest åbenbare fakta, og som senere kun er blevet overbevist ved en fornuftgyldig forklaring. Eller hvor mange andre der har været modtagelige for overbevisning gennem deres dømmekraft. Og endelig hvor mange der er blevet overtalt uden at have set fænomenerne, men alene fordi de har forstået dem. Det er altså af erfaring, vi taler, og derfor siger vi også, at den bedste metode til spiritistisk belæring er at henvende sig til fornuften, førend man henverder sig til øjnene. Den har vi fulgt i vores undervisning, og vi har kun haft glæde af den.

32. Den indledende teoretiske forskning har en anden fordel, nemlig umiddelbart at vise målets storhed og denne videnskabs betydning. Den, som begynder med at se et bord bevæge sig eller banke, er tilbøjelig til at spøge med det, fordi han vanskeligt kan forestille sig, at en lære som fornyer menneskeheden kan komme fra et bord. Vi har lagt mærke til, at de, som tror uden at have set, fordi de har læst og forstået, langt

fra er de mest overfladiske men tværtimod dem, som tænker mest over sagen. Da de fæster deres opmærksomhed mere på grundlaget end på formen, er den filosofiske del det væsentligste for dem og de egentlige fænomener derimod kun en biting. De siger, at selvom fænomenerne ikke fandtes, ville de stadig have den spiritistiske filosofi at holde sig til, for den alene løser de spørgsmål, der indtil nu har været uløselige, og giver den mest fornuftgyldige teori om menneskets fortid og fremtid. De foretrækker en lære, der forklarer, frem for en lære, der ikke forklarer, eller som forklarer dårligt. Enhver, der tænker sig om, vil let forstå, at læren vil kunne bestå, selvom man ser bort fra de spiritistiske fænomener. Fænomenerne styrker og befæster læren, men de danner ikke dens væsentlige grundlag. Den seriøse iagttager er ikke ligeglad med åbenbaringerne, men afventer tværtimod gunstige omstændigheder for at selv at overvære dem. Som bevis på det vi fremfører, tjener, at de fleste mennesker, førend de har hørt tale om åbenbaringer, har haft en umiddelbar åndelig erkendelse af denne lære, som blot har givet deres tanker form og udtryk.

33. Det vil for resten ikke være rigtigt at sige, at de, som begynder med teorien, mangler fakta, som kan iagttages i praksis. Tværtimod har de oplevet mange fænomener, som i deres øjne har haft en langt større betydning end dem, man ville kunne fremkalde for dem. Det er især de talrige tilfælde af spontane fænomener, som vi skal tale om i de følgende kapitler. Der findes kun få mennesker, som ikke kender dem, i det mindste af omtale. Mange har selv oplevet dem, men har ikke skænket dem meget opmærksomhed. Teorien kan give dem en forklaring på dem. Disse spontane fænomener har stor betydning,

fordi de støtter sig på uafviselige vidnesbyrd, og fordi de opstår uden forudgående forberedelser eller aftalt spil. Selvom de fremkaldte fænomener ikke fandtes, ville de spontane fænomener alligevel være kendsgerninger. Hvis spiritismen kun havde til formål at give en rationel forklaring på de spontane åbenbaringer, ville også det være af stor betydning, fordi mange af dem, som først læser om sagen, har en erindring om disse fænomener, som for dem er en bekræftelse af teorien.

34. Man tager meget fejl af vores måde at se sagen på, hvis man tror, at vi råder til at være ligegyldig over for kendsgerningerne. Det er jo gennem dem, at vi er nået frem til teorien. For at opnå dette har vi arbejdet flittigt i mange år og har gjort talrige iagttagelser, men da kendsgerningerne har tjent os og tjener os hver dag, ville det være inkonsekvent af os at bestride deres vigtighed, især da vi skriver en bog, der har til formål at oplyse om dem. Vi siger blot, at hvis man ikke har dømmekraft, er kendsgerningerne ikke tilstrækkelige til at overbevise folk, men at en forudgående forklaring, der tilintetgør fordommene og viser, at der intet fornuftstridigt er i disse kendsgerninger, virker mere overbevisende. Dette er så sandt, at hvis ti helt uerfarne personer var til stede i en forsamling, der anstillede forsøg, som var højst tilfredsstillende fra tilhængernes synspunkt, så ville de ni af dem gå bort uden at være overbevist.

Nogle af dem ville måske være mere skeptiske end før, fordi forsøgene ikke havde svaret til deres forventning. Det forholder sig ganske anderledes med dem, som har haft mulighed for at tilegne sig en teoretisk viden i forvejen. For dem er deres viden et middel til kontrol. Intet vil overraske dem, ikke engang et uheldigt udfald, fordi de ved, under hvilke betingelser

fænomenerne frembringes, og at man ikke bør forlange mere, end de kan indfri. Et forudgående kendskab til åbenbaringerne sætter tilskuerne i stand til selv at forklare alle uregelmæssigheder. Desuden tillader det dem at opfatte mange flere overbevisende detaljer, som undgår den uvidende iagttagers opmærksomhed. Det er baggrunden for, at vi i vores forsamlinger, hvor der anstilles forsøg, kun optager personer med tilstrækkelige forkundskaber til at forstå, hvad der foregår, da vi er overbevist om, at de uvidende tilskuere blot vil spille deres og vores tid.

35. De som søger forkundskaber gennem vores hæfter og bøger, råder vi til at læse følgende værker i den nævnte rækkefølge:

1) »Hvad er spiritismen?« Dette lille hæfte på blot 100 sider giver med få ord et begreb om den spiritistiske lære, et almindeligt overblik, som gør det muligt at omfatte det hele inden for en begrænset ramme. I få ord ser man målet, og man kan bedømme dets rækkevidde. Man finder desuden svar på de væsentligste spørgsmål eller indvendinger, som uerfarne mennesker naturligt er tilbøjelige til at fremkomme med. Denne første læsning, som ikke kræver megen tid, er en indledning, som letter en videregående forskning.

2) »Åndernes Bog« indeholder den fuldstændige lære, meddelt af ånderne selv, med hele dens filosofi og alle dens moralske følgesætninger. Den er bestemt for det allerede forberedte menneske. Den er en indvielse i åndernes natur og i livets hemmeligheder hinsides graven. Ved at læse den forstår man, at spiritismen har et alvorligt formål, og ikke er et letsindigt tidsfordriv.

3) »Mediernes Bog« er bestemt til at vejlede under udøvelsen af åbenbaringerne ved at give kendskab til de metoder, der er bedst egnede til at få kontakt med ånderne. Den er en vejledning så vel for medierne som for dem der søger kontakt med ånderne, og den fuldstændiggør »Åndernes Bog«.

4) »Spiritistisk tidsskrift«^{*)} er en samling af forskellige fakta, af teoretiske forklaringer og af løse småstykker, som fuldstændiggør, hvad der er sagt i de to foregående værker, og på en måde er en anvendelse deraf. Man kan læse det på samme tid som de andre værker, men det vil være mere gavnligt og forståeligt, hvis man først har læst »Åndernes Bog«.

De som søger viden om en videnskab, bør nødvendigvis læse alt, hvad der er skrevet om emnet, eller i det mindste de vigtigste ting, og ikke indskrænke sig til en enkelt forfatter. De bør både læse for og imod, kritik så vel som forsvar, sætte sig ind i de forskellige teorier for at kunne sammenligne og bedømme. Derfor hverken roser eller kritiserer vi noget værk, da vi ikke ønsker indflydelse på den mening, man kan danne sig derom. Ved at bære sten til bygningen placerer vi os i rækken af tilhængere. Det tilkommer ikke os på én gang at være dommer og part i sagen, og vi har ikke nogen ambition om alene at ville være lysets udbreder. Det tilkommer læseren at bedømme hvad der er godt og mindre godt, hvad der er sandt og falsk.

**) »Revue Spirite« er et månedsskrift for sjæleforskning, som blev grundlagt af Allan Kardec i 1858.*

KAPITEL 4

TEORIER

36. Da spiritismens ejendommelige fænomener begyndte at manifestere sig eller snarere blev fornyet i de senere år, blev der lige fra begyndelsen sået tvivl om deres rigtighed og endnu mere om deres årsag. Efterhånden som fænomenerne blev bekræftet ved uomtvistelige vidnesbyrd og ved forsøg, som enhver kunne anstille, har hver enkelt fortolket dem på sin egen måde efter sine personlige anskuelser, sin tro eller sine fordomme. Derved er der opstået flere teorier, hvis værdi vil vise sig ved sammenlignende studier.

Spiritismens modstandere mener dog netop på grund af disse forskellige teorier at kunne tilbagevise spiritismen ved at hævde, at spiritisterne ikke selv er indbyrdes enige. Det er en helt forkert antagelse, når man betænker, at en begyndende videnskab nødvendigvis må være usikker, indtil tiden har tilladt at samle og sideordne de kendsgerninger, som udgør grundlaget for en meningsdannelse.

Efterhånden som kendsgerningerne fuldstændiggøres og iagttages bedre, fraviges de umodne anskuelser, og enighed opnås i det mindste om de til grund liggende punkter, selvom det ikke sker på alle punkter.

Således er det gået med spiritismen. Den kunne ikke undgå den almindelige lov og burde ved selve sin natur mere end noget andet finde sig i fortolkningernes forskellighed. Man kan endog sige, at i denne henseende er den gået hurtigere frem end de ældre videnskaber. Inden for lægevidenskaben f.eks. hersker der endnu forskellige meninger blandt de lærde.

37. For at opremse de forskellige teorier om spiritismen i en metodisk orden, vil vi først omtale de teorier, som man kan kalde »Benægtelsesteorierne«, dvs. modstandernes teorier. Vi har gendrevet deres indvendinger i indledningen og slutningen af »Åndernes Bog« og i det lille hæfte »Hvad er spiritismen?« Det vil være overflødigt her at vende tilbage dertil. Vi vil indskrænke os til med få ord at sammenfatte de grunde, som indvendingerne bygger på.

De spiritistiske fænomener består af to slags: de fysiske og de intelligente virkninger. Da modstanderne ikke indrømmer åndernes eksistens, fordi de ikke indrømmer noget, der ligger uden for materien, forstår man, at de benægter tilstedeværelsen af intelligente virkninger. Hvad de fysiske virkninger angår, forklarer de dem fra deres synspunkt, og deres argumenter kan samles i følgende fire teorier:

38. »Bedrageriets teori«. Blandt modstanderne er der mange, som mener, at disse virkninger er fremkommet ved bedrageri, da nogle af dem kan efterlignes. Ifølge denne antagelse bliver altså alle spiritister til tosser og alle medier til svindlere uden hensyn til personernes stilling, karakter, viden og hæderlighed. Hvis denne mening fortjente et svar, ville vi sige, at visse fænomener i fysikken også har været genstand for efterligning af gøglere, men at det ikke er noget bevis for, at den ikke er en virkelig videnskab. Der findes desuden folk, hvis karakter afviser enhver mistanke om bedrageri, og man må være blottet for al dannelse for at kunne sige om dem, at de gør sig skyldige i svindel. Men kan man da sige, at der aldrig er forøvet misbrug? For at tro det måtte man antage, at menneskene var fuldkomne. Man misbruger alt, selv de helligste ting. Hvorfor

skulle man så ikke kunne misbruge spiritismen? Men fordi man misbruger en ting, har man ikke lov til at fælde en på misbruget støttet dom over selve sagen. Den kontrol, man kan have, når man støtter sig til folks gode vilje, ligger i de bevæggrunde, der driver dem til at handle. Hvor der ikke er spekulation til stede, findes der heller intet bedrageri.

39. »Galskabens teori.« Nogle vil vel som en slags indrømmelse opgive mistanken om, at der er bedrageri med i spillet, og påstå, at de, som ikke narrer andre, narrer sig selv, hvilket er det samme som at sige, at de er tosset. Skeptikerne lægger imidlertid mindre vægt på formen og siger ganske simpelt, at spiritisterne er gale, idet de således uden videre tildeler sig selv eneretten til sund fornuft. Det er deres hovedargument, som dog ikke udgør et modbevis mod spiritismen. For øvrigt er dette en latterlig måde at angribe på, fordi den er forslidt, og ikke fortjener, at man spilder sin tid på at gendrive den. Spiritisterne bekymrer sig næppe meget om den. De trøster sig ved tanken om, at der blandt deres venner i modgangen er mange, hvis fortjenester er uomtvistelige. Man må for resten indrømme, at denne galskab, hvis det virkelig er galskab, er af en meget besynderlig art, da den fortrinsvis rammer den oplyste samfundsklasse, hvor spiritismen for øjeblikket tæller en umådelig mængde tilhængere. Selvom man blandt dem møder enkelte personer med en skæv tankegang, er det ikke noget bevis mod læren selv, lige så lidt som de, der lider af religionsvanvid, udgør noget bevis imod selve religionen. Alle anskuelser har sine ekstreme, fanatiske tilhængere, og man må have en dårlig dømmekraft, hvis man forveksler en sags overdrivelse med sagen selv.

Mere udførlige forklaringer om dette emne vil man finde i vores lille skrift »Hvad er Spiritismen?« og i »Åndernes Bog«.

40. »Hallucinationsteorien.« En anden mindre krænkende teori - da den er en lille smule videnskabelig farvet - er at opfatte fænomenerne som hallucinationer. Efter denne antagelse er iagttageren altså i god tro. Han tror blot at se, hvad han ikke ser. Når han således ser et bord hæve sig og holde sig oppe i rummet uden nogen støtte, har bordet ikke bevæget sig fra sin plads, nej! Han ser det i luften i kraft af en slags luftspejling eller en brydning af lyset af samme art, som når man ser en stjerne eller en genstand i vandet uden for dens virkelige position. Dette er jo strengt taget muligt, men de, som har været vidne til dette fænomen, kan bekræfte, at genstanden virkelig befinder sig et andet sted, eftersom de har kunnet gå under det svævende bord, hvad der ville være vanskeligt, hvis det ikke havde hævet sig fra gulvet. Endvidere er det ofte hændt, at bordet er gået itu, idet det faldt ned. Vil man i så fald kunne sige, at det også kun er en synsbedrag?

En meget bekendt fysiologisk årsag kan uden tvivl bevirke, at man tror at se en genstand dreje sig, der i virkeligheden ikke bevæger sig, eller at man selv tror at dreje rundt, uagtet man ikke gør det. Men når flere personer omkring et bord rives med af en så hurtig bevægelse, at de næppe kan følge med, at nogle endog falder, vil man da kunne påstå, at de er grebet af en bedøvelse således som den berusede, der tror at se sit hus gå foran sig?

41. »Den knirkende muskels teori«. Forholder det sig således med synet, vil det forholde sig på samme måde med hørelsen. Når de bank, der lyder i et bord, høres af en hel forsamling, kan

man fornuftigvis ikke bortforklare dem som en illusion. Vi ser selvfølgelig bort fra enhver tanke om svig, og vi går ud fra, at en opmærksom iagttagelse har bekræftet, at bankene ikke hidrører fra nogen tilfældig eller materiel årsag.

En lærd læge har ganske vist givet en foreløbig forklaring derpå*): »Årsagen dertil«, siger han, »ligger i de frivillige eller ufrivillige sammentrækninger af lægbenets muskelsene.« For at bevise sin opfattelse indlader han sig på de mindste anatomiske detaljer for at vise, ved hvilken mekanisme denne sene kan frembringe denne larm, efterligne trommeslag, ja endog udføre rytmiske melodier. Deraf slutter han så, at de, som tror at høre slag i et bord, narres enten af andre eller af deres egen indbildning. Denne kendsgerning er ikke i sig selv ny, men uheldigvis for opfinderen af denne påståede opdagelse kan hans teori ikke gælde i alle tilfælde. Først vil vi da bemærke, at de, som har den særegne evne at kunne lade deres lægmuskel eller hvilken som helst anden muskel knirke og derved spille melodier, er rene undtagelser, mens evnen til at få bordene til at banke er meget almindelig, og at langt fra alle de, som besidder denne evne, har den førstnævnte evne. For det andet har den lærde doktor glemt at forklare, hvordan denne musklernes knagen i en person, der står uden at røre sig og i afstand fra bordet, kan forårsage mærkbare og følelige rystelser i selve bordet. Hvordan denne larm ved de tilstedeværendes vilje kan fremkomme i forskellige dele af bordet, i andre møbler, i murene, i loftet osv. Hvordan endelig denne muskelvirkning kan forplante sig til et bord, som man ikke rører ved, således at det bevæger sig. For øvrigt ville denne forklaring - hvis den da er en forklaring - kun så tvivl om det fænomen, der angår bankene, men kan ikke gælde alle de andre meddelelsesmidler. Vi vil

derfor antage, at han har dømt uden at have set eller uden at have set alt og rigtigt. Det er altid beklageligt, at videnskabsmænd skynder sig at give forklaringer på det, de ikke kender, forklaringer, som fakta kan gendrive. Netop deres indsigt burde gøre dem så meget mere varsomme i deres dom, eftersom de rykker grænserne for det ubekendte tilbage.

**) Det var hr. Jobert. Vi skylder retfærdigvis at oplyse, at denne opdagelse skyldes hr. Schiff. Hr. Jobert har fremstillet dens følgesætninger for det lægevidenskabelige akademi for at give bankeånderne dødsstødet. Man vil finde alle enkelthederne derom i »Spiritistisk tidsskrift« for juni måned 1859.*

42. »De fysiske årsagers teori«. Vi fjerner os her fra den ubetingede benægtelse. Da fænomenernes rigtighed var blevet bekræftet, var den første tanke, der naturligt opstod hos dem, der erkendte dem, at forklare disse bevægelser som virkninger af magnetisme, elektricitet eller af en eller anden strøm. Kort sagt at tilskrive fænomenerne en rent fysisk og materiel årsag. I denne anskuelse lå der intet, der stred mod fornuften, og den ville have haft fortrinet, hvis fænomenet havde indskrænket sig til rent mekaniske virkninger. En omstændighed syntes endog at bekræfte anskuelsen. Man bemærkede nemlig i visse tilfælde, at kraften forøgedes i forhold til personernes antal. Enhver af dem kunne således betragtes som et af elementerne i et elektrisk batteri. Vi har sagt, at hvad der kendetegner en sand teori, er, at den kan angive en grund til alt, men hvis en eneste kendsgerning kan modbevise den, er den falsk, ufuldstændig eller alt for ubetinget. Det varede da heller ikke længe, inden det også viste sig i dette tilfælde. Disse bevægelser og

slag har nemlig vist sig som intelligente tegn, idet de adlød viljen og besvarede spørgsmålene. De måtte altså have en intelligent årsag. Så snart virkningen ophørte at være rent fysisk, måtte årsagen følgelig have en anden kilde. Teorien om at der udelukkende var tale om en fysisk drivkraft, er man derfor gået bort fra. Den fastholdes nu kun af dem, som dømmer på forhånd og uden at have set. Det væsentligste punkt er altså at bevise, at virkningen er intelligent, og derom kan enhver overbevise sig ved selv at gøre iagttagelser.

43. »Refleksionsteorien«. Da den intelligente virkning først var bevist, stod der tilbage at undersøge, hvad der var kilden til denne intelligens. Man har antaget, at det kunne være mediets eller de tilstedeværendes intelligens, der kastedes tilbage ligesom lyset eller lydbølgerne. Dette var muligt, og kun erfaringen kunne bevise det. Men først må vi da gøre opmærksom på, at refleksionsteorien allerede fuldstændigt adskiller sig fra den rent materialistiske opfattelse. For at de tilstedeværendes intelligens kunne forplante sig ad umiddelbar vej, måtte man hos mennesket antage et princip uden for legemet.

Hvis den udtrykte tanke altid kom fra en af de tilstedeværende, ville teorien om refleksionen være blevet bekræftet. Er fænomenet, selv forklaret på denne måde, ikke af højeste interesse? Var tanken, der blev kastet tilbage fra et uvirksomt legeme, og som overførtes ved larmen og bevægelsen, ikke en meget mærkværdig ting? Var der ikke deri noget, der kunne pirre de lærdes nysgerrighed? Hvorfor har de så ikke interesseret sig for det, når de endda har stillet sig den opgave at undersøge selv en nervetråd?

Erfaringen alene, siger vi, kunne give denne teori ret eller

uret, og den har givet den uret, for den beviser hvert øjeblik og ved de sikreste kendsgerninger, at den udtrykte tanke ikke blot kan være fremmed for de tilstedeværende, men endog ofte helt modsat deres tankegang, at den omstøder alle forud antagne begreber og underkender alle gisninger. Kort sagt: når jeg tænker hvidt, og der bliver svaret mig sort, er det sandelig vanskeligt for mig at tro, at svaret kommer fra mig selv! Man påberåber sig enkelte tilfælde, hvor der har været overensstemmelse mellem den udtrykte tanke og de tilstedeværendes tanke, men det beviser da ikke andet, end at de tilstedeværende kan tænke ligesom den intelligens, der giver meddelelserne. Vi har ikke sagt, at tankerne altid er af en modsat mening. Når en deltager i en samtale udtaler en tanke, der stemmer med jeres, mener I da, at den kommer fra jer selv? Man behøver kun at fremsætte nogle enkelte modeksempler, hvis rigtighed er godtgjort, for at vise, at denne teori ikke kan gælde ubetinget. Hvordan vil man endvidere i tankens tilbagevirkende kraft kunne forklare den skrift, der frembringes af personer, der ikke kan skrive? De svar af den største filosofiske betydning, der gives af uuddannede personer? De svar, der gives på åndelige spørgsmål eller i et for mediet ubekendt sprog, og tusinde andre kendsgerninger, som ikke kan lade tvivl om uafhængigheden af den intelligens, der åbenbarer sig? Den modsatte anskuelse kan kun opstå af mangel på iagttagelse.

Tilstedeværelsen af en fremmed intelligens bevises i moralsk henseende af svarenes natur. Materielt bevises den af den »direkte skrift«, der fremkommer af sig selv uden pen eller blyant, uden berøring, og det til trods for alle de forsigtighedsregler, der tages for at sikre sig imod bedrag. Fænomenets intelligente karakter kan ikke drages i tvivl. Altså må det være noget andet end effekten af en slags strøm. Den udtrykte tanke

fremtræder aldeles uafhængig af vores forventninger, ja selv af de fremsatte spørgsmål. Den kan altså ikke være en afspejling af de tilstedeværendes tanke.

Teorien om en refleksion af de tilstedeværendes tanker kan i visse tilfælde være temmelig uhøflig. F.eks. hvis der i en forsamling af hæderlige personer uventet indtræffer en meddelelse af temmelig plump natur. I så fald vil det være en uartighed mod de tilstedeværende at antage, at den hidrørte fra en af dem, og det er sandsynligt, at alle i selskabet ville skynde sig at fralægge sig ansvaret for den.

44. »Teorien om fællessjælen«. Den adskiller sig meget lidt fra det foregående. Ifølge denne teori åbenbarer mediets sjæl sig alene, men den forener sig med flere andre levende, tilstedeværende eller fraværende personers sjæl, og danner et »fælles hele« bestående af hver enkelt persons anlæg, intelligens og indsigt. Skønt det lille skrift, hvori denne teori er fremstillet, hedder »Lyset«, synes det at være skrevet i en meget dunkel stil. Vi tilstår, at vi kun har forstået lidt af det, og vi nævner det blot for at minde om det. Det er desuden, ligesom så meget andet, udtryk for en enkelt persons mening og har kun overbevist få mennesker. Forfatteren opstiller som valgsprog følgende: »Intet er så skjult, at det ikke kan blive åbenbaret«. Denne sætning er ubetinget falsk, for der er meget, som mennesket ikke kan og ikke bør vide. Meget indbildsk må den være, som vil søge at gennemtrænge alle Guds hemmeligheder.

45. »Teorien om somnambulisme«. Den har haft flere - og har stadig nogle - tilhængere. Ligesom den foregående teori indrømmer den, at alle de intelligente meddelelser udgår fra

mediets sjæl eller ånd, men for at forklare mediets naturlige anlæg for at behandle emner, der ligger uden for dets viden, forudsætter det ikke en flersidet sjæl, men det afhænger af mediets naturlige anlæg for at frembringe en øjeblikkelig overanspændelse af sine åndelige evner, en slags somnambulisme eller begejstret tilstand, som ophidser eller udvikler dets intelligens. Man kan ikke nægte, at der i visse tilfælde kan være en sådan årsag bag mediets virke, men man behøver blot at have set størstedelen af medierne mens de er virksomme for at blive klar over, at den årsag ikke kan forklare alle kendsgerninger, og at den er en undtagelse og ikke en regel. Man kunne tro, at det forholdt sig således, hvis mediet altid så ud, som om det var i en begejstringsrus, hvilket det sagtens kunne simulere, hvis det ville spille komedie. Men hvordan kan man tro på en begejstringsrus, når mediet skriver som en maskine, uden at have den ringeste bevidsthed om, hvad det udfører, uden den mindste sindsbevægelse, uden at tænke over, hvad det udretter, og idet det desuden betragter alt med smilende miner og taler om andre ting? Man kan nok forstå, at vores forestillinger kan overanspændes, men derimod ikke, at en sådan anspændelse kan få en person til at skrive, som ikke har lært at skrive, og endnu mindre, når meddelelserne overføres ved slag eller ved hjælp af et lille bræt eller en kurv. Vi vil senere hen i bogen omtale den indflydelse, mediets anskuelser har. Men de fænomener, hvormed den fremmede intelligens åbenbarer sig ved uomtvistelige tegn, er så talrige og tydelige, at de ikke kan lade nogen tvivl tilbage i denne henseende. Fejlen ved størstedelen af de teorier, der er opstået ved spiritismens oprindelse, består i, at man har draget generelle slutninger ud fra enkelte afsondrede tilfælde.

46. »Den dæmoniske teori«. Her træder vi ind i en anden tankerække. Da en fremmed intelligens' mellemkomst blev hævet over enhver tvivl, gjaldt det om at undersøge denne intelligens' natur. Den enkleste måde var selvfølgelig at spørge den selv. Men visse personer har ej heller fundet denne metode overbevisende og har i alle åbenbaringer kun villet se djævelens værk. Efter deres mening kan kun djævelen eller demonerne give meddelelser! Skønt denne teori i vore dage kun har få tilhængere, har den ikke desto mindre haft en vis indflydelse på grund af karakteren hos de mennesker, som har søgt at udbrede den. Vi vil dog bemærke, at tilhængerne af den dæmoniske teori ikke bør regnes blandt spiritismens modstandere, snarere omvendt. Lad de væsener, der meddeler sig, være djævle eller engle, ulegemlige væsener er de dog, og ved at indrømme djævelens åbenbaring indrømmer man muligheden for at stå i forbindelse med den usynlige verden eller i det mindste med en del af den.

Selvom teorien om, at det udelukkende er djævelen der kan stå i forbindelse med os, er temmelig ufornuftig, synes den dog ikke umulig, så længe man betragter ånderne som væsener skabt uden for menneskeheden. Men når man ved, at ånderne ikke er andet end sjælene af dem, som har levet, har denne teori tabt hele sin troværdighed. Ifølge denne teori ville alle disse sjæle, hvad enten det nu var en faders, en søns eller en vens, være djævle, og vi selv ville blive til djævle, når vi døde. En sådan lære ville være lidet smigrende og trøstende for mange mennesker. Det vil være meget vanskeligt at overbevise en moder om, at det elskede barn, hun har mistet, og som efter sin død kommer og giver hende beviser på sin hengivenhed og på sin identitet, er djævelens redskab. Det er

ganske vist sandt, at der også findes onskabsfulde ånder, der ikke er mere værd end dem, man kalder djævlé, af den simple grund, at der findes onskabsfulde mennesker, og at døden ikke umiddelbart gør dem bedre. Spørgsmålet er, om det kun er djævelen, som kan meddele sig. Til dem, som tror det, vil vi stille følgende spørgsmål:

- 1) Findes der gode og onde ånder?
- 2) Er Gud mægtigere end de onde ånder eller djævlé, hvis I vil kalde dem således?
- 3) At forsikre, at det alene er de onde ånder som meddeler sig, er det samme som at sige, at de gode ånder ikke kan meddele sig. Hvis det forholder sig således, sker det enten med eller mod Guds vilje. Er det imod Hans vilje, må de onde ånder være stærkere end Ham. Hvis det er med Hans vilje, hvorfor vil Han så i sin godhed ikke tillade de gode ånder at meddele sig, for at de kan opveje de onde ånders indflydelse?
- 4) Hvilket bevis kan I give på, at de gode ånder ikke har magt til at meddele sig?
- 5) Når man gør jer opmærksom på den visdom, som findes i mange meddelelser, vil I svare, at djævelen påtager sig enhver maske for bedre at forlede os. Vi ved virkelig, at der er hykleriske ånder til, som giver deres sprog et falskt skær af visdom. Men antager I, at en uvidende kan foregive at kende sandheden, eller at en slet natur kan fremhykle sand dyd, uden at røbe noget, som kan afsløre bedrageriet?

6) Djævelen alene, siger I, kan meddele sig. Men hvorfor anbefaler han, der dog er en fjende af Gud og mennesker, os at bede til Gud, at underkaste os Guds vilje, at bære livets genvordigheder uden knurren, ikke begærligt at stræbe efter ære og rigdom, at udøve kærlighed og alt, hvad Kristus har pålagt os. Kort sagt at gøre alt, hvad der kan tilintetgøre djævelens egen magt? Hvis det er djævelen, der giver sådanne råd, må man indrømme, at han, hvor listig han end er, dog handler meget uklogt ved at give os våben i hænde mod sig selv.

7) Når ånderne meddeler sig, må det være Gud, som tillader det. Når man betragter de gode og dårlige meddelelser, er det så ikke nærliggende at tænke, at Gud tillader de dårlige meddelelser for at prøve os og de gode for at råde os til det gode?

8) Hvad ville I tænke om en fader, som ville overlade sit barn til fordærvelige personers dårlige råd og indflydelser, og som ville forbyde barnet at se mennesker, der kunne afholde det fra det onde? Når en god fader ikke ville handle således, kan man så tro, at Gud, som er godheden selv, vil handle mindre godt end et menneske?

9) Kirken anerkender som bekendt visse åbenbaringer af den Hellige Jomfru og andre hellige i syner, mundtlige meddelelser osv. Strider denne tro ikke imod læren om, at det udelukkende er djævelen der kan meddele sig?

Vi tror gerne, at mange i god tro har hyldet denne teori. Men vi tror også, at flere blot har gjort det for at blive fri for at beskæftige sig med disse emner på grund af de dårlige meddelelser,

man er udsat for at modtage. Ved at sige, at djævelen alene åbenbarer sig, har de villet forskrække folk, omtrent som når man siger til børn: rør ikke ved det, det brænder! Hensigten kan være rosværdig, men målet forfejles, for selve forbuddet vækker nysgerrigheden, og frygten for djævelen holder kun få mennesker tilbage. Man vil se ham, om ikke for andet, så for at få at vide, hvordan han ser ud, og man bliver ganske forbavset over ikke at finde ham så sort, som man havde troet!

Men kan man ikke også finde en anden bevæggrund til denne djævleteori med udelukkelse af alle andre ånder? Nogle folk mener, at alle, der ikke deler deres mening, har uret. Mon ikke de, som påstår, at alle meddelelser er djævelens værk, mener således, fordi de frygter, at ånderne ikke stemmer overens med dem i alle henseender, og snarere på de punkter, der angår denne verdens interesser, end på dem, der vedrører den anden verden? Da de ikke kan afvise åbenbaringerne, har de villet fremstille dem i en afskrækkende form. Men denne fremgangsmåde har ikke virket bedre end de andre. Hvor frygten for det latterlige er afmægtig, må man finde sig i at lade tingene være, hvad de er.

Hvis en muslim hørte en ånd tale mod visse love i Koranen, ville han sikkert tro, at det var en ond ånd. Det samme ville være tilfældet med en jøde, hvis ånden talte imod visse anvendelser af Moseloven. Hvad katolikkerne angår, har vi hørt en af dem hævde, at ånden, som meddelte sig, ikke kunne være andet end »Djævelen«, fordi ånden havde tilladt sig at tænke anderledes end ham om de gejstliges verdslige magt, og det uagtet den kun havde formanet til barmhjertighed, tålsomhed, kærlighed til næsten og til at give afkald på denne verdens goder. Alt sammen grundsætninger, som Kristus selv har belært os om!

Da ånderne ikke er andet end menneskenes sjæle, og da menneskene ikke er fuldkomne, findes der også ufuldkomne ånder, hvis karakter afspejler sig i deres meddelelser. Det er en uomtvistelig kendsgerning, at der findes ondskabsfulde, snedige og hykleriske ånder, som man bør tage sig i agt for. Men den omstændighed, at man i verden træffer på ryggesløse mennesker, berettiger ikke til at unddrage sig ethvert samkvem med samfundet. Gud har givet os fornuft og dømmekraft, for at vi kan vurdere ånderne så vel som menneskene. Den bedste måde til at værgе sig imod de ulemper, som kan forekomme ved udøvelsen af spiritismen, er ikke at bandlyse den, men at udbrede kendskabet til den. Når virkeligheden klart bevises, kan den forstås af alle.

47. »Den optimistiske teori«. Ved siden at dem, som i disse fænomener kun ser djævla, står der andre, som kun ser gode ånder. De antager, at når sjælen har løsrevet sig fra legemet, kan den se og fatte alt. Den må da være i besiddelse af den højeste indsigt og den højeste visdom. Deres blinde tillid til denne ubegrænsede fuldkommenhed hos den usynlige verdens væsener har for mange været kilden til megen skuffelse. De har efter egen dyrekøbt erfaring måttet lære, at man skal have mistillid til visse ånder ligesom til visse mennesker.

48. »Teorien om den eneste ånd«. En afart af den optimistiske teori er den tro, at én eneste ånd meddeler sig til menneskene, og at denne ånd er Kristus, som er jordens beskytter. Men når man nu ser meddelelser af den største kedsommelighed, af en oprørende plumphed, gennemtrængt af had og ondskab, ville det være gudsbespottelse at antage, at de kunne hidrøre fra den

ånd, hvem godheden fortrinsvis er tillagt. Hvis de, der tror således, udelukkende havde modtaget fejlfri meddelelser, kunne man endda forstå disse menneskers opfattelse, men de fleste indrømmer, at de har modtaget dårlige meddelelser. De forklarer det ved at sige, at det er en prøve, den gode ånd lader dem gennemgå ved at meddele dem meningsløse ting. Nogle tilskriver altså djævelen alle meddelelser, og når han taler godt, er det kun for at friste. Andre mener derimod, at Jesus alene åbenbarer sig, og at han kun giver dårlige råd som en prøvelse. Hvem kan dømme mellem disse to så forskellige meninger? Det kan den sunde fornuft og erfaringen. Vi siger erfaringen, fordi det er umuligt, at de som hylder så ensidige anskuelser, kan have set alt og set rigtigt.

Når man gør tilhængerne af disse to teorier opmærksomme på fakta, der klart godtgør at, endog ånder af forældre, venner eller bekendte er kommet til stede og har givet skriftlige, synlige eller andre åbenbaringer, svarer de, at det altid er den samme ånd, efter nogles mening djævelen, efter andres Kristus, der påtager sig alle skikkelser. Men de kan ikke forklare, hvorfor de andre ånder ikke kan meddele sig, og med hvilken hensigt Sandhedens Ånd skulle komme og bedrage os ved at vise sig under et falskt udseende. Med hvilken hensigt den skulle narre en stakkels moder ved at bilde hende ind, at den er hendes barn, som hun begræder. Fornuften vægrer sig ved at tro, at den ophøjede ånd skulle nedlade sig til at spille en sådan komedie. Ved at benægte muligheden af enhver anden form for åndelige meddelelser og åbenbaringer berøver man spiritismen det herligste: nemlig trøst for de bedrøvede. Lad os ganske enkelt sige, at teorien om den eneste ånd er ufornuftig og ikke kan tåle en grundig undersøgelse.

49. »Teorien om de mange ånder«. Alle de teorier, vi har gennemgået - også de, der benægter alt - hviler på iagttagelser, som enten er ufuldkomne eller fejltolkede. Når et hus er rødt på den ene side og hvidt på den anden vil den, som kun har set det fra den ene side, forsikre, at det er rødt, og en anden, der kun har set det fra den anden side, vil påstå, at det er hvidt. De har begge ret og uret, men den, som har set huset fra begge sider, vil sige, at det er rødt og hvidt, og han alene taler sandt. Således forholder det sig også med den anskuelse, man danner sig om spiritismen. Den kan i visse henseender være sand og i andre henseender falsk, når man opstiller som almindeligt, hvad der kun er delvist, når man sætter som en regel, hvad der kun er en undtagelse, og som et hele, hvad der kun er en del. Derfor siger vi, at enhver, der seriøst vil udforske denne videnskab, må undersøge nøje og give sig tid. Først efter lang tids forløb vil han kunne forstå enkelthederne, bemærke de fine afskygninger, iagttage en mængde karakteristiske fakta, der kan tjene ham til vejledning. Men hvis han kun holder sig til overfladen, vil han meget let komme til at fælde en forhastet og fejlagtig dom.

Vi nedskriver her de almindelige følgesætninger, som vi har udtaget af nøjagtige iagttagelser. De udgør nu så at sige spiritisternes universelle tro, for de indskrænkende teorier er kun udtryk for anskuelser, som står alene.

- 1) De spiritistiske fænomener frembringes af intelligente væsener, der ikke er af denne verden, med andre ord af ånderne.
- 2) Ånderne danner den usynlige verden. De er overalt. De befolker universet i det uendelige. De er altid omkring os, og vi står i forbindelse med dem.

3) Ånderne indvirker uophørligt på den fysiske og moralske verden og er en af naturmagterne.

4) Ånderne er ikke særegne væsener i skabelsen. De er sjælene af dem, som har levet på jorden eller på andre kloder og er befriet for deres legemlige hylster. Deraf følger, at menneskenes sjæle er inkarnerede ånder, og at vi bliver ånder, når vi dør.

5) Der findes ånder af alle grader, gode og onde, vidende og uvidende.

6) De er alle underkastet fremskridtets lov, og alle kan de nå fuldkommenheden, men da de har deres frie vilje, når de den efter kortere eller længere tids forløb, alt efter deres anstrengelser og vilje.

7) De er lykkelige eller ulykkelige i forhold til det gode eller onde, de har udøvet i deres liv, og i forhold til den udviklingsgrad, de har nået. Den rene og fuldkomne lykke tilkommer kun de ånder, der har nået den højeste fuldkommenhed.

8) Alle ånder kan under givne omstændigheder åbenbare sig for menneskene. Antallet af dem, som kan meddele sig, er uendeligt.

9) Ånderne meddeler sig ved mediernes mellemkomst og betjener sig af dem som redskaber og tolke.

10) Man kender åndernes udviklingstrin på deres sprog. De gode ånder råder kun til det gode og taler kun godt, hvilket

beviser deres ophøjethed. De uudviklede ånder bedrager, og alle deres ord bærer præg af ufuldkommenhed og uvidenhed.

De forskellige grader, ånderne gennemløber, er angivet i »den åndelige rang« (»Åndernes Bog«, 2. Bog, kap. 1, afsnit 100). Studiet af denne inddeling er nødvendig for at forstå naturen hos de ånder, som åbenbarer sig, og deres gode og dårlige egenskaber.

50. »Teorien om den materielle sjæl«. Den er kun en særlig opfattelse af sjælens inderste natur. Efter denne anskuelse skulle sjælen og perispriten ikke være to klart adskilte væsener, men perispriten ikke være andet end sjælen selv, der gradvis renses ved forskellige reinkarnationer. Den spiritistiske lære betragter derimod kun perispriten som sjælens eller åndens fluide hylster. Hvis perispriten er af et meget æterisk stof, vil sjælen også være af en mere eller mindre materiel natur alt efter sin renselsesgrad.

Denne teori svækker ingen af de principper der ligger til grund for spiritismen, for det forandrer intet i sjælens bestemmelse. Betingelserne for sjælens tilkommende lykke er stadig de samme: idet sjælen og perispriten danner et hele under navn af ånd, indskrænker hele spørgsmålet sig til, at man betragter det hele som ensartet i stedet for dannet af to klart adskilte dele.

Som man ser, har de to afvigende opfattelser af dette spørgsmål ingen konsekvens, og vi ville ikke have omtalt det, hvis vi ikke havde mødt folk, der var tilbøjelige til at se en ny retning i det, som i virkeligheden kun er en simpel fortolkning af ord. Selvom denne for øvrigt meget lidt udbredte mening var almindelig, ville den ikke være en større årsag til splid inden for spiritismen, end de to teorier om lysets udstrømning eller

bølgebevægelsen er årsag til splid mellem fysikerne. De, som vil udskille sig fra de øvrige for et så barnagtigt spørgsmåls skyld, vil blot derved vise, at de lægger mere vægt på det underordnede end på det væsentlige ved sagen, og at de tilskyndes til uenighed af ånder, som ikke kan være gode, for de gode ånder vækker aldrig bitterhed og uenighed. Derfor opfordrer vi alle sande spiritister til at tage sig i agt for sådanne indskydelser og ikke tillægge visse detaljer større betydning, end de fortjener. Det væsentligste er grundvolden.

Ikke desto mindre vil vi kort omtale, hvad de, som betragter sjælen og perispriten som to klart adskilte ting, støtter deres mening på. De bygger den på åndernes lære, som aldrig har været forskellig i denne henseende. Vi taler om de oplyste ånder, for blandt ånderne er der nogle, som ikke ved mere, ja endog ved mindre end de pågældende mennesker. Derfor er den modsatte lære en menneskelig forestilling. Vi har ikke opfundet perispriten for at forklare fænomenerne. Perisprits eksistens er blevet os åbenbaret af ånderne, og iagttagelserne har bestyrket den for os. Den støtter sig endvidere på studiet af sansevirkningerne hos ånderne, især på de følbare syner, som efter den modsatte anskuelse ville medføre en forandring til fast form og en udskillelse af de dele der udgør sjælen og, som følge deraf, dens ødelæggelse. Denne materie, som er tilgængelig for sansningen, ville altså være selve det intelligente princip og det ville være lige så ufornuftigt som at sætte legemet i stedet for sjælen, klædningen i stedet for legemet. Hvad sjælens indre natur angår, er den os ubekendt. Når man siger, at sjælen er stofløs, må man opfatte det i forholdsmæssig og ikke i ubetinget forstand, for den ubetingede stofløshed ville være et intet. Men sjælen eller ånden er noget. Man kan sige, at dens

væsen er så ophøjet, at den ikke har nogen overensstemmelse med det, vi kalder stof og at den således for os er stofløs.

51. Vi citerer her et svar, som en ånd har givet i denne sag:
 »Hvad nogle kalder perisprit er ikke andet, end hvad andre kalder et fluidt stofligt hylster. For at udtrykke mig mere klart og forståeligt vil jeg sige, at dette fluidum er sansernes fuldkommengørelse, synets og begrebernes udvidelse - jeg taler her om de ophøjede ånder. Hvad de lavere ånder angår, da hænger de jordiske strømme endnu fast ved dem, og deres fluidum er mere materielt. Derfor føler de lidelser som sult, kulde osv., som de højere ånder ikke føler, da deres jordiske strømme allerede er blevet rensset i tanken, dvs. i sjælen. Sjælen behøver til sit femskridt et redskab til at indvirke med. Uden dette er sjælen intet for jer eller rettere kan ikke opfattes af jer. For os legemsfrigjorte ånder er perispriten det indvirkende redskab, hvorved vi står i forbindelse med jer, enten umiddelbart med jeres legeme eller jeres perisprit, eller umiddelbart med jeres sjæl. Deraf opstår de uendelige afskygninger af medier og forbindelser. Nu står tilbage det videnskabelige synspunkt, dvs. selve perisprits væsen, som igen er noget andet. Forstå først moralsk, så står der kun tilbage en drøftelse af fluidaenes natur, som for øjeblikket ikke kan forklares. Videnskabens omfang er ikke stort nok endnu, men det vil det blive, hvis videnskaben vil følges med spiritismen. Perispriten kan forandres i det uendelige. Sjælen er tanken, den skifter ikke natur, men forsøg ikke på at gå videre med dette spørgsmål for det kan ikke forklares. Tror I ikke, at jeg søger ligesom I? I søger perispriten, vi andre søger sjælen. Vent altså.«

Lamennais

Når selv de udviklede ånder endnu ikke har udforsket sjælens natur, hvordan skulle vi så kunne gøre det? Vi spilder altså vores tid, når vi vil undersøge principperne for de ting, der er Guds hemmeligheder. At forlange ved hjælp af spiritismen at kunne undersøge, hvad der endnu ikke er underlagt menneskeheden magt, er at fjerne spiritismen fra dens virkelige mål. Det er at handle som barnet, der vil vide lige så meget som oldingen. Mennesket skal anvende spiritismen til sin moralske forbedring, det er det væsentligste. Det øvrige er kun en unyttig og ofte hovmodig nysgerrighed, hvis tilfredsstillelse ikke vil føre os et skridt videre. Det eneste middel til at gå fremad er at blive bedre. De ånder, som har dikteret den bog, som bærer deres navn, har vist deres visdom ved, angående tingenes princip, at holde sig inden for de grænser, som Gud ikke tillader at overskride, idet de overlader de systematiske og indbildske ånder ansvaret for de forhastede og vildfarne teorier, der er mere forførende end ægte, og som engang vil falde for fornuftens dom som så meget andet, der er frembragt af menneskelige hjerner. De har kun talt om, hvad der var nødvendigt for at få mennesket til at forstå den fremtid, der venter det og for derved at opmuntre det til det gode.

ANDEN DEL

DE SPIRITISTISKE MANIFESTATIONER

KAPITEL 1

ÅNDERNES INDVIRKNING PÅ MATERIEN

52. Den materialistiske anskuelse er skudt til side, afvist såvel af fornuften som af kendsgerningerne, og nu gælder det om at få klarhed over, om sjælen efter døden kan åbenbare sig for de levende. Spørgsmålet er således ført tilbage til sit simpleste udtryk og er derfor helt enkelt. Man kan da først spørge, om de intelligente væsener, som på en måde lever i vores midte, omend usynligt ifølge deres natur, ikke alligevel kan bekræfte deres nærværelse på en eller anden måde. Den simple fornuft siger, at det ikke kan være absolut umuligt, og det er allerede noget. Denne tro findes desuden hos alle folkeslag, og man genfinder den overalt og til alle tider. En livsanskuelse kan hverken være så udbredt eller overleve op gennem tiderne, hvis den ikke hviler på et sandt grundlag. Den er desuden blevet bekræftet ved de hellige skrifers og kirkefædrenes vidnesbyrd. Kun vores århundredes skepticisme og materialisme har degraderet den og karakteriseret den som overtro.

Men ikke blot moralske betragtninger er med i spillet. Én ting har især bidraget til at forstærke tvivlen i en tid, der er så materiel som vores, hvor man vil redegøre for og kende enhver tings grund og væsen - og det er ukendskabet til åndernes natur

og til deres åbenbaringer. Når vi først har fået kendskab hertil, vil der ikke længere være noget overraskende ved åbenbaringerne, og de kan da betragtes som naturlige kendsgerninger.

53. Den forestilling, man har om ånderne, gør i begyndelsen åbenbaringsfænomenet ubegribeligt. Åbenbaringerne kan kun finde sted ved åndens indvirkning på materien. Derfor kan de, som tror, at ånd defineres som fravær af alt legemligt stof, med rette spørge, hvordan den da kan virke på stoffet. Men det beror på en vildfarelse, for ånden er ikke en abstraktion, den er et bestemt og begrænset væsen. Den i legemet indesluttede ånd danner sjælen. Når den ved døden forlader legemet, befries den ikke fra hele sit hylster. Alt bestyrker os i, at den bevarer den menneskelige form, og når den viser sig for os, er det i den form, hvori vi har kendt den.

Lad os opmærksomt iagttage ånderne i det øjeblik, de skal forlade det jordiske liv. De befinder sig i en forvirringstilstand. Alt er forstyrret omkring dem. De ser deres legeme sundt eller lemlæstet, alt efter hvordan døden indtraf. På den anden side ser og føler de sig som levende. Noget siger dem, at dette legeme er deres, og de forstår ikke, at de er adskilt fra det. De vedbliver i et stykke tid at se sig selv i den form de havde før døden, og dette syn skaber hos nogle en besynderlig illusion: de tror, at de stadig lever fysisk. Det er først når de vedkender sig deres nye tilstand, at de bliver overbevist om virkeligheden. Men så snart forvirringen er forsvundet, forekommer legemet dem at være en gammel klædning, som de er befriet for, og som de ikke savner. De føler sig lettede og ligesom befriede for en byrde. De føler ikke længere fysiske smerter og er lykkelige ved at kunne hæve sig og gennemstrejfe rummet, således som de i

det jordiske liv har gjort mange gange i drømme*). Men selvom legemet er borte, erkender de deres personlighed. De har en form, men en form, som hverken trykker eller besværer dem. De har endelig bevidsthed om deres Jeg og deres personlighed. Hvad kan vi slutte deraf? At sjælen ikke lader alt tilbage i kisten, men at den fører noget med sig.

**) Når man erindrer, hvad vi har sagt i »Åndernes Bog« om drømme og om åndens tilstand under søvnen, forstår man, at disse drømme, som vi næsten alle har haft, hvor man ser sig ført flyvende gennem rummet, kun er en erindring om det indtryk, ånden får, når den under søvnen et øjeblik forlader sit materielle legeme og kun medtager sit fluide legeme, som det også beholder efter døden. Disse drømme kan altså give os et begreb om åndens tilstand, når den er blevet befriet for de lænker, der holder den tilbage på Jorden.*

54. Talrige iagttagelser og uomtvistelige kendsgerninger, som vi senere skal omtale, har ført til den antagelse, at mennesket er sammensat af tre bestanddele:

- Sjælen eller ånden, det intelligente princip, hvori den moralske følelse har sit sæde.
- Legemet, det grove, materielle hylster, som sjælen for en tid er iklædt for at opfylde visse af Forsynets love.
- Perispriten, det fluide, halvt materielle hylster, der tjener som bånd mellem sjælen og legemet.

Døden er en ødelæggelse eller snarere en udskillelse af det grove hylster, som sjælen forlader. Det andet, lettere hylster løsner sig fra det grove hylster og følger sjælen, som således altid har et hylster. Skønt dette sidste hylster er æterisk,

luftformigt og usynligt for vores øjne i sin almindelige tilstand, består det dog ikke desto mindre af stof, som vi hidtil ikke har kunnet begribe eller undersøge.

Dette sjælens andet hylster eller perisprit eksisterer altså også, mens vi lever. Det er mellemeleddet for alle de sanseindtryk, ånden opfatter, og hvorved ånden overfører sin vilje til sit legeme og indvirker på dets organer. For at anvende en fysisk sammenligning, kan man sige, at perispriten er den elektriske tråd, der som leder modtager og overfører tanken. Det er nemlig denne mystiske og uforklarlige kraft, som kaldes det nervøse fluidum*), og som spiller en så stor rolle i naturen og i den menneskelige organisme og har en langt større indflydelse på de fysiologiske og sygdomsmæssige tilfælde, end videnskaben i almindelighed indrømmer. Lægevidenskaben interesserer sig kun for vægtfyldige materielle bestanddele, og overser derfor denne uophørligt virkende kraft i bedømmelsen af de medicinske fakta. Vi vil ikke her undersøge dette spørgsmål, men blot bemærke, at kendskabet til perispriten er nøglen til en mængde hidtil uforklarede spørgsmål.

*) *Udgivers note: fluidum = en strømmende energiform*

Perispriten er ikke en af de hypoteser, som videnskaben tyr til, når den skal forklare en kendsgerning. Perispriten eksistens er ikke blot åbenbart af ånderne, men også gennem iagttagelser, hvilket vi senere skal få lejlighed til at bevise. For øjeblikket vil vi nøjes med at bemærke, at sjælen hverken under sin forening med legemet eller efter sin adskillelse fra det nogensinde er skilt fra sin perisprit.

55. Man har sagt, at ånden er en flamme, en gnist. Dette må

forstås som ånden i egentlig forstand, som et intellektuelt og moralsk princip, man ikke kan give en bestemt form. Uanset hvor høj en udviklingsgrad ånden har nået, er den altid ikklædt et hylster eller en perisprit, hvis natur bliver mere og mere æterisk, efterhånden som den renses og stiger højere i udvikling. For os er altså begrebet ånd uadskilleligt fra begrebet form, og vi forstår ikke det ene, uden at det andet er med. Perispriten danner således en uadskillelig del af ånden, ligesom legemet danner en uadskillelig del af mennesket. Men perispriten alene er ikke ånden, lige så lidt som legemet alene er mennesket, for perispriten tænker ikke. Den er for ånden, hvad legemet er for mennesket: et middel, et redskab for dens handleevne.

56. Perispriten har menneskelig form, og når den viser sig for os, er det i almindelighed i den form, hvori vi har kendt ånden, mens den levede iblandt os. Man skulle så tro, at perispriten, omend befriet fra alle legemsdele, dog på en vis måde får sin form efter legemet og bevarer et præg deraf. Men det synes ikke at være tilfældet. Den menneskelige form er - bortset fra de nødvendige legemlige forandringer, der er en følge af de omgivelser, hvori de forskellige væsener har levet - en fællesform for beboerne af alle kloder. Det siger i det mindste ånderne. Den samme form har også alle de ånder, der ikke er legemliggjorte, og som kun har perispriten. Det er den form, man til enhver tid har fremstillet englene eller de rene ånder i. Deraf kan man slutte, at den menneskelige form er formtype for alle menneskelige væsener, uanset det udviklingstrin de har nået. Men perisprits fine stof har hverken den fasthed eller den hårdhed, der kendetegner legemets grove stof. Den er så at sige bøjelig og elastisk. Derfor er den form, perispriten viser

sig i, ikke ubetinget, omend den er dannet efter legemets form. Den retter sig efter åndens vilje, som efter behag kan give den et hvilket som helst udseende. Det faste hylster, dvs. legemet, derimod frembyder en uovervindelig modstand mod sådanne forandringer. Når perispriten er befriet for denne hindring, der trykkede den, udvider eller sammentrækker den sig. Den omdannes, kort sagt modtager alle forvandlinger efter den vilje, der virker på den. Som følge af denne egenskab ved det fluide hylster kan en ånd, som vil give sig til kende - når dette er nødvendigt - påtage sig nøjagtig det samme udseende, som den havde, mens den levede, ja den kan endog vise sig med eventuelle fysiske defekter eller særpræg, som man kan genkende den på.

Ånderne er altså, som man ser, væsener, der ligner os, og som udgør en helt befolkning rundt omkring os, men usynlig i sædvanlig tilstand, selvom, som vi skal se, denne usynlighed ikke er absolut.

57. Lad os vende tilbage til perispriten's natur, som er hovedpunktet i vores forklaring. Vi har sagt, at den, omend fluid, ikke desto mindre er et slags stof, som man kan få bevis på i de følbare syner, vi senere skal omtale. Man har under nogle mediers indflydelse set hænder vise sig, der havde de samme egenskaber som levende hænder. De var varme, man kunne berøre dem, de kunne gøre modstand som et fast legeme, de greb fat i os, og de forsvandt pludselig som en skygge. Disse hænder virkede på en intelligent måde, de adlød åbenbart en vilje, idet de udførte visse bevægelser. De spillede endog melodier på et instrument, og dette synes at bevise, at de er den synlige del af et intelligent, usynligt væsen. Den

omstændighed, at disse hænder kan berøres, at de snart er kolde, snart er varme, bevirker, at de gør indtryk på sanserne. Man har også set dem efterlade et aftryk på huden og give smertelige slag eller blide kærtegn, hvilket beviser, at de består af et eller andet stof. Deres hurtige forsvinden viser desuden, at dette stof åbenbart er meget fint og ligner visse stoffer, der skiftevis kan gå fra fast til flydende tilstand og omvendt.

58. Den indre natur, der kendetegner ånden i egentlig forstand, dvs. det tænkende væsen, er os ganske ukendt. Ånden åbenbarer sig kun for os gennem sine handlinger, og disse kan kun indvirke på vores fysiske sanser gennem et materielt mellemled. Ånden behøver altså stof for at virke på stof. Den har som redskab sin perisprit, ligesom mennesket har sit legeme, og - som vi nylig har set - er dens perisprit et slags stof. Dernæst har den som virkende mellemled det universelle fluidum, et slags hjælpemiddel, hvorpå den indvirker, ligesom vi benytter luften til at frembringe visse virkninger, enten ved at udvide den, sammenpresse den eller tvinge den fremad.

Hvis man betragter ådens indvirkning på materien på denne måde, er den let at forstå. Da forstår man, at alle virkninger, der hidrører fra ånden, ikke er andet end naturlige fakta, og at de ikke har noget overnaturligt over sig. De har kun forekommet os overnaturlige, fordi vi ikke kendte årsagen til dem. Når man kender årsagen, forsvinder det overnaturlige, og denne årsag ligger ganske i perispritsens halvt materielle egenskaber. Det er en ny række kendsgerninger, som en ny lov skal forklare, og om nogen tid vil man ikke forbavnes mere over denne lov, end man i dag forbavses over at kunne få forbindelse med hinanden på lang afstand ved hjælp af elektriciteten.

59. Man vil måske spørge, hvordan ånden ved hjælp af et så fint stof kan virke på tunge og grove genstande, løfte borde osv. En videnskabsmand ville sikkert ikke stille sig dette spørgsmål, da han ikke vil beskæftige sig med sådanne ukendte egenskaber. Men netop disse ukendte egenskaber, dette virkende væsen kan have, har vi jo allerede med egne øjne set mange lignende eksempler på. Er det ikke i de mest fortyndede gasarter, i de mindst vægtfyldige strømme, at industrien henter sine stærkeste kræfter? Når man ser luften omstyrte bygninger, dampen trække uhyre masser, krudtet sprænge klipper, elektriciteten knække træer og gennembryde mure, er der sandelig ikke noget forunderligt i den antagelse, at ånden ved hjælp af sin perisprit kan hæve et bord, især når man ved, at denne perisprit kan blive synlig, følbare og få et fast legemes egenskaber.

KAPITEL 2

FYSISKE MANIFESTATIONER

Borddans

60. Fysiske manifestationer opstår ved virkninger, der kan opfattes af sanserne, som støj, bevægelse eller flytning af faste legemer. Nogle er spontane og er uafhængige af enhver vilje, andre kan fremkaldes. Vi vil først tale om de sidstnævnte.

Den simpleste virkning og en af de første, der blev iagttaget, er den cirkelformede bevægelse af et bord. Denne virkning frembringes også på andre genstande, men da man mest har benyttet borde, fordi det er det mest bekvemme, er udtrykket »borddans« blevet brugt til at beskrive denne slags fænomener.

Når vi siger, at denne virkning er en af de første, der er blevet iagttaget, må vi tilføje: i den sidste tid. Vi ved, at alle de forskellige slags manifestationer har været kendt i længst forsvundne tider, og det kan ikke være anderledes, for da de er naturlige virkninger, må de have vist sig til alle tider. Tertullian taler i tydelige udtryk om dansende og talende borde.

Dette fænomen har i nogen tid været genstand for selskabslivets nysgerrighed. Siden er man blevet træt af det og har hengivet sig til andre adspredelser. Det var jo også kun noget, der skulle tjene til underholdning. To årsager har været medvirkende til, at man har opgivet de dansende borde. For det første moden, for letsindige mennesker vier sjældent to vintre til samme morskab, og dog har de, forunderligt nok, anvendt tre eller fire vintre på det. De alvorlige og iagttagende mennesker, derimod, er blevet grebet af og har beskæftiget sig seriøst

med fænomenet, og når de ikke længere anvender de dansende borde, er det fordi de har undersøgt alt og ikke kan lære mere af det. De har derfor forladt borddansen for at hellige sig viden-skaben. Det er hele hemmeligheden ved denne tilsyneladende opgivelse af borddansen, som de der søger at latterliggøre spiritismen har gjort så mange ophævelser over.

Da borddansen ikke desto mindre er udgangspunktet for den spiritistiske lære, vil vi komme nærmere ind på dette fæno-men, så meget mere som undersøgelsen af dets årsager vil være lettere, hvis fænomenet fremstilles i al enkelthed. Er teorien først engang fastslået, vil den give os nøglen til mere kompli-cerede fænomener.

61. For at frembringe fænomenet kræves medvirken af en eller flere personer med særlige evner, de såkaldte »medier«. Antallet af medvirkende er ligegyldigt, hvis der ikke blandt dem befin-der sig enkelte ukendte medier. Hvad angår dem, som ikke har et mediums egenskaber, da er deres tilstedeværelse uden udbyt-te, ja endog mere til skade end gavn på grund af den åndelige forstemthed, de ofte bringer med sig.

I denne henseende har medierne en større eller mindre indflydelse og frembringer som følge heraf mere eller min-dre ejendommelige fænomener. Ofte kan et kraftigt medium udrette langt mere end tyve mindre kraftige medier tilsammen. Vedkommende behøver blot at lægge hænderne på bordet for at få det til at bevæge sig, rejse sig, falde om, gøre spring eller dreje hurtigt rundt.

62. Der findes ingen ydre kendetegn på den mediumistiske evne. Kun gennem erfaringen lærer man den at kende. Når man i en

forsamling vil anstille et forsøg, skal man ganske enkelt sætte sig omkring et bord og lægge hænderne fladt på det uden at trykke på det eller anspænde musklerne. I begyndelsen, da man ikke kendte årsagerne til fænomenet, angav man flere forholdsregler, der siden har vist sig at være fuldkommen unyttige, f.eks. at man skulle sidde skiftevis mand og kvinde, at de forskellige personers lillefinger skulle berøre hinanden, for på den måde at danne en uafbrudt kæde. Denne sidste forholdsregel kunne synes nødvendig på en tid, da man troede, at virkningen var en følge af en slags elektrisk strøm. Senere har erfaringer vist det unyttige heri. Den eneste forskrift, man nøje må følge, er at samle tankerne, iagttage en fuldstændig tavshed og først og fremmest have tålmodighed, hvis virkningen lader vente på sig. Det kan være, at virkningen indtræder efter nogle minutters forløb, men der kan også gå en halv eller en hel time alt efter de medvirkendes mediumistiske evner.

63. Vi må endvidere tilføje, at bordets form og materiale, om der findes metaller i det, om der er silke i de tilstedeværendes tøj, ugedagen, tidspunktet, om det er mørkt eller lyst, om det regner eller om solen skinner osv., er aldeles ligegyldigt. Kun bordets størrelse er af betydning i tilfælde af, at den mediumistiske evne ikke er i stand til at overvinde bordets modstand. I modsat fald kan én eneste person, ja endog et barn, få et bord på 100 kg til at hæve sig, mens derimod tolv mennesker under mindre gunstige betingelser ikke ville kunne bevæge det mindste bord.

Når alt nu er i orden, og virkningen begynder at indtræde, vil man i almindelighed høre en svag knagen i bordet. Man føler ligesom en rystelse, der er forløber for den egentlige bevægelse.

Bordet synes at anstrenge sig for at løsrive sig. Så begynder den drejende bevægelse, og snart med en sådan hastighed at de tilstedeværende har svært ved at følge med. Når bevægelsen først er begyndt, kan man endog forlade bordet, og det bliver ved med at bevæge sig i forskellige stillinger uden berøring.

Nogle gange hæver bordet sig, rejser sig snart på det ene ben, snart på det andet og indtager dernæst lydløst sin naturlige stilling. Undertiden holder det ligevægten ved at vippe eller slingre frem og tilbage. Andre gange - men hertil kræves en betydelig mediumistisk kraft - løsriver det sig ganske fra gulvet og holder sig i ligevægt i rummet uden nogen støtte. Det kan endog hæve sig helt op til loftet, så at man kan gå under det. Derpå daler det langsomt ned, måske endda lige så let som et ark papir, eller også falder det voldsomt ned og går i stykker, hvilket er et ufejlbarligt bevis på, at der ikke er tale om et synsbedrag.

64. Et andet fænomen fremkommer meget hyppigt afhængig af mediets natur: man hører banken i selve bordpladen uden at spore nogen bevægelse af bordet. Denne snart meget svage, snart temmelig stærke banken lader sig også høre i andre møbler i værelset, i dørene, væggene og loftet. Når den lyder i bordet, frembringer den en rystelse, som man kan føle med fingrene, og som især er tydelig, når man lægger øret til.

KAPITEL 3

INTELLIGENTE MANIFESTATIONER

65. I det vi indtil nu har set, er der intet der beviser, at en skjult magt skulle medvirke til disse fænomener. Fænomenerne kan meget vel forklares som virkninger af en magnetisk, en elektrisk eller en anden slags strøm. Således lød i virkeligheden også den første forklaring på fænomenerne, og den kunne med rette anses for at være meget fornuftig, hvis der ikke var fremkommet flere fakta, som viste dens utilstrækkelighed. Disse nye kendsgerninger beviste tilstedeværelsen af en intelligens. Da enhver intelligent virkning må have en intelligent årsag, blev det åbenbart, at en anden årsag var medvirkende til fænomenerne, også selvom man antog, at elektriciteten eller en anden strøm kunne spille en rolle. Hvad var det for en årsag? Hvad var det for en intelligens? Det har iagttagelse vist os.

66. For at en åbenbaring skal være intelligent, behøver den ikke at være veltalende, åndrig eller lærd. Det er tilstrækkeligt, at den er et udtryk for en fri og tilsigtet handling, udtrykker en hensigt eller svarer på en tanke. Når man ser en vejrhane drejes af vinden, ved man, at den kun adlyder en mekanisk kraft, men hvis man i vejrhansens bevægelser mærkede en bestemt hensigt, når den drejede sig til højre eller til venstre, hurtigt eller langsomt på befaling, ville man være nødt til at indrømme - ikke at vejrhane var intelligent - men at den adlød en intelligens. Således forholder det sig, hvad det dansende og bankende bord angår.

67. Vi har set bordet bevæge sig, hæve sig og banke under indflydelse af et eller flere medier. Den første intelligente virkning, man bemærkede, var, at disse bevægelser synligt adlød en befaling. Uden at skifte plads hævede bordet sig således skiftevis på det ben, man angav. Idet det faldt ned igen, bankede det dernæst et bestemt antal gange, og svarede derved på et spørgsmål. Undertiden bevægede bordet sig ganske alene omkring i værelset, uden at nogen rørte ved det, til højre eller til venstre, frem eller tilbage, og udførte forskellige bevægelser på de tilstedeværendes befaling. Vi afviser selvfølgelig enhver mistanke om bedrageri, og vi står inde for de tilstedeværendes absolutte redelighed, der bekræftes af deres hæderlighed og fuldkomne uegennytte. Vi skal senere tale om de forskellige bedragerier, som man bør tage sig i agt for.

68. Ved hjælp af bankene og især den indre banken, som vi lige har nævnt, blev man vidne til endnu flere intelligente manifestationer, såsom efterligning af trommeslag, af gevær- og kanonskud, af en savs raspen, af hammerslag, rytmen i forskellige musikstykker osv. Herved åbnede der sig, som man let forstår, uanede muligheder for uddybende studier. Man gik ud fra, at siden der var tale om en skjult intelligens, måtte denne kunne svare på spørgsmål, og den svarede virkelig med ja eller nej ved hjælp af det antal bank, man på forhånd havde aftalt. Da disse spørgsmål og svar var højst overfladiske og intetsigende, fandt man på, ved hjælp af bankene, at danne et alfabet og på den måde frembringe ord og sætninger.

69. Disse fænomener, som tusinder af mennesker i alle lande vilkårligt har fremkaldt, kunne ikke efterlade nogen tvivl om

deres intelligente natur. Da meldte der sig en ny teori, der hævdede, at denne intelligens måtte hidrøre fra mediet selv, fra adspørgeren eller måske de øvrige tilstedeværende.

Vanskeligheden var at forklare, hvordan denne intelligens kunne påvirke bordet og tilkendegive sig ved banken. Man hævdede da, at denne banken ikke blev frembragt af mediet, men af tanken. Men at tanken skulle frembringe bankene, var et endnu mere mærkeligt fænomen end alle dem, man hidtil havde været vidne til. Erfaringen viste snart, at denne forklaring ikke passede. Svarene, der blev givet ved bankene, viste sig i virkeligheden meget ofte at være i direkte modstrid med de tilstedeværendes tanke, at ligge uden for rækkevidden af mediets kundskaber, ja at blive afgivet i et sprog, mediet ikke kendte, eller at berette om kendsgerninger, der var ukendte for alle. Eksempler herpå er så talrige, at det må anses for umuligt, at enhver, der har beskæftiget sig en smule med de spiritistiske manifestationer, ikke mange gange har overværet nogle af dem. Vi skal blot anføre et eneste eksempel, der er blevet os meddelt af et øjenvidne.

70. På et af den kejserlige franske flådes skibe, som var stationeret i Det Kinesiske Hav, beskæftigede hele besætningen, fra matroserne til officererne, sig med at få borde til at tale. Man fik den tanke at kalde på ånden af en løjtnant fra samme skib, som var død 2 år i forvejen. Denne gav sig til kende, og efter forskellige meddelelser, som vakte alle de tilstedeværendes store forundring, sagde han ved hjælp af banken, følgende: »Jeg beder Dem indestændigt om at betale kaptajnen den og den sum (han nævnte tallet), som jeg skylder ham, og som jeg beklager ikke at have kunnet betale ham før

min død.« Ingen vidste noget om denne gæld. Selv kaptajnen havde glemt den. Den var for øvrigt også temmelig ubetydelig, men da kaptajnen så efter i sit regnskab, fandt han løjtnantens omtalte gæld, nøjagtig som den var blevet opgivet. Vi spørger nu, fra hvis tanke omtalen af denne gæld kunne være en tilbagevirkning.

71. Man forbedrede dernæst måden at meddele sig på ved et antal bank svarende til bogstaverne i alfabetet. Selvom denne måde var langsommelig, fik man dog så meget ud af det, at man modtog interessante meddelelser fra åndernes verden. Ånderne anviste selv andre mere hensigtsmæssige meddelelsesmåder, deriblandt den skriftlige.

De første skriftlige meddelelser fandt sted ved at fastgøre en blyant på foden af et let bord, som var stillet på et ark papir. Bordet, som blev sat i bevægelse ved et mediums indflydelse, gav sig til at skrive bogstaver, dernæst ord og sætninger. Man forenkledde efterhånden denne metode ved at benytte specielt fremstillede borde på størrelse med en hånd, senere små kurve eller papæsker, og til sidst ganske små stykker træ. Skriften var lige så flydende, hurtig og let, som om den var udført med en hånd. Senere lærte man, at disse genstande i virkeligheden kun var blyantholdere, som man kunne undvære ved selv at holde blyanten. Drevet af en ufrivillig bevægelse skrev mediets hånd under åndens ledelse ganske uden støtte fra mediets vilje eller tanke. Herefter blev det muligt at kommunikere lige så frit med den åndelige verden som mellem mennesker her på jorden.

KAPITEL 4

LÆREN OM DE FYSISKE FÆNOMENER

Bevægelse og flytning af genstande – Lyde – Forøgelse og formindskelse af legemers vægt

Bevægelse og flytning af genstande – Lyde

72. Da både fornuften og kendsgerningerne har bevist åndernes eksistens og evne til at virke på materien, gælder det nu om at forstå, hvordan ånderne løser denne opgave, og hvordan de bærer sig ad med at sætte borde og andre livløse legemer i bevægelse.

En teori, som vi allerede har omtalt, fremkom ganske naturligt. Men den er blevet tilbagevist af ånderne, der har givet os en ganske anden forklaring, som vi slet ikke havde ventet, og det er et tydeligt bevis på, at deres lære ikke er et genskin af vores egen anskuelse. Vores første teori kunne enhver lige så godt som os være kommet frem til. Hvad åndernes lære derimod angår, tror vi ikke, den nogensinde er faldet nogen ind. Man vil let erkende, hvor højt åndernes lære står over vores opfattelsesevne, da den giver oplysning om mange fakta, som vi hidtil ikke har kunnet give nogen tilfredsstillende forklaring på.

73. Når man kender åndernes natur, deres menneskelige skikkelse, perispiritens halvmaterielle egenskaber og den mekaniske indvirkning, de har på materien, og når man ved deres tilsynekomst har set synlige, ja endog følbare hænder gribe genstande og bære dem, er det rimeligt at antage, at ånden ganske simpelt benytter sig af sine hænder for at få bordet til

at dreje rundt, og at den løfter det i vejret ved hjælp af sine arme. Men hvorfor behøver man i så fald et medium? Kan ånden ikke handle alene? Da mediet meget ofte placerer sine hænder således, at de modarbejder bordets bevægelse, ja måske endog slet ikke bruger hænderne, kan det jo ganske tydeligt ikke være ånden behjælpelig i nogen som helst handling, der kræver fysiske kræfter.

Lad os da høre, svarene fra de ånder, som vi har adspurgte i denne sag.

74. De følgende svar er givet af Ludvig den Helliges ånd og er senere blevet bekræftet af mange andre ånder.

1) Er det universelle fluidum en udstrømning fra Guddommen?
»Nej.«

2) Er det skabt af Guddommen?
»Alt er skabt undtagen Gud selv.«

3) Er det universelle fluidum det samme som det universelle element?
»Ja, det er det elementære princip i alting.«

4) Har det forbindelse med den elektriske strøm, hvis virkninger vi kender?
»Det er dens grundprincip.«

5) I hvilken tilstand viser det universelle fluidum sig for os i sin største renhed?
»For at finde det i dets ubetingede renhed, må man stige op til

de rene ånder. I jeres verden er det altid mere eller mindre forandret for at kunne danne det tætte stof, som omgiver jer. Dog kan I sige, at det, I kalder det animalske magnetiske fluidum, nærmer sig denne renhed mest.«

6) Det er sagt, at det universelle fluidum er kilden til livet. Er det også kilden til intelligensen?

»Nej, dette fluidum besjæler kun materien.«

7) Eftersom det er det universelle fluidum, der danner perispriten, må det her på jorden findes i en fortættet tilstand, der til en vis grad nærmer sig materien i egentlig forstand?

»Ja, til en vis grad, som du siger, for det har ikke alle materiens egenskaber. Det er mere eller mindre fortættet i forhold til den enkelte klodes natur.«

8) Hvordan kan en ånd få et fast legeme til at bevæge sig?

»Den forbinder en del af det universelle fluidum med det fluidum, som mediet afgiver specielt til dette formål.«

9) Løfter ånderne bordet ved hjælp af deres lemmer, som på en eller anden måde har fået en fysisk styrke?

»Svaret herpå vil endnu ikke være det, du ønsker at få. Når et bord bevæger sig under dine hænder, henter den påkaldte ånd energien fra det universelle fluidum for at give dette bord et kunstigt liv. Når bordet således er bearbejdet, trækker ånden det til sig, og under indflydelse af sit eget fluidum, frigjort ved hjælp af sin egen vilje, får den bordet til at bevæge sig. Når den masse, ånden vil sætte i bevægelse, er for tung for den, beder den om hjælp fra ånder af samme orden som den selv.

Grundet åndens æteriske natur kan den som ånd ikke virke på den grove materie uden mellemled, nemlig det bånd, som forener den med materien. Dette bånd, som danner det I kalder perispriten, giver jer forklaringen på alle fysiske spiritistiske fænomener. Jeg tror nu at have forklaret det tydeligt nok til at gøre mig forståelig.«

Note. Vi beder læserne om at være opmærksomme på denne sætning: »Svaret herpå vil endnu ikke være det, du ønsker at få.« Ånden havde fuldkommen forstået, at alle de foregående spørgsmål kun var stillet for at nå hen til dette, og den hentyder til, at vi i vores tanker virkelig havde ventet et ganske andet svar, nemlig en bekræftelse på vores første forestilling om måden, hvorpå ånden sætter bordene i bevægelse.

10) Er de ånder, den kalder til hjælp, lavere end den selv? Står de i rang under den?

»De er næsten altid af samme rang som den, og ofte kommer de af sig selv.«

11) Har alle ånder evner til at frembringe sådanne fænomener?

»De ånder, som frembringer sådanne fænomener, er altid lavere ånder, som endnu ikke er helt frigjort fra materiens indflydelse.«

12) Vi kan nok forstå, at de højere ånder ikke beskæftiger sig med noget, som ikke stemmer med deres høje rang, men vi spørger, om de, da de er mere befriede for materiens indflydelse, kunne gøre det, hvis de havde vilje dertil?

»De har den moralske styrke, lige som de andre ånder har den fysiske. Når de skal bruge fysisk kraft, betjener de sig af dem,

som besidder den. Har man ikke fortalt jer, at de benytter de lavere ånder, således som I benytter dragere?»

Note. Det er sagt, at perispritenes tæthed, om man kan udtrykke det således, er forskellig i forhold til de forskellige kloders tilstand. Den synes også på den samme klode at være forskellig i forhold til de enkelte menneskers natur. Hos de ånder, der er fremskredne i moralsk henseende, er perispriten finere og nærmer sig de ophøjede ånders. Hos de lavere ånder derimod nærmer den sig materien, hvilket bevirker, at de ånder, der står på et lavt trin, bevarer jordelivets forestillinger. De tænker og handler, som om de endnu levede på jorden. De har de samme ønsker, ja man kunne næsten sige den samme sanselighed. Denne grovhed i perispriten, som giver dem en større tilbøjelighed til at forene sig med materien, gør de lavere ånder mere egnede til fysiske manifestationer.

Et menneske, som er vant til intellektuelt arbejde, og hvis legeme er mindre stærkt og mere skrøbeligt, kan jo således ikke løfte en dragers tunge byrde. Materien hos ham er på en måde mindre fast og hans organer mindre udholdende, da han har mindre fluidum. Da perispriten er for ånden, hvad legemet er for mennesket, og da dens tæthed står i forhold til åndens udviklingstrin, træder den hos ånden i stedet for muskelkraften, dvs. den giver ånden en større magt over de fluida, der er nødvendige til manifestationerne, og denne magt er meget større end den der findes hos de ånder, der har en mere æterisk natur. Når en ophøjet ånd vil frembringe fysiske fænomener, bærer den sig ad som de fine folk hos os. Den lader dem udføre af en ånd, der er vant til det.

13) Hvis vi har forstået rigtigt, hvad du har sagt, har livsprincippet sin kilde i det universelle fluidum. Det halvmaterielle

hylster, som udgør åndens perispirt, dannes af dette fluidum, og det er også ved hjælp af dette fluidum, at ånden kan indvirke på det livløse stof. Er det ikke rigtigt?

«Jo, dvs. ånden bibringer stoffet et slags kunstigt liv: stoffet får så at sige en slags animalsk livskraft. Når bordet bevæger sig under dine hænder, reagerer det stof som bordet består af, som stoffet i en animalsk krop. Det adlyder af sig selv det intelligente væsens befalinger. Det bliver ikke løftet af ånden, således som mennesket bærer en byrde. Når bordet bevæger sig, er det ikke ånden, der sætter det i bevægelse ved sine armes kraft, det er bordet, som efter at have fået denne kunstige livskraft følger den impuls, det modtager fra ånden.»

14) Hvilken rolle spiller mediet ved disse fænomener?

»Jeg har sagt dig, at mediets eget fluidum forbinder sig med den del af det universelle fluidum, som ånden har optaget i sig. Disse to fluida må forenes, dvs. det animalske fluidum med det universelle fluidum, for at vitalisere bordet. Men læg vel mærke til, at denne vitalitet kun er midlertidig. Den udslukkes med handlingens ophør, og ofte før, dvs. så snart det fluidum, der giver bordet vitalitet, slipper op.»

15) Kan ånden virke uden et mediums hjælp?

»Den kan virke uden mediets vidende. Mange tjener ånderne som medhjælpere til at frembringe visse fænomener, uden at de aner det. Ånderne tager hos dem det animalske fluidum, som de behøver. Derfor er et mediums hjælp ikke altid nødvendigt i den forstand, I opfatter den. Dette sker især ved de spontane fænomener.»

16) Handler et bord, der således har fået liv, med en slags fornuft, har det nogen tanke?

»Det tænker ikke mere end den stok, hvormed du gør et intelligent tegn. Men den livskraft, som er givet bordet, bevirker, at det følger den drift, et fornuftsvæsen giver det. Bemærk vel, at bordet, som bevæger sig, ikke bliver til en ånd, og at det i og for sig hverken har tanke eller vilje.«

17) Er ånden eller fluidummet den vigtigste faktor ved frembringelsen af disse fænomener?

»Ånden er årsagen, fluidummet redskabet. Begge er nødvendige.«

18) Hvilken rolle spiller mediets vilje i dette tilfælde?

»Mediet påkalder ånderne og hjælper dem til at give fluidummet den nødvendige drift.«

18.a) Er mediets vilje altid uundværlig?

»Den styrker åndernes kraft, men den er ikke altid nødvendig, eftersom bevægelsen kan finde sted mod mediets vilje og på trods af den. Dette er tillige et bevis på, at der er en årsag som er uafhængig af mediet.«

Note. Det er ikke altid nødvendigt, at berøre en genstand med hænderne for at få den til at bevæge sig. Det sker oftest kun for at give den første impuls, men når genstanden én gang har modtaget livskraften, vil den følge åndens vilje, uden at den fysiske berøring behøves. Dette afhænger så vel af mediets kraft som af åndernes natur. En første berøring kan endog undertiden undværes. Det beviser de spontane bevægelser og flytninger af genstande, som man ikke har tænkt på at fremkalde.

19) Hvorfor kan ikke enhver frembringe de samme virkninger, og hvorfor har ikke alle medier den samme kraft?

»Det afhænger af deres krops konstitution og af den større eller mindre lethed, hvormed fluidaene kan forenes. Desuden sympatiserer mediets ånd i forskellig grad med de fremmede ånder, som hos mediet finder den nødvendige fluide kraft. Det forholder sig med denne kraft som med magnetisørernes kraft, der kan være større eller mindre. Der findes personer, som er aldeles uimodtagelige, og andre hos hvem foreningen af fluidaene kun foregår ved viljens kraft. Endelig andre, hos hvem den finder sted så naturligt og let, at de slet ikke selv aner det. De tjener som et redskab uden at vide det, således som vi allerede har sagt.«

Note. Magnetismen må være princippet i disse fænomener, men ikke på den måde, man i almindelighed antager. Som bevis kan vi anføre, at der findes meget dygtige magnetisører, som ikke kan sætte det mindste bord i bevægelse, mens der er mennesker, der ikke kan magnetisere, og endog børn, som kun behøver at sætte fingeren på et tungt bord for at få det til at bevæge sig. Da et mediums evner som sådan ikke står i forhold til den magnetiske evne, må de altså bestå i noget andet.

20) Kan de såkaldte elektriske mennesker betragtes som medier?

»Disse mennesker henter hos sig selv det nødvendige fluidum til frembringelsen af fænomenet, og de kan handle uden fremmede ånders hjælp. De er da ikke medier i ordets egentlige betydning. Det kan imidlertid også ske, at en ånd understøtter dem og drager fordel af deres naturlige anlæg.«

21) Er den ånd, som virker på materielle genstande for at bevæge dem, til stede i selve genstandens materie, eller er den udenfor?

»Begge dele. Vi har sagt, at materien slet ikke er en hindring for ånderne. De trænger igennem alt. En del af perispriten gør sig, så at sige, til ét med den genstand, som ånden trænger igennem.«

22) Hvordan bærer ånden sig ad med at banke? Benytter den en materiel genstand?

Ikke mere end den bruger sine arme for at bevæge bordene. I ved nok, at den ikke har nogen hammer til sin rådighed. Hammerens virksomhed udføres af de forbundne fluida, som bliver virksomme ved åndens vilje enten for at bevæge eller for at banke. Når ånden bevæger genstande, bringer lyset dig synet af disse bevægelser. Når den banker, føres lyden til dig gennem luften.«

23) Vi kan forstå det, når ånden banker på et hårdt legeme, men hvordan kan den fremkalde larm eller lyd i den tomme luft?

»Da ånden kan virke på materie, kan den lige så godt virke på luften som på bordet. Hvad lyden angår, kan den efterligne den lige så vel som enhver slags larm.«

24) I siger, at ånden ikke benytter sine hænder til at bevæge bordet. Imidlertid har man set i visse synlige manifestationer, at der er kommet hænder til syne, hvis fingre har bevæget sig hen ad et klavers tangenter, sat dem i bevægelse og frembragt toner. Skulle man ikke tro, at denne bevægelse af tangenterne er frembragt ved et tryk af fingrene? Er dette tryk ikke lige så umiddelbart og virkeligt, når det rammer os selv, og disse hænder efterlader aftryk på huden?

»I kan kun forstå åndernes natur og deres måde at handle på

gennem sammenligninger, som blot giver jer en ufuldkommen forestilling, og det er meningsløst altid at sammenligne deres fremgangsmåde med jeres. Åndernes fremgangsmåder må stå i forhold til deres natur. Har jeg ikke sagt jer, at det fluidum, hvoraf perispriten består, gennemtrænger materien og går op i den og derved bibringer den en slags livskraft? Når ånden sætter fingrene på tangenterne, sætter den dem virkelig derpå og bevæger dem endog, men det er ikke i kraft af muskelstyrke, at den trykker på dem. Den vitaliserer tangenterne, ligesom den vitaliserer bordet, og tangenten, som adlyder åndens vilje, bevæger sig og anslår strengen. Der sker endog her en ting, som I har svært ved at forstå, og det er, at visse ånder er så lidt fremskredne og så materielle i sammenligning med de ophøjede ånder, at de endnu har det jordiske livs forestillinger og tror, at de handler på samme måde, som da de havde deres legeme. De er sig lige så lidt bevidst om den sande årsag til de virkninger, de frembringer, som en bonde er om teorien bag de lyde, han udtaler. Spørger I disse ånder, hvordan de berører klaveret, vil de sige, at de slår på tangenterne med deres fingre, fordi de virkelig selv tror, at de slår på dem. Virkningen frembringes ved en ubevidst drift hos dem, uden at de ved hvordan, og dog er det med deres vilje. Det samme er tilfældet med de ord, de fremsiger.

Note. Af denne forklaring fremgår det, at ånderne kan frembringe alle de virkninger, vi selv kan frembringe, men ved midler der er affasset efter deres egenskaber. Visse kræfter, der er særegne for dem, træder i stedet for muskler, som vi ikke kan undvære, hvis vi skal handle – på samme måde som en stum anvender tegn, der træder i stedet for talen.

25) Blandt de fænomener, man nævner som beviser på en skjult magts handlinger, er der nogle, som øjensynligt strider mod alle kendte naturlove. Har man da ikke lov til at tvivle på dem?

»Det kommer af, at mennesket så langt fra kender alle naturlove. Hvis man kendte dem alle, ville man være en højere ånd. Uagtet at de, som tror at vide alt, og som søger at indskrænke naturen inden for visse grænser, dagligt bliver modbevist, bliver de dog ved at være lige hovmodige. Ved uden ophør at afsløre nye skjulte naturfænomener advarer Gud menneskene mod at have for stor tiltro til deres egen indsigt, for der vil komme en tid, hvor selv den største viden vil stå ydmyget og beskæmmet. Har I ikke stadig eksempler på, at legemer påvirkes af en bevægelse og en kraft, som er i stand til at besejre tyngdekraften? Overvinder ikke kanonkuglen, som slynges ud i luften, midlertidigt denne kraft? I stakkels mennesker, som tror at være så kloge, og hvis dumme forfængelighed uafslædigt afsløres. Husk dog på, at I endnu kun er små.«

75. Disse forklaringer er tydelige og ubetingede. Det hovedresultat de fører til er at det universelle fluidum som livsprincip, er den egentlige drivkraft i fænomenerne, og at denne kraft får sin impuls fra ånden, hvad enten den er inkarneret eller frigjort fra legemet. Dette fortættede fluidum danner åndens perispirt eller halvmaterielle hylster. Når ånden er inkarneret, er perispriten forenet med legemets stof. I frigjort tilstand er den fri. Når ånden er inkarneret, er perispritens stof mere eller mindre »bundet«, mere eller mindre »vedhængende«, om man kan udtrykke sig således. Hos nogle mennesker viser der sig en slags udstrømning af dette fluidum som en følge af deres

legemsbeskaffenhed, og det er i virkeligheden det, som gør medierne i stand til at virke fysisk. Udstrømningen af det animalske fluidum kan være mere eller mindre rigelig, og dets forbindelse med det universelle fluidum mere eller mindre let. Deraf følger, at mediernes evner bliver mere eller mindre kraftige. Udstrømningen er ikke vedvarende, hvilket forklarer, hvorfor mediernes kraft pludselig kan ophøre.

76. Lad os foretage en sammenligning. Når man har lyst til at indvirke materielt på et eller andet fjernt eller nært punkt, så er det tanken, der ønsker det. Men tanken alene kan ikke ramme punktet, den må have et mellemled, som den styrer, f.eks. en stok, et kastevåben, en luftstrøm e.l. Læg også mærke til, at tanken ikke virker umiddelbart på stokken, for når stokken ikke bliver berørt, vil den ikke foretage sig noget. Tanken, som ikke er andet end den i os inkarnerede ånd, er forenet med legemet ved perispriten. Ligesom den ikke kan virke på stokken uden legemets hjælp, således kan den heller ikke virke på legemet uden hjælp af sin perisprit. Den virker på perispriten, fordi den har størst slægtskab med den. Perispriten virker på musklerne, musklerne griber stokken, stokken rammer målet. Hvis ånden ikke er inkarneret, må den søge hjælp ad anden vej. Denne hjælp finder den i de fluida, ved hvilke den gør genstanden i stand til at adlyde dens vilje.

77. Når en genstand således er sat i bevægelse, ført eller slynget op i luften, er det ikke ånden, som griber den og løfter den, således som vi ville gøre med hånden. Ånden mætter genstanden, så at sige, med sin og mediets forbundne fluida, og når genstanden så for et øjeblik har fået liv, opfører den sig som et levende

væsen, dog med den forskel, at den ikke har en egen vilje, men følger åndens vilje.

Dette vitale fluidum, som på en eller anden måde kommer fra ånden, giver livløse genstande et kunstigt liv begrænset til øjeblikket, og da perispriten ikke er andet end selve det vitale fluidum, følger deraf, at når ånden er inkarneret, er det den, som giver sit legeme liv ved hjælp af sin perisprit. Den bliver ved at være forenet med legemet, så længe dets beskaffenhed tillader det. Går ånden bort, dør legemet. Hvis man i stedet for et bord lavede en træstatue og virkede på denne som på bordet, ville man have en statue, som bevægede sig, bankede og svarede ved sine bevægelser og sin banken. Man ville kort sagt have en statue med et øjeblikkeligt kunstigt liv. Man har talt om »talende borde«. Man ville også kunne tale om »talende statuer«. Denne lære belyser en mængde hidtil uafklarede fænomener og giver os en rationel forklaring på talrige allegorier og gådefulde virkninger!

78. De, som stadig ikke er overbeviste, vil indvende, at det er umuligt, at bordene kan bevæge sig uden hjælp, da det strider mod tyngdekraftens love. Vi vil først svare dem, at deres benægtelse ikke er noget bevis. Dernæst, at det faktum at bordene bevæger sig ganske vist strider imod alle kendte love, men det viser kun, at denne bevægelse hviler på en ukendt lov, og at de, som benægter denne lov, ikke kan påstå at kende alle naturlovene. Selvom vi her giver en forklaring på denne lov, er den stadig ikke god nok til, at tvivlerne kan godkende den, fordi forklaringen er givet af ånder, som har forladt deres jordiske tilværelse og ikke af ånder, som endnu er inkarnerede på jorden og har sæde i videnskabens højsale. Hvis Arago*) havde

opstillet denne lov, mens han levede, ville de have antaget den uden videre undersøgelse, men nu da den er fremsat af den døde Aragos ånd, kalder de den en indbildning og hvorfor? Fordi de tror, at da Arago er død, er også hele hans personlighed gået til grunde sammen med hans legeme. Vi vil ikke forsøge at få skeptikerne væk fra denne anskuelse. Da denne indvending muligvis vil forvirre nogle, vil vi søge at imødegå den. Vi vil da stille os på deres standpunkt, idet vi et øjeblik ser bort fra teorien om det kunstige liv ved en ånds indvirkning.

**) Dominique François Arago (1783-1853). Berømt fysiker og astronom. Han beskæftigede sig især med forskning i lyset og magnetismen. Han var fra 1809-1831 professor ved den polytekniske skole i Paris og døde som direktør for observatoriet sammesteds.*

Cand.Mag. Sigurd Trier, 1904

79. Hvis man ved hjælp af en luftpumpe fjerner luften i en glasklokke, bliver denne klokke på grund af det udvendige lufttryk presset til pladen, den hviler på, med en sådan kraft at det er umuligt at løfte den. Når man igen lader luften slippe ind i klokken, kan den løftes med den største lethed, fordi lufttrykket i klokken udligner det udvendige lufttryk. Overlader man imidlertid klokken til sig selv, forbliver den på pladen i kraft af tyngdekraftens love. Hvis nu luften i klokken fortættes, så at den har en større tæthed end luften udenfor, vil klokken løftes til trods for tyngdekraften. Dersom en luftstrømning er hurtig og voldsom, vil klokken kunne holde sig i rummet uden nogen synlig understøttelse på samme måde som guldæblerne i et springvand. Hvorfor skulle da ikke det universelle fluidum, som er grundstoffet i alt stof, have den egenskab at

kunne formindske eller forøge et bords forholdsvise tyngde, hvis det hobes op omkring bordet - på samme måde som luften virkede på klokken under luftpumpen, eller som gas- sen virker på ballonen, uden at der afviges fra tyngdekraftens love? Kender I alle dette fluidums egenskaber og hele dets kraft? Nej! Nuvel, så benægt ikke en kendsgerning, fordi I ikke kan forklare den.

80. Lad os nu vende tilbage til teorien om bordenes bevægelse. Når det er givet, at ånden ved et bestemt middel kan bevæge et bord, så kan den også bevæge enhver anden genstand, f.eks. en lænestol. Hvis den kan bevæge en lænestol, kan den også samtidig løfte et menneske, som sidder i lænestolen, hvis den anvendte kraft er tilstrækkelig. Her er altså en forklaring på et fænomen, som David Home hundrede gange har fremkaldt med sig selv og andre. Han har gentaget det på en rejse til London, og for at overbevise tilskuerne om, at de ikke var genstand for et synsbedrag, satte han et mærke i loftet med en blyant, mens han befandt sig svævende i rummet, ligesom man kunne gå under ham. Man ved, at Home var et kraftigt medium for fysiske fænomener. Han var i dette tilfælde både den virkende årsag og genstand for virkningen.

Forøgelse og formindskelse af legemers vægt

81. Vi har talt om en mulig forøgelse af et stofs vægt. Det er virkelig et fænomen, som undertiden forekommer, og som ikke strider mere mod naturlovene end den uhyre modstand, glasklokken øver under det udvendige lufttryk. Man har set, at temmelig lette genstande under visse mediers indflydelse

har udvist den samme modstand og så pludselig givet efter for den mindste kraft. Ved forsøget med klokken bliver dens vægt hverken forøget eller formindsket, men den synes tungere på grund af en ydre årsag, som virker på den. Det forholder sig sandsynligvis på samme måde med det bevægelige bord. Bordet beholder den samme vægt, da dets masse ikke er blevet forøget, men en fremmed kraft har modsat sig dets bevægelse. Denne kraft kan hidrøre fra de omgivende fluida, som gennemtrænger bordet, ligesom årsagen til klokken tilsyneladende forøgede eller formindskede vægt ligger i luften. Udføres forsøget med luftpumpen for en uvidende person, der ikke forstår, at det er den luft, han ikke ser, som virker, da vil det ikke være vanskeligt at bilde ham ind, at det er djævelens værk.

Man vil måske sige, at dette vægtløse fluidum ved sin forening med genstanden ikke kan forøge dennes vægt. Indrømmet, men læg mærke til, at vi benytter ordet ophobning. Her er tale om en sammenligning og ikke om en ubetinget overensstemmelse mellem fluidummet og luften. Fluidummet er vægtløst, lad gå. Det kan alligevel ikke bevises. Fluidummets inderste natur er ukendt for os, og vi kender langt fra alle dets egenskaber. Inden man ad forsøgets vej havde lært luftens tyngde at kende, anede man ikke noget om, hvad virkningen af denne tyngde kunne medføre.

Elektriciteten regnes ligeledes til de vægtløse fluida. Alligevel kan et legeme holdes tilbage ved den elektriske strøm og gøre stor modstand mod den, som vil løfte det. Legemet er da tilsyneladende blevet tungere. Selvom man ikke ser den magt, som understøtter genstanden, vil det være ulogisk af den grund at slutte, at den ikke er til. Ånden kan derfor have løftestænger,

vi ikke kender. Naturen viser os dagligt, at dens kraft ikke kan forklares gennem vores sanser.

Man kan på samme måde forklare det besynderlige fænomen, som man har set flere eksempler på, at et ungt, svagt menneske, med to fingre og uden anstrengelse, som om det var en fjer, har løftet et velvoksnet menneske sammen med stolen han sad på.

Beviset for, at en fremmed kraft virker gennem mediet, findes i det faktum, at den mediumistiske evne af og til kan være afbrudt.

KAPITEL 5

SPONTANE FYSISKE FÆNOMENER

Lyde, larm og postyr

82. De fænomener, vi her har omtalt, er fremkaldte, men det hænder undertiden, at de viser sig spontant og uden viljens medvirken, og da kan de ofte blive meget besværlige. Det faktum, at fænomenerne også optræder hos mennesker, som aldrig har hørt om dem, og når de mindst venter det, udelukker, at der kan være tale om hallucinationer under påvirkning af de spiritistiske tanker. Disse fænomener, som man kunne kalde »naturlig praktisk spiritisme«, er meget vigtige, fordi de ikke kan mistænkes for at være tilvejebragt ved bedrag.

83. Af alle spiritistiske manifestationer er lyde og banken de mest almindelige, og det er især disse lydeffekter, man kan mistænke for at være en illusion, for de kan også være fremkaldt af mange naturlige årsager: vinden, som suser eller bevæger en genstand, en genstand man selv bevæger uden at bemærke det, en lydeffekt, et skjult dyr, et insekt osv., for ikke at tale om spøgefugles narrestreger. Den larm, der skyldes ånderne, har en ganske særlig karakter, idet den som regel er af en sådan styrke og af så forskellig art, at den er let at kende og ikke kan sammenlignes med træets knagen, ildens knitren eller et urs tikken. Den kan være en klangeløs banken, snart dump, svag og let, snart klar og meget kraftig. Den flytter sig og gentager sig uden nogen mekanisk regelmæssighed. Det bedste kontrolmiddel, som fjerner enhver tvivl om larmens oprindelse, er det faktum,

at den adlyder viljen. Hvis bankelydene lader sig høre på et aftalt sted, eller hvis de i antal og kraft svarer til vores tanke, kan man ikke nægte, at de har en intelligent årsag. Omvendt er manglende lydighed ikke altid et bevis for det modsatte.

84. Lad os nu antage, at man ved en eller anden omhyggelig undersøgelse skaffer sig vished om, at larmen eller de andre fænomener virkelig er åbenbaringer, bør man så blive forskrækket over dem? Aldeles ikke! Der vil i hvert enkelt tilfælde ikke være den mindste fare forbundet dermed. Kun de, som er overbevist om, at fænomenerne er djævelens værk, kan blive berørt af dem, ligesom børn, man skræmmer med historier om varulve eller trolde. Og dog, under visse omstændigheder antager disse åbenbaringer en målestok og en varighed, man meget naturligt ønsker at blive fri for. Her er en forklaring nødvendig.

85. Vi har sagt, at de fysiske fænomener har til formål at henlede vores opmærksomhed på noget og at overbevise os om, at der er en kraft til stede, som er større end menneskets. Vi har ligeledes sagt, at de ophøjede ånder ikke beskæftiger sig med denne slags fænomener. De lader lavere ånder tilvejebringe dem, ligesom vi lader tjenere udføre det grovere arbejde, og det gør de med det formål, som vi nu skal forklare. Når formålet med fænomenerne først er indfriet, hører de fysiske fænomener op, da de så ikke mere er nødvendige. Et par eksempler vil bedre kunne forklare sagen.

86. For flere år siden, da jeg var begyndt at studere spiritismen og en aften var beskæftiget med dette studie, lød der pludselig bankelyde omkring mig, hele fire timer i træk. Det var første gang, noget sådant hændte mig. Jeg var overbevist om, at de

ikke havde en tilfældig årsag, men i øjeblikket kunne jeg ikke vide mere derom. Jeg havde på det tidspunkt lejlighed til hyppigt at besøge et udmærket skrivende medium. Den næste dag spurgte jeg ånden, som meddelte sig gennem dette medium, om årsagen til den nævnte banken. »Det er en med dig fortrolig ånd, som vil tale med dig,« svarede den. »Hvad vil den sige mig« spurgte jeg. »Du kan selv spørge den ad, for den er til stede,« svarede den. Da jeg adspurgte denne ånd, gav den sig til kende under et billedligt navn. (Jeg har senere af andre ånder fået at vide, at den hører til en meget høj klasse, og at den på jorden havde spillet en fremragende rolle). Den viste mig fejl i mit arbejde, idet den nævnede for mig de linjer, hvor fejlene fandtes, og gav mig nyttige og kloge råd. Den tilføjede, at den altid var med mig, og at den ville komme hver gang jeg påkaldte den for at spørge den til råds. Denne ånd har siden aldrig forladt mig. Den har givet mig mangfoldige beviser på stor overlegenhed, og dens velvillige og virksomme mellemkomst har stået helt klart for mig såvel i det materielle livs forhold som i sager, der angår det overjordiske. Men efter vores første samtale hørte bankene op. Hvad ville denne ånd egentlig? Den ville sætte sig i regelmæssig forbindelse med mig. Derfor måtte den underrette mig om sin tilstedeværelse. Efter denne underretning og åndens følgende forklaring på, hvad den ville, blev en regelmæssig forbindelse oprettet. Nu blev bankene unyttige, og derfor hørte de op. Man rører ikke længere trommen for at vække soldaterne, når de først er stået op.

Noget lignende hændte engang en af mine venner. I nogen tid havde han i sit værelse hørt forskellige former for larm, som til sidst blev meget trættende for ham. Gennem et skrivende medium fik han senere lejlighed til at rådspørge sin faders ånd,

og han fik da at vide, hvad ånden ville ham, og han gjorde, hvad der blev forlangt af ham. Siden hørte han ikke mere nogen larm. Det skal bemærkes, at mennesker, som har en regelmæssig og let adgang til forbindelse med ånderne, selvfølgelig meget sjældent oplever denne slags fænomener.

87. De fysiske fænomener indskrænker sig ikke altid til larm og banken. De udarter sig undertiden til en sand tummel og forvirring. Der vendes op og ned på møbler og andre genstande, alle slags kastevåben udslynges, døre og vinduer åbnes og lukkes af usynlige hænder, ruder bliver slået itu, hvilket bestemt ikke kan skyldes indbildning.

Denne flytning af genstande er ofte meget virkelig, men undertiden er den kun tilsyneladende virkelig. Man hører spektakel i et sideværelse, f.eks. støj fra porcelæn, som falder ned og går i stykker med et stort brag, eller brændestykker, som ruller hen over gulvet. Man iler hurtigt derind - og finder alt roligt og i orden. Men næppe er man gået ud, før støjen begynder på ny.

88. Den slags fænomener er hverken sjældne eller nye. Lignende beretninger findes og høres mange steder. Skrækken har sikkert ofte overdrevet kendsgerningerne, og ved at gå fra mund til mund har de antaget et latterligt og kæmpemæssigt omfang. Overtroen har hjulpet til. De hjem, hvor noget sådant er foregået, har fået ry for at huse djævelen. Herfra stammer alle de mærkelige og skrækelige historier om gengangere. Bedragere har på sin side ikke ladet en så god lejlighed gå til spilde til at puste til godtroenheden, og det ofte for personlig vindings skyld. Man forstår godt det indtryk, som denne slags fænomener, selvom de fremstilles som realistiske, kan gøre på svage

karakterer, som er modtagelige for overtro. Da man ikke kan forhindre disse overdrivelser og overtro, er det bedst at forebygge dem ved at fortælle sandheden. De simpleste ting kan indjage skræk, når man ikke kender årsagen til dem. Hvis man ville lære ånderne nærmere at kende, og hvis de, som ånderne åbenbarer sig for, ikke ville bilde sig ind at have en hærskere af djævle i hælene på sig, ville frygten for ånderne forsvinde.

89. Denne slags begivenheder får ofte ligefrem karakter af forfølgelse. Jeg kender seks søstre, som boede sammen, og i flere år i træk hver morgen fandt deres tøj fjernet eller skjult, endog oppe på loftet, ødelagt og iturevet, selvom de brugte alle forsigtighedsregler og gemte tøjet under lås og slå. Det er ofte hændt, at folk, som ligger i sengen men er fuldkommen vågne, har set deres sengegardiner blive trukket til side og deres tæpper og hovedpuder revet bort og selv er blevet løftet op sammen med deres madras, ja endog kastet ud af sengen. Dette hænder hyppigere, end man tror. Men for det meste tør de, der har været ofre for det, ikke tale om det af frygt for at blive til grin. Det er os bekendt, at man har troet at kunne helbrede visse folk for det, man kaldte »hallucinationer«, ved at behandle dem som sindssyge, hvad der blot har gjort dem virkelig syge. Lægevidenskaben kan ikke forstå disse hændelser, fordi den kun beskæftiger sig med fysiske årsager, hvilket ofte har skæbnesvangre følger. Historien vil engang fortælle om, hvordan man behandlede syge i det 19. århundrede, ligesom der i vore dage fortælles om den behandling, der anvendtes i middelalderen.

Vi indrømmer, at mange af disse handlinger vidner om ondskab og ond vilje, men når alt er blevet undersøgt og forklaret,

og det er bevist, at det ikke er menneskehandlinger, så må man konkludere, at det, som nogle kalder djævelens værk, i virkeligheden er åndernes værk, som vi hævder. Men hvilke slags ånder?

90. De højere ånder morer sig ikke med sådanne narrestreger, lige så lidt som dygtige og alvorlige mænd blandt os ville gøre det. Vi har ofte spurgt ånder, hvad grund de havde til således at forstyrre roen. De fleste har ikke anden hensigt dermed end at more sig. Det er ånder, der er mere letsindige end ondskabsfulde, som morer sig over den skræk, de forvolder, og over de frugtesløse efterforskninger, man foretager for at finde årsagen til spektaklet. Ofte kaster de sig over et menneske, som det morer dem at plage, og som de forfølger fra sted til sted. Undertiden bliver de på ét sted uden anden grund end et tilfældigt indfald. Ofte er det også en hævn, de udøver, som vi vil få lejlighed til at se. I visse tilfælde har de en mere prisværdig hensigt og ønsker at påkalde sig opmærksomhed og sætte sig i forbindelse med en bestemt person, enten for at give denne en nyttig advarsel eller for selv at spørge om et eller andet. Vi har ofte set nogle af dem anmode om forbøn. Andre anmode om, at man i deres navn vil opfylde et ønske, som de ikke kunne opfylde, mens de levede. Andre igen for deres egen sjælefreds skyld bede om at få afbødet følgerne af en ond handling, som de begik, mens de levede på jorden.

Man skal i det hele taget ikke være bange for dem. Deres nærværelse kan være ubehagelig, men ikke farlig. For resten kan man nok forstå, at folk ønsker at være fri for dem, men man gør i almindelighed det modsatte af, hvad man burde gøre for at opnå dette. Er det kun ånder, som morer sig, bliver de endnu mere kåde, jo mere alvorligt man tager dem, ligesom overgivne børn

bliver mere drilagtige mod dem, de ser blive utålmodige og bange. Hvis man opfører sig fornuftigt og ler ad deres dumme streger, vil de til sidst blive trætte af det og forholde sig rolige. Vi kendte en person, som i stedet for at blive vred på ånderne provokerede dem ved at påstå, at de ikke kunne gøre det ene og det andet, og på den måde lykkedes det ham efter nogle få dages forløb at få dem til at blive helt borte. Men som sagt, er der ånder, som har en mere alvorlig årsag til at komme til stede. Derfor er det altid nyttigt at få at vide, hvad de vil. Hvis de beder om noget, kan man være sikker på, at deres besøg hører op, så snart deres ønske er opfyldt. Den bedste måde til at få oplysning om åndens ærinde, er at påkalde ånden ved hjælp af et godt skrivende medium. Af åndens svar vil man straks kunne slutte sig til, hvem man har at gøre med, og man kan så tilpasse sine handlinger derefter. Er det en uheldig ånd, byder barmhjertigheden, at man behandler den med det hensyn, den fortjener. Er det en drilagtig og hånlig ånd, kan man behandle den, som man vil. Hvis det er en ondsindet ånd, bør man bede Gud om at forbedre den. I alle tilfælde kan bønnen kun have et godt resultat i modsætning til eventuelle forsøg på at uddrive en ånd. De formelle og højtidelige uddrivesformler man fremsiger vækker blot åndernes latter og gør ikke det mindste indtryk på dem. Hvis man kan komme i forbindelse med dem, bør man ikke lade sig påvirke af deres komiske eller afskrækkende opførsel, som blot er påtaget, for at de kan more sig over vores godtroenhed.

91. Skønt disse fænomener udføres af lavere ånder, er de ofte forårsaget af ånder af en højere rang i den hensigt at overbevise menneskene om, at der virkelig er ulegemlige væsener til, som

besidder en kraft, der langt overgår menneskenes. Den larm, disse fænomener frembringer, den skræk, de forvolder, påkalder sig opmærksomheden og vil til sidst åbne øjnene på selv de største skeptikere. Disse mennesker finder det enklere at forklare fænomenerne som ren indbildning, hvilket er en meget bekvem forklaring, der fritager dem for at finde andre forklaringer. Men når genstandene kastes hulter til bulter eller i hovedet på én, kræves der dog en meget livlig fantasi for at forestille sig, at sådanne ting er gået for sig, hvis de i virkeligheden ikke er det! Man bemærker en virkning, og denne virkning må nødvendigvis have en årsag. Hvis en nøgtern iagttagelse viser os, at denne virkning er uafhængig af al menneskelig vilje og af enhver fysisk årsag, hvis den fremdeles giver os tydelige tegn på intelligens og fri vilje - og det er det mest karakteristiske tegn - er man vel nødt til at henføre den til en skjult intelligens.

Hvad er det da for gådefulde væsener? Det lærer den spiritistiske forskning os på den mest uomtvistelige måde ved de redskaber, den giver os til at få kontakt med disse væsener. Den lærer os desuden at kende forskel på, hvad der er virkeligt, og hvad der er falskt og overdrevent i de fænomener, vi ikke kan gøre rede for. Hvis en usædvanlig virkning melder sig, som f.eks. larm, bevægelse, eller et syn, bør det være ens første tanke, at den har en ganske naturlig årsag, fordi det er det mest sandsynlige. Man må da søge efter denne årsag med den største omhu og først, når alt er vel overvejet, antage, at det er ånder, der har blandet sig. Det er den rette måde at undgå selvbedrag på. Den, der f.eks. får en lussing eller et slag af en stok over ryggen, uden at der er nogen i hans nærhed - og det er virkelig hændt - behøver ikke længere at tvivle på, at der er et usynligt væsen til stede.

Man bør vogte sig ikke blot for de fortællinger, som kan være mere eller mindre overdrevne, men også for sine egne indtryk og ikke tro, at alt, hvad man ikke forstår, absolut må have en skjult årsag. Mange simple og meget naturlige årsager kan frembringe virkninger, der i første øjeblik synes besynderlige, og det vil være ren overtro overalt at se ånder på spil, i færd med at flytte på møbler, slå porcelæn itu, og forvolde de talrige småuheld i hjemmet, som det var mere rimeligt at tilskrive sin egen og sin husstands klodsede optræden.

Udslyngede genstande

92. Den forklaring, der er givet om livløse genstandes bevægelse, gælder naturligvis også alle de spontane fænomener, vi lige har set. Selvom larmen er stærkere end bordenes banken, har den dog samme årsag. Det er den samme kraft, der udslynger eller flytter genstandene og løfter en hvilken som helst ting. Der er oven i købet en omstændighed, der støtter denne teori. Man kunne spørge, hvor mediet i dette tilfælde befinder sig. Ånderne har sagt os, at i sådanne tilfælde er der altid en person til stede, der virker mediumistisk uden selv at vide det. De spontane fænomener forekommer meget sjældent på ensomme steder. De finder næsten altid sted i beboede huse, hvor der er personer til stede, som ubevidst øver en indflydelse. Disse mennesker er medier uden selv at vide af det, og vi kalder dem derfor naturlige medier.

93. Frivillig eller ufrivillig mellemkomst af et menneske, som har særlige evner til at frembringe disse fænomener, synes at være nødvendig i de fleste tilfælde, omend der findes tilfælde,

hvor ånden synes at handle alene. Men da er det muligt, at den henter det virkende fluidum fra et andet sted end hos et tilstedeværende menneske. Dette forklarer os, hvorfor ånderne, som altid omgiver os, ikke hvert øjeblik frembringer forvirring. Ånden må først og fremmest ville det. Den må have en hensigt og en grund. Uden det kan den intet udrette. Desuden er det ofte nødvendigt, at ånden netop på det sted, hvor den vil handle, finder et menneske, som har evnen til at hjælpe den. Et sammentræf af disse to betingelser er dog sjældent. Når en sådan person uventet findes, drager ånden fordel deraf. Men selvom disse gunstige omstændigheder forenes, kan ånden alligevel blive hindret af en højere vilje, som ikke tillader den at handle efter forgodtbefindende. Den får kun lov til at handle inden for visse grænser, og kun hvis disse manifestationer anses for nyttige, enten som middel til overbevisning eller som en prøvelse for det menneske, der er genstand for dem.

94. Om netop dette emne vil vi henvise til den samtale, som fandt sted i anledning af det, der foregik i juni måned 1860 i Rue des Noyers i Paris. Enkelthederne vil man kunne finde i »Revue Spirite« for august 1860.

1) (Til Ludvig den Hellige): Vil du ikke være venlig at sige os, om de ting, man siger der foregik i Rue des Noyers, er sande? Vi tvivler ikke om muligheden deraf.

»Jo, de er sande. Blot har folks fantasi overdrevet dem enten af frygt eller for at latterliggøre dem. Men jeg gentager, at de er sande. Disse åbenbaringer er fremkaldt af en ånd, som morer sig en smule på bekostning af stedets beboere.«

2) Er det en bestemt person i huset, som er skyld i disse fænomener?

»De er altid forårsaget ved tilstedeværelsen af en person, som ånden vil i kontakt med. Den forstyrrende ånd vil beboeren af det pågældende sted til livs, og den spiller ham alle mulige ondskabsfulde puds eller søger endog at få ham til at flytte.«

3) Vi spørger endvidere, om der blandt beboerne i huset er nogen, som kan forårsage disse fænomener i kraft af en uvil-kårlig og ufrivillig indflydelse som medium?

»Ja, uden dette ville det hele ikke kunne have fundet sted. En ånd bebor et sted, den har forkærlighed for. Den er uvirksom, så længe der ikke på stedet findes en person af natur, som passer for den. Når en sådan kommer, morer den sig efter evne.«

4) Er denne persons nærværelse på selve stedet nødvendig?

»Det er det mest almindelige, og således forholder det sig i dette tilfælde. Derfor har jeg sagt: uden denne omstændighed kunne det hele ikke have fundet sted. Men jeg har ikke villet opstille en almindelig forudsætning eller regel. Der er tilfælde, hvor den umiddelbare tilstedeværelse ikke er nødvendig.«

5) Taler det ikke til ugunst for et menneske, at det er egnet til at være hjælper for sådanne ånder, da disse jo altid er af lav rang? Tyder det ikke på sympati med væsener af denne natur?

»Nej, ikke helt, for denne evne beror på et fysisk anlæg. Den kendetegner ofte en materiel tilbøjelighed, som det ville være bedre ikke at have, for jo højere man er hævet i moralsk hen-seende, desto mere drager man de gode ånder til sig, og disse fjerner nødvendigvis de slette.«

6) Hvor får ånden de kastevåben fra, som den benytter?

»Disse forskellige genstande tager den som oftest på selve stedet eller i nærheden. En kraft, der kommer fra ånden, slynger genstandene ud i rummet, og de falder på det sted, som ånden ønsker.«

7) Eftersom fænomenerne ofte er tilladt og endog fremkaldt for at overbevise folk, skulle man tro, at hvis visse skeptiske mennesker personligt var genstand for dem, ville de blive nødt til at anerkende det, de ser. De klager undertiden over, at de aldrig kan blive vidne til sådanne overbevisende tilfælde. Står det da ikke ånderne frit for at give dem et sådant slående bevis? »Er gudsfornægttere og materialister ikke stadig vidne til virkningerne af Guds og tankens kraft? Men dette hindrer dem ikke i at benægte Guds og sjælens eksistens. Har Jesu mirakler omvendt alle hans samtidige? Ligner de farisæere, som sagde til ham: »Herre, lad os se et mirakel,« ikke dem som i dag forlanger, at I skal lade dem se fænomener?

Når de ikke bliver overbevist ved at se skabelsens undere, vil de heller ikke blive det, om så selve ånderne viste sig for dem på den mest utvetydige måde. For i deres hovmod ligner de stædige heste. Lejlighed til at se ville de ikke mangle, hvis de søgte den ærligt og fordomsfrit. Derfor vil Gud ikke gøre mere for disse tvivlere, end Han gør for dem, som med alvor søger oplysning, for Han belønner kun de mennesker, hvis vilje er god. Deres mistro vil ikke hindre Gud i at udføre sin vilje.

I ser jo, at den ikke har hindret den spiritistiske lære i at blive udbredt. Hold dog op med at bryde jer om deres modstand, for den forholder sig til læren som skyggen til maleriet, den fremhæver den mere. Hvilken fortjeneste ville de have af at blive

overbevist ved tvang? Gud vil gøre dem fuldt ansvarlige for deres hårdnakkethed, og dette ansvar vil være tungere, end I tænker. »Lykkelige de, som tror uden at have set« har Jesus sagt, »thi disse tvivler ikke på Guds magt.«

8) Tror du, at det ville være til nogen nytte at påkalde den omtalte ånd for at forlange en forklaring af den?

»Påkald den, om du vil, men det er en lavere ånd, som kun vil give dig temmelig betydningsløse svar.«

95. Samtale med den forstyrrende ånd i Rue des Noyers.

1) Påkaldelse.

»Hvorfor kalder du på mig? Skal jeg da kaste med sten på dig? Er det det, du vil? Så vil man nok snart se dig løbe af alle kræfter, trods den tapre mine, du giver dig.«

2) Selvom du kastede med sten på os, ville det ikke forskrække os. Vi spørger dig netop, om du kan kaste med sten.

»Her kan jeg måske ikke. I har en, som våger godt over jer.«

3) Var der i Rue des Noyers nogen, der tjente dig som hjælper ved de ondskabsfulde puds, du spillede husets beboere?

»Ja, jeg fandt et godt redskab, og der var ingen lærd og klog ånd, som hindrede mig, for jeg er munter og holder undertiden af at more mig.«

4) Hvem var den person, du benyttede som redskab?

»En tjenestepige.«

5) Var det uden hendes vilje, at du benyttede hende?

»Å ja, stakkels pige! Hun var den, der blev mest forskrækket.«

6) Handlede du da i en ond hensigt?

»Jeg har ikke haft nogen ond hensigt, men menneskene, som skal blande sig i alt, vil vende det til deres fordel.«

7) Hvad mener du med det? Vi forstår dig ikke.

»Jeg ville bare more mig, men I vil undersøge sagen og påvise endnu en hændelse, som beviser, at vi er til.«

8) Du siger, at du ikke havde nogen ond hensigt, og dog har du slået alle vinduesruderne ud i værelset. Du har således forvoldt stor skade.

»Det er småting.«

9) Hvor har du fået de genstande fra, som du kastede med?

»De er meget almindelige. Jeg fandt dem i gården og i de tilstødende haver.«

10) Har du fundet dem alle, eller har du selv lavet nogle af dem?

»Jeg har ikke frembragt eller lavet noget.«

11) Havde du kunnet lave dem, hvis du ikke havde fundet dem?

»Det ville have været vanskeligere, men når det endelig skal være, blander man stofferne sammen, og så kommer der altid noget ud af det.«

12) Men sig os nu, hvordan du kastede dem?

»Å, det er vanskeligere at sige. Jeg benyttede mig af denne

piges elektriske natur i forening med min mindre materielle natur. På den måde kunne vi to bære disse forskellige ting.«

13) Du vil vel gerne, tænker jeg, give os nogle oplysninger om dig selv. Sig os da først, om det er længe siden du døde?

»Det er temmelig længe siden, godt og vel halvtredsindstyve år.«

14) Hvad var du i levende live?

»Ikke noget, der var meget ved. Jeg samlede klude her i kvarteret, og man skosede mig undertiden, fordi jeg holdt for meget af den brave Noa's røde snapse. Jeg ville nemlig drikke dem alle sammen.«

15) Er det dig selv og med din gode vilje, at du besvarer vores spørgsmål?

»Jeg har en, der vejleder mig.«

16) Hvem da?

»Jeres gode Kong Ludvig.«

Note. Dette spørgsmål var foranlediget af visse af svarene, som, både hvad angår indhold og form, syntes at ligge over denne ånds evner. Men der er ikke noget forunderligt i, at den har fået hjælp af en mere oplyst ånd, som har benyttet denne lejlighed til at belære os. Dette er noget ganske sædvanligt, men påfaldende er det i dette tilfælde, at den anden ånds indflydelse viste sig i selve skriften. Håndskriften i de svar, hvori den har del, er mere regelmæssig og mere flydende. Kludesamlerens skrift er kantet, grov, uregelmæssig, ofte næsten ulæselig og har i det hele en ganske anden karakter.

17) Hvad bestiller du nu, arbejder du for din fremtid?

»Endnu ikke. Jeg vandrer omkring. Man tænker så lidt på mig på jorden, ingen beder for mig, derfor får jeg ingen hjælp og arbejder ikke.«

Note. Man vil senere se, hvor meget man kan bidrage til de lavere ånders fremskridt og lindring ved bøn og råd.

18) Hvad hed du i levende live?

»Jeannet«

19) Nuvel, Jeannet, vi vil bede for dig. Sig os, om vores påkaldelse har glædet dig eller været dig imod?

»Snarere glædet mig, thi I er gode og muntre fyre, selvom I er en smule strenge. Men det gør ikke noget. I har hørt på mig, og så er jeg fornøjet.«

Jeannet

Apportfænomener

96. Apportfænomenerne adskiller sig kun fra de fænomener, vi tidligere har omtalt, ved den velvillige hensigt hos den ånd, som er ophavsmand til dem, ved genstandenes næsten altid yndefulde natur og ved den blide og ofte fintfølende måde, de frembringes på. Disse fænomener består i en spontan frembringelse af genstande, som ikke findes på det sted, hvor man opholder sig, som oftest blomster, undertiden frugter, sukkergodt, smykker osv.

97. Lad os på forhånd sige, at dette fænomen er et af dem, som bedst egner sig til efterligning, og at man som følge heraf altid bør være på vagt mod bedrageri. Man ved, hvor langt

tryllekunsten kan nå m.h.t. sådanne færdigheder. Men selv uden at have med en fagmand at gøre, ville man let kunne narres ved et dygtigt kunstgreb. Den bedste garanti for fænomenets ægthed ligger i karakteren, den ubestridelige redelighed og uegennytte hos det menneske, som opnår den slags virkninger. Dernæst i en omhyggelig undersøgelse af alle de omstændigheder, hvorunder fænomenerne frembringes, og endelig i et indgående kendskab til spiritismen, som alene kan konstatere og opklare eventuelle mistænkkeligheder.

98. Teorien om disse apportfænomener og de fysiske åbenbaringer i almindelighed findes på en mærkelig måde fremsat i følgende afhandling af en ånd, hvis meddelelser alle bærer et uomtvisteligt præg af dybde og klarhed. Der findes flere meddelelser fra denne ånd senere hen i denne bog. Den gav sig til kende under navnet Erast, Discipel af Paulus og som skytsånd for det medium, der tjente den som tolk.

»For at opnå fænomener af denne slags er det nødvendigt at benytte sig af medier, som jeg vil kalde sensitive, dvs. personer udstyret med mediumistiske egenskaber som udvidelsesevne og gennemtrængelighed af højeste grad, fordi disse mediers let påvirkelige nervesystem gør det muligt for dem, ved hjælp af visse vibrationer, at omgive sig med en overflod af deres animalske fluidum. Mennesker af særlig påvirkelig natur, hvis nerver reagerer ved den mindste fornemmelse eller indtryk, følsomme over for enhver - indefra eller udefra kommende - moralsk eller fysisk indflydelse, er de bedst egnede medier til fysiske fænomener som genstandes følbarehed og flytning. Disse menneskers nervesystem, som næsten er blottet for det beskyttende hylster, der omslutter nervesystemet hos de fleste

andre inkarnerede væsener, gør dem i høj grad egnet til at frembringe disse forskellige fænomener. Gennem en person af denne natur - hvis da hans øvrige egenskaber ikke er i strid med hans evner som medium - kan man meget let frembringe følbarhedsfænomener, banken i vægge og møbler, intelligente bevægelser, ja selv den tungeste, livløse genstands svæven i rummet. Og man vil kunne opnå endnu kraftigere resultater, hvis man i stedet for ét medium har flere lignende medier til sin rådighed.

Men fra disse fænomener til apportfænomenerne er der et overordentligt stort spring, for ikke blot er åndens arbejde i sidste tilfælde mere indviklet og vanskeligt, men hvad mere er, kan den kun handle ved hjælp af ét eneste mediumistisk redskab. Dvs. at flere medier kan ikke på samme tid medvirke til frembringelse af det samme fænomen. Det hænder også, at tilstedeværelsen af visse mennesker, der er den virkende ånd imod, hindrer dens arbejde fra begyndelsen af. Til disse vægtige grunde tilføjer vi endnu en: at apporterne altid kræver en større koncentration og samtidig en større spredning af visse fluida efter den størst mulige målestok, og at dette kun kan opnås ved hjælp af de bedst egnede medier, dvs. medier, hvis elektromediumistiske evne er højt udviklet.

I øvrigt er disse apportfænomener overordentlig sjældne. Jeg behøver ikke at vise jer, hvorfor de er mindre hyppige end de andre følbarhedsfænomener. I vil selv kunne slutte jer til det, ud fra det jeg har sagt. Disse fænomener er desuden af en sådan natur, at ikke alle medier er i stand til at frembringe dem, men heller ikke alle ånder kan gøre det. Der må virkelig findes et vist slægtskab mellem ånden og det påvirkede medium, ja en vis lighed, der tillader den udvidelige del af det perispiritiske

fluidum*) hos det inkarnerede væsen at blande og forene sig med fluidummet hos den ånd, som vil tilvejebringe apporfænomenet. Denne sammensmeltning bør være således, at de kræfter, der derved opstår, bliver til en enhed, ligesom den elektriske strøm, der ledet gennem trækul, frembringer ét eneste klart lysende punkt. Hvad tjener denne forening og denne sammensmeltning til? vil I sige. Fordi det til frembringelsen af disse fænomener er nødvendigt, at den handlende ånds væsentlige egenskaber forøges med nogle af mediets egenskaber. Fordi det vitale fluidum, der er uundværligt til frembringelsen af de mediumistiske fænomener, udelukkende findes hos de inkarnerede væsener, og fordi den virkende ånd som følge heraf er nødt til at lade sig gennemtrænge af det. Kun da kan den ved hjælp af egenskaber - som er ukendte i jeres verden - frembringe visse materielle genstande, gøre dem usynlige og bevæge dem ja, endog bevæge inkarnerede væsener.«

**) Man ser, at når det gælder om at udtrykke en ny tanke, hvortil sproget mangler ord, forstår ånderne udmærket at danne nye ord. Ordene 'elektromediumistisk' og 'perispiritisk' er ikke opfundet af os. De, som har kritiseret os for at have dannet ordene spiritistisk, spiritismen og perispirit, hvortil sproget ikke har noget tilsvarende, må også rette deres kritik til ånderne.*

»Det er mig ikke tilladt for øjeblikket at åbenbare for jer disse særegne love, som styrer den luft og de fluida, som omgiver jer, men ikke mange år, næppe en menneskealder, vil forløbe, førend I vil få en forklaring på disse love og disse fænomener, og I vil da se en ny slags medier opstå, som vil falde i en slags særlig trancetilstand, så snart de bliver påvirket.

I ser, hvor mange vanskeligheder der omgiver disse apportfænomener. I kan deraf klart slutte, at fænomener af denne natur er meget sjældne, som jeg har sagt, og med endnu større ret, at ånderne meget nødig giver sig af med dem, fordi disse fænomener fra deres side fordrer et så at sige fysisk arbejde, som kun kan kede og trætte dem. På den anden side hænder det ofte, at selve mediernes tilstand sætter en uoverstigelig grænse for ånderne til trods for deres handlekraft og vilje.

Det er da åbenbart, at de følbare fænomener, som viser sig i banken, bevægelser og svæven, er simple fænomener, som opstår gennem koncentration og udvidelse af visse fluida. Disse kan fremkaldes ved dertil egnede mediers vilje og arbejde, når de får hjælp af venligtsindede og velvillige ånder. Derimod fordrer apportfænomenerne, som er flersidige og komplekse, et sammentræk af særlige omstændigheder. De kan kun opnås ved én eneste ånd og ét eneste medium, og de kræver foruden den nødvendige følbarhed en ganske særlig sammensætning for at kunne isolere og usynliggøre de objekter som er genstand for apportfænomenet.

Alle I spiritister forstår mine forklaringer og kan fuldkommen gøre rede for denne koncentration af de særlige fluida, der skal til, for at det døde stof kan få evne til at bevæge sig og blive følbart. I tror på det, ligesom I tror på elektricitetens og magnetismens fænomener, som de mediumistiske fænomener er i fuld overensstemmelse med, og så at sige er blomsten af. Hvad angår skeptikerne og de lærde, som er endnu værre end skeptikerne, er det ikke min sag at overbevise dem, og jeg beskæftiger mig ikke med dem. De vil engang blive overbevist ved det indlysende i selve sagen, og de må da til sidst bøje sig for de spiritistiske fænomeners énstemmige vidnesbyrd, ligesom de

har måttet bøje sig for så mange andre kendsgerninger, som de oprindeligt afviste.

Kort sagt: Følbarhedsfænomenerne er hyppige, mens apportfænomenerne er meget sjældne, fordi betingelserne for dem er meget vanskelige. Som følge heraf kan intet medium på forhånd forudse, at et apportfænomen vil kunne frembringes på et bestemt tidspunkt, for ofte støder ånden selv på hindringer i sit arbejde. Jeg bør tilføje, at disse fænomener er dobbelt vanskelige, når de skal fremkaldes offentligt, for man møder dér næsten altid kraftigt afvisende personligheder, som hæmmer åndens kræfter og endnu mere mediets virksomhed. I kan derimod være sikre på, at disse fænomener næsten altid forekommer i en mere snæver kreds, spontant og som oftest uden mediets vidende eller forventning, men derimod sjældent, når mediet i forvejen er forberedt på det. Heraf kan I slutte, at der er god grund til mistanke, hver gang et medium praler af at kunne fremkalde disse fænomener vilkårligt, med andre ord: befale over ånderne som var de tjenere, hvilket er helt meningsløst. I kan endvidere gå ud fra, som en almindelig regel, at de spiritistiske fænomener ikke fremkaldes som et skuespil eller til morskab for de nysgerrige. Skulle ånder yde deres bistand til sådanne forestillinger, kan det kun være til de almindelige fænomener og ikke til dem, som kræver ganske særlige betingelser, som apportfænomenerne og andre lignende.

Glem ikke, spiritister, at lige så urimeligt det er systematisk at tilbagevise alle fænomener fra den åndelige verden, lige så ufornuftigt er det blindt at anerkende dem alle. Når clairvoyance, syner, følbarheds- eller apportfænomener viser sig af sig selv og pludseligt, så accepter det. Men man kan ikke tit nok gentage for jer: accepter ikke noget blindt, underkast ethvert fænomen

en grundig og streng analyse. Tro mig, spiritismen, som er så rig på ophøjede og storladne fænomener, har intet at vinde ved disse små åbenbaringer, som dygtige tryllekunstnere kan efterligne.

Jeg ved godt, hvad I vil sige, nemlig at disse fænomener er nyttige til at overbevise de mistroiske, men I må vel vide, at hvis I ikke havde haft andre midler til at overbevise med, ville spiritismen den dag i dag kun have talt en hundrededel af de tilhængere, den nu tæller. Tal til hjertet, for det er ad den vej, I opnår de mest oprigtige omvendelser. Hvis I anser det for nyttigt over for visse mennesker at virke ved hjælp af fysiske fænomener, så fremstil dem i det mindste under sådanne omstændigheder, at de ikke kan give plads for nogen som helst falsk fortolkning, og se fremfor alt ikke bort fra de sædvanlige betingelser for disse fænomener. Fremstilles de under ugunstige vilkår, bestyrker de blot tvivlerne i deres mistro i stedet for at overbevise dem.«

Erast

99. Apportfænomenet frembyder en særlig ejendommelighed, idet visse medier kun kan fremkalde det i en somnambul tilstand, og det er let at forklare. Der findes hos et somnambult medie en naturlig frihed, en slags udløsning af ånden og af perispriten, som letter foreningen af de nødvendige fluida. Dette er tilfældet med de apportfænomener, som vi har været vidne til. Nedenstående spørgsmål blev stillet til den ånd, som havde fremkaldt dem, men da dens svar undertiden bærer præg af dens manglende evner til at forklare sig, har vi forelagt spørgsmålene for ånden Erast, som er meget mere oplyst i teoretisk henseende, og som har fuldstændiggjort svarene ved meget forstandige bemærkninger. Et er at være håndværker,

noget andet at være lærd, og selve sammenligningen mellem disse to intelligenser er et lærerigt studium, for den beviser, at det ikke er tilstrækkeligt at være ånd for at forstå alt.

1) Jeg beder dig om at sige os, hvorfor apportfænomenerne, som du foretager, kun frembringes under mediets magnetiske søvn?

»Det afhænger af mediets natur. De hændelser, som jeg fremkalder, når mit medium sover, ville jeg lige så godt kunne frembringe med et andet medium i vågen tilstand.«

2) Hvorfor lader den genstand, som skal hentes, vente så længe på sig og hvorfor vækker du mediets begærlighed ved at nære dets ønske om at få den lovede genstand?

»Denne tid er nødvendig for mig for at bearbejde de fluida, som bruges til at hente genstandene med. Hvad det at vække mediets begærlighed angår, da er det kun for at more de tilstedeværende personer og mediet selv.«

Erasts bemærkning: »Ånden, som har svaret, ved ikke bedre. Den er ikke selv bevidst om grunden til denne begærlighed hos mediet, som den af en indre drift ansporer, uden at forstå virkningen af den. Den tror at more, mens den i virkeligheden, uden at ane det, fremkalder en større udladning af fluidum: det er følgen af den vanskelighed, som fænomenet frembyder. En vanskelighed, som er endnu større, når fænomenet ikke sker spontant, især med visse medier.«

3) Er frembringelsen af fænomenet afhængig af mediets særlige natur, og ville det kunne frembringes lettere og hurtigere af andre medier?

»Frembringelsen afhænger af mediets natur og kan kun ske når

der er den nødvendige overensstemmelse mellem åndens og mediets natur. Hvad hurtigheden angår, er den øvelse, vi får ved ofte at meddele os gennem det samme medium, os til stor hjælp.«

4) Har de tilstedeværende personer nogen indflydelse på apportfænomenet?

»Når der er mistro eller modstand til stede, kan det være os til stort besvær. Vi holder mere af at have at gøre med troende og folk, som har kendskab til spiritismen, men hermed vil jeg dog ikke sige, at en ond vilje fuldstændigt kan lamme os.«

5) Hvor har du hentet de blomster og det sukkergodt, du har bragt herhen?

»Blomsterne tager jeg i haverne, hvor jeg synes om dem.«

6) Og sukkergodtet? Købmanden må jo have savnet det.

»Jeg tager det, hvor jeg finder for godt. Købmanden har for resten ikke mærket det, da jeg har lagt andet i stedet for.«

7) Men fingerringene er kostbare. Hvor har du fået dem fra? Er der ikke gjort uret mod den, du har lånt dem hos?

»Jeg har taget dem på steder, ingen kender, og på en sådan måde, at ingen kan lide noget tab derved.«

Erasts bemærkning: »Jeg tror, at sagen er blevet utilstrækkeligt forklaret af mangel på indsigt, hos den ånd, som har svaret. Ånden har måske gjort en virkelig uret, men har ikke villet erkende at have tilegnet sig noget uretmæssigt. En genstand kan kun erstattes med en ganske lignende genstand af samme form og værdi. Hvis en ånd altså var i stand til at erstatte den tagne

genstand med en ganske lignende, havde den ingen grund til at tage den og måtte hellere bortgive den genstand, som skulle tjene til erstatning.»

8) Er det muligt at hente blomster fra en anden planet?

»Nej, for mig er det ikke muligt.«

- (Til Erast:) Kan andre ånder gøre det?

»Nej, det er ikke muligt på grund af de forskellige miljøer.«

9) Kan I hente blomster fra den anden halvkugle, f.eks. tropiske blomster?

»Hvis det er på jorden, kan jeg.«

10) Kan du lade de genstande, du har medbragt, forsvinde og tage dem tilbage igen?

»Ja, lige så godt, som jeg har bragt dem. Jeg kan tage dem tilbage, når jeg har lyst dertil.«

11) Har I nogen ulejlighed eller vanskelighed med disse apportfænomener?

»De koster os ingen ulejlighed, når vi har tilladelse dertil, men de ville give os mange problemer, hvis vi ville fremkalde sådanne virkninger uden at have tilladelse til det.«

Erasts bemærkning: »Ånden vil ikke indrømme, at den har nogen ulejlighed, uagtet den virkelig har det, da den er nødt til at udføre en, så at sige, næsten fysisk handling.«

12) Hvad er det for vanskeligheder, I møder?

»Det er kun ugunstige fluida, der kan være en hindring for os.«

13) Hvordan bærer I genstanden? holder I den med hænderne?
»Nej, vi omslutter den.«

Erasts bemærkning: »Ånden forklarer ikke tydeligt sin fremgangsmåde. Den omslutter ikke selv genstanden. Da dens eget fluidum kan udvides, gennemtrænges og strækkes, forbinder den en del af dette fluidum med en del af mediets animalske fluidum, og det er i forbindelsen mellem disse to fluida, at den skjuler og bærer genstanden, som den bringer med sig. Det er derfor ikke rigtigt at sige, at den selv omslutter den.«

14) Bærer I med samme lethed en tung genstand, f.eks. en genstand, som vejer 100 pund?
»Vægten er os ligegyldig. Vi bringer blomster, fordi det er behageligere, end hvis vi bragte en tung genstand.«

Erasts bemærkning: »Det er rigtigt, at ånden kan bære genstande på 200 og 400 pund, for tyngden, som har betydning for jer, kender den ikke noget til. Men her gør den sig heller ikke klart, hvad der går for sig. De forbundne fluidas masse forholder sig til genstandens masse, kort sagt, kraften skal stå i forhold til modstanden. Deraf følger, at når ånden kun medbringer en blomst eller en anden let genstand, skyldes det ofte, at den hverken hos mediet eller sig selv finder de nødvendige forudsætninger for en større kraftudfoldelse.«

15) Hænder det ikke undertiden, at genstande forsvinder, uden at man kender årsagen til deres forsvinden, og at det skyldes ånderne?
»Det hænder meget ofte, oftere end I tror, men man kan råde

bod derpå ved at bede ånden om at bringe den forsvundne genstand tilbage.«

Erasts bemærkning: »Det er sandt, men undertiden er og bliver genstanden borte. Genstande som man ikke mere kan finde hos sig selv, er nemlig ofte bragt langt bort. Da der imidlertid kræves om trent de samme betingelser for fluidaene til at fjerne som til at hente genstandene, kan det kun finde sted ved hjælp af medier med særlige egenskaber. Derfor, når noget forsvinder, er det mere sandsynligt, at årsagen skyldes jeres egen tankeløshed end åndernes handlinger.«

16) Er der virkninger, der betragtes som naturlige fænomener, men som er forårsaget af visse ånders handlinger?

»I oplever hver dag fænomener, som I ikke forstår, fordi I ikke har tænkt over dem, men som I ville forstå helt klart med en smule eftertanke.«

Erasts bemærkning: »I må ikke tillægge ånderne, det som er menneskets værk, men I skal tro på deres skjulte og stadige indflydelse, der rundt omkring jer tilrettelegger de tusinde større og mindre omstændigheder, som er nødvendige for jeres handlinger og jeres tilværelse.«

17) Er der blandt de frembragte genstande ingen, som er skabt af ånderne, dvs. frembragt af egen drift ved de ændringer, ånderne kan lade det universelle fluidum eller grundstoffet undergå?

»Jeg kan ikke gøre det, da jeg ikke har tilladelse dertil. Kun en ophøjet ånd kan gøre det.«

18) Hvordan har du kunnet bringe disse genstande ind forleden dag, da værelset var lukket af?

»Jeg har bragt dem ind med mig selv, så at sige indhyllet i mit væsens stof. At forklare dette nærmere for jer lader sig ikke gøre.«

19) Hvordan har du båret dig ad med at gøre disse genstande synlige, da de et øjeblik tidligere var usynlige?
»Jeg har fjernet det stof, som omgav dem.«

Erasts bemærkning: »Det er ikke stof i egentlig forstand, som omslutter dem, men et fluidum, der er hentet dels fra mediets perisprit og dels fra den virkende ånds perisprit.«

20) (Til Erast) Kan en genstand bringes ind i et fuldkomment lukket rum? Med andre ord: kan ånden »åndeliggøre« en materiel genstand således, at den kan trænge gennem materien?
»Dette spørgsmål er indviklet. De hidbragte genstande kan ånden gøre usynlige, men ikke gennemtrængelige. Den kan ikke overvinde sammenhængskraften i materien, for derved ville den ødelægge genstanden. Når genstanden er gjort usynlig, kan ånden frembringe den, når den vil, men den kan først gøre genstanden synlig, når øjeblikket er kommet, hvor den skal komme til syne. Anderledes forholder det sig med de genstande, vi frembringer. Da vi danner dem af materielle bestanddele, der ifølge deres natur er gennemtrængelige, og da vi selv gennemtrænger de tætteste legemer med lige så stor lethed, som solens stråler trænger igennem vinduesruderne, da kan vi med rette sige, at vi har ført genstanden ind i et rum, hvor tillukket det end er. Men det er kun i dette tilfælde.«

KAPITEL 6

SYNLIGE FÆNOMENER

*Synerne – Teoretisk forklaring på synerne – Kugleånder
– Hallucinationsteorien*

Synerne

100. Af alle de spiritistiske fænomener, er det mest interessante uden tvivl det, hvor ånderne gør sig synlige. Når fænomenet bliver forklaret, vil man snart se, at det ikke er mere overnaturligt end de andre. Vi vil her videregive åndernes svar på vores spørgsmål om disse manifestationer.

1) Kan ånderne gøre sig synlige?

»Ja, især mens man sover. Nogle mennesker kan imidlertid også se dem i vågen tilstand, men det er sjældnere.«

Note. Mens legemet hviler, befrier ånden sig fra de materielle bånd. Dermed er den mere fri og ser bedre de andre ånder, som den kommer i forbindelse med. Vores drømme er blot en erindring om denne tilstand. Hvis man ikke kan huske sin drøm, siger man, at man ikke har drømt, men sjælen har ikke desto mindre set og benyttet sig af sin frihed. Her vil vi nøjere undersøge synerne i vågen tilstand.

2) Hører de ånder, som gør sig synlige, fortrinsvis til en bestemt klasse?

»Nej, de kan tilhøre alle klasser, såvel de laveste som de højeste.«

3) Kan alle ånder gøre sig synlige?

»Ja, men de har ikke altid tilladelse eller vilje dertil.«

4) I hvilken hensigt gør ånderne sig synlige?

»Det kan ikke på forhånd afgøres. Hensigten kan være god eller ond, alt efter deres natur.«

5) Hvorfor kan de få lov til det, hvis hensigten er ond?

»Da er det for at prøve dem, som de viser sig for. Åndens hensigt kan være ond, men udfaldet kan blive godt.«

6) Hvad vil de ånder, der viser sig i en ond hensigt?

»De vil skræmme og ofte hævne sig.«

6a) Hvad vil de ånder, der viser sig i en god hensigt?

»Trøste dem, der savner dem, bevise at de er til og er dem nær, give råd og nogle gange selv bede om hjælp.«

7) Ville det være en ulempe, hvis muligheden for at se ånderne blev varig og almindelig? Ville det ikke fjerne al tvivl hos selv de mest skeptiske?

»Da menneskene altid er omgivet af ånder, ville det konstante syn af dem forstyrre dem og hæmme deres handlinger og i mange tilfælde mindske deres foretagsomhed. Når de derimod tror sig alene, handler de friere. Skeptikerne har muligheder nok til at overvinde deres tvivl, hvis blot de ville benytte dem og ikke lade sig blænde af hovmod. I ved jo, at der findes mennesker, som har set uden derfor at tro, idet de siger, at det kun er indbildning. Bryd jer ikke om de mennesker. Dem tager Gud sig af.«

Note. Det ville være lige så ubehageligt altid at se ånder om sig som

at kunne se luften, der omgiver os, eller de talløse mængder af bitte-små dyr, der myldrer omkring os. Heraf bør vi slutte, at hvad Gud gør, er vel gjort, og at Han bedst ved, hvad der tjener til vores bedste.

8) Hvorfor er synet af ånderne tilladt i visse tilfælde, når det kan have sine ulemper?

»Det sker for at bevise for jer, at ikke alt dør med legemet, og at sjælen bevarer sin personlighed efter døden. Som bevis herpå og for at bekræfte at jeres afdøde venner er jer nær, er et sådant forbigående syn tilstrækkeligt, og så har det ikke den ulempe som et vedvarende syn ville have.«

9) Er synet af ånder hyppigere i verdener, der er mere frem-skredne end vores?

»Jo mere mennesket nærmer sig den åndelige natur, desto lettere får det samkvem med ånderne. Det er jeres legemlige hylsters g rovhed, der gør fornemmelsen af de æteriske væsener vanskeligere og sjældnere.«

10) Er der grund til at blive forskrækket ved synet af en ånd?

»Enhver fornuftigt tænkende må kunne forstå, at en ånd, hvem den så end er, er mindre farlig end et levende menneske. Ånderne bevæger sig for resten overalt, og man behøver ikke at se dem for at vide, at man kan have dem lige op ad sig. Hvis en ånd ville skade, kan den gøre det uden at lade sig se. Den er ikke farlig, fordi den er ånd, men den kan ved sin indvirkning på tanken søge at vende jer bort fra det gode og opildne til det onde.«

Note. De, der er bange, når de er alene eller i mørke, er sjældent selv klar over grunden til deres angst. De kan ikke sige, hvad de er bange

for, men de burde frygte mere at møde mennesker end ånder, for en forbryder er farligere i live end efter sin død. En dame af vores bekendtskab havde en aften i sit værelse et så livagtigt syn, at hun troede, der var nogen til stede, og hun blev i første omgang forskrækket. Men da hun havde forvissat sig om, at der ikke var nogen, udbrød hun: »Det lader til, at det kun var en ånd. Så kan jeg sove roligt!«

11) Hvis en ånd viser sig, kan man så indlede en samtale med den?

»Vist kan man det, og det bør man i alle tilfælde gøre. Man bør spørge ånden, hvem den er, hvad den ønsker, og hvad man kan tjene den med. Hvis ånden er ulykkelig og lidende, vil den medfølelse, man viser den, skaffe den lindring. Hvis det er en god ånd, kan den komme i den hensigt at give gode råd.«

11a) Hvordan kan ånden i et sådant tilfælde svare?

»Den gør det undertiden ved hjælp af artikulerede sproglyde, som et levende menneske ville anvende, men oftest sker det ved tankeoverføring.«

12) Er de vinger, nogle ånder viser sig med, virkelige, eller har de snarere en symbolsk betydning?

»Ånderne har ingen vinger. De behøver dem ikke, da de som ånder kan komme overalt. Alt efter hvordan de vil gøre indtryk på det menneske, de viser sig for, åbenbarer nogle sig i sædvanlig dragt, andre indhyllet i klædebon og nogle med vinger som kendetegn for den slags ånder, de hører til.«

13) Er de mennesker, man ser i drømme, altid dem, de giver sig ud for at være?

»Det er næsten altid netop de personer, som jeres ånd søger, eller som søger jer.«

14) Kan drilleånderne ikke påtage sig skikkelse af vores kære for at narre os?

»De påtager sig kun fantastiske skikkelser for at more sig på jeres bekostning, men der er ting, de ikke har lov til at spøge med.«

15) Da tanken er en slags påkaldelse, kan man gennem tanken kalde ånden til sig. Men hvordan kan det være, at dem, man mest tænker på, og som man brændende ønsker at se, næsten aldrig kommer til os i drømme, mens man derimod ser mennesker, der er en ligegyldige, og som man aldeles ikke tænker på?

»Det er ikke altid muligt for ånderne at gøre sig synlige, ikke engang i jeres drømme, trods jeres ønske om at se dem. Årsager, der er uafhængige af deres vilje, kan hindre dem i at komme. Ofte er det også en prøvelse for ånden, og ikke engang det mest brændende ønske kan frigøre ånden for den prøvelse. Hvad angår de for jer ligegyldige personer kan det jo være muligt, at de tænker på jer, selvom I ikke tænker på dem. I kan for øvrigt ikke gøre jer nogen forestilling om forholdene i åndernes verden. I vil dér møde mange fortrolige bekendte, gamle og nye, som I ikke har nogen forestilling om i vågen tilstand.«

Note. Når det ikke er muligt at bekræfte synerne eller åbenbaringerne, kan man ganske roligt regne dem for hallucinationer, men hvis begivenhederne bekræfter dem, kan synerne ikke være indbildning, som f.eks. syner i drømme eller i vågen tilstand af folk, der er ved at dø, og på hvem man ikke har tænkt, og som ved

forskellige tegn søger at meddele os de ganske uventede omstændigheder ved deres død. Man har ofte set heste stejle og vægre sig ved at gå frem på grund af syner, som forskrækkede dem og deres ryttere. Indbildning har måske noget at sige hos menneskene, men hos dyrene har den virkelig ingen betydning. Selvom de billeder, man ser i drømme, altid skulle komme af det, man har tænkt på i dagens løb, kan det dog ikke forklares, hvorfor man næsten aldrig drømmer om det, man tænker mest på.

16) Hvorfor forekommer nogle syner oftest, når man er syg?

»De forekommer også, når man er rask, men under sygdom løsnes de materielle bånd, og legemets svaghed giver ånden større frihed, så den lettere kan komme i forbindelse med de andre ånder.«

17) De spontane syner ser ud til at forekomme hyppigere i nogle egne end i andre. Er nogle folkeslag mere modtagelige for sådanne fænomener end andre?

»Fører I bog over alle fænomener? Synerne, bankelydene, kort sagt alle fænomenerne er ligeligt udbredte over hele jorden, men de har forskellige særpræg alt efter karakteren hos de folkeslag, de forekommer hos. Hvor f.eks. skrivekunsten er lidet udbredt, findes der ingen skrivende medier, mens der andre steder er overflod deraf. Andre steder finder man oftere larm og bevægelser end intelligente fænomener, fordi disse dér er mindre agtet og mindre søgt.«

18) Hvorfor finder synerne mest sted om natten? Er det ikke, fordi stilheden og mørket påvirker fantasien?

»Grunden er den samme som den, der lader jer se stjerner

om natten, men ikke ved højlys dag. Det klare dagslys kan udviske en luftig åbenbaring, men det er en vildfarelse at tro, at synerne oftest finder sted om natten. Spørg alle, der har haft syner, og I vil finde, at de fleste har haft dem om dagen.«

Note. Synerne er meget hyppigere og mere almindelige, end man tror. Mange mennesker vil ikke fortælle om dem af frygt for at virke latterlige, andre tilskriver dem en illusion. Når de hos nogle folkeslag forekommer hyppigere, skyldes det, at man dér med større omhu bevarer såvel de falske som de sande overleveringer, som da næsten altid er overdrevne og dermed mere tillokkende, som det overnaturlige jo generelt er. Desuden farves disse fænomener af de lokale synspunkter. Godtroenheden bevirker da, at man ser overnaturlige virkninger i de mest almindelige fænomener. Ensomhedens stilhed, hulvejens skrån timer, skovens lyde, stormens vindstød, bjergenes ekko, skyernes fantastiske former, skyggerne, luftspejlingerne, kort sagt alt får en anden betydning i folks simple, naive fantasi, og de fortæller da i god tro alt, hvad de har set eller troet at se. Men hånd i hånd med indbildningen går også virkeligheden, og et seriøst studium af spiritismen vil unægtelig befri mennesket fra alle overtroens latterligheder.

19) Kan man se ånderne, når man er i en normal sindstilstand, eller kun når man er i en eksalteret tilstand?

»Man kan se dem under fuldkommen sædvanlige forhold, men de, der ser dem, befinder sig ofte i en særlig tilstand, der grænser til trance, og det giver dem et slags psykisk syn.« (Udgivers note: Psykisk syn er det udtryk Allan Kardec bruger i sin bog Genesis, kapitel 14, afsnit 22 for at forklare det vi kalder klarsyn. Herved forstås sjælens evne til at se uafhængig af tid og rum. Se også Åndernes Bog, afsnit 447.)

20) De, som kan se ånderne, ser de dem med øjnene?

»Det tror de, men i virkeligheden er det sjælen, som ser, og et bevis herfor er, at man kan se dem med lukkede øjne.«

21) Hvordan kan ånden gøre sig synlig?

»Princippet er det samme her som i alle fænomener. Det skyldes visse egenskaber hos perispriten, som kan undergå forskellige forandringer efter åndens forgodtbefindende.«

22) Kan ånden af sig selv gøre sig synlig, eller sker det kun ved hjælp af perispriten?

»Over for jeres materielle tilstand kan ånderne kun manifestere sig ved hjælp af deres halvmaterielle hylster. Det er gennem det mellemlid, de virker på jeres sanser. I dette hylster viser de sig undertiden i menneskelig skikkelse eller på en anden måde, enten i jeres drømme, eller når I er vågne, i lys lige så vel som i mørke.«

23) Kan man sige, at ånden bliver synlig ved en fortætning af perisprits fluidum?

»Fortætning er ikke det rette udtryk. Det er kun en lignelse for at hjælpe jer til at forstå fænomenet. Der sker ingen virkelig fortætning. Ved en forbindelse af fluidaene tilegner perispriten sig en særlig evne, som ikke findes tilsvarende hos jer, og som gør, at ånden kan opfattes.«

24) Kan man aldrig tage fat på eller berøre de ånder, som viser sig?

»I deres sædvanlige tilstand ligner de drømmebilleder, som ikke er følbare eller kan berøres. Imidlertid kan de dog gøre indtryk på følelsen og efterlade spor af deres nærvær, ja, de kan

endog i visse tilfælde midlertidigt blive følbare, hvilket beviser, at der findes et stof mellem dem og jer.«

25) Kan alle se ånderne?

»Ja, under søvnen, men ikke i vågen tilstand. I søvne ser sjælen umiddelbart. I vågen tilstand er den altid mere eller mindre påvirket af legemets sanseorganer, og derfor er betingelserne ikke helt de samme.«

26) Hvordan opnår man evnen til at kunne se ånderne i vågen tilstand?

»Denne egenskab afhænger af kroppens beskaffenhed. Den beror på den større eller mindre lethed, hvormed den seendes fluidum kan forbindes med åndens. Det er således ikke tilstrækkeligt, at ånden har lyst til at vise sig. Det er tillige nødvendigt, at der hos den person, for hvem den vil vise sig, findes de nødvendige anlæg.«

26.a) Kan denne egenskab udvikles ved øvelse?

»Ja, den kan, lige så vel som alle andre egenskaber, men det er bedre at vente på den naturlige udvikling end at fremkalde den, da man herved udsætter sig for en sindsophidselse og overstimulering af fantasien. Det er kun undtagelsesvist, at et menneske i almindelighed og til stadighed kan se ånder. Det er ikke en del af menneskets sædvanlige livsvilkår.«

27) Kan man tilkalde en ånd og få den til at vise sig?

»Undertiden, men meget sjældent. Ånden viser sig næsten altid af sig selv. For at kunne gøre det må man være udrustet med en særlig evne.«

28) Kan ånderne vise sig i andre skikkelser end den menneskelige?

»Den menneskelige skikkelse er den sædvanlige. Ganske vist kan ånden ændre skikkelse, men typen er altid menneskelig.«

28a) Kan ånderne åbenbare sig i flammeform?

»De kan frembringe flammer og lys så vel som alle andre virkninger for at bevidne deres tilstedeværelse, men disse er ikke ånderne selv. Flammen er ofte kun en luftspejling eller en udstrømning af perispriten. Det er i alle tilfælde blot en del af ånden. Kun i synerne viser den sig fuldstændig.«

29) Hvad skal man tænke om den opfattelse, at lygtemænd skyldes sjæles eller ånders nærværelse?

»Det er en overtro, der kommer af uvidenhed. Den fysiske årsag til lygtemændene er kendt nok.«

29a) Er det opdigtet eller sandhed, hvad man fortæller om den blå flamme, som viste sig på hovedet af Servius Tullius som barn?

»Det var sandhed. Den blev frembragt af en nærtstående ånd, som ville advare moderen. Denne moder, som var seende medium, så et genskin af sin søns skytsånd. Ikke alle seende medier kan se i samme grad, lige så lidt som jeres skrivende medier kan skrive det samme. Mens denne moder kun så en flamme, ville et andet medium have kunnet se selve åndens legeme.«

30) Kan ånderne vise sig i dyreskikkelser?

»Det kan hænde, men det er altid kun meget lavtstående ånder, som påtager sig en sådan skikkelse.«

Teoretisk forklaring på synerne

101. De synlige åbenbaringer sker sædvanligvis under søvnen som drømme. Det er det, man kalder syner. Det vil føre for vidt at undersøge alle de ejendommeligheder, drømmen kan medføre. Vi vil derfor nøjes med at sige, at de kan være det faktiske syn af noget, der enten er nærværende eller fraværende, et retrospektivt syn af fortiden eller undtagelsesvis en forudfølelse af fremtiden. Drømme er ofte allegoriske billeder, som ånderne lader passere forbi vores øjne for at give os nyttige advarsler og gavnlige råd, hvis det er gode ånder, eller for at vildlede os og smigre vores lidenskaber, hvis det er lavere ånder. Den efterfølgende teori angår så vel drømme som alle andre slags åbenbaringer.

102. Synerne i egentlig forstand finder sted i vågen tilstand, når man er ved sine evners fulde og frie brug. De viser sig i almindelighed i en luftig og gennemsigtig, undertiden vag og ubestemt form. I begyndelsen ofte som et hvidligt skær, hvis omrids lidt efter lidt træder frem. Til andre tider er formerne skarpt optegnet, og man skelner ansigtets mindste træk, således at man kan give en fuldkommen nøjagtig beskrivelse deraf. Gang og udseende ligner aldeles det pågældende menneskes i levende live. Da ånden kan påtage sig enhver skikkelse, viser den sig i den skikkelse, som bedst gør den genkendelig, hvis det er det, den ønsker. Således kan den, skønt den som ånd ikke længere har nogen legemlige skavanker, vise sig som vanskabt, halt, pukkelrygget, såret eller arret, hvis det er nødvendigt for at bevise, at den er den, som den giver sig ud for. Æsop f.eks. er som ånd ikke vanskabt, men hvis man påkalder ham som Æsop, vil han, skønt han har haft mange tilværelser

siden, dog vise sig styg og pukkelrygget og i den gængse klædedragt. Det er bemærkelsesværdigt at, med mindre der er tale om særlige omstændigheder, er de nederste lemmer de mindst tydelige, mens hovedet, kroppen, armene og hænderne altid træder nøjagtigt frem. Derfor ser man næsten aldrig ånderne gå, de glider frem som skygger. Dragten består sædvanligvis af et klædebon, der ender i lange flagrende folder. Således og med smukt og bølget hovedhår viser i alt fald de ånder sig, som ikke har bevaret noget af det jordiske. De almindelige ånder, dem som man har kendt, bærer i almindelighed den dragt, de havde i den sidste del af deres jordiske tilværelse. Ofte har de karakteristiske tegn på deres ophøjelse, som en helgenglorie eller vinger hos de ånder, man kan betragte som engle, mens andre har et tilbehør, som minder om deres jordiske beskæftigelse: en kriger sin rustning, en lærde sine bøger, en snigmorder sin dolk osv. De ophøjede ånder har et smukt, ædelt og roligt ansigt, de lavest stående har noget vildt og dyrisk over sig. Undertiden bærer de endnu spor af de forbrydelser de har begået, eller af de straffe, de har måttet udstå. Spørgsmålet om dragten og alle disse uvæsentlige ting er måske det, som vækker størst forundring. Vi vil komme tilbage dertil i et særligt kapitel, fordi det har forbindelse med andre, meget vigtige kendsgerninger.

103. Vi har sagt, at synerne har noget tåget over sig. I visse tilfælde kan man sammenligne dem med det billede, som kastes tilbage fra et spejl uden belægning, for trods billedets tydelighed vil man dog ikke blive hindret i at se de bagved værende genstande gennem det. Det er i almindelighed på denne måde, de seende medier ser ånderne. De ser dem komme og gå, træde

ind i eller ud af et værelse, gå omkring i menneskevrirmlen og, i det mindste hvad de almindelige ånder angår, ser de ud til at tage virksom del i det, som foregår omkring dem, at interessere sig derfor og høre efter, hvad der bliver sagt. Ofte ser man dem gå hen til en person, indgive ham en tanke, påvirke ham, trøste ham, hvis det er gode ånder, eller håne ham, hvis det er ondskabsfulde ånder, vise sig sørgmodige over eller tilfredse med de resultater, de opnår. Det er, kort sagt, en fordobling af den fysiske verden. Således er denne skjulte verden, som omgiver os, og som vi ikke aner noget om, ligesom vi, også uden at ane det, lever midt i de uendelig små væseners virvimmel. Mikroskopet har åbenbaret for os en verden af uendelig små væsener, som vi tidligere ikke anede noget om. Spiritismen har, ved hjælp af seende medier, åbenbaret for os en verden af ånder, der ligeledes er en af naturens virksomme kræfter. Ved hjælp af de seende medier har vi kunnet få kendskab til den usynlige verden og sætte os ind i dens orden, på samme måde som blinde vil kunne få kendskab til den synlige verden ved hjælp af mennesker med synsevne.

104. Den ånd, som vil og kan åbenbare sig, påtager sig undertiden en endnu tydeligere skikkelse, idet den fuldt ud fremstår med et fast legemes egenskaber for at gøre indtrykket overbevisende og bringe en til at tro, at man har et fysisk væsen foran sig. I visse tilfælde og under visse omstændigheder kan følbareheden blive virkelig, dvs. man kan røre ved det, føle på det, mærke samme modstand, samme varme som ved et levende legeme, hvilket ikke forhindrer det i at forsvinde med lynets hast. Det er da ikke længere med øjnene, men med følelsen, at man overbeviser sig om dets nærvær. Selvom man

kunne opfatte den blotte synsåbenbaring som indbildning eller et synsbedrag, kan man dog ikke tvivle på den, når man tillige kan gribe om den, føle den, ja endog selv blive grebet og klemmt. Berøringsåbenbaringer er de mest sjældne. Hvor ekstraordinære sådanne fænomener end kan være, forsvinder alt det mærkværdige ved dem, når man kender måden, hvorpå de frembringes, og når man forstår, at de så langt fra er en afvigelse fra naturlovene, men kun er en anden anvendelse og virkning af disse love.

105. Perispriten er ifølge sin natur og i sin sædvanlige tilstand usynlig, hvilket den har til fælles med andre former for fluida, som vi ved findes, men aldrig har set. Perispriten kan også, ligesom visse andre fluida, undergå forandringer, som gør den synlig, hvad enten det nu sker ved en slags fortætning eller ved en forandring i molekylernes indbyrdes orden. Den viser sig da for os som en tåge. Fortætningen - vi anvender dette ord kun i mangel af et bedre udtryk og for sammenligningens skyld - kan være sådan, at perispriten erhverver sig de egenskaber, som et fast og følbart legeme har, men den kan øjeblikkeligt igen vende tilbage til sin æteriske og usynlige tilstand. Vi kan forklare dette fænomen ved at betragte dampen, som fra den usynlige tilstand kan gå over til den tågede, så til den flydende og derpå til den faste tilstand og omvendt. Perisprits forskellige tilstande er resultater af åndens vilje og ikke af en ydre fysisk påvirkning, således som det er tilfældet med luftarterne. Når ånden viser sig for os, sker det ved, at den sætter sin perisprit i den tilstand, der er nødvendigt for at gøre den synlig. Men her er dens vilje ikke nok, da ændringen i perispriten kun kan ske ved en kombination af åndens perisprit og mediets eget

fluidum*). Denne forbindelse er ikke altid mulig, hvilket forklarer, hvorfor åndernes tilsynekomst ikke er almindelig. Det er således ikke tilstrækkeligt, at ånden ønsker at vise sig. Det er endnu mindre tilstrækkeligt, at et menneske ønsker at se den. Det er nødvendigt, at de to fluida (energistrømme) kan indgå en forbindelse, at de uvilkårligt drages til hinanden, og måske også, at udstrømningen af dette menneskes fluidum er rigelig nok til at bevirke perispritsens omdannelse. Der er sandsynligvis endnu flere betingelser, som vi ikke kender. Endelig må ånden have tilladelse til at vise sig for et bestemt menneske, hvilket ikke altid bliver tilstået den og kun under visse omstændigheder af grunde, som vi ikke kan vurdere.

**) Udgivers note: mediets eget fluidum er i dag kendt som ektoplasma.*

106. En anden kvalitet ved perispriten som følge af dens æteriske natur er dens evne til at trænge igennem alt. Intet stof kan standse den. Den går igennem alt, på samme måde som lyset går gennem de gennemsigtige legemer. Derfor kan ingen lukkemekanismer hindre ånderne i at komme ind. De kan lige så ubesværet besøge fangen i fængslet som et menneske i det fri.

107. Synerne i vågen tilstand er hverken sjældne eller nye. De har fundet sted til alle tider. Historien beretter om mange. Men man behøver ikke gå så langt tilbage i tiden, for i vore dage er de meget hyppige. Mange har haft syner, som de først har antaget for hallucinationer. Særlig hyppig er forekomsten af syner i forbindelse med personer der dør og besøger deres levende slægtninge og venner. Ofte har de ikke noget bestemt formål dermed, men man kan i almindelighed sige, at det er

sympatien, der tiltrækker de ånder, som viser sig på denne måde. Lad enhver ransage sin hukommelse, så vil man se, at de allerfleste kan fortælle kendsgerninger af denne art, hvis gyldighed man ikke kan drage i tvivl.

Kugleånder*)

108. Vi vil til ovenstående betragtninger føje en undersøgelse af visse syner, som har givet anledning til den besynderlige hypotese om kugleånder. Luften er ikke altid fuldkommen gennemsigtig. I visse tilfælde er de luftformige molekylers strømninger og deres varmeafgivende bevægelse fuldkommen synlige. Nogle har ment, at det var en samlet masse af ånder, der bevægede sig frem i rummet. Man behøver imidlertid blot at fremsætte denne teori for straks at se det uholdbare deri. Men der er også en anden ikke mindre løjerlig indbildning, som man med lige så god grund må forkaste.

I øjets væske findes en del næppe synlige punkter, som har mistet deres gennemsigtighed. Disse uigennemsigtige punkter holdes oppe af væsken, hvis bevægelser de følger. Forstørrelse og strålebrydning bevirker da, at man i den omgivende luft i nogen afstand synes at se små skiver, hvis størrelse skifter fra en til ti millimeter i gennemsnit, og som synes at svømme i atmosfæren. Vi kender mennesker, der har antaget disse skiver for ånder, som følger dem overalt, og i deres overdrevne anspændthed endog har taget regnbuefarvernes afskygninger for ansigter, hvilket er næsten lige så fornuftigt som at se et ansigt i månen. Hvis disse mennesker blot selv ganske simpelt ville undersøge sagen, ville de snart blive ført tilbage til virkeligheden. Disse skiver eller runde plader, siger de, indskrænker sig

ikke til at ledsage dem, men de følger alle deres bevægelser. De går til højre, til venstre, op og ned eller står stille, alt eftersom de bevæger hovedet. Det er jo ikke så underligt, da årsagen til fænomenet har sit sæde i selve øjeæblet, og som følge deraf følger dets bevægelser. Hvis det var ånder, måtte de være bestemt for en rolle, som var alt for mekanisk for intelligente og frie væsener, en rolle, der måtte være nedværdigende selv for ånder af lavere rang, og altså i en endnu højere grad uforenelig med den forestilling, vi har dannet os om de højere ånder. Andre mener rigtig nok, at disse sorte punkter eller stærpletter er onde ånder. Skiverne har ligesom de sorte pletter en bølgebevægelse, som aldrig overskrider en vis vinkel. Hvad der forstærker illusionen er, at de ikke med streng nøjagtighed følger øjets bevægelser. Grunden hertil er ganske simpel. De uigennemsigtige punkter i øjets væske, kilden til fænomenet, bliver, som vi ovenfor har bemærket, holdt svævende med bestandig tilbøjelighed til at synke. Den omstændighed, at de stiger, må tilskrives øjets opadgående bevægelser, men når de har nået en vis højde, vil man, når man ser stift frem med øjet, kunne bemærke, at skiverne først synker og derpå står stille. Deres bevægelighed er usædvanlig, da en umærkelig bevægelse med øjet er nok til at få dem til at skifte retning. Så længe det ikke er bevist, at et billede kan have en selvstændig, vilkårlig og intelligent bevægelse, kan man umulig se andet deri end et simpelt optisk eller fysiologisk fænomen. De gnister, som undertiden viser sig i form af mere eller mindre tætte stave, må tilskrives en sammentrækning af øjenmusklerne. Deres oprindelse skyldes muligvis en fosforlysende elektricitet i regnbuehinden, da de i almindelighed viser sig inden for grænserne af dette organs skive.

Indbildninger som de nævnte kan kun tilskrives ufuldstændige

iagttagelser. Enhver, som seriøst og ved hjælp af alle de midler, den praktiske videnskab tilbyder, har studeret åndernes natur, vil kunne fatte, hvor barnagtige de er. På samme vis som vi bekæmper de vovede teorier, der fornægter de åndelige manifestationer, når disse teorier er grundet på ukendskab til kendsgerningerne, vil vi søge at udrydde de falske forestillinger, der vidner mere om begejstring end om eftertanke, og som netop derfor gør mere skade end gavn for de mistroiske, hvis tilbøjelighed til at se alt fra den latterlige side i forvejen er udviklet nok.

**) Udgivers note til afsnit 108: De omtalte syner er i dag almindeligt kendte symptomer på øjensygdomme og synsforstyrrelser.*

109. Perispriten er, som man ser, princippet i alle åndelige manifestationer. Kendskabet til den har givet os nøglen til forståelsen af en mængde fænomener, og den spiritistiske videnskab har derved gjort umådelige fremskridt ved f.eks. at fjerne ethvert overnaturligt præg fra den. Vi har ved selve åndernes hjælp - husk vel på, at det er dem, som har vist os vejen frem - fundet forklaringen på deres indvirkning på materien, på de livløse genstandes bevægelser, på larmen og synerne. Vi har desuden fundet årsagen til flere andre fænomener, som vi må beskæftige os med, inden vi går videre til undersøgelsen af meddelelserne i egentlig forstand. Man vil meget lettere kunne forstå meddelelserne fra ånderne, når man kender de første årsager.

Hvis man har forstået princippet rigtigt, vil man selv kunne anvende det på de forskellige fænomener, som man måtte opleve.

110. Det ligger os fjernt at betragte den teori, vi fremsætter, som fuldkommen og afsluttet. Den vil sikkert senere ved nye

undersøgelser blive fuldstændiggjort eller berigtiget, men hvor ufuldstændig eller ufuldkommen den endnu er, vil man ved dens hjælp kunne konkludere, at kendsgerningerne er mulige, uden at man behøver at tilskrive dem nogen overnaturlig årsag. Selvom vores teori kun var en gisning, ville man dog ikke kunne nægte den fortjenesten af at være overensstemmende med fornuften og sandsynlig. Den er sikkert lige så meget værd, som alle de forklaringer, dens modstandere fremsætter for at bevise, at alle de spiritistiske fænomener kun er indbildning, bedrageri og påfund.

Hallucinationsteorien

111. De, der benægter eksistensen af en ulegemlig og usynlig verden, tror at kunne forklare alt ved ordet hallucination. Dette ords betydning er kendt nok. Det betyder: en vildfarelse, en indbildning hos en person, der tror at have fornemmelser, som han i virkeligheden ikke har (af det latinske *hallucinari*, at tage fejl). Men de lærde har endnu ikke, så vidt vi ved, givet nogen fysiologisk forklaring på fænomenerne. Optikken og fysiologien synes ikke mere at indeholde hemmeligheder for dem. Hvorfor kan de så ikke forklare naturen af og årsagen til de syn og billeder, som under visse omstændigheder viser sig for nogle mennesker? De vil forklare alt i kraft af materiens love. Lad gå - men så må de også fremsætte en teori om hallucinationerne i kraft af disse love. Hvad enten den er god eller dårlig, vil den dog altid være en forklaring.

112. Årsagen til drømmene har videnskaben aldrig kunnet forklare. Den har tilskrevet dem fantasien, men den er ikke

kommet med noget bud på, hvad fantasien er, og ej heller hvordan den kan frembringe de klare og tydelige billeder, vi undertiden ser. Videnskaben har forklaret en ting, man ikke kender, ved hjælp af en anden, som man heller ikke kender. Selve spørgsmålet står derfor endnu ubesvaret. Drømmen er, siger man, en erindring om det, man i vågen tilstand har beskæftiget sig med, men selvom vi alle tiltrådte denne løsning - skønt det egentlig ikke er nogen løsning - står endnu det spørgsmål tilbage, hvad det er for et tryllespejl, som således formår at bevare indtrykket af tingene. Hvordan vil man overhovedet forklare, at vi er i stand til at se virkelige ting, som vi aldrig har set før og ikke nogensinde har tænkt på i vågen tilstand? Alene spiritismen kan give os forklaringen på dette ejendommelige fænomen, som vi knap nok bemærker, netop fordi det er så almindeligt, ligesom alle naturens andre under, som vi heller ikke bemærker. De lærde finder det under deres værdighed at beskæftige sig med hallucinationerne, men hvad enten disse nu bygger på noget virkeligt eller ej, er og bliver de dog et fænomen, som fysiologien bør kunne forklare, hvis den ikke vil erkende sin manglende evne. Hvis en lærd en skønne dag ville påtage sig at opstille - om ikke en begrebsbestemmelse - så dog en fysiologisk forklaring, ville vi få at se, om hans teori omfattede alle tilfælde af hallucinationer. Om han ikke ville forbigå den så almindelige kendsgerning, at personer viser sig i deres dødsøjeblik. Om han ville kunne sige os, hvorfor personen viser sig netop i det øjeblik, han dør. Hvis der blot var tale om en enkeltstående hændelse, kunne man tilskrive den en tilfældighed. Men sagen er, at den er meget hyppig, og et rent tilfælde kan da ikke indtræffe igen og igen! Hvis den, som ser synet, længe

havde været opfyldt af tanken om, at den pågældende skulle dø, så kunne det det være forståeligt, men som oftest har man slet ikke tænkt på den person, der viser sig. Fantasien kan altså ikke være grunden. Endnu mindre kan fantasien vise os omstændighederne ved personens død, som man ikke har haft nogen anelse om. Vil tilhængerne af hallucinationsteorien sige, at sjælen (hvis de overhovedet indrømmer dens eksistens) har øjeblikke, hvor den er overspændt, eller hvor dens evner er forøgede? Heri er vi enige, men når det, sjælen ser, er virkeligt, kan det da ikke være en indbildning. Hvis sjælen i sin højspændte tilstand ser en ting, der ikke er nærværende, må det være, fordi den er i stand til at begive sig hen til den. Men når nu vores sjæl kan komme til en fraværende person, hvorfor kunne så denne persons sjæl ikke komme til os? Gid de lærde i deres teorier om hallucinationer ville tage hensyn til disse fakta og ikke glemme, at en teori, mod hvilken man kan opstille modstridende fakta, nødvendigvis må være falsk eller ufuldstændig!

Mens vi venter på deres forklaring, vil vi fremføre nogle betragtninger til støtte for synsfænomenerne.

113. Kendsgerningerne viser, at der findes virkelige synsfænomener, som den spiritistiske teori gør fuldstændig rede for, og som kun kan benægtes af dem, som ikke tror på, at der findes noget ukendt uden for organismen. Men forekommer der ikke ud over de egentlige syner hallucinationer i dette ords sædvanlige betydning? Jo, det kan der ikke være nogen tvivl om. Hvad kan nu være årsagen dertil? Ånderne har givet os oplysning derom, og forklaringen synes helt at ligge i de svar, vi har fået på følgende spørgsmål:

1) Er synerne altid virkelige? Er de ikke, i nogle tilfælde, en hallucination? Er det vores fantasi der spiller os et puds, når vi f.eks. i drømme eller på anden måde ser djævelen eller andre fantastiske skikkelser, som ikke er til?

»Jo, i nogle tilfælde. Hvis en eller anden djævehistorie eller andet, man har læst, har gjort indtryk på en, husker man det, og tror da at se noget, der i virkeligheden ikke er til. Men vi har også sagt, at ånden ved hjælp af sit halvmaterielle hylster kan vælge en hvilken som helst skikkelse at åbenbare sig i. En hånlig ånd kan altså, hvis den vil, vise sig med horn og kløer for at drive gæk med godtroenheden, ligesom en god ånd kan lade sig se med vinger og et lysende ansigt.«

2) Kan man betragte som syner, de ansigter og billeder, som viser sig for én, når man befinder sig i halvsomme eller blot lukker øjnene?

»Så snart sanserne slumrer, frigør ånden sig og kan da i det fjerne eller det nære se ting den ikke kunne se med øjnene. Disse billeder er meget ofte syner, men ofte er de også virkninger af indtryk, synet af visse genstande har efterladt i hjernen, som bevarer sporene deraf, ligesom den bevarer spor af lyde. Den frigjorte ånd ser da i sin egen hjerne disse indtryk, som var de præget på en fotografisk plade. Af mangfoldigheden og sammenblandingen af indtrykkene dannes disse besynderlige og flygtige hjernefostre, som forsvinder næsten øjeblikkeligt, trods den umage, man gør sig for at fastholde dem. Samme årsag må man tilskrive visse fantastiske syner, der ikke har rod i virkeligheden, og som ofte viser sig, når man er syg.«

Det står fast, at hukommelsen er resultatet af de indtryk, hjernen

bevarer. Men hvilket særegent fænomen skal man tilskrive, at disse så foranderlige og mangfoldige indtryk ikke flyder ud i hinanden? Det er et uigennemtrængeligt mysterium, men dog ikke mere forunderligt end lydbølgerne, der krydser hinanden i luften uden derfor at miste deres styrke. I en sund og velindrettet hjerne er indtrykkene klare og nøjagtige, men hvis hjernens tilstand er mindre god, udviskes og sammenblandes indtrykkene. Det er grunden til, at man mister hukommelsen og ikke kan holde de forskellige forestillinger ude fra hinanden. Dette er endnu mindre forunderligt, når man med læren om hjernen antager, at enhver del, ja enhver nerve i hjernen, har sin særlige funktion.

Når billedet igennem øjet har nået hjernen, efterlader det dér et indtryk. Således kan man f.eks. huske et maleri, som om man så det for sig. Det er imidlertid kun et spørgsmål om hukommelsen, for man ser det jo ikke. Men sjælen kan i visse tilfælde være mere frigjort og da se ind i hjernen og dér genfinde billeder, især dem, der har gjort mest indtryk på den, alt efter åndens forudfattede meninger eller anlæg. Den kan således finde indtryk af religiøse, djævelske, dramatiske og verdslige scener, som den genkalder sig fra malerier eller fra fortællinger, da fortællinger også efterlader indtryk. Ånden ser altså virkelig, men kun et fotografisk billede i hjernen. I normal tilstand er disse billeder flygtige og kortvarige, fordi alle dele af hjernen virker frit, men når man er syg, er hjernen mere eller mindre svækket, og den sædvanlige ligevægt mellem organerne er forstyrret. Nogle af organerne opretholder deres funktion, mens andre på en måde er lammet. Derfor kan nogle billeder fastholdes i lang tid uden - som i den normale tilstand - at udslettes af det ydre livs sysler. Dette er de

egentlige hallucinationer og den første årsag til de såkaldte »fikse idéer« eller tvangsforestillinger.

Som man vil se, har vi forklaret denne afvigelse fra reglen ene og alene ved hjælp af en velkendt fysiologisk lov, nemlig loven om hjerneindtrykkene. Men vi har altid fremhævet, at sjælen har sin del deri. Den omstændighed, at materialisterne endnu ikke har kunnet give nogen tilfredsstillende forklaring på dette fænomen, skyldes alene, at de ikke vil acceptere eksistensen af en sjæl. De vil derfor påstå, at vores forklaring ikke er rigtig, fordi vi som princip opstiller noget, der er omtvisteligt. Ja, men af hvem er det omtvistet? Af materialisterne ganske vist, men sjælens eksistens har været anerkendt af det langt overvejende flertal af mennesker, så længe der har været mennesker til på jorden. Fordi enkelte benægter en sag, ophøjes deres mening ikke nødvendigvis til lov.

Er vores forklaring god? Vi har givet den, som den er i mangel af en bedre. Man kan, om man vil, blot betragte den som en formodning, indtil der kommer en bedre forklaring. Gør vores forklaring rede for alle syner? Ganske vist ikke, og vi opfordrer alle fysiologer til at give en forklaring som omfatter alle tilfælde af disse syner, og som stemmer overens med deres faglige betragtninger. De højtidelige, afsluttende ord, de fremfører om "overspændthed" og en "begejstringsberuset tilstand", siger intet. Men når alle hallucinationsteoriene er ude af stand til at forklare alle de forekommende tilfælde, må det være, fordi disse tilfælde ikke alle er hallucinationer i egentlig forstand. Vores teori ville ikke slå til, hvis den skulle gælde for alle syner, og i nogle tilfælde ville den komme i modstrid med synerne, men teorien kan anses for rigtig, når man indskrænker sig til at anvende den på visse særlige fænomener.

KAPITEL 7

DOBBELTGÆNGERE OG TRANSFIGURATION

*Synsåbenbaring af levende menneskers ånd - Dobbeltgængere
- Den hellige Alfonsus af Liguori og den hellige Antonius fra
Padua - Vespasian - Transfiguration - Usynlighed*

Synsåbenbaring af levende menneskers ånd

114. Dobbeltgængere og transfiguration er to former for synlige åbenbaringer. Hvor mærkværdige de end ved første betragtning synes at være, vil man dog snart, som følge af den forklaring man kan give, indse, at de regnes blandt de naturlige fænomener. De hviler begge på det princip, at alt, hvad der er sagt om perisprits egenart efter døden, også passer på de levendes perisprit. Vi ved, at ånden under søvnen til dels genvinder sin frihed. Med andre ord, at den adskiller sig fra legemet. I denne tilstand har vi mange gange haft lejlighed til at iagttage den. Men ånden har, hvad enten mennesket lever eller er dødt, altid sit halvmaterielle hylster, der af grunde, som vi har omtalt, kan blive synligt og følbart. Mange ganske afgjorte kendsgerninger har fjernet enhver tvivl derom. Vi vil blot nævne nogle eksempler fra vores personlige erfaring, hvis sandhed vi kan stå inde for. Enhver kan for resten finde tilsvarende tilfælde ved nærmere eftertanke.

115. En af vores venner havde en hustru, som flere gange om natten, både i lys og mørke, så en frugthandlerske fra omegnen komme ind i værelset til sig. Hun kendte denne kone af ydre,

men havde aldrig talt med hende. Dette syn indgød hende en endnu større skræk, da hun dengang ikke kendte noget til spiritismen, og synet desuden gentog sig hyppigt. Frugthandlersken var imidlertid på samme tid levende og sov efter al sandsynlighed på det tidspunkt. Mens hendes materielle legeme var hjemme, var hendes ånd og hendes energilegeme hos den omtalte dame. Af hvilken grund? Ja, det ved man ikke. I lignende tilfælde ville en spiritist, som er fortrolig med sådanne syn, blot have spurgt skikkelsen hvad hendes ærinde var, men det tænkte damen slet ikke på. Synet forsvandt hver gang, uden at hun vidste hvordan, og hver gang det var borte, forvissede hun sig om, at alle dørene var aflåst, og at ingen havde kunnet komme ind i hendes værelse. Denne forsigtighedsregel overbeviste hende om, at hun virkelig var vågen og ikke drømte. Ved andre lejligheder så hun på samme måde en mand, hun ikke kendte, men en dag så hun sin broder, som dengang var i Californien. Synet af broderen lignede i den grad et virkeligt menneske, at hun i første øjeblik troede, at han var kommet tilbage og ville tale til ham, men han forsvandt, før hun fik lejlighed dertil. Af et brev, som hun senere modtog, så hun, at han ikke var død. Denne dame var, hvad man kan kalde et naturligt seende medium, men som sagt havde hun på dette tidspunkt aldrig hørt tale om medier.

116. En anden dame, der boede i provinserne, var en gang alvorligt syg og så da en aften en ældre herre fra samme by. Hun havde mødt ham enkelte gange til selskaber, men de var ikke nærmere bekendte. Denne herre sad nu i en lænestol for enden af hendes seng og tog sig af og til et stykke snustobak fra en tobaksdåse. Han syntes at våge over hende. Overrasket

over et sådant besøg på denne tid af aftenen ville hun spørge ham om grunden dertil, men herren gjorde tegn til hende om, at hun ikke skulle tale, men sove. Flere gange ville hun tale til ham, men hver gang fik hun den samme reaktion. Til sidst faldt hun i søvn. Nogle dage efter, da hun var blevet rask igen, modtog hun et besøg af den samme herre. Denne gang var det ham selv i egen person. Han havde samme påklædning, samme tobaksdåse og nøjagtig samme væsen som sidst. Overbevist, som hun var om, at han havde besøgt hende, mens hun var syg, takkede hun ham for hans ulejlighed. Herren blev meget forbavset og sagde, at han i lang tid ikke havde haft den fornøjelse at se hende. Damen, der var bekendt med de spiritistiske fænomener, forstod, hvordan sagen forholdt sig, men da hun ikke ville lade det komme til nogen nærmere diskussion mellem dem, nøjedes hun med at bemærke, at hun sandsynligvis havde drømt det.

»]a, det er det mest sandsynlige,« vil skeptikerne sige. Og dog er det et faktum, at denne dame aldeles ikke sov, ikke mere end den førmtalte. - »]a, så har hun drømt med åbne øjne, med andre ord har hun haft en hallucination.« Her har vi det forløsende ord, den almindelige forklaring på alt, hvad man ikke kan fatte. Da vi imidlertid allerede én gang grundigt har tilbagevist denne indvending, vil vi gå videre og henvende os til dem, som kan forstå os.

117. Vi vil nu anføre en anden, endnu mere karakteristisk kendsgerning, og er nysgerrige efter at se, hvordan man vil kunne forklare den ene og alene som en følge af fantasien.

En herre, der boede i provinserne, havde aldrig giftet sig til trods for sin families indtrængende anmodninger. Man havde

især fortalt ham om en dame i en naboby, som han aldrig havde set. En dag, da han opholdt sig i sit værelse, overraskedes han højligt ved dér at se en ung pige i hvide klæder og med en blomsterkrans om hovedet. Hun sagde, at hun var hans brud, og rakte ham hånden, som han tog imod. Da så han, at hun havde en ring på fingeren. Et øjeblik efter var synet forsvundet. Overrasket over dette syn og overbevist om, at han var fuldkommen vågen, spurgte han, om andre havde set pigen dér den dag, men ingen havde set hende. Et år senere bestemte han sig, efter en kvindelig slægtnings fornyede opfordringer, til at møde pigen fra nabobyen som man havde foreslået ham at gifte sig med. Han kom til byen på Kristi legemsfest. Folk kom netop fra processionen og en af de første han så, var en ung pige, som han genkendte som pigen der havde vist sig for ham. Hun var klædt på samme måde, for det var jo netop på dagen for Kristi legemsfest, hun havde vist sig for ham.

Han bliver stående som forstenet. Den unge pige udstøder et skrig af overraskelse og får et ildebefindende. Efter at være kommet til sig selv igen fortæller hun, at hun engang før har set denne herre, nemlig samme dag for et år siden. Ægteskabet blev indgået. Dette skete ca. i 1835. På det tidspunkt var der ingen tale om ånder. Desuden er begge ægtefolkene så materialistiske som vel muligt og har absolut ikke nogen overdreven indbildningskraft.

Måske vil man indvende, at tanken om det forestående ægteskab havde gjort indtryk på dem begge, og at dette indtryk forårsagede en hallucination. Men man må ikke glemme, at ægtemanden var så ligegyldig derved, at han lod et helt år gå, før han så sin tilkommende. Og selvom vi går ind på ovennævnte indvending, forklarer den stadig ikke grunden til det

dobbelte syn og den besynderlighed, at klædedragten netop passer til Kristi legemsfest, og at to mennesker, der aldrig havde set hinanden, kan genkende hinanden. Alt sammen noget, fantasien ikke kan være ophav til.

118. Før vi går videre, bør vi med det samme besvare et spørgsmål, man næppe vil undlade at stille os, nemlig, hvordan legemet kan leve, når ånden er fraværende. Vi kan dertil svare, at legemet kan leve et organisk liv uafhængig af åndens nærvær, men at ånden aldrig helt er skilt fra legemet, så længe det lever. Ånderne og enkelte seende medier kender et levende menneskes ånd på et lysende spor, der ender ved dets legeme. Dette lysspor viser sig aldrig, når legemet er dødt, for da er adskillelsen mellem legeme og ånd fuldstændig. Gennem åndens forbindelse med legemet får den, hvor langt borte den end er, øjeblikkelig underretning, når legemet behøver den, og den vender da straks tilbage til det med lynets hast. Legemet kan derfor aldrig dø under åndens fravær, og det kan ikke ske, at ånden ved sin tilbagekomst til legemet 'finder døren lukket', således som nogle romanskrivere har fortalt i deres underholdningsbøger.

Dobbeltgængere – Den hellige Alfonsus af Liguori og den hellige Antonius fra Padua

119. Lad os vende tilbage til emnet. Et levende menneskes ånd kan, når den er adskilt fra legemet, vise sig ligesom et dødt menneskes ånd og besidde alle tilsyneladende kendetegn på virkelighed. Ja, den kan endog, i kraft af de grunde vi har fremsat, opnå en forbigående følbarehed. Det er dette fænomen, man har kaldt dobbeltgængere, og som ligger til grund

for fortællingerne om dobbelte mennesker, dvs. personer, som bevisligt på én og samme tid har været til stede på to forskellige steder. Vi vil herpå anføre to eksempler, som vi ikke har taget fra folkesagnene, men fra kirkehistorien.

Den hellige Alfonsus af Liguori blev gjort til helgen tidligere, end det ellers ville være sket, fordi han havde vist sig samtidig på to forskellige steder, hvilket blev anset for at være et mirakel.

Den hellige Antonius fra Padua var i Italien. På samme tid som han prædikede, vandrede hans fader, der boede i Lisboa, til retterstedet, beskyldt for et mord. I dette øjeblik viser den hellige Antonius sig, beviser sin faders uskyld og angiver den virkelige forbryder, som senere udstår sin straf. Det blev bevist, at den hellige Antonius på den tid ikke havde forladt Italien.

Note: Som der står i udgave 59a af Mediernes Bog, udgivet af FEB, den Brasilianske Spiritist Føderation. Rettet i forhold til 2. franske udgave, hvor der står: Den hellige Antonius fra Padua var i Spanien. På samme tid som han prædikede, vandrede hans fader, der boede i Padua, til retterstedet, beskyldt for et mord. I dette øjeblik viser den hellige Antonius sig, beviser sin faders uskyld og angiver den virkelige forbryder, som senere udstår sin straf. Det blev bevist, at den hellige Antonius på den tid ikke havde forladt Spanien.” Allan Kardec har åbenbart begået en fejl i sit manuskript. Historien viser at Antonius fra Padua var i Italien. I bogen ”Antonio fra Padua, et liv af mirakler og vidundere”, af Almerino Martins de Castro, 7.udgave, FEB, 1987, findes der flere oplysninger.

Vi har påkaldt den hellige Alfonsus og spurgt ham desangående. Han gav os følgende svar:

1) Kan du give mig forklaring på dette fænomen?

»Ja, når mennesket i kraft af sin dyd fuldstændigt har løsrevet sig fra materien og har hævet sin sjæl til Gud, kan det vise sig to steder på én gang. Det sker således: den inkarnerede ånd kan, når den mærker, at sønnen kommer, bede Gud om at blive henflyttet til et andet sted. Ånden eller sjælen, som I kalder den, forlader da legemet tilligemed en del af sin perisprit og efterlader da sin urene materie i en tilstand, der grænser nær til døden. Jeg siger: grænser nær til døden, thi i legemet er der et bånd, som binder sjælen og perispriten til materien, men dette bånd kan ikke beskrives. Legemet viser sig da på det forlangte sted. Jeg tror, at det er alt, hvad du ønsker at vide.«

2) Dette forklarer ikke perisprits synlighed og følbarehed.

»Da ånden føler sig frigjort fra materien, kan den i forhold til sin højere eller lavere ånderang gøre sig følbare for materien.«

3) Er legemets søvn en nødvendig betingelse for, at ånden kan vise sig andre steder?

»Sjælen kan dele sig, når den føler sig draget til et andet sted end der, hvor legemet befinder sig. Det kan hænde, at legemet ikke sover, skønt dette er meget sjældent, men så er legemet aldrig i fuldkommen ligevægtig tilstand, men altid i en større eller mindre begejstringsrus.«

Note. Sjælen deler sig ikke i ordets bogstavelige betydning, den stråler ud til forskellige sider og kan således vise sig på flere steder uden at deles. Den ligner lyset, som samtidig kan spejle sig i flere spejle.

4) Hvad sker der med en person, der sover, mens ånden viser

sig andetsteds, hvis han pludselig bliver vækket?

»Det vil ikke kunne ske, for så snart nogen tænkte på at vække ham, ville ånden komme tilbage til legemet, eftersom ånden læser tanken.«

En helt identisk forklaring har vi flere gange fået gennem såvel levende som døde menneskers ånder. Den hellige Alfonsus giver en forklaring på den dobbelte tilstedeværelse, men han giver ingen teori om synligheden og følbareheden.

Vespasian

120. Tacitus beretter om et tilsvarende tilfælde:

I de måneder Kejser Vespasian tilbragte i Alexandria, for at afvente de periodiske sommervinde og den årstid, da havet bliver farbart, indtraf flere guddommelige varsler, hvorved åbenbarede himlens gunst og den interesse Guderne syntes at nære for denne fyrste. Disse varsler forstærkede hos Vespasian ønsket om at besøge Gudens hellige sted for at rådspørge ham angående sit rige. Han befaler da, at templet skal lukkes for alle. Selv går han derind, og mens hans tanker ganske er optaget af, hvad oraklet vil forkynde ham, ser han bag ved sig en af Ægyptens fornemste mænd ved navn Basilides, om hvem han vidste, at han på grund af sygdom var blevet opholdt flere dagsrejser fra Alexandria. Han søger oplysning hos præsterne, om Basilides den dag var gået ind i templet. Han spørger de forbigående, om Basilides er blevet set i byen, og endelig sender han ryttere afsted og får da vished for, at Basilides i det givne øjeblik har været 80 mil borte fra ham. Han tvivlede da ikke længere på, at synet var overnaturligt, og navnet Basilides gjaldt som orakel for ham. (Tacitus historie, Bog IV. Kap. 81 og 82).

121. Det menneske, der samtidig viser sig på to forskellige steder, har altså to legemer, hvoraf blot det ene er et virkeligt legeme. Det andet er det kun tilsyneladende. Man kan sige, at det første har et organisk liv, det andet et sjæleligt. Ved opvågningen forener de to legemer sig og det sjælelige liv træder atter ind i det materielle legeme. Når de to legemer er adskilte, synes det ikke muligt - i det mindste har vi ingen eksempler derpå, og fornuften synes at modbevise det - at de samtidig og i samme omfang begge kan have et virksomt og intelligent liv. Det følger fremdeles af, hvad vi har sagt, at det egentlige legeme ikke kan dø, så længe det tilsyneladende legeme er synligt. Når døden nærmer sig, vil ånden altid vende tilbage til legemet, selvom den kun skal dvæle dér et øjeblik. Det fremgår ligeledes heraf, at det tilsyneladende legeme ikke kan dræbes, da det ikke er organisk, ikke dannet af kød og blod. Det forsvinder i samme øjeblik, man ville forsøge at dræbe det.

Transfiguration

122. Vi går nu over til det andet fænomen, transfigurationen, dvs. en forandring i det levende legemes udseende. Vi nævner her et tilfælde af denne art, hvis pålidelighed vi kan stå inde for. Det indtraf i årene 1858 og 1859 i omegnen af Sankt Etienne. En ung pige på femten år besad den besynderlige evne at kunne forvandle sig, dvs. i visse øjeblikke at kunne påtage sig afdøde personers skikkelser. Forvandlingen var så fuldstændig, at man troede at se personen for sig, i den grad lignede ansigtstræk, blik, stemmeklang, endog ordvalg. Dette fænomen gentog sig hundrede af gange uden pigens egen vilje. Flere gange påtog hun sig sin nogle år i forvejen afdøde

broders skikkelse og det ikke alene hans ansigt, men også hans legemsform og førlighed. En landsbylæge havde mange gange været vidne til disse besynderlige tilfælde, og for at overbevise sig om, at han ikke var genstand for indbildning, gjorde han følgende forsøg, som vi har hørt om dels af lægen selv, dels af den unge piges fader og flere andre overordentlig hæderlige og troværdige øjenvidner. Han fandt på at veje pigens i hendes sædvanlige tilstand og derpå efter forvandlingen, når hun lignede sin nogle og tyveårige broder, som var meget større og stærkere. Han fandt da, at hun i denne skikkelse, vejede næsten dobbelt så meget. Forsøget var afgørende. Synet kunne umulig tilskrives et synsbedrag. Lad os prøve at forklare denne kendsgerning, som man i tidligere tider ville have kaldt et mirakel, men som vi simpelthen kalder et fænomen.

123. Forvandlingen kan i visse tilfælde frembringes ved en simpel sammentrækning af musklerne, som i den grad kan forandre ansigtets udtryk, så det næsten bliver ukendeligt. Vi har ofte bemærket det hos enkelte somnambuler, men i dette tilfælde er forvandlingen ikke fuldstændig. En kvinde kan således synes ung eller gammel, smuk eller grim, men hun er og bliver en kvinde, og hendes vægt vil hverken forøges eller formindskes. I den foreliggende sag drejer det sig øjensynligt om noget mere. Teorien om perispriten løser gåden.

Det er i princippet anerkendt, at ånden kan give sin perispriit alle mulige skikkelser. Den kan, ved at forandre molekylernes orden, gøre perispriten synlig, følbare og altså også uigennemsigtig. Når et levende menneskes perispriit er adskilt fra legemet, kan den undergå de samme forandringer. Denne forandring i tilstanden iværksættes ved en forbindelse

af fluidaene. Lad os nu forestille os et levende menneskes perisprit, ikke adskilt fra legemet, men strålende ud fra det, så den indhyller legemet som i en damp. I denne tilstand kan perispriten undergå de samme forandringer, som om den var adskilt fra legemet. Hvis den mister sin gennemsigtighed, kan legemet forsvinde, blive usynligt og sløret, som om det var omsluttet af en tåge. Ja, perispriten kan endog skifte udseende, blive strålende, hvis ånden har vilje eller magt dertil. En anden ånd kan, ved at forene sit fluidum med den første ånds, på den måde indsætte sin skikkelse i stedet for. Således forsvinder det virkelige legeme under et udvendigt fluidt hylster, hvis udseende skifter efter åndens vilje. Dette synes at være den egentlige årsag til det mærkelige, og - som man må tilstå - sjældne forvandlingsfænomen. Hvad nu forskellen i vægt angår, lader den sig forklare på samme måde som ved de livløse legemer. Legemets egentlige vægt kan ikke forandres, da stoffet ikke forøges, men en ydre kraft virker på det og kan forøge eller formindske dets forholdsvise vægt. Det er derfor sandsynligt, at hvis forvandlingen havde gjort det til et lille barn, ville vægten være blevet formindsket i forhold dertil.

Usynlighed

124. Man kan forstå, at legemet kan få en anden skikkelse af større eller samme omfang, men hvordan kan det, som vi før bemærkede, få en mindre skikkelse, så lille som et spædbarn? Vil det virkelige legeme i dette tilfælde ikke nødvendigvis gå ud over det tilsyneladende legemes grænser? Vi påstår heller ikke, at noget sådant er sket. Vi har blot ved en henvisning til loven for den særlige vægt villet vise, at den tilsyneladende

vægt må kunne formindskes. Hvad selve fænomenet angår, kan vi ikke fastslå, om det er muligt eller umuligt, men hvis det engang skulle indtræffe, vil den omstændighed, at man ikke kan give nogen tilfredsstillende forklaring på det, ikke kunne afvise selve fænomenet. Man må nemlig huske på, at videnskaben endnu kun er i sin vorden og at den lige så lidt har sagt sit sidste ord om denne sag som om så mange andre. Desuden kunne de overskydende dele af det virkelige legeme jo være blevet usynliggjort.

Teorien om synligheden kan ganske naturligt udledes såvel af de foregående bemærkninger som af dem, vi har fremsat om årsagen til apportfænomenerne.

125. Endnu står tilbage at omtale et fænomen, det agenetiske, der, hvor besynderligt det end ved første betragtning kan synes at være, dog ikke er mere overnaturligt end de andre. Da vi har forklaret det i »Spiritistisk Tidsskrift« (Febr. 1859), anser vi det for unødvendigt her igen at gå ind på en nøjere undersøgelse af sagen. Vi vil blot bemærke, at det er en art følbar åbenbaring, der fremkommer ved, at nogle ånder for et øjeblik kan iføre sig en levende persons skikkelse, for at gøre indtrykket fuldstændigt. (Ordet agenetisk kommer af det græske benægtende *a* og *gigno*, *gignomai*, at avle, frembringe. Agenetisk betyder altså: ikke avlet eller født).

KAPITEL 8

DEN USYNLIGE VERDENS VÆRKSTED

*Åndernes beklædning – Spontan dannelse af følbare genstande
– Forandring i stoffets egenskaber – Magnetismens helbredende
virkning*

Åndernes beklædning – Spontan dannelse af følbare genstande

126. Vi har sagt, at ånderne viser sig klædt i kapper, klædebon, eller i almindelig klædedragt. Klædebonnet synes at være en almindelig dragt i åndernes verden. Men når ånderne viser sig i deres almindelige påklædning, som ganske ligner den de bar, mens de levede, tillige med alt det sædvanlige tilbehør, må man spørge sig selv, hvorfra de får disse klæder og genstande? Det er hævet over enhver tvivl, at de ikke kan have taget disse sager med sig i døden, eftersom vi ofte har de virkelige genstande i vores varetægt. Men hvorfra kommer da de klæder og tilbehør, som ånderne bærer i den anden verden? Det har altid været et temmelig indviklet spørgsmål, omend det for mange kun har været genstand for simpel nysgerrighed. Det tjener imidlertid til at understøtte et principspørgsmål af stor vigtighed, idet forklaringen på spørgsmålet har givet os nye oplysninger om en almindelig lov, som også finder anvendelse i vores fysiske verden. Yderligere kendsgerninger har gjort det endnu mere indviklet og vist uholdbarheden af de teorier, man havde opstillet.

Man kunne til en vis grad forklare klædedragten, hvis man antog, at den på en måde var en del af den pågældende person,

men dette gælder ikke, når vi ser på det øvrige tilbehør som f.eks. tobaksdåsen hos manden, der besøgte den syge dame. Vi gør her opmærksom på, at der i dette tilfælde ikke er tale om en død, men om en levende person, og at den omtalte mand ved sit andet besøg - i egen fysisk person - havde en aldeles lignende tobaksdåse. Hvor havde hans ånd fået den tobaksdåse fra, da den sad for enden af sygesengen? Vi kunne anføre mangfoldige eksempler på, at både dødes og levendes ånder har vist sig med forskellige genstande som stokke, våben, piber, lygter, bøger osv.

Vi kom da på den tanke, at de livløse legemer muligvis har tilsvarende æteriske former i den usynlige verden, og at det faste stof, hvorefter genstandene er dannet, muligvis har en forædlet del, som vores sanser ikke kan opfatte. Denne teori var ikke helt usandsynlig, men den kunne ikke gælde i alle tilfælde. Der er især ét tilfælde, som synes at ligge uden for enhver fornuftig forklaring. Hidtil har der kun været tale om billeder og syner. Vi har set, at perispriten kan modtage materiens egenskaber og blive følbare, men denne følbarehed er kun forbigående. Det faste legeme forsvinder som en skygge. Allerede det er et meget mærkeligt fænomen, men hvad der er endnu mærkeligere, er, at et fast og varigt stof kan fremkomme – hvilket mangfoldige vitterlige kendsgerninger beviser – og især den direkte skrift.

127. Ved den direkte skrift forstås en skrift, der fremkommer uden medvirken af mediets hånd eller af blyanten. Man behøver blot at tage et stykke hvidt papir - under iagttagelse af alle forsigtighedsregler for at sikre sig mod bedrag - folde det og lægge det et eller andet sted, i en skuffe f.eks. eller blot på et møbel. Hvis de gunstige betingelser er til stede, vil man efter kortere eller længere tids forløb på papiret finde

skrevne bogstaver, forskellige tegn, ord, sætninger, ja endog samtaler, som oftest er skrevet med et gråligt stof, der ligner blyant, undertiden med rødkridt, blæk, eller endog med bogtrykkersværte. Dette er en kendsgerning. Den gentager sig ikke tit, men er dog heller ikke helt ualmindelig, da der findes mennesker, der meget let kan fremkalde den. Hvis man lagde en blyant ved papiret, var det nærliggende at tro, at ånden benyttede den, men når papiret ligger alene, synes det at være klart, at skriften dannes af et stof, der har afsat sig på papiret. Men hvor får ånden dette stof fra? Svaret på dette spørgsmål er vi kommet frem til ved hjælp af den tidligere omtalte tobaksdåse.

128. Ludvig den Helliges ånd har givet os denne løsning under den følgende samtale:

1) Vi har omtalt et tilfælde, hvor et levende menneskes ånd viste sig. Denne ånd havde en tobaksdåse, hvoraf den tog et stykke snustobak. Følte ånden den fornemmelse, som man føler ved at tage snustobak?

»Nej.«

2) Denne dåse havde samme form, som den, personen i almindelighed benyttede og bar hos sig. Hvad var det for en tobaksdåse, synet havde i hænderne?

»Et skinbillede. Det skete, for at synet skulle tages bogstaveligt og ikke blive anset for en hallucination, frembragt af den seendes sygdomstilstand. Ånden ønskede, at damen skulle tro at den virkelig var til stede. Derfor viste den sig med alle tegn på virkelighed.«

3) Du siger, at det er et skinbillede, men et skinbillede er ingen virkelighed, det er en slags synsbedrag. Jeg ville gerne

vide, om den omtalte dåse kun var et uvirkeligt billede, eller om den var dannet af et eller andet stof?

»Ja. Ved hjælp af det samme materielle princip får perispriten udseende af at være iført klæder, der ligner dem, ånden bar, mens den levede.«

Note. Det er indlysende, at ordet skinbillede her må forstås som udseende, efterligning. Den virkelige tobaksdåse var der ikke. Den, ånden havde, var kun dens stedfortræder. Det var altså et skin, der var afpasset efter originalen, men dannet efter et materielt princip. Erfaringen lærer os, at man ikke altid bør tage de udtryk, ånderne bruger, bogstaveligt. Ved at fortolke dem efter vores begreber, udsætter vi os for mange fejltagelser. Man må derfor sørge for at få uddybet meningen af deres ord ved den mindste tvetydighed. Dette opfordrer ånderne os selv til. Uden den forklaring, vi har fået ved at påkalde ånden, ville ordet skinbillede, som også bruges i flere lignende tilfælde, have fået en forkert betydning.

4) Kan da det livløse stof fordobles eller duplicere sig? Findes der i den usynlige verden et basalt stof, som er i stand til at antage form efter de genstande, vi ser? Med andre ord: har genstandene i vores verden deres æteriske modstykke i den usynlige verden, på samme måde som menneskene er repræsenteret ved ånderne? »Således forholder det sig slet ikke. Over de materielle bestanddele, som findes overalt i rummet, og i jeres atmosfære, har ånden et herredømme, som I ikke aner. Den kan efter forgodtbefindende fortætte disse bestanddele og give dem en form, der ganske svarer til de fysiske objekter.«

Note. I disse spørgsmål har vi fremsat vores tanke, dvs. den forestilling, som vi havde dannet os om disse sagers natur. Hvis svarene,

som nogle påstår, var en afspejling af vores tanke, ville vi have fået bekræftelse på vores teori i stedet for at få en hel modsat teori.

5) Jeg stiller på ny spørgsmålet for at undgå al tvetydighed: er de klæder, ånderne ifører sig virkelige?

»Jeg synes, at mit foregående svar har opklaret dette spørgsmål. Ved du ikke, at perispriten selv er virkelig?«

6) Det fremgår af denne forklaring, at ånderne kan lade det æteriske stof undergå forandringer efter deres forgodtbefindende. Således har ånden f.eks. med hensyn til tobaksdåsen ikke fundet den færdigdannet, men har selv frembragt den ved en viljeshandling i det øjeblik den skulle bruge den. Ånden har senere kunnet tilintetgøre den. Det samme må altså også være tilfældet med alle andre genstande, såsom klæder, smykker osv.?

»Ja, det er klart.«

7) Den nævnte tobaksdåse har været synlig for damen, for at hun skulle tro at den var virkelig. Kunne ånden have gjort den følbart for hende?

»Ja, den kunne.«

8) Kunne damen have taget tobaksdåsen i sine hænder, da hun jo anså den for virkelig?

»Ja.«

9) Hvis hun havde åbnet den, ville hun rimeligvis have fundet tobak i den. Ville hun være kommet til at nyse, hvis hun havde taget et stykke snustobak af den?

»Ja.«

Forandring i stoffets egenskaber

10) Ånden kan altså ikke blot give genstande en form, men også særlige egenskaber?

»Ja, hvis den vil. Det er i kraft af dette princip, at jeg har givet bekræftende svar på de foregående spørgsmål. I vil få beviser på den kraftige indvirkning ånden øver på materien, og som I som sagt ikke har nogen anelse om.«

11) Lad os antage, at ånden havde frembragt et giftigt stof. Ville da et menneske, som havde spist af det, blive forgiftet?

»Ja, det ville, men ånden ville ikke gøre det, for den ville ikke få tilladelse til det.«

12) Ville den have magt til at frembringe et lægende stof, som kunne helbrede i sygdomstilfælde, og er der indtruffet noget sådant tilfælde?

»Ja, meget ofte.«

13) Den ville da lige så godt kunne frembringe et nærende stof. Lad os antage, at den havde frembragt en frugt eller en eller anden ret. Ville da et menneske kunne spise deraf og blive mæt?

»Ja, ja, men spørg dog ikke så meget om noget, der er så let at forstå. En solstråle er tilstrækkelig til at lade jeres grove organer opfatte disse materielle smådele, som opfylder jeres atmosfære. Ved I ikke, at luften indeholder vanddampe? Når I fortætter dem, vil I føre dem tilbage til deres sædvanlige tilstand. Når I afkøler dem, vil I se, at disse usynlige molekyler er blevet til et fast, ja meget fast legeme, og således findes der mange andre stoffer, af hvilke kemikerne vil fremstille endnu større mærkværdigheder for jer.

Men kun ånderne besidder midler, der er langt mere fuldkomne end jeres, nemlig vilje og Guds tilladelse.«

Note. Spørgsmålet om mætning er her meget vigtigt. Hvordan kan et stof frembringe mæthed, når det kun har en midlertidig eksistens midlertidige egenskaber, og når det kun er affasset til det bestemte øjeblik? Dette stof frembringer ved sin kontakt med maven en følelse af mæthed, men det er ikke den mæthed, som fremkommer ved at have fyldt maven. Hvis et sådant stof kan indvirke på ens natur og virke formildende i sygdomstilfælde, kan det lige så godt indvirke på maven og dér frembringe en følelse af mæthed. Vi beder mange gange de herrer apotekere og restauratører om ikke at blive misundelige og tro, at ånderne vil optræde som deres konkurrenter, for sådanne tilfælde indtræffer kun sjældent og afhænger aldrig af viljen. Ellers ville man ernære sig og blive helbredt alt for billigt!

14) Kan disse genstande, som er gjort følbare ved åndens vilje, få en varig karakter og blive brugbare?

»Det kunne ske, men det sker ikke, for det ligger uden for loven.«

15) Har alle ånderne en lige stor evne til at frembringe følbare genstande?

»Jo mere ophøjet ånden er, jo lettere får den denne evne, men det afhænger også af omstændighederne. Ja, selv de lavere ånder kan have evnen.«

16) Er ånden altid selv bevidst om, på hvilken måde den frembringer sine klæder eller de genstande, som den lader komme til syne?

»Nej, ofte hjælper den til ved deres dannelse ved en driftshand-

ling, som den ikke selv forstår, hvis den ikke er oplyst nok.«

17) Når ånden fra det universelle element kan hente materialerne til at danne disse ting, når den kan give disse ting en midlertidig virkelighed og de nødvendige egenskaber, kan den så også hente derfra, hvad den behøver for at skrive? Giver dette os forklaringen på de direkte skriftfænomener?

»Endelig forstod I det!«

Note. Det var der, vi i virkeligheden ville hen med vores foreløbige spørgsmål. Svaret beviser, at ånden havde læst vores tanke.

18) Når det stof, ånden benytter, ikke har vedvarende egenskaber, hvordan går det da til, at sporene efter den direkte skrift ikke forsvinder?

»Hæng dig ikke i ordene. Jeg har for det første ikke sagt: aldrig. Spørgsmålet drejede sig om en materiel, omfangsrig genstand, og desuden er der her tale om skrifttegn, som det er nyttigt at bevare, og derfor bevarer man dem. Jeg har blot villet sige, at de genstande, som således er sammensat af ånden, ikke kunne blive brugbare, for i disse er der ikke nogen virkelig sammensætning af materien som i faste legemer hos jer.«

129. Den ovennævnte teori kan vi sammenfatte således: Ånden virker på materien. Den henter i den universelle kosmiske materie de nødvendige bestanddele til, efter sit forgodtbefindende, at danne genstande med det samme udseende, som dem der findes på jorden. Ånden kan ligeledes ved sin vilje frembringe en indre omdannelse af den oprindelige

materie og derved give den visse egenskaber. Denne evne er uløseligt forbundet med åndens natur, idet denne ofte, når det er nødvendigt, anvender den instinktivt og uden at gøre sig klart hvordan. De genstande, som er dannet af ånden, eksisterer kun midlertidigt og er afhængige af dens vilje og af nødvendigheden. Ånden kan frembringe dem og tilintetgøre dem efter forgodtbefindende. I visse tilfælde kan disse genstande vise sig som virkelige for vores øjne, dvs. for et øjeblik blive synlige, ja endog følbare. Dette er en tildannelse og ikke en skabelse, fordi ånden ikke kan frembringe noget af intet.

130. Eksistensen af ét eneste oprindeligt stof er nu til dags så godt som almindeligt antaget af videnskaben og bekræftet af ånderne, således som man har set. Fra dette stof har alle legemer i naturen deres udspring. Ved de omdannelser, stoffet undergår, frembringes ligeledes de forskellige egenskaber hos disse samme legemer. Således kan et helbredende stof blive skadeligt ved en simpel forandring. Kemien giver os talrige eksempler derpå. Enhver ved, at to uskadelige stoffer ved at blandes i visse forhold kan frembringe et stof, som er dræbende. Én del ilt og to dele brint - stoffer som begge er uskadelige - danner vand, men tilføj en del ilt, og du vil få en ætsende væske. Uden at forandre forholdene er en simpel ændring af molekylernes sammensætning ofte tilstrækkelig til at forandre stoffets egenskaber. Således kan et uigennemsigtigt legeme blive gennemsigtigt og omvendt. Eftersom nu ånden alene ved sin vilje har en så kraftig indvirkning på den oprindelige materie, forstår man, at den ikke blot kan danne stofferne, men endog forandre deres egenskaber, idet åndens vilje virker som et kemisk reagens.

Magnetismens helbredende virkning

131. Denne teori giver os forklaringen på en kendsgerning, som er velkendt inden for magnetismen, men som hidtil har været uforklaret, nemlig forandringen af vandets egenskaber ved hjælp af viljen. Den handlende ånd er magnetisørens, og denne bliver som oftest støttet af en fremmed ånd. Den bevirker en omdannelse ved hjælp af det magnetiske fluidum, der som tidligere nævnt, er det stof, som mest tilnærmer sig den kosmiske materie eller det universelle element. Hvis magnetisørens ånd kan udvirke en forandring i vandets egenskaber, kan den lige så godt udvirke en tilsvarende forandring i et menneskes kropsvæsker. Deraf kommer den helbredende virkning, som magnetismen har, når den bliver anvendt på en passende måde.

Den hovedrolle, viljen spiller ved alle magnetiske fænomener, er velkendt, men hvordan skal man forklare en materiel virkning af en så fin kraft? Viljen er ikke et væsen, heller ikke et stof, ikke engang en egenskab hos det mest æteriske stof. Viljen er åndens væsentlige egenskab, dvs. det tænkende væsens. Ved hjælp af dette viljens instrument virker ånden på den elementære materie, og ifølge deraf på dens sammensætning, hvis indre egenskaber ånden således kan forandre.

Viljen er en egenskab såvel hos den inkarnerede ånd som hos den frie ånd. Derfra kommer magnetisørens kraft, som man ved er proportional med hans viljekraft. Da den inkarnerede ånd kan virke på den oprindelige materie, må den ligeledes kunne ændre dens egenskaber inden for visse grænser. Derved kan man forklare evnen til at helbrede ved berøring og håndspålæggelse, en evne, som nogle mennesker besidder i mere eller mindre grad.

KAPITEL 9

HJEMSØGTE STEDER

132. De spontane åbenbaringer, som er opstået til alle tider og nogle ånders ihærdighed for at give iøjnefaldende beviser på deres tilstedeværelse på visse steder, er kilden til troen på de hjemsøgte steder. Ånderne har selv givet følgende svar på vores spørgsmål om dette emne:

1) Knytter ånderne sig kun til mennesker, eller kan de også knytte sig til ting?

»Det afhænger af deres åndelige udvikling. Visse ånder kan knytte sig til jordiske genstande. F.eks. kan de nærige, som har skjult deres skatte, og som ikke er tilstrækkeligt befriet for materien, endnu våge over skattene og vogte dem.«

2) Er der steder, som de omvandrende ånder har forkærlighed for?

»Også her gælder det samme princip. De ånder, som ikke længere er knyttet til jorden, går derhen, hvor de finder noget at elske. Her bliver de snarere tiltrukket af mennesker end af materielle genstande. Dog er der ånder, som midlertidigt kan have forkærlighed for enkelte steder, men det er altid de lavtstående ånder.«

3) Eftersom åndernes tilknytning til et sted er et tegn på deres lave rang, er det da også et bevis på, at de er onde ånder?

»Langt fra! En ånd kan have gjort ringe fremskridt uden derfor at være ond. Er det samme ikke tilfældet blandt menneskene?»

4) Er det rigtigt, at ånderne fortrinsvis opholder sig ved ruiner?

»Nej, ånderne besøger disse steder, lige som de besøger alle andre steder, men menneskets fantasi vækkes ved skumle steder, og derfor giver man ånder skylden for fænomener, som oftest har en helt naturlig forklaring. Hvor mange gange har mennesker på grund af frygt ikke antaget skyggen af et træ for et spøgelse og et dyrs skrig eller vindens susen for gengangere! Ånderne holder af menneskers selskab, og derfor søger de snarere de beboede steder end de forladte.«

4a) Efter hvad vi kender til åndernes forskellige karakterer, må der dog blandt dem være nogle menneskehadere, som foretrækker ensomheden?

»Derfor har jeg heller ikke svaret ubetinget på spørgsmålet. Jeg har sagt, at ånderne kan gå til de øde steder ligesom til alle andre steder, og det er meget rimeligt, at de, som således holder sig fjernt fra menneskene, gør det, fordi de foretrækker det. Men det er ikke en grund til at antage, at ruinerne just skulle være de steder, ånderne har mest forkærlighed for, for der findes sandelig mange flere ånder i byerne og på slottene end i skovenes dyb.«

5) Der ligger ofte noget sandt til grund for overtroen. Hvad kan da være kilden til troen på hjemsøgte steder?

»Det sande, som ligger til grund, er åndernes åbenbaring, som mennesket til enhver tid af en uvilkaarlig drift har troet på. Men, som jeg allerede har sagt, synet af skumle steder opildner folks fantasi, og de anbringer så ganske naturligt dér de væsener, de anser for overnaturlige. Denne overtro er holdt

ved lige af digternes fortællinger og de eventyr, som man fylder børn med.«

6) Når ånderne forsamler sig, foretrækker de da at gøre på bestemte dage og tidspunkter?

»Nej, dagene og tidspunkterne er tidsbestemmelser, som kun er indrettet til brug for mennesker og for det fysiske liv, men som ånderne ikke har brug for eller interesserer sig for.«

7) Hvad er baggrunden for den opfattelse, at ånderne foretrækker at vise sig om natten?

»Den er opstået ved det indtryk, stilheden og mørket gør på fantasien. Alle disse forestillinger er overtro, som den fornuftige opfattelse af spiritismen må tilintetgøre. Det samme gælder opfattelsen af, at visse dage og tidspunkter skulle være mere gunstige for ånderne. Læg vel mærke til, at den indflydelse, man tillægger midnatstimen, kun eksisterer i eventyrene.«

7a) Når det forholder sig sådan, hvorfor forkynder da visse ånder, at de vil komme og vise sig på et bestemt tidspunkt og på en bestemt dag, som f.eks. fredag?

»Det er ånder, som udnytter og morer sig over menneskets godtroenhed. Af samme grund er der nogle ånder, som siger, at de er djævelen eller giver sig djævelske navne. Vis dem, at I ikke lader jer narre af dem, så vil de ikke komme igen.«

8) Vender ånderne tilbage til de grave, hvori deres legemer hviler?

»Legemet er kun en klædning. De bryder sig ikke mere om

dette hylster, i hvilket de har lidt, end fangen bryder sig om sine lænker. Erindringen om de mennesker, som er dem kære, er det eneste, de sætter pris på.»

8a) Er de bønner, man opsender på deres grave, mere behagelige for dem, og tiltrækker de dem mere der end andre steder?

»I ved jo nok, at bønnen er en påkaldelse, som tiltrækker ånderne. Jo mere brændende og oprigtig en bøn er, jo større virkning har den. Når man står ved en grav, man nærer ærefrygt for, er tankerne mere koncentreret, og bevarelsen af kærlige minder er et bevis på den hengivenhed, man nærer for ånden, og som den altid er modtagelig for. Det er altid tanken, der virker på ånden, og ikke de materielle genstande. Disse genstande har meget mindre indflydelse på ånden, end på den, som beder, idet de fokuserer vedkommendes opmærksomhed.»

9) Efter dette må man jo antage, at troen på hjemsøgte steder ikke er helt forkert?

»Vi har sagt, at visse ånder kan tiltrækkes af materielle ting. De kan blive tiltrukket af bestemte steder, som de synes at vælge til bopæl, indtil de omstændigheder, som har ført dem derhen, ikke mere er til stede.»

9a) Hvad er det for omstændigheder, som således kan føre dem til disse steder?

»Deres sympati for nogle af de mennesker, som besøger stederne, eller ønsket om at have samkvem med dem. Dog er deres hensigter ikke altid så prisværdige. Hvis det er lave ånder, kan de muligvis have til hensigt at hævne sig på visse

mennesker, som de har haft grund til at beklage sig over. Opholdet på et bestemt sted kan også være en straf, som er pålagt visse ånder, i særdeleshed når de har begået en forbrydelse, for at de bestandig kan have denne forbrydelse for øje.«

10) Bliver spøgelsesstederne altid hjemsøgt af husenes tidligere beboere?

»Undertiden men ikke altid. Hvis den tidligere beboer er en ophøjet ånd, føler den sig ikke mere tiltrukket af sin jordiske bolig end af sit legeme. De ånder, som hjemsøger bestemte steder, har ofte ingen anden bevæggrund dertil end et lune, med mindre de drages derhen ved deres sympati for visse personer.«

10.a) Kan de binde sig til et sådant sted i den hensigt at beskytte et menneske eller dets familie?

»Ja, hvis det er gode ånder, men i så tilfælde åbenbarer de aldrig deres tilstedeværelse på en ubehagelig måde.«

11) Er der noget sandt i historien om den hvide dame?

»Det er en fortælling, som er bygget på tusinde sande kendsgerninger.«

12) Er det rigtigt at frygte de steder, som er hjemsøgt af ånder?

»Nej. Ånderne, som hjemsøger bestemte steder, hvor de forstyrrer, søger snarere at more sig på godtroenhedens og fejhedens bekostning end at gøre fortræd. For resten ved I nok, at der er ånder overalt, og at I hele tiden har dem ved jeres side, selv i de roligste huse. Ofte synes de kun at hjemsøge

visse boliger, fordi de der finder lejlighed til at åbenbare deres tilstedeværelse.«

13) Findes der en bestemt metode til at jage dem bort?

»Ja, men den metode man anvender, bevirker hyppigst, at man tiltrækker ånderne i stedet for at fjerne dem. Det bedste middel til at bortjage forstyrrende ånder, er at tiltrække de gode. Tiltræk derfor de gode ånder ved at gøre så meget godt som muligt. Så vil de lave ånder drage bort, for det gode og det onde er uforeneligt. Hvis I altid er gode, vil I kun have gode ånder omkring jer.«

13a) Der er dog udmærkede mennesker, som er genstand for ånders plageri?

»Hvis disse mennesker virkelig er gode, kan det være for at sætte deres tålmodighed på prøve og opmuntre dem til at være endnu bedre. Men læg vel mærke til, at det ikke altid er de bedste mennesker, som uafsladeligt taler om dyden. De, som virkelig besidder disse egenskaber, er ofte selv uvidende om det eller taler ikke derom.«

14) Hvad skal man sige om åndebesværgelser som middel til at jage forstyrrende ånder bort fra de hjemsøgte steder?

»Har du ofte set dette middel anvendt med held? Har du ikke tværtimod hørt støjen forøges efter disse besværgelseskunster? Det kommer af, at ånderne morer sig over at være blevet antaget for djævl.

De ånder, som ikke kommer i nogen ond hensigt, kan også åbenbare deres tilstedeværelse ved larm og endog ved at gøre sig synlige, men de gør aldrig nogen ubehagelig støj. Ofte

er det lidende ånder, som I kan trøste ved at bede for dem. Undertiden er det endog velvillige ånder, som vil vise jer, at de er hos jer. Endelig kan det være letsindige ånder, som gør løjer. De, som forstyrrer roen ved larm, er næsten altid ånder, der morer sig. Det bedste, man kan gøre i et sådant tilfælde, er at le deraf. Da vil de blive trætte, når de ser, at det ikke lykkes dem at forskrække jer eller gøre jer utålmodige.«

Det fremgår af de nævnte forklaringer, at nogle ånder knytter sig til bestemte steder og bliver dér, fordi de nærer forkærlighed for dem, men at de ikke derfor behøver at åbenbare deres tilstedeværelse. En ånd kan opholde sig på et bestemt sted, enten fordi den er tvunget til det, eller fordi den har forkærlighed for det, uden at der nogensinde har fundet nogen åbenbaring sted. De ånder, som knytter sig til steder eller til materielle ting, er aldrig ånder af højere rang, men deraf følger ikke, at de er onde eller har nogen ond hensigt. De er endog undertiden snarere nyttige end skadelige gæster, for hvis de interesserer sig for en person, kan de beskytte ham.

KAPITEL 10

MEDDELELSERNES NATUR

Vulgære, frivole, seriøse eller belærende meddelelser

133. Vi har sagt, at enhver virkning, der er en følge af en fri viljeshandling, hvor ubetydelig denne handling end er, har en intelligent årsag. Således kan den simple bevægelse af et bord, som giver svar på vores tanker, betragtes som en intelligent ytring. Hvis resultatet blot indskrænkede sig dertil, ville det kun have en underordnet interesse for os. Det ville ganske vist give os et bevis på, at der i disse fænomener ligger mere end en ren materiel handling, men den praktiske nytte, vi ville få deraf, ville enten være ubetydelig eller i det mindste meget begrænset. Ganske anderledes forholder det sig, når denne intelligens undergår en udvikling, der tillader en regelmæssig og vedvarende udveksling af tanker. Da er det ikke længere blot simple udtryk for intelligens, men virkelige meddelelser vi modtager. De muligheder, vi for øjeblikket har til rådighed, skaffer os disse meddelelser lige så ofte, klart og hurtigt som meddelelser mellem mennesker.

Når man er opmærksom på den spiritistiske inddeling af ånderne i grader både i forhold til deres intelligens og moral (Åndernes Bog, spørgsmål 100), forstår man forskellen i deres meddelelser. Disse afspejler netop deres tankers højhed eller mangel på samme, deres viden og deres uvidenhed, deres laster og dyder. Kort sagt, forskellen mellem dem er lige så stor som mellem tankerne hos den mindst og den mest oplyste person. Alle de afskygninger, de frembyder, kan inddeles i

fire hovedkategorier: ifølge deres mest udprægede karaktertræk kan meddelelserne være vulgære, frivole, seriøse eller belærende.

Vulgære meddelelser

134. De vulgære meddelelser er dem, der indeholder uanstændige udtryk. De kan kun komme fra ånder af lav rang, idet disse endnu er påvirket af materielle urenheder, og deres ytringer ganske ligner dem, som lastefulde og vulgære mennesker kan fremkomme med. De er anstødelige for enhver, som har en smule finfølelse, og alt efter åndernes karakter er de enten platte, gemene, usømmelige, uforskammede, hovmodige, ondskabsfulde eller endog gudsforagtende.

Frivole meddelelser

135. De frivole meddelelser kommer fra letsindige, spottende og kåde ånder. Disse ånder udviser mere skadefryd end ondskab og tillægger ikke det, de siger, nogen betydning. Da der ikke er noget upassende i det, de siger, er der visse mennesker, som finder behag i dem og morer sig over dem, idet de finder fornøjelse i denne intetsigende underholdning, hvor der bliver snakket meget, men dog sagt så lidt. Disse ånder kan undertiden komme med åndrige og bidende indfald, og midt i deres hverdagsagtige skæmt siger de ofte drøje sandheder, som næsten altid rammer plet. Disse letsindige ånder myldrer i massevis omkring os og griber enhver lejlighed til at blande sig i meddelelserne. Sandheden er det, de mindst bryder sig om, og derfor fornøjer de sig, skadefro som de er, med at narre dem, som er svage eller indbildske nok

til at tro dem på deres ord. De mennesker, som synes godt om sådanne meddelelser, lukker naturligvis derved døren op for de letsindige og bedrageriske ånder. De alvorlige ånder fjerner sig, ligesom blandt os de seriøse mennesker forlader et selskab, der består af ubesindige og fremfusende personer.

Seriøse meddelelser

136. De seriøse meddelelser udmærker sig ved alvoren i deres indhold så vel som i måden, hvorpå de gives. Enhver meddelelse, som er fri for letsindighed og vulgaritet, og som har et nyttigt formål, selvom det kun er af privat interesse, er i sig selv seriøs. Men disse meddelelser er derfor ikke altid fri for fejltagelser. De seriøse ånder er ikke alle i lige grad oplyste. Der er mange ting, de er uvidende om og i god tro kan tage fejl af. Derfor anbefaler de virkeligt ophøjede ånder os altid at underkaste alle meddelelser en streng og fornuftig kontrol.

Det gælder da om at skelne mellem de seriøse sande og seriøse falske meddelelser, hvilket ikke altid er så let, for netop ved hjælp af det alvorlige sprog søger visse indbildske ånder eller ånder, der foregiver at være mere vidende end de er, at vinde indpas for de mest forføjede anskuelser og absurde teorier. Og for at skaffe sig større tiltro og betydning blandt os smykker de sig med agtværdige navne. Dette er en af de største farer for den praktiske spiritistiske videnskab. Vi vil senere komme tilbage hertil og beskrive de nødvendige forholdsregler, man skal iagttage i en vigtig sag, samtidig med at vi vil forklare, hvordan man kan beskytte sig mod faren for falske meddelelser.

Belærende meddelelser

137. De belærende meddelelser er seriøse meddelelser, hvis hovedformål er åndernes undervisning vedrørende naturvidenskab, moral, filosofi osv. Meddelelserne er mere eller mindre dybsindige, og står i forhold til det udviklingstrin og den frigjorthed fra materien, som ånden har nået. For at kunne drage fordel af disse meddelelser må de være regelmæssige og følges med udholdenhed. De seriøse ånder knytter sig til de personer, som vil oplyses, og hjælper dem, mens de overlader til de letsindige ånder at more de tilhørere, som i disse manifestationer kun ser en flygtig adspredelse. Det er netop gennem regelmæssigheden og hyp-pigheden i meddelelserne, at man lærer at vurdere moralen og forstanden hos de ånder, man underholder sig med, og den grad af tillid, de fortjener. Behøves der erfaring for at kunne bedømme mennesker, er den måske i endnu højere grad nødvendig for at kunne bedømme ånder.

Når vi kalder disse meddelelser belærende, må vi forudsætte, at de er sande, for noget, der ikke er sandt, kan heller ikke være belærende, selvom det blev fremsagt i et nok så ærefrygtindgydende sprog. Til denne kategori vil vi da ikke henregne visse belæringer, hvis alvor kun ligger i formen, der tilmed ofte er svulstig og højtravende, hvorved ånder, der er mere indbildske end kyndige, håber at skabe en skinforestilling. Men da disse ånder ikke kan skaffe sig den grundviden, de mangler, kan de heller ikke blive i deres rolle længe. De røber hurtigt deres svage side, hvis meddelelserne fortsættes, eller man forstår at tilbagevise dem.

138. Ånderne kan meddele sig på sig på mange forskellige måder. Da ånderne virker på vores legemsdele og alle vores sanser, kan de åbenbare sig for vores syn, gennem følesansen ved følbare eller mere ubestemte indtryk, gennem høresansen ved larm, gennem lugtesansen ved en vellugt, hvis årsag vi ikke kender. Denne sidste måde at åbenbare sig på, er, skønt den er virkelig nok, dog den mest usikre på grund af de talrige risici for fejltagelser. Derfor vil vi heller ikke omtale den yderligere. Vi vil i stedet undersøge de vigtigste måder at få meddelelser på, og derved forstår vi en regelmæssig og stadig udveksling af tanker med ånderne, og det er gennem meddelelser ved banken, ord og skrift. Dem vil vi behandle i særlige kapitler.

KAPITEL 11

MEDDELELSER VED TEGN OG VED BANKEN

139. De første intelligente manifestationer opnåede man ved hjælp af banken (*typtologi*). Denne primitive metode vidnede om, at meddelelseskunsten endnu var i sin barndom. Hjælpemidlerne var begrænsede, og man var i meddelelserne indskrænket til enstavelsessvar som ja eller nej, der udtryktes ved hjælp af et bestemt antal bank eller slag. Denne metode har man som sagt senere udviklet og forbedret. Bankene fremkom på to måder ved hjælp af medier, som havde en særlig evne til at frembringe fysiske fænomener. Den første måde består i bevægelse af et bord, som løftes til den ene side og derpå falder ned og frembringer en banken med det ene ben. Hertil er det tilstrækkeligt, at mediet lægger sine hænder på kanten af bordet. Hvis mediet ønsker at kommunikere med en bestemt ånd, må der nødvendigvis ske en påkaldelse. Ellers vil enten den først ankomne ånd eller den, som er vant til at komme, møde op.

Når man nu f.eks. har bestemt, at ét bank betyder ja og to nej – dette kan man bestemme, som man vil – stiller man ånden de spørgsmål, som man ønsker besvaret. Vi vil senere komme ind på, hvilke spørgsmål man bør afholde sig fra at stille. Ulempen herved ligger i svarenes korthed og i vanskeligheden ved at stille spørgsmålet, så det kan besvares med et ja eller et nej. Hvis man f.eks. stillede ånden spørgsmålet: »Hvad ønsker du?« så ville den kun kunne svare med en sætning. Man må da hellere spørge: »Ønsker du noget?« Den vil da kunne svare ja. »Ønsker du det?« Svaret kan da blive nej og så fremdeles.

Meddelelser ved tegn (sematologi)

140. Man bør lægge mærke til, at ånden gennem denne udtryksmåde ofte anvender en slags mimik, dvs. giver bekræftelsen eller benægtelsen større eftertryk ved et stærkere slag. Den udtrykker også følelser, f.eks. heftighed ved larmende bevægelser, vrede og utålmodighed ved gentagen kraftig banken, ligesom et menneske, der i hidsighed stamper med foden, undertiden også ved at kaste bordet omkuld. Hvis den er velvillig og høflig, bøjer den bordet til en slags hilsen ved begyndelsen og slutningen af sit besøg. Vil den henvende sig til en bestemt person i selskabet, bøjer den bordet mod denne venligt eller heftigt, alt efter om den vil vise ham sin hengivenhed eller sin modvilje. Det er det, som kaldes *sematologi* eller meddelelse ved tegn, ligesom *typtologi* er meddelelse ved banken. Følgende er et mærkeligt eksempel på spontan anvendelse af sematologi:

En af vores bekendte opholdt sig en dag i sin dagligstue. Mens flere tilstedeværende personer i stuen beskæftigede sig med åbenbaringer, modtog han et brev fra os. Mens han læste brevet, kom det lille bord, som brugtes ved forsøgene, pludselig hen imod ham. Da han er færdig med at læse brevet, går han hen for at lægge det på et bord i den anden ende af stuen. Bordet følger efter ham og vender sig imod det bord, brevet ligger på. Overrasket over dette sammentræf tænker han, at der muligvis er en forbindelse imellem bordets bevægelse og brevet. Han spørger ånden, som svarer, at den er vores familieånd. Efter at manden havde fortalt os om denne hændelse, bad vi ånden sige os grunden til det besøg, den havde aflagt ham. Den svarede: »Det er naturligt, at jeg vil se de mennesker, du har forbindelse med, for at kunne give såvel dig som dem nyttige råd om nødvendigt.«

Ånden har altså villet tiltrække sig denne herres opmærksomhed og søgt en lejlighed til at lade ham vide, at den var til stede. En stum ville ikke have kunnet båret sig bedre ad.

Meddelelser ved banken (typtologi) – Alfabetiske bank

141. Det varede ikke længe, inden typtologien forbedredes og blev et mere fuldstændigt meddelelsesmiddel, nemlig den *alfabetiske typtologi*. Den består i at angive alfabetets bogstaver ved et antal slag. Man kan da sammensætte dem til ord, sætninger, ja hele samtaler. Efter en bestemt regel banker bordet så mange slag, som der må til for at angive hvert enkelt bogstav. Et slag betyder således a, to b osv. Samtidig nedskriver en tilstedeværende bogstaverne, efterhånden som de angives. Når ånden er færdig, antyder den det ved et i forvejen aftalt tegn.

Denne fremgangsmåde er, som man ser, meget langsom og kræver overordentlig lang tid til meddelelser af en vis længde. Nogle mennesker har dog haft tålmodighed nok til at benytte den ved diktater, der fylder flere sider. Efterhånden fandt man på forkortelser, der gjorde det muligt at skride hurtigere frem. Den fremgangsmåde, som er mest brugt, består i, at man foran sig har et allerede skrevet alfabet og en talrække. Mens mediet sidder ved bordet, følger en anden på samme tid med i alfabetet, når det drejer sig om et ord, eller i talrækken, når det drejer sig om et tal. Når han har fundet det nødvendige bogstav, banker bordet i det samme, og man nedskriver bogstavet, derpå begyndes på det andet, det tredje osv. Tager man fejl af et bogstav, gør ånden opmærksom derpå ved gentagne bank eller ved en bevægelse af bordet. Man begynder da forfra igen. Når

man har vænnet sig til metoden, går det efterhånden temmelig hurtigt. Der kan spares meget tid ved at gætte sig til slutningen af et påbegyndt ord, hvis betydning fremgår af sætningens indhold. Er man i tvivl, spørger man ånden, om man har gættet rigtigt, og den svarer da enten ja eller nej.

142. Alle de fænomener, vi ovenfor har angivet, kan frembringes på en endnu simplere måde ved banken i selve bordets træ uden nogen som helst ydre bevægelse. Ikke alle medier er i stand til at frembringe meddelelser på denne måde. Nogle medier kan kun opnå banken, ved at bordet vipper. Flertallet kan dog ved øvelse opnå den førstnævnte færdighed. Denne fremgangsmåde har den dobbelte fordel at være den hurtigste og at vække mindre mistanke, end når bordet vipper, som jo kan tilskrives en vilkårlig indvirkning. Rigtignok kan den indre banken også efterlignes af falske medier. Selv det bedste fænomen kan efterlignes, uden at man kan finde noget bevis imod dets ægthed. (Se slutningen af denne bog i kapitlet: Om bedragerier og kneb).

Hvor meget man end har forbedret denne fremgangsmåde, kommer den ikke på højde med skriftens hurtighed og lethed, og derfor benytter man den nu meget lidt. Som fænomen er den indre banken i bordet imidlertid meget interessant, særlig for begyndere. Den har især den fordel, at den på en afgørende måde beviser en fuldstændig uafhængighed af mediets tanke. Man får ofte så uforudsete og rammende svar, at man på forhånd må være fast besluttet på ikke at ville overbevises for ikke at overgive sig over for noget så indlysende. Derfor virker denne fremgangsmåde særdeles overbevisende på mange tvivlere. Men ånderne holder ikke af, hverken ved denne eller

andre metoder, at være genstand for nysgerriges luner og sættes på prøve med ligegyldige spørgsmål.

143. For bedre at kunne bevise meddelelsernes uafhængighed af mediets tanke har man opfundet forskellige redskaber bestående af skiver, på hvilke man har malet bogstaver ligesom på skiverne ved den elektriske telegraf. En viser, som mediets indflydelse sætter i bevægelse ved hjælp af en ledende tråd og en trisse, peger på bogstaverne. Disse redskaber kender vi kun fra de tegninger og beskrivelser, som er blevet offentliggjort i Amerika. Vi kan derfor ikke udtale os om deres værdi, men selve deres indviklede natur er efter vor mening en ulempe. Mediets uafhængighed er jo lige så godt bevist ved de indre bank i bordet og ved det uforudsete i svarene, ja endnu bedre end ved alle de materielle hjælpemidler. Skeptikerne, der altid er tilbøjelige til at se snyd og fælder overalt, bliver endnu mere mistroiske ved anvendelsen af en eller anden særegen mekanisme end ved det første det bedste bord uden nogen som helst hjælpemidler.

144. Et endnu simplere redskab, som imidlertid let kan misbruges, er Girardin-bordet, som vi vil kalde det, til erindring om at fru Emile de Girardin benyttede det ved de talrige meddelelser, hun fik som medium. Dette apparat består af en bevægelig rund bordplade med en diameter på ti til femten tommer, der let og frit drejer sig på sin akse ligesom en roulette. På overfladen og omkredsen er der ligesom på en urskive skrevet bogstaver, tal og ordene ja og nej. I midten er der en fast viser. Mediet sætter sine fingre på randen af pladen, som drejer sig og standser, når det bestemte bogstav er ud for viseren. Man

nedskriver de angivne bogstaver og danner derved hurtigt ord og sætninger.

Bordet glider vel at mærke ikke under fingrene, men fingrene bliver liggende på bordet og følger dets bevægelse. Måske ville et kraftigt medium kunne opnå, at bordet bevægede sig uden kontakt med mediet. Vi tror, det er muligt, men har aldrig været vidne dertil. Hvis forsøget kunne gøres på denne måde, ville det være uendelig mere slående, fordi det ville fjerne enhver mulighed for, at der skulle være snyd med i spillet.

145. Der står tilbage for os at korrigere den meget udbredte fejltagelse at forveksle bankeånderne med alle de ånder, som meddeler sig ved bank og slag. Typtologien er et meddelelsesmiddel som ethvert andet og ikke mere uværdigt for de ophøjede ånder end skrift og tale.

Alle ånder, hvad enten de er gode eller mindre gode, kan da benytte sig deraf lige så vel som af andre meddelelsesmåder. Det, som kendetegner de ophøjede ånder, er tankens højhed og ikke det redskab, de benytter for at meddele den. Rimeligvis foretrækker ånderne de mest bekvemme og især de hurtigste metoder, men i mangel af blyant og papir anvender de uden betænkning et almindeligt 'talende bord'. Beviset herpå er, at man ved denne metode modtager de mest ophøjede meddelelser. Når vi ikke anvender det talende bord, er det ikke, fordi vi ser ned på det som metode, men kun fordi det som fænomen har lært os alt, hvad vi kan lære af det, så vi ikke behøver yderligere overbevisning, og fordi de meddelelser, vi modtager, lange som de er, kræver en hurtighed, der er uforenelig med typtologien.

Ikke alle de ånder, som banker, er altså bankeånder. Betegnelsen

bankeånder bør være forbeholdt dem, man kunne kalde »professionelle bankeånder«, og som ved hjælp af denne metode ønsker at lave narrestreger for at more et selskab eller plage det med deres påtrængenhed. Fra disse ånder kan man nok undertiden vente interessante, men aldrig dybsindige meddelelser, og det vil derfor ikke være umagen værd at stille dem spørgsmål om videnskabelige eller filosofiske emner. Deres uvidenhed og lave trin har med rette gjort dem fortjent til den benævnelse, de andre ånder har givet dem, nemlig »åndeverdenens gøglere«. Lad os dog tilføje, at selvom de handler for egen regning, benyttes de også som hjælpere for de højere ånder, når disse ønsker at frembringe fysiske manifestationer.

KAPITEL 12

DEN DIREKTE SKRIFT - ÅNDELYDE

Direkte skrift (pneumatografi)

146. Den direkte skrift (*pneumatografi*) frembringes af ånderne uden noget mellemed. Den adskiller sig fra psykografien, som er en formidling af åndens tanke ved hjælp af et skrivende medium.

Det fænomen, som viser sig ved den direkte skrift, er et af de mest ejendommelige inden for spiritismen, men hvor usædvanligt det i begyndelsen syntes at være, er det dog i dag en godtgjort og uomtvistelig kendsgerning. Ligesom teorien er nødvendig for at forklare de spiritistiske fænomener i almindelighed, er den det måske endnu mere i dette tilfælde, der er et af de mest besynderlige, som vi endnu har oplevet. Men så snart man har forstået princippet bag fænomenet, forekommer det ikke længere så overnaturligt.

I begyndelsen var man meget skeptisk over for dette fænomen, og den første tanke var, at det var bedrageri. Enhver kender sikkert virkningen af det såkaldte usynlige blæk, som først er helt usynligt, men som efter nogen tid bliver synligt. Det kunne jo være, at nogen havde søgt at udnytte folks godtroenhed, for vi kan ikke påstå, at det aldrig er sket. Vi er tværtimod overbeviste om, at visse mennesker har brugt forskellige kneb, enten til egen fordel eller afanfængelighed eller for at få folk til at tro på deres magt.

Men blot fordi et fænomen kan efterlignes, vil det være urimeligt at konkludere, at fænomenet ikke kan forekomme.

Nu har man f.eks. fundet metoder til at efterligne somnambulens klarsynethed for at skabe skinforestillinger. Men fordi tryllekunstnere har optrådt med denne kunst på alle markeder, er man så berettiget til at antage, at der ikke findes virkelige somnambuler? Fordi visse købmænd sælger forfalsket vin, er det så en grund til at antage, at der ikke findes ægte vin? Således forholder det sig også med den direkte skrift. De forholdsregler, man har taget for at sikre sig, at der her er tale om virkelige kendsgerninger, er for resten meget simple og lette, og på grund af disse forholdsregler kan man i vore dage ikke tvivle på rigtigheden af den direkte skrift.

147. Da den direkte skrift uden mellemlid af medier er en af åndens særlige egenskaber, og da ånderne altid har været til og altid har fremkaldt de forskellige fænomener, vi kender, så har de lige så vel kunnet frembringe den direkte skrift i oldtiden som i vore dage. Således kan man nu forklare, hvordan de tre ord kom til syne i Baltazars Gildesal. Middelalderen, som var så rig på gådefulde undere, der imidlertid blev søgt tilintetgjort i asken fra bålene, har uden tvivl også kendt til den direkte skrift, og det var måske ud fra det kendskabet til de ændringer ånderne kan lade materien undergå, som vi har omtalt i kapitel 8, at datidens alkymister fandt frem til teorien om metallernes forvandling.

Hvad man end har opnået i de forskellige tidsaldrer, er det først efter at de spiritistiske manifestationer er blevet almindelige i de senere år, at man for alvor har beskæftiget sig med spørgsmålet om den direkte skrift. Fænomenet blev første gang beskrevet i Paris af Baron de Güldenstubbé, i et meget interessant værk med et stort antal gengivelser af de meddelelser,

han har fået med direkte skrift. *) Fænomenet har allerede været kendt i nogen tid i Amerika. Baron de Güldenstubbes stilling i samfundet, hans uafhængighed, den agtelse, han nyder i de dannede kredse, fjerner enhver mistanke om forsætligt bedrag, da han ikke har haft en personlig interesse i sagen. Man kunne meget snarere tro, at han var offer for indbildning, men her imod kan man indvende, at det samme fænomen er opnået af andre personer, der har taget alle fornødne forholdsregler for at sikre sig mod bedrageri og fejlagtige fortolkninger.

**) »Åndernes og deres åbenbaringers virkelighed, bevist ved den umiddelbare skrifts fænomen.« Af Baron de Güldenstubbe. Et oktavbind med femten tavler og 93 afbildninger.*

148. Ligesom de fleste ikke-spontane spiritistiske fænomener fremkaldes den direkte skrift ved andagt, bøn og påkaldelse. Man har ofte fremkaldt fænomenet i kirker, på grave, ved foden af statuer eller billeder af de personer, man påkalder. Det er klart, at selve stedet ikke har anden indflydelse, end at påkaldelsen sker med større andagt, og at tankerne er mere koncentrerede. Det er bevist, at man lige så godt kan fremkalde direkte skrift under andre omstændigheder og på ethvert andet sted, selv på et simpelt bord, hvis man blot opfylder de moralske betingelser og er i besiddelse af de nødvendige mediumistiske evner.

I begyndelsen påstod man, at det var nødvendigt at lægge en blyant ved siden af papiret. Fænomenet kunne da forklares indtil et vist punkt. Når man ved, at ånderne frembringer en bevægelse og flytning af genstande, at de griber dem og undertiden slynger dem gennem rummet, da kunne de lige så godt gribe

blyanten og bruge den til at skrive bogstaver med. Når ånderne kan bevæge en blyant med mediets hånd eller et lille bord og andet som mellemed, må de ligeledes kunne gøre det direkte. Men man erkendte snart, at en blyant ikke var nødvendig, og at et simpelt sammenfoldet eller ikke-sammenfoldet stykke papir var tilstrækkeligt. Efter nogle minutters forløb fandt man bogstaver skrevet derpå. Her skifter fænomenet fuldstændig udseende og kaster os ind i en hel ny tingenes orden. Disse bogstaver er skrevet med et for os ukendt stof, og da man ikke har forsynet ånden med dette stof, må den jo selv have dannet det. Men hvorfra har den fået det? Det er gåden, der skal løses.

Vi henviser til de forklaringer, vi har givet i kapitel 8, afsnit 127 og 128. Her finder man en fuldstændig teori angående dette fænomen. I den direkte skrift anvender ånden ikke vores materialer eller vores redskaber. Den danner selv det stof og de redskaber, som den har brug for, idet den henter sit materiale i det oprindelige universelle element ved, efter sin vilje, at lade det undergå de ændringer, som er nødvendige til det fænomen, den vil frembringe. Den kan da lige så godt danne en rød blyant, tryksværte eller blæk som en sort blyant. Ja, vi har endda set eksempler på typografiske bogstaver i kraftig relief. En herre, som vi kender, har en datter på 12-13 år, der har fået hele sider nedskrevet med et stof, som ligner kridtfarver.

149. Det er det resultat, som fænomenet med tobaksdåsen har ført os frem til. Vi har beskæftiget os indgående med studiet af tobaksdåsen, fordi vi derved har fået lejlighed til at undersøge en af spiritismens vigtigste love, og kendskabet til denne lov kan forklare mere end én gåde, også i den synlige verden. Vi ser således, at en kendsgerning, hvor dagligdags den end ser ud,

kan føre til forøget oplysning. Alt kommer an på omhyggelig iagttagelse, og den kan enhver foretage lige så godt som vi, når blot man ikke indskrænker sig til at se virkningerne uden at søge årsagerne til dem. Når vores tro dag for dag bestyrkes, er det fordi vi vil forstå. Søg at bringe folk til at forstå, hvis I vil vinde tilhængere, der tager sagen alvorligt. Forståelsen af årsagerne har også et andet vigtigt resultat, nemlig at kunne drage en grænselinje mellem sandhed og overtro.

Hvad angår værdien af den direkte skrift, må vi indrømme, at dens væsentligste nytte indtil nu har været materielt at bekræfte en vigtig kendsgerning, nemlig indgriben af en skjult magt, som i den direkte skrift har fundet en ny måde at åbenbare sig på. Men de meddelelser, som man på denne måde opnår, er sjældent omfattende. De er ofte spontane og indskrænker sig til ord, setninger og uforståelige tegn. Man har fået dem på alle sprog: græsk, latin, syrisk, endog skrevet med hieroglyffer. Men de kommer endnu ikke på højde med de sammenhængende og hurtige meddelelser som skrift ved hjælp af et medium tillader.

Åndelyde (pneumatofoni)

150. Da ånderne kan frembringe larm og banken, kan de lige så godt frembringe skrig og alle slags lyde, der efterligner den menneskelige stemme såvel rundt om os som i luften. Dette fænomen kalder vi *pneumatofoni* eller åndelyde. Efter hvad vi kender til åndernes natur, kan man forestille sig, at nogle af dem, som er af en lavere orden, bilder sig ind, at de taler, som da de levede.

Man må vogte sig for at opfatte alle lyde, hvis årsag man ikke kender, f.eks. en susen for ørerne, som skjulte stemmer, eller

lade sig forlede af den tåbelige overtro, at susen for ørerne betyder, at der tales om en. Denne susen, hvis årsag er rent fysiologisk, har slet ingen betydning. Åndelydene udtrykker tanker, og det er alene herved, man kan forvisse sig om, at der ligger en intelligent og ikke en tilfældig årsag til grund for åndelydene. Man kan opstille som princip, at kun de fuldt ud intelligente virkninger kan bevise, at det er ånder, der står bag. Hvad de andre virkninger angår, er der en sandsynlighed på 100 mod 1 for, at de har en tilfældig årsag.

151. Det hænder meget hyppigt, at man i halvsøvn tydeligt hører, at der bliver udtalt ord, navne, ja undertiden hele sætninger, og det højt nok til at få os til at vågne. Selvom det i visse tilfælde kan være en virkelig åbenbaring, er fænomenet dog ikke tilforladeligt nok til, at man kan tilskrive det en lignende årsag som den, vi har omtalt i hallucinationssteorien i kapitel 6, afsnit 111 og frem. Hvad man hører på denne måde, fører ikke til noget. Anderledes forholder det sig, når man er fuldstændig vågen. Hvis det da er en ånd, man hører, kan man næsten altid udveksle tanker og indlede en regelmæssig samtale med den.

Åndelydene har to meget forskellige måder at ytre sig på. Undertiden er det en indre stemme, som taler til vores samvitighed. Skønt ordene er klare og tydelige, er der dog ikke noget materielt ved dem. Til andre tider kommer ordene udefra og er lige så tydelige, som om de kom fra et menneske ved siden af os. På hvilken måde åndelydsfænomenet end ytrer sig, er det næsten altid spontant og kan kun meget sjældent fremkaldes.

KAPITEL 13

ÅNDESKRIFT (PSYKOGRAFI)

*Indirekte skrift ved små kurve og planchetter –
Direkte eller håndskrevet skrift*

Indirekte skrift ved små kurve og planchetter

152. I forhold til andre videnskaber er udviklingen i den spiritistiske videnskab sket usædvanligt hurtigt. Der er kun gået få år, siden man anvendte de ufuldstændige metoder, der med et forslidt udtryk kaldtes 'de talende borde'. Nu kan man allerede kommunikere med ånderne lige så let og hurtigt, som mennesker kan kommunikere indbyrdes, og på samme måde, nemlig ved skrift og tale. Skriften har især den fordel, at den leverer beviser på en skjult magts mellemkomst og efterlader os noget materielt, som kan opbevares ligesom vores egen brevveksling. Det først anvendte kommunikationsmiddel mellem os og ånderne var et lille bræt eller en kurv forsynet med en blyant. I det følgende skal vi beskrive fremgangsmåden.

153. Vi har sagt, at et menneske, som er i besiddelse af en særlig evne, kan give et bord eller en anden genstand en roterende bevægelse. Lad os antage, at man i stedet for et bord anvender en lille kurv med en diameter på 6-8 tommer. (Det er ligegyldigt, hvilket materiale kurven er lavet af). Når man stikker en blyant igennem kurvens bund og sætter den godt fast med spidsen nedad og holder kurven i ligevægt, så spidsen af blyanten hviler på et ark papir, vil kurven begynde at bevæge

sig, så snart mediet lægger fingrene på randen af den. Men i stedet for at dreje rundt, føres blyanten i forskellige retninger på papiret, således at der dannes enten betydningsløse streger eller rigtige bogstaver. Når en ånd er påkaldt, og den ønsker at meddele sig, vil den ikke længere svare ved banken, men ved skrevne ord. Kurvens bevægelse er ikke mere vilkårlig som ved de drejende borde, den bliver nu intelligent. Når blyanten ved denne fremgangsmåde er kommet til slutningen af linjen, vender den ikke tilbage ad samme vej for at begynde på næste linje. Den fortsætter på en cirkelformet måde, således at den skrevne linje får form af en spiral. Man må vende papiret flere gange for at læse, hvad der er skrevet. Den skrift, som opnås på denne måde, er ikke altid læselig, da ordene ikke er adskilte, men mediet kan ved en umiddelbar intuition let tyde dem. Vi vil kalde denne kurv for topkurv.

154. Der er udviklet flere andre måder til fremkaldelse af åndeskrift ved hjælp af en kurv. Den mest bekvemme kalder vi kurven med næb. Den består i, at man på kurven sætter en træpind i hældende stilling. Pinden rager 4-6 tommer ud til den ene side på samme måde som bovsprydet på et skib. I et hul på den yderste ende af denne pind eller dette næb, sætter man en blyant fast, som er lang nok, til at spidsen kan hvile på papiret.

Når mediet nu har lagt fingrene på randen af kurven, bevæger hele apparatet sig. Blyanten skriver ligesom i de ovennævnte tilfælde, men med den forskel at skriften er mere læselig, at ordene er adskilte, og at linjerne ikke går i en spiral, men følger efter hinanden som i almindelig skrift, idet mediet let kan føre blyanten fra den ene linje til den anden. Man kan på denne

måde opnå afhandlinger på flere sider lige så hurtigt, som hvis man skrev med hånden.

155. Den intelligens, som handler, åbenbarer sig ofte ved andre utvetydige tegn. Når blyanten er nået til sidste linje på papiret, gør den en spontan bevægelse for at vende det. Hvis den vil tilbage til et sted, hvor der allerede er skrevet, enten på samme side eller på en anden side, søger den dette sted med spidsen af blyanten, ligesom man ville gøre det med fingeren, og dernæst understreger den det. Vil ånden henvende sig til en af de tilstedeværende, peger den med blyanten på vedkommende. For at fatte sig i korthed udtrykker den ofte ordene ja og nej ved bekræftende eller benægtende tegn, ligesom vi gør med hovedet. Hvis den vil udtrykke vrede og utålmodighed, slår den flere slag med spidsen af blyanten, så den ofte knækker.

156. I stedet for kurven anvender nogle et specielt ovalt bræt, den såkaldte planchette. Det er 7 tommer langt og står på tre ben, hvoraf det ene er en blyant, der er stukket igennem et hul i brættet. De to andre ben er forsynet med en lille rulle for lettere at kunne glide på papiret.

Ved alle disse apparater må der næsten altid være to personer til stede, men det er ikke nødvendigt, at den anden person er i besiddelse af mediumistiske evner. Han er blot til stede for at holde apparatet i ligevægt og lette arbejdet for mediet.

Direkte eller håndskrevet skrift

157. Den skrift, vi har opnået på den måde, der er beskrevet i afsnit 153-156, kaldes *indirekte psykografi* i modsætning til

direkte eller håndskrevet psykografi, der opnås ved hjælp af selve mediet. For at kunne forstå denne sidste fremgangsmåde må man vide, hvad der foregår under sådant et forsøg. Den fremmede ånd, som meddeler sig, virker på mediet. Under åndens indflydelse bevæger mediet sin arm og hånd mekanisk for at skrive, som regel uden at have den mindste anelse om, hvad der bliver skrevet. Mediets hånd virker på kurven og kurven på blyanten. Det er således ikke kurven, der bliver intelligent, den er et redskab, som bliver styret af en intelligens. Kurven er i virkeligheden kun en blyantholder, et mellemled mellem hånden og blyanten. Tag dette mellemled bort og lad mediet tage blyanten i hånden, og du vil få det samme resultat, men på en meget simplere måde, da mediet så skriver som sædvanligt. Derfor kan enhver, som skriver ved hjælp af en kurv, en planchette eller en anden genstand, også skrive direkte. Af alle kommunikationsmidler er skriften med hånden, der af nogle benævnes ufrivillig skrift, den letteste, mest simple og bekvemme, fordi den ikke kræver nogen forberedelse og fordi den ligesom almindelig skrift kan benyttes til længere meddelelser.

158. I åbenbaringernes første tid, hvor man endnu ikke havde klare begreber om emnet, udkom der flere skrifter med titlen: meddelelser via en kurv, en planchette, et bord osv. Nu ved man, hvor utilstrækkelige og urigtige disse udtryk er, rent bortset fra meddelelsernes lidet alvorlige karakter. Som vi lige har set, er bordene, planchetterne og kurvene i virkeligheden ikke andet end uintelligente redskaber, der, skønt de for et øjeblik er besjælet af et kunstigt liv, ikke kan meddele noget af sig selv. At tro at det er at tage virkningen for årsagen, redskabet for princippet, er det samme, som hvis en forfatter under titlen på sit værk,

skulle oplyse, om det var skrevet med en stålpen eller gåsefjer. Arten af disse redskaber er for resten ligegyldig. Vi kender en mand, der i stedet for topkurven, som vi har beskrevet, benyttede sig af en tragt som en snæver flaskehals, gennem hvilken han stak blyanten. Man kunne altså have fået meddelelser af en tragt eller – lige så godt – af en gryde eller et salatfad! Når meddelelserne gives ved slag med en stol eller en stok, har vi ikke længere et »talende bord«, men en »talende stol eller stok«.

Det er ikke redskabet, der har betydning, men derimod måden vi opnår meddelelserne på. Hvis meddelelserne sker ved skrift, kalder vi det *psykografi*, uanset arten af blyantholderen. Sker de ved bank eller slag, kalder vi det *typtologi*.

KAPITEL 14

MEDIER

Medier til fysiske virkninger – Mennesker med naturlig elektricitet – Sensitive medier – Hørende medier – Talende medier – Seende medier – Somnambule medier – Helbredende medier – Pneumatografiske medier

159. Enhver, som er mere eller mindre modtagelig for ånders indflydelse, er et medium. Denne egenskab er iboende mennesket, og er derfor ikke et specielt privilegium. Faktisk er der kun få mennesker, som ikke har en spire af den mediumistiske evne. Man kan da sige, at næsten alle er medier. Imidlertid kan denne betegnelse kun anvendes på dem, hvis mediumistiske evne er tydelig og viser sig i manifestationer af en vis styrke, hvilket afhænger af graden af følsomhed i den enkelte persons konstitution. Den mediumistiske evne ytrer sig imidlertid ikke på samme måde hos alle medier. Medierne har i almindelighed en særlig evne til at fremkalde en bestemt slags fænomener, og derfor findes der lige så mange forskellige medier, som der findes forskellige former for åbenbaringer. De vigtigste er: medier til fysiske virkninger, sensitive medier, hørende, talende, seende, somnambule, helbredende og pneumatografiske medier.

Medier til fysiske virkninger

160. Medierne til fysiske virkninger har især anlæg for at frembringe fænomener som bevægelse af livløse genstande, larm

osv. Man kan opdele dem i medier, der handler bevidst og af egen vilje, og medier, der handler ubevidst og spontant. (Se Anden del, kapitel 2 og 4).

Medier, der handler af egen vilje, er bevidst om deres evner til at frembringe spiritistiske fænomener. Denne evne, der er iboende mennesket, er som sagt langt fra til stede hos alle i samme grad. Men selvom det er meget få mennesker, der slet ikke har evnen, så er de, der formår at frembringe kraftige effekter - som f.eks. løft af tunge genstande, bevægelse af objekter, og frem for alt syner - endnu mere sjældne. De enkleste effekter er f.eks. rotation af genstande og banken eller slag, som frembringes ved, at genstandene løftes og falder ned igen. Det er dog værd at bemærke, at evnen til at kunne frembringe fysiske virkninger sjældent findes hos de medier, som mestrer mere avancerede meddelelsesmidler som f.eks. skrift og tale. I almindelighed forringes et medies evne på et område, i takt med at dets evner udvikles på et andet område.

161. Medier, som handler spontant, kaldes også naturlige medier og udøver deres indflydelse uden selv at vide det. De er ikke bevidst om deres evner, og ofte synes de ikke, at det usædvanlige, som foregår omkring dem, er bemærkelsesværdigt. Det udgør en del af dem selv, ligesom de mennesker, der er udstyret med det såkaldte »andet syn«, ikke selv har nogen anelse om det. Disse fænomener er værd at lægge mærke til, og man bør ikke undlade at samle og studere den slags kendsgerninger, som man bliver bekendt med. De viser sig hos folk i alle aldre og ofte hos små børn.

Denne evne er i sig selv ikke en sygelig tilstand og er uafhængig af personens almene sundhedstilstand. Hvis den, der

har evnen, er sygelig, skyldes det en anden årsag, og medicinsk behandling kan heller ikke fjerne evnen. I nogle tilfælde kan evnen være en følge af en legemlig svaghed, men den er aldrig en medvirkende årsag. Set ud fra et sundhedsmæssigt synspunkt, er der således heller ikke noget foruroligende ved den. Den eneste ulempe ved evnen opstår, hvis personen virker som et bevidst handlende medium og overanstrenger sine evner, for da vil der ske en alt for rigelig udstrømning af det vitale fluidum, og organerne vil som følge deraf svækkes.

162. Fornuften oprøres ved tanken om den psykiske og fysiske tortur, videnskaben har underkastet svage og fintfølelserne mennesker for at bevise eller afkræfte, om forekomsten af disse fysiske fænomener skyldes bedrageri fra deres side. Sådanne undersøgelser, som ofte udføres i en ond hensigt, er altid skadelige for en følsom person og kan medføre forstyrrelser i vedkommendes sind. At udføre disse eksperimenter er at lege med livet. Den upartiske og gode iagttager, behøver ikke at anvende sådanne metoder. Hvis man er fortrolig med de usædvanlige fænomener, der viser sig omkring denne slags patienter, ved man for øvrigt, at de snarere er af åndelig end af fysisk natur, og at naturvidenskaben derfor ikke kan give en forklaring på dem.

Netop fordi disse fænomener er af åndelig karakter, bør man samvittighedsfuldt undgå alt, hvad der kan overstimulere fantasien hos disse patienter. Man kender de ulykker, skræk kan forvolde, og man ville være mere forsigtig, hvis man kendte alle de tilfælde af sindssyge og epilepsi, som skyldes fortællinger om varulve og djævl. Hvilke ulykker ville man så ikke forvolde ved at beskyldte en følsom person for at være besat af djævelen?

De som udspreder sådanne forestillinger ved ikke, hvilket ansvar de påtager sig. De kan blive skyld i menneskers død. Det er ikke alene offeret, som lider derunder, men også hans omgivelser, som kan blive forskrækket ved tanken om, at deres hus er et tilflugtssted for djævlene. Det er denne skæbnesvangre uvidenhed, som igennem tiden har været skyld i så mange grusomme handlinger. Med en smule dømmekraft ville man imidlertid kunne have indset, at fordi man brænder legemet, som man tror, er besat af djævelen, brænder man ikke djævelen. Hvis man ville rydde djævelen af vejen, var det den, man måtte dræbe. Den spiritistiske lære, som forklarer os den sande årsag til alle disse fænomener, giver djævelen nådestødet. I stedet for at give næring til troen på djævelen bør man bekæmpe den, og det er såvel en moralsk som en menneskelig pligt.

Når en mediumistisk evne udvikler sig af sig selv hos et menneske, bør man lade fænomenet gå sin naturlige gang. Naturen er klogere end menneskene. Forsynet har sine hensigter, og det mindste væsen kan blive et redskab for de største planer. Man må dog indrømme, at dette fænomen undertiden antager et sådant omfang, at det bliver besværligt og trættende for alle.

De usynlige væsener, som røber deres tilstedeværelse ved følbare virkninger, er i almindelighed ånder af en lavere orden, som man kan beherske ved sin moralske overlegenhed, og det er denne overlegenhed, man skal søge at erhverve sig.

For at opnå denne overlegenhed må vedkommende udvikle sig fra at være et ubevidst medium, til at blive et bevidst virkende medium. Det foregår da på samme måde som ved somnambulismen. Man ved, at den naturlige somnambulisme sædvanligvis ophører, når den erstattes af den magnetiske somnambulisme. Man hindrer ikke sjælens frit virkende evne,

men man giver den en anden retning. Det samme gælder den mediumistiske evne. I stedet for at lægge hindringer i vejen for fænomenerne, hvilket sjældent lykkes og næsten altid er forbundet med fare, må man hellere opmuntre mediet til at frembringe fænomenerne bevidst og af egen drift, for derved at udøve myndighed over ånden ved at få den til at virke efter mediets vilje. Herved opnår mediet at beherske ånden og forvandler den undertiden fra en tyrannisk herre til et underordnet, ofte meget lydigt væsen.

En kendsgerning, som er værd at lægge mærke til, og som erfaringen viser, er, at i den slags tilfælde, har et barn lige så stor og ofte større myndighed end en voksen. Dette er endnu et bevis til støtte for det hovedsynspunkt i den spiritistiske lære, at ånden kun er barn, hvad legemet angår, og at dens udvikling er ældre end dens nuværende legeme og kan derfor give den overlegenhed over de ånder, som står lavere end den.

Mennesker med naturlig elektricitet

163. Under denne kategori af medier hører de personer, som har en vis mængde naturlig elektricitet, og som ved simpel berøring frembringer tiltrækning eller frastødning. Det vil imidlertid være urigtigt at betragte dem som medier, for den sande mediumistiske evne forudsætter en ånds mellemkomst, og forsøgene har i dette tilfælde bevist, at elektriciteten er den eneste drivkraft i disse fænomener. Denne besynderlige evne, som man næsten kunne kalde en svagelighed, kan dog undertiden forene sig med den mediumistiske evne, men ofte er den fuldstændig uafhængig. Som vi allerede har sagt, bevises åndernes mellemkomst kun ved fænomenernes

intelligente karakter. Hvis denne intelligente karakter ikke er til stede, bør man tillægge fænomenerne en ren fysisk årsag.

Sensitive medier

164. Således kalder man de mennesker, som er så modtagelige for indtryk, at de kan føle åndernes nærvær ved en ubestemt fornemmelse, en slags flygtig berøring på alle lemmer, som de ikke kan forklare. Denne særlige evne har ikke nogen bestemt karakter, idet alle medier nødvendigvis er modtagelige for indtryk, og den er således snarere en almindelig end en særlig egenskab. Det er denne grundlæggende egenskab der er nødvendig, for at alle de andre egenskaber kan udvikles. Den adskiller sig fra den rent fysiske og nervøse følsomhed, som den ikke må forveksles med. Der er nogle mennesker, hvis nerver ikke er følsomme, og som dog mere eller mindre stærkt mærker virkningen af åndernes nærvær, ligesom der er andre, meget følsomme mennesker, der ikke mærker noget.

Denne egenskab udvikles efterhånden med øvelsen og kan blive så fintfølede, at mediet ikke blot kan fornemme, om ånden, som er ved hans side, har en god eller dårlig karakter, men han kan også fornemme dens personlighed, ligesom den blinde kan mærke, hvilken person der nærmer sig. Det er gennem samkvemmet med ånderne, at mediet udvikler en raffineret følsomhed. En god ånd gør altid et blidt og behageligt indtryk. En ondsindet ånd derimod gør et ængstende og ubehageligt indtryk, som en uren lugt.

Hørende medier

165. De hørende medier hører åndernes stemmer. Som tidligere nævnt i afsnit 150 om åndelydene, er det undertiden en

indre stemme, der taler til samvittigheden. Undertiden er det en ydre, tydelig og klar stemme, som et levende menneskes. De hørende medier kan således indlede en samtale med ånderne, og når de er vant til at kommunikere med bestemte ånder, kender de dem umiddelbart på stemmen. Hvis man ikke selv har denne evne, kan man alligevel opnå kontakt med en ånd ved at benytte et hørende medium som mellemed.

Denne egenskab er meget behagelig, hvis mediet hører gode ånder, eller ånder det selv har påkaldt. Anderledes forholder det sig, hvis en lavtstående ånd trænger igennem og hvert øjeblik lader mediet høre ubehagelige og usømmelige ting. Da må mediet søge at skille sig af med en sådan ånd ved de midler, som vi skal omtale i kapitlet om besættelse.

Talende medier

166. De hørende medier kan kun videreformidle det, de har hørt, og er derfor ikke egentligt talende medier. De talende medier hører ofte ingenting. På dem virker ånden på taleorganerne ligesom den virker på hånden hos de skrivende medier. Ånden, som vil meddele sig, anvender det organ hos mediet, som er bedst egnet. Hos ét medium låner den hånden, hos et andet taleorganet, hos et tredje hørelsen. Det talende medium taler i almindelighed uden at være bevidst om, hvad det siger, og ofte taler det om ting, som ligger helt uden for dets forestillingsevne og viden. Selvom det er fuldkommet vågent og i normal tilstand, bevarer det sjældent erindringen om, hvad det har sagt. Kort sagt, er taleorganet hos mediet kun et redskab for ånden. Man kan benytte sig af det talende medium til at opnå forbindelse med ånden, ligesom man kan bruge det

hørende medium som mellemed. Nogle talende medier kan dog have en umiddelbar, åndelig erkendelse af det de siger, i det øjeblik de fremsiger ordene.

Seende medier

167. De seende medier kan se ånderne. Nogle seende medier kan udnytte evnen i normal tilstand, når de er vågne, og præcist huske hvad de har set. Andre har kun evnen i somnambul tilstand eller en tilstand, der grænser til somnambulisme. Denne evne er sjældent vedvarende, men er næsten altid en virkning af en øjeblikkelig og forbigående krisetilstand. Til de seende medier hører dem, som er begavet med det »psykiske syn«. (Udgivers note: Klarsyn. Se også afsnit 100). At kunne se ånderne i drømme kan være en følge af en slags mediumistisk evne, men nogle mennesker kan have disse drømmesyn, uden at være seende medier i egentlig forstand. Vi har forklaret dette fænomen i kapitel 6 om de synlige åbenbaringer.

Det seende medium tror at se med øjnene, men i virkeligheden er det sjælen, som ser, og det er grunden til, at de ser lige så godt med lukkede øjne som med åbne. En blind kan f.eks. se ånderne lige så godt som den, der har et fejlfrit syn. Det kunne være interessant at undersøge nærmere, om denne egenskab måske er hyppigere hos de blinde. Ånder, som har været blinde, har fortalt os, at mens de levede, opfattede de visse ting gennem sjælen og befandt sig ikke kun i et sort mørke.

168. Man må skelne mellem de tilfældige og spontane syner og så den egentlige evne til at se ånderne. De førstnævnte syner er hyppige, f.eks. når personer, vi har elsket eller kendt, afgår ved døden og kommer for at underrette os om, at de ikke

længere tilhører denne verden. Der er talrige eksempler på dette fænomen for ikke at tale om de syner, der viser sig under søvnen. Det kan også ske at slægtninge eller venner, som er døde for kortere eller længere tid siden, nu viser sig enten for at underrette os om noget, for at give os et råd eller bede om en tjeneste. Den tjeneste, ånden kan anmode om, består sædvanligvis i udførelsen af en handling, den ikke kunne udføre mens den levede, eller hjælp gennem bønner. Sådanne syner er enkeltstående fænomener og har altid en personlig karakter. De skyldes ikke den særlige evne, som ofte består i at kunne se en hvilken som helst ånd, selv den, der er os mest fremmed. Det er denne evne, som i egentlig forstand kendetegner de seende medier.

Blandt de seende medier er der nogle, som kun ser de ånder, man har påkaldt, og som de kan beskrive helt nøjagtigt. De kan indtil de mindste detaljer beskrive åndernes optræden, deres ansigtsudtryk, deres klædedragt, ja endog de følelser, som synes at besjæle dem. Hos andre seende medier er denne egenskab endnu mere udviklet, og de kan se hele den omgivende åndelige befolkning komme og gå, ja, man kunne sige ile til og fra deres beskæftigelser.

169. Vi overværede en aften, sammen med et meget godt seende medium, opførelsen af operaen »Oberon«. I salen var der et stort antal tomme pladser, hvoraf mange var optaget af ånder, som syntes at nyde forestillingen. Nogle ånder gik omkring blandt publikum og syntes at lytte til deres samtale. På teatret foregik der en anden scene: bag de optrædende var der flere gemytlige ånder, der morede sig med at efterabe deres bevægelser på en latterlig måde. Andre, mere alvorlige ånder, syntes at inspirere sangerne og anstrenge sig for at give dem energi.

En af ånderne befandt sig hele tiden i nærheden af en af solosangerinderne. Vi opfattede dens hensigter som letfærdige, og da tæppet var gået ned, påkaldte vi ånden. Da den kom til os, bebrejdede den os strengt vores overilede dom. »Jeg er aldeles ikke, som I tror,« sagde den, »jeg er hendes skytsånd og har til opgave at lede hende.« Efter at den i nogle minutter havde underholdt os på en meget alvorlig måde, forlod den os, idet den sagde: »Farvel, hun er nu på sit værelse, og jeg må af sted for at våge over hende.«

Vi påkaldte derpå Webers ånd, han, som er operaens komponist, og spurgte ham, hvordan han syntes, at hans værk blev udført. »Udførelsen er just ikke slet, men den er mat. Sangerne synger, dermed er alting sagt, men de savner inspiration. Vent,« tilføjede han, »jeg vil forsøge at give dem lidt af den hellige ild.« Derpå så man ham på scenen, svævende over sangerne. En strøm syntes at udgå fra ham og brede sig over dem. I dette øjeblik var der en synlig energiforøgelse hos de optrædende.

170. Vi vil nu nævne et andet tilfælde, der beviser den indflydelse, ånderne udøver på mennesker uden deres vidende. Vi overværede en aften en teaterforestilling sammen med et andet seende medium. Da vi havde indledt en samtale med en af de ånder, der ligeledes overværede forestillingen, sagde denne til os: »I kan nok se de to damer, der sidder alene i en af de forreste loger? Godt, jeg skal påtage mig at få dem til at forlade salen.« Derefter så vi den gå hen i den omtalte loge og tale til de to damer. Pludselig så damerne, som var aldeles optaget af skuespillet, på hinanden. De syntes at rådslå, og derpå gik de bort og kom ikke mere igen. Ånden gjorde da en komisk bevægelse for at vise, at den havde holdt ord, men da vi ikke så

den mere, kunne vi ikke få nogen yderligere forklaring af den.

Således har vi mange gange været vidne til den rolle, ånderne spiller blandt de levende. Vi har lagt mærke til dem på baller, ved koncerter, ved samtaler, begravelser, bryllupper osv. Overalt har vi fundet ånder, som ophidsede de dårlige lidenskaber, fremkaldte uenighed, vakte strid og bagefter glædede sig over deres bedrifter. Andre ånder søgte derimod at afværge disse ånders dårlige indflydelse, men uden held.

171. Evnen til at kunne se ånderne kan udvikles over tid, men for ikke at udsætte sig selv for at blive et offer for sin fantasi er det vigtigt at afvente evnens naturlige udvikling og ikke søge at fremskynde den. Når spiren til denne evne er til stede, vil den selv åbenbare sig.

Når vi har sagt, at de spontane syner er hyppige, har vi dermed ikke ment, at de er almindelige. Hvad de seende medier angår, er de endnu sjældnere, og man skal ikke blindt tro dem, som påstår at have denne evne. Det vil være klogest ikke at stole på dem, førend de ved afgørende beviser har godtgjort, at de virkelig har evnen. Vi taler ikke om dem, som har den latterlige mening, at der er »kugleånder« til, men om dem, der påstår at kunne se ånderne. Nogle mennesker kan i god tro tage fejl. Andre kan også af forfængelighed eller af egennytte give sig udseende af at være i besiddelse af denne egenskab. I hvert enkelt tilfælde må man derfor bedømme mediets karakter, moral og oprigtighed. Men det er især i den detaljerede beskrivelse af de enkelte syn, man bedst kan undersøge sagen, for der kan være detaljer, der ikke efterlader nogen tvivl, f.eks. den nøjagtige beskrivelse af ånder, som mediet aldrig har kendt, mens de levede. Følgende hændelse må betegnes som et sådant tilfælde:

En enke, hvis afdøde mand stod i hyppig åndelig forbindelse med hende, var en dag sammen med et seende medium, der kendte lige så lidt til enken som til hendes familie. Mediet sagde til hende: - »Jeg ser en ånd i Deres nærhed.« - »Åh« udbrode enken, »det er rimeligvis min mand, som næsten aldrig forlader mig.« - »Nej,« svarede mediet, »det er en dame i den og den alder, hun har håret sat op på den og den måde og har et hvidt bind om panden.« På dette kendetegn og på andre karakteristiske detaljer i beskrivelsen genkendte enken sin bedstemoder så nøje, at hun ikke kunne tage fejl, og dog havde hun slet ikke tænkt på bedstemoderen i det øjeblik. Hvis mediet blot havde villet foregive at besidde den mediumistiske evne, kunne det med lethed have gået ind på enkens forestilling, om at synet var hendes afdøde mand, som hun var så optaget af. I stedet beskrev mediet en dame med en speciel frisure, som det ikke kunne have nogen forestilling om. Denne kendsgerning beviser tillige, at det syn, der viste sig for mediet, ikke var en afspejling af en fremmed tanke.

Somnambule medier

172. Somnambulismen kan betragtes som en særlig form for mediumistisk evne, eller bedre udtrykt: det er to slags fænomener, som meget ofte er forenet. Somnambulen handler under indflydelse af sin egen ånd. Det er hans egen sjæl, som i frigjort tilstand ser, hører og føler ting, der ligger uden for de menneskelige sanser.*¹⁾ Hvad somnambulen meddeler os, henter han i sit eget indre. Hans anskuelser er i almindelighed mere rigtige i den somnambule end i den normale tilstand. Hans viden og indsigt er større, fordi hans sjæl er fri. Kort sagt: den somnambule tilstand er en slags forsmag på åndernes liv.

**) Udgivers note: Somnambule medier er ubevidste under trancen. De kan intet huske, når de kommer tilbage fra trancen.*

Mediet derimod er et redskab for en fremmed intelligens. Mediet er passivt, og hvad det siger, er ikke dets egen tanke. Kort sagt: somnambulen fremstiller sin egen tanke, mediet derimod en andens. Men en ånd, som meddeler sig gennem et medium, kan lige så godt gøre det gennem en somnambul. Ofte letter sjælens frigjorthed under den somnambule tilstand meddelelserne for ånden. Mange somnambuler ser ånderne fuldstændigt og beskriver dem med lige så stor nøjagtighed som de seende medier. De kan tale med dem og meddele os deres tanker. Deres udtalelser, hvoraf nogle overskrider grænserne for deres personlige viden, er ofte indgivet dem af andre ånder. Vi vil nu nævne et mærkeligt eksempel, som på den mest utvetydige måde viser os, hvordan somnambulens ånd og den fremmede ånd kan handle i fællesskab.

173. En af vores venner havde hos sig en somnambul dreng på 14-15 år med ringe intelligens og yderst begrænsede kundskaber. Ikke desto mindre havde drengen som somnambul givet beviser på en overordentlig åndelig klarhed og stor skarpsindighed. Han udmærkede sig i særdeleshed ved behandlingen af sygdomme og har foreskrevet mange kure, der blev betragtet som umulige. En dag undersøgte han en patient, hvis sygdom han beskrev fuldkommen nøjagtigt. - »Det er ikke alt,« blev der sagt til ham, »det gælder nu om at finde et lægemiddel.« - »Det kan jeg ikke,« svarede han, »min åndelige læge er ikke til stede.« - »Hvad mener du med din åndelige læge?« - »Det er ham, som meddeler mig lægemidlerne.« - »Så er det altså ikke dig selv,

som forstår, hvilke lægemidler der skal bruges?» - »Ih! nej, jeg siger jo, at jeg skal have det at vide af min åndelige læge.«

Denne somnambul kunne altså ved hjælp af sin egen ånd se sygdommen og behøvede ingen fremmed hjælp, men oplysning om lægemidlerne måtte han have hos en anden ånd. Da denne anden ånd ikke var til stede, kunne somnambulen ikke sige noget. Han var kun somnambul, men ved hjælp af sin åndelige læge blev han somnambult medium.

174. Den somnambulens klarsynethed er en evne, der er knyttet til kroppens konstitution, og som ganske er uafhængig af personens opdragelse, udvikling, ja selv af hans moralske standpunkt. En somnambul kan således være meget klarsynet og dog ude af stand til at besvare visse spørgsmål, når hans ånd kun er lidt udviklet. Når en somnambul taler i eget navn, kan hans udtalelser være gode eller slette, rigtige eller falske, vise større eller mindre takt og hensyn, alt efter hans egen ånds højere eller lavere udviklingsgrad. I dette tilfælde kan en fremmed ånd ved sin hjælp bøde på hans uformåenhed. Men en somnambul kan på samme måde som medierne understøttes af en løgnagtig, letsindig, ja endda en ondsindet ånd. I det hele taget er det især her, at mediets moralske egenskaber har stor indflydelse på at tiltrække de gode ånder.

Helbredende medier

175. Vi vil her kun omtale disse medier for at gøre opmærksom på dem, da dette emne kræver uddybende forklaringer, der er alt for vidtløftige for denne bog. Vi vil blot sige, at denne mediumistiske evne er en gave, som består i at kunne helbrede

ved simpel berøring, ved et blik eller ved en håndbevægelse uden anvendelse af noget lægemiddel. Man vil rimeligvis indvende, at dette ikke er andet end magnetisme. Det er klart, at den magnetiske strøm her spiller en betydelig rolle, men når man omhyggeligt undersøger dette fænomen, vil man let kunne se, at der ligger meget mere i det.

Den sædvanlige magnetisering er en sammenhængende, regelbundet og metodisk behandling. Ved de helbredende medier, derimod, viser fænomenerne sig ganske anderledes. Alle magnetisører er som regel i stand til at helbrede, når de blot forstår at gribe sagen rigtigt an, men hos de helbredende medier viser evnen sig spontant og nogle besidder den endog uden nogensinde at have hørt tale om magnetismen. Mellemløbet af en skjult magt, som skaber den mediumistiske evne, ses tydeligt under visse omstændigheder, især når man betænker at de fleste, som man med rette betegner som helbredende medier, tager deres tilflugt til bøn, hvilket er en sand påkaldelse.

176. Vi vil nu omtale de svar, vi har modtaget på følgende spørgsmål, som vi har fremsat for ånderne i denne sag:

1) Kan man betragte de mennesker, der er i besiddelse af den magnetiske evne, som en slags medier?

»Det kan du ikke være i tvivl om.«

2) Mediet er jo et mellemled mellem ånderne og mennesket, men magnetisøren, der henter sin kraft i sig selv, er jo ikke redskab for en fremmed magt?

»Det er en fejltagelse. Den magnetiske evne har ganske vist sit udspring i mennesket, men den øges ved indvirkningen

fra de ånder, som man kalder til hjælp. Hvis du f.eks. magnetiserer for at helbrede, og du da påkalder en god ånd, som interesserer sig for dig og din patient, vil den forøge din kraft og din vilje, den vil lede din strøm og give den de nødvendige egenskaber.«

3) Findes der ikke meget gode magnetisører, som ikke tror på ånder?

»Mener du da, at ånderne kun virker på dem, som tror på dem? De, der magnetiserer i en god sags tjeneste, får hjælp af gode ånder. Ethvert menneske, der nærer ønske om at gøre godt, påkalder dem uden at ane det, ligesom det ubevidst påkalder lavtstående ånder, når det ønsker noget ondt og har slette hensigter.«

4) Vil den, der har denne evne, og som tror på åndernes mellemkomst, udøve sin kraft med større virkning?

»Han vil kunne udføre gerninger, som du ville antage for mirakler.«

5) Findes der virkelig nogen, som har evne til at helbrede ved en simpel berøring uden at bruge strygninger?

»Ja, har du ikke talrige eksempler herpå?«

6) Spiller magnetismen i dette tilfælde nogen rolle, eller handler ånderne alene?

»Begge dele. Disse mennesker er sande medier, eftersom de handler under åndernes indflydelse.«

7) Kan denne evne overføres?

»Ikke evnen, men kendskabet til, hvad der er nødvendigt for at

kunne udøve den, hvis man har evnen. Man kan ikke vide, at man har evnen, hvis man ikke tror på, at den er blevet overført til os af en højere magt.«

8) Kan man blive helbredt ved bøn alene?

»Ja, undertiden, når Gud vil det, men måske er det bedst for den syge at lide i lidt længere tid, og så tror I, at jeres bøn ikke er hørt.«

9) Findes der i dette tilfælde særlige bønner, der er mere virksomme end andre?

»Kun overtroen kan finde særlig kraft i visse ord, og kun uvidende eller løgnagtige ånder kan vedligeholde overtroen ved at foreskrive formler. Det kan dog hænde, at anvendelsen af en formel kan hjælpe og vække tillid hos folk, der er lidet oplyste og ude af stand til at forstå rent åndelige spørgsmål. Men i så fald er det ikke formelen, der er virksom, men troen som styrkes ved at anvende formelen.«

Pneumatografiske medier

177. Pneumatografiske medier kalder man de medier, der har evnen til at modtage åndens direkte skrift, hvilket ikke alle skrivende medier kan. Denne evne er endnu den dag i dag meget sjælden. Den udvikles sandsynligvis ved øvelse men, som vi har bemærket, består dens praktiske nytte kun i, at den klart beviser en skjult magts mellemkomst i åbenbaringerne. Kun gennem erfaringen finder man ud af, om man har evnen. Man kan derfor anstille forsøg, og desuden kan man spørge sin skytsånd derom ved hjælp af andre meddelelsesmidler. Alt efter mediets

evne opnår man simple streger, tegn, bogstaver, ord, sætninger, ja endog hele sider. Sædvanligvis er det tilstrækkeligt at lægge et ark ombøjet papir et eller andet sted eller dér, hvor ånden har bestemt det, og lade det ligge dér ti minutter, et kvarter eller længere. Bøn og andagt er de væsentligste betingelser. Derfor kan man være sikker på, at det er umuligt at opnå direkte skrift i en kreds af mennesker, der er useriøse eller ikke er besjælet af sympatiske eller velvillige følelser. (*Se afsnit 146-147*).

KAPITEL 15

SKRIVENDE ELLER PSYKOGRAFISKE MEDIER

*Forskellige slags skrivende medier – Mekaniske medier –
Intuitive medier – Halvmekaniske medier – Beåndede eller
inspirerede medier – Forudanende medier*

Forskellige slags skrivende medier

178. Af alle åndelige kommunikationsmidler er håndskriften den mest enkle, mest bekvemme og velegnede. Ved hjælp af den kan man komme i forbindelse med ånderne lige så let og regelmæssigt som med mennesker, og hvad mere er, afslører ånderne derigennem tydeligt deres natur og udviklingsgrad. På grund af den lethed, hvormed ånderne udtrykker sig, åbenbarer de deres inderste tanker for os og sætter os således i stand til at bedømme dem og skatte deres værd. Evnen til at skrive er desuden den, som lettest udvikles hos mediet gennem øvelse.

Mekaniske medier

179. Hvis man undersøger de forskellige virkninger, der fremkommer ved bordets, kurvens eller planchettens bevægelser, kan man ikke være i tvivl om, at en ånd umiddelbart har virket på disse genstande. Kurven bevæger sig undertiden med en sådan kraft, at den slipper ud af mediets hænder. Undertiden vender den sig endog mod enkelte af de tilstedeværende for at slå dem. Til andre tider vidner dens bevægelser om en hjertelig følelse. Det samme sker, når blyanten holdes af mediets hånd.

Ofte bliver blyanten heftigt slynget langt væk, eller også bevæger mediets hånd sig krampagtigt og slår ligesom af vrede i bordet, samtidig med at mediet er ganske roligt og undrer sig over, at det ikke er herre over sig selv. Disse virkninger vidner dog altid om, at det er ufuldkomne ånder, der er til stede. De virkelig ophøjede ånder er altid rolige, værdige og velvillige, og hvis man ikke hører tilbørligt på dem, trækker de sig tilbage, og andre indtager deres plads. Ånden kan da umiddelbart udtrykke sin tanke, hvad enten det sker ved at bevæge den genstand, som mediets hånd betjener, eller ved at virke på selve mediets hånd.

Når ånden virker umiddelbart på mediets hånd, giver den mediet en impuls, der er helt uafhængig af dets vilje. Mediets hånd skriver derfor uafbrudt, så længe ånden har noget at sige og standser først, når ånden er færdig.

Det, der kendetegner dette fænomen, er at mediet ikke har den mindste bevidsthed om, hvad det skriver. Det er netop denne absolutte mangel på bevidsthed eller vilje, der er karakteristisk for de passive eller mekaniske medier. Denne evne er så meget desto vigtigere, fordi den ikke efterlader nogen tvivl om, at det, som skrives, er uafhængigt af mediets tanke.

Intuitive medier

180. Tankeoverføringen kan også finde sted ved hjælp af mediets ånd, eller snarere sjæl, eftersom vi med ordet sjæl mener den inkarnerede ånd. I dette tilfælde virker den fremmede ånd ikke på mediets hånd for at få den til at skrive. Den virker på mediets sjæl, med hvilken den går op i en højere enhed. Gennem denne impuls fra ånden styrer mediets sjæl hånden

og hånden igen blyanten. Lad os her lægge mærke til en vigtig ting. Den fremmede ånd kan ikke træde i sjælens sted, den har ikke magt til at fortrænge den. Ånden behersker sjælen uden dennes vidende, således at sjælen handler efter åndens vilje. I dette tilfælde spiller sjælen ikke nogen hel uvirksom rolle, da det er den, som modtager den fremmede ånds tanke og overfører den. I dette tilfælde er mediet bevidst om, hvad det skriver, selvom det ikke er dets egen tanke. Et sådant medium kaldes intuitivt.

Hvis det forholder sig således - vil man sige - har man intet bevis for, at det er den fremmede ånd der skriver i stedet for mediet. Det kan være vanskeligt at skelne mellem de to ting. Men man kan kende den overførte tanke på, at den aldrig er forudfattet. Den opstår, efterhånden som mediet skriver, og ofte står den i modstrid med mediets egne meninger og kan endog ligge uden for mediets kundskaber og evner.

Det mekaniske medium udfører sin rolle som en maskine. Det intuitive medium derimod fungerer som en tolk. For at kunne overføre tanken må mediet jo kunne forstå den og på en måde kunne tilegne sig den for at gengive den nøjagtigt, og dog er denne tanke ikke dets egen: den vandrer, så at sige, kun igennem dets hjerne. Netop således er det intuitive mediums rolle.

Halvmekaniske medier

181. Hos det helt mekaniske medium er håndens bevægelse uafhængig af viljen. Hos det intuitive medium er bevægelsen frivillig og overladt til mediet. Det halvmekaniske medium står midt imellem disse to. Det føler en indskydelse, som uden

dets vilje bevæger dets hånd, men på samme tid har det, efterhånden som ordene dannes, bevidsthed om, hvad det skriver. Hos det første medium følger tanken efter nedskrivningen. Hos det andet medium går tanken forud for nedskrivningen. Hos det tredje medium er de samtidige. De sidstnævnte medier er de mest almindelige.

Inspirerede medier

182. Enhver, som enten i normal tilstand eller i trance gennem tanken modtager meddelelser, der er forskellige fra ens egne forudfattede forestillinger, kan regnes for at høre til kategorien af de inspirerede medier. Disse medier er en afart af de intuitive medier med den forskel, at de ikke føler, at en skjult magt er til stede. Derfor er det for de inspirerede medier endnu vanskeligere at adskille deres egen tanke fra den, som er indgivet dem. Det karakteristiske for disse medier er især spontaniteten. Inspirationen kommer fra ånder, som virker på os i godt og ondt, og især fra dem, som vil os det godt, og som vi ofte gør uret ved ikke at følge deres råd. Inspirationen finder sted under alle livets forhold og viser sig i de beslutninger, vi tager. For så vidt kan enhver anses for medium, for vi har alle skytsånder og familieånder, som gør deres yderste for at indgive os gavnlige tanker. Hvis man altid huskede på sandheden heri, ville man oftere søge inspiration hos sin skytsånd i svære situationer, eller hvis man skal træffe vigtige valg.

Til denne slags medier kan også regnes personer, som uden at være begavet med en usædvanlig intelligens og uden at træde ud af deres normale tilstand, i visse øjeblikke får glimt af

intellektuel klarhed, således at de kan udtrykke sig og opfatte ting med en overordentlig lethed, ja endda i nogle tilfælde kan have en forudfølelse af kommende hændelser. I disse såkaldt inspirerede øjeblikke er der en rigelig tilstrømning af tanker, som følger efter hinanden og sammenkæder sig så at sige af sig selv ved en ufrivillig og næsten feberagtig drift. Ja, det forekommer os, som om en højere intelligens kommer os til hjælp, og som om vores ånd bliver befriet for en byrde.

183. Alle typer af geniale mennesker som kunstnere, lærde, videnskabsfolk og digtere er sikkert meget udviklede ånder, som er i stand til at fatte og undfange store tanker. Det skyldes netop, at de ånder, som vil fremme visse tanker og ideer, anser disse geniale mennesker som velegnede til at udføre dem og indgiver dem derfor de nødvendige tanker. Derfor er disse genier også ofte medier uden at vide det. De har en ubevidst anelse om, at de får fremmed hjælp, for den der sætter sin lid til inspirationen foretager i virkeligheden en påkaldelse. Hvis de ikke håbede på at blive hørt, hvorfor råber de så ofte: »Min gode genius, hjælp mig!«

Følgende svar bekræfter denne påstand:

1) Hvad er den første årsag til inspiration?

»Det er en ånd, som meddeler sig gennem tanken.«

2) Har inspirationen kun til hensigt at åbenbare store ting?

»Nej, ofte angår den de mest dagligdags forhold. Du vil f.eks. gå et eller andet sted hen, men en indre stemme siger dig, at du ikke skal gøre det, fordi det vil være farligt for dig, eller den

råder dig til at gøre noget, som du ikke har tænkt på: det er inspiration. Der er vistnok kun få mennesker, som ikke i visse øjeblikke har været mere eller mindre inspirerede.«

3) Kan f.eks. en forfatter, en maler eller en musiker betragtes som medier i det øjeblik, de er inspirerede?

»Ja, for i disse øjeblikke er deres sjæl mere fri og løsgjort fra materien. Sjælen opnår derved atter nogle af de egenskaber, den havde som ånd, og modtager lettere meddelelserne fra de andre ånder, som inspirerer den.«

Forudanende medier

184. Forudanelse er et vagt kendskab til fremtidige begivenheder. Visse mennesker har denne egenskab i større eller mindre grad. Grunden til den kan ligge i et slags psykisk syn (se også afsnit 100, #19 og afsnit 167), som lader dem skimte følgerne af de nuværende hændelser og følge tråden i begivenhedernes gang, men ofte skyldes forudannelsen også okkulte meddelelser, og især i disse tilfælde kan man kalde dem, som er begavet med denne evne, for forudanende medier som er en variation af de inspirerede medier.

KAPITEL 16

SÆRLIGE MEDIER

Mediernes specielle egenskaber – Beskrivelse af de forskellige slags medier – Forskellige typer af skrivende medier

Mediernes specielle egenskaber

185. Udover de kategorier af medier, vi allerede har nævnt, findes der inden for den mediumistiske evne en uendelig rigdom af variationer, som omfatter de såkaldt særlige medier, der har specielle evner, som vi endnu ikke har omtalt. Vi ser her bort fra de egenskaber og den intelligens og viden, som ånden, der åbenbarer sig, er i besiddelse af.

Meddelelsernes karakter står altid i forhold til åndens natur og bærer præg af dens højere eller lavere udviklingsgrad, dens viden eller uvidenhed. Men selvom ånder kan stå på samme udviklingstrin, har hver enkelt ånd en tilbøjelighed til at beskæftige sig mere med én ting frem for en anden. Bankeånderne f.eks. holder sig mest til de fysiske åbenbaringer og blandt dem, som giver sig af med intelligente åbenbaringer, findes der digtere, musikere, tegnere, moralister, lærde, læger osv. Vi taler her om de mange ånder der befinder sig på et mellemtrin, for når ånderne har nået et vist udviklingstrin smelter deres anlæg sammen til én fælles fuldkommen enhed. Men ved siden af åndens egenskaber står mediets, som for ånden er et mere eller mindre bekvemt og smidigt redskab, hvori ånden ser de særlige egenskaber, som vi ikke kan vurdere.

Lad os opstille en lignelse: En meget dygtig musiker har flere

violiner. Almindelige mennesker synes, de er gode, men den fuldendte kunstner oplever en stor forskel mellem dem. Han opfatter de fineste nuancer og de mindste forskelligheder og vælger nogle af violinerne og vrager andre. Dette er han i stand til at gøre gennem sin intuition, som han vanskeligt kan forklare. Det samme er tilfældet med medierne. Skønt de som medier er ligestillede, vil ånden dog give snart det ene, snart det andet medium fortrinet, alt efter hvilke meddelelser, den vil give.

Således ser man f.eks. mennesker, der som medier skriver herlige digte, skønt de under almindelige forhold aldrig har evnet at sætte to vers sammen. Til gengæld ser man digtere, der som medier aldrig har kunnet skrive andet end prosa til trods for deres ønske. Det samme gælder for tegning, musik osv.

Der findes medier, som uden selv at have kendskab til videnskabelige emner, har et særligt anlæg for at modtage videnskabelige meddelelser, andre har anlæg for historiske studier, atter andre kan virke som tolk for moralske ånder. Kort sagt: hvor fleksibelt mediet end er, er det som regel bedst egnet til at modtage meddelelser af en bestemt kategori. Der er også medier, som holder sig inden for et bestemt emneområde, og som, når de kommer uden for det, kun får ufuldstændige, kortfattede og ofte falske meddelelser. Rent bortset fra mediernes anlæg kan ånderne foretrække at meddele sig gennem medier, som de har sympati for, ligesom de kan være mere uforbeholdne over for visse medier, udelukkende fordi de finder behag i dem.

186. Det er derfor en fejltagelse at tro, at man kan opnå gode meddelelser om alle slags emner, hvis man blot har et godt medium til rådighed, der endda skriver åndemeddelelser med den største lethed. Den første betingelse er, at man har tillid til

kilden, hvorfra disse meddelelser flyder, dvs. egenskaberne hos den ånd, som giver dem. Den anden og lige så vigtige betingelse er at tage hensyn til mediets egenskaber, som jo er det redskab, man giver ånden. Man må da granske mediets natur, ligesom man gransker åndens, for disse to forudsætninger er de væsentligste for at opnå et tilfredsstillende resultat. Der er en tredje betingelse, som spiller en lige så vigtig rolle, nemlig hensigten, oprigtigheden og den inderste tanke hos adspørgeren. Man må forstå, at en god meddelelse nødvendigvis må udgå fra en god ånd, at denne gode ånd må have et godt redskab for at kunne give meddelelsen, og at hensigten med spørgsmålet må behage ånden for at få den til at svare. Ånden, som læser tanken, bedømmer, om det fremsatte spørgsmål fortjener et alvorligt svar, og om den, som retter spørgsmålet til ånden, er værdig til at modtage svaret. I modsat fald spilder den ikke sin tid med at kaste perler for svin, og da får de letsindige og spottende ånder indpas, fordi de kun bekymrer sig lidt om sandheden og generelt bryder sig lige så lidt om hensigten som om midlerne.

Vi har nedenfor i afsnit 187-198 grupperet de forskellige slags medier efter årsager og virkninger, uden at klassificeringen skal opfattes som absolut. Vi minder udtrykkelig om, at nogle medier møder man hyppigt, andre derimod sjældent, og nogle endog kun undtagelsesvist. De forskellige betegnelser for medierne har vi fået af ånder, som i øvrigt har gennemset den følgende inddeling med særlig omhu og fuldstændiggjort den ved talrige iagttagelser og tilføjelser. Beskrivelsen af medierne er derfor helt og holdent åndernes arbejde. Vi har angivet åndernes iagttagelser med citationstegn, når vi har ønsket at fremhæve dem. Beskrivelserne skyldes for størstedelen ånderne Erast og Sokrates.

Beskrivelse af de forskellige slags medier

187. Man kan inddele medierne i to hovedkategorier:

Medier til fysiske virkninger, som kan fremkalde fysiske eller synlige fænomener.

Medier til intelligente virkninger, som i særlig grad kan modtage og gengive intelligente meddelelser.

Alle andre slags medier tilhører en af disse to kategorier og nogle hører ind under dem begge. Hvis man undersøger de forskellige fænomener, som er frembragt under mediers indflydelse, vil man se, at der i dem alle er en fysisk virkning, og at der som oftest knytter sig en intelligent virkning til den fysiske. Det er undertiden vanskeligt at bestemme grænsen mellem disse to virkninger. Medier til intelligente virkninger tjener i særlig grad som redskab for regelmæssige og sammenhængende meddelelser (*afsnit 133*).

188. Variationer der forekommer hos alle slags medier.

Sensitive medier: de mærker åndernes tilstedeværelse ved en særlig fornemmelse, som kan være generel eller individuel, vag eller tydelig. De fleste sensitive medier kan skelne mellem de gode og de laverestående ånder på det indtryk, ånderne gør på dem (*afsnit 164*).

»De sarte og meget sensitive medier bør afholde sig fra forbindelse med ånder, der er heftige eller gør et pinefuldt indtryk på grund af den anstrengelse, som følger deraf.«

Naturlige eller ubevidste medier: de fremkalder fænomenerne

spontant, uden deres vidende og vilje (*afsnit 161*).

Bevidste medier eller medier, der handler af egen fri vilje: de kan fremkalde fænomenerne af egen drift (*afsnit 160*).

»Hvor stærk deres vilje end er, kan de intet udrette, hvis ånderne vægrer sig ved at medvirke. Dette beviser, at indblanding af en fremmed magt er nødvendig ved disse fænomener.«

189. Særlige typer af fysiske medier.

Bankemedier eller typtologiske medier: de kan frembringe larm og banken med eller uden deres vilje. Disse medier er meget almindelige.

Motoriske medier: de frembringer bevægelse hos livløse genstande. De er meget almindelige (*afsnit 61*).

Flytte- og svævemedier: de kan få livløse legemer til at flytte sig gennem luften og svæve i rummet uden noget fast støttepunkt. Ja, nogle kan endog hæve sig selv. De er mere eller mindre sjældne, alt efter hvor fuldkomment fænomenet fremtræder. Fuldkomne flytte- og svævefænomener er meget sjældne (*afsnit 75 og 80*).

Medier til musikalske virkninger: de kan frembringe toner af musikinstrumenter uden at berøre dem. De er meget sjældne (*afsnit 74, spørgsmål 24*).

Medier til synlige åbenbaringer: de kan fremkalde luftige eller følbare syner, der kan ses af de tilstedeværende. De er meget sjældne (*afsnit 100, spørgsmål 27, og afsnit 104*).

Medier til apportfænomener: de kan være til hjælp for ånderne, når disse vil hente materielle genstande. De er en variant af de medier, der frembringer bevægelser og flytninger. De er meget sjældne (*afsnit 96*).

Natlige medier: de kan kun opnå visse fysiske effekter i mørke. Vi gengiver her et svar, som en ånd gav på spørgsmålet, om man kan betragte disse medier som en særlig variant.

»Ganske vist kan man betragte disse medier som en særlig art, men dette fænomen er dog snarere betinget af omgivelserne end af mediets eller åndernes natur. Jeg må tilføje, at nogle medier kan overvinde omgivelserne indflydelse, og at de fleste natlige medier ved øvelse kan opnå at virke så vel om dagen som om natten. Denne slags medier er sjældne, og jeg må tilføje, at på grund af mørket, der giver svindlerne fuld frihed i brugen af tryllekunster og bugtaleri m.v., har disse ofte misbrugt folks godtroenhed og givet sig ud for at være medier for at tjene penge. Men hvad magt ligger der i det? Såvel private som offentlige svindlere vil ubarmhjertigt blive afsløret, og ånderne vil vise dem, at de ikke bør blande sig i deres sager. Ja, jeg gentager, visse svindlere vil få over fingrene, så de nok skal miste lysten til at være falske medier. Det er kun et spørgsmål om tid.«

Erast

Pneumatografiske medier: de kan opnå direkte åndeskrift. Fænomenet er meget sjældent og overordentlig let at efterligne for tryllekunstnere (*afsnit 177*).

Helbredende medier: de kan ved håndspålægning og bøn helbrede og trøste.

»Denne evne er ikke specielt mediumistisk. Alle sande troende ejer den, hvad enten de er medier eller ej. Ofte er det kun den magnetiske kraft, der i særlige tilfælde er blevet styrket ved gode ånders medvirken« (*afsnit 175*).

Medier der kan vække og udvikle evnen hos andre til at skrive åndemeddelelser.

»Her er det snarere en magnetisk kraft, der virker, end hvad man i egentlig forstand kalder mediumistisk evne, for her er intet, som beviser en ånds mellemkomst. Dette fænomen må i alle tilfælde høre ind under kategorien af de fysiske virkninger.« (*Kapitel 17: Dannelsen af medier*).

190. Særlige typer af medier til intelligente virkninger. Forskellige egenskaber.

Hørende medier: de kan høre ånderne. De er ret almindelige (*afsnit 165*).

»Der er mange, der bilder sig ind at høre noget, som kun findes i deres egen fantasi.«

Talende medier: de taler under åndernes indflydelse. De er ret almindelige (*afsnit 166*).

Seende medier: de kan i vågen tilstand se ånderne. Det tilfældige syn af en ånd er under særlige omstændigheder temmelig hyppigt, men det vedvarende eller valgfri syn af ånder er meget sjældent (*afsnit 167*).

»Det er en evne, som strider mod organernes naturlige tilstand. Man skal derfor ikke altid tro på dem der siger, at de kan se ånder.«

Inspirerede medier: er dem ånderne indgiver tanker. Som oftest uden deres vidende, hvad enten det nu gælder de i livet almindeligt forekommende handlinger, eller det gælder det store åndsarbejde (*afsnit 182*).

Forudfølende medier: de har under visse omstændigheder en ubestemt intuition om kommende hændelser (*afsnit 184*).

Profetiske medier: de er en afart af de inspirerede eller forudfølende medier. Når Gud tillader det, modtager de med større nøjagtighed end de forudfølende medier åbenbaringer om kommende ting af almindelig interesse, som de har fået til opgave at underrette menneskene om til deres belæring.

»Er der sande profeter, så er der endnu flere falske, som antager deres egne indbildninger for åbenbaringer, hvis det da ikke er bedragere, som kun af ærgerrighed udgiver sig for profeter.«
(*Se Åndernes Bog, afsnit 624*).

Somnambule medier understøttes under deres somnambule tilstand af ånderne*) (*afsnit 172*).

*) *Udgivers note: Somnambule medier er ubevidste under trancen. De kan intet huske, når de kommer tilbage fra trancen.*

Trancemedier modtager i en trancetilstand åbenbaringer fra ånderne.

»Mange ekstatiske personer er offer for deres egen fantasi og bedrageriske ånder, som benytter sig af deres eksalterede tilstand. De, som fortjener fuldkommen tillid, er meget sjældne.«
Malende og tegnende medier maler eller tegner under åndernes

indflydelse. Vi taler her om dem, som frembringer seriøse værker. Visse medier, der ved drilleånders hjælp frembringer amatøragtige ting, som den tarveligste skoledreng ville skamme sig over, kan man ikke kalde male- og tegnemedier.

De letsindige og frivole ånder er efterlignere. Den gang de mærkelige tegninger af »Jupiter« fremkom, opstod der et stort antal medier, der indbildte sig at være tegnere. Drilleånderne morede sig med at lade disse frembringe de latterligste ting. Blandt andet var der en ånd, som ville overgå alle de andre billeder af »Jupiter«, om end ikke med hensyn til billedets skønhed så dog med hensyn til dets størrelse. Den lod derfor et medium male et billede, der var stort nok til at udfylde så mange ark papir, at det blev to etager højt. Andre ånder har ladet fremstille såkaldte portrætter, som i virkeligheden var karikaturer. (*Spiritistisk Tidsskrift, august 1858.*)

Musikmedier kan udføre, komponere eller skrive musikstykker under åndernes indflydelse. Blandt disse musikmedier er der mekaniske, halvmekaniske, intuitive og inspirerede medier. Dette gælder også medier for litterære meddelelser (*afsnit 189: Medier til musikalske virkninger*).

Forskellige typer af skrivende medier

191. 1. Inddeling efter virkemåden.

Skrivende eller psykografiske medier kan skrive frivilligt under åndens indflydelse.

Mekanisk skrivende medier er sådanne, hvis hånd følger en ufrivillig indskydelse, og som ikke har nogen bevidsthed om,

hvad de skriver. Disse medier er meget sjældne (*afsnit 179*).

Halvmekaniske medier er sådanne, hvis hånd skriver uvilkaarligt, men som, efterhånden som de skriver, får bevidsthed om de nedskrevne ord eller sætninger. Disse er de mest almindelige (*afsnit 181*).

Intuitive medier er sådanne, gennem hvis tanker ånderne meddeler sig, og hvis hånd føres ved mediets egen vilje. De adskiller sig fra de inspirerede medier ved, at disse sidste ikke behøver at skrive, mens det intuitive medium nedskriver den tanke, som i øjeblikket har meldt sig om et bestemt og fremkaldt emne (*afsnit 180*). »De er meget almindelige, men begår også fejltagelser, fordi de ofte ikke kan skelne mellem, hvad der kommer fra ånderne, og hvad der stammer fra dem selv.«

Flerskriftsmedier kan skrive med en håndskrift der ændrer sig alt efter hvilken ånd der meddeler sig, eller kan skrive med en skrift, der er identisk med den håndskrift, som ånden havde i levende live. Den første slags er meget almindelig. Den anden er sjældnere (*afsnit 219*).

Flersprogsmedier kan skrive eller tale på sprog, som er fremmede for dem. De er meget sjældne.

Udannede medier kan skrive, selvom de hverken har lært at læse eller skrive.

»Disse er sjældnere end de foregående, da de har en større fysisk vanskelighed at overvinde.«

192. 2. Inddeling efter evnernes udvikling.

Uerfarne medier er sådanne, hvis evner endnu ikke er fuldstændigt udviklede, og som mangler den nødvendige erfaring.

Uproduktive medier kan kun opnå ubetydelige ting: enstavel-sesord, pennestrøg eller bogstaver uden sammenhæng.

Færdigudviklede medier er sådanne, hvis mediumistiske evner er fuldstændigt udviklede, og som gengiver de meddelelser, de modtager, let, hurtigt og uden tøven. Det er indlysende, at dette resultat kun kan opnås ved øvelse. Hvad de uerfarne medier angår, er de stadig kun i stand til at gengive meddelelserne langsomt og med vanskelighed.

Kortfattede medier er sådanne, hvis meddelelser er korte og uudviklede, skønt de bliver gengivet med lethed.

Eksplícite medier, der uforbeholdent gengiver meddelelser og som besidder al den udførlighed og fuldstændighed, man kan vente af en fuldendt skribent.

»Denne evne beror på den lethed, hvormed mediets og åndens fluida kan udvides og kombineres. Ånderne søger disse medier for at behandle emner, som kræver større udredninger.«

Erfarne medier. Letheden i udførelsen opnås med vanen, som ofte erhverves på kort tid, mens erfaringen først opnås efter et indgående studium af alle de vanskeligheder, der forekommer i den praktiske spiritisme. Erfaringen giver mediet den dømmekraft, som er nødvendig for at kunne vurdere karakteren af de ånder, som åbenbarer sig, bedømme deres gode eller slette

egenskaber på de mindste tegn, og opdage bedrageriet hos de løgnagtige ånder, som skjuler sig under et skin af sandhed. Man forstår let, hvor vigtig mediets erhvervede erfaring er, uden hvilken alle de andre egenskaber er nytteløse. Ulykken er, at mange medier forveksler erfaringen, der er et resultat af studier, med selve evnen som beror på deres konstitution. De mener, at de er fuldkomne mestre, fordi de kan skrive med lethed. De lader hånt om alle råd og bliver et bytte for de løgnagtige og hykleriske ånder, som besnærer dem ved at smigre deres forfængelighed.

Fleksible medier har en evne, der gør, at de meget let kan anvendes til forskellige slags meddelelser, og at næsten alle ånderne kan åbenbare sig gennem dem enten af sig selv eller ved påkaldelse. »Denne type medier nærmer sig de sensitive medier.«

Foretrukne medier er dem, som en ånd foretrækker at åbenbare sig gennem, endog med udelukkelse af alle andre ånder. En sådan ånd svarer i stedet for de påkaldte ånder med mediet som mellemed.

»Dette skyldes altid en mangel på fleksibilitet hos mediet. Hvis det er en god ånd, kan den af sympati og i god hensigt knytte sig til mediet. Er det en lavtstående ånd, er det altid dens hensigt at gøre mediet afhængigt af sig. Dette kan snarere betragtes som en svaghed end som et fortrin hos mediet og er ikke langt fra at være en besættelse.«

Påkaldelsesmedier. De fleksible medier er naturligvis bedst egnede til denne slags meddelelser og til de mere omstændelige og detaljerede spørgsmål, som man ønsker at stille ånden. Der findes medier, som er ganske særligt velegnede til påkaldelser.

»Deres svar holder sig næsten altid inden for snævre grænser og kan ikke anvendes til udlægningen af mere generelle emner.«

Medier til spontane meddelelser modtager fortrinsvis spontane meddelelser fra ånderne, som viser sig for dem uden at være påkaldt. Når et medium har denne særlige evne, er det vanskeligt, ja undertiden umuligt, at bruge det til en påkaldelse.

»Imidlertid er disse medier bedre udrustede end de foregående. Forstå vel, at der med udrustning her menes hjernekapacitet, for der behøves ofte, eller rettere altid, en højere grad af intelligens for at kunne anvendes til spontane meddelelser end til påkaldelser. Ved de spontane meddelelser forstås her sådanne, som i sandhed fortjener dette navn, og ikke disse ufuldstændige fraser og banale tanker, som findes hos alle mennesker.«

193. 3. Inddeling efter kommunikationsmåde og specielle egenskaber.

Versskrivende medier modtager lettere end andre meddelelser affattet på vers. For dårlige vers er de temmelig almindelige, for gode derimod meget sjældne.

Poetiske medier modtager ikke vers, men de meddelelser, de får, har noget åndfuldt og følelsesladet over sig. Aldrig findes der nogen råhed i dem. De kan bedre end andre udtrykke blide og følelsesfulde stemninger. Alt i disse meddelelser er vagt, og det ville være unyttigt at spørge om noget bestemt. De er meget almindelige.

Omhyggelige medier. Deres meddelelser er i almindelighed præget af klarhed og præcision, der er nødvendig for detaljerede

og nøjagtige oplysninger. De er temmelig sjældne.

Litterære medier kendetegnes hverken ved de digteriske mediers vage eller ved de omhyggelige mediers klare udtryksmåde, men de udtaler sig med klogskab. Deres stil er fejlfri, elegant og ofte mærkværdigt veltalende.

Unøjagtige medier kan modtage mange fornuftige meddelelser og tanker af en høj moral, men deres stil er forvirret, unøjagtig og fuld af gentagelser og usammenhængende udtryk.

»Den uelegante stil skyldes generelt mangel på åndelig udvikling hos mediet, som da ikke er noget godt redskab for ånden. Ånden lægger dog kun lidt vægt på udtryksformen. For ånden er tanken det væsentligste, og I kan for åndens skyld give den hvilken form I vil. Dette gælder dog ikke de falske eller ulogiske ideer, en meddelelse kan indeholde. De er altid kun tegn på underlegenhed hos den ånd, som åbenbarer sig.«

Historiske medier har et særligt anlæg for formidling af historiske emner. Denne evne er som alle de andre uafhængig af mediets viden. Man ser jævne folk, endog børn, omhandle emner, der ligger langt over deres fatteevne. Det er en meget sjælden art af de omhyggelige medier.

Videnskabelige medier. Vi vil ikke kalde dem lærde, for de kan være meget uvidende, men ikke desto mindre er de særligt egnet til at modtage meddelelser om videnskabelige emner.

Lægevidenskabelige medier har den særlige opgave at tjene ånderne som tolk for lægevidenskabelige forskrifter. Man må

ikke forveksle dem med de helbredende medier, for de meddeler kun åndens tanke og har selv ingen healende kraft. De er temmelig almindelige.

Religiøse medier modtager især meddelelser af en religiøs karakter eller omhandlende religionsspørgsmål uafhængig af deres egen tro og levevis.

Filosofiske og moraliserende medier. Deres meddelelser omhandler generelt spørgsmål om moral og den højere filosofi. De moraliserende medier er meget almindelige.

»Alle disse forskellige medier har hver for sig de særlige evner, som kendetegner gode medier. I kan være overbevist om, at de, som har specielle anlæg for visse videnskabelige, historiske, lægevidenskabelige eller andre meddelelser, som ligger over deres sædvanlige fatteevne, har haft kendskab til disse ting i en tidligere tilværelse og bevaret det i skjult tilstand. Denne latente viden udgør en del af hjernens kapacitet, som ånden behøver for at åbenbare sig, idet den danner de bestanddele, som letter åndens adgang til at meddele sine egne anskuelser. Ånderne benytter disse medier, fordi de er mere intelligente og smidige redskaber end mennesker med et lavere intellekt.«

Erast

Medier til platte og uanstændige meddelelser. Disse ord beskriver den slags meddelelser, som visse medier sædvanligvis modtager, og karakteren hos de ånder, der giver dem. Enhver, der har studeret åndeverdenen i alle dens forskellige udviklingstrin, ved, at der findes ånder, der i ryggesløshed kan sammenlignes med de mest

fordærvede mennesker, og som finder fornøjelse i at udtrykke deres tanker i de mest plumpe udtryk. Andre mindre fordærvede ånder nøjes med platte udtryksmåder. Det er indlysende, at disse medier gerne vil befries fra den opmærksomhed og præference, som disse ånder »bærer« dem med. Man må være mentalt afsporet og have brudt med al sund fornuft for at kunne tro, at et sådant sprog kan være gode ånders værk.

194. 4. Inddeling efter mediets fysiske egenskaber.

Sindige medier skriver altid langsomt og uden at vise den mindste sindsbevægelse.

Hurtige medier skriver meget hurtigere end i deres normale tilstand. Ånderne meddeler sig til dem med lynets hast. Måske kan man sige, at de besidder en overflod af fluidum, som tillader dem straks at sætte sig i forbindelse med ånden. Denne egenskab kan dog have den ulempe, at skriften er meget vanskelig at læse for alle andre end mediet.

»Det er også meget anstrengende for mediet, fordi der forbruges alt for meget fluidum til ingen nytte.«

Krampagtige medier befinder sig i en næsten feberagtig ophidselse. Deres hånd og måske hele kroppen, er undergivet en skælven, de ikke kan kontrollere. Hovedårsagen hertil skal uden tvivl findes i kropskonstitutionen, men kan også skyldes karakteren hos de ånder, som meddeler sig gennem mediet. De gode og velvillige ånder indvirker altid på en mild og behagelig måde. De ufuldkomne ånders indvirkning kan derimod være pinefuld. »Disse medier bør kun sjældent benytte deres mediumistiske evne, da den kan skade deres nervesystem.«

195. 5. Inddeling efter mediernes moralske egenskaber.

Vi vil kun kort omtale denne inddeling for at gøre opmærksom på den og for fuldstændighedens skyld, idet vi vil komme nærmere ind på mediernes moralske egenskaber i kommende kapitler om *Mediernes moralske indflydelse*, om *Besættelse*, om *Åndernes identitet* og andre emner, som vi særlig vil gøre opmærksom på. Man vil dér kunne se den indflydelse, mediernes gode og mindre gode egenskaber kan have på meddelelsernes pålidelighed, og hvilke medier man med rette kan betragte som ufuldkomne medier eller som gode medier.

196. Mangelfulde medier.

Besatte medier, der ikke kan befri sig fra påtrængende og bedrageriske ånder, men som dog ikke lader sig narre af dem.

Forheksede medier misbruges, uden at vide det, af bedrageriske ånder og tager derfor fejl af de meddelelser, som de modtager.

Underkuede medier domineres moralsk og ofte fysisk af ond-sindede ånder.

Letsindige medier anvender ikke deres evne til et seriøst formål, men benytter den kun til morskab og leg.

Ligegyldige medier drager ikke nogen moralsk slutning af de meddelelser, de modtager, og tilpasser ikke deres opførsel og vaner derefter.

Indbildske medier er af den mening, at de alene står i forbindelse med højere ånder. De tror, de er ufejlbarlige, og betragter

alt, hvad der ikke kommer fra dem selv, som værdiløst og fejlagtigt.

Hovmodige medier er forfængelige over de meddelelser, de modtager. De mener ikke, at de kan lære mere af spiritismen, og tror ikke, at de lærdomme, de modtager fra ånderne, også angår dem selv. De vil ikke kun nøjes med de evner, de har, men mener at besidde dem alle.

Nærtagende medier er en afart af de hovmodige medier. De føler sig såret af de kritiske bemærkninger, deres meddelelser kan blive underkastet. De bliver vrede over den mindste modsigelse, og når de fortæller om de meddelelser, de modtager, er det kun for at lade sig beundre og ikke for at få andres mening derom. Ofte nærer de modvilje mod enhver, der ikke ubetinget roser dem, og undgår de selskaber, hvor de ikke kan føre ordet og angive tonen.

»Lad dem kro sig andetsteds og søge mere velvillige øren eller lad dem trække sig tilbage i ensomhed. De selskaber, der undrager deres nærværelse, lider intet stort tab.«

Erast

Begærlige medier udnytter deres evner som en indtægtskilde.

Ambitiøse medier udnytter ikke deres evne for penges skyld, men håber dog på en eller anden måde at opnå en social eller anden fordel af den.

Uærlige medier har i virkeligheden evnerne, men foregiver at

besidde evner, de ikke har, for at stige i anseelse. De som ikke har mediumistiske evner, men kun frembringer mediumistiske virkninger ved gøgl, kan man naturligvis ikke kalde for medier.

Egoistiske medier benytter kun deres evne til eget bedste og for sig selv personligt. De meddelelser, de modtager, holder de for sig selv.

Misundelige medier ser med ærgrelse, at andre medier skattes høiere end dem og er dem overlegne.

Til alle disse dårlige egenskaber svarer nødvendigvis lige så mange gode.

197. Gode medier.

Seriøse medier benytter kun deres evne til gode og nyttige formål. De mener, at de vanhelliger evnen, hvis de bruger den til at tilfredsstille de nysgerrige og de ligegyldige eller til småtterier.

Beskedne medier gør sig ikke til af de meddelelser, de modtager, hvor smukke disse end er. De betragter sig som udenforstående i forhold til meddelelserne og anser ikke sig selv som ufejlbarlige. De afviser ikke upartiske råd. De beder til og med om dem.

Opofrende medier forstår, at det sande medium har et kald at udføre, og hvis det er nødvendigt, må det ofre sine egne behov, vaner, fornøjelser, sin tid, ja selv sine materielle interesser for andres vel.

Pålidelige medier fortjener den største tillid, dels på grund af den lethed, hvormed de benytter deres evne, dels på grund af

deres egen karakter og endelig på grund af den ophøjede natur hos de ånder, som understøtter dem. Disse medier er mindst udsat for at blive bedraget. Vi vil senere få at se, at tilliden til medier og ånder ikke afhænger af de højagtede navne, visse ånder giver sig selv.

»I må forstå, at ved således at fremhæve mediernes gode og mindre gode egenskaber vækker I uvilje, ja endog fjendskab hos nogle af dem. Men det betyder ikke noget for sagen. Den mediumistiske evne vinder dag for dag større udbredelse, og det medium, der tager denne inddeling og bemærkningerne ilde op, beviser kun, at det ikke er et godt medium, dvs. at det støttes af lavere ånder. For, som jeg allerede har sagt, er det kun et spørgsmål om tid. De medier, som misbruger deres evne og benytter den til bedrag, vil komme til at lide under de sørgeligste følger. Sådan er det allerede gået nogle. De vil af egen erfaring lære, hvad det vil sige i de jordiske lidenskabers tjeneste at misbruge en gave, Gud har givet dem, alene for at de skulle udvikle sig i moralsk henseende.«

Erast

»Denne inddeling af medierne er af stor vigtighed, ikke alene for de seriøse medier, som ved at læse dette i god tro søger at undgå de farer, de er udsat for, men også for alle dem, som benytter medier, for de kan derved få et begreb om, hvad de med rimelighed kan vente sig af medierne. Enhver, der beskæftiger sig med åbenbaringer, burde altid have denne oversigt for øje tillige med oversigten over åndernes inddeling i grader. Disse to oversigter, der supplerer hinanden, indeholder alle lærens principper og vil, mere end man skulle tro, bidrage til at føre spiritismen ind på den rigtige vej.«

Sokrates

198. Inden for alle disse typer af mediumistiske egenskaber findes der endnu en uendelig mængde forskellige grader af styrke og intensitet. Man forstår derfor let, at det er sjældent, at et mediums evne er strengt begrænset til én eneste type. Et medium kan have flere evner, men en af dem er altid fremherskende, og det er denne særlige evne, mediet må søge at udvikle. Man begår en stor fejl ved at søge at udvikle en evne, man ikke har fra naturens side. Man skal fremdyrke de evner, man føler man har anlæg for. Ved også at forsøge at udvikle andre evner spilder man for det første sin tid, og for det andet svækker man måske eller i værste fald mister de evner, man har.

»Når anlægget eller spiren for en evne er til stede, åbenbarer det sig altid ved klare tegn. Hvis mediet blot holder sig til sit særegne anlæg, kan det udmærke sig og opnå store og smukke resultater. Ved at beskæftige sig med alt, opnår det intet godt. Læg også vel mærke til, at ønsket om at udsprede sine mediumistiske evner i det uendelige er et tegn på hovmod, som ånderne tager afstand fra. De gode ånder forlader den fordringsfulde, som således bliver et legetøj for løgnagtige ånder. Det er desværre ikke sjældent at se medier, der ikke er tilfredse med de gaver, de har fået, men som enten af forfængelighed eller af ærgerrighed tragter efter at komme i besiddelse af ualmindelige evner, som kan udmærke dem. Sådanne ambitioner berøver dem den mest værdifulde egenskab, nemlig den at blive pålidelige medier.«

Sokrates

199. Studiet af de forskellige slags medier er nødvendigt, ikke kun for medierne selv, men også for dem som ønsker at

benytte et medium til at påkalde en ånd. Det gælder om at vælge det medium, der stemmer mest overens med karakteren af den ånd, som man ønsker at påkalde, og de spørgsmål, man vil stille den. Ved at henvende sig til et tilfældigt medium udsætter man sig for at få ufuldstændige eller fejlagtige svar. Lad os gøre en sammenligning fra det daglige liv: Man stoler ikke på den første den bedste skribents dygtighed til at redigere, ja ikke engang til at referere, blot fordi han har lært at skrive. En musiker vil f.eks. lade udføre en sang han har komponeret. Han kan vælge mellem flere sangere, der alle er dygtige. Han vil imidlertid ikke tage den første den bedste, men vælger den, hvis stemme, udtryk og egenskaber bedst svarer til sangens karakter. Ånderne bærer sig ad på samme måde med medierne, og vi bør gøre som ånderne.

Endnu står tilbage at bemærke, at de beskrevne varianter af den mediumistiske evne, hvortil man kunne føje endnu flere, ikke altid er samstemmende med mediets egen karakter. Et medium, som af naturen er munter og glad, kan således få endog meget alvorlige meddelelser og omvendt. Det er endnu et tydeligt bevis på, at medierne handler under fremmed indflydelse. Vi vil senere behandle dette emne i *kapitel 20 om mediets moralske indflydelse*.

KAPITEL 17

UDVIKLINGEN AF MEDIER

*Udvikling af medieskabet – Forandring i skriften
– Tab og afbrydelse af den mediumistiske evne*

Udvikling af medieskabet

200. Vi beskæftiger os her især med de skrivende medier, fordi det er den mest udbredte mediumistiske evne, og desuden den enkleste og mest bekvemme måde til at opnå tilfredsstillende resultater. Desuden er det den mest efterstræbte evne. Uheldigvis har man endnu ikke været i stand til med sikkerhed at fastslå, om et medium har denne egenskab. De fysiske tegn, som man tidligere har antaget som bevis på, at en person har evnen, er ikke pålidelige. Man finder evnen hos børn og gamle, hos mænd og kvinder uanset deres temperament, sundhedstilstand og intellektuelle og moralske udviklingstrin. Der er kun én eneste metode til at overbevise sig om denne evnes tilstedeværelse, nemlig ved forsøg.

Som vi har set, kan man opnå skriftlige meddelelser ved hjælp af kurve, planchetter eller direkte med hånden. Denne sidste måde er den letteste, og man kan sige den eneste, som anvendes i dag. Derfor opfordrer vi til at koncentrere sig om den. Fremgangsmåden er ganske enkelt at tage blyant og papir og sætte sig i en skrivende stilling uden anden forberedelse. Men skal man være heldig, anbefaler vi nogle flere forholdsregler.

201. Hvad de praktiske forholdsregler angår, bør man først og

fremmest sikre håndens frie bevægelighed. Hånden bør ikke hvile direkte på papiret. Blyantspidsen skal kun berøre papiret ganske let, således at den kan skrive uden at møde modstand. Disse forholdsregler er dog kun for begyndere. Når man først har fået øvelsen og rutinen, vil man kunne skrive flydende og uden hindringer.

202. Det er ligegyldigt, om man benytter pen eller blyant. Visse medier foretrækker pennen, men den kan kun benyttes af dem, som er vant til at bruge den og skriver roligt. Nogle medier skriver så hurtigt, at det vil være næsten umuligt eller ubekvemt at bruge pen. Det samme er tilfældet, hvis skriften er afbrudt og uregelmæssig, eller hvis man har at gøre med heftige ånder, der hugger blyantspidsen i papiret, så den knækker og samtidig ødelægger papiret.

203. Enhver, der ønsker at blive medium, har et naturligt ønske om at komme i kontakt med ånderne af nærtstående personer. Man bør dog væbne sig med tålmodighed, for begyndere møder ofte fysiske vanskeligheder, som gør det umuligt at komme i forbindelse med en bestemt ånd. For at en ånd kan meddele sig, må der skabes forbindelse mellem åndens og mediets fluidum, og det sker ikke altid med det samme. Kun efterhånden som evnen udvikles, erhverver mediet sig lidt efter lidt den nødvendige dygtighed til at komme i forbindelse med den første ånd der melder sig. Det kan være, at den ånd, som mediet ønsker at kommunikere med, ikke befinder sig under så heldige betingelser, at den, til trods for sin tilstedeværelse, kan komme i forbindelse med mediet. Det kan også være, at den ikke har magt eller tilladelse til at efterkomme

den påkaldelse man har gjort. Derfor bør begynderen ikke hårdnakket påkalde en bestemt ånd med udelukkelse af alle andre, for det sker ofte, at den fluide forbindelse med ånden ikke kan oprettes, hvor meget sympati man end føler for den. Før begynderen tænker på at opnå meddelelser fra en bestemt ånd, må han søge at udvikle sin evne yderligere, og derfor bør han foretage en almindelig påkaldelse og især henvende sig til sin skytsånd.

Der findes ingen hellig påkaldelsesformel. Den, som påstår at kunne opstille en sådan, kan man uden videre betragte som en gøgler, for over for ånderne betyder formen intet. Påkaldelsen bør dog altid ske i Guds navn. Man kan fremsige den på følgende eller lignende måde: »Jeg beder den almægtige Gud om at tillade en god ånd at meddele sig til mig og lade mig skrive. Ligeledes beder jeg min skytsånd om at bistå mig og holde de bedrageriske ånder borte.« Man venter da på, at en ånd skal manifestere sig og lade en skrive et eller andet. Det kan nu hænde, at den ånd, man ønsker at komme i forbindelse med, manifesterer sig, men det kan også ske, at det er skytsånden eller en os ubekendt ånd. I alle tilfælde vil den normalt give sig tilkende ved at skrive sit navn. Men nu opstår spørgsmålet, om ånden virkelig er den, den udgiver sig for, og det er et af de spørgsmål, som kræver mest erfaring, for det er ikke kun begyndere, som er udsat for at blive bedraget. Vi vil behandle dette emne senere i et særligt kapitel.

Når man vil påkalde bestemte ånder, er det bedst i begyndelsen kun at henvende sig til de ånder, man ved, er gode og velvillige og har grund til at komme, som f.eks. slægtninge eller venner. I dette tilfælde kan påkaldelsen være således: »I den almægtige Guds navn beder jeg den og den ånd om at komme

i forbindelse med mig«, eller bedre: »Jeg beder den almægtige Gud om at tillade den og den ånd at komme i forbindelsen med mig«, eller enhver anden bøn, som indeholder den samme tanke. Det er også vigtigt, at de første spørgsmål stilles således, at svaret kan gives ved et simpelt ja eller nej, som f.eks.: »Er du til stede?« - »Vil du svare mig?« - »Kan du lade mig skrive?« osv. Senere bliver denne forsigtighedsregel overflødig. Det gælder i begyndelsen blot om at opnå en forbindelse. Spørgsmålene bør ikke være intetsigende og ikke dreje sig om sager af privat interesse, og modtagelsen af åndens svar skal ske med velvilje og sympati for den ånd, man henvender sig til.

204. Endnu vigtigere end påkaldelsesmåden, er det at udvise ro og andagt forenet med et brændende ønske og en fast vilje til, at det må lykkes. Ved vilje forstår vi ikke en ukoncentreret, kortvarig vilje, som let afbrydes af andre påvirkninger, men en vedvarende og udholdende vilje, der ikke forstyrres af febrilske ønsker. Andagten styrkes ved ensomhed, stilhed og udelukkelse af alt, hvad der kan adsprede. Der står endnu kun én ting tilbage, nemlig hver dag at gentage disse forsøg i ti minutter eller højst et kvarter i en fjorten dages tid, en måned, to måneder eller mere, hvis det er nødvendigt. Vi kender medier, som først er blevet udviklet efter et halvt års øvelse, mens andre med lethed kan skrive den første gang.

205. For at undgå unyttige forsøg kan man ved hjælp af et medium spørge sig for hos en seriøs og fremskreden ånd. Det er imidlertid værd at bemærke, at når man spørger ånder, om man har mediumistiske evner, svarer de næsten altid bekræftende, og derfor kan forsøgene ofte vise sig at være resultatløse.

Det er der en meget naturlig forklaring på. Man stiller et almindeligt spørgsmål til ånden, og den svarer på almindelig vis. Nu ved man jo, at der ikke er noget, som er mere elastisk end den mediumistiske evne, som kan vise sig i de mest forskellige former og grader. Man kan derfor være medium uden at opdage det og i en retning, man ikke tænker på. På det ubestemte spørgsmål: »Er jeg medium?« kan ånden svare ja. På et andet mere bestemt: »Er jeg skrivende medium?« kan den svare nej. Man må også tage den adspurgte ånds karakter i betragtning. Der er ånder, der er så ubetænksomme og uvidende, at de svarer overilet og helt hen i vejret. Derfor opfordrer vi til, at man henvender sig til de oplyste ånder, som i almindelighed gerne svarer på disse spørgsmål og angiver den bedste måde at gå frem på, hvis det er muligt at opnå, hvad man ønsker.

206. En ofte meget brugbar metode er at benytte et godt, skrivende, fleksibelt og allerede udviklet medium som hjælp. Når mediet lægger sin hånd eller sine fingre på hånden af den person, som skal skrive, vil hånden i de fleste tilfælde begynde at skrive straks. Man forstår jo nok, hvad det er der sker i dette tilfælde: hånden, som holder blyanten, bliver på en måde et tilbehør til mediets hånd, ligesom kurven eller planchetten ville være det. Derfor kan denne øvelse være meget nyttig, fordi den hjælper med at fjerne de fysiske hindringer og udvikler evnen, hvis den gentages regelmæssigt. Det er undertiden også nok at magnetisere armen og hånden stærkt på den, som vil skrive. Ofte er det endog nok, at magnetisøren lægger sin hånd på personens skulder, og vi har set den pågældende under denne indflydelse skrive straks. Det samme kan opnås uden berøring, alene ved viljen. Forståeligt nok spiller magnetisørens tillid til

sin egen evne en stor rolle for at opnå et resultat, hvorimod en magnetisør, der tvivler på sin kraft og evne, kun udretter lidt eller slet intet.

I øvrigt er det meget nyttigt for begynderen at have en erfaren medhjælper til at vejlede sig om de mange små forsigtighedsregler, man ofte forsømmer på bekostning af et hurtigt fremskridt, og især til at forklare, hvilke spørgsmål man kan stille ånderne og måden at stille dem på. Medhjælperen kan spille samme rolle som en lærer, der ikke mere behøves, når man er blevet dygtig nok.

207. En anden metode til at udvikle den mediumistiske evne, består i at samle et antal mennesker, som alle er besjælet af samme ønske og har samme hensigter. Under fuldkommen tavshed og i religiøs andagt skal de alle begynde at skrive og hver påkalde sin skytsånd eller en anden velvillig ånd. En af dem kan ligeledes i alle de tilstedeværendes navn påkalde de gode ånder i almindelighed, idet han f.eks. siger: »I den almægtige Guds navn beder vi de gode ånder om at meddele sig ved hjælp af de her tilstedeværende personer.« Det er sjældent, at der ikke er en eller anden blandt de tilstedeværende, som hurtigt viser tegn på mediumistisk evne eller endog kort efter skriver flydende.

Det er let at forstå, hvad der sker i disse tilfælde. Personer, som er forsamlet i en fælles hensigt, styrkes kollektivt ved en slags magnetisk indflydelse, som medvirker til at udvikle evnen. Blandt de ånder, som tiltrækkes af forsamlingens fælles vilje, er der altid nogle, som hos de tilstedeværende finder et redskab, der passer dem, og som de gerne benytter sig af.

Denne metode bør særligt anvendes i de spiritistiske

foreninger, som helt mangler eller ikke har et tilstrækkeligt antal medier.

208. Ligesom man har søgt efter tegn på mediumistiske evner, har man også søgt en metode til udvikling af medier, men hidtil kender man ikke nogen der er mere effektiv end den, vi her har beskrevet. I den tro, at hindringen for udviklingen af evnen skyldes en ren fysisk modstand, har visse personer påstået at kunne overvinde modstanden ved en slags gymnastisk forvridning af arme og hoved. Vi vil ikke beskrive denne fremgangsmåde, som kommer fra den anden side af Atlanterhavet, ikke kun fordi vi ikke har noget bevis for dens virkning, men fordi vi er overbevist om, at den er farlig for de mere fint byggede legemsdele og nervesystemet. Hvis der ikke findes spor af mediumistisk evne, vil den ikke kunne udvikles, ikke engang ved elektrificering, som man uden held har anvendt til dette formål.

209. Tro hos det medium, der skal uddannes, er ikke strengt nødvendig. Troen støtter unægtelig bestræbelserne, men kan undværes. Hensigtens renhed, ønsket og den gode vilje er tilstrækkelige. Man har set overbevist ikke-troende personer blive ganske forbavsede over, at de skrev mod deres vilje, mens alvorligt troende ikke kunne opnå det. Dette beviser, at den mediumistiske evne beror på en modtagelighed i kroppens konstitution.

210. Det første tegn på evnen til at skrive er en skælven i armen og i håndens bevægelse ved en impuls, der ikke kan kontrolleres. Ofte skriver hånden i begyndelsen kun utydelige

tegn. Senere udvikles bogstaverne mere og mere, og til sidst bliver skriften hurtig og flydende. I alle tilfælde må man lade hånden bevæge sig naturligt og hverken gøre modstand eller forsøge at fremprovokere håndens bevægelse.

Visse medier under uddannelse kan straks og nogle endog ved det første forsøg skrive flydende og let, men de er meget sjældne. Andre må i temmelig lang tid skrive streger og foretage egentlige skønskriftsøvelser. Ånderne siger, at det er for at frigøre deres hånd. Hvis disse øvelser vedvarer alt for længe eller udarter til snurrige tegn, er der ingen tvivl om, at det er en ånd, der morer sig, for de gode ånder vil aldrig gøre noget, som er unyttigt. I så fald må man standse, så snart man mærker, at der ikke er noget seriøst i det, man frembringer. Man kan gentage forsøget hver dag, men gør bedst i at holde op ved de første uklare tegn, der fremkommer, for ikke at give drilleånderne denne tilfredsstillelse.

Til disse iagttagelser tilføjer en ånd: »Der er medier, hvis evner ikke rækker længere end til at skrive disse uklare tegn. Hvis man efter nogle måneders forløb ikke har opnået andet end betydningsløse ting som ja eller nej eller usammenhængende bogstaver, er det ikke til nogen nytte at vedblive at overmale papiret. I så fald er man nok et medie, men et uproduktivt medie. For resten bør de første meddelelser, man opnår, blot betragtes som øvelser, der betros de underordnede ånder. Derfor må man ikke lægge alt for stor vægt på disse meddelelser, eftersom ånderne, så at sige, kun anvendes som en slags skrivelærere, der skal opmuntre mediet til at videreudvikle sig. I må ikke tro, at de ophøjede ånder befatter sig med disse forberedende øvelser. Hvis mediet ikke har seriøse hensigter, kan det hænde, at de underordnede ånder bliver hos det og knytter

sig til det. Næsten alle medier må udstå denne prøvelse for at kunne udvikle sig. Det er op til dem selv at gøre, hvad der er nødvendigt for at opnå de virkelig ophøjede ånders sympati.«

211. Den største fare for de fleste uerfarne medier er, at de kan have at gøre med lavt udviklede ånder, og de bør prise sig lykkelige, hvis det kun er letsindige ånder. De må være meget opmærksomme på, at de lavere ånder ikke får fodfæste hos dem, for når de engang har sat sig fast, er det ikke altid let at skille sig af med dem igen. Det er et af hovedpunkterne for begyndere, at de let kan miste frugten af de skønneste evner, hvis de ikke tager de nødvendige forsigtighedsregler.

Det første punkt består i med oprigtig tro at stille sig under Guds beskyttelse og at anråbe sin skytsånd om hjælp. Skytsånden er altid god, mens familieånderne, der kan sympatisere såvel med mediets gode som med dets dårlige egenskaber, kan være letsindige, ja endog ondsksfulde.

Det andet punkt består i med stor forsigtighed og ved hjælp af alle de kendetegn, erfaringen giver en, at søge at lære karakteren at kende hos de første ånder, som meddeler sig, og som det altid er klogt at være på vagt over for. Hvis der er noget mistænkeligt ved disse kendetegn, må man ihærdigt anråbe sin skytsånd og af al magt støde den usympatiske ånd tilbage og hindre den i sit forehavende ved at vise den, at den ikke kan holde en for nar. Derfor er det absolut nødvendigt, at man på forhånd har studeret teorien, hvis man vil undgå de udfordringer, der følger af uerfarenhed. Dette emne beskrives indgående i kapitlet om *Besættelser og Åndernes identitet*. Vi vil her indskrænke os til at sige, at udover sproget, kan man betragte følgende som ufejlbarlige beviser på en ånds lave rang: alle

unyttige eller barnagtige tegn, figurer og symboler, en besynderlig og med forsæt fordrejet skrift af overdreven størrelse eller udført med latterlige og akavede bogstaver. Skriften kan være ubehjælpssom, ja næsten ulæselig, hvilket mere hidrører fra mediet end fra ånden. Vi har set medier, der i den grad var på vildspor, at de bedømte åndernes rang efter bogstavernes størrelse, og at de lagde stor vægt på, om bogstaverne lignede bogtrykkertyper, hvilket er udtryk for en naivitet der er uforenelig med sand spirituel overlegenhed.

212. Hvis det er vigtigt ikke at blive afhængig af de lavere ånder mod sin vilje, er det endnu vigtigere ikke frivilligt at gøre sig afhængig af dem. Selvom man har et stærkt ønske om at kunne skrive, skal man ikke blindt lade sig forlede af den første den bedste ånd, man opnår kontakt med, i den tro at man kan skille sig af med den senere, hvis den ikke behager en. Man beder ikke ustraffet om hjælp hos en lavere ånd, til hvad det så måtte være. Den skal nok vide at lade sig betale dyrt for sine tjenester!

Nogle har været for utålmodige efter at udvikle medieskabet og har derfor kaldt en hvilken som helst ånd til hjælp, uden at tage hensyn til om det var en lavtstående ånd, idet de har regnet med bagefter at kunne skille sig af med den. Flere er blevet betjent efter ønske og har kunnet skrive umiddelbart, men ånden syntes ikke om kun at blive benyttet i nødstilfælde og var mindre villig til at gå igen end til at komme. Vi kender medier, som er blevet straffet, fordi de var indbildske nok til at tro, at de havde tilstrækkelig magt til at bortferne en ånd, når de ville det. Denne straf bestod i årelange besættelser af enhver slags, i den latterligste vildledning og forblindelse, ja endog i materielle ulykker og de største skuffelser. Ånden viste sig først

åbenlys ondskabsfuld, dernæst hyklerisk for at få dem til at tro, enten at den havde omvendt sig, eller at de havde formået at underkue den, så at de kunne jage den bort, når de ville.

213. Skriften er ofte let læselig og ordene og bogstaverne tydeligt adskilte, men nogle mediers skrift kan vanskeligt tydes af andre end vedkommende selv. Man må vænne sig til den. Skriften er ofte udført med meget store bogstaver. Ånderne bryder sig kun lidt om at spare på papir. Når et ord eller en sætning er skrevet alt for ulæseligt, beder man ånden om at være så god at begynde forfra, hvilket den i almindelighed gerne gør. Når skriften er ulæselig selv for mediet, kan mediet ofte selv gøre den tydeligere ved hyppige og stadige øvelser og ved viljefast og indtrængende at bede ånden om at være mere nøjagtig. Visse ånder anvender ofte i forvejen vedtagne tegn, der er almindelig brugt i de forskellige spiritistiske foreninger. For at vise, at et spørgsmål mishager dem, og at de ikke vil svare derpå, tegner de f.eks. en lang streg eller lignende.

Når ånden er færdig med det, den vil sige, eller når den ikke vil svare, bliver mediets hånd ubevægelig, og hvor stærk vilje mediet end har, kan det ikke opnå et ord mere. Når ånden derimod ikke er færdig, bevæger blyanten sig uafsladeligt, uden at det er muligt for hånden at standse. Vil ånden sige noget af sig selv, griber hånden krampagtigt blyanten og skriver uden at kunne gøre modstand. I øvrigt føler mediet næsten altid intuitivt, om ånden kun gør en pause, eller om den er færdig. Det er sjældent, at mediet ikke kan føle, når ånden er borte.

Disse er de vigtigste forklaringer, vi kan give med hensyn til udviklingen af de skrivende medier. Den praktiske erfaring vil lære os flere detaljer, som det ikke er nødvendigt at nævne her.

I stedet bør man lade sig lede af de almindelige grundsætninger. Gør først nogle forsøg, og så vil man se, at der findes flere medier, end man tror.

214. Alt det, vi har omtalt, angår den mekaniske skrift. Med rette søger alle medier at udvikle denne evne, men den mekaniske skrift er meget sjælden og ofte mere eller mindre forbundet med mediets intuition. Mediet, der har bevidsthed om, hvad det skriver, bringes ganske naturligt til at tvivle på sin evne, da det ikke ved, om det skrevne kommer fra det selv eller fra en fremmed ånd. Men mediet har ikke noget at bekymre sig om og bør uden videre fortsætte. Hvis det blot omhyggeligt iagttager alt i den skrevne tekst, vil det i teksten finde udtryk eller tanker, som det ikke selv har tænkt på, ja som endog er i modstrid med dets egne tanker. Det er et tydeligt bevis på, at disse ting ikke kommer fra mediet selv. Når det blot holder ud, vil tvivlen forsvinde med erfaringen.

215. Hvis mediet ikke har fået evnen til mekanisk skrift, vil alle dets forsøg på at opnå denne evne være forgæves, men det ville dog være forkert af mediet at tro, at det af den grund har ringe mediumistiske evner. Hvis det kun har anlæg for det intuitive medieskab, må det stille sig tilfreds med det, for denne intuitive evne vil gøre mediet store tjenester, hvis det forstår at drage fordel af den og ikke vrager den.

Hvis mediet, efter en række resultatløse forsøg over nogen tid, ikke mærker spor af en mekanisk bevægelse af hånden, eller hvis bevægelserne er for svage til at give noget resultat, bør mediet ikke betænke sig på at skrive den første tanke, som bliver indgivet det, uden at bryde sig om, hvorvidt denne tanke

kommer fra det selv eller har en anden kilde. Erfaringen vil lære mediet at kende forskel. Det hænder for resten meget ofte, at den mekaniske bevægelse udvikler sig senere.

Vi har ovenfor sagt, at der er tilfælde, hvor man ikke behøver at bekymre sig om, hvorvidt en tanke kommer fra mediet selv eller fra en fremmed ånd. F.eks. når et rent intuitivt eller inspireret medium udfører et fantasiarbejde for sig selv. Da har det ikke så stor betydning, hvis mediet tilskriver sig selv en tanke, som i virkeligheden er indgivet det af en ånd. Hvis de tanker, som indgives mediet, er gode, bør mediet takke sin gode ånd, og den vil indgive det andre sådanne tanker. Således forholder det sig med digternes, filosoffernes og de lærdes inspirationer.

216. Lad os nu forudsætte, at medieskabet er fuldstændig udviklet, at mediet skriver med lethed, at mediet kort sagt er, hvad man kalder et fuldkomment medium. Selv i det tilfælde vil det være forkert af mediet at tro, at det ikke behøver yderligere belæring. Mediet har kun overvundet en materiel modstand, og først nu begynder de sande vanskeligheder for det. Mere end nogensinde behøver det de råd, som klogskab og erfaring kan give det, hvis det ikke vil falde i de tusinde fælder, som nu bliver lagt ud for det. Hvis mediet for tidligt søger at stå på egne ben, vil det ikke vare længe, før det bliver holdt for nar af de hykleriske ånder, som vil søge at drage fordel af dets indbildskhed.

217. Når evnen først er udviklet hos mediet, gælder det om ikke at misbruge den. Den tilfredsstillelse og begejstring visse begyndere føler ved deres mediumistiske evne, bør de holde

måde med. De må huske på, at evnen er givet dem for det godes skyld og ikke for at tilfredsstille en overfladisk nysgerighed. Derfor er det gavnligt kun at anvende sin evne på visse tider og ikke hvert øjeblik. Da de pågældende ånder ikke altid kan stå til rådighed, risikerer man at blive narret af bedrageriske ånder. Det er derfor bedst at anvende sine evner på bestemte dage og tidsrum, fordi man på sådanne faste tidspunkter udviser større andagt, og fordi de ånder, som vil komme, er underrettet i forvejen og kan være til rådighed.

218. Hvis den mediumistiske evne trods alle forsøg, ikke på nogen måde vil ytre sig, må man give afkald på den, ligesom man må lade være med at synge, hvis man ingen stemme har. Den, som ikke forstår et sprog, benytter en tolk. Det samme må man gøre i dette tilfælde, dvs. man må opsøge et medium. Selvom man ikke har kontakt med et medium, må man ikke tro sig berøvet åndernes hjælp. Medieskabet er for dem et middel til at udtrykke sig, men ikke det eneste middel, der tiltrækker dem. De ånder, der holder af os, er os nær, hvad enten man er medium eller ikke. En fader forlader ikke sit barn, fordi det er døvt og blindt og hverken kan se eller høre ham. Han omfatter det med kærlig omhu, ligesom de gode ånder gør med os. Hvis de ikke på materiel vis kan meddele os deres tanker, kommer de os til hjælp ved at inspirere os.

Forandring af skrift

219. Et meget almindeligt fænomen hos de skrivende medier er, at deres skrift ændrer sig efter de ånder, som meddeler sig til dem, og det mest mærkværdige er, at samme skrift

gentages, hver gang samme ånd meddeler sig. Ofte ligner skriften aldeles den, ånden benyttede i levende live. Vi skal senere se, hvilke slutninger man kan drage heraf med hensyn til åndernes identitet. Forandring af skriften finder kun sted hos de mekaniske eller halvmekaniske medier, fordi håndens bevægelse hos dem er ufrivillig og styret af ånden. Det samme er ikke tilfældet hos de intuitive medier, fordi ånden i dette tilfælde kun indvirker på tanken, og fordi hånden føres af viljen som under almindelige omstændigheder. Ensartethed i skriften selv hos et mekanisk medium er dog ikke et tegn på mediets manglende evne. Forandring af skriften er ikke en absolut betingelse ved åndernes manifestationer. Den beror på en særligt evne, som de mekaniske medier ikke altid er i besiddelse af. Vi kalder dem, der er i besiddelse af denne evne, for *polygrafiske medier eller flerskriftsmedier*.

Tab og afbrydelse af den mediumistiske evne

220. Den mediumistiske evne er underkastet periodiske og midlertidige afbrydelser såvel ved fysiske fænomener som ved skrift. Ånderne har givet følgende svar på spørgsmål herom:

1) Kan medier miste deres mediumistiske evne?

»Det sker ofte, uanset hvilken evne mediet har, men ofte er det kun en akut og midlertidig afbrydelse, som ophører med årsagen, der har fremkaldt den.«

2) Skal årsagen til tabet af den mediumistiske evne søges i en udmattelse af mediets fluidum?

»Uanset hvilken evne mediet er i besiddelse af, kan det ikke

udrette noget uden hjælp af velvillige ånder. Hvis det ikke opnår flere meddelelser, er det ikke altid, fordi det har mistet evnen. Ofte er det ånderne, som ikke længere vil eller kan benytte det.«

3) Hvad kan årsagen være til, at ånderne forlader et medium?
»Det vigtigste for de gode ånder er den brug, mediet gør af sin evne. Vi kan forlade mediet, når mediet anvender evnen i en letsindig eller egoistisk hensigt, eller vægrer sig ved at gøre de inkarnerede ånder delagtige i vores tale og vores gerninger, når de beder mediet om det, eller behøver at se for at blive overbevist. Denne gave fra Gud er ikke givet mediet for sin egen fornøjelses skyld og endnu mindre for at tjene sine egne ambitioner, men for at mediet selv skal forbedres, og for at menneskene kan lære sandheden at kende. Hvis ånden ser, at mediet ikke længere lever op til sin opgave og ikke høster gavn af de belæringer og påmindelser, den giver det, trækker den sig tilbage for at søge et andet og værdigere mellemlid.«

4) Kan ånden, som har trukket sig tilbage, ikke erstattes af en anden, og hvordan skal man i dette tilfælde forstå afbrydelsen af den mediumistiske evne?

»Der er ingen mangel på ånder, som hellere end gerne vil meddele sig og straks er rede til at træde i stedet for dem, som har trukket sig tilbage. Men når det er en god ånd, kan det meget vel hænde, at den kun forlader mediet et øjeblik og kun for en tid berører det enhver meddelelse, for at mediet derved kan blive overbevist om, at evnen ikke beror på det selv, og at mediet ikke bør benytte evnen på en forfængelig måde. Denne øjeblikkelige afmagt giver ligeledes mediet et bevis på, at det skriver under fremmed indflydelse, ellers ville ingen afbrydelse

finde sted. For resten er afbrydelsen af evnen ikke altid en straf, men kan også skyldes åndens omsorg over for mediet. Måske ønsker ånden at give mediet en tiltrængt fysisk hvile, og i dette tilfælde tillader den ikke andre ånder at træde i sit sted.«

5) Man ser dog meget fortjenstfulde og moralske medier, som ikke føler nogen trang til hvile, og som er meget kede af afbrydelser, hvis formål de ikke forstår.

»Det er for at sætte deres tålmodighed på prøve og for at bedømme deres udholdenhed. Derfor fastsætter ånderne normalt ikke en bestemt varighed af afbrydelsen. De vil se, om mediet taber modet. Ofte er det også for at give medierne tid til at tænke over den belæring, ånderne har givet dem, og på mediets eftertanke over vores forskrifter kender vi de virkelige seriøse spiritister i modsætning til dem, som i virkeligheden kun bryder sig om at modtage meddelelser.«

6) Er det i dette tilfælde nødvendigt, at mediet fortsætter sine forsøg på at skrive?

»Ja, hvis ånden råder mediet til det. Hvis den råder det til at afholde sig fra at skrive, bør det gøre det.«

7) Er det muligt for mediet at forkorte denne prøvetid?

»Forsagelse og bøn. For resten er det tilstrækkeligt hver dag at gøre forsøg i nogle minutter, for ikke at spille tiden på frugtesløse forsøg. Disse forsøg har intet andet formål end at vise mediet, om det har generhvervet sin evne.«

8) Hører afbrydelsen af evnen sammen med bortfjernelsen af de ånder, der plejer at meddele sig?

»Ikke det mindste. Mediet befinder sig da i samme situation som et menneske, der for et øjeblik har mistet synet. Selvom mediet ikke kan se sine venner, har disse dog ikke forladt det. Mediet kan da, og bør blive ved med, i tankerne at underholde sig med sine ånder og være overbevist om, at det bliver hørt af dem. Selvom tabet af den mediumistiske evne kan berøve mediet de materielle meddelelser fra visse ånder, kan det dog ikke berøve det de moralske.«

9) Altså skyldes afbrydelsen af den mediumistiske evne ikke altid en irettesættelse fra åndernes side?

»Nej naturligvis ikke, eftersom den kan være et bevis på åndernes velvilje.«

10) Hvordan kan man vide, om denne afbrydelse er en irettesættelse?

»Hvis mediet adspørger sin samvittighed og overvejer, hvad brug det har gjort af sin evne, hvad godt andre har nydt deraf, hvad gavn det selv har haft af de råd, der er givet det, så vil det få svar.«

11) Kan det medium, som ikke længere selv er i stand til at skrive, benytte sig af et andet medium?

»Det kommer an på grunden til afbrydelsen. Hensigten hermed er ofte at lade jer være uden meddelelser i nogen tid efter, at I har modtaget råd, for at I skal vænne jer til at handle på egen hånd. I dette tilfælde vil mediet ikke blive mere tilfredsstillet ved at benytte sig af et andet medium. Afbrydelsen har desuden et andet formål, nemlig at vise jer, at ånderne er frie, og at I ikke efter forgodtbefindende kan få dem til at komme

og gå. Det er også derfor, at de, som ikke er medier, ikke altid opnår alle de meddelelser, de ønsker.»

Note: Man bør lægge mærke til, at den, som søger hjælp hos en tredje person for at få meddelelser, trods mediets evne ofte ikke opnår noget tilfredsstillende svar, mens svarene til andre tider kan være meget klare og tydelige. Dette afhænger i den grad af åndens vilje, og man opnår ikke mere ved at skifte medium. Ånderne selv synes at have ordnet denne sag indbyrdes, for hvad man ikke opnår hos den ene, vil man heller ikke opnå hos den anden. Man må da vogte sig for at trænge sig på og være utålmodig, hvis man ikke vil narres af de bedrageriske ånder, som vil svare, hvis man med vold og magt vil have svar. De gode ånder vil lade dem gøre det for at straffe vores påtrængenhed.

12) I hvilken hensigt har Forsynet givet visse mennesker mediumistisk evne?

»Det er en mission, som er pålagt dem, og som de er lykkelige for. De er tolke mellem ånderne og menneskene.«

13) Der findes dog medier, som kun modstræbende anvender deres evne.

»Disse er ufuldkomne medier. De forstår ikke at sætte pris på den gave de er begunstiget med.«

14) Hvis det er en mission, hvorfor er den da ikke kun givet gode mennesker, og hvorfor er den skænket folk, som ikke fortjener nogen agtelse, og som kan misbruge den?

»Den er givet dem, fordi de behøver den til deres egen forbedring, og for at de selv kan belæres. Hvis de ikke drager fordel af

den, må de selv lide under følgerne. Talte Jesus ikke fortrinsvis til synderne og sagde, at man skal give den, som intet har?»

15) Kan de, som har stor lyst til at virke som skrivende medier, men ikke kan opnå det, deraf drage den slutning at ånderne mangler velvilje over for dem?

»Nej, for Gud kan have nægtet dem denne evne, ligesom Han kan have nægtet dem digtekunstens og musikkens gave. Nyder de ikke denne gunst, kan der være andre gunstbevisninger, de kan nyde.«

16) Hvordan kan et menneske forbedres ved åndernes belæring, når han hverken selv eller gennem andre medier har mulighed for at modtage belæring direkte?

»Har han ikke bøger, ligesom den kristne har Evangeliet? For at øve Jesu moral behøver den kristne ikke at have hørt Jesu ord af hans egen mund.«

KAPITEL 18

ULEMPER OG FARER VED MEDIESKABET

Medieskabets indflydelse på helbredet, på hjernen og på børn

221. 1) Er den mediumistiske evne tegn på en sygelig eller unormal tilstand?

»Undertiden på en unormal, men ikke på en sygelig tilstand. Der findes medier med et stærkt helbred. De, som er syge, er det af andre grunde.«

2) Kan udøvelsen af medieskabet forårsage træthed eller udmattelse?

»Enhver evne, der overanstrenges, medfører træthed. Det samme er tilfældet med den mediumistiske evne, især evnen til frembringelse af fysiske fænomener. Den forårsager nødvendigvis et tab af fluidum, som medfører træthed, men evnen genoprettes ved hvile.«

3) Kan udøvelsen af medieskabet være skadelig for helbredet, bortset fra de tilfælde hvor det misbruges?

»Der er tilfælde, hvor det er klogt og endog nødvendigt at afholde sig fra eller i det mindste være mådeholden i udøvelsen. Det afhænger af mediets fysiske og moralske tilstand. Forresten kan mediet normalt selv mærke det, og hvis det føler sig træt, bør det holde op.«

4) Kan anvendelsen af evnen være mere skadelig for nogle medier end for andre?

»Det afhænger som sagt af mediets fysiske og moralske tilstand. Nogle mennesker bør undgå enhver årsag til overanstrengelse, og den mediumistiske evne kan være en af årsagerne.«

5) Kan udøvelsen af medieskabet fremkalde sindssyge?

»Ikke mere end alt andet, hvis der ikke i forvejen findes et anlæg for sindssyge hos mediet. Medieskabet kan ikke forårsage sindssyge, hvis dispositionen for sindssyge ikke er til stede, men er den til stede, hvilket let kan mærkes på mediets psykiske tilstand, siger den sunde fornuft, at man under alle omstændigheder må gå varsomt til værks, for enhver sindsbevægelse kan være skadelig.«

6) Kan det være risikabelt at udvikle medieskabet hos børn?

»Ja, det kan det rigtignok, og jeg påstår, at det er meget farligt, for børns skrøbelige og fine organismer vil blive bragt ud af ligevægt, og deres livlige fantasi blive alt for opildnet. Forstandige forældre vil derfor holde dem borte fra sådanne forestillinger, eller i det mindste kun tale med dem om de moralske aspekter.«

7) Der findes imidlertid børn, som er naturlige medier såvel til fysiske manifestationer som til skrift og syner. Er der de samme farer for disse børn?

»Nej, når evnen kommer af sig selv hos et barn, ligger den i dets natur, og dets kropskonstitution er afpasset derefter. Således forholder det sig ikke, når evnen er fremkaldt og tilskyndet. Læg mærke til, at et barn, som har syner, normalt ikke påvirkes særligt deraf, idet synerne forekommer det at være noget ganske naturligt, som det kun giver ringe opmærksomhed og ofte

glemmer. Senere vil synerne atter dukke op i barnets erindring, og hvis det da kender til spiritismen, vil det let kunne forstå baggrunden for det.«

8) I hvilken alder kan man uden risiko søge at udvikle medieskabet?

»Der er ikke nogen bestemt alder. Det afhænger ganske af barnets fysiske og endnu mere af dets moralske udvikling. Der er børn på tolv år, som vil blive mindre påvirket deraf end fuldvoksne mennesker. Jeg taler om den mediumistiske evne i almindelighed, mens evnen til fysiske manifestationer kræver større fysisk anstrengelse. Skriften har en anden ulempe, som skyldes barnets uerfarenhed, hvis det skulle finde på at beskæftige sig dermed på egen hånd og betragte det som en leg.«

222. Som vi senere skal se, kræver udøvelsen af spiritismen megen takt for at afsløre de bedrageriske ånders snedighed. Når fuldvoksne mennesker kan bedrages af dem, kan børn og unge være endnu mere udsatte for det på grund af deres uerfarenhed. Man ved desuden, at andagten er en betingelse for at opnå forbindelse med de seriøse ånder. De påkaldelser, der gøres i ubesindighed og for fornøjelse, er i virkeligheden en vanhelligelse, som let åbner vejen for de lavtstående ånder. Efter som man ikke kan forvente den nødvendige alvor til en sådan handling hos et barn, må man frygte, at det vil betragte det som en leg, når det var overladt til sig selv. Selv under de mest gunstige vilkår bør et barn med mediumistiske evner ikke anvende dem, uden der er erfarne voksne til stede, som ved deres eksempel kan lære barnet den respekt, man

skal have for de afdødes sjæle. Aldersspørgsmålet afhænger således af både barnets sindelag og karakter.

Det fremgår tydeligt af de ovenfor givne svar, at man ikke må fremskynde udviklingen af den mediumistiske evne hos børn, når den ikke ytrer sig af sig selv, og at man i alle tilfælde må anvende den med stor varsomhed, og ikke må vække den eller fremskynde den hos svagelige mennesker. Man må frem for alt søge at afværge den mediumistiske udvikling hos personer, som viser det mindste tegn på vrangforestillinger, manier eller på svækkelse af deres åndelige evner, for der kan hos dem findes et anlæg for sindssyge, som kan fremskyndes ved enhver overstimulering. De spiritistiske teorier medfører ikke større risiko for mani end andre teorier, men en begyndende sindssyge vil antage karakter af det, som personen mest beskæftiger sig med. Derfor vil manien få en religiøs karakter, hvis personen overdrevet hengiver sig til andagtsøvelser, og ansvaret derfor vil man pålægge spiritismen. Det bedste, man kan gøre med enhver, som viser tilbøjelighed til at have »fikse idéer«, er at lede deres tanker i en anden retning for at give de svækkede organer hvile.

KAPITEL 19

MEDIETS ROLLE I ÅNDERNES MEDDELELSER

*Indflydelse af mediets egen ånd – Teorien om livløse medier
– Mediers ubevidste anlæg for sprog, musik, tegning osv.
– Mediets rolle forklaret af en ånd*

Indflydelse af mediets egen ånd

223. 1) Er mediet i fuldkommen normal tilstand, mens det udøver sin evne?

»Det befinder sig undertiden i en mere eller mindre tydelig krisetilstand, som anstrenger det, og derfor behøver det hvile, men som oftest er dets tilstand ikke synderlig forskellig fra den normale. Dette gælder især de skrivende medier.«

2) Kan de skriftlige eller de mundtlige meddelelser også komme fra mediets egen ånd, dvs. den ånd, der er inkarneret i mediet?

»Mediets ånd kan meddele sig som enhver andens. Hvis den nyder en vis grad af frihed, generhverver den sine egenskaber som ånd. I ser et bevis derpå i de levende menneskers ånd, som kommer for at besøge jer og meddeler sig til jer ved skrift, og det ofte uden at I har påkaldt dem. I må vel vide at, blandt de ånder I påkalder, er der nogle, der er inkarnerede her på jorden, og de taler da til jer som ånder og ikke som mennesker. Hvorfor skulle det samme så ikke kunne være tilfældet med mediets egen ånd?»

2a) Bekræfter denne forklaring ikke den ret udbredte teori

om, at alle meddelelser udgår fra mediets ånd og ikke fra fremmede ånder?

»Den teori er forkert, hvis den samtidig udelukker andre muligheder. Mediets ånd kan handle selvstændigt, men det er ingen grund til at tro, at andre ånder ikke også kan handle med medier som mellemlid.«

3) Hvordan kan man vide, om det er mediets ånd, der svarer, eller en fremmed ånd?

»Man kan kende det på meddelelsernes karakter. Studer først grundigt omstændighederne og sproget, så vil I kunne skelne mellem dem. Det er især i den somnambule tilstand eller trancetilstand, at mediets ånd åbenbarer sig, fordi den da er mere fri. I normal tilstand er det vanskeligere at kende forskel. Der er for resten meddelelser, som det er umuligt at tillægge mediets ånd. Derfor siger jeg, at I skal studere og iagttage.«

Note. Når et menneske taler til os, kan vi let skelne mellem det, som kommer fra ham selv, og det, han har hørt af andre. Det samme er tilfældet med medierne.

4) Mediets ånd har jo i tidligere tilværelser kunnet erhverve sig viden, som den har glemt under sin fysiske inkarnation, men som den erindrer som ånd. Kan mediet da ikke fra sit eget indre hente tanker, der synes at overskride grænsen for dets kundskaber?

»Det hænder ofte under trance eller den somnambule tilstand, men endnu engang: husk, at der er omstændigheder, som ikke tillader nogen tvivl. Studer indgående og tænk efter.«

5) Er de meddelelser, der kommer fra mediets ånd, altid ringere end dem, som kan gives af fremmede ånder?

»Ikke altid, for den fremmede ånd kan selv være af en lavere orden end mediets ånd og derfor tale mindre forstandigt. Man ser dette ved somnambulismen, hvor det oftest er somnambulens ånd, der manifesterer sig, og som undertiden siger meget gode ting.«

6) Når ånden meddeler sig gennem et medium, overfører den da sin tanke direkte, eller har tanken som mellemlid den ånd, der er inkarneret i mediet?

»Det er mediets ånd, som er tolk, fordi den er bundet til det legeme, der udtaler meddelelserne, og fordi der må være en forbindelse mellem jer og de fremmede ånder, der meddeler sig. I kan sammenligne det med den elektriske tråd der sørger for at bringe et telegram fra ét sted til et andet, og hvor der i enden af tråden er en intelligent person, der kan modtage og overbringe det.«

7) Har mediets egen ånd nogen indflydelse på de fremmede ånders meddelelser, som den skal overbringe?

»Ja, hvis mediet ikke er i samklang med ånderne, kan det forvanske svarene og blande dem med sine egne forestillinger og tanker, men mediet har ikke nogen indflydelse på selve ånderne. Mediet er da kun en dårlig tolk.«

8) Er dette grunden til, at ånderne foretrækker visse medier?

»Ja, der er ingen anden grund. Ånderne søger en tolk, der så meget som muligt stemmer overens med dem og så nøjagtigt som muligt gengiver deres tanker. Hvis der ikke er nogen overensstemmelse imellem dem, over mediets ånd en

vis modstand og bliver en uvillig og ofte upålidelig tolk. Det samme er tilfældet hos jer, hvis en vis mands råd skal gengives af en ubetænksom eller uredelig person.«

9) Man kan forstå, at det kan være tilfældet med de intuitive medier, men ikke med de mekaniske.«

»I forstår ikke rigtig den rolle, mediet spiller. Der er en lov, I endnu ikke har forstået. Husk på, at ånden for at kunne sætte en genstand i bevægelse, behøver en vis mængde animalsk fluidum, som den henter hos mediet, f.eks. for at give et bord et midlertidigt liv, så at det kan adlyde dens vilje. Nu vel, I må så også kunne forstå, at ånden for at give intelligente meddelelser behøver et intelligent mellemlid, og dette mellemlid er netop mediets ånd.«

9.a) Dette synes ikke at passe på det, man kalder »talende borde.« Når livløse genstande, som borde, planchetter og kurve, giver intelligente svar, skulle man så ikke antage, at mediets ånd havde noget at gøre dermed?

»Det er en fejltagelse. Ånden kan ganske rigtigt give en livløs genstand et kortvarigt, fiktivt liv, men den kan ikke give det intelligens. En livløs genstand har aldrig været intelligent. Det er da mediets ånd, som uden at vide det modtager og videregiver tanken gennem forskellige mellemlid.«

10) Af disse forklaringer synes det at fremgå, at mediets ånd aldrig er fuldkommen passiv?

»Den er passiv, når den ikke blander sine egne tanker med den fremmede ånds, men den er aldrig helt uvirksom. Dens hjælp er altid nødvendig som mellemlid, selv for de mekaniske medier.

11) Er der ikke større garanti for, at åndens tanke overføres mere korrekt af det mekaniske medium end af det intuitive medium?

»Absolut, og ved visse meddelelser er mekaniske medier at foretrække, men hvis man kender evnerne hos et intuitivt medium, spiller nøjagtighed ikke så stor en rolle, alt efter omstændighederne. Jeg mener, at der er meddelelser, som ikke kræver så stor nøjagtighed.«

Teorien om livløse medier

12) Blandt de forskellige forklaringer på de åndelige fænomener, er der en som går ud på, at den sande mediumistiske evne i virkeligheden er til stede i den livløse genstand, som man bruger som redskab, f.eks. i kurven eller papæskan, og at den fremmede ånd gør sig til ét med denne genstand og gør den ikke blot levende men intelligent. Derfra stammer navnet livløse medier, som disse genstande har fået. Hvad mener du derom?

»Der er kun ét at sige hertil, og det er, at hvis ånden havde gjort papæskan intelligent og samtidig givet den liv, da ville papæskan kunne skrive ganske alene uden mediets hjælp. Det ville være lige så besynderligt og umuligt at se en livløs genstand blive til en intelligent genstand, som det ville være at se et intelligent menneske blive til en maskine! Dette er en af de talrige forklaringer, der bygger på forudfattede forestillinger, men som ligesom så mange andre omstødes af iagttagelsen og erfaringen.«

13) Der er et velkendt fænomen, som nok kunne understøtte den opfattelse, at der i de livløse genstande med et kortvarigt, fiktivt liv også findes en intelligens. Det gælder f.eks. bordene

og kurvene osv., som ved deres bevægelser kan udtrykke vrede eller hengivenhed.

»Når et menneske i vrede slår med sin stok, er det ikke stokken eller hånden, som holder den, der er vred, men tanken, der fører hånden. Bordene og kurvene er ikke mere intelligente end stokken. De har ikke nogen intelligens, men adlyder en intelligens. Kort sagt, ånden omdanner sig ikke til en kurv eller tager bolig i den.«

14) Hvis det er irrationelt at tillægge disse genstande intelligens, kan man så betragte dem som en særlig slags medier og kalde dem livløse medier?

»Det er udelukkende et spørgsmål om ord, som vi kun lægger lidt vægt på, forudsat at I forstår hinanden. Det står jer frit for at kalde mennesket for en marionetdukke.«

Mediers ubevidste anlæg for sprog, musik, tegning osv.

15) Ånderne benytter jo kun tankens sprog. De har ikke et artikuleret sprog, og derfor findes der for dem kun ét eneste sprog. Ville en ånd da gennem et medium kunne udtrykke sig i et sprog, den aldrig havde talt i levende live? Hvorfra henter ånden i dette tilfælde de ord, den anvender?

»I har selv lige besvaret dette spørgsmål ved at sige, at ånderne kun har ét sprog, nemlig tankens. Dette sprog forstås af alle, såvel af mennesker som af ånder. Den frie ånd, der henvender sig til den ånd, der er inkarneret i mediet, taler hverken fransk eller engelsk til den, men tankens verdenssprog. Vil den meddele sine tanker i et artikuleret og for andre forståeligt sprog, henter den sine ord fra mediets ordforråd.«

16) Når det forholder sig således, skulle ånden jo kun kunne udtrykke sig i mediets sprog, og dog ser man den til tider skrive i sprog, som er aldeles ukendte for mediet. Er det ikke en modsigelse?

»I må først lægge mærke til, at ikke alle medier mestrer dette kunststykke lige godt, og dernæst, at ånderne kun lejlighedsvis giver sig af dermed, når de mener, det kan være til nytte. Til de sædvanlige meddelelser og til meddelelser af en vis udstrækning foretrækker ånderne et sprog, der er mediet bekendt, da det giver dem færre materielle vanskeligheder at overvinde.«

17) Visse mediers evne til at skrive på et fremmed sprog kommer vel af, at dette sprog har været dem bekendt i en tidligere tilværelse, og at de har bevaret det som en ubevidst erindring?

»Det kan ganske vist være tilfældet, men dog ikke opstilles som en regel. Med nogen anstrengelse kan ånden midlertidigt overvinde de materielle hindringer, den møder. Dette er jo også tilfældet, når mediet på sit eget sprog skriver ord, det ikke kender.«

18) Er et menneske, som ikke kan skrive, i stand, til at skrive som medium?

»Ja, men man forstår jo nok, at her er endnu en stor mekanisk vanskelighed at overvinde, da mediets hånd ikke er vant til den bevægelse, der er nødvendig for at danne bogstaverne. Det samme gælder de tegnende medier, som ellers ikke kan tegne.«

19) Kan et medium med meget ringe intelligens give meddelelser af en højere orden?

»Ja, på samme måde som et medium kan skrive i et sprog, det ikke kender. Den mediumistiske evne er i og for sig uafhængig

af såvel intelligensen som de moralske egenskaber, og af mangel på et bedre redskab kan ånden anvende det, den har ved hånden. Men naturligvis foretrækker ånden til sine meddelelser et medium, som frembyder de færreste materielle hindringer. En anden betragtning gør sig dernæst gældende: en udviklingshæmmet er ofte kun udviklingshæmmet på grund af hans handicap, men hans ånd kan være længere fremskreden end man tror. Et bevis derpå giver visse stedfundne påkaldelser af døde eller levende udviklingshæmmede.«

Note. Dette er en kendsgerning, som er bekræftet af erfaringen. Vi har flere gange påkaldt levende udviklingshæmmede, som har givet tydelige beviser på at være dem, de foregav, og svaret meget forstandigt, ja endog overlegent. Denne tilstand er en straf for ånden, som lider derunder. En udviklingshæmmet kan som medium undertiden tilbyde den ånd, som vil åbenbare sig, flere hjælpemidler, end man skulle tro.

20) Hvoraf kommer visse mediers evne til at skrive vers, selv om de ikke kender noget som helst til poesi?

»Poesi er et sprog. Medierne kan skrive på vers, lige så vel som de kan skrive på et sprog, de ikke kender. Desuden kan de jo have været digtere i en tidligere tilværelse. I ved jo, at ånden, som skal opnå fuldkommenhed i alt, aldrig mister de én gang erhvervede kundskaber. Det, som de engang har kunnet, giver dem, uden at de aner det, en færdighed, de ikke har i sædvanlig bevidsthedstilstand.«

21) Er det samme tilfældet med dem, som har et særligt talent for tegning og musik?

»Ja, tegning og musik er også måder at udtrykke tanken på. Ånderne benytter sig af de redskaber, som er lettest for dem.«

22) Når tanken udtrykkes i digtning, tegning eller musik, afhænger det så især af mediets særlige anlæg eller af ånden som meddeler sig?

»Undertiden af mediets, undertiden af åndens. De højere ånder har alle disse evner. Omfanget af de lavere ånders evner er begrænset.

23) Hvordan kan det være, at et menneske, som har haft et særligt talent i en tidligere tilværelse, ikke bevarer samme talent i en efterfølgende tilværelse?

»Således forholder det sig ikke altid. Undertiden fuldkomnengør et menneske i én tilværelse, hvad det har begyndt i en foregående. Det kan imidlertid hændes, at en evne slumrer en tid, for at en anden evne kan udvikle sig mere frit. Talentet er en skjult spire, som senere vil genfindes, og som der altid vil blive nogle spor tilbage af eller i det mindste en ubestemt anelse om.«

224. Den fremmede ånd forstår utvivlsomt alle sprog, eftersom sprogene er udtryk for tanken, og ånden opfatter alt gennem tanken. Men for at lade denne tanke gå videre til andre må den have et redskab, og dette redskab er mediet. Mediets sjæl, som modtager den fremmede meddelelse, kan kun lade den gå videre ved hjælp af sine fysiske organer. Men disse organer kan ikke over for et fremmed sprog have samme smidighed som over for et sprog, de er fortrolige med. Et medium, som kun kan fransk, vil jo nok lejlighedsvis kunne give svar

på engelsk, hvis ånden har lyst til at gøre det, men ånderne, der allerede i forvejen finder det menneskelige sprog alt for langsomt i forhold til tankens hurtighed - og så ofte de kan, forkorter det - bliver utålmodige over den mekaniske modstand, de møder. Det er grunden til, at ånderne sjældent giver meddelelser i et sprog som er fremmed for mediet. Det er også derfor, at begyndende medier, som skriver møjsommeligt og langsomt endog i deres eget sprog, i reglen kun opnår korte svar uden videre udvikling. Ånderne anbefaler også kun at stille simple spørgsmål ved hjælp af mediet. Til spørgsmål af større betydning må man have et færdigt udviklet medium, som ikke frembyder nogen mekanisk vanskelighed for ånden. Vi vil jo ikke ansætte en skoledreng som lærer, ligesom en god håndværker ikke vil benytte dårligt værktøj.

Lad os tilføje en anden betragtning, som er af stor vigtighed med hensyn til fremmede sprog. Forsøg af denne slags er altid blevet udført af nysgerrighed, og der er intet, som ånderne hader mere end forsøg, hvorved vi blot søger at udnytte dem. De højere ånder finder sig aldrig i det og forlader en, så snart man slår ind på den vej. Lige så megen glæde de finder i nyttige og seriøse ting, lige så afgjort vægrer de sig ved at have med intetsigende og formålsløse ting at gøre. Skeptikerne vil sige, at disse forsøg tjener til, at de kan lade sig overbevise, og dette formål må være nyttigt, eftersom det kan vinde flere tilhængere for åndernes sag. Hertil svarer ånderne: »Vores sag trænger ikke til dem, der er hovmodige nok til at tro, at de er uundværlige. Vi kalder til os, hvem vi vil, og det er oftest de laveste og de mest ydmyge. Udførte Jesus de mirakler, de skriftkloge forlangte af ham? Og hvilke mennesker var det, han anvendte for at omvende verden? Hvis I vil overbevises, står der andre

midler til jeres rådighed end sådanne kunststykker. Begynd med at være ydmyge: det passer sig ikke, at skoledrengen vil påtvinge læreren sin vilje.»

Det følger heraf, at mediet med nogle få undtagelser gengiver åndernes tanke ved hjælp af de mekaniske midler, som står til dets rådighed, og at måden, hvorpå tanken bliver udtrykt, næsten altid bærer spor af disse midlers ufuldkommenhed. Således vil en bonde kunne sige de smukkeste ting, udtrykke de mest ophøjede, de mest filosofiske tanker, selvom han taler som en bonde, thi for ånderne går tanken jo forud for alt. Dette er svaret på de indvendinger, visse kritikere har gjort om mangelfuld stil og stavemåde, som man bebrejder ånderne, men som lige så godt kan hidrøre fra mediet. Det er småligt at hænge sig i sådanne unøjagtigheder og stædigt at insistere på at fremhæve dem, således som vi undertiden har set det. Man kan da uden betænkelighed rette disse unøjagtigheder, med mindre de er et karakteristisk kendetegn på ånden, som meddeler sig. I så fald er det kun nyttigt at bevare dem som bevis på, at ånden er den, den giver sig ud for. Således har vi f.eks. set en ånd altid skrive Jule (uden s), når den talte til sin sønnesøn, fordi den, mens den levede, skrev hans navn på den måde, og til trods for, at sønnesønnen, der tjente som medium, meget vel forstod at skrive sit navn.

Mediets rolle forklaret af en ånd

225. Følgende afhandling, som en ophøjet ånd af egen drift har meddelt os efter at have vist sin betydning gennem særdeles værdifulde meddelelser, giver en klar og udtømmende beskrivelse af den rolle, medierne spiller:

»Uanset hvilken slags skrivende medier det drejer sig om - mekaniske, halvmekaniske eller intuitive - er der ingen væsentlig forskel på den måde, vi benytter dem på til vores meddelelser. I virkeligheden er det alene ved udstrålingen af vores tanke, vi står i forbindelse med de inkarnerede ånder ligesom med de frigjorte ånder.

Vores tanker behøver ikke at udtrykkes i ord for at forstås af ånderne. Alle ånder tilegner sig den tanke, vi ønsker at meddele dem, ved at vi indgiver dem tanken i forhold til deres intellektuelle udvikling. Dvs. visse ånder kan på grund af deres fremskredne standpunkt forstå visse tanker. Andre ånder, der ikke har erindringer eller kendskab til disse tanker, vil være helt uimodtagelige for dem. I dette tilfælde vil mediets egen ånd være mere egnet til at overbringe de andre inkarnerede ånder vores tanker, selvom den ikke forstår dem, end en frigjort og kun lidet fremskreden ånd, fordi det jordiske væsen stiller sit legeme til vores rådighed som redskab, og det kan den frigjorte ånd ikke gøre.

Når vi finder et medium, som besidder kundskaber, det har erhvervet sig i sit nuværende liv, og hvis ånd er beriget med en tidligere erhvervet, nu ubevidst viden, som kan lette vores meddelelser for os, foretrækker vi at benytte os af det, frem for et medium, hvis intelligens er begrænset, og hvis tidligere erhvervede viden er utilstrækkelig. Vi vil nu give nogle nøjagtige og tydelige forklaringer for at lette forståelsen endnu mere.

Med et medium med en nu eller tidligere fuldt udviklet intelligens meddeles tanken øjeblikkeligt fra ånd til ånd ved hjælp af en evne, der er særegen for selve åndens væsen. I dette tilfælde finder vi i mediets hjerne de nødvendige forudsætninger for at give vores tanke de tilsvarende ord. Dette sker, hvad

enten mediet er intuitivt, halvmekanisk eller rent mekanisk. Uanset hvilken ånd som meddeler sig til et medium, bliver alt, hvad der hidrører fra ånden præget eller farvet efter mediets personlighed. Ja, selvom tanken er aldeles fremmed for mediet, selvom emnet ligger aldeles udenfor, hvad det plejer at beskæftige sig med, selvom det, vi siger, ikke på nogen måde stemmer overens med mediets tankegang, så har mediets personlighed og særlige egenskaber ikke desto mindre indflydelse på vores meddelelsers form. Det er ligesom når I betragter forskellige udsigter gennem grønne, hvide eller blå briller. Selvom udsigterne er ganske forskellige fra hinanden, får de ikke desto mindre alle samme farve som brillernes farve. Eller lad os hellere sammenligne medierne med apotekernes glas med forskellige farvede væsker: Ånderne er lysene, som gennem blå, grønne eller røde medier oplyser visse moralske og filosofiske emner. Lysstrålerne, der udgår fra os - og er nødt til at gå igennem mere eller mindre velformede eller gennemsigtige glas, dvs. mere eller mindre intelligente medier - falder på de genstande, vi vil oplyse, med et lånt skær af den farve, eller snarere den form, der er ejendommelig for disse medier. For nu at slutte med en sidste sammenligning, går det os ånder som komponister, der har komponeret eller vil improvisere en melodi, og som til deres rådighed har et klaver eller en violin eller en fløjte, eller en pibe til 10 øre. Det er indlysende, at vi på klaveret, violinen eller fløjten kan udføre vores musikstykke på en for vores tilhørere forståelig måde. Selvom klangen og tonerne, som udgår fra de enkelte instrumenter, er vidt forskellige, er dog kompositionen den samme på alle instrumenterne. Har vi derimod kun en pibe til 10 øre eller en bliktragt til rådighed, vil det være meget vanskeligere for os.

Når vi er nødt til at benytte os af medier, der kun er lidt fremskredne, bliver vores arbejde mere langsommeligt og anstrengende, fordi vi er nødt til at udtrykke os med ufuldstændige redskaber, hvilket gør det hele mere indviklet for os. Vi må da opdele vores tanker og diktere dem ord for ord, bogstav for bogstav, og dette er et kedeligt og trættende arbejde og en væsentlig hindring for hastigheden og fuldstændigheden i vores meddelelser.

Derfor er vi lykkelige over at finde medier, som er forsynet med funktionsdygtigt materiale, dvs. gode redskaber, fordi der da, når vores perisprit indvirker på mediets perisprit, kun behøves en impuls til hånden, der tjener som blyantholder. Har vi derimod at gøre med et utilstrækkeligt medium, er vi nødt til at bære os ad på samme måde, som når vi meddeler os ved banken, dvs. udtrykke vores tanke ved at oversætte den bogstav for bogstav, ord for ord, sætning for sætning.

Det er af disse grunde, vi fortrinsvis har henvendt os til de oplyste og dannede samfundsklasser for at udbrede spiritismen og for at udvikle de mediumistiske skriveevner, selvom vi netop i disse klasser møder de mest vantro, de mest genstridige og mest umoralske mennesker. Af samme grund har vi overladt udøvelsen af fysiske manifestationer som banken og apportfænomener, til de letsindige og mindre fremskredne ånder. Også hos jer er det jo de mindre seriøse mennesker, der foretrækker at se fænomener som pirrer deres syn og hørelse, frem for intellektuelle og rent åndelige fænomener.

Når vi spontant vil meddele mediet noget, virker vi på dets hjerne, på dets tankecenter, og forener vores materialer med de elementer, vi finder hos mediet. Alt dette gør vi uden dets vidende, ganske som om vi tog penge ud af dets pung, og

ordnede de forskellige mønter på en måde, som var nyttig for os.

Hvis mediet selv vil adspørge os, bør det forinden forberede sig godt, så det kan spørge metodisk og derved lette vores arbejde med at svare. Som vi allerede har sagt, er jeres hjerne ofte i en indviklet uorden, og det kan være møjsommeligt og vanskeligt for os at finde ud af jeres tankers labyrint. Når spørgsmålene skal stilles af en tredje person, er det mest hensigtsmæssigt, at rækken af spørgsmål i forvejen er meddelt mediet, for at det kan gøre sit væsen til ét med den tredje persons ånd og så at sige gennemtrænges af den. Det er da lettere for os at svare på grund af den overensstemmelse, der hersker mellem vores perisprit og mediets perisprit.

Vi kan tale om matematik ved hjælp af et medium, som ser ud til ikke at forstå noget som helst, for ofte er kendskabet dertil skjult til stede hos mediets ånd, dvs. i dets fluidiske væsen men ikke i dets inkarnerede væsen, fordi dets nuværende legeme er et genstridigt redskab, som modsætter sig denne videnskab. Det samme er tilfældet med astronomien, digtekunsten, lægevidenskaben og de forskellige sprog så vel som alle andre videnskaber. Vi har endnu en ret møjsommelig fremgangsmåde, som vi anvender over for medier, der er fuldstændig ubekendt med det omhandlede emne, nemlig at sætte ordene og bogstaverne op ligesom i bogtrykkerkunsten.

Som sagt: ånderne behøver ikke at give deres tanker ord. De opfatter og meddeler tanken alene ved, at den er til stede hos dem. De fysiske væsener derimod kan kun opfatte tanken ved hjælp af ord. Mens I behøver bogstaver og ord, substantiver, verber og sætninger for at opfatte noget i bevidstheden, behøver vi ikke nogen synlige eller følbare tegn.«

Erast og Timoteus

Note. Denne forklaring på mediernes rolle og den fremgangsmåde, ånderne bruger for at meddele sig, er tydelig og logisk. Heraf kan man udlede den grundsætning, at ånderne ikke henter tankerne i mediets hjerne, men de nødvendige materialer for at udtrykke dem. Jo rigere denne hjerne er på materialer, des lettere meddeles tankerne. Når ånden udtrykker sig i et sprog, som mediet er fortrolig med, finder den hos mediet de færdigt dannede ord, som tanken skal meddeles med. Hvis ånden bruger et sprog, som er mediet fremmed, finder den ikke ordene færdigt dannede, men kun bogstaverne. Derfor er ånden nødt til, at diktere meddelelsen bogstav for bogstav, netop som vi må gøre, hvis vi dikterer tysk til en skoledreng, for hvem tysk er aldeles fremmed. Hvis mediet hverken kan læse eller skrive, er ikke engang bogstaverne til stede. Ånden må da føre dets hånd ligesom en skoledrengs, og der er da endnu større fysiske vanskeligheder at overvinde. Disse fænomener er dog mulige, og man har talrige eksempler på dem, men man forstår jo nok, at denne fremgangsmåde passer dårligt til længere eller hurtige meddelelser, og at ånderne foretrækker de bedste redskaber eller, som de siger, de medier, som fra deres synspunkt er bedst udstyrede.

Hvis de, der efterspørger fænomener som disse for at lade sig overbevise, i forvejen havde studeret teorien bag fænomenerne, ville de vide, under hvilke usædvanlige betingelser de frembringes.

KAPITEL 20

MEDIETS MORALSKE INDFLYDELSE

*Forskellige spørgsmål – En ånds afhandling om mediets
moralske indflydelse*

Forskellige spørgsmål

226. 1) Er udviklingen af medieskabet afhængig af mediets moralske udvikling?

»Nej, selve evnen er knyttet til kroppens konstitution og er uafhængig af mediets moralske tilstand. Det gælder dog ikke selve anvendelsen af evnen, der jo kan være mere eller mindre god afhængig af mediets egenskaber.«

2) Man har altid sagt, at den mediumistiske evne er en gave fra Gud, en nåde, en gunstbevisning. Hvorfor er den da ikke udelukkende givet til gode mennesker, og hvorfor ser man, at uværdige mennesker har fået evnen, men misbruger den?

»Enhver evne er en gave, man bør takke Gud for, eftersom der findes mennesker, hvem den er nægtet. I kunne lige så godt spørge, hvorfor Gud har tildelt forbrydere et godt syn, hvorfor Han har givet lommetyve behændighed og veltalenhed til dem, som misbruger den til manipulation og et fordækt formål. På samme måde forholder det sig med den mediumistiske evne. Uværdige folk er udstyret med den, fordi de mere end andre behøver den for at forbedres. Tror I, at Gud har nægtet synderne midlerne til frelse? Tværtimod, Han mangfoldiggør dem, Han giver synderne midlerne i hænde, og det

er da op til dem selv at drage fordel deraf. Udførte forræderen Judas ikke også mirakler og helbredte syge, mens han var apostel? Gud tillod ham at have denne gave, for at hans forræderi kunne blive så meget mere uforsvarligt.»

3) Vil de medier, som misbruger deres evne og ikke anvender den i en god hensigt eller til forbedring, komme til at lide under følgerne?

”De vil blive dobbelt straffet, fordi de har fået et ekstra middel til oplysning og ikke drager nytte af det. Den, som snubler uagtet han har et godt syn, er mere at laste end den blinde, som falder i grøften.»

4) Nogle medier modtager spontant og ofte meddelelser om et og samme emne, f.eks. om visse moralske spørgsmål, om visse bestemte fejl. Sker det i en bestemt hensigt?

»Ja, og hensigten er at oplyse medierne om et bestemt emne, der derfor ofte bliver gentaget, eller at rette visse fejl hos dem. Derfor taler ånderne f.eks. altid til et medium om hovmod, til et andet om barmhjertighed osv. Det er kun ved at få meddelelserne gentaget, at medierne til sidst kan få åbnet deres øjne. Når et medium misbruger sin evne enten af ærgerrighed eller egoisme eller ved at begå en grov fejl som hovmod, forfængelighed, letsindighed osv., får det fra tid til anden påmindelser fra ånderne. Uheldigvis betragter mediet ofte ikke disse påmindelser som rettet mod det selv.»

Note. Ånderne giver ofte sådanne belæringer med en vis varsomhed. De giver dem ad omveje for at give den, som forstår at anvende dem og drage nytte af dem, en større fortjeneste. Men forblindelse og

hovmod er undertiden så fremberskende hos visse mennesker, at de ikke kan genkende sig selv i det billede, der tegnes for dem. Ja endnu værre, når ånden lader dem høre, at det er dem selv, der er tale om, bliver de vrede og kalder ånden for en løgner eller beskylder den for skadefryd. Dette beviser kun, at ånden har ret.

5) Når ånderne dikterer mediet påmindelser i almindelighed og uden at anvende dem på en bestemt person, handler dette medium da ikke som et passivt redskab for at tjene til belæring for andre?

»Ofte er disse påmindelser og råd ikke henvendt personligt til mediet, men til andre, som vi ikke kan henvende os til uden at bruge mediet som mellemlid, men mediet bør også selv tage disse råd til sig, med mindre det er forblindet af indbildskhed.

I må ikke tro, at den mediumistiske evne er givet mediet alene for at forbedre ét eller to mennesker. Nej, målet er langt større. Det omfatter hele menneskeheden. Mediet er et redskab, der som individ betragtet kun har ringe betydning. Når vi derfor giver en belæring, som menneskene i almindelighed bør drage nytte af, anvender vi de medier, som er tilstrækkeligt udviklede til at lette arbejdet for os. Men I kan være sikre på, at den tid vil komme, da de gode medier vil være så almindelige, at de gode ånder ikke behøver at anvende mindre gode medier som redskaber.«

6) Mediets moralske egenskaber bortfjerner jo de ufuldkomne ånder. Hvordan kan det da være, at et medium med gode moralske egenskaber kan være mellemlid for falske eller plumpe meddelelser?

»Kender du dets sjæls inderste dybder? For resten kan det, selvom det ikke er lastefuldt, være letsindigt og ubetænksomt,

og desuden behøver det undertiden en påmindelse, for at det kan tage sig i agt.«

7) Hvordan kan det være, at de ophøjede ånder tillader mennesker, der besidder stor kraft som medier og kunne udføre store ting, at tjene som redskab for vildfarelse?

»Ånderne forsøger at påvirke medierne, men hvis medierne lader sig føre ind på en forkert vej, lader de dem gå. Derfor benytter de ophøjede ånder dem kun modstræbende, for sandheden kan ikke tolkes af løgnen.«

8) Er det umuligt at få gode meddelelser gennem et ufuldkomment medium?

»Et ufuldkomment medium kan undertiden opnå gode meddelelser. Hvis det har tilstrækkelige evner, kan de gode ånder under særlige omstændigheder benytte sig af det i mangel af et bedre medium. Det sker dog kun i enkelte tilfælde, for så snart ånderne finder et medium, som passer dem bedre, benytter de det.«

Note. Det er værd at bemærke, at når de gode ånder mener, at et medium ikke længere får god støtte og på grund af sine ufuldkommenheder er blevet et bytte for de bedrageriske ånder, da fremkalder de næsten altid omstændigheder, som afslører mediets fejl og derved forhindrer de, at seriøse og oprigtige mennesker i god tro lader sig misbruge af mediet. I dette tilfælde er mediet ikke at beklage, selvom dets evner er nok så gode.

9) Hvornår kan et medium siges at være fuldkomment?

»Fuldkomment! Ak, I ved jo nok, at fuldkommenhed ikke

findes her på jorden, hvor I ikke ville leve, hvis I var fuldkomne. Sig da hellere: et godt medium, og det er allerede meget, for de er sjældne. Et fuldkomment medium ville være et medium, som de lavere ånder aldrig ville vove at gøre forsøg på at bedrage. Det bedste medium er det, som kun stemmer overens med de gode ånder, og som er blevet bedraget mindst muligt.«

10) Men når mediet finder sympati hos de gode ånder, hvordan kan de så tillade, at det bliver bedraget?

»De gode ånder lader undertiden de bedste medier blive bedraget for at skærpe deres dømmekraft og lære dem at skelne mellem sandt og falsk. Selv et godt medium er aldrig så fuldkomment, at det ikke kan forfalde til en eller anden svaghed, og dette bør tjene det til belæring. De falske meddelelser, mediet fra tid til anden får, er påmindelser om, at det ikke er fejlfrit og ikke bør være hovmodig, for det medium, som får de mærkeligste meddelelser, har ikke mere at rose sig af end lirekassemanden, som frembringer smukke melodier kun ved at dreje på sit instrument.«

11) Hvilke betingelser er nødvendige for, at vi kan modtage de højere ånders meddelelser uden forvanskning?

»At ville det gode og at overvinde egoisme og hovmodet. Begge dele er nødvendige.«

12) Hvis de højere ånders meddelelser kun kan komme uforvanskede til os under betingelser, der vanskeligt opnås, er det så ikke en hindring for udbredelsen af sandheden?

»Nej, lyset kommer altid til den, som vil modtage det. Den, som vil oplyses, bør fly mørket, og mørket er hjertets urenhed.

De ånder, som I ser som den personificerede godhed, lader sig ikke gerne påkalde af mennesker, hvis hjerte er besudlet med hovmod og begærlighed og mangel på kærlighed.

Gid da de, som ønsker at blive oplyst, ville aflægge deres menneskelige forfængelighed og ydmyge sig for skaberens uendelige magt. Dette ville være det bedste bevis på deres oprigtighed, og denne betingelse kan enhver opfylde.«

227. Selvom mediet gennem sine evner kun er et redskab, har det en stor moralsk indflydelse. For at kunne meddele sig må den fremmede ånd gøre sig til ét med mediets ånd. Dette kan kun ske, hvis der er overensstemmelse mellem dem eller tilbøjelighed til at forene sig. Mediets sjæl udøver en tiltrækning eller frastødning på den fremmede ånd i forhold til graden af overensstemmelse mellem dem. Således tiltrækkes de gode ånder af de gode medier, og de dårlige af de dårlige. Heraf fremgår, at mediets moralske egenskaber har en stor indflydelse på, hvilken slags ånder der meddeler sig ved mediets hjælp. Hvis mediet er lastefuldt, samler de lavere ånder sig om det og er altid parat til at indtage pladsen i stedet for de gode ånder, som man ønsker at påkalde. De egenskaber, som i særdeleshed tiltrækker de gode ånder er: godhed, velvilje, målrettethed, kærlighed til sin næste, og løsrivelse fra det materielle. De laster, som støder de gode ånder bort, er: hovmod, egoisme, misundelse, skinsyge, had, begærlighed, sanselighed og alle de lidenskaber, som binder mennesket til det materielle.

228. Alle moralske ufuldkommenheder tjener som åbne døre for de lavtstående ånders adgang til mediet, men den last, disse ånder med størst held drager fordel af, er hovmodet, fordi det

er en af de fejl, mennesket mindst vil vedkende sig.

Hovmodet har fældet mange medier, som var udstyret med de mest glimrende evner, og som uden denne last kunne være blevet udmærkede og meget nyttige medier. Men efter at de er blevet et bytte for de lavtstående ånder, er deres gode evner først blevet fordærvet og dernæst tilintetgjort, og mere end ét medium har set sig ydmyget og bittert skuffet.

Hovmodet ytrer sig hos mediet ved klare tegn, som man især må være opmærksom på, da hovmod er en af de fejl, der giver mest grund til at nære mistillid til mediets meddelelser. Hovmodet viser sig først som mediets blinde tillid til egne meddelelsers overlegne værdi og til ufejlbarligheden hos den ånd, som indgiver det meddelelserne. Dernæst som en ringeagt for alt, hvad der ikke kommer fra det selv, da det mener at have eneret på sandheden. Det forblindes af glansen af de store navne, hvormed mediets formentlige beskyttere blandt ånderne pynter sig, og da dets forfængelighed ville lide, hvis det skulle tilstå, at det er blevet bedraget, forkaster det ethvert råd. Det undgår endog disse råd ved at fjerne sig fra enhver, som kunne åbne dets øjne. Nedlader mediet sig til at høre på omgivelsernes gode råd, gør de ingen indtryk på det, for at drage dets ånds overlegenhed i tvivl er næsten en helligbrøde! Mediet finder mishag i den mindste modsigelse og kritiske bemærkning og kan endog fatte had til de mennesker, som har søgt at hjælpe det ud af vildfarelserne. Denne afsondring af mediet, der er fremkaldt af ånder, som ikke ønsker nogen modsigelser, giver ånderne frit spil til at fastholde mediet i dets vrangforestillinger. Derfor kan disse ånder let få mediet til at opfatte de største urimeligheder som de mest ophøjede sandheder. Ubetinget tillid til værdien af de meddelelser, det opnår, foragt for alt, hvad

der ikke kommer fra det selv, den vægt det tankeløst tillægger åndernes ophøjede navne, forkastelse af gode råd, fornærmelse over enhver kritik, afstandtagen til alle, som kan give det upartisk rådgivning, tro på egen dygtighed trods dets mangel på erfaring - alt dette karakteriserer det hovmodige medium.

Man må dog medgive, at det ofte er mediets omgivelser, der vækker hovmodet hos det. Har det en smule overlegne evner, bliver det efterspurgt og lovprist, indtil det anser sig for uundværlig og yder snart sin medvirken med en indbildsk og overlegen mine. Vi har mere end én gang fortrudt de lovtaler, vi har holdt over visse medier for at opmuntre dem.

229. Til sammenligning vil vi nu give en beskrivelse af et virkelig godt medium, som man kan have tillid til. Vi forudsætter for det første en lethed i udøvelsen, således at ånderne kan meddele sig frit og uden nogen materiel hindring. For det andet er karakteren af de ånder, som sædvanligvis understøtter mediet, af største vigtighed. Her gælder det om ikke at tage hensyn til åndens navn, men til det sprog, den fører. Man skal altid huske på, at de sympatiske følelser, mediet vækker hos de gode ånder, står i forhold til, hvad det gør for at bortfjerne de slette ånder. Det medium, som er overbevist om, at dets evne er en gave, der er tilstået det for det godes skyld, vil aldrig gøre sig til deraf og aldrig tillægge sig nogen fortjeneste deraf. Det modtager de gode meddelelser, det får, som en nåde det skal stræbe at gøre sig værdig til ved sin godhed, velvilje og beskedenhed. Det dårlige medium gør sig hovmodig over sine forbindelser med de højere ånder. Det gode medium derimod forbliver ydmyg, fordi det ikke selv betragter sig som værdig til en sådan gunstbevisning.

En ånds afhandling om mediets moralske indflydelse

230. Følgende oplysning om dette emne har vi modtaget af en ånd, af hvem vi allerede har gengivet adskillige meddelelser:

»Vi har allerede sagt, at medierne som medier betragtet kun har en underordnet indflydelse på åndernes meddelelser. Mediernes opgave er den samme som den elektriske telegraf, der bringer meddelelser fra ét sted på jorden til et andet. Når vi vil give en meddelelse, virker vi på mediet på samme måde som telegrafisten virker på sit apparat. Ligesom telegrafen med en nål over store afstande gengiver de tegn, der fremstiller telegrammet på en strimmel papir, således overbringer vi også vores meddelelser fra den usynlige til den synlige verden, og fra den immaterielle ånd til den inkarnerede ånd, ved hjælp af det "mediumistiske apparat". Men lige som den atmosfæriske luft kan virke forstyrrende på den elektriske telegraf, således kan mediets moralske indflydelse virke forstyrrende på vores meddelelser fra den anden verden, fordi vi er nødt til at lade meddelelserne gå gennem et medium, som moralsk eller intellektuelt kan være i modstrid med meddelelsernes indhold. Imidlertid bliver denne indflydelse som oftest ophævet ved vores kraft og vilje, så der ikke finder nogen forstyrrelse sted. Det er en kendsgerning, at udsagn af stor filosofisk betydning og meddelelser af høj moralitet undertiden er bragt af medier, som kun lidet passer til så ophøjede lærdomme. På den anden side bringes lidet opbyggelige meddelelser også undertiden af medier, som er blevet ganske skamfulde over at have været overbringere af dem.

Man kan generelt sige, at ligesindede ånder tiltrækker hinanden, og at ophøjede ånder sjældent meddeler sig gennem dårlige medier, hvis de har gode medier ved hånden.

De letsindige og useriøse medier tiltrækker ånder af samme natur, og derfor kan indholdet af deres meddelelser være tomme, banale, usammenhængende og ofte forkerte. De kan dog også undertiden sige gode ting, men i sådanne tilfælde gælder det om at underkaste meddelelserne en streng og grundig undersøgelse, for sammen med disse gode ting indsmugler visse hykleriske ånder behændigt og underfundigt opdigtede kendsgerninger og løgnagtige udsagn for at narre dem, som i god tro lytter til dem. Man bør da uden skånsel slette ethvert tvetydigt ord og udsagn og kun beholde det, som er i overensstemmelse med fornuften og allerede godkendt af den spiritistiske doktrin. Det er kun de enlige spiritister og de nye eller lidet oplyste forsamlinger, som behøver at frygte for meddelelser af denne art, for i de forsamlinger, hvor deltagerne er mere fremskredne og har erfaring, nytter det ikke en skade at pynte sig med påfuglens fjer: den bliver ubarmhjertigt bortvist.

Jeg taler ikke om de medier, som finder fornøjelse i uanstændige meddelelser. Lad dem kun more sig i de rå ånders selskab. Heldigvis forekommer denne slags meddelelser sjældent i seriøse kredse, og de vil i al fald kun vække foragt og uvilje i filosofiske og alvorlige foreninger. Der, hvor mediets moralske indflydelse derimod kan få stor betydning, er i de tilfælde, hvor mediet lader sine egne tanker træde i stedet for dem, som ånderne forsøger at indgive det, eller hvis mediet i sin egen fantasi henter fantastiske teorier, som det i god tro anser for at være indgivet af en ånd. Da bør man ikke lade sig narre, for man kan være overbevist om, at disse luftige teorier enten er en refleksion af mediets egen ånd eller kommer fra uvidende drilleånder. Ja, man har undertiden set, at mediets hånd rykker sig næsten mekanisk, fordi den er styret af en lav og spottende

ånd. Det er mod denne prøvesten, at de flammende illusioner brister. Idet mediet bliver revet med af sine egne balstyrige tanker og sin litterære videns falske pynt, miskender det den vise ånds beskedne talevis, griber en skygge i stedet for virkeligheden og bruger svulstige omskrivninger. En anden fælde, som især stolte og ambitiøse medier kan falde i, hvis de gode ånder nægter dem meddelelser, er at de i stedet udgiver deres egne teorier som værende disse gode ånders værk. Derfor må formændene i de spiritistiske foreninger have megen finfølelse og stor skarpsindighed for at kunne skelne de pålidelige meddelelser fra de upålidelige, især for ikke at såre dem, som gør sig falske forestillinger om meddelelserne.

Er du i tvivl, så lad være, siger et af jeres ordsprog. Lad da kun det gælde, som er sikkert og indlysende. Så snart en ny teori fremkommer, og den i mindste måde forekommer jer tvivlsom, så lad den blive prøvet og gennemtænkt. Forkast dristigt, hvad fornuften og den sunde sans fordømmer. Hellere forkaste ti sandheder end tillade én eneste løgn eller falsk teori at komme til orde. Det system, I kunne bygge på en sådan falsk teori, ville styrte omkuld ved det første pust af sandheden, ligesom et mindesmærke, der er bygget på flyvesand. Og selvom I først forkaster visse sandheder, fordi de ikke er fremstillet på en logisk og tydelig måde, vil en slående kendsgerning eller et uigendriveligt bevis dog senere hen bekræfte disse sandheders troværdighed. Husk på, at intet er umuligt for Gud og for de gode ånder undtagen uretfærdighed og tarvelighed.

Spiritismen og dens lære er i vore dage så udbredt blandt mennesker og har givet dens seriøse tilhængere en så høj moral, at ånderne ikke længere er nødt til at benytte dårlige eller ufuldkomne medier. Hvis nu et medium ved sin opførsel eller

sin levemåde, ved sit hovmod og sin mangel på barmhjertighed og kærlighed giver en lovlig grund til mistanke, så forkast dets meddelelser, thi der ligger en slange skjult i græsset. Dette er min mening om mediernes moralske indflydelse.«

Erast

KAPITEL 21

OMGIVELSERNES INDFLYDELSE PÅ ÅNDERNES MANIFESTATIONER

231. 1) Har mediets omgivelser indflydelse på manifestationerne?

»Alle de ånder, som omgiver mediet, hjælper det i godt som i ondt.«

2) Kan de ophøjede ånder ikke overvinde den onde vilje hos mediets egen ånd eller hos de ånder, der omgiver mediet?

»Jo, når de anser det for nyttigt, og det stemmer overens med hensigten hos det menneske, som henvender sig til dem. Vi har jo allerede sagt, at de mest ophøjede ånder som en særlig gunst kan meddele sig trods mediets og dets åndelige omgivers ufuldkommenhed, og da bliver mediet og dets omgivers indflydelse ophævet ved åndernes handling.«

3) Søger de højere ånder at bibringe de overfladiske forsamlinger mere seriøse tanker?

»De højere ånder søger ikke de forsamlinger, hvor de ved, at deres tilstedeværelse ikke er til nogen nytte. Derimod færdes vi gerne blandt de mindre oplyste forsamlinger, når der blot er oprigtighed til stede, selvom vi der kun finder middelmådige medier. Men vi kommer ikke, hvor spotten råder, om så de tilstedeværende er nok så oplyste. Hos disse gælder det om at tale til øjnene og ørerne, og det må blive bankeåndernes og drilleåndernes sag. Det er meget passende, at folk, som er

lige glade med visdom, ydmyges af de mindst lærde og mindst fremskredne ånder.«

4) Er adgangen til de seriøse møder forbudt for de lavere ånder?
»Nej, de er der undertiden for at drage nytte af de lærdomme, som gives jer, men de tier ligesom de tankeløse i en forsamling af vismænd.«

232. Man behøver ikke være et medium for at tiltrække den usynlige verdens væsener. Universet er befolket med dem, og vi har konstant disse væsener omkring os og ved vores side. De ser os, iagttager os, blander sig i vores forsamlinger, følger os eller undgår os, alt eftersom vi tiltrækker eller frastøder dem. Medieskabet har ikke noget at gøre med tiltrækningen af ånder, for evnen er kun et redskab for meddelelserne. Efter hvad vi har lært om årsagerne til åndernes velvilje eller modvilje, er det let at forstå, at vi må være omringet af ånder, som er i overensstemmelse med vores egen ånd, alt efter om den er høj eller lav. Ved at betragte jordklodens moralske tilstand, kan vi se, hvilken slags ånder der er mest fremherskende blandt de omvandrede ånder på de forskellige steder. Tager vi hvert folkeslag for sig, kan vi ud fra indbyggernes fremherskende karakter, deres fordomme og deres mere eller mindre moralske og humanitære indstilling, slutte os til hvilken slags ånder, der foretrækker at opholde sig der.

Lad os ud fra denne grundsætning forestille os en forsamling af letsindige og tankeløse mennesker, der kun er optaget af deres fornøjelser. Hvilke ånder ville foretrække at være til stede dér? Sikker ikke ånderne af højere rang, lige så lidt som vores lærde og vores filosoffer ville spille deres tid på sådanne steder.

Hver gang mennesker samles, er der tillige en skjult forsamling til stede, som stemmer overens med menneskenes fortrin eller fejl, også selvom ånderne ikke er blevet påkaldt. Lad os nu antage, at disse mennesker har mulighed for ved hjælp af et medium, at underholde sig med væsener fra den usynlige verden, hvilke ånder vil da svare på deres påkaldelse? Øjensynlig de, som er til stede og ganske forberedte og kun søger en lejlighed til at meddele sig. Hvis man i en forsamling af tanke-tomme mennesker vil påkalde en ånd af højere rang, vil denne kunne komme og endog sige nogle fornuftige ord, ligesom den gode præst kommer til sine forvildede får, men så snart den ser, at den hverken bliver forstået eller hørt, går den sin vej, hvad I også ville gøre i dens sted, og så har de lavere ånder frit spil.

233. Det er ikke altid nok, at en forsamling er alvorlig for at kunne opnå værdifulde meddelelser. Der er folk, som aldrig ler, men det betyder jo ikke, at deres hjerte er renere. Men nu er det især hjertet, som tiltrækker de gode ånder. Der stilles ikke nogen moralske betingelser for at opnå åndemeddelelser, men har man en lav moral, da får man sine ligemænd i tale, og de har ingen betænkeligheder ved at bedrage og smigre ens fordomme.

Man ser heraf, hvor stor en indflydelse omgivelserne har på de intelligente manifestationer. Denne indflydelse viser sig imidlertid ikke på den måde, man tidligere påstod, dengang man endnu ikke kendte åndernes verden, som man kender den i dag, og før tvivlsspørgsmålene var blevet opklaret ved forsøg og beviser. Når meddelelserne stemmer overens med de tilstedeværendes anskuelser, er det ikke, fordi disse anskuelser afspejler sig i mediets ånd, men fordi der hos jer er ånder, som føler med jer i godt og ondt, og som deler jeres anskuelser.

Beviset herpå er, at hvis I har magt til at tiltrække andre ånder end dem, som normalt omgiver jer, vil det samme medium føre et ganske andet sprog og sige ting, som ligger meget fjernt fra jeres tanker og meninger.

Kort sagt, jo mere ensartethed der er mellem medlemmerne i en forsamling og de ånder der omgiver dem, jo bedre betingelser vil der være for gode tanker, rene og ophøjede følelser og oprigtige ønsker om oplysning uden fordomme.

KAPITEL 22

MEDIUMISTISKE EVNER HOS DYR

234. Kan dyr være medier? Man har ofte stillet sig dette spørgsmål, og visse kendsgerninger synes at svare bekræftende herpå. Hvad der især har talt for denne opfattelse, er de bemærkelsesværdige tegn på intelligens, man har fundet hos nogle dresserede fugle, som synes at kunne gætte folks tanker og af en bunke kort udtrække det, der giver nøjagtigt svar på et fremsat spørgsmål. Vi har omhyggeligt iagttaget disse forsøg, og hvad vi mest har beundret, er den behændighed, hvormed man har dresseret fuglene. Man kan ikke frakende fuglene en vis intelligens og må i så fald indrømme, at deres skarpsindighed langt overgår menneskets, for ingen mennesker kan prale af at kunne gøre, hvad disse fugle gør. Ja, man skulle i visse tilfælde tro, at de er begavet med et klarsyn, der overgår de mest clairvoyante trancemediers.

Man ved jo, at klarsynet i høj grad er foranderligt og udsat for hyppige afbrydelser. Hos disse fugle derimod er det konstant og virker til hver en tid med en regelmæssighed og nøjagtighed, som man ikke ser hos noget medie. De fleste forsøg, vi har set, mindede om tryllekunstnernes og lod os ikke i tvivl om, at der var anvendt nogle af deres metoder, navnlig ved udtrækningen af bestemte kort. Tryllekunstnerens kunst består i at hemmeligholde trickene, da kunsten ellers ikke ville have underholdningsværdi. Men selv som tryllekunst er fænomenet interessant, og man må stadig beundre såvel lærerens talent som elevens intelligens, for den vanskelighed, som skal overvindes, er meget større, end hvis fuglen kun handlede i kraft af

sine egne evner. Når man nu får en fugl til at udføre ting, som ligger uden for det muliges kunst, indrømmer man jo herved brugen af en hemmelig fremgangsmåde. Desuden opnår disse fugle først evnerne efter en vis tid og ved hjælp af en særlig dressur, hvilket ikke ville være nødvendigt, hvis fuglene handlede ud fra deres egen intelligens. Det er ikke mere usædvanligt at dressere fugle til at udtrække bestemte kort end at vænne dem til at gentage melodier eller ord.

Det samme har været tilfældet, når tryllekunstnere ville efterligne »det andet syn«. Man gjorde alt for meget ud af det, til at illusionen kunne vare længe. Fra den første gang vi overværede det, har vi kun set en meget ufuldkommen efterligning af en trancetilstand, som røbede uvidenhed om denne evnes væsentligste betingelser.

235. Hvordan det end forholder sig med de nævnte erfaringer, er hovedspørgsmålet stadig uløst. På samme måde som efterligning af en trancetilstand ikke modbeviser, at trancemediets evne virkelig eksisterer, vil en efterligning af den mediumistiske evne ved hjælp af fugle ikke modbevise muligheden af en mediumistisk evne hos dem eller hos andre dyr. Det gælder da om at få klarlagt, om dyrene ligesom menneskene er egnede som medier for åndernes intelligente meddelelser. Det synes endog at være meget naturligt at forudsætte, at et levende væsen, som er begavet med en vis grad af intelligens, er mere egnet til en sådan virkning end en livløs genstand som f.eks. et bord. Og dog er dette ikke tilfældet.

236. Spørgsmålet om den mediumistiske evne hos dyrene findes fuldt ud besvaret i følgende afhandling, der er meddelt af

en ånd, hvis dybsindighed og skarpsindighed man har kunnet vurdere efter de meddelelser, vi allerede har modtaget af den. For bedre at kunne forstå værdien af åndens udtalelse, minder vi om den forklaring den har givet på den rolle mediet spiller i meddelelserne, og som vi har gengivet ovenfor (afsnit 225).

Nedenstående meddelelse blev givet i anledning af en drøftelse i det Parisiske Selskab for Spiritistiske Studier.

»Jeg berører i dag spørgsmålet om dyrs mediumistiske evner, som er blevet stillet af et af jeres medlemmer. Ud fra princippet om, at den, som kan det større, også kan det mindre, påstår han, at vi kan give fuglene og andre dyr mediumistisk evne og anvende dem i vores meddelelser til menneskene. Det er ganske enkelt en fejlslutning. Han hævder, at eftersom vi kan give liv til livløse genstande som et bord, en stol, et klaver, må det være meget lettere for os at give levende organismer, som fuglene, endnu mere liv?

Lad os først være enige om kendsgerningerne. Hvad er et medium? Det er et væsen, et individ, der tjener ånderne som bindeled, for at de let skal kunne meddele sig til menneskene, de inkarnerede ånder. Var der ingen medier, ville der hverken findes følbare, skrevne, fysiske eller nogen andre fænomener.

Der er en grundsætning, jeg er sikker på er godkendt af alle spiritister: nemlig at lige søger lige og handler som lige. Nu vel, hvem andre er åndernes lige end ånder, hvad enten de er inkarnerede eller ikke? Skal det stadig være nødvendigt at gentage det for jer? Godt. Jeg vil gentage det endnu engang: jeres og vores perisprit kommer fra det samme sted. Vores væsens natur er éns, de er kort sagt lige. De besidder en mere eller mindre udviklet evne til at gå op i en højere enhed og en magnetisk kraft, som tillader os, frigjorte og inkarnerede ånder, hurtigt og

let at sætte sig i forbindelse med hinanden. Hvad der er specielt for medierne og det væsentlige ved deres personlighed, er en særlig evne til at indgå forbindelser og samtidig en særlig udvidelseskraft, som bryder enhver modstand og opretter mellem dem og os en slags strømledning og en sammensmeltning, som letter meddelelserne for os. Det er for resten denne fysiske modstand, som forhindrer udviklingen af medieskabet hos de fleste af dem, som ikke er medier.

Menneskene er altid tilbøjelige til at overdrive alt. Nogle nægter, at dyrene har en sjæl. Andre tillægger dem en sjæl, der så at sige er et sidestykke til vores sjæl. Hvorfor vil I således blande det, der kan fuldkommengøres, med det, der ikke kan? Nej! Nej! Vær forvisset om, at den energi, der giver dyrene liv og bringer dem til at handle, bevæge sig og tale i deres eget sprog, ikke for tiden kan blandes, forenes, eller sammensmeltes med den guddommelige ånd, den æteriske sjæl, dvs. den ånd, som giver liv til det væsen, hvis livsindhold er at blive fuldkomment: nemlig mennesket, skabningens konge. Er det ikke netop kun denne væsentlige omstændighed, at mennesket kan fuldkommengøres, der gør, at det er alle andre jordiske væsener overlegent? Husk da på, at man ikke kan sammenligne mennesket, som er det eneste væsen, der kan fuldkommengøres ved sig selv og sine handlinger, med nogen anden skabning på jorden.

Kan hunden, der ved sin overlegne intelligens blandt dyrene er blevet menneskets ven og bordgæst, fuldkommengøres af egen drift, og selv tage skridtet dertil? Det vil ingen vove at påstå. En hund kan heller ikke få en anden hund til at gøre fremskridt. En hund, der er bedre opdraget end andre hunde, er altid blevet det af sin herre. Siden verdens skabelse har odderen bestandig bygget sin bolig ved vandet efter samme forhold og

samme regel. Nattergalene og svalerne har aldrig bygget deres reder anderledes, end deres forfædre har gjort. En spurverede før syndfloden og en spurverede efter den tid er og bliver en spurverede, bygget under de samme betingelser og flettet på samme måde af græsstrå og hvad spurvene ellers kan samle. Bierne og myrerne med deres små samfund eller husholdninger har aldrig ændret adfærd ved indsamlingen af forråd eller ved deres levevis. Også edderkoppen danner altid sit spind på den samme måde. Ser I derimod på de hytter og telte, der husede jordens ældste beboere, vil I nu i deres sted finde den moderne civilisations paladser og slotte. Klæder af uforarbejdet skind er afløst af klæder vævet af guld og silke. Kort sagt, ved hvert skridt, I gør, ser vi beviser på menneskehedens uophørlige fremskridt.

Af menneskeslægtens stadige og uovervindelige fremskridt og de øvrige levende væseners stadigt stillestående udviklings-trin må I ligesom jeg kunne slutte, at selvom der findes fælles principper for alt det, som lever og rører sig på jorden, nemlig ånden og materien, er det ikke desto mindre sandt, at kun I, de inkarnerede ånder, er underkastet fremskridtets uundgåelige lov, der med skæbnens magt stadig driver jer fremad. Gud har stillet dyrene ved jeres side som hjælp til at skaffe jer næring, klæder og støtte. Han har givet dyrene en vis intelligens, fordi de, for at hjælpe jer, må kunne forstå jer, og Han har afpasset deres intelligens efter den nytte, de er skabt til at gøre, men i sin visdom har Han ikke villet, at de skulle være underkastet den samme fremskridtets lov. Som dyrene er skabt, således vil de vedblive at være, til deres arter er uddøde*).

**) Erast er her på vildspor, idet han med hensyn til dyrenes udviklingsevne modsiges af andre ophøjede ånder, der har udtalt sig om*

dette emne. Der er intet mærkeligt heri. Som tidligere nævnt er selv de ophøjede ånder ikke alvidende, idet de ikke har udviklet deres viden og indsigt i alle retninger. Det samme er jo tilfældet blandt oplyste mennesker, særlig blandt videnskabsmændene, som ofte kan være forblindet af vrangforestillinger, som de forsvarer med talrige »beviser« og stor overbevisningskraft.

Erast har ved sine udtalelser om dyrene villet sætte en grænse for Guds kærlighed og retfærdighed, idet han lader Gud skabe væsener, som aldrig kan fuldkommengøres. Hvor blev Guds retfærdighed af, hvis der var væsener til, hvis mål det var at skaffe højere væsener »næring, klæde dem og støtte dem«? Og hvad med alle de dyr, som ikke er i menneskets tjeneste, men enten er dets fjender eller lever uden forbindelse med det? Man har i sin tid fundet væsener, om hvilke det var umuligt at afgøre, om de var meget lavtstående mennesker eller højt udviklede aber. Skulle disse væseners ånder som dyreånder være uden udvikling eller som menneskeånder være underkastet fremskridtets lov? Hvis man fulgte Erasts teori ville man støde på uløselige vanskeligheder.

Hele universet er underkastet udviklingens lov, alt er i fremskridt. Gud skaber og har fra evighed af skabt og vil til evighed skabe de levende væsener i den mest uudviklede og uvidende form. Gennem planternes og dyrenes liv og mangfoldighed arbejder de sig stadig fremad mod større udvikling og større viden.

Mens de lavtstående væsener anvender hele deres energi på vedligeholdelsen af selve livsfunktionerne, bruger de, efterhånden som de skrider mere og mere frem, mindre og mindre energi på dem. Den fremskridende udvikling gør disse livsfunktioner mere og mere mekaniske, således at energien kan anvendes til mere opadstræbende formål. Det gælder for alle levende væsener, at hvad de én gang har erhvervet, kan de aldrig miste. Evnerne og anlæggene er derfor

ikke vilkårlige nådegaver fra Gud, men slumrende kundskaber og egenskaber fra tidligere tilværelser.

Darwins medarbejder i udviklingslæren (evolutionsteorien), Alfred Russel Wallace, overførte teorien på de enkelte væseners liv. Summen af åndelig styrke, skønhed og kraft vokser ikke kun gennem udviklingen, men de enkelte individer erhverver gennem genfødslerne stadig større evner og dygtighed. Den tilsyneladende uretfærdighed, der ligger i, at de svagere altid bukker under i kampen for tilværelsen, forsvinder ved, at selve deres undergang og død er forudsætningen for en ny inkarnation i en stadig højere form. Denne evige fremadskriden har man udtrykt i ordene: »Guds ånd slumrer i stenen, ånder i planterne, rører sig i dyrene og levendegøres i menneskene.«

Erast har desuden uret i sine eksempler. Han forveksler de enkelte arter med de enkelte individer, når han siger, at »siden verdens skabelse har odderen bestandig bygget sin bolig ved vandet efter samme forhold og samme regel«. Selvom dette er sandt, er det jo ikke det samme individ, der gentagne gange er inkarneret på ny som odder. Inkarnationen som odder er kun et trin i udviklingen opad. Man kunne med samme ret sige, at menneskene ikke har udviklet sig, fordi der stadig lever isolerede menneskestammer, hvis livsførelse ikke har ændret sig mærkbart gennem mange generationer. Ved at iagttage hinanden lærer individerne de forskellige færdigheder til livets opretholdelse, og det samme gør de højere udviklede dyr, om end i ringere grad på grund af deres lavere udvikling.

Også på dette punkt har Erast forset sig noget på sagen, selvom han på mange andre områder har uddybet spørgsmålene om livets mysterium og belært os gennem sin rige erfaring.

*Cand.Mag. Sigurd Trier,
Mediernes Bog, 2. udgave, forlagt af V. Pios Boghandel, 1904.*

»Man har sagt, at ånderne kan gøre livløse genstande som stole, borde og klaverer til medier og få dem til at bevæge sig. Få dem til at bevæge sig, javel, men gøre dem til medier, nej. Endnu engang: uden medium kan ingen af disse fænomener frembringes. Hvad bemærkelsesværdigt er der i, at vi ved hjælp af et eller flere medier kan få livløse genstande til at bevæge sig, når netop deres livløshed og uvirksomhed gør dem egnet til at følge de bevægelser og tilskyndelser, vi ønsker, de skal følge? Hertil behøver vi medier - det er sikkert. Men mediet behøver ikke at være nærværende eller være medvidende, for vi kan handle ved hjælp af de forudsætninger, mediet skaffer os uden dets vidende og nærvær, især når det gælder berørings- og transportfænomenerne. Da vores energihylster (perisprit), som er lettere og finere end jeres fineste og letteste luftart, forener og forbinder sig med mediets energihylster, der har den egenskab at kunne udvide sig og trække sig sammen, uden at jeres grove sanser kan opfatte det, og på en for jer næsten ufatteligt måde, kan vi, ved hjælp af det, bevæge møbler, ja endog slå dem i stykker.

Ånderne kan ganske vist gøre sig synlige og følbare for dyrene, og den pludselige skræk, som af og til griber dyr, og som I ikke kan finde nogen grund til, er ofte forårsaget ved synet af en eller flere ånder, som er ildesindede mod de tilstedeværende mennesker eller mod dyrenes ejere. I har sikkert ofte set heste, der hverken vil gå frem eller tilbage, eller som stejler foran en indbildt forhindring. Nu vel! I kan være overbevist om, at den indbildte forhindring ofte er en ånd eller en samling af ånder, som morer sig med at hindre hestene i at gå frem. Husk hvordan Bileams æsel hårdnakket vægrede sig ved at røre sig ud af stedet, fordi den så en engel foran sig og blev bange for

dens flammende sværd. Før englen synligt åbenbarede sig for Bileam, ønskede den først at gøre sig synlig for dyret. Men jeg gentager: vi kan ikke umiddelbart give hverken dyrene eller den livløse materie mediumistisk evne. Vi må altid have et menneskeligt medium til hjælp, hvad enten det er bevidst eller ej, fordi ensartede fluida må forene sig, men dem finder vi hverken hos dyrene eller i den rå materie.

Hr. X siger, at han har magnetiseret sin hund. Hvilket resultat fik han? Han dræbte den, for det ulykkelige dyr døde efter den afkræftelse, magnetiseringen havde forvoldt det. Ved en strøm, hentet hos et væsen, der var dyrets eget væsen overlegent, har han ødelagt det og indvirket på det på samme måde som lynet, omend langsommere. Da der ikke kan finde nogen sammensmeltning sted mellem vores perisprit og dyrets fluide hylster, ville vi øjeblikkeligt dræbe dyrene, hvis vi ville forsøge at give dem mediumistisk evne.

Efter at have fastslået dette erkender jeg fuldstændig, at der hos dyrene findes forskellige anlæg. At der hos dem kan udvikles visse følelser og lidenskaber, som falder sammen med de menneskelige følelser og lidenskaber. At de er modtagelige for indtryk og taknemmelige, hævnerrige og hadefulde, alt efter som man behandler dem godt eller ondt. Således har Gud, som ikke gør noget halvt, givet de dyr, der skal være menneskenes ledsagere og tjenere, sociale egenskaber, som de vilde dyr ikke har. Men mellem dette og evnen til at kunne bruges som tolk for åndernes tanker er der en afgrund: nemlig forskellen på menneskers og dyrs natur.

I ved jo, at vi i mediets hjerne henter de elementer, som er nødvendige for at give vores tanke en form, som I kan modtage og forstå. Det er netop ved hjælp af de materialer, det selv

besidder, at mediet oversætter vores tanke til jeres sprog. Nu vel! Hvilke elementer vil vi finde i et dyrs hjerne? Er der ord, tal, bogstaver eller tegn, der i mindste måde ligner dem, som findes hos et nok så lidt intelligent menneske? Imidlertid, siger I, forstår dog dyrene menneskets tanke og kan endog gætte den. Ja, de dresserede dyr forstår visse tanker, men har I nogensinde set, at de har gengivet dem? Nej! I må deraf kunne slutte, at dyrene ikke kan tjene os som tolk.

For at fatte mig kort: de spiritistiske fænomener kan kun vise sig ved mediernes hjælp enten med eller uden deres vidende. Det er kun blandt de inkarnerede ånder, at vi kan finde dem, som kan tjene os som medier. At dressere hunde, fugle og andre dyr til en eller anden kunst bliver jeres sag, ikke vores.«

Erast

KAPITEL 23

OM BESÆTTELSE

*Simpel besættelse – Fascination – Underkuelse –
Årsagerne til besættelse
– Midler til at bekæmpe besættelsen*

237. Blandt de farer, som truer dem, der praktiserer spiritismen, nævner vi først og fremmest besættelsen, dvs. det herredømme nogle ånder tiltager sig over visse mennesker. Besættelsen udøves kun af de lavtstående ånder, der søger at herske. De gode ånder bruger ingen tvang. De giver råd og bekæmper de lavtstående ånders indflydelse, men hvis man ikke hører dem, trækker de sig tilbage. De hykleriske ånder derimod binder sig til dem, de får tag i, og når de engang har fået magt over et menneske, gør de sig til ét med dets ånd og leder det som et barn.

Besættelsen kan have forskellige kendetegn, som det er nødvendigt at skelne imellem, og som afhænger af graden af tvang og af dens følgevirkninger. Ordet besættelse omfatter flere fænomener, hvoraf de vigtigste er *simpel besættelse*, *fascination* og *underkuelse*.

Simpel besættelse

238. *Den simple besættelse* sker, når en lavtstående ånd pånøder sig et medium og mod dets vilje blander sig i de meddelelser, det modtager, forhindrer det i at sætte sig i forbindelse med andre ånder og træder i stedet for de ånder, man påkalder.

Man er ikke nødvendigvis besat, fordi man er blevet bedraget af en løgnagtig ånd. Det er selv det bedste medium udsat for, især i begyndelsen, hvor det endnu mangler den nødvendige erfaring, på samme måde som hæderlige folk kan blive narret af spasmagere. Man kan godt blive bedraget uden derfor at være besat. Besættelsen beror på vedholdenheden hos den ånd, som man ikke kan skille sig af med.

Ved den simple besættelse er mediet selv klar over, at det har at gøre med en bedragerisk ånd, og ånden skjuler ingenlunde sine onde hensigter og sit ønske om at gøre fortræd. Mediet kan uden anstrengelse mærke bedrageriet, og hvis det er opmærksom på faren, bliver det sjældent bedraget. Denne slags besættelse er kun ubehagelig og har ingen anden ulempe, end at den lægger hindringer i vejen for de meddelelser, man ønsker at få fra højere ånder eller de ånder, man holder af.

Til kategorien simpel besættelse hører også de såkaldte fysiske besættelser, som består i vedvarende støjende manifestationer af visse ånder, som af egen drift frembringer banken eller anden larm. Om dette fænomen henviser vi til afsnit 82 om de spontane fysiske manifestationer.

Fascination

239. *Fascinationen* har meget alvorligere følger. Den er en illusion hos mediet, som er frembragt ved at ånden indvirker direkte på mediets tanker og lammer dets dømmekraft i forhold til meddelelserne. Det fascinerede medium er ikke klar over, at det bliver bedraget. Ånden forstår at indgive mediet en blind tillid, som forhindrer det i at opfatte åndens listighed og forstå det meningsløse i meddelelserne, selvom det er

ganske klart for alle andre. Illusionen kan endog gå så vidt, at mediet tror at se noget ophøjet i den latterligste tale. Man skal ikke tro, at denne slags besættelse kun kan ramme simple og uvidende mennesker uden dømmekraft. Selv de mest åndfulde, oplyste og i andre henseender intelligente mennesker er også udsat for det, hvilket beviser, at deres vildfarelse skyldes påvirkning af en fremmed magt. Ved hjælp af den indbildning, fascinationen medfører, behersker ånden mediet, som man leder en blind. Ånden kan lade mediet godtage de mest besynderlige lærdomme, de mest falske teorier, som om disse var udtryk for den eneste sandhed, ja ånden kan endda anspore mediet til latterlige, beskæmmende og endog farefulde handlinger.

Man forstår let forskellen på simpel besættelse og fascination. Man forstår også, at de ånder, som frembringer disse to virkninger, er forskellige i karakter. I det første tilfælde er den ånd, som knytter sig til et medium, kun besværlig ved sin vedholdenhed, og man er utålmodig efter at slippe af med den. I det andet tilfælde forholder det sig ganske anderledes. For at opnå sit mål må ånden her være behændig, listig og hyklerisk, idet den kun kan narre og opnå at blive accepteret af mediet ved hjælp af den maske, den påtager sig og et falsk skin af dyd. Store ord som barmhjertighed, ydmyghed og kærlighed til Gud benytter den som et slags anbefalingsbrev, men mellem alt dette skimter man tegn på en listighed, som man må være besat for ikke at opdage. Derfor frygter ånden også frem for alt klarsynede folk og bruger næsten altid den taktik at få sit medium til at holde sig borte fra enhver, som kan åbne dets øjne. Ved således at undgå enhver modsigelse fra anden side er ånden sikker på altid at få ret.

Underkuelse

240. *Underkuelsen* er en slags tvang, der lammer den underkastedes vilje, og får vedkommende til at handle mod sin vilje.

Underkuelsen kan være *psykisk eller fysisk*. I første tilfælde bliver den underkuede tilskyndet til at tage helt meningsløse beslutninger, som ofte stiller ham selv i gabestokken, men som han bilder sig ind er forstandige. Dette er en slags fascination. I det andet tilfælde virker ånden på de fysiske organer og forvolder ufrivillige bevægelser. Underkuelsen viser sig hos det skrivende medium ved en uophørlig trang til at skrive, selv i de mest ubelejlige øjeblikke. Vi har set folk, som i mangel af pen eller blyant skrev med fingeren overalt, hvor de befandt sig, selv på gaden, på porte og mure.

Den fysiske underkuelse går undertiden endnu videre. Den kan få et menneske til at begå de mest latterlige handlinger. Vi kendte en mand, som hverken var ung eller smuk, men under besættelse af en uimodståelig magt følte sig tvunget til at kaste sig på knæ for og fri til en ung pige, som han slet ikke havde nogen hensigter med. Til andre tider følte han et så kraftigt tryk på sin ryg og sine knæhaser, at han, til trods for at han modsatte sig det med al sin viljestyrke, blev nødt til at kaste sig ned og kysse jorden midt på et offentligt sted og i mængdens påsyn. Dette menneske blev anset for gal i sin omgangskreds, men vi er overbevist om, at han ikke var gal, for han var helt bevidst om de latterlige handlinger, han gjorde mod sin vilje og led skrækkeligt derved.

241. Før i tiden, når de lavtstående ånders indflydelse gik så vidt, at de gjorde et menneske forstyrret, sagde man, at det var

besat af djævelen. Besættelse (= besiddelse) er for os det samme som underkuelse. Af to grunde anvender vi ikke udtrykket besiddelse. For det første fordi det let giver indpas for den antagelse, at der findes væsener, som er skabt til det onde og én gang for alle er viet dertil, hvorimod vi mener, der kun findes mere eller mindre ufuldkomne væsener, som alle kan forbedre sig. For det andet fordi udtrykket giver indpas for den tanke, at legemet tages i besiddelse af en fremmed ånd i et slags samliv, hvorimod vi mener, der kun er tale om tvang. Ordet underkuelse gengiver fuldstændig tanken. Således anerkender vi ikke, at noget menneske kan besiddes, men kun, at det kan besættes, fascineres og underskues af lavtstående ånder.

Årsagerne til besættelse

242. Som sagt er besættelsen en af de største og hyppigste farer, mediet møder. Derfor må man gøre sit yderste for at bekæmpe den. Foruden de personlige ubehageligheder, som følger med den, er den tillige en hindring for at opnå gode og sande meddelelser. Da besættelsen altid skyldes tvang, og da denne tvang ikke kan pålægges af en god ånd, følger heraf, at enhver meddelelse, som er givet af et besat medium, er af mistænkelig oprindelse og ikke fortjener tillid. Hvis der undertiden findes noget godt og sandt i meddelelserne, må man forholde sig til det og se bort fra alt, hvad der er den mindste smule tvivlsomt.

243. Der er følgende kendetegn på besættelse:

1) En ånds vedholdenhed i, med det gode eller med det onde, at meddele sig gennem skrift, tale, banken osv. og at forhindre alle andre ånder i at manifestere sig.

- 2) En illusion hos mediet som, trods dets intelligens, hindrer det i at se det falske og latterlige i de meddelelser, det modtager.
- 3) Ubetinget tro på åndernes ufejlbarlighed og på rigtigheden af deres påstand om, hvem de er, selv når de under agtværdige og højagtede navne siger falske eller meningsløse ting.
- 4) Mediets tillid til den ros og smiger, som ånderne begunstiger det med, når de kommunikerer gennem mediet.
- 5) Tilbøjelighed til at distancere sig fra alle, der kan give mediet gode råd.
- 6) Mediet bliver fornærmet over enhver kritik af de meddelelser, det modtager.
- 7) En uophørlig og ubelejlig trang til at skrive.
- 8) Enhver slags fysisk tvang, der kuer mediets vilje og tvinger det til at handle og tale i strid med sig selv.
- 9) Vedholdende larm og forstyrrelser omkring mediet, som det er årsag til eller genstand for.

244. I betragtning af faren for besættelse spørger man sig selv, om den mediumistiske evne ikke er en ulempe? Er det ikke netop denne evne, der fremkalder besættelsen? Kort sagt, er det ikke et bevis på, at det kan være risikabelt at beskæftige sig med de spiritistiske meddelelser? Vores svar er let, og vi beder læseren om at overveje det nøje.

Det er hverken medierne eller spiritisterne, der har skabt ånderne, men ånderne, som har bevirket, at der er spiritister og medier til. Da ånderne kun er menneskers sjæle, må der jo være ånder til, siden der er mennesker til, og følgelig har de til enhver tid øvet deres gavnlige eller skadelige indflydelse på menneskeheden. Den mediumistiske evne er for dem kun et middel til at åbenbare sig. I mangel af medier benytter de sig af tusinde andre mere eller mindre hemmelige midler. Det vil derfor være en vildfarelse at tro, at ånderne kun udøver deres indflydelse ved skriftlige eller mundtlige meddelelser. Deres indflydelse er uafbrudt, og de, som ikke beskæftiger sig med ånderne eller ikke engang tror på dem, er lige så meget, ja måske endnu mere, udsat for åndernes indflydelse, fordi de ikke har nogen modvægt at sætte op imod dem. Den mediumistiske evne er et middel for ånden til at give sig til kende. Er det en ufuldkommen ånd, røber den sig altid, hvor hyklerisk den end er. Man kan da sige, at den mediumistiske evne gør det muligt for os at stå ansigt til ansigt med vores fjende, hvis man kan udtrykke sig således, og bekæmpe ham med hans egne midler. Hvor den mediumistiske evne ikke findes, virker ånden skjult, og på grund af sin usynlighed kan den gøre megen fortræd. Hvor mange ulykker kunne man ikke undgå, hvis man havde et middel til at få oplysning om ånderne! Tvivlerne ved ikke, hvor sandt de taler, når de siger om en mand, som af ren stædighed forsynder sig: »Det er hans onde ånd, der styrter ham i ulykke!« Således vil kendskabet til spiritismen, efterhånden som den bliver mere og mere udbredt, i stedet for at give de bedrageriske ånder magten, til sidst ende med at tilintetgøre deres magt ved at give enhver midler til at vogte sig for åndernes indflydelse. Og det menneske, som da bukker under, har kun sig selv at takke derfor.

Det er en almindelig regel, at enhver, som skriftligt eller mundtligt modtager hykleriske åndemeddelelser, er under dårlig indflydelse. Denne indflydelse gør sig gældende, enten man er et medium eller ej, enten man tror eller ej. Meddelelsernes sprog og skriften kan røbe naturen hos de ånder, som virker på en, og være et redskab til at bekæmpe dem, hvis de er ond-sindede. Og det med endnu større held når det lykkes at lære årsagen til deres handlemåde at kende. Er man så forblindet, at man ikke kan fatte årsagen, kan andre åbne ens øjne.

Kort sagt ligger faren ikke i spiritismen selv. Tværtimod kan spiritismen virke som værn for os mod det, vi uden vores vidende er udsat for. Faren ligger i den hovmodige tilbøjelighed hos visse medier til alt for letsindigt at tro, at de udelukkende er redskaber for de højere ånder. De ligger under for en fascination, som hindrer dem i at opfatte de dumheder, de er tolk for. Endog de, som ikke er medier, kan rammes deraf.

Vi vil forklare det ved en lignelse: en mand har en hemmelig og ukendt fjende, som bagtaler ham og udbreder de værste og ondeste rygter om ham. Manden ser sin formue gå til grunde, sine venner forlade ham, sit familieliv forstyrret. Da han ikke opdager den hånd, hvis slag han føler, kan han ikke forsvare sig og bukker under. Men en dag skriver denne hemmelige fjende til ham og kommer derved til at røbe sig. Nu har manden opdaget sin fjende og kan afsløre ham og rejse sig igen. Således er de hykleriske ånders rolle, og spiritismen giver os mulighed for at gennemskue og afsløre dem.

245. Grundene til besættelsen er meget forskellige alt efter åndens karakter. Undertiden er det en hævn, den udøver mod et menneske som har gjort den fortræd i et tidligere liv. Ofte

har den ingen anden grund end ønsket om at gøre fortræd. Som den lider, synes den også andre skal lide. Den finder en slags nydelse i at plage sine ofre. Bliver man utålmodig over det, opildnes ånden endnu mere, fordi det netop er det, den ønsker, mens tålmodighed hos ofret gør den træt af at plage det. Ophidses man eller røber man ærgrelse, er det netop, hvad ånden ønsker. Disse ånder handler undertiden af misundelse og af modvilje mod det gode. Derfor kaster de deres øjne på de hæderligste mennesker. En sådan ånd sværmede som et møl om en hæderlig familie, som vi kendte, uden at det dog lykkedes den at narre dem. Da man spurgte ånden om grunden til, at den således generede disse hæderlige mennesker i stedet for at holde sig til folk, der var lige så ondskabsfulde som den selv, svarede den: »De som ligner mig selv, kan ikke vække misundelse hos mig.«

Andre ånder drives af fejhed til at udnytte en moralsk svaghed hos visse mennesker, som de ved, ikke kan modstå dem. En sådan ånd havde underkuet en ung mand af meget begrænset intelligens. Da ånden blev spurgt, hvorfor den netop havde valgt ham, svarede den: »Jeg føler en stærk trang til at plage nogen. Et forstandigt menneske ville afvise mig. Derfor må jeg gå i lag med en person af ringe forstand, som ikke har nogen kraft at stille op imod mig.«

246. Ikke alle ånder, der besætter mennesker, er ondsindede, ja nogle har endog noget godt i sig, men er forblindede af den falske videns hovmod. De har deres egne teorier og opfattelse af naturvidenskab, nationaløkonomi, moral, religion og filosofi. De vil have deres mening frem og søger derfor medier, som er lettroende nok til med lukkede øjne at tage imod dem

og lade sig fascinere, så de ikke kan skelne det sande fra det falske. Disse ånder er de farligste, fordi deres spidsfindigheder ikke koster dem noget, og fordi de kan skaffe indpas for de mest latterlige meningsløsheder. Da de ved, hvor meget betydningsfulde navne blænder, har de ingen betænkeligheder ved at smykke sig med navne man bøjer sig for, og viger ikke engang tilbage for at begå helligbrøde ved at påtage sig Jesus, Jomfru Marias eller en ærværdig helgens navn. De søger at stikke én blå i øjnene ved et højtideligt sprog, der er mere fordringsfuldt end dybt, fuld af tekniske udtryk og pyntet med store ord om moral og barmhjertighed. De vogter sig for at give dårlige råd, da de ved, at sådanne vil blive afvist. Den, som de misbruger, forsvarer dem derfor også til det yderste ved at sige: »I ser jo nok, at ånderne ikke siger noget ondt.« Men deres store ord om moral er for dem kun et redskab til at få frit lejde hos den person de ønsker at besætte. Moral er det, disse ånder bekymrer sig mindst om. Først og fremmest vil de herske og påtvinge menneskene deres meninger, hvor fornuftsstridige de end er.

247. Ånder der kan lide at udbrede sig om teorier, er generelt skriveglade. Derfor søger de medier, som skriver let, og som de gennem fascinationen søger at gøre til lydige og begejstrede redskaber. De er næsten altid ordrige og meget vidtløftige og søger at erstatte ved mængden, hvad der mangler i indholdet. De morer sig med at diktere til deres medier hele bind af skrifter med indviklede tanker og lidet forståelige fremstillinger, som dog har deres egen modgift, idet ingen overkommer at læse dem. De virkelig overlegne ånder er altid logiske og præcise i deres tale. De siger meget med få ord.

En overvældende ordstrøm fra åndernes side bør derfor altid vække mistanke.

Man bør være forsigtig med at offentliggøre sådanne vidtløftige skrifter, der strider mod den sunde fornuft, fordi de gør et meget uheldigt indtryk på spiritismens nyvundne tilhængere, som derved får en falsk forestilling om spiritismen. Desuden er disse skrifter også det våben, som spiritismens fjender benytter sig af for at latterliggøre den. Blandt sådanne offentliggjorte skrifter er der nogle, som måske ikke er direkte latterlige og ikke skyldes en besættelse, men som må betragtes som ukloge og upassende.

248. Det hænder ofte, at et medium kun kan have samkvem med én eneste ånd, som binder sig til det og svarer på vegne af de andre ånder, som man ønsker at påkalde gennem mediet. Dette er ikke altid en besættelse, for det kan skyldes en mangel på fleksibilitet hos mediet, eller at der består et særligt åndslægtskab mellem mediet og netop denne ånd. Det er kun en besættelse, hvis ånden pånøder sig og med sin vilje fjerner alle andre ånder, hvad en god ånd aldrig vil gøre. Den ånd, som bemægtiger sig mediet for at beherske det, tåler normalt ikke, at dens meddelelser underkastes kritisk undersøgelse. Når den ser, at meddelelserne ikke uden videre bliver antaget, men bliver genstand for drøftelse, trækker den sig ikke tilbage, men påvirker tværtimod mediet til at trække sig tilbage fra andre.

Ethvert medium, som føler sig såret over, at dets meddelelser bliver kritisk undersøgt, er et ekko af den ånd, som behersker det. En sådan ånd kan ikke være god, hvis den indgiver mediet den ulogiske tanke at modsætte sig en undersøgelse. Afsondretheden er altid uheldig for mediet, da der så ikke er

nogen til at undersøge dets meddelelser. Mediet bør ikke alene lade sig oplyse ved råd fra tredjemand, men også granske de forskellige slags meddelelser for at sammenligne dem med andre mediers meddelelser. Ved udelukkende at holde sig til de meddelelser, det selv får, udsætter det sig for at fejlvurdere meddelelsernes indhold, hvor gode det end selv finder dem. Endvidere kan det jo ikke vide alt, og dets meddelelser kører ofte rundt i samme spor.

Midler til at bekæmpe besættelsen

249. Midlerne til at bekæmpe besættelsen varierer alt efter besættelsens karakter. I virkeligheden er der ingen fare for et medium, der indser, at det har at gøre med en løgnagtig ånd, således som det er tilfældet ved den simple besættelse. I så fald er besættelsen kun ubehagelig for mediet, men netop derfor er det endnu en grund for ånden til at plage det. I dette tilfælde er det vigtigt at gøre to ting:

- 1) At bevise over for ånden at man ikke er til nar for den, og at det er umuligt for den at føre en bag lyset.
- 2) At overvinde dens tålmodighed ved at vise sig mere tålmodig end den.

Når ånden har indset, at den spilder sin tid, vil den trække sig tilbage, ligesom påtrængende folk, man ikke vil høre på. Men dette er ikke altid tilstrækkeligt, og det kan trække længe ud, for der findes hårdnakkede ånder, for hvem måneder og år intet betyder. Mediet bør på sin side ivrigt påkalde sin skytsånd og de

gode ånder, som er det gunstigt stemt, og bede dem om hjælp.

Hvad angår den ånd, der har besat mediet, bør man behandle den strengt, men dog velvilligt og besejre den med det gode, idet man beder for den. Hvis ånden virkelig er ryggesløs, vil den i begyndelsen være spotsk og hånlig, men er man udholdende og vedbliver med at formane den, vil den til sidst forbedre sig. Det er en omvendelse, ånden skal igennem, og det er et ofte møjsommeligt, utaknemmeligt, endog modbydeligt arbejde, hvis fortjeneste ligger i vanskeligheden. Når dette arbejde først er vel overstået, har man altid den tilfredsstillende at have udført en kærlighedshandling og ført en fortabt sjæl tilbage på den rette vej. Man bør ligeledes afbryde enhver skriftlig meddelelse, så snart man opdager, at den kommer fra en ånd, som ikke vil tage imod fornuft. En sådan ånd skal ikke have den glæde at blive hørt. I visse tilfælde kan det endog være gavnligt for en tid at holde op med at skrive. De skrivende medier kan således undgå åndens meddelelser ved at holde op med at skrive.

For de hørende medier, derimod, er det vanskeligere at undgå åndens meddelelser. Undertiden forfølger den besættende ånd hvert øjeblik mediet med sin gemene og usømmelige snak, og mediet har ikke engang den udvej at kunne stoppe sine ører til. For resten må man indrømme, at visse mennesker morer sig over denne slags ånders platte sprog og opmuntrer og påkalder ånderne ved at le ad deres dumheder i stedet for at pålægge dem tavshed og formane dem.

250. Et medium, som ikke lader sig misbruge, er kun udsat for ubehag, ikke for fare, for det kan ikke blive bedraget. Ganske anderledes forholder det sig med fascinationen. Her har den magt, ånden tiltager sig over mediet, ingen grænser. Det eneste,

der er at gøre med et sådant medium, er at søge at overbevise det om, at det bliver misbrugt og føre dets besættelse tilbage til den simple besættelse, men det er ikke altid let og ofte umuligt. Åndens herredømme kan være så stort, at det kan gøre den fascinerede døv for al fornuft og endog bringe ham til at tvivle på, om det ikke er videnskaben, der tager fejl, når ånden begår en stor videnskabelig bommert. Som sagt, tager den fascinerede i almindelighed gode råd meget ilde op. Kritikken krænker og ophidser ham og får ham til at bære nag til dem, som ikke deler hans beundring for ånden. At nære mistanke til hans ånd er næsten en helligbrøde i hans øjne, og det er netop, hvad ånden forlanger, da den ønsker, at man skal lægge sig på knæ for dens ord.

En sådan ånd udøvede en stærk fascination over en af vore bekendte. Vi påkaldte den, og da den efter megen praleri indså, at den ikke kunne få os til at tro på dens ærværdige navn, tilstod den til sidst, at den ikke var den, som den gav sig ud for. Da vi spurgte den, hvorfor den således misbrugte dette menneske, svarede den med følgende ord, som tydeligt viser denne slags ånders karakter: »Jeg søgte et menneske, som jeg kunne få til, hvad jeg ville. Jeg har nu fundet det og bliver hos det«. - »Men hvis man åbner øjnene på ham, vil han jage dig bort«. - »Det får vi se!« Eftersom der ikke er nogen, der er mere blind, end den, som ikke vil se, gør man bedst i at overlade den fascinerede til sine indbildninger, hvis man har indset det unyttige i ethvert forsøg på at åbne hans øjne. Man kan ikke helbrede en syg, som hårdnakket hygger om sit onde og synes godt om det.

251. Den fysiske underkuelse berøver ofte det besatte menneske den nødvendige kraft til at beherske sin plageånd. Derfor

må der en tredjemand til for at virke såvel ved magnetisk kraft som ved sin viljes magt. Når den besatte ikke vil hjælpe til, må denne tredjemand søge at få krammet på ånden, men da herredømmet over ånden kun kan være moralsk, må det nødvendigvis være en person, som moralsk står over ånden, og jo større personens moralske overlegenhed er, des større vil personens magt være, fordi den da kan byde over ånden, som er nødt til at bøje sig for den. Derfor havde Jesus så stor magt til at uddrive, hvad man dengang kaldte dæmoner, dvs. besættelsesånder.

Vi kan her kun give almindelige råd, for der findes ikke et materielt middel eller formel eller helligt ord, som har kraft til at uddrive besættelsesånderne. Undertiden er det tilstrækkelig fluid kraft^{*)}, den besatte savner, og i dette tilfælde kan en god magnetisør^{**)} være ham en nyttig hjælp. Det er for øvrigt altid godt, ved hjælp af et pålideligt medium, at søge råd hos en overlegen ånd eller hos sin skytsånd.

**) Fluid kraft = energi fra naturen eller fra et andet menneske.*

***) En healer; en person som er i stand til at donere energi til andre, enten sin egen eller fra universet, eller begge dele (Rev. 2016).*

252. Den besattes moralske ufuldkommenheder er ofte en hindring for hans befrielse. Vi skal anføre et mærkeligt eksempel, som kan tjene alle til belæring.

Som vi tidligere har nævnt, havde nogle søstre i over et år været ofre for meget ubehagelige ødelæggelser. Deres klæder blev gentagne gange klippet i stykker, sønderrevet og spredt omkring i alle husets kroge, uanset hvor omhyggeligt de holdt klæderne under lås og slå. Disse damer, der boede i en lille

provinsby, havde aldrig hørt tale om spiritisme. Deres første tanke var naturligvis, at de var genstand for en dårlig spøg, men de stadige gentagelser og de forsigtighedsregler, de traf, førte dem bort fra denne tanke. Det var først længe efter og på opfordring, at de henvendte sig til os for at lære grunden til disse ødelæggelser at kende og med hvilke midler de kunne standse dem. Årsagen dertil var der ingen tvivl om. Midlet derimod var vanskeligere. Det var øjensynligt, at den ånd, som manifesterede sig på denne måde, var ondskabsfuld. Da den blev påkaldt, viste den sig ryggesløs og utilgængelig for enhver positiv følelse. Alligevel syntes bønnen at udøve en gavnlig indflydelse, men efter nogen tids forløb begyndte ødelæggelserne igen. En højststående ånd gav da følgende råd:

»Det bedste, disse damer kan gøre, er at bede deres skytsånder om ikke at forlade dem. Jeg kan ikke give dem noget bedre råd end at rådføre sig med deres samvittighed og skrifte for sig selv og undersøge, om de altid har vist kærlighed til næsten og ikke forsømt nogen barmhjertighedsgerning. Jeg mener ikke den barmhjertighed, som giver og deler ud, men talens barmhjertighed. Ulykkeligvis forstår de ikke at lægge bånd på deres tunge, og deres gode gerninger er ikke nok til at retfærdiggøre deres ønske om at blive befriet. De holder alt for meget af at bagtale deres næste, og ånden, som plager dem, tager nu oprejsning, for mens den levede, var den deres sydebuk. De behøver kun at søge i deres hukommelse for at opdage, hvem de har at gøre med.

Hvis de imidlertid forbedrer sig, vil deres skytsånder nærme sig dem, og skytsåndernes nærvær er alene tilstrækkelig til at bortjage den ondsindede ånd, som kun har angrebet især den ene af damerne, fordi hendes skytsånd har fjernet sig på grund af hendes dadelværdige handlinger og onde tanker. Hvad

damerne trænger til, er da at bede brændende for dem, som lider, og frem for alt at udøve de dyder, som Gud har pålagt alle mennesker ifølge deres livsvilkår.«

På vores bemærkning om, at disse ord syntes os en smule strenge og måske burde mildnes noget, førend de blev meddelt til søstrene, svarede ånden:

»Jeg må sige, hvad jeg har sagt, og således som jeg har sagt det, fordi de omtalte søstre har vænnet sig til at tro, at de ikke begår noget ondt ved deres tale, hvad de netop gør. Derfor må deres sjæl rystes således, at det bliver dem en alvorlig påmindelse.«

Ånden giver hermed en oplysning af stor vigtighed. Nemlig at menneskets moralske ufuldkommenheder skaffer de besættende ånder indpas, og at det sikreste middel til at skaffe sig af med dem er at tiltrække de gode ånder ved at udføre gode handlinger. De gode ånder har utvivlsomt større magt end de lavtstående ånder, og deres vilje er tilstrækkelig til at fjerne disse ånder, men de gode ånder understøtter kun de mennesker, som selv hjælper til ved de anstrengelser, de gør for at forbedre sig. I modsat fald fjerner de gode ånder sig og lader vejen stå åben for de besættende ånder, som i visse tilfælde også bliver straffens redskaber. Thi det er med dette formål at de gode ånder lader de lavtstående ånder optræde.

253. Man skal dog vogte sig for at tro, at enhver indtruffet ubehagelighed kommer fra ånderne. Disse ubehageligheder er ofte en følge af skødesløshed og uforudseenhed. En landmand skrev en dag til os, at der i de sidste tolv år var hændt ham alle slags ulykker med hans kreaturer. Snart var det hans køer, som døde eller ikke gav mælk, snart gik det ud over hans heste, får og grise. Han holdt andagt på andagt, men lige meget hjalp det,

lige så lidt som de messer, han lod læse eller de åndebesværgelser, han lod foretage. Ifølge egnens overtro mente han da, at hans kreaturer var blevet forhekset. Rimeligvis fordi han troede, vi bedre kunne besværgе det onde end præsten i byen, spurgte han om vores mening. Det svar, vi fik fra ånderne, var følgende:

»Dødeligheden eller sygdommene hos denne mands kreaturer skyldes, at hans stalde er forpestede, og at han ikke lader dem udbedre på grund af omkostningerne derved.«

254. Vi vil slutte dette kapitel med de svar, ånderne har givet på nogle spørgsmål. Svarene understøtter det, vi her har sagt.

1) Hvorfor kan visse medier ikke slippe fri for de ufuldkomne ånder, som hjemsøger dem? Og hvorfor har de gode ånder, som de påkalder, ikke magt nok til at fjerne dem?

»Det er ikke magten, den gode ånd mangler. Det er ofte mediet, som ikke har styrke nok til at støtte den. Mediets natur passer bedre til visse forhold, og dets fluidum passer bedre sammen med én ånd end med en anden. Det er det, som giver ånderne, der vil misbruge mediet, så stor magt.«

2) Det forekommer os dog, at der er meget fortjenstfulde mennesker, folk af ulastelig moral, som dog er forhindret i at have forbindelse med de gode ånder.

»Det er en prøvelse, men hvem siger i øvrigt, at deres hjerte ikke er smittet af en smule ondt, og at deres hovmod ikke er en smule stærkere end den tilsyneladende godhed? Ved at vise den besatte hans svaghed bør disse prøvelser opmuntre ham til ydmyghed. Er der nogen på jorden, som kan sige, at han er fuldkommen? Selv den, som bærer alle tegn på dyd, kan have skjulte fejl og

gamle rester af ufuldkommenhed. Således siger I f.eks. om en mand, som ikke gør nogen fortræd og er ærlig i sit forhold til samfundet, at han er en retskaffen og værdig mand. Men ved I, om ikke hans gode egenskaber er plettet af hovmod, om han ikke inderst inde er egoistisk, om han ikke er smålig eller misundelig, hadsk og bagtalerisk eller har hundrede andre egenskaber, som I ikke opdager, fordi jeres forhold til ham ikke har givet jer lejlighed til det? Det mest virksomme middel til at bekæmpe de lave ånders indflydelse er at nærme sig de gode ånders natur så meget som muligt.«

3) Er det altid tegn på uværdighed fra mediets side, når besættelsen hindrer det i at opnå de meddelelser, det ønsker?

»Jeg har ikke sagt, at det er tegn på uværdighed, men at der kan være en hindring hos mediet som vanskeliggør modtagelsen af de gode meddelelser. Mediet bør da lægge vægt på at skaffe denne hindring af vejen. Ellers er alle bønner forgæves. Det er ikke tilstrækkeligt, at en syg siger til sin læge: »Giv mig min sundhed tilbage, jeg vil være rask!« Lægen kan ikke udrette noget, hvis den syge ikke gør, hvad der er nødvendigt.«

4) Kan udelukkelsen fra samkvem med visse ånder være en slags straf?

»I visse tilfælde kan det være en reel straf, ligesom muligheden af samkvem med ånderne er en belønning, I bør stræbe efter at fortjene.«

5) Kan man ikke også bekæmpe de ufuldkomne ånders indflydelse ved moralsk påvirkning?

»Jo, det er netop det, man burde gøre, men som man ikke gør.

Det er ofte et arbejde, som er pålagt jer, og som I bør udføre kærligt og samvittighedsfuldt. Ved hjælp af forstandige råd kan man bringe de ufuldkomne ånder til at angre og derved fremskynde deres fremskridt.«

5a) Hvordan kan et menneske i sådanne tilfælde have større indflydelse end ånderne?

»De ryggesløse ånder nærmer sig hellere til menneskene, som de søger at plage, end til de højere ånder, som de ofte holder sig langt fra. Når de under denne tilnærmelse til menneskene møder folk, som vil belære dem, ler de først og hører ikke på dem. Men forstår man at påvirke dem, lader de sig til sidst bevæge. De ophøjede ånder kan kun tale til dem i Guds navn, og det skræmmer dem. Mennesket har ganske vist ikke mere magt end de højere ånder, men dets sprog passer bedre til de lavere ånders natur, og når mennesket ser det moralske overherredømme, det har over de laverestående ånder, forstår det bedre gensidighedsforholdet mellem himmel og jord.

For øvrigt står menneskets herredømme over ånderne altid i forhold til dets moralske overlegenhed. Mennesket kan ikke have noget herredømme over de højere ånder, ikke engang dem, som er gode og velvillige uden dog at høre til de overlegne ånder, men det kan beherske de ånder, som står lavere end det selv i moralsk henseende.«

6) Vil den fysiske underkuelse, når den har nået en vis grad, kunne medføre sindssyge?

»Ja, en slags sindssyge, hvis årsag er ukendt for jer, men som ikke har noget at gøre med almindelig sindssyge. Blandt dem,

man behandler som sindssyge, er der mange, som kun lider under denne underkuelse. De trænger kun til en moralsk behandling, men sådanne patienter bliver ofte virkelig sindssyge af de fysiske kure de udsættes for. Når lægerne lærer spiritismen rigtig at kende, vil de forstå at gøre forskel, og vil da kunne helbrede flere syge, end de nu gør med deres styrtebade.«

7) Hvad skal man tænke om dem, som ser en fare i spiritismen og tror, at det bedste middel til at forebygge den er at forbyde åndemeddelelserne?

»Selvom de kan forbyde visse mennesker samkvem med ånderne, kan de dog ikke forhindre de spontane åndelige manifestationer. Ånderne kan de ikke kue og ej heller forhindre deres skjulte indflydelse. Disse mennesker minder om børn, der lukker øjnene og tror, at man ikke kan se dem! Det ville være galskab at undertrykke en doktrin, som medfører store fordele, blot fordi nogle uforstandige mennesker kan misbruge den. Midlet til at overvinde ulemperne, der skyldes manglende forståelse for spiritismens sag består tværtimod i at lade folk lære den grundigt at kende.«

KAPITEL 24

ÅNDERNES IDENTITET

*Beviser på åndernes identitet – At skelne mellem højere- og
laverestående ånder
– Spørgsmål om åndernes natur og identitet*

Beviser på åndernes identitet

255. Spørgsmålet om åndernes identitet, dvs. om de er dem, de giver sig ud for, er særligt omstridt selv blandt spiritismens tilhængere. Det er ikke muligt at bekræfte identiteten på de ånder, der meddeler sig, og man ved jo, hvor let nogle af dem tilegner sig lånte navne. Næst efter besættelsen er spørgsmålet om åndernes identitet en af de største vanskeligheder for den praktiske spiritisme. I mange tilfælde er åndernes sande identitet dog et underordnet spørgsmål.

Det er vanskeligt og ofte umuligt at bekræfte identiteten på ånder af for længst afdøde personer, og man er derfor begrænset til at foretage et rent moralsk skøn. Man bedømmer ånderne ligesom menneskene efter deres sprogbrug. Hvis en ånd møder frem under navnet Fénelon f.eks. og siger lutter platte og barnagtige ting, kan man være sikker på, at det ikke er Fénelons ånd, men hvis den kun siger ting, som er Fénelons karakter værdig, og som han ikke ville misbillige, har vi, om ikke et materielt bevis, så dog i det mindste en moralsk sandsynlighed for, at det må være ham. Især i dette tilfælde er den virkelige identitet et underordnet spørgsmål. Hvis åndens udtalelser kun er gode og smukke, er navnet, den anvender, ret ligegyldigt.

Man vil rimeligvis indvende, at selvom en ånd siger noget godt, begår den alligevel bedrageri, hvis den har taget et falskt navn, og derfor kan den ikke være en god ånd. Her findes der en mængde fine nuancer, som det kan være svært at skelne imellem, men vi skal prøve at forklare dem.

256. Efterhånden som ånderne lutres og stiger i åndernes hierarki, sammensmelteres på en måde deres personlige særpræg til en ensartet perfektion, og dog bevarer de ikke desto mindre deres individualitet. Dette gælder de ophøjede ånder og de rene ånder. For disse ånder er det navn, de havde på jorden i en af de tusinde kortvarige inkarnationer, de har gennemgået, aldeles ligegyldigt. Dertil kommer, at ånderne tiltrækker hinanden ved deres lighed i egenskaber og danner således grupper eller familier efter deres indbyrdes sympatier. Hvis man på den anden side betragter det umådelige antal ånder, der siden tidernes begyndelse har opnået de højeste grader, og sammenligner det med det begrænsede antal mennesker, som har efterladt sig et stort navn på jorden, vil man forstå, at størstedelen af de højere ånder, som kan meddele sig, ikke kan have noget navn for os. Men da vi har behov for at knytte navne til de ånder, der kommunikerer med os, tager de navn efter en kendt person, hvis natur passer bedst med deres egen. Således giver vores skytsånder sig ofte til kende i en af de helgeners navne, vi ærer, og ofte i den helgens navn, vi har størst sympati for. Når et menneskes skytsånd f.eks. kalder sig Sankt Peter, er det ikke et bevis på, at den er apostelen af det navn. Det kan være ham, ligesom det kan være en aldeles ukendt ånd, der hører til samme åndefamilie som Sankt Peter. Heraf følger i øvrigt, at uanset ved hvilket navn man påkalder sin skytsånd, vil den komme, når den påkaldes,

fordi den bliver tiltrukket af tanken, og navnet er den ligegyldig.

Det samme er tilfældet, hver gang en ophøjet ånd af sig selv meddeler sig under en kendt personligheds navn. Der er intet, som beviser, at det netop er denne persons ånd, men hvis den ikke siger noget, som strider imod personens karakter, må det formodes, at det er hans ånd. I hvert tilfælde kan man sige sig selv, at hvis det ikke er personens ånd, må det være en ånd, der står lige så højt som ham, eller måske endog er sendt af ham. Kort sagt, spørgsmålet om navnet er underordnet. Navnet kan betragtes som en simpel betegnelse af den rang, ånden indtager i åndernes verden.

Ganske anderledes forholder det sig, når en ånd af en lavere orden smykker sig med et anerkendt navn for at skaffe større tiltro til sine ord. Det sker så hyppigt, at man virkelig må tage sig i agt for den slags bedragerier, for det er ved hjælp af disse lånte navne og frem for alt ved hjælp af fascinationen, at visse mere indbildske end lærde ånder søger at introducere de mest latterlige ideer.

Som sagt er spørgsmålet om åndernes identitet næsten lige-gyldigt, når det drejer sig om almindelig belæring, da de udviklede ånder kan lade andre træde i stedet for sig, uden at det har nogen betydning. De ophøjede ånder danner så at sige en kollektiv helhed, i hvilken åndernes individuelle særpræg med få undtagelser er os helt ubekendt. Det er ikke deres personlighed, men deres lærdomme, som har interesse for os. Når disse lærdomme er gode, er det uden betydning, om ånden kalder sig Peter eller Paulus. Man skal bedømme den efter dens egenskaber og ikke efter dens navn. Hvis en vin er dårlig, er det ikke navnesedlen, som kan gøre den bedre. Anderledes forholder det sig med de private meddelelser, fordi det her er individet,

personen selv, som har interesse for os, og derfor må man med rette søge at forvisse sig om, at den ånd, der kommer, når vi kalder, virkelig er den, vi ønsker.

257. Det er meget lettere at bekræfte en ånds identitet, når det drejer sig om ånder af nyligt afdøde, hvis karakter og sædvaner man husker. Det er netop på disse sædvaner, som de endnu ikke har haft tid til at aflægge sig, at man genkender dem og finder det sikreste bevis på identiteten. Ånden kan ganske vist give beviser på sin identitet, når man beder den om det, men den gør det kun, når det passer den, og ofte sårer et sådant forlangende den, og derfor bør man undgå det. Selvom ånden har forladt sit legeme, har den nødvendigvis ikke aflagt sin sårbarhed, og den krænkes over spørgsmål, som går ud på at sætte den på prøve. Der er spørgsmål, man ikke ville stille ånden, hvis den stod over for én i levende live, af frygt for at støde den. Hvorfor skulle man så tage mindre hensyn efter dens død? Når en mand træder ind i et lokale og navngiver sig, vil man så gå hen til ham og bede ham om at bevise, at han er den, han udgiver sig for? Manden ville have ret til at minde den, der talte sådan til ham, om reglerne for almindelig høflighed. Det er netop det, ånderne gør ved enten ikke at svare eller ved at trække sig tilbage. Lad os til sammenligning bruge et eksempel. Lad os antage, at astronomen Arago, mens han levede, var trådt ind i et hus, hvor han ikke var kendt af ydre, og hvor man tiltalte ham således: »De siger, De er Arago, men da vi ikke kender Dem, så hav den godhed at bevise det for os ved at svare på vores spørgsmål. Løs den og den astronomiske opgave, sig os Deres navn og fornavne, Deres børns navne og hvad De foretager dem på den og den dag på det og det klokkeslet« osv. Hvad ville han mon have svaret?

Nu vel, som ånd vil han gøre det samme, som han ville have gjort, mens han levede, og det gælder også andre ånder.

258. Mens ånderne vægrer sig ved at svare på barnagtige og urimelige spørgsmål, som det heller ikke var passende at stille dem, mens de levede, giver de ofte af egen drift fyldestgørende beviser på deres identitet, gennem deres karakter, som skinner igennem i deres sprog, ved talemåder, som har været karakteristiske for dem, ved at nævne visse kendsgerninger og detaljer i deres liv, der er ukendte for de tilstedeværende, men hvis rigtighed kan stadfæstes. Beviserne på identiteten fremgår desuden af en mængde omstændigheder, som ikke altid viser sig første gang, men ofte senere i løbet af samtalerne. Man bør da vente til beviserne kommer, og ikke fremskynde dem, men omhyggeligt iagttage alle de tegn, som fremgår af meddelelserne. (Se den begivenhed, der er omtalt i afsnit 70).

259. Et middel, man undertiden anvender med held for at forvisse sig om identiteten på en ånd, der forekommer mistænkelig, består i at lade den forsikre i den almægtige Guds navn, at den er den, den giver sig ud for at være. Ofte vil den ånd, som uberettiget har tillagt sig et navn, vige tilbage for helligbrøde og efter at have begyndt at skrive: »Jeg forsikrer i den almægtige. . .« - standse og i vrede ridse nogle uforståelige streger eller knække blyanten. Er ånden mere hyklerisk, går den uden om spørgsmålet ved et underforstået forbehold, idet den f.eks. skriver: »Jeg forsikrer jer, at jeg taler sandhed«, eller måske endog: »Jeg bevidner i Guds navn, at det er mig, som taler til jer« osv. Men der findes ånder, som ikke er så samvittighedsfulde og som med ed bekræfter alt, hvad man

forlanger. En sådan ånd meddelte sig til et medium og sagde, at den var Gud. Mediet, som følte sig bæret ved en sådan gunstbevisning, troede straks på det. Da vi påkaldte ånden, vovede den ikke at fastholde sit bedrageri, men sagde: »Jeg er ikke Gud, men jeg er hans søn.« - »Du er altså Jesus? Det er ikke sandsynligt, for Jesus står alt for højt til, at han ville benytte sig af falske udsagn. Tør du da i Guds navn påstå, at du er Kristus?» - »Jeg siger ikke, at jeg er Jesus, jeg siger, at jeg er Guds søn, fordi jeg er en af hans skabninger.« Man kan heraf slutte, at når ånden ikke vil bevidne sin identitet i Guds navn, er det altid et bevis på, at det navn, den har givet sig, er falskt, men selvom ånden bekræfter sin identitet i Guds navn, vil man stadig ikke have et sikkert bevis på, at den taler sandt.

260. Et andet bevis på identiteten kan være ligheden i håndskrift og underskrift, men dels er det ikke alle medier, der kan opnå dette, dels er det ikke altid en tilstrækkelig garanti. I åndernes verden findes der falsknere lige som hos os. Ligheden i håndskriften giver da blot en formodning om åndens identitet, som først kan fastslås ved de efterfølgende omstændigheder. På samme måde forholder det sig med alle de fysisk tegn, som nogle anser for talismaner, der ikke kan efterlignes af de løgnagtige ånder. For de ånder, som drister sig til at sværge falsk ved Guds navn eller efterligne en underskrift, er det ingen sag at efterligne et fysisk tegn. Det bedste af alle beviser på åndens identitet ligger i sproget og i de tilfældige omstændigheder.

261. Man vil rimeligvis indvende, at når ånden kan efterligne en underskrift, kan den lige så let efterligne sproget. Det er

sandt. Vi har set ånder frækt tage Kristi navn og for at give det mere vægt efterligne den evangeliske stil og ødsle med de velkendte ord: »Sandelig, sandelig siger jeg jer.« Men når man fordomsfrit undersøgte meddelelsernes indhold, når man ransagede tankernes dybde og udtrykkenes rækkevidde og blandt de skønneste læresætninger om barmhjertighed fandt barnagtige og latterlige formaninger – da måtte man være forhekset for at lade sig narre. Ja, visse dele af sprogets form kan efterlignes, men ikke tanken. Uvidenheden kan aldrig efterligne den sande viden eller lasten den sande dyd. Æseløret vil altid stikke frem et eller andet sted. Der behøver både mediet og påkalderen al deres skarpsindighed og dømmekraft for at skelne sandheden fra løgnen. De bør huske på, at de ryggesløse ånder ikke holder sig tilbage for ethvert kneb, og jo større navn en ånd fremtræder under, des større mistillid må den indgyde. Hvor mange medier har ikke fået uægte meddelelser, der er undertegnet af Jesus, Jomfru Maria eller en højagtet Helgen!

At skelne mellem højere- og laverestående ånder

262. Selvom åndernes identitet i mange tilfælde er et uvæsentligt spørgsmål, er det aldrig uvæsentligt at kunne skelne mellem højere- og laverestående ånder. Deres karakter kan være os ligegyldig, men aldrig deres egenskaber. I alle belærende meddelelser bør vi altså rette hele vor opmærksomhed på dette punkt, fordi kun det kan sige os, hvor stor tillid vi kan have til en ånd, uanset hvilket navn den manifesterer sig under. Er den ånd, som manifesterer sig, god eller ondsindet? På hvilket trin i åndernes rige står den? Det er hovedspørgsmålet.

263. Som sagt bedømmer man ånderne, som man bedømmer menneskene, efter det sprog de fører. Lad os forestille os, at en mand får tyve breve fra mennesker, han ikke kender. Af stilen, tankerne og mange andre kendetegn vil han slutte, om disse personer er oplyste eller uvidende, høflige eller uopdragne, overfladiske eller grundige, letfærdige, hovmodige, alvorlige, letsindige, sentimentale osv. Det samme gælder for ånderne. Man bør betragte dem som brevskrivere, man aldrig har set, og spørge sig selv, hvad man ville tænke om baggrunden og karakteren af det menneske, som udtrykker sig på denne måde. Man kan opstille som en regel uden undtagelse, at åndernes sprog altid står i forhold til deres ånderang. De virkelig overlegne ånder siger ikke alene gode ting, de udtrykker sig i vendinger, som klart udelukker al plathed. Hvis alle de gode ting ånden siger plettes af ét eneste plat udtryk, er det et sikkert tegn på åndens underlegenhed og endnu mere sikkert er det, hvis meddelelsen som helhed fremtræder usømmelig eller plump. Sproget røber altid den, det kommer fra, enten ved den udtrykte tanke eller ved formen. Selvom en ånd vil narre os med hensyn til sin foregivne ånderang, er det tilstrækkeligt at kommunikere med den i nogen tid for at kunne bedømme den.

264. Godhed og velvilje er hovedegenskaber hos de lutrede ånder. De nærer hverken had til menneskene eller til de andre ånder. De beklager deres skrøbeligheder, dadler deres vildfarelser, men altid med mådehold, uden bitterhed og nag. Når man antager, at de i sandhed gode ånder kun vil det gode og kun siger gode ting, kan man deraf slutte, at alt, hvad der i åndernes sprog røber mangel på godhed og velvilje, ikke kan udgå fra en god ånd.

265. Intelligens er langt fra et sikkert tegn på høj ånderang, da intelligens og moral ikke altid følges ad. En ånd kan være god og velvillig og have begrænset viden, og en intelligent og oplyst ånd kan stå meget lavt i moralsk henseende.

Man tror ofte, at når man adspørger ånden af et menneske, som har udmærket sig ved en særlig dygtighed her på jorden, får man sandheden at vide. Dette synes meget fornuftigt, men er ikke altid tilfældet. Erfaringen viser, at de lærde lige så vel som andre mennesker, især de, som for nylig har forladt jorden, endnu er under indflydelse af det jordiske livs fordomme, og de frigør sig ikke straks fra al principrytteri. Det kan da hænde, at de under indflydelse af anskuelser, de har haft i levende live, og som har kastet glans over dem, ikke ser så klart, som vi tror. Vi siger ikke, at dette er reglen, langt fra. Vi siger kun, at et menneskes kundskaber i levende live ikke altid er et bevis på deres ufejlbarlighed som ånd.

266. Man bør altså undersøge alle meddelelser nøje og granske og drøfte både tanken og udtrykkene, som man gør, når man skal bedømme et litterært værk. Man bør uden betænkning forkaste alt, hvad der strider mod tanken og sund fornuft og alt, hvad der er i modstrid med karakteren hos den ånd, som man mener, åbenbarer sig. På denne måde tager man modet fra de bedrageriske ånder, og til sidst trækker de sig tilbage én gang for alle, overbeviste om, at de ikke kan bedrage os. Vi gentager, at det er det eneste ufejlbarlige middel, fordi ingen ufyldstgørende meddelelse kan modstå streng kritik. De gode ånder krænkes aldrig over det. Eftersom de selv tilråder det, har de jo heller ikke noget at frygte af en sådan undersøgelse. Kun de hykleriske ånder forarges over det og fraråder det,

fordi de har alt at tabe, og netop derved viser de, hvem de i virkeligheden er.

Herom har Ludvig den Hellige givet følgende råd:

»Hvor begrundet en tillid de ånder, der leder jeres arbejde, end indgyder jer, er der en formaning, som vi ikke tit nok kan gentage, og som I altid bør have i tankerne. Det er at overveje, afprøve og underkaste alle de meddelelser, I får, fornuftens strengeste eftersyn, og ikke forsømme at forlange de nødvendige forklaringer, ved den mindste detalje der forekommer jer mistænkelig, tvivlsom eller dunkel.«

267. Man kan sammenfatte metoderne til at lære åndernes værd at kende i følgende grundsætninger:

- 1) Der er ingen anden måde at bestemme åndernes værdi på end den sunde fornuft. Enhver formel, som i denne henseende gives af ånderne selv, er meningsløs og kan ikke stamme fra overlegne ånder.
- 2) Man bedømmer ånderne efter deres sprog og deres handlinger. Åndernes handlinger er de følelser, de indgyder, og de råd, de giver.
- 3) Når man er enige om, at de gode ånder kun kan tale og handle godt, kan det, der er dårligt, ikke komme fra en god ånd.
- 4) De overlegne ånder udtrykker sig altid i et ædelt, værdigt og ophøjet sprog uden nogen platheder. De siger alt ligefremt og beskedent, praler aldrig og gør sig aldrig til af deres viden eller af deres stilling blandt de andre ånder. De lavere eller

hverdagsagtige ånders sprog har altid et skær af menneskelige lidenskaber. Ethvert udtryk, som bærer præg af plathed, indbildskhed, hovmod, praleri og bitterhed, er et karakteristisk tegn på lavt standpunkt eller listighed, selvom ånden møder frem under et agtværdigt navn.

5) Man må ikke bedømme ånderne efter stilens materielle form og fejlfrihed, men undersøge den sande mening, granske deres ord og overveje dem modent og fordomsfrit. Alle udsagn der strider imod logik, fornuft og visdom, røber, hvorfra ånderne kommer, hvilket navn de så end har pyntet sig med (afsnit 224).

6) De overlegne ånders sprog er altid det samme, om ikke i formen, så dog i indholdet. Tankerne er de samme, uanset hvornår og hvor de er fremsat. De kan være mere eller mindre udviklede, afhængigt af omstændighederne, hvorunder de fremkommer, men tankerne kan ikke modsige hinanden. Hvis to meddelelser, som bærer samme navn, strider imod hinanden, må den ene øjensynligt være uægte. Den ægte meddelelse er da den, hvori intet strider imod vedkommende ånds kendte karakter. Når man f.eks. har to meddelelser, som begge er undertegnet af Sankt Vincent de Paul og den ene af dem formaner til enighed og barmhjertighed, og den anden søger at vække splid, kan intet fornuftigt menneske tage fejl af, hvilken der er den rette.

7) De gode ånder taler kun om det, de forstår. De tier eller tilstår deres uvidenhed om det, de ikke kender til. De laverestående ånder taler med en vis sikkerhed om alt uden at bekymre

sig om sandheden. Enhver åbenlys videnskabelig bommert, enhver påstand, som strider mod den sunde fornuft, røber, at ånden kun lader som om den er en oplyst ånd.

8) Man kan desuden kende de letsindige ånder på den lethed, hvormed de forudsiger fremtiden og endog fastsætter et tidspunkt for kommende hændelser, som det ikke er os tilladt at kende. De gode ånder kan lade menneskene ane tilkommende ting, når det kan være til nytte, men fastsætter aldrig bestemte dage, hvor noget sådant vil ske. Enhver spådom om, at noget vil ske på et bestemt tidspunkt, er et tegn på bedrag.

9) De overlegne ånder udtrykker sig ligefremt og uden vidtløftighed. Deres stil er kortfattet, uden derfor at udelukke det digteriske præg i tanker som i udtryk. Stilen er klar og let forståelig for alle. Hvert ord har sin betydning, og budskaberne kan derfor opfattes uden at man skal anstrenge sig. De underlegne, falskt lærde ånder skjuler deres tankers tomhed ved hjælp af svulstige og overdrevne udtryk. Deres sprog er ofte fordringsfuldt, latterligt eller uklart, fordi de med vold og magt vil fremstå dybsindige.

10) De gode ånder befaler aldrig. De trænger sig ikke på, de råder, og hvis man ikke hører på dem, trækker de sig tilbage. De laverestående ånder er bydende. De giver ordrer, vil adlydes og trækker sig ikke tilbage, selvom dette ikke sker. Enhver ånd, som trænger sig på, røber derved sin oprindelse. De er ensidige og absolutte i deres anskuelser og gør fordring på at have eneret på sandheden. De fordrer blind tillid, men fører aldrig en sag for fornuftens domstol, fordi de ved, at fornuften vil afsløre dem.

11) De gode ånder smigrer ikke. De bifalder det gode, man gør, men altid med forbehold. De underlegne ånder roser overdrevent og stimulerer derved hovmodet og forfængeligheden, samtidig med at de prædiker ydmyghed. De søger altid at vække en følelse af selvtilfredshed hos dem, de vil tiltrække.

12) De ophøjede ånder er altid hævet over barnagtigheder i formen. Kun de lavere ånder kan lægge vægt på småtterier, som er uforenelige med ophøjede tanker. Enhver smålig forskrift er et sikkert tegn på lavt standpunkt og listighed hos den ånd, som giver sig selv et betydningsfuldt navn.

13) Man bør være mistænksom over for de besynderlige og latterlige navne, visse ånder giver sig for at gøre indtryk på de troskyldige. Det vil være aldeles meningsløst at tage disse navne alvorligt.

14) Man må ligeledes være mistænksom over for ånder, som alt for let møder frem under de mest agtværdige navne, og man bør modtage deres ord med allerstørste forbehold. Det er især i sådanne tilfælde, at streng kontrol er nødvendig, for navnet er ofte en maske, ånderne tager på, for at få os til at tro på deres påståede tætte forbindelser med de mest fremragende ånder. Herved smigrer de mediets forfængelighed og udnytter det ofte ved at tilskynde det til beklagelige eller latterlige skridt.

15) De gode ånder er meget samvittighedsfulde, når de rådgiver os om dagligdags spørgsmål. Og deres råd har udelukkende et seriøst og nyttigt formål. Alle de råd, som ikke har en seriøs og nyttig karakter, eller som fornuften fordømmer, bør

man betragte som mistænkelige og modent overveje dem, før end man fører dem ud i livet. I modsat fald vil man let kunne blive udsat for ubehagelige fejltagelser.

16) Man kender også de gode ånder på deres kloge tilbageholdenhed i alt, hvad der kan kompromittere. Det er dem imod at afsløre det onde. De letsindige og drilske ånder morer sig med at gøre det på en iøjnefaldende måde. De gode ånder søger at mildne uretten og formaner til eftergivenhed. De underlegne ånder puster yderligere til ilden og opildner til konflikter ved deres bagtaleriske antydninger.

17) De gode ånder foreskriver kun, hvad der er godt. Ingen sætning og intet råd, som ikke er i streng overensstemmelse med evangeliets kærlighedslære, kan komme fra gode ånder.

18) De gode ånder råder altid kun til, hvad der i enhver henseende er fornuftigt. Enhver formaning, som afviger fra den sunde fornuft eller fra naturens uforanderlige love, røber en underlegen ånd og fortjener som følge heraf kun ringe tillid.

19) De lavtstående eller ufuldkomne ånder røber sig desuden ved fysiske tegn, man ikke kan tage fejl af. Deres virkning på mediet kan være voldsom og fremkalde hidsige og afbrudte bevægelser eller en feberagtig ophidselse, som står helt i modsætning til de gode ånders ro og sagtnodighed.

20) De ufuldkomne ånder benytter ofte de meddelelsesmidler, de har, til at give falske råd, og de skaber mistillid og fjendskab med dem, de ikke synes om. De, som kan afsløre deres bedragerier, er især genstand for deres modvilje.

De søger især at føre svage mennesker på afveje. Ved skiftevis at anvende spidsfindigheder, spydigheder, fornærmelser og endog fysiske tegn på deres skjulte magt for lettere at overbevise dem, søger de at lokke dem bort fra sandhedens vej.

21) Ånderne af de mennesker, som på jorden har haft en bestemt materiel beskæftigelse eller fiks ide, kan fortsat ligge under for materiens indflydelse i en længere periode, hvor de stadig er underkastet deres jordiske forestillinger, fordomme og endog de overdrevne tilbøjeligheder, de havde hernede. De er lette at kende på deres sprog.

22) Den viden, som visse ånder ofte praler med, er ikke et tegn på deres overlegenhed. De moralske følelsers uforanderlige renhed er i denne henseende det sande bevis.

23) Det er ikke tilstrækkeligt at adspørge en ånd for at lære sandheden at kende. Man må frem for alt vide, hvem man henvender sig til, da de lavere ånder, som jo selv er uvidende, behandler de alvorligste spørgsmål på en lemfældig måde. Det er heller ikke tilstrækkeligt for en ånd at have været en stor mand på jorden for i åndeverdenen at have en uindskrænket viden.

Kun dyden kan rense ånden og derved nærme den til Gud og øge dens indsigt.

24) De ophøjede ånders skæmt er ofte fin og vittig, men aldrig plat. Hos de drilleånder, som ikke er plumpe, er den bidende spot ofte fuld af vid.

25) Ved omhyggeligt at granske karakteren af de ånder, der møder frem, især deres moral, vil man lære deres natur at kende og se, hvor stor tillid, man kan have til dem. Den sunde fornuft lader sig ikke føre bag lyset.

26) For at kunne bedømme ånderne må man, ligesom for at bedømme menneskene, først forstå at bedømme sig selv. Der er desværre mange mennesker, der gør deres personlige meninger til eneste rettesnor for, hvad der er godt og ondt, sandt og falskt. Alt, hvad der strider mod deres egne forestillinger og teorier, er dårligt i deres øjne. Sådanne folk savner den fornemste betingelse for at kunne dømme sundt, nemlig en upartisk dømmekraft. Men de ved det ikke, og det er den fejl, der er skyld i flest vildfarelser.

Alle disse instruktioner bygger på erfaringen og åndernes undervisning, som vi her vil fuldstændiggøre ved de svar, som ånderne selv har givet på de vigtigste punkter.

Spørgsmål om åndernes natur og identitet

268. 1) Hvad er kendetegnene for åndernes højere eller lavere udviklingstrin?

»Deres sprog, på samme måde som man kender en uvidende fra en forstandig person. Vi har allerede sagt, at de ophøjede ånder aldrig modsiger hinanden, og at de kun siger gode ting. De vil kun det gode, det er deres mission.

De underordnede ånder er endnu under indflydelse af deres materielle forestillinger. Deres tale bærer spor af deres uvidenhed og ufuldkommenhed. Det er kun givet de ophøjede ånder at kende alle ting og dømme dem sagligt og fordomsfrit.«

2) Er en ånds høje kundskaber altid et sikkert tegn på dens ophøjethed?

»Nej, hvis ånden endnu er under materiens indflydelse, kan den stadig have jeres laster og fordomme. I jeres verden findes der mennesker, som er umådelig misundelige og hovmodige. Tror I, at de aflægger sig disse fejl, så snart de har forladt jeres verden? Nej, især de, som har haft udpræget dårlige egenskaber, vil efter døden være omgivet af en slags atmosfære, som lader dem beholde disse dårlige egenskaber.

Disse ufuldkomne ånder bør man frygte mere end de ond-sindede ånder, fordi de fleste forener underfundighed og hovmod med intelligens. Åndernes foregivne viden giver dem indpas hos enfoldige og uvidende folk, som kritikløst godtager deres meningsløse og løgnagtige lærdomme. Selvom disse lærdomme ikke kan overvinde sandheden, forvolder de dog et forbigående onde, fordi de sinker spiritismens fremskridt, og fordi medierne gerne lader sig forblinde med hensyn til værdien af det, som bliver meddelt dem. Netop sådanne falske lærdomme kræver en meget omhyggelig granskning fra de oplyste spiritisters og mediers side, og man må skærpe hele sin opmærksomhed for at kunne skelne det sande fra det falske.«

3) Mange skytsånder kalder sig ved helgeners eller kendte personers navne. Hvad skal man tro om det?

»Der er ikke helgener og kendte personer nok til, at enhver skytsånd kunne få et sådant navn. Blandt ånderne er der kun få, som har et kendt navn her på jorden. Derfor giver de sig meget ofte slet intet navn. Men for det meste ønsker I et navn, og for at imødekomme jer tager de så et, der har tilhørt et menneske I kender og har agtelse for.«

4) Kan dette lånte navn ikke betragtes som bedrageri?

»Jo, hvis det er en ondsindet ånd, der gør det for at bedrage, men når det sker for det godes skyld, tillader Gud det for ånder på samme udviklingstrin, fordi der mellem dem er samfølelse og lighed i tankerne.«

5) Når en skytsånd f.eks. kalder sig Paulus, er man altså ikke sikker på, at det er denne apostels ånd eller sjæl?

»Nej. I vil finde tusindvis af mennesker, til hvem det er sagt, at deres skytsånd er Paulus eller en hvilken som helst anden. Hvad kan det gøre jer, når blot ånden, som beskytter jer, er lige så ophøjet som Paulus? I kræver som sagt et navn, og ånden tager da et, man kan påkalde og genkende den ved, ligesom I får et navn i dåben, for at I kan skelnes fra de andre medlemmer af jeres familie. Ånden kunne lige så godt tage ærkeenglen Rafaels eller Mikael's navn, uden at dette havde nogen betydning.

Jo mere ophøjet en ånd er, des større og stærkere er dens udstråling. Derfor kan en skytsånd af høj rang have hundreder af inkarnerede ånder under sin beskyttelse. På jorden har I sagførere, som påtager sig omsorgen for hundrede, ja to hundrede familiers anliggender. Hvorfor tror I da, at ånderne skulle være mindre dygtige til at styre menneskene i moralsk henseende end sagførerne er til at styre deres materielle interesser?»

6) Hvorfor tager de ånder, som meddeler sig, så ofte helgeners navne?

»De går ind på tankegangen hos de mennesker, de taler til, og tager de navne, som gør mest indtryk på et menneske alt efter dets tro.«

7) Kommer de ophøjede ånder altid selv, når man påkalder dem, eller sender de, som nogle tror, befuldmægtigede som skal overbringe deres tanker?

»Hvorfor skulle de ikke komme personligt, hvis de kan? Men hvis ånden ikke kan komme, må den nødvendigvis sende en befuldmægtiget.«

8) Er den befuldmægtigede ånd altid tilstrækkelig oplyst til at kunne svare på samme måde som den ånd, der har sendt den?

»De ophøjede ånder ved godt, hvem de kan betro at træde i stedet for sig. For øvrigt gælder det, at jo mere ophøjede ånderne er, des mere går de op i en fælles tanke, således at personligheden for dem bliver ligegyldig, og sådan bør det også være for jer. Tror I da, at der i de ophøjede ånders verden ikke er andre, der er i stand til at belære jer end dem, I har kendt på jorden? I er så tilbøjelige til at anse jer selv for det væsentlige i universet, at I tror, der ikke eksisterer noget uden for jeres verden. I ligner virkelig visse stammefolk, som aldrig har været uden for deres ø og derfor tror, at den udgør hele verden.«

9) Vi kan forstå, at det forholder sig sådan, når det drejer sig om alvorlig oplysning, men hvordan kan de ophøjede ånder tillade de underordnede at tilegne sig agtværdige navne for at vildlede menneskene med deres ofte usande lærdomme?

»Det er ikke med de ophøjede ånders tilladelse, de gør det. Sker det samme ikke også hos jer? Men I kan være sikre på, at de, som bedrager således, vil blive straffet for det, og deres straf vil stå i forhold til følgerne af deres bedrageri. Hvis I ikke var ufuldkomne, ville I kun have gode ånder omkring jer, og bliver I bedraget, kan I takke jer selv for det. Det er med Guds vilje,

at det sker for at prøve jeres udholdenhed og dømmekraft og lære jer at skelne mellem det sande og det falske. Hvis I ikke kan det, er det fordi, I ikke er udviklede nok og stadig trænger til at lære af erfaringen.«

10) Sker det ikke undertiden, at ånder, som kun er lidt frem-skredne, men besjælede af en god vilje og af ønsket om fremgang, får lov til at træde i stedet for en ophøjet ånd for at få lejlighed til at øve sig i belæring?

»Aldrig i de større forsamlinger, jeg mener de seriøse forsamlinger, hvor det drejer sig om en generel belæring. De ånder, som møder frem dér, gør det altid af egen drift og nogle, som I siger, for at øve sig. Derfor kan nogle meddelelser, skønt de er gode, bære spor af åndens underlegenhed. Når en ånd får en opgave, er det kun til mindre vigtige meddelelser og til meddelelser, man kan kalde personlige.«

11) Blandt de latterlige åndemeddelelser finder man ofte meget gode leveregler. Hvordan skal man forstå sådanne modsigelser, som synes at tyde på, at ånder af forskellig rang er til stede samtidig?

»De ufuldkomne eller letsindige ånder beskæftiger sig også med at give gode råd uden at bekymre sig om deres rækkevidde eller betydning. Er det da kun udviklede mennesker hos jer, der befatter sig med den slags? Nej, de gode og de ufuldkomne ånder kan ikke optræde samtidig. Det er på de stadigt ensartede gode meddelelser, I kender de gode ånders tilstedeværelse.«

12) Er det altid forsætligt, at ånderne vildleder menneskene?

»Nej, der findes gode, men uvidende ånder, som i god tro kan

tage fejl. Når de bliver bevidst om deres utilstrækkelighed, indrømmer de det og taler kun om det, de ved.«

13) Er det altid i en ond hensigt, at en ånd giver en falsk meddelelse?

»Nej, når det er en letsindig ånd, morer den sig med at holde jer for nar og har ingen anden hensigt dermed.«

14) Når visse ånder kan bedrage ved deres sprog, kan de så ikke også påtage sig et falskt ydre for et seende medium?

»Det kan ske, men det er vanskeligere. Det sker under alle omstændigheder kun med et formål, de ufuldkomne ånder ikke selv kender. De tjener som redskaber for at give mennesker en påmindelse. Det seende medium kan se de letsindige og løgnagtige ånder, ligesom andre medier kan høre dem eller skrive under deres indflydelse. De letsindige ånder kan udnytte mediets evne til at bedrage det med falske billeder, men det afhænger helt af mediets egne karakteregenskaber og mediets egen ånd.«

15) Er det nok at være besjælet af gode hensigter for ikke at blive bedraget, eller er de fuldkommen seriøse mennesker, som ikke forfalder til tom nysgerrighed i deres studier, også udsat for at blive bedraget?

»Selvfølgelig, men mindre end andre. Alle mennesker har en svaghed, som tiltrækker de hykleriske ånder. Man tror man er stærk, men er det ofte ikke, og man bør derfor være på vagt over for den svaghed, der avles af hovmod og fordomme. Man lægger ikke nok vægt på disse to fejl, og det benytter ånderne sig af. Ved at smigre menneskenes laster er de sikre på at sejre.«

16) Hvorfor tillader Gud, at ondsindede ånder meddeler sig og siger løgnagtige ting?

»Selv i de laveste ånders meddelelser ligger der en lærdom. Det er jeres sag at forstå at uddrage den. Der må nødvendigvis være alle slags meddelelser, for at I kan lære at kende forskel på de gode og de ufuldkomne ånder og spejle jer i dem.«

17) Kan ånderne ved hjælp af skrevne meddelelser indgive et menneske uberettiget mistillid til et andet og fremkalde brud mellem venner?

»Ryggesløse og misundelige ånder kan vende alt, hvad mennesker foretager sig, til det onde. Derfor må man altid være på vagt. De overlegne ånder er altid forsigtige og varsomme, når de misbilliger noget. De siger ikke noget ondt, men advarer skånsomt. Ønsker de, at to personer for deres egen skyld skal ophøre med at se hinanden, sørger de for at adskille dem på en naturlig måde. Et sprog, som vækker uro og mistillid, kommer altid fra en uoplyst ånd, hvilket navn den end smykker sig med. Derfor bør I ikke kritikløst godtage, hvis en ånd taler dårligt om en person, især når en god ånd har talt godt om vedkommende. Men tro heller ikke for godt om jer selv og jeres egne forudfattede meninger. Af åndernes meddelelser bør I kun tilegne jer det, som er godt, fornuftigt og godkendt af jeres samvittighed.«

18) Når de laverestående ånder har så let ved at blande sig i meddelelserne, kan man tilsyneladende aldrig være sikker på at have fået sandheden at vide?

»Jo, I har jo dømmekraft for at kunne bedømme dem. Ved at læse et brev bliver I jo i stand til at se, om det er skrevet af et

udannet eller dannet menneske, af en uvidende eller af en lærd. Hvorfor skulle I så ikke kunne gøre det, når det er ånder, som skriver til jer? Når I får et brev fra en fjerntboende ven, hvad beviser så for jer, at det netop er fra ham? Hans skrift, vil I sige, men er der ikke falsknere, som kan efterligne enhver skrift, og bedragere, som kan kende jeres forhold? Der er imidlertid kendetegn, I ikke kan tage fejl af. På samme måde med ånderne. Forestil jer da, at det er en ven, som skriver til jer, eller at I læser en forfatters værker. Og døm så på samme måde.«

19) Kan de ophøjede ånder forhindre de bedrageriske ånder i at tage falske navne?

»Ja, vist kan de det. Men jo mere hykleriske ånderne er, des mere stridige er de, og ofte vægrer de sig ved at gøre, hvad der befales dem. I må også vel vide, at der er mennesker, som de højere ånder interesserer sig mere for end for andre. Hvis ånderne anser det for nødvendigt, skal de nok vide at beskytte mennesket mod løgnens angreb. Over for disse mennesker er de bedrageriske ånder afmægtige.«

20) Hvad er grunden til denne partiskhed?

»Det er ikke partiskhed, men retfærdighed. De gode ånder interesserer sig for dem, som lytter til deres påmindelser og seriøst arbejder på deres egen forbedring. Sådanne mennesker har de forkærlighed for og hjælper. De bekymrer sig derimod kun lidt om dem, som de spilder deres tid og skønne ord på.«

21) Hvorfor tillader Gud ånderne at gøre sig skyldige i den helligbrøde at påtage sig falske, agtværdige navne?

»I kunne lige så godt spørge, hvorfor Gud tillader mennesker

at være løgnere og Gudsbespottere. Ånderne har ligesom menneskene deres frie vilje til det gode som til det onde, og Guds retfærdighed rammer både mennesker og ånder.«

22) Findes der formler, som er virkningsfulde nok til at skræmme de bedrageriske ånder bort?

»En formel er noget materielt, det er bedre at vende sig til Gud.«

23) Nogle ånder har sagt, at de har uefterlignelige skrifttegn, en slags symboler, på hvilke de kan genkendes, og som kan bevise deres identitet. Er det sandt?

»De overlegne ånder har ikke andre genkendelsestegn end selve deres tankers og sprogs overlegenhed. Enhver ånd kan efterligne et materielt tegn. Hvad de lavere ånder angår, røber de sig på så mange måder, at man må være blind for at lade sig bedrage.«

24) Kan de bedrageriske ånder også efterligne tanken?

»De kan efterligne tanken på samme måde, som teaterdekorationer efterligner naturen.«

25) Så er det formentlig let ved opmærksom iagttagelse at opdage et bedrageri?

»Ja, utvivlsomt. Ånderne bedrager kun dem, som lader sig bedrage. Men man må have øjne som en diamantsælger for at kunne skelne den ægte ædelsten fra den uægte. Den, som ikke kan det, må henvende sig til guldsmeden.«

26) Der er folk, som lader sig blænde af et højtideligt sprog, som lægger mere vægt på ordene end på tankerne og endog antager falske og hverdagsagtige tanker for ophøjede. Hvordan

kan sådanne folk, som ikke har evner til at bedømme menneskers gerninger, være i stand til at bedømme åndernes?

»Hvis disse personer var ydmyge nok til at indrømme deres utilstrækkelighed, ville de ikke stole på deres egen dom. Når de af hovmod anser sig for dygtigere end de virkelig er, må de selv bære følgerne af deres dumme forfængelighed. De bedrageriske ånder ved nok, hvem de henvender sig til! Der findes enfoldige og lidet oplyste folk, som er sværere at bedrage end andre, der endog er i besiddelse af ånd og kundskab. Ved at smigre menneskenes lidenskaber kan ånderne få dem til at gøre, hvad de vil.«

27) Afslører de ondsindede ånder sig af og til ved ufrivillige fejl i selve skriften?

»De dygtige gør det ikke. De ubehændige kommer undertiden galt af sted. Ethvert unyttigt og barnagtigt tegn er et sikkert bevis på manglende udvikling. De overlegne ånder gør ikke noget unyttigt.«

28) Mange medier kan kende en god og en ufuldkommen ånd på det behagelige eller ubehagelige indtryk, de føler ved dens nærværelse. Er det ubehagelige indtryk, mediets krampagtige ophidselse og utilpashed altid tegn på, at de ånder, som manifesterer sig, har en dårlig karakter?

»Mediet får indtryk af den tilstand, ånden befinder sig i, når den manifesterer sig for det. Når ånden er lykkelig, er den rolig, let og sindig. Når den er ulykkelig, er den i en feberagtig ophidselse, og denne ophidselse går ganske naturligt over i mediets nervesystem. For øvrigt er det ligesom med menneskene på jorden. Når de er gode, er de rolige og stille. Når de er onde, er de hvileløse og urolige.«

Note. Nogle mediers modtagelighed for nervøse indtryk er større end andres. Derfor kan mediets ophidselse ikke betragtes som et sikkert tegn på, at det er en ufuldkommen ånd, som manifesterer sig. Man må her, ligesom i alt andet, tage hensyn til omstændighederne. Det plagsomme og ubehagelige indtryk hos mediet skyldes en modsætning mellem mediets og åndens fluidum. Hvis mediets ånd sympatiserer med den ånd, som manifesterer sig, vil mediet kun blive lidt eller slet ikke påvirket af det. For øvrigt må man ikke forveksle skriftens hurtighed, som skyldes mediets overordentlige smidighed, med den krampagtige ophidselse, som kan opstå hos de langsomme medier ved kontakten med ufuldkomne ånder.

KAPITEL 25

PÅKALDELSER

*Generelle betragtninger - Hvilke ånder kan man påkalde -
Hvilket sprog bør man føre med ånderne - Nyttens ved særlige
påkaldelser - Spørgsmål om påkaldelserne - Påkaldelse af dyr -
Påkaldelse af levende mennesker - Telepati mellem mennesker*

Generelle betragtninger

269. Ånderne kan meddele sig af sig selv eller komme, når vi kalder på dem, dvs. ved påkaldelse. Nogle mener, man bør afholde sig fra at påkalde en bestemt ånd og i stedet vente på den, som ønsker at meddele sig. De mener, at når man påkalder en bestemt ånd, er man ikke sikker på, at det er den, som møder frem, mens den ånd, som kommer af egen drift, bedre kan bevise sin identitet netop ved at tilkendegive et ønske om at kommunikere med os. Efter vores mening er dette en fejltagelse. For det første fordi der altid omkring os er lavtstående ånder, som intet hellere vil end at meddele sig. For det andet, hvis man ikke påkalder en bestemt ånd, åbner man jo netop døren for alle ånder, som ønsker indpas. Hvis man i en forsamling ikke giver ordet til en bestemt person, er det det samme som at tillade enhver at tale, og man ved, hvad der kommer ud af det. Ved at påkalde en bestemt ånd direkte, skaber vi et bånd mellem den og os og skaber derved en slags barriere mod de upåkaldte ånder. Uden en direkte påkaldelse vil en ånd ofte ikke have en grund til at komme til os, med mindre det er en af vores familieånder.

Disse to måder at gå frem på har hver sine fordele, og ulem-
pen består kun i helt at udelukke den ene af dem. Meddelelserne
af egen drift har ingen ulemper, hvis man er herre over ånderne
og sikker på ikke at komme under de bedrageriske ånders ind-
flydelse. Det kan ofte være godt at vente, indtil de ånder, som
vil manifestere sig, får lyst til det, fordi deres tanker så ikke er
under tvang, og man kan på denne måde få beundringsværdige
meddelelser. Derimod kan man ikke gå ud fra, at den ånd, man
påkaldes, er oplagt til at tale eller i stand til at tale om de emner,
man ønsker.

Den grundige undersøgelse, vi har rådet til, er i øvrigt en garanti
mod dårlige meddelelser. I forsamlinger der mødes regelmæssigt,
og hvor man især gør et sammenhængende arbejde, er der altid
ånder til stede, som kommer uden påkaldelse, da de på grund
af mødernes regelmæssighed er underrettet forud. De tager ofte
ordet af sig selv for at behandle et emne, udvikle et forslag eller
foreskrive, hvad man skal gøre, og da genkender man dem let
enten på deres måde at tale på, som altid er den samme, på deres
skrift eller på visse vaner, som er karakteristiske for dem.

270. Når man ønsker at kommunikere med en bestemt ånd,
må man nødvendigvis påkalde den (afsnit 203). Kan den
komme, får man normalt et svar, som ja eller »Her er jeg!« eller
»Hvad vil du mig?« Undertiden tager den straks fat på emnet
og foregriber de spørgsmål, man havde tænkt sig at stille den.

Når en ånd påkaldes for første gang, må man udpege og
identificere den nøje. I de spørgsmål, man stiller den, bør man
undgå al hård og bydende form for ikke at give den grund til
at fjerne sig. Formen bør være venlig eller ærbødig, alt efter
åndens beskaffenhed og i alle tilfælde vise påkalderens velvilje.

271. Man bliver ofte overrasket over den hurtighed, hvormed en påkaldt ånd møder frem, endog første gang. Man skulle tro, den var underrettet på forhånd. Det er den i virkeligheden også, hvis man forinden i tanken har beskæftiget sig med dens påkaldelse. Da vi altid ved vores side har fortrolige ånder, som gør sig til et med vores tanke, bereder de vejen således, at ånden, man vil påkalde, allerede er til stede, forudsat at den ikke møder nogen hindringer. I modsat fald er det mediets eller påkalderens fortrolige ånd eller en ånd, som er vant til at være hos os, som søger den påkaldte ånd, og hertil behøves der ikke lang tid. Hvis den påkaldte ånd ikke straks kan komme, bestemmer ånden, der agerer sendebud, en frist på fem minutter, et kvarter, en time, endog flere dage. Når ånden er kommet, siger sendebuddet: »Den er her!« Og så kan man begynde på de spørgsmål, man vil stille den.

Et sådant sendebud er ikke altid nødvendigt, da påkalderens henvendelse umiddelbart kan høres af ånden, således som vi senere vil beskrive i afsnit 282, spørgsmål 5, om måden at overføre tanken på. Når vi taler om påkaldelse i Guds navn, mener vi, dette råd bør tages alvorligt og ikke letsindigt. De, som heri kun ser en tom formel, gør bedre i helt at afholde sig fra påkaldelser.

272. Påkaldelserne er ofte vanskeligere for medierne end meddelelserne af åndernes egen drift, især når det drejer sig om at få nøjagtige svar på omstændelige spørgsmål. Hertil kræves særlige medier, der på engang er fleksible og tilforladelige, og de er temmelig sjældne, da de fluide forbindelser som sagt ikke altid oprettes øjeblikkeligt med den første den bedste ånd, som møder frem. Derfor bør medier ikke beskæftige sig

med påkaldelse af bestemte ånder, før de er overbevist om, at deres evne er tilstrækkeligt udviklet, og at de kender karakteren af de ånder, som støtter dem. Er de medier, man benytter, omgivet af hykleriske ånder, kan påkaldelserne ikke have en tilforladelig karakter.

273. Medierne er generelt mere efterspurgt til påkaldelser af privat interesse end af almen interesse. Dette skyldes det meget naturlige ønske om at have kontakt med væsener, som vi holder af. Vi bør i den anledning give medierne nogle vigtige råd. For det første bør medierne ikke uden forbehold give efter for dette ønske over for mennesker, hvis oprigtighed de ikke er fuldkommen sikre på, og de bør tage sig i agt for de fælder, som ondsindede folk kan lægge for dem. For det andet bør de aldrig indlade sig på en påkaldelse, hvis de fornemmer, at hensigten med påkaldelsen ikke er oprigtig, men kun bunder i nysgerrighed og egoisme. Man bør undgå ethvert ligegyldigt spørgsmål eller ethvert spørgsmål, som overskrider rammerne for en respektfuld og passende omgang med ånderne. Spørgsmålene bør stilles klart og præcist og uden nogen bagtanke, hvis man ønsker utvetydige svar. Man bør derfor forkaste alle spørgsmål, der indeholder en fælde, da vi ved, at ånderne ikke holder af spørgsmål, som går ud på at sætte dem på prøve. At vedblive med spørgsmål af denne slags er det samme som at ville bedrages. Påkalderen bør gå frit og åbent frem uden påskud eller omveje. Er han ikke oprigtig gør han bedst i at afholde sig fra påkaldelse.

Man bør også kun med den største forsigtighed påkalde ånder på vegne af personer, som ikke selv er til stede og ofte helt afholde sig fra det, da ingen anden end disse personer kan

kontrollere svarene, bedømme åndens identitet, forlange oplysninger, hvis det er nødvendigt, og stille de af omstændighederne foranledigede spørgsmål. Desuden er deres tilstedeværelse et bånd, der tiltrækker ånden, som ofte ikke er oplagt til at meddele sig til fremmede, som de ikke føler noget for. Mediet bør kort sagt undgå alt, hvad der kunne få folk til at opfatte det som rådgiver i verdslige affærer, hvilket i mange folks øjne er det samme som spådomskunst.

Hvilke ånder kan man påkalde

274. Man kan påkalde alle ånder, uanset den udviklingsgrad de har nået: de gode såvel som de mindre gode, de der har forladt livet på jorden for kort tid siden, og de der har levet i fjerne tider, berømte lige så vel som ukendte personer, vores slægtninge og venner lige så vel som dem, der er os ligegyldige. Men det er ikke sikkert, at de vil eller kan møde, når vi kalder. Udover deres egen manglende vilje eller en tilladelse, som kan blive dem nægtet af en højere magt, kan de være forhindret af grunde, det ikke altid er givet os at forstå. Vi vil sige, at der ikke er nogen absolut hindring, der stiller sig i vejen for meddelelserne, bortset fra de hindringer vi senere vil komme ind på. Når en ånd ikke åbenbarer sig, er det næsten altid af individuelle årsager og afhænger ofte af omstændighederne.

275. Blandt de årsager, som kan hindre en ånd i at åbenbare sig, er nogle personlige, mens andre ligger uden for dens indflydelse. Blandt de første kan nævnes dens beskæftigelse og de hverv, den udfører og ikke kan afbryde for at opfylde vores ønsker. I så fald bliver dens besøg blot udsat.

Det kan også skyldes åndens egen stilling. Hvis ånden er reinkarneret, er det ikke en absolut hindring for, at den kan manifestere sig på jorden, men det kan det i visse tilfælde være, især hvis ånden befinder sig i de lavere verdener og selv kun er lidt frigjort fra det materielle. Hvis ånden er inkarneret i de højere verdener, hvor båndet mellem ånden og materien er svagt, er det næsten lige så let for ånden at manifestere sig som i dens frigjorte tilstand og i hvert fald lettere end i de verdener, hvor den legemlige materie er mere kompakt.

De ydre årsager er først og fremmest mediets og påkalderens egenskaber, omgivelserne og formålet med påkaldelsen. Visse medier modtager særlige meddelelser fra deres - mere eller mindre udviklede - familieånder. Andre tjener som mellemed for alle ånder. Dette afhænger af den sympati eller uvilje, mediets egen ånd vækker, den tiltrækning eller frastødning, den udøver på den fremmede ånd, som enten gerne eller nødig vil benytte det som tolk. Bortset fra mediets personlige egenskaber afhænger det også af den mediumistiske evnes udvikling. Ånderne møder hellere op og er i det hele taget mere uforbeholdne over for et medium, hos hvem de ikke møder nogen materiel hindring. Udover disse moralske betingelser, bliver mediets forbindelser med ånde verdenen bedre, jo lettere det formår at skrive og udtrykke sig.

276. Man må endvidere tage hensyn til den lethed i samkvemmet med en bestemt ånd, som opstår med vanen. Med tiden gør den fremmede ånd sig til ét med mediets ånd og også med den påkaldende persons ånd. Udover den spontane følelse af samhørighed, opstår der mellem dem fluide forbindelser, som fremskynder meddelelserne. Derfor er den første samtale ikke altid så tilfredsstillende, som man kunne ønske, og derfor

forlanger ånderne ofte selv at blive påkaldt endnu en gang. Den ånd, der er vant til at komme, føler sig hjemme og er fortrolig med sine tilhørere og sine tolke og taler og handler mere frit.

277. Ovenstående kan sammenfattes som følger: Evnen til at påkalde en hvilken som helst ånd medfører ikke for ånden nogen forpligtelse til at adlyde vores befalinger. Ånden kan komme i ét tilfælde og ikke i et andet. Den kan åbenbare sig for det medium eller den påkalder, der tiltrækker den, og ikke for en anden. Den kan sige, hvad den vil, uden at føle sig tvunget til at sige, hvad den ikke vil. Den kan gå bort, når den har lyst. Endelig kan den efter nogen tid pludselig holde op med at komme af årsager, der er afhængige eller uafhængige af dens vilje.

Når man ønsker at påkalde en ny ånd, er det af alle disse grunde nødvendigt at spørge sin skytsånd, om en påkaldelse er mulig. Er det ikke muligt, angiver skytsånden i almindelighed grundene dertil, og da kan det ikke nytte at trænge sig på.

278. Nu kommer vi til et vigtigt spørgsmål, nemlig om det er risikabelt at påkalde lavtstående ånder. Dette afhænger af hensigten med påkaldelsen og af ens herredømme over ånderne. Der vil ingen farer være forbundet med det, hvis man påkalder dem i en seriøs hensigt og for at belære og forbedre dem. Derimod er det meget risikabelt at påkalde dem af nysgerrighed eller for sjov, eller at gøre sig afhængig af dem ved at bede dem om en tjeneste. De gode ånder kan i så fald meget vel give dem magt til at udføre, hvad man beder dem om for senere strengt at straffe den dumdristige, som har vovet at påkalde de lave ånders hjælp og at anse dem for mægtigere end Gud. Det nytter ikke, at man lover sig selv i fremtiden at gøre bedre brug

af påkaldelserne og at sende tjeneren bort, når denne først har ydet tjenesten. Selve tjenesten, man har anmodet ånden om at gøre, hvor lille den end er, er en sand pagt man har indgået med den lave ånd, og den giver ikke så let slip på, hvad den har opnået. (Se afsnit 212.)

279. Herredømme over de lavere ånder kan man kun udøve ved moralsk overlegenhed over dem. Kun i gode mennesker ser de ryggesløse ånder deres overmænd. Over for den, som kun stiller en energisk vilje op mod dem, en slags rå kraft, tager de kampen op og er tit de stærkeste. Således var der en, som søgte at tæmme en genstridig ånd ved sin vilje. Ånden svarede ham da: »Lad mig dog være fri for dit storpralende væsen, du, som ikke er bedre end jeg. Er en tyv ikke stadig en tyv, selvom han prædiker moral for en anden?«

Man undrer sig over, at Guds navn, som man påkalder over for de lavtstående ånder, ofte er afmægtigt. Ludvig den Hellige har i følgende svar angivet grunden hertil:

»Guds navn har kun indflydelse på de ufuldkomne ånder, hvis det nævnes af en, som på grund af sine dyder kan gøre det med myndighed. I munden på et menneske, som ikke er ånden moralsk overlegen, er det et ord som alle andre. Det stærkeste våben er uskadeligt i hænder, som ikke har evnen eller styrken til at bruge det.«

Hvilket sprog fører man med ånderne

280. Åndernes udviklingsgrad bestemmer naturligt den tone, man bør tale til dem i. Det er indlysende, at jo højere udviklet de er, des større krav har de på agtelse, hensyn og lydighed fra

vor side. Vi bør ikke vise dem mindre agtelse nu, end vi ville have gjort, hvis de stadig levede her på jorden, men af andre grunde. På jorden ville vi have agtet dem på grund af deres rang og samfundsstilling. I åndernes verden skyldes vor agtelse for dem kun deres moralske overlegenhed. Denne overlegenhed hæver dem over vores barnagtige smiger. Det er ikke ved ord, man opnår deres velvilje, men ved sine følelsers oprigtighed. Det ville derfor være latterligt at give dem de titler, det hos os er almindeligt at bruge for at skelne mellem de forskellige rangklasser, og som ville have smigret deres forfængelighed, mens de levede. Hvis de virkelig er overlegne, bryder de sig ikke om den slags ting, ja, de mishager dem endog. En god tanke er dem behageligere end de mest rosende tilnavne. Hvis det forholdt sig anderledes, ville ånderne ikke stå over menneskene. Ånden af en ærværdig gejstlig, som her på jorden var kirkefyrste, et godt menneske der fulgte Jesu lov, svarede engang en, som påkaldte ham og gav ham titlen »Nådige Herre«: »Du burde i det mindste sige: »Forhenværende nådige herre«, for her er der kun én Herre og det er Gud. Og du skal vide, at jeg ser ånder, som på jorden kastede sig på knæ for mig, men for hvem jeg nu selv bøjer mig.«

Hvad de lavere ånder angår, angiver deres karakter os det sprog, vi bør tale til dem i. Blandt dem er der nogle, som ikke gør nogen fortræd og endog er velvillige, men dog er letsindige, uvidende og forvirrede. At behandle dem på samme måde som de højere ånder, således som visse mennesker gør, vil være det samme som at bøje sig for en skoledreng eller et æsel, der var pyntet med en doktorhat. Over for disse ånder vil en familiær tone være på sin plads, og de forarges ikke over den, tværtimod værdsætter de den.

Blandt de lavere ånder er der nogle, som er ulykkelige. Uanset hvilke fejl de soner, fortjener deres lidelser vores medlidenhed, da ingen kan rose sig af, at Kristi ord »Lad den, som er uden skyld, kaste den første sten,« ikke gælder ham. Den velvilje, vi viser de ulykkelige ånder, er en lindring for dem. I mangel af sympati bør de finde samme overbærenhed, som vi ønsker andre skal have med os.

De ånder, som røber deres lave udvikling ved deres ublu sprog, deres usandheder, lave følelser og troløse råd, er utvivlsomt mindre værdige til vor interesse end dem, hvis ord vidner om anger. Vi bør dog i det mindste have den samme medynk med dem, som vi har selv med de største forbrydere, og midlet til at bringe dem til tavshed består i at vise sig dem overlegen. De giver kun deres lidenskaber frie tøjler over for folk, som de mener, de ikke har noget at frygte for. De ryggesløse ånder ser deres overmænd i de gode mennesker, ligesom i de overlegne ånder.

Kort sagt, lige så uærbødigt det ville være at behandle de højere ånder som ligemænd, lige så absurd ville det være at have samme agtelse for alle ånder uden undtagelse. Lad os have ærbødighed for dem, som fortjener det, vise taknemmelighed mod dem, som beskytter og hjælper os og over for alle de andre vise en velvilje, vi måske engang selv kan trænge til.

Gennem vores forbindelse med den åndelige verden lærer vi den at kende, og dette kendskab bør være os en rettesnor for vores forbindelser med dem, som bebor den. I oldtiden rejste man i sin uvidenhed altre for dem. For os er de kun mere eller mindre fuldkomne skabninger, og altre rejser vi kun for Gud.

Nytten ved særlige påkaldelser

281. De meddelelser, man får fra de højest udviklede ånder eller fra de store personligheder fra oldtiden, udmærker sig ved de værdifulde lærdomme, de indeholder. Disse ånder har nået en sådan fuldkommenhed, at de kan favne en særlig udstrakt tankerække, og gennemtrænge gåder, som overgår menneskets begrænsede fatteevne, og de kan derfor bedre end andre indvie os i visse ting. Men det betyder ikke, at de meddelelser, man får fra mindre ophøjede ånder, er uden nytte. Lagttageren vil af dem kunne hente adskillige belæringer. For at lære et folks sæder at kende må man studere alle klasser. Den, som kun har set et folk fra én side, lærer det kun dårligt at kende. Et folks historie er ikke blot dets kongers eller fremragende personligheders historie, men også almindelige menneskers liv og sædvaner. De overlegne ånder er åndeverdenens spidser. Deres overlegenhed stiller dem så højt over os, at vi forskrækkes over deres afstand fra os. De mindre ophøjede ånder gør forholdene i deres nye tilværelse mere håndgribelige for os. Hos dem er forbindelsen mellem det fysiske og det åndelige liv fastere, og vi forstår den bedre, fordi den berører os nærmere. Disse ånder lærer os selv, hvad de er blevet til og hvad de tænker. De lærer os, hvad mennesker under alle forhold og af alle karakterer, gode og lastefulde, høje og lave, lykkelige og ulykkelige må udstå. De er ånder af mennesker, som har levet blandt os, som vi har set og kendt, hvis virkelige liv, fortrin og fejl vi kender. Derfor forstår vi deres nydelser og deres lidelser, tager del i dem og henter deraf en moralsk belæring, som er så meget mere gavnlig, eftersom forbindelserne mellem dem og os er tættere. Vi kan lettere forholde os

til vor ligemand end til den ophøjede ånd, som vi kun ser som en luftspejling gennem en himmelsk stråleglans. De jævne ånder viser os den praktiske anvendelse af de store og ophøjede sandheder, som de ophøjede ånder lærer os i teorien. I øvrigt er der intet unyttigt i studiet af en videnskab: Newton fandt lovene for universets kræfter i det simpleste fænomen af verden.

Påkaldelsen af de mindre ophøjede ånder har desuden den fordel at sætte os i forbindelse med de lidende ånder, hvis lidelser man kan lindre, og hvis fremskridt man kan lette ved nyttige råd. Man kan da gøre nytte samtidig med, at man selv belæres. Det er egoistisk kun at søge sin egen tilfredsstillelse i samtaler med ånderne og den, som undlader at række de ulykkelige en hjælpsom hånd, beviser derved sit hovmod. Hvad kan det nytte, at han modtager smukke formaninger fra de udvalgte ånder, når det ikke gør ham selv bedre, kærligere og mere velvillig mod sine brødre i denne og den anden verden? Hvad ville der blive af de stakkels syge, hvis lægerne nægtede at pleje deres sår?

Spørgsmål om påkaldelserne

282. 1) Kan man påkalde ånderne uden at være medium?

»Enhver kan påkalde ånderne, og selvom de ikke kan manifestere sig fysisk for jer, er de ikke desto mindre hos jer og hører på jer.«

2) Kommer ånden altid, når den påkaldes?

»Det afhænger af de forhold, den befinder sig i. Der er omstændigheder, under hvilke den ikke kan komme.«

3) Hvad er det for omstændigheder, som kan hindre en ånd i at komme, når vi påkalder den?

»For det første dens vilje, dernæst dens legemlige tilstand, hvis den er inkarneret på ny, de hverv, der er blevet betroet den, eller måske har den ikke fået tilladelse til at komme. Der er ånder, som aldrig kan meddele sig. Det er dem, som ifølge deres natur endnu hører hjemme i de verdener, der står lavere end jorden. De, som udstår en straf kan heller ikke meddele sig, med mindre de får tilladelse ovenfra og den bliver kun tilstået dem i almennyttigt øjemed. For at en ånd skal kunne meddele sig, må den være lige så fremskreden som den verden, hvortil den er kaldet. Ellers er ånden fremmed, da dens forestillinger og tankeverden ikke har nogen lighedspunkter med den pågældende verden. Det gælder dog ikke de ånder, som er sendt til de lavere verdener i et hverv eller til udsoning. De har de nødvendige forudsætninger for at svare på påkaldelsen.«

4) Af hvilke grunde kan tilladelsen til at meddele sig blive nægtet en ånd?

»Det kan være en prøvelse eller en straf enten for ånden selv eller for den, som påkalder den.«

5) Hvordan kan ånderne, som er spredt i rummet eller i de forskellige verdener, på et hvilket som helst sted i universet høre påkaldelserne?

»Oftentimes bliver de underrettet derom på forhånd af de nærtstående ånder, som omgiver jer, og som så opsøger dem. Men det er et fænomen, som er vanskeligt at forklare jer, fordi I endnu ikke kan forstå den måde, hvorpå tankerne overføres fra den ene ånd til den anden. Hvad jeg kan sige jer er, at ånden I

påkalder, hvor langt borte den end er, føler tanken virke på sig, så at sige som et slags elektrisk stød, der drager dens opmærksomhed mod det sted, tanken kommer fra. Man kan sige, at den hører tanken, ligesom I på jorden hører stemmen.«

5.a) Er det universelle fluidum tankens befordringsmiddel ligesom luften er lydens?

»Ja, med den forskel, at lyden kun lader sig høre i et meget begrænset område, mens tanken kan nå ud i det uendelige. Ånden befinder sig i rummet ligesom en rejsende på en enorm stor slette. Når den pludselig hører sit navn nævnt, vender den sig derhen, hvorfra der bliver kaldt.«

6) Vi ved, at for ånderne er afstanden intet. Imidlertid undrer man sig over at de kan svare lige så hurtigt, som var de ganske nær.

»Det er de virkelig undertiden. Hvis påkaldelsen i forvejen er overvejet, er ånden forud underrettet og befinder sig da ofte på stedet, før der bliver kaldt.«

7) Påvirker omstændighederne den måde, hvorpå ånden hører påkalderens tanke?

»Ja, absolut. Den ånd, der bliver påkaldt af en sympatisk og velvillig følelse, bliver mere bevæget. Det er som en venlig stemme, som den genkender. Uden dette hænder det ofte, at påkaldelsen ikke når den. Den tanke, der udstråler fra påkaldelsen, modtages af ånden. Men hvis den er rettet på en forkert måde, går den ud i det tomme rum. Det er med ånderne som med menneskene: når den, som kalder dem, er dem ligegyldig, eller de nærer uvilje mod ham, kan de nok høre ham, men vender tit det døve øre til.«

8) Kommer den påkaldte ånd frivilligt, eller er den tvunget dertil?

»Den adlyder Guds vilje, dvs. den almindelige lov, som styrer universet. Og dog er tvunget ikke det rette ord, for den skønner, om det er nyttigt at komme, og her har den også sin frie vilje. Den højt udviklede ånd kommer altid, når den bliver kaldt i et nyttigt øjemed, den vægrer sig kun ved at svare blandt useriøse folk, som kun betragter sagen som en spøg.«

9) Kan den påkaldte ånd vægre sig ved at komme?

»Det kan den godt. Hvad ville der ellers blive af dens frie vilje? Tror I, at alle universets væsener skal adlyde jeres befalinger? Og nu I selv, tror I, at I er nødt til at svare alle dem, som nævner jeres navn? Når jeg siger, at ånden kan sige nej, mener jeg kun til påkalderens anmodning, for en lavere ånd kan af en højere ånd blive tvunget til at komme.«

10) Findes der for påkalderen et middel til at tvinge en ånd til at komme imod dens vilje?

»Nej, ikke hvis ånden er jeres lige- eller overmand i moralsk henseende - jeg siger i moralsk henseende og ikke i forstand - fordi I da ikke har nogen myndighed over for den. Står den lavere, kan I tvinge den, hvis det er til dens eget bedste, for da vil andre ånder hjælpe jer« (afsnit 279.)

11) Er det risikabelt at påkalde de lavere ånder, og kan man frygte, at man ved at påkalde dem skal komme under deres herredømme?

»De behersker kun dem, som lader sig beherske. Den, som får hjælp af de gode ånder, har ikke noget at frygte. Han indgyder

de lavere ånder ærbødighed og de kan ikke dominere ham. Står medierne alene, bør de, især når de er begyndere, afholde sig fra den slags påkaldelser« (afsnit 278.)

12) Er det nødvendigt at være i en særlig stemning under påkaldelserne?

»Det væsentligste er at kunne koncentrere sig, når man vil have at gøre med alvorlige ånder. Har man troen på og ønsket om det gode, er man bedre i stand til at påkalde de højere ånder. Når man i påkaldelsesøjeblikket samler sig til andagt, gør man sig til ét med de gode ånder og gør dem tilbøjelige til at komme.«

13) Er tro nødvendig ved påkaldelserne?

»Ja, tro på Gud. Troen vil for øvrigt komme, når I vil det gode og nærer ønske om at blive belært.«

14) Er mennesker, der har samme tanker og formål, bedre i stand til at påkalde ånderne?

»Når alle er forenede i kærlighed og med det gode for øje, opnår de store ting. Intet er mere skadeligt for udbyttet af påkaldelserne end ulighed i tanker.«

15) Er det til nogen nytte at tage hinanden i hånden nogle minutter i begyndelsen af møderne for således at danne en kæde?

»Kæden er et materielt middel, som ikke skaber nogen forening mellem jer, hvis der ingen er i jeres indre. Det mest nyttige er at forene sig i en fælles tanke, idet I hver især påkalder gode ånder. I ved ikke, hvad en seriøs forsamling kunne opnå, hvis enhver hovmodig og egenkærlig følelse var bandlyst, og der udelukkende herskede en følelse af gensidig forståelse.«

16) Er det bedst at foretage påkaldelser på bestemte dage og tidspunkter?

»Ja, og hvis det er muligt, på samme sted. Ånderne kommer hellere der. Det er jeres vedholdende ønske, som hjælper ånderne til at komme og meddele sig til jer. Ånderne har deres beskæftigelser, som de ikke sådan pludselig kan forlade for jeres personlige ønskers skyld. Jeg siger: på samme sted. Dog må I ikke tro, at det er en absolut forpligtelse, for ånderne kommer overalt. Jeg vil hellere sige, at et dertil helliget sted er at foretrække, fordi andagten der er mere fuldkommen.«

17) Kan visse genstande som medaljer og amuletter tiltrække eller frastøde ånderne, som nogle påstår?

»Dette spørgsmål er overflødigt, for I ved jo, at materien ikke har nogen betydning for ånderne. I kan være vis på, at en god ånd aldrig vil råde til sådanne urimeligheder. Amuletternes kraft har aldrig eksisteret andre steder end i lettroende menneskers fantasi.«

18) Hvad skal man tænke om de ånder, som til deres møder udpeger skumle steder og nattetider?

»Disse ånder morer sig på bekostning af dem, som lytter til dem. Det er altid unyttigt og ofte farligt at give efter for sådanne indskydelser: Unyttigt, fordi man ikke opnår noget som helst andet end at blive holdt for nar. Farligt, ikke på grund af det onde, ånderne kan øve, men på grund af den virkning, det kan have på svage hjerner.«

19) Findes der særligt heldige dage og tidspunkter for påkaldelserne?

»For ånderne er dette, ligesom alt materielt, fuldstændig ligegyldigt og det er overtroisk at tro på visse dages og tidspunkters indflydelse. De heldigste øjeblikke er dem, hvor påkalderen er mindst muligt adspredt af sine sædvanlige sysler, og hans legeme og hans sjæl er mest rolig.«

20) Er påkaldelsen behagelig eller ubehagelig for ånderne? Kommer de gerne, når man påkalder dem?

»Det afhænger af deres karakter og grunden til at de kaldes. Når hensigten er prisværdig og omgivelserne passer dem, er det behageligt og endog tillokkende for dem. Ånderne er altid glade over den hengivenhed, man viser dem. For nogle ånder er det en stor lykke at have samkvem med mennesker, og de lider ved den forladthed, man efterlader dem i. Men som sagt, dette afhænger ligeledes af deres karakter. Blandt ånderne findes der også menneskehadere, som ikke holder af at blive forstyrret, og hvis svar bærer præg af deres dårlige lune, især når de blive påkaldt af tilfældige mennesker, som de ikke interesserer sig for. Ånden har ofte ingen bevæggrund til at komme, hvis den påkaldes af en ubekendt, der er den ligegyldig, især da denne ubekendte næsten altid drives af nysgerrighed. Kommer den, er det i almindelighed kun for ganske kort tid, med mindre påkaldelsen skulle have et alvorligt og belærende formål.«

Note. Man ser folk, som kun påkalder deres slægtninge for at spørge dem om de mest dagligdags ting fra det materielle liv. F.eks. om man skal leje sit hus ud eller sælge det, om man kan gøre en fordelagtig handel, om man kan få oplysning om et sted, hvor der er anbragt penge osv. Vores slægtninge i ånde verdenen interesserer sig kun for os i forhold til den hengivenhed, vi har for dem. Hvis vores

tanker om dem begrænser sig til at anse dem for spåmænd, og vi kun tænker på dem for at få oplysninger om materielle ting, kan de ikke nære nogen stor sympati for os, og man kan da ikke forundres over den ringe velvilje, de viser en.

21) Er der forskel på de gode og de bedrageriske ånder med hensyn til den iver, hvormed de kommer, når vi påkalder dem? »Ja, meget stor. De bedrageriske ånder kommer gerne, når de har håb om at herske og bedrage. Derimod gør de heftig modstand, når de nødes til at komme for at tilstå deres fejl og kræver at måtte gå deres vej igen ligesom en skoledreng, man kalder til sig for at rettesætte. De kan tvinges dertil af de højere ånder, som en tugtelse eller for at belære de inkarnerede ånder. Påkaldelsen er trættende for de gode ånder, når de kaldes til ingen nytte for småtteriers skyld. De kommer da enten ikke eller trækker sig tilbage igen. I kan sige, at som regel holder ånderne lige så lidt som jer selv af at tjene til morskab for nysgerrige. Ofte har I, når I påkalder en ånd, ikke anden hensigt end at få at vide, hvad den vil sige jer, eller spørge den om visse detaljer i dens liv, som den ikke bryder sig om at meddele jer, fordi den ikke har nogen grund til at gøre jer til sine fortrolige. Tror I da, at den vil lade sig udspørge for at more jer? Tro ikke det! Hvad den ikke ville have gjort i levende live, vil den heller ikke gøre som ånd.«

Note. Erfaringen viser, at påkaldelsen altid er behagelig for ånderne, når den foretages i en seriøs og nyttig hensigt. De gode ånder kommer med glæde for at belære os. De, som lider, finder lindring i den medfølelse, man viser dem. De ånder, vi har kendt, er glade for, at vi mindes dem. De letsindige ånder holder meget af at påkaldes

af letfærdige mennesker, fordi det giver dem lejlighed til at more sig på deres bekostning. I seriøse forsamlinger befinder de sig ikke vel.

22) Behøver ånderne altid at blive påkaldt for at manifestere sig?

»Nej, ofte møder de frem uden at være kaldet, og det beviser, at de gerne kommer.«

23) Kan man være sikker på en ånds identitet, når den møder frem af sig selv?

»På ingen måde. De bedrageriske ånder anvender ofte dette middel for at narre.«

24) Når man ved hjælp af tanken påkalder en bestemt ånd, kommer denne ånd så til os, selvom den ikke kan manifestere sig ved skrift eller på anden måde?

»Skriften er et materielt redskab, ånden har til at bevise sin tilstedeværelse, men det er tanken, der tiltrækker den.«

25) Når en laverestående ånd møder frem, kan man så tvinge den til at trække sig tilbage?

»Ja, ved ikke at høre på den. Men hvordan kan I forlange, at den skal trække sig tilbage, når I morer jer over dens dumheder? De laverestående ånder knytter sig til dem, som gerne hører på dem.«

26) Er påkaldelsen i Guds navn en sikkerhed mod ondsindede ånders indblanding?

Guds navn tøjler ikke alle ryggesløse ånder, men det holder mange af dem tilbage. Ved dette middel kan I altid fjerne

nogle, og især når Guds navn kommer fra hjertet og ikke blot for en forms skyld.«

27) Kan man ved navn påkalde flere ånder på én gang?

»Det er der ikke noget i vejen for, og hvis I havde tre eller fire hænder at skrive med, ville tre eller fire ånder kunne svare jer på samme tid. Dette er jo netop tilfældet, når man har flere medier.«

28) Når flere ånder påkaldes samtidigt og man kun har ét eneste medium, hvilken ånd svarer så?

»Én af dem svarer for dem alle og den udtrykker den fælles tanke.«

29) Kan den samme ånd på én gang og i samme møde meddele sig gennem to forskellige medier?

»Ja, lige så let som der hos jer er mennesker, der kan diktere flere breve på én gang.«

Note. Vi har set en ånd ved hjælp af to medier på samme tid svare på spørgsmål, der blev stillet den, det ene på engelsk og det andet på fransk, og svarenes indhold var det samme, ja det ene svar var endda en ordret oversættelse af det andet. To ånder, der samtidig bliver påkaldt ved hjælp af to medier, kan samtale indbyrdes. Denne meddelelses måde er ikke nødvendig for dem, eftersom de gensidig læser hinandens tanker, men de går undertiden med til det som en belæring af os. Hvis det er uudviklede ånder, som endnu ikke er frigjort fra de jordiske lidenskaber og forestillinger, kan det hende, at de begynder at skændes, tiltaler hinanden med plumpe ord og gensidige bebrejdelser, ja endog kaster blyanter, kurve, plancherter osv. efter hinanden!

30) Kan en ånd, der påkaldes samtidig flere steder, på én gang svare på alle de spørgsmål som stilles den?

»Ja hvis det er en overlegen ånd.«

30.a) Kan ånden i dette tilfælde dele sig, eller kan den være til stede på flere steder samtidig?

»Solen er ét legeme og sender dog sine stråler vidt og bredt omkring til alle sider uden at dele sig. Det samme er tilfældet med ånderne. Åndens tanke er som en gnist, der lyser langt ud til alle sider og kan ses fra alle steder i synskredsen. Jo mere lutret ånden er, des mere stråler dens tanke ud og breder sig som lyset. De lavere ånder er alt for materielle. De kan kun svare ét menneske ad gangen og kan ikke komme, hvis de er påkaldt andetsteds.

En overlegen ånd, der samtidig påkaldes fra to forskellige steder, vil svare på begge påkaldelser, hvis de er lige ivrige og seriøse. I modsat fald foretrækker den det mest seriøse.«

Note. Det samme er jo tilfældet med et menneske, som uden at flytte sig kan meddele sine tanker ved tegn, der kan ses fra forskellige sider. Ved et møde i det parisiske selskab for spiritistiske studier, hvor spørgsmålet om allestedsnærværelse drøftedes, gav en ånd helt spontant følgende meddelelse:

»I har i aften stillet det spørgsmål, hvor højt ånderne skal være nået for at kunne være allestedsnærværende. Sammenlign os med en luftballon, som lidt efter lidt stiger op i luften. Så længe den endnu er nede ved jorden, kan den kun ses af en lille kreds. Efterhånden som den stiger, udvides kredsen, og når den har nået en vis højde, kan den ses af en utallig skare mennesker. Lige så med os: en lavere ånd, som endnu er bundet til jorden,

forbliver i en begrænset kreds blandt de mennesker, som kan se den. Stiger den i nåde, og forbedrer den sig, kan den tale med flere mennesker, og når den er blevet en overlegen ånd, kan den ligesom solen sende stråler til alle sider og vise sig for flere mennesker og på flere steder på én gang.«

Channing

31) Kan man påkalde de lutrede ånder, som har gennemgået hele rækken af deres inkarnationer?

»Ja, men meget sjældent. De meddeler sig kun til mennesker med et rent og oprigtigt sind, ikke til de hovmodige og egenkærlige. Derfor bør man være mistænksom over for de lavere ånder, som pynter sig med de lutrede ånders egenskaber for at tillægge sig større i betydning i vores øjne.«

32) Hvordan kan det være, at berømte menneskers ånder kommer lige let og viser sig lige fortrolige, selv når de mest uanselige mennesker påkalder dem?

»Menneskene dømmer ånderne efter sig selv og det er forkert. Efter legemets død gælder den jordiske rang ikke mere. Kun godhed gør forskel på dem, og de som er gode, møder overalt, hvor der er noget godt at gøre.«

33) Hvornår kan man påkalde en ånd efter dens død?

»Man kan gøre det i selve dødsøjeblikket, men da ånden i det øjeblik endnu befinder sig i en tilstand af forvirring, er dens svar ufuldkomne.«

Note. Da forvirringstilstanden har forskellig varighed, kan man ikke fastsætte en bestemt tidsfrist for påkaldelse. Det er imidlertid

sjældent, at ånden ikke efter en otte dages forløb kommer så meget til sig selv, at den kan svare. Ja, det kan den ofte allerede to eller tre dage efter legemets død. Man kan i alle tilfælde forsøge det med varsomhed.

34) Er påkaldelsen mere ubehagelig for ånden i dødsøjeblikket end senere?

»Undertiden er det samme følelse, som når man vækkes af søvnen inden man er fuldkommen vågen. Der er dog ånder, som ikke føler noget ubehag derved, ja, påkaldelsen kan endog hjælpe dem til at komme ud af forvirringstilstanden.«

35) Hvordan kan ånden af et barn, der er død som spæd, svare med sagkundskab, da det dog, mens det levede, endnu ikke var sig selv bevidst?

»Barnets sjæl er en ånd, som endnu er indesluttet i materiens svøb. Befries den fra materien, kan den bruge alle sine åndsevner, thi ånderne har ingen alder, hvilket beviser, at barnets ånd allerede har levet før. Men indtil den bliver fuldkommen frigjort fra materien, kan den bevare rester af barnets karakter i sit sprog.«

Note. Kroppens indflydelse, som i mere eller mindre lang tid kan mærkes hos et barns ånd, lader sig ligeledes mærke hos ånden af personer, der døde som sindssyge. Ånden selv er ikke sindssyg, men vi ved, at visse ånder i nogen tid tror, at de tilhører denne verden. Det er da ikke underligt, at den sindssyges ånd føler de bånd, som gennem livet hindrede den i at ytre sig frit, indtil den er helt frigjort fra materien. Denne virkning varierer alt efter årsagerne til sindssygen. Der er dog sindssyge, hvis ånd umiddelbart efter døden genvinder deres tankers fulde klarhed.

Påkaldelse af dyr

283. 36) Kan man påkalde ånden af et dyr?

»Efter dyrets død befinder dets intelligente princip sig i en slumrende tilstand. Det bliver straks udnyttet af ånder, som har det hverv at animere nye væsener, hvori det intelligente princip kan fortsætte sin udvikling. I åndernes verden findes der derfor ingen omvandrende ånder af dyr, men kun af mennesker. Dette er svaret på jeres spørgsmål.«

36.a) Hvordan kan det så være, at visse mennesker, som har påkaldt dyr, har fået svar?

»Påkald en klippe og den vil svare jer. Der er altid en mængde ånder, som er rede til at tage ordet for alt.«

Note. Det er af samme grund, at hvis man påkalder en sagnskikkelse eller en sindbilledlig person, vil den svare, dvs. der vil blive svaret i dens navn, og ånden, som møder frem, vil efterligne dens karakter og ydre væsen. Engang fik man den indskydelse at påkalde Tartuffe. Tartuffe kom straks og talte endog om Orgon, Elmire, Damis og Valère) fra hvem han bragte efterretninger. Hvad ånden selv angår, spillede den hykleren med så stort talent, som om Tartuffe havde været en virkelig person. Senere indrømmede den, at den var ånden af en skuespiller, som havde spillet denne rolle. De letsindige ånder benytter sig altid af påkalderens uerfarenhed. De vogter sig for at henvende sig til dem, som de ved, er oplyste nok til at opdage deres bedragerier og ikke tro på deres fortællinger. Det samme gælder for menneskene.*

En herre havde i sin have en rede med guldfinker, som han interesserede sig meget for. En dag var reden borte. Da han havde

overbevist sig om, at der ikke i hans hjem var nogen, som var skyldig i forseelsen, og da han selv var medium, fandt han på at påkalde fugleungernes moder. Denne kom og sagde til ham på flydende fransk: »Du skal ikke anklage nogen, men vær rolig for mine ungers skæbne. Det er katten, som er sprunget op og har væltet reden. Du kan finde den i græsset tilligemed ungerne, som ikke er blevet ædt.« Da han undersøgte stedet, viste det sig at være rigtigt. Skal man nu slutte heraf, at det er fuglen, som har svaret? Nej, afgjort nej. Det har simpelthen været en ånd, som kendte til historien. Dette viser, hvor lidt man kan stole på alt hvad man hører og ser, og hvor rigtigt det ovennævnte svar er: »Påkald en klippe og den vil svare jer.«

**) Personer i Molieres skuespil »Tartuffe«.*

Påkaldelse af levende mennesker

284. 37) Er åndens inkarnation en absolut hindring for at påkalde den?

»Nej, men det kræves, at legemets tilstand gør det muligt for ånden at frigøre sig i påkaldelsesøjeblikket. Jo højere udviklet den verden er, hvori ånden er inkarneret, jo lettere er det for den at komme til stede ved påkaldelsen, for legemerne er mindre materielle i de udviklede verdener.«

38) Kan man påkalde et levende menneskes ånd i vores verden?

»Ja, lige som man kan påkalde en ånd, der er inkarneret i en anden verden. Ånden af et levende menneske kan også, i de øjeblikke hvor den er frigjort, møde frem uden at være påkaldt. Dette afhænger af den sympati, den føler for de mennesker, den meddeler sig til.«

39) I hvilken tilstand er et menneskes legeme, hvis dets ånd er påkaldt?

»Det sover eller blunder. Ånden er da fri.«

39.a) Kan legemet vågne mens ånden er borte?

»Nej, ånden må først vende tilbage til legemet. Hvis den i det øjeblik underholder sig med jer, vil den forlade jer, men ofte sige jer grunden dertil.«

40) Hvordan bliver legemets fraværende ånd underrettet om, at den skal vende tilbage til legemet?

»Et levende legemes ånd er aldrig fuldstændig adskilt fra det. Hvor langt borte ånden end befinder sig, er den dog forbundet med legemet ved et fluidt bånd, som tjener til at kalde den tilbage, når det er nødvendigt. Dette bånd brister først i døden.«

Note. Dette fluide bånd er blevet set af seende medier. Det er en slags fosforlysende stribe, som taber sig i rummet i retning af legemet. Visse ånder har sagt, at det er herpå, de kender dem, som endnu hører til i den fysiske verden.

41) »Hvad ville der ske, hvis legemet blev dødelig såret, mens det sov, og mens ånden var fraværende?

»Ånden ville blive underrettet derom og vende tilbage, førend døden var indtrådt.«

41.a) Ville det ikke kunne ske, at legemet døde mens ånden var borte og at ånden ved sin tilbagekomst ikke kunne tage ophold i legemet?

»Nej, det ville stride mod den lov, som forbinder sjæl og legeme.«

41.b) Men hvis legemet pludselig og uventet dør?

»Ånden ville være advaret, før dødsøjeblikket.«

Note. Adspurgt herom gav et levende menneskes ånd følgende svar:

»Hvis legemet kunne dø, mens ånden var borte, ville det være et alt for bekvemt middel til at begå selvmord.«

42) Kan et levende menneskes ånd, som påkaldes under søvnen, meddele sig lige så frit som et afdødt menneskes ånd?

»Nej, materien har altid større eller mindre indflydelse på den.«

Note. Et menneske, som var i denne tilstand og som man stillede dette spørgsmål, svarede: »Jeg er bestandig lænket til den kugle, jeg slæber efter mig.«

42.a) Kan ånden i denne tilstand være forhindret i at komme, fordi den er andetsteds?

»Ja, ånden kan være på et sted, hvor den har lyst til at blive, og så kommer den ikke, når den bliver påkaldt, især når den påkaldes af nogen, som ikke interesserer den.«

43) Er det umuligt at påkalde et vågent menneskes ånd?

»Det er vanskeligt, men det er ikke umuligt. Hvis påkaldelsen når frem, kan det være at vedkommende falder i søvn, men ånden kan kun meddele sig som ånd i de øjeblikke, hvor dens tilstedeværelse ikke er nødvendig for legemets intelligente virksomhed.«

Note. Erfaringen viser, at en påkaldelse af et vågent menneskes ånd kan fremkalde søvn eller i det mindste en tilstand, der kommer søvnen meget nær, men denne virkning kan kun indtræde ved hjælp

af en meget kraftig vilje, og hvis der er sympatiske bånd mellem de to mennesker. Ellers når påkaldelsen ikke frem. Selv i det tilfælde, hvor påkaldelsen ville kunne fremkalde sønnen, kan vedkommende, når øjeblikket er ubelejligt, gøre modstand ved ikke at ville sove, og selvom det bukker under for sønnen, vil dets ånd på grund af denne modstand, være forvirret og have vanskeligt ved at svare. Heraf følger, at øjeblikket til at påkalde et levende menneskes ånd er mest gunstigt, når det sover sin naturlige søvn, fordi ånden da er fri og kan komme til den, som påkalder den, lige så godt som at gå andetsteds hen. Finder påkaldelsen sted med vedkommendes samtykke, og han i denne hensigt forsøger at falde i søvn, kan det hende, at selve påkaldelsen forvirrer ånden og forsinker sønnen. Derfor er en søvn, som ikke er fremtvunget, altid at foretrække.

44) Har et levende menneske, som bliver påkaldt, nogen bevidsthed derom, når det atter vågner?

»Nej, I selv bliver påkaldt oftere, end I tror. Kun jeres ånd ved det, og det kan undertiden efterlade et ubestemt indtryk som af en drøm.«

44a) Hvem påkalder os, når vi ikke er kendte personer?

»I tidligere tilværelser kan I have været kendte personer i denne verden eller i andre. Desuden kan I blive påkaldt af jeres slægtninge og venner enten i denne eller i en anden verden. Lad os antage, at din ånd har besjælet det legeme, som tilhørte et andet menneskes fader. Nu vel, når nu dette menneske påkalder sin fader, er det din ånd, som bliver påkaldt og som vil svare.«

45) Når et levende menneskes ånd bliver påkaldt, svarer den så som ånd eller ud fra sine anskuelser i vågen tilstand?

»Det afhænger af dens udviklingstrin, men den dømmer sundere og har færre fordomme, aldeles som somnambulen. Det er næsten samme tilstand.«

46) Hvis man påkalder somnambulens ånd under den magnetiske søvn, vil den så være mere klarsynet end et hvilket som helst andet menneskes ånd?

»Den ville rimeligvis svare lettere, fordi den er mere frigjort i alt. Det kommer an på, hvor uafhængige ånd og legeme er af hinanden.«

- Vil somnambulens ånd kunne svare en, som påkalder den langt borte fra, samtidig med at den mundtligt svarede en anden?

»Evnen til at meddele sig samtidigt på to forskellige steder har kun de ånder, som er helt frigjort fra materien.«

47) Vil man kunne ændre de anskuelser, et menneske har i vågen tilstand, ved at virke på dets ånd, mens det sover?

»Ja, undertiden. Ånden er da ikke så fast knyttet til materien og er derfor mere modtagelig for moralske indtryk, og disse indtryk kan virke på dens handlemåde i vågen tilstand. Uheldigvis hænder det ofte, at den legemlige natur efter opvågningen får overhånd, så ånden glemmer de gode beslutninger den muligvis har taget under søvnen.«

48) Kan et levende menneskes ånd frit sige eller lade være at sige, hvad den vil?

»Den har sine evner som ånd og som følge heraf sin frie vilje, og da den tillige er mere klarsynet, er den endog mere betænksom end i vågen tilstand.«

49) Kan man under en påkaldelse tvinge et menneske til at sige, hvad det ønsker at fortie?

»Ånden har jo sin frie vilje, men det kan jo være, at der er visse ting, den som ånd lægger mindre vægt på end i sin sædvanlige tilstand. Dens samvittighed kan tale mere frit. For resten kan den, hvis den ikke vil tale, altid undgå alle overtalelsesforsøg ved at gå sin vej, for man kan ikke holde ånden tilbage på samme måde som legemet.«

50) Kan et levende menneskes ånd ikke blive tvunget af en anden ånd til at komme og tale, ligesom det er tilfældet med de frie ånder?

»Blandt ånderne, hvad enten de tilhører levende eller afdøde mennesker, har den ene kun myndighed over den anden ved sin moralske overlegenhed, og I må jo nok forstå, at en overlegen ånd ikke vil give sin støtte til tarvelig sladder.«

Note. Dette tillidsbrud ville være en rigtig tarvelig handling, men man ville ikke få noget udbytte deraf, eftersom man ikke kan af-vinge ånden en hemmelighed, den ønsker at fortie, med mindre den af retfærdighedsfølelse skulle åbenbare, hvad den under andre omstændigheder ville fortie.

En dame ville på denne måde spørge sin onkel, om hans testamente var til gunst for hende. Onklens ånd svarede: »Ja, min kære niece og du vil snart få beviser derpå.« Og det var sandt nok, men få dage efter tilintetgjorde onklen testamentet og var skadefro nok til at meddele det til sin niece uden dog at være bevidst om, at han havde været påkaldt. En uvilkårlig følelse har sikkert bragt ham til at udføre den beslutning, hans ånd havde taget efter det spørgsmål, niesen havde stillet den.

Det er fejt at spørge en afdød eller levende persons ånd om noget, man ikke ville vove at spørge personen selv om, og ved denne fejhed får man ikke engang den tilfredsstillelse at opnå det man ønsker.

51) Kan man påkalde en ånd, hvis legeme endnu er i moders liv?
»Nej, I ved jo nok, at ånden er fuldstændig forvirret i det øjeblik.«

Note. Inkarnationen finder først afgørende sted i det øjeblik, hvor barnet tager sit første åndedrag. Men allerede ved undfangelsen bliver den ånd, som er bestemt til at besjæle legemet, grebet af en forvirring, som øges, efterhånden som fødselsøjeblikket nærmer sig og fratager den bevidstheden om sig selv og som følge heraf evnen til at svare. (Se »Åndernes Bog«, »Foreningen af sjæl og legeme«, afsnit 344).

52) Kan en bedragerisk ånd ikke møde frem i stedet for det levende menneskes ånd, man påkalder?

»Jo og det hænder meget ofte, især når påkalderens hensigt ikke er reel. For øvrigt er påkaldelsen af levende menneskers ånd kun interessant som et psykologisk studie, og man bør afholde sig derfra, hvis det ikke har et oplysende formål.«

Note. Ligesom påkaldelsen af de frie ånder ikke altid lykkes, mislykkes påkaldelsen af de inkarnerede ånder endnu oftere. Det er især her, at de bedrageriske ånder indtager deres plads.

53) Er der farer forbundet med påkaldelsen af et levende menneskes ånd?

»Den er ikke altid uden fare. Det afhænger af den påkaldte persons tilstand. Hvis han er syg, kan man forøge hans lidelser.«

54) Hvornår kan påkaldelsen af et levende menneskes ånd give problemer?

»Man bør afholde sig fra at påkalde spæde børn, meget syge mennesker og svækkede ældre. Det kan medføre problemer, hvis det påkaldte menneskes legeme er svagt.«

Note. Det pludselige ophør af de intellektuelle evner i vågen tilstand kunne også medføre fare, hvis vedkommende i det øjeblik befandt sig i en sådan situation, at han behøvede hele sin åndsnærværelse.

55) Når et levende menneske påkaldes, føler dets legeme da træthed på grund af det arbejde, dets ånd udfører, mens den er fraværende?

Et menneske, som var i denne tilstand og påstod, at dets legeme blev udmattet, gav følgende svar på dette spørgsmål:

»Min ånd er at sammenligne med en lænket ballon, der er bundet til en pæl. Mit legeme er som pælen, der bliver rystet ved ballonens ryk.«

56) Eftersom påkaldelsen af levende mennesker kan give gener, når man foretager den uforsigtigt, er der så ikke også fare ved at påkalde en ånd, hvis man ikke ved, om den er inkarneret og måske befinder sig under ugunstige betingelser?

»Nej, omstændighederne er ikke de samme. Ånden vil kun komme, når den er i stand til det. Har jeg ikke allerede sagt, at før I påbegynder en påkaldelse, skal I spørge om påkaldelsen er mulig?«

57) Når vi i de mest ubelejlige øjeblikke føler en uimodståelig

trang til at sove, kan det da skyldes, at vi blive påkaldt et eller andet sted?

»Det kan være tilfældet, men oftest er det en rent fysisk effekt, enten det nu er legemet, der trænger til hvile eller ånden, der føler trang til frihed.«

Note. En dame af vores bekendtskab, som var medium, fik en dag den indskydelse at påkalde ånden af sit barnebarn, som sov i det samme værelse. Åndens identitet blev bekræftet ved barnets sprog og kendte udtryk og ved en meget nøjagtig fortælling om flere ting, som var hændt det der, hvor det boede. Endnu en omstændighed bekræftede identiteten, da mediets hånd pludselig standsede midt i en sætning, uden at det var hende muligt at opnå mere. I samme øjeblik foretog barnet, som var halvvågent, nogle bevægelser i sengen. Et øjeblik senere var det sovet ind igen, og nu begyndte mediets hånd på ny at skrive og fortsatte den afbrudte samtale. Når påkaldelsen af levende mennesker finder sted under gode betingelser, beviser den på den mest uomtvistelige måde åndens og legemets forskellige virksomhed og, som følge heraf, tilstedeværelsen af et intelligent princip, der er uafhængigt af materien.

Telepati mellem mennesker

285. 58) Kan to mennesker, ved gensidigt at påkalde hinanden, meddele hinanden deres tanker og på denne måde føre en slags samtale med hinanden?

»Ja og denne form for telepati vil engang blive almindelig anvendt mellem mennesker.«

58a) Hvorfor kan den ikke anvendes endnu?

»Det kan den for enkelte menneskers vedkommende, men ikke for alles. Menneskene må lutres for at deres ånd kan frigøre sig fra materien. Dette er også grunden til, at man bør lade påkaldelserne ske i Guds navn. Indtil da er denne meddelelsesmåde forbeholdt de udvalgte sjæle, som er frigjort fra materien, og som sjældent findes her på jorden i menneskenes nuværende tilstand.«

KAPITEL 26

SPØRGSMÅL MAN KAN STILLE ÅNDERNE

Indledende bemærkninger – Spørgsmål der er behagelige eller ubehagelige for ånderne – Spørgsmål om fremtiden – Om tidligere og fremtidige liv – Om moralske og materielle interesser – Om åndernes skæbne – Om sundhed – Om opfindelser og opdagelser – Om skjulte skatte – Om de andre verdener

Indledende bemærkninger

286. Måden man stiller spørgsmålene på og ikke mindst spørgsmålenes karakter er af overordentlig stor betydning. Der er især to ting, man nøje må overveje, inden man stiller spørgsmål til ånderne: deres form og deres relevans.

Hvad formen angår må de formuleres klart og præcist, og indviklede spørgsmål bør undgås. Men der er et andet, lige så vigtigt punkt, nemlig en forud planlagt rækkefølge af spørgsmålene. Når et emne kræver flere spørgsmål, er det vigtigt, at de knyttes sammen, således at det ene spørgsmål naturligt følger af det andet. Ånderne svarer da meget lettere og klarere på spørgsmålene, end hvis de stilles i tilfældig rækkefølge, hvor man uden overgang springer fra det ene emne til det andet. Derfor er det altid nyttigt at forberede spørgsmålene på forhånd. Dog kan man selvfølgelig under selve seancen indskyde spørgsmål som følger af omstændighederne. Dels bliver udformningen af spørgsmålene bedre, når de er affattet efter moden overvejelse, dels er dette forberedende arbejde, som vi

allerede har sagt, en slags forudgående påkaldelse af ånden, som allerede kan være til stede og parat til at svare. Man vil bemærke, at ånden meget ofte svarer forud på visse spørgsmål, hvilket beviser, at den kender dem på forhånd.

Spørgsmålets indhold kræver endnu større opmærksomhed end dets form, og det er ofte karakteren af spørgsmålet, som fremkalder et rigtigt eller et falskt svar. Der er nogle spørgsmål, som ånderne ikke kan eller ikke tør svare på af grunde, som er os ukendte. Det nytter i så fald ikke noget at trænge sig på, men man bør frem for alt undgå spørgsmål, som har til formål at sætte åndernes skarpsindighed på prøve. Man siger, at når en sag er åbenbar, bør ånderne vide besked derom, men netop, fordi sagen er jer bekendt, eller I har mulighed for selv at undersøge den, gør ånderne sig ikke ulejlighed med at svare. Jeres mistillid krænker ånderne, og man opnår intet tilfredsstillende svar. Har vi ikke dagligt eksempler herpå? Ville fremstående mennesker, som er sig deres værd bevidst, more sig med at svare på alle mulige dumme spørgsmål, som gik ud på at prøve dem ligesom skoledrenge? Ønsket om at gøre vinde en person for spiritismens sag er ingen bevæggrund for ånderne til at tilfredsstille en tom nysgerrighed. De ved, at overbevisningen vil komme før eller siden, og de midler de anvender for at fremkalde den, er ikke altid dem, vi tror.

Forestil jer en seriøs person, der er optaget af nyttige og vigtige ting, uophørligt blive trættet af et barns ufornuftige spørgsmål, så vil I få et begreb om, hvad de overlegne ånder tænker om alle de intetsigende spørgsmål, man stiller dem. Deraf følger ikke, at man ikke skulle kunne få nyttige oplysninger og især meget gode råd af ånderne, men de svarer mere eller mindre godt i forhold til den viden, de selv besidder, den

interesse vi fortjener af dem, den hengivenhed de nærer for os, og endelig det formål man har sat sig og den nytte, de tillægger sagen. Men hvis vores bagtanke med at rådspørge ånderne er forventningen om, at de bedre end andre kan give os nyttige oplysninger om anliggender her på jorden, kan de ikke have nogen dyb sympati for os. Fra det øjeblik kommer de kun til stede i meget kort tid og viser ofte deres misfornøjelse med at være blevet forstyrret til ingen nytte.

287. Nogle mener, det er bedst at afholde sig fra at stille spørgsmål og i stedet afvente åndernes vejledning uden at påkalde dem, men det er en fejltagelse. Ånderne giver ganske vist frivilligt oplysninger af meget stor betydning, som det ville være forkert at lade hånt om, men der er forklaringer, man skulle vente meget længe på, hvis man ikke bad om dem. Hvis vi ikke havde stillet spørgsmål, ville »Åndernes Bog« og »Mediernes Bog« endnu ikke være skrevet eller i det mindste være mindre fuldstændig, og en mængde meget vigtige spørgsmål være uløst. I stedet for at være til gene er vores spørgsmål til stor nytte for vores belæring, hvis man forstår at holde dem inden for bestemte grænser. Spørgsmålene har yderligere den fordel, at de gør det muligt for os at afsløre de bedrageriske ånder, som i reglen er mere indbildske end forstandige og derfor sjældent kan bestå en prøve, der består i strengt logiske spørgsmål, som blotlægger deres uvidenhed og derved trænger dem tilbage.

Da de virkelig overlegne ånder intet har at frygte af en sådan undersøgelse, er de de første til at give forklaringer på de uklare punkter. De lavere ånder derimod, frygter at trække det korteste strå og søger omhyggeligt at undgå de dybere spørgsmål. Derfor søger de at påvirke de medier, som de ønsker at

beherske, til at acceptere deres hjernesvind og afholde sig fra enhver strid om deres forklaringer.

Hvis man har forstået, hvad vi her har forklaret, kan man allerede gøre sig en forestilling om, inden for hvilke områder og på hvilken måde det er passende at stille spørgsmål til ånderne. Alligevel vil vi i det følgende gengive de svar, som vi har modtaget om de emner, som mere uerfarne mennesker generelt er tilbøjelige til at spørge om.

Spørgsmål der er behagelige eller ubehagelige for ånderne

288. 1) Svarer ånderne gerne på vores spørgsmål?

»Det kommer an på spørgsmålene. De alvorlige ånder svarer altid med glæde på dem, som har det gode for øje, og som medvirker til jeres fremskridt. Men unyttige spørgsmål hører de ikke efter.«

2) Er det tilstrækkeligt, at et spørgsmål er seriøst for at opnå et seriøst svar?

»Nej, det beror på den ånd, som svarer.«

2a) Men bortfjerner ikke et seriøst spørgsmål de letsindige ånder?

»Det er ikke spørgsmålet, som fjerner de letsindige ånder, men karakteren hos den person, som fremsætter det.«

3) Hvilke spørgsmål er det især, som de gode ånder ikke synes om?

»Alle spørgsmål der er unyttige eller fremsættes af nysgerrighed og for at prøve dem. Dem svarer de ikke på, men fjerner sig.«

3a) Er der spørgsmål, som er ubehagelige for de ufuldkomne ånder?

»Kun sådanne, som kan afsløre deres uvidenhed eller deres underfundighed, hvis de forsøger at bedrage. Ellers svarer de på alt uden at bryde sig om sandheden.«

4) Hvad skal man mene om de personer, som i åndernes meddelelser kun ser en adspredelse og et tidsfordriv eller en måde til at få oplysning om noget, der interesserer dem?

»Disse personer tiltrækker især de lavere ånder, der ligesom dem gerne vil mere sig, og som fornøjer sig med at holde menneskene for nar.«

5) Når ånderne ikke svarer på visse spørgsmål, skyldes det da deres egen frie vilje, eller er det snarere fordi en overordnet magt modsætter sig visse åbenbaringer?

»Begge dele. Der er ting, som ikke kan åbenbares og andre, som ånden ikke selv kender.«

5a) Hvis man insisterer hårdnakket, kan man da få ånden til at svare?

»Nej, det er altid en let sag for ånden at trække sig tilbage, hvis den ikke vil svare. Derfor må I nødvendigvis vente, når det bliver sagt til jer, og frem for alt må I ikke hårdnakket trænge på for at få os til at svare.

At insistere på at få et svar, man ikke vil give jer, er en sikker måde at blive bedraget på.«

6) Er alle ånder i stand til at forstå de spørgsmål, man stiller dem?

»Langtfra, der er visse spørgsmål, de lavtstående ånder ikke er i stand til at forstå, hvilket dog ikke forhindrer dem i at svare, godt eller dårligt, som det også sker hos jer.«

Note. I visse tilfælde, når formålet er nyttigt, hænder det tit, at en mere oplyst ånd kommer en uvidende ånd til hjælp og tilhvisker den, hvad den skal sige. Man fornemmer det let på modsætningerne i visse svar og desuden tilstår ånderne det ofte selv. Dette sker kun for de uvidende, men redelige ånder, aldrig dem, som praler med en falsk lærdom.

Spørgsmål om fremtiden

289. 7) Kan ånderne forudsige fremtiden for os?

»Hvis mennesket kendte fremtiden, ville det forsømme nutiden.

Og dog er det et af de punkter, hvor I altid presser på for at få et nøjagtigt svar. Det er en stor fejl, da åndernes åbenbaring ikke er et spådomsmiddel. Hvis I med vold og magt vil have et svar, vil en spøgefuld ånd give jer det. Vi gentager det for jer hvert øjeblik.« (Se »Åndernes Bog«: Kendskab til fremtiden, spørgsmål nr. 868).

8) Er der alligevel ikke visse fremtidige begivenheder, som frivilligt og sandfærdigt bebudes af ånderne?

»Det kan hænde, at ånden forudser ting, som den anser det for nyttigt at meddele, eller som den har til opgave at gøre jer bekendt med. Man må i høj grad tage sig i agt for bedrageriske ånder, som morer sig med at komme med forudsigelser. Det er kun omstændighederne som helhed, der kan bestemme den grad af tillid, disse ånder fortjener.«

9) Hvilken slags forudsigelser skal man mest tage sig i agt for?
»Alle dem, som ikke har et alment nyttigt formål. De personlige forudsigelser kan næsten altid anses for upålidelige.«

10) Hvad er åndernes formål med spontant at bebude ting, der ikke indtræffer?

»Som oftest at more sig over godtroenheden, og den skræk eller glæde, de forårsager. Senere ler de ad bedrageriet. Disse falske forudsigelser har dog undertiden et alvorligere formål, nemlig at sætte den person, de drejer sig om, på prøve for at se, på hvilken måde han handler, og hvilke gode eller slette følelser de fremkalder hos ham.«

Note. Det kunne f.eks. være forudsigelsen af noget, som kunne vække begærligheden eller ærgerrigheden, såsom en persons død, udsigten til en arv osv.

11) Når de seriøse ånder lader en person forudføle en begivenhed, hvorfor fastsætter de så i almindelighed ikke et tidspunkt? Er det af mangel på evne eller med vilje?

»Begge dele. I visse tilfælde kan de lade en person forudføle en begivenhed. Det er da en advarsel, de giver en. Nøjagtigt bestemme tidspunktet tør de ofte ikke, og ofte kan de ikke, fordi de ikke selv ved det. Ånden kan forudse, at en ting vil finde sted, men det nøjagtige øjeblik kan afhænge af begivenheder, som endnu ikke er fuldt indtruffet, og som Gud alene kender. De letsindige ånder, som ikke har dårlig samvittighed over at bedrage jer, forudsiger jer dag og tidspunkt uden at bekymre sig om udfaldet. Derfor bør enhver detaljeret forudsigelse vække mistanke.

Endnu engang: vores opgave er at hjælpe jer med at gøre fremskridt. Vi hjælper jer så meget, vi kan. Den, der beder de overlegne ånder om visdom, bliver aldrig bedraget, men tro ikke, at vi spilder vores tid med at høre på alle jeres dumheder og forudsige jeres skæbne. Det overlader vi til de letsindige ånder, som morer sig derover ligesom drillesyge børn.

Forsynet har sat grænser for de åbenbaringer, der kan blive et menneske til del. De alvorlige ånder tier om alt, hvad det er dem forbudt at tale om. Når man presser på for at få et svar, udsætter man sig for de lavere ånders bedragerier, for de er altid parat til at gribe lejligheden og udnytte jeres godtroenhed.«

Note. Ånderne kan forudane kommende begivenheder. De ser dem indtræffe i et tidsrum de ikke måler som vi gør. For at bestemme tidspunktet må de sætte sig ind i vores måde at beregne tiden på, hvad de ikke altid anser for nødvendigt. Det er ofte grunden til de tilsyneladende fejltagelser.

12) Er der ikke mennesker, som har en særlig evne til at forudane fremtiden?

»Jo, de hvis sjæl frigør sig fra det materielle. Det er da ånden, som ser, og når det er til nytte, tillader Gud dem at åbenbare visse ting for at fremme det gode. Men der findes endnu flere bedragere og svindlere. Denne evne vil blive mere almindelig i fremtiden.«

13) Hvad skal man mene om de ånder, som morer sig med at forudsige et tidspunkt for en persons død?

»Det er en ondskabsfuld form for skæmt begået af ondskabsfulde ånder, som ikke har andet mål end at more sig over den skræk, de forvolder. Dem skal man aldrig beskæftige sig med.«

14) Hvordan kan det være, at visse mennesker gennem forudannelser får tidspunktet for deres død at vide?

»Det er som oftest deres egen ånd, som ser det i sine frigjorte øjeblikke og ved legemets opvågnen bevarer en umiddelbar erkendelse deraf. Disse mennesker er forberedt på døden og bliver derfor hverken forskrækkede eller oprørte derved. De opfatter døden som legemets og sjælens adskillelse og kun en forandring i tilstanden, eller for at sige det mere enkelt: en ombytning af en grov lærredsdragt med en silkedragt. Frygten for døden vil formindskes, efterhånden som den spiritistiske lære bliver udbredt.«

Spørgsmål om tidligere og fremtidige liv

290. 15) Kan ånderne fortælle os om vore tidligere liv?

»Gud tillader undertiden, at de bliver åbenbaret, når der er en hensigt dermed. Hvis det tjener til jeres opbyggelse og belæring, kan I være overbevist om, at det er sandhed, og i det tilfælde kommer åbenbaringen næsten altid af sig selv og ganske uforudset. Men Gud tillader det aldrig for at tilfredsstille en tom nysgerrighed.«

15a) Hvorfor er der nogle ånder, der ikke holder sig tilbage for at give denne slags afsløringer?

»Det er drilleånder som morer sig på jeres bekostning. I bør generelt betragte alle åbenbaringer af denne slags som falske eller i det mindste som mistænkelige, når de ikke har et seriøst eller nyttigt formål. Drilleånderne morer sig med at smigre jeres forfængelighed ved at foregive, at I har haft en høj status i et tidligere liv.

Nogle medier og troende tror fuldt og fast på, hvad drille-ånderne siger, og de ser ikke, at deres nuværende stilling på intet punkt retfærdiggør den høje status, ånderne påstår, de har haft i tidligere liv. Det er den smålige forfængelighed, som morer drilleånderne lige så meget som den morer menneskene. Det ville være mere logisk og mere i overensstemmelse med den almindelige udviklingsgang, hvis disse mennesker var skredet fremad i stedet for at være gået tilbage i udvikling, hvilket også ville være mere ærefuldt for dem. Hvis man skulle have tiltro til sådanne åbenbaringer, måtte de komme af sig selv gennem forskellige medier, der var fremmede for hinanden og ikke vidste, hvad der tidligere var åbenbaret. Kun i så fald ville der være grund til at tro dem.«

15b) Når man ikke kan lære sit tidligere jeg at kende, gælder det samme så om den tidligere tilværelse, man har haft, den samfundsstilling, man har indtaget, og de egenskaber og fejl, som har været fremherskende hos en?

»Nej, dette kan åbenbares, for at I dermed kan fremme jeres forbedring, men desuden kan I ved at granske og tænke over jeres nutid selv slutte jer til jeres fortid.« (Se »Åndernes Bog« »Forglemmelse af fortiden«, spørgsmål nr. 392).

16) Kan der åbenbares os noget om vores fremtidige tilværelse?

»Nej, alt, hvad visse ånder siger jer derom er kun narrestreger, og det følger af sig selv, at jeres fremtidige tilværelse ikke på forhånd kan fastsættes. Jeres fremtidige liv bliver sådan som I selv gør det til gennem jeres livsførelse her på jorden og de beslutninger, I tager, når I bliver ånder. Jo mindre I har at udsone, des lykkeligere vil det blive. For at sige det endnu engang: det

er umuligt at vide, hvor og hvordan jeres fremtidige tilværelse vil blive, undtagen i det særlige og sjældne tilfælde, hvor en ånd kun er på jorden for at udføre et vigtigt hverv, for da er den vej, ånden går, så at sige bestemt på forhånd.«

Spørgsmål om moralske og materielle interesser

291. 17) Kan man bede ånderne om råd?

»Ja, naturligvis. De gode ånder afslår aldrig at hjælpe dem, som tillidsfuldt påkalder dem, især om alt, hvad der vedrører sjælen, men de afviser hyklerne, som foregiver at søge lyset og dog finder behag i mørket.«

18) Kan ånderne give råd om sager af privat interesse?

»Undertiden alt efter bevæggrund. Det afhænger også af de ånder man henvender sig til. Råd, der angår privatlivet, bliver givet med større nøjagtighed af de nærtstående ånder, fordi de er knyttet til en person og interesserer sig for, hvad der angår den. De er jeres hemmeligste tankers venner og fortrolige, men ofte trætter I dem med så urimelige spørgsmål, at de forlader jer. Det ville være lige så meningsløst at bede ånder, som er jer aldeles fremmede, om fortrolige meddelelser, som at spørge den første den bedste person, I måtte møde på jeres vej. I må aldrig glemme, at barnagtige spørgsmål ikke passer til åndernes overlegenhed. Man må også være opmærksom på den nærtstående ånds egenskaber. Den kan være god eller mindre god, alt efter dens sympati for den person, den knytter sig til. Et dårligt menneskes fortrolige ånd er en laverestående ånd, hvis råd kan være fordærlige, men den fjerner sig og

giver plads for en bedre ånd, når mennesket selv forbedrer sig. Lige børn leger bedst.«

19) Kan de fortrolige ånder fremme vores materielle interesser ved deres åbenbaringer?

»Det kan de og gør det undertiden efter omstændighederne, men I kan være forvisset om, at de gode ånder aldrig nedlader sig til at tjene begærligheden. Drilleånderne lader tillokkelser i tusindtal glimte for jeres øjne for at lokke jer og morer sig bagefter over jeres skuffelse. I må også vel vide, at hvis jeres prøvelse består i underkastelse under denne eller hin skiftende skæbne, kan jeres skytsånder hjælpe jer til at bære prøvelsen med større tålmodighed og undertiden mildne den, men af hensyn til jeres fremtid er det ikke tilladt dem at befri jer for den. Det er ligesom den gode fader, der ikke giver sit barn alt, hvad det ønsker.«

Note. Vores skytsånder kan, ved mange lejligheder, vise os den bedste vej uden dog at føre os i snor, ellers ville vi være ude af stand til at begynde på noget selv og på bekostning af vores fuldkommengørelse ikke vove at gøre et skridt uden deres hjælp. For at gøre fremskridt må et menneske gang på gang skaffe sig erfaring på sin egen bekostning, og derfor overlader de vise ånder os ofte til vore egne kræfter, samtidig med at de står os bi med råd og dåd, ligesom en dygtig lærer gør med sine elever. Under livets almindelige forhold råder de os ved indskydelser og overlader os således hele fortjenesten af det gode valg og ansvaret for det dårlige valg.

Det ville være at misbruge de nærtstående ånders imødekommenhed og at tage fejl af deres opgave, hvis man hvert øjeblik spurgte dem

om de mest dagligdags ting, således som visse medier gør. Der er medier, som blot for at få et ja eller nej tager blyanten og beder om råd angående de simpleste ting. Det røber på den ene side en smålig tankegang, og på den anden side er det indbildsk at tro, at man altid har en tjenende ånd til sin rådighed, som ikke har andet at gøre end at tage sig af os og vore små problemer. Desuden sætter man dermed sin dømmekraft ud af spillet og må nøjes med en statistrolle, der ikke gavner det nuværende liv og ganske sikkert skader fremskridtet i det kommende liv. Er det barnagtigt af os at spørge ånderne om bagateller, er det lige så barnagtigt af ånderne at beskæftige sig med, hvad man kan kalde huslige småtterier. Disse ånder kan være gode nok, men de er endnu meget bundet til det jordiske.

20) Når et menneske ved sin død efterlader sig indviklede forhold, kan man da bede hans ånd hjælpe sig med at finde ud af dem, og kan man også i retfærdighedens interesse spørge den om størrelsen af den formue, han har efterladt, hvis man ikke kender den?

»I glemmer, at døden er en befrielse fra de jordiske bekymringer. Tror I da, at en ånd, som er lykkelig over sin frihed, gerne vil tage sine lænker på igen og beskæftige sig med ting, der ikke vedkommer den mere, blot for at tilfredsstille sine griske arvinger, der måske glæder sig over hans død i det håb, at den vil give dem økonomisk vinding. I taler om retfærdighed, men retfærdighed er her den skuffelse, arvingernes griskhed lider, det er begyndelsen til de straffe, Gud forbeholder dem for deres begærlighed efter jordiske goder. Desuden er de problemer, et menneskes død undertiden forårsager, en del af livets prøvelser, og det står ikke i nogen ånds magt at befri jer derfor, fordi det hører med til Guds bestemmelser.«

Note. Ovennævnte svar vil rimeligvis skuffe dem, som forestiller sig, at ånderne ikke har andet at lave end at tjene os som klart-seende hjælpere for at lede os, ikke til himlen, men på jorden. En anden betragtning understøtter dette svar: Hvis en mand, mens han levede, af ligegyldighed har ladet sine anliggender være i uorden, er det ikke sandsynligt, at han efter sin død vil bekymre sig mere om dem, for han må være lykkelig over at være fri for dem. Hvis hans ånd blot er noget udviklet, vil han lægge endnu mindre vægt derpå som ånd end som menneske. Med hensyn til en ukendt arv, han har kunnet efterlade sig, har han ingen grund til at bryde sig om begærlige arvinger, som sandsynligvis slet ikke ville tænke på ham, hvis de ikke håbede at få økonomisk fordel deraf. Er han endnu gennemtrængt af menneskelige lidenskaber, kan han få sig en ondsksfuld fornøjelse ved at skuffe dem.

Hvis en ånd i retfærdighedens interesse og for at støtte de personer, den elsker, anser det for nyttigt at komme med åbenbaringer af denne slags, gør den det af sig selv, og man behøver da hverken at være medium eller at søge hjælp hos et medium. Ånden skaffer oplysninger om tingene ved tilfældige omstændigheder, men aldrig på grund af de spørgsmål, man selv stiller den derom, fordi sådanne spørgsmål ikke kan ændre de prøvelser, som man skal underkaste sig. Det ville snarere gøre prøvelserne tungere, fordi sådan et spørgsmål næsten altid er et tegn på begærlighed og for ånden et bevis på, at man påkalder den i egen interesse. (Se afsnit 295).

Spørgsmål om åndernes skæbne

292. 21) Kan man bede ånderne om oplysning om deres stilling i åndeverdenen?

»Ja, og de giver den gerne, når spørgsmålet udspringer af sympati eller ønsket om at være til nytte, og ikke af nysgerrighed.«

22) Kan ånderne beskrive deres lidelser eller deres lykke?

»Til punkt og prikke, og den slags oplysninger er til stor vejledning for jer, for de indvier jer i den sande natur af de straffe og belønninger, der venter jer. Ved at tilintetgøre de falske forestillinger, I har gjort jer om dette emne, søger ånderne at genvække jeres tro og jeres tillid til Guds godhed. De gode ånder er lykkelige over at beskrive de ophøjede ånders lykke for jer. De lavtstående ånder kan blive tvunget til at beskrive deres lidelser for at fremkalde anger hos jer. De finder undertiden selv en slags trøst derved, lige som den ulykkelige, der giver sine klager luft i håb om medlidenhed.

Glem ikke, at spiritismens væsentlige mål udelukkende er jeres forbedring. For at opnå den er det ånderne tilladt at indvi jer i det tilkommende liv ved at give jer eksempler, I kan have gavn af. Jo mere I gør jer til ét med den verden, der venter jer, jo mindre vil I savne den, I nu lever i. Dette er i korthed det virkelige formål med åbenbaringerne.«

23) Kan man ved at påkalde et menneske, hvis skæbne er ukendt, få at vide af ham selv, om han lever endnu?

»Ja, hvis uvisheden om hans død ikke er en nødvendighed eller en prøvelse for dem, som har interesse i at vide det.«

23a) Hvis han er død, kan han da give oplysning om omstændighederne ved sin død, som således kan fastslås?

»Hvis han finder det vigtigt, vil han kunne gøre det. Ellers bekymrer han sig ikke om det.«

Note. Erfaringen viser, at ånden i dette tilfælde ikke bliver påvirket af den interesse, man kan have for at lære omstændighederne ved dens død at kende. Hvis det er ånden magtpåliggende at åbenbare disse, gør den det af sig selv, enten ad mediumistisk vej eller ved hjælp af syner og åbenbaringer, og den kan da give meget nøjagtige forklaringer. I modsat fald kan en bedragerisk ånd ganske holde jer for nar og mere sig med at lade jer foretage unyttige undersøgelser.

Det hænder ofte, når et menneske forsvinder, uden at dets død officielt kan fastslås, at der bringes forvirring i familiens anliggender. Kun i meget sjældne tilfælde og rent undtagelsesvist har vi set ånderne oplyse om den rette sammenhæng, efter at der er stillet spørgsmål til dem. Hvis de ville, kunne de sikkert gøre det, men ofte er det dem ikke tilladt, hvis problemerne skal være en prøvelse for de personer, som har interesse i at kende sagens rette sammenhæng. Man nærer et falsk håb, hvis man tror på denne måde at kunne få fingre i en arv, hvis virkelige udbytte kun er de penge, man bortødsler på at få den.

Spørgsmål om sundhed

293. 24) Kan ånderne give råd om sundhed?

»Sundheden er en nødvendig betingelse for det arbejde, man skal udføre her på jorden, og derfor beskæftiger ånderne sig gerne dermed, men da der findes såvel uvidende som kundskabsrige blandt dem, kan man lige så lidt i dette tilfælde som i andre henvende sig til den første den bedste ånd.«

25) Er man sikker på at få et godt råd, når man henvender sig til en berømt læges ånd?

»De jordiske berømtheder er ikke ufejlbarlige og har ofte urigtige anskuelser, som døden ikke straks skaffer dem af med. Den jordiske viden er ringe ved siden af den himmelske. Jo mere ophøjet en ånd er, jo større er dens viden, og selv ånder som er totalt ukendte for jer, besidder en langt højere viden end jeres videnskabsfolk. Viden alene gør dog ikke en ånd ophøjet, og I ville blive meget forbavsede over den lave rang, som visse af jeres berømte videnskabsfolk indtager iblandt os. Den lærdes ånd har derfor ikke større viden nu, end da han var på jorden, hvis han ikke har gjort fremskridt som ånd.«

26) Når den lærde er blevet ånd, erkender han så sine videnskabelige vildfarelser?

»Hvis han er nået til så højt et trin, at han har befriet sig for sin forfængelighed og forstår, at hans udvikling ikke er fuldstændig, vil han erkende dem og tilstå dem uden skam, men hvis han ikke er tilstrækkelig frigjort fra det materielle, kan han bevare nogle af de fordomme, han var gennemtrængt af på jorden.«

27) Kan en læge ved at påkalde sine afdøde patienter få oplysninger om grunden til deres død og om de fejl, han måske har begået i behandlingen af deres sygdom, og således erhverve sig større erfaring?

»Det kan han, og det ville være meget nyttigt for ham, især hvis han søgte hjælp hos oplyste ånder, som så kunne supplere patienternes manglende viden. Men betingelsen for at opnå dette, ville være at hans undersøgelser blev foretaget med største alvor og ihærdighed og med et humanitært formål, og ikke blot som et let middel til at erhverve sig viden og formue.«

Spørgsmål om opfindelser og opdagelser

294. 28) Kan ånderne vejlede os om videnskabelige undersøgelser og opdagelser?

»Videnskaben er geniets værk. Videnskabelige mål bør kun nås ved arbejde, for det er ved arbejde og anstrengelse at mennesket gør fremskridt. Hvilken fortjeneste ville videnskabsmanden have, hvis han kun behøvede at spørge ånderne for at få alt at vide? Enhver tåbe ville kunne blive lærd for den pris. På samme måde forholder det sig med industrielle opfindelser og opdagelser. Enhver opdagelse må komme til sin tid, når tankerne er modne til at modtage den. Havde mennesket magt til straks at skaffe sig alt, ville det forstyrre tingenes orden ved at lade frugterne modnes før tiden.

Gud har sagt til mennesket: »I dit ansigts sved skal du tjene dit brød!« En fortræffelig lignelse for menneskets vilkår her på jorden. Mennesket bør på ethvert punkt gøre fremskridt ved arbejde og anstrengelse. Hvis de stegte duer fløj ind i munden på det, hvad skulle det så bruge sin forstand til? Det ville være ligesom en skoledreng, hvis stile blev skrevet af en anden.«

29) Får videnskabsmanden og opfinderen aldrig hjælp af ånderne med deres forskning?

»Åh, det er en ganske anden sag! Når tiden til en opdagelse er kommet, søger de ånder, som har til opgave at lede arbejdet dermed, et menneske, der er i stand til at realisere den og indgiver ham de nødvendige tanker. Dermed overlader de hele fortjenesten til ham, for det er ham, der skal gennearbejde og anvende disse tanker. Således forholder det sig med alle den menneskelige intelligens store bedrifter. Ånderne lader

ethvert menneske blive i sit eget virkefelt. Den, som kun egner sig til at grave i jorden, betror de ikke Guds hemmeligheder, men det menneske, som er i stand til at støtte deres planer, forstår de at føre ud af mørket. Lad jer derfor ikke af nysgerrighed eller ærgerrighed lokke ind på en vej, som ikke er spiritismens mål og som blot vil føre til skuffelser og latterliggørelse.«

Note. Dette nye og dybere kendskab til spiritismen har dæmpet den overdrevne iver efter opdagelser, man i begyndelsen troede at kunne gøre med åndernes hjælp. Man var gået så vidt, at man bad ånderne give anvisninger om, hvordan man kunne farve håret og få det til at vokse, fjerne ligtorne osv.! Vi har set mange mennesker, som har ment, at deres lykke var gjort, men kun opnået mere eller mindre latterlige resultater. På samme måde går det, når man ved åndernes hjælp søger at trænge ind til hemmeligheden ved al tings oprindelse. Visse ånder giver gerne deres forklaring på disse emner, men den har ofte ikke større værdi end menneskenes, og man gør bedst i kun at modtage den med største forbehold.

Spørgsmål om skjulte skatte

295. 30) Kan ånderne åbenbare skjulte skatte for os?

»De overlegne ånder beskæftiger sig ikke med den slags ting, men drilleånderne fortæller ofte om skatte, som slet ikke findes, eller lader en lede efter en skat på ét sted, mens den i virkeligheden findes et andet sted. Sådanne skuffelser kan være nyttige, idet de påviser, at den sande lykke og fortjeneste ligger i arbejdet. Har Forsynet tiltænkt én at finde skjulte skatte, vil man naturligvis finde dem, ellers ikke.«

31) Hvad skal man mene om troen på ånder, som vogter skjulte skatte?

»De ånder, som ikke er frigjort fra de materielle tilbøjeligheder, hænger endnu ved de materielle ting. De begærlige, som har skjult deres skatte, kan endnu våge over dem og vogte dem efter deres død, og deres bestyrtelse ved at se dem borttages er en af de straffe, de må lide, indtil de indser, at disse skatte ikke længere er til nogen nytte for dem. Der er også ånder, der har fået til opgave at lede ændringerne i jordens indre, og som billedligt talt er vogtere af naturens rigdomme.«

Note. Spørgsmålet om skjulte skatte er af samme art som spørgsmålet om en ukendt arv. Den, der tror på de falske åbenbaringer, som den usynlige verdens spøgefugle frembringer, må være meget tåbelig. Vi har sagt, at når ånderne vil eller kan give sådanne åbenbaringer, gør de det af sig selv og behøver ikke noget medium dertil. Vi vil anføre et eksempel herpå:

En dame mistede sin mand efter 30 års ægteskab. Hendes stedsønner, som hun havde været som en moder for, ville jage hende ud af sit hus og efterlade hende ganske hjælpeløs. Hendes fortvivelse var på sit højeste, da hendes mand en aften viser sig for hende og beder hende følge sig ind i sit værelse. Der viser han hende sit skrivebord, som endnu var forsynet med rettens segl, og i et syn lader han hende se bordets indre og viser hende en hemmelig skuffe, som hun ikke kendte, og hvis indretning han forklarer hende, og tilføjer: »Jeg har forudset, hvad der ville ske og har sikret din fremtid. I denne skuffe findes min sidste vilje. Jeg overlader dig besiddelsen af dette hus og en årlig indtægt af« Derpå forsvandt han. Den dag, rettens segl skulle borttages, kunne ingen åbne skuffen. Damen fortalte da, hvad der var hendt

hende. Hun åbnede skuffen, som hendes mand havde forklaret det, og dér fandt man testamentet, således som det var sagt til hende.

Spørgsmål om de andre verdener

296. 32) Hvor megen tiltro kan man have til de beskrivelser, ånderne giver af de forskellige verdener?

»Det kommer an på udviklingsgraden hos de ånder, som giver disse beskrivelser, for I kan nok forstå, at de mindre udviklede ånder lige så lidt er i stand til at vejlede jer i denne retning, som en uvidende person blandt jer er til at beskrive alle jordens lande. Om disse verdener stiller I ofte ånderne videnskabelige spørgsmål, som de ikke kan besvare. Hvis det er retskafne ånder, taler de derom efter deres personlige anskuelser. Er det letsindige ånder, morer de sig med at give jer besynderlige og fantastiske beskrivelser, og da de ikke er mindre fantasifulde i deres frigjorte tilstand, end de var på jorden, opdigter de historier om ting, der ikke findes i virkeligheden. Tro imidlertid ikke, at det er helt umuligt at få oplysninger om disse verdener. De gode ånder finder endog behag i at beskrive for jer de verdener, de bebor, til belæring og forbedring for jer og for at opfordre jer til at vælge den vej, som kan føre jer derhen. Det er et middel til at lede jeres tanker hen på fremtiden og ikke lade jer forblive i uvisheden.«

32a) Hvordan kan man undersøge, om åndernes beskrivelser er nøjagtige?

»Den bedste undersøgelse er den overensstemmelse, der kan være imellem dem. Men husk, at åndernes beskrivelser har jeres moralske fremskridt for øje, og at det følgerlig er beboernes

moralske tilstand, I bedst kan oplyses om, og ikke disse verdener
fysiske eller geologiske beskaffenhed. Med den viden, I nu har,
vil I ikke engang kunne forstå det. Denne forskning vil slet
ikke tjene til fremskridt for jer hernede, og I vil få lejlighed
nok til at forstå det, når I kommer der.«

*Note. Spørgsmålene om verdenernes fysiske beskaffenhed og himmel-
legemernes bestanddele hører til de videnskabelige forskningsområder,
og arbejdet hermed bør ånderne ikke skåne os for. Ellers ville enhver
astronom finde det bekvemt at lade ånderne foretage hans beregninger,
hvad han nok skulle vogte sig for at fortælle. Kunne ånderne lade en
åbenbaring træde i stedet for arbejdet med en opdagelse, ville de sand-
synligvis snarere gøre det til fordel for en beskeden lærer, som åbent ville
røbe sin kilde, end til fordel for de hovmodige, der ville fornægte kilden,
og hvis forfængelighed ånderne til gengæld ofte skuffer.*

KAPITEL 27

MODSIGELSER OG BEDRAGERIER

Modsigelser

297. Spiritismens modstandere kritiserer dens tilhængere for at være indbyrdes uenige, at de ikke deler den samme tro, og at de modsiger hinanden. »Hvis belæringen kommer fra ånderne«, siger de, »hvordan kan det da være, at den ikke altid er den samme?« En seriøs og dybtgående undersøgelse kan dog tilbagevise denne kritik.

Lad os skynde os at sige, at disse modsigelser, som visse folk gør så stort væsen af, i almindelighed er mere tilsyneladende end virkelige, da de snarere angår de overfladiske end de grundlæggende spørgsmål inden for spiritismen, og at de følgelig er uden betydning. Modsigelserne kommer fra to sider: dels fra menneskene og dels fra ånderne.

298. De modsigelser, som stammer fra mennesker, er tilstrækkelig forklaret i kapitel 4 om *Teorier*, afsnit 36, som vi henviser til. Enhver vil forstå, at der i begyndelsen, da iagttagelserne endnu var ufuldstændige, opstod indbyrdes afvigende opfattelser om årsager og virkninger af de spiritistiske fænomener. Tre fjerdedele af disse opfattelser har allerede måttet vige for en mere seriøs og dybtgående forskning. Bortset fra få undtagelser og et fåtal, som ikke let opgiver de meninger, de selv har dannet sig, kan man sige, at der i dag hersker enighed blandt det overvejende flertal af spiritister, i det mindste om de almindelige grundsætninger, men måske ikke om alle ubetydelige detaljer.

299. For at forstå grunden til og betydningen af de modsigelser, som er opstået inden for spiritismen, må man være fortrolig med den usynlige verdens natur og have undersøgt den fra alle sider. Ved første øjekast kan det synes forunderligt, at ikke alle ånder tænker ens, men det er ikke overraskende, hvis man har kendskab til det uendelige antal grader, ånderne må gennemgå, før de når det højeste trin. At forudsætte at alle ånder vurderer tingene på samme måde, ville være det samme som at antage, at de alle stod på samme trin. At mene, at de alle skulle have den samme indsigt og viden, ville være det samme som at antage, at de alle havde nået fuldkommenheden, hvilket ikke er og ikke kan være tilfældet, når man tager i betragtning, at disse beboere af den usynlige verden ikke er andet end mennesker, der er befriet for det legemlige hylster. Da ånderne på ethvert udviklingstrin kan manifestere sig, bærer deres meddelelser præg af den grad af viden de har opnået og af deres moralske standpunkt. De oplysninger, vi modtager, skal lære os at skelne det sande fra det falske.

Man må ikke glemme, at der blandt ånderne såvel som blandt menneskene findes nogen, som er falske, halvlærde, hovmodige, indbildske og teoretiske. Da det kun er forbeholdt de fuldkomne ånder at vide alt, er der for de øvrige ånder, ligesom for os, gåder, som de forklarer på deres egen måde ifølge deres egne mere eller mindre rigtige ideer, som de af forfængelighed gerne gengiver i deres meddelelser. Fejlen ligger hos nogle af åndernes tolke, som alt for let har godtaget udsagn, der stred mod fornuften, og derved er blevet de ansvarlige fortalere for dem. Således opstår modsigelserne blandt ånderne kun ved forskellen i forstand, viden, dømmekraft og moral hos visse ånder, som endnu ikke er i stand til at kende og forstå alt. (*Se »Åndernes Bog« Indledningen, afsnit XIII og Slutningen, afsnit IX.*)

300. »Hvad tjener åndernes vejledning til?« spørger nogle, »når den ikke giver os mere vished end menneskets vejledning?« Herpå er svaret let. Vi modtager ikke vejledning af alle mennesker med lige stor tillid. Når to videnskabsmænd opstiller hver sin lære, foretrækker vi den lære, som forekommer os at være den mest oplyste og forstandige og den, der er mindst påvirket af ophavsmandens egne begreber. På samme måde må man forholde sig over for åndernes lære.

Selvom nogle ånder ikke står på et højere trin end menneskerne, er der mange, som er langt højere udviklet og kan give os oplysninger, vi ville søge forgæves hos de mest oplyste mennesker. Hvis man søger oplysning, gælder det om at kunne skelne de ophøjede ånder fra den store mængde af lavere ånder, og et grundigt kendskab til spiritismen gør det netop muligt at foretage en sådan skelnen. Men der er også en grænse for den ophøjede oplysning. Når det ikke er tilladt ånderne at vide alt, gælder det samme i endnu højere grad mennesker. Der er derfor ting, man forgæves spørger ånderne om, enten fordi det er dem forbudt at åbenbare dem, eller fordi de selv er uvidende derom og derfor kun kan sige os deres personlige mening. Men det er netop disse personlige meninger, de hovmodige ånder meddeler os, som om de var absolutte sandheder. De beskæftiger sig især med emner, der skal forblive skjult, såsom fremtiden og altings første begyndelse, for at give indtryk af, at de er indviet i Guds hemmeligheder. Derfor er det på disse punkter, der er flest modsigelser. (Se kapitel 26).

301. Vi vil her videregive de svar, ånderne har givet på følgende spørgsmål angående modsigelserne:

1) Når samme ånd meddeler sig på to forskellige steder, kan den så give modsigende svar om det samme emne?

»Hvis der blandt menneskene på de to steder råder forskellige anskuelser og tanker, vil svaret kunne komme forvansket til dem, fordi de er under indflydelse af forskellige grupper af ånder. Det er ikke svaret, der er modsigende, men den måde, hvorpå det bliver gengivet.«

2) Man kan forstå, at et svar kan være forvansket, men når mediets egenskaber udelukker enhver tanke om dårlig indflydelse, hvordan kan det da være, at overlegne ånder over for fuldt ud seriøse mennesker fører et forskelligt og modstridende sprog om samme emne?

»De virkelig overlegne ånder modsiger aldrig sig selv, og deres sprog er altid det samme over for de samme personer. Det kan være forskelligt i forhold til personen og stedet, men man må være opmærksom på, at modsigelsen ofte kun er tilsyneladende og mere viser sig i ord end i tanker. Ved eftertanke vil man finde, at grundtanken er den samme. Og desuden kan samme ånd svare forskelligt på samme spørgsmål efter de spørgende personers udviklingsgrad. Det er ikke altid godt, at alle får samme svar, da alle ikke er lige fremskredne. Hvis f.eks. et barn og en lærd stiller dig det samme spørgsmål, da vil du sikkert svare forskelligt for at kunne give dem begge et forståeligt og tilfredsstillende svar. Men svaret vil i grunden være det samme trods forskellen.«

3) Hvorfor synes seriøse ånder at godkende ideer hos visse mennesker, ja selv fordomme, som de bekæmper hos andre?

»Vi må forklare os. Hvis et menneske har en fast overbevisning

om rigtigheden af en læresætning, selvom den er forkert, må vi lede ham bort fra den, men lidt efter lidt. Derfor anvender vi ofte hans udtryk, og lader det se ud, som om vi går ind på hans tanker, for at han ikke på én gang skal afskrækkes og ophøre med at søge undervisning hos os.

Desuden er det ikke godt alt for voldsomt at omstøde fordommene. Det ville være vejen til ikke at blive hørt. Derfor taler ånderne ofte ud fra de begreber, som deres tilhørere har, for lidt efter lidt at føre dem frem til sandheden. De afpasser deres sprog efter personerne, således som du selv gør, hvis du forstår dig en smule på retorik. Derfor taler de ikke til en kineser eller en muslim, som de ville tale til en franskmænd eller en kristen, for de ville i så fald være temmelig sikre på at blive afvist. Hvad der forekommer jer at være en modsigelse, er således ofte kun en forberedelse til sandheden. Alle ånderne har en opgave, som er bestemt af Gud. Denne opgave udfører de således som de mener, er til størst gavn for dem, der modtager deres meddelelser.«

4) Selv de tilsyneladende modsigelser kan så tvivl i visse menneskers sind. Hvilket middel har man da til at kende sandheden? »For at skelne mellem vildfarelse og sandhed, må man gå til bunds i svarene og overveje dem seriøst og længe. Det er et helt studium, og man behøver tid til det som til ethvert andet emne, man vil udforske.

Studer, sammenlign, og gå i dybden med spørgsmålene. Vi gentager atter og atter: det er den pris I må betale for at få kendskab til sandheden. Hvordan vil I nå til sandheden, hvis I forklarer alt efter jeres snævre begreber, som I anser for store idéer? Men den dag er ikke langt borte, da åndernes vejledning overalt vil være ensartet i detaljerne som i hovedpunkterne.

Deres opgave er at fjerne al vildfarelse, men dette kan kun ske lidt efter lidt.«

5) Der er mennesker, som hverken har tid eller evne til et seriøst og dybtgående studium, og som kritikløst accepterer åndernes meddelelser uden nærmere undersøgelse. Er det ikke forkert at give disse mennesker fejlagtige anskuelser?

»Det væsentligste er, at de øver det gode og intet ondt gør. Om dette findes der kun én lære. Det gode er altid det gode, hvad enten I gør det i Allahs eller i Jehovas navn, thi der er kun én og samme Gud der hersker over universet.«

6) Hvordan kan ånder, som synes at have en udviklet intelligens, have fejlagtige forestillinger om visse ting?

»De har deres egen lære. De, som tror, de er meget fremskredne uden dog at være det, anser deres egne ideer for selve sandheden. Det er ligesom hos jer.«

7) Hvad skal man mene om læresætninger, som hævder, at kun én ånd kan meddele sig, og denne ånd er Gud eller Jesus?

»Den ånd, som siger det, er en ånd, der vil dominere. Derfor vil den have jer til at tro, at den er den eneste. Men den formastelige ånd, som vover at tage Guds navn, må betale dyrt for sit hovmod. Hvad disse læresætninger angår, gendriver de sig selv, fordi de er i strid med de mest håndgribelige kendsgerninger. De fortjener ikke nogen seriøs undersøgelse, for de hviler på et løst grundlag og har ikke rod i virkeligheden.

Fornuften siger jer, at det gode har sit udspring fra en god kilde og det onde fra en dårlig kilde. Hvordan kan I forlange, at et godt træ skal bære dårlige frugter? Har I nogensinde plukket

druer af et æbletræ? Meddelelsernes forskellighed er det tydeligste bevis på deres forskellige oprindelse. De ånder, som påstår, at de alene kan meddele sig, glemmer at sige, hvorfor de andre ånder ikke kan gøre det. Deres påstand er en fornægtelse af det, der er det smukkeste og til mest trøst i spiritismen: Forbindelserne mellem den synlige og den usynlige verden, mellem menneskene og de væsener, som er dem dyrebare, og som ellers ville være fortabt for dem uden nogensinde at kunne vende tilbage til dem. Det er disse forbindelser, som gør mennesket fortroligt med det tilkommende liv og løsriver det fra den materielle verden. Ved at afskære disse forbindelser ned-sænkes mennesket på ny i den tvivl, som piner ham, og giver hans egenkærlighed næring. Når man omhyggeligt undersøger disse ånders lærdomme, vil man snart opdage modsigelser, der ikke kan retfærdiggøres, og tegn på at disse ånder er uvidende om de mest indlysende sandheder. Og det er sikre beviser på deres lave standpunkt.«

Sandhedens Ånd

8) En af mest slående modsigelser, man finder i åndernes meddelelser, er den som drejer sig om reinkarnationen. Hvis reinkarnation er en nødvendighed for det åndelige liv, hvordan kan det da være, at ikke alle ånderne taler om det?

»Ved I ikke, at der er ånder, hvis begreber er begrænset til nuet, ligesom hos mange mennesker her på jorden? De tror, at som det er nu, vil det vedblive at være for dem. Deres blik når kun så langt, som deres opfattelsesevne rækker, og de bekymrer sig hverken om, hvorfra de kommer, eller hvorhen de går. Og dog må de underkaste sig nødvendighedens lov. Reinkarnationen er for dem en nødvendighed, de først tænker på, når den

kommer. De ved, at ånden skrider fremad, men på hvilken måde? Det er et åbent spørgsmål for dem. Når I derfor spørger dem derom, vil de tale til jer om syv himle, den ene over den anden ligesom etager. Der er endog dem, som vil tale til jer om ildens og om stjernernes sfære, dernæst om blomsternes by og de udvalgte opholdssted.«

9) Vi kan nok forstå, at de lidet fremskredne ånder ikke kan forstå dette spørgsmål, men hvorfor taler ånder, der bevisligt er lavtstående både hvad angår moral og intelligens, om deres forskellige tilværelser og om deres ønske om at blive reinkarneret for at kunne råde bod på deres fejltagelser i tidligere liv?

»Der foregår i åndernes verden ting, som er meget vanskelige for jer at forstå. Har I ikke blandt jer personer, der er meget uvidende om visse ting og oplyste om andre, nogle som har større dømmekraft end viden, og andre som har mere ånd end dømmekraft? Ved I ikke også, at nogle ånder morer sig med at holde menneskene i uvidenhed under foregivende af at undervise dem, og at de udnytter den tillid godtroende mennesker viser dem? Ånderne kan narre dem, som ikke går tilstrækkeligt i dybden med tingene, men hvis man går dem på klingen med fornuftige argumenter, falder de snart ud af deres rolle.

I må også være opmærksomme på den varsomhed, hvormed ånderne i almindelighed forkynder sandheden. Et alt for skarpt og pludseligt lys blænder, men oplyser ikke. De kan derfor i visse tilfælde anse det for nyttigt kun at udbrede sandheden gradvis i forhold til tid, sted og person. Moses har ikke forkyndt alt det, Kristus har forkyndt, og Kristus selv har sagt meget, som det var forbeholdt kommende slægter at forstå. I taler om reinkarnation og forbavses over, at der er visse lande,

hvor læren herom ikke er blevet forkyndt. Men betænk dog, at i et land, hvor fordomme mod de farvede hersker, eller hvor slaveriet var indgroet, ville man have afvist spiritismen, blot fordi den forkyndte læren om reinkarnationen. Thi den tanke, at den, der er herre, kan blive slave og omvendt, ville forekomme befolkningen unaturlig. Er det da ikke bedre først at få folk til at acceptere grundsætningen om forbindelsen mellem ånder og mennesker, og derefter at uddrage de moralske følgesætninger deraf? Oh, mennesker! Hvor I dog er kortsynede, når det gælder om at bedømme Guds planer! I må dog vide, at intet lader sig gøre uden hans tilladelse, og uden at det har et formål, som I ofte ikke kan gennemskue. Jeg har sagt jer, at der vil blive skabt enighed i den spiritistiske tro. Vær sikre på, at det vil ske, og at afvigelserne, som allerede nu er mindre, lidt efter lidt vil udviskes og til sidst fuldstændig forsvinde, efterhånden som menneskene oplyses. Thi således er Guds vilje, over hvilken vildfarelsen ikke har nogen magt.«

Sandhedens Ånd

10) Medvirker de fejlagtige lærdomme, som visse ånder giver os, ikke til at forsinke den sande videnskabs fremskridt?

»I vil have alt uden anstrengelse. Husk dog på, at på enhver mark vokser der ukrudt, som landmanden må luge bort. Disse fejlagtige lærdomme er en følge af jeres verdens lave standpunkt. Var menneskene fuldkomne, ville de kun tage imod det sande. Vildfarelserne er ligesom de uægte ædelsten, som kun et øvet øje kan skelne fra de ægte. I behøver en læretid for at kunne skelne mellem det sande og det falske. Nu vel! De falske lærdomme gør den nytte, at I lærer at skelne mellem sandhed og vildfarelse.«

10a) Bliver de, som lader sig forlede til at tro på vildfarelsen, ikke forsinket i deres fremskridt?

»Hvis de tror på vildfarelsen, er det fordi de endnu ikke er langt nok fremme til at forstå sandheden.«

302. Indtil der opnås enighed, tror enhver at være i besiddelse af sandheden, og at de alene kender den. Det er en indbildning, som de bedrageriske ånder ikke undlader at opretholde. Hvad skal det upartiske og oprigtige menneske støtte sig til for at kunne danne sig et skøn?

»Det rene lys formørkes ikke af nogen sky. Den fejlfrie diamant har størst værdi. Bedøm derfor ånderne efter deres forskrifters renhed. Enigheden vil opstå der, hvor det gode ikke længere blandes med det onde. Der vil menneskene samles ifølge sagens egen magt, for deres dømmekraft vil sige dem, at dér er sandheden. Læg desuden mærke til, at grundsætningerne er de samme overalt og bør forene jer i en fælles tanke: kærlighed til Gud og udøvelse af det gode. Uanset hvordan man forestiller sig, at sjælene går fremad, er endemålet det samme, og midlet til at opnå det er også det samme, nemlig at udøve det gode. Der findes ikke to måder at udøve det gode på. Hvis der opstår væsentlige forskelligheder i selve lærens grundsætning, har I en sikker regel at gå efter ved vurderingen af dem, og den lyder således: Den bedste lære er den, som bedst tilfredsstiller hjertet og fornuften, og som har flest forudsætninger for at lede menneskene til det gode. Dette, forsikrer jeg jer, er den bedste ledetråd.«

Sandhedens Ånd

Note. Modsigelserne i åndernes meddelelser kan have følgende årsager: visse ånders uvidenhed; lavtstående ånders bedrageri;

drillesyge og ondskabsfulde ånder, som siger det modsatte af det, som er sagt af en ånd, hvis navn de uretmæssigt har antaget; den ånd, som velvilligt tilpasser sine meddelelser efter tid, sted og person, og som anser det for nyttigt ikke at sige alle mennesker alt; det menneskelige sprogs utilstrækkelighed til at udtrykke, hvad der vedrører den ikke-materielle verden; kommunikationsmidlernes utilstrækkelighed, som ikke altid tillader ånden at udtrykke hele sin tanke; endelig den måde, hvorpå enhver kan tyde et ord eller en forklaring ifølge sine egne begreber, sine fordomme eller det standpunkt, hvorfra man betragter sagen. Kun ved studier, iagttagelser, erfaring og afkald på enhver følelse af forfængelighed kan man lære at finde frem til sandheden blandt alle disse kilder til fejltagelser.

Bedragerier

303. Hvis det er ubehageligt at blive bedraget, så er det endnu mere ubehageligt at blive holdt for nar. Det er i øvrigt en af de farer, det er lettest at tage sig i agt for. Hvordan man kan afværge de bedrageriske ånders list fremgår af alle de foregående oplysninger. Derfor vil vi kun kort omtale dem her. Ånderne har givet følgende svar på vores spørgsmål om dette emne:

1) Bedragerierne er en af de mest ubehagelige faldgruber for den praktiske spiritisme. Er der en metode til at undgå dem? »Jeg tror, at I kan finde svaret i alt det, vi allerede har lært jer. Ja, der er ganske vist en simpel metode til at undgå bedrageri, og den består i ikke at forlange andet af spiritismen, end hvad den kan og bør give jer. Spiritismens formål er menneskehedens moralske forbedring. Holder I jer til det mål, vil I aldrig

blive bedraget, da den sande moral, som ethvert fornuftigt menneske må erkende, ikke kan forstås på to måder.

Ånderne kommer for at belære jer og lede jer på vejen til det gode, ikke for at skaffe jer ære og rigdom eller tjene jeres små lidenskaber. Hvis man ikke forlanger tomme og intetsigende ting af ånderne eller noget, som ligger uden for deres opgaver eller magt, vil man ikke skaffe de bedrageriske ånder indpas. Heraf kan I slutte, at den, der bliver holdt for nar, kun får hvad han fortjener.

Det er ikke åndernes opgave at oplyse jer om det, der hører denne verden til, men at vejlede jer i det, som kan være jer til nytte i den anden verden. Når de taler til jer om jordiske ting, er det fordi de anser det for nødvendigt, men det sker ikke på jeres forlangende. Hvis I mener, at ånderne bør tjene som spåmænd og troldmænd, vil I helt sikkert blive bedraget.

Hvis menneskene blot behøvede at henvende sig til ånderne for at få alt at vide, ville de ikke mere have deres frie vilje og ville fjerne sig fra den vej, Gud har anvist menneskeheden. Mennesket må selv handle, og Gud sender ikke ånderne for at fjerne stenene for jer på livets materielle vej, men for at forberede fremtidens vej.«

1a) Men der er mennesker, som intet forlanger, og som dog på en skammelig måde bedrages af ånder, der kommer af sig selv uden at være påkaldt?

»Selvom disse mennesker ikke forlanger noget, hører de dog på, hvad ånderne siger, og det kommer ud på ét. Hvis de med forbehold og mistillid tager imod alt, hvad der ikke hører med til spiritismens væsentlige indhold, kan de letsindige ånder ikke så let holde dem for nar.«

2) Hvorfor tillader Gud, at oprigtige mennesker, som tilslutter sig spiritismen i god tro, bliver holdt for nar? Vil en sådan skuffelse ikke rukke deres tro?

»Hvis dette kunne rukke deres tro, ville den ikke være særlig stærk. De, der vil opgive spiritismen på grund af en simpel skuffelse, røber at de ikke forstår den og ikke lægger vægt på dens seriøse formål. Gud tillader bedragerierne for at prøve de sande tilhængeres udholdenhed og straffe dem, som kun vil more sig over læren.«

Sandhedens Ånd

Note. De bedrageriske ånders løjer overgår undertiden alt, hvad man kan forestille sig. Den kunstfærdighed, hvormed de udfører deres planer og sammenkæder deres overtalelsesmidler, ville være ganske underholdende, hvis der kun var tale om en uskyldig spøg. Men disse narrestreger kan have ubehagelige følger for dem, der ikke er på vagt. Blandt de metoder, disse ånder anvender, vil vi først og fremmest nævne dem, der går ud på at friste begærligheden, f.eks. oplysninger om skjulte skatte, meddelelser om arv eller andre kilder til rigdom. Man bør have den største mistillid til forudsigelser om hændelser der skulle indtræffe på bestemte tidspunkter, og alle detaljerede forklaringer vedrørende materielle interesser. Man bør vogte sig for enhver handling, der er tilrådet af ånder, hvis formålet ikke er åbenlyst fornuftigt. Man skal aldrig lade sig blænde af de navne, ånderne antager for at give deres ord skær af sandhed. Man skal tage sig i agt for endnu ikke godkendte videnskabelige teorier og påstande, og endelig for alt hvad der afviger fra manifestationernes moralske formål. Vi kunne fylde en hel bog med de mærkeligste historier om alle de bedragerier, vi har hørt om.

KAPITEL 28

BEDRAGERI OG TRYLLEKUNSTER

Egennyttige medier – Bedrageri

Egennyttige medier

304. Da alt kan blive genstand for økonomisk udnyttelse, ville det ikke forbavse, hvis man også udnyttede ånderne på den måde. Vi ved ikke, hvordan ånderne ville forholde sig, hvis man nogensinde forsøgte at udnytte dem. Vi er dog overbevist om, at intet ville give mere anledning til fup og svindel end et sådant forsøg. Allerede nu ser vi falske somnambuler, og vi vil måske også se flere falske medier, hvilket vil skabe mistillid også til de ægte medier. Mediernes uegennytte er derfor det mest afgørende svar, man kan give dem, som mistænker spiritistiske fænomener for at være dygtige kunstgreb. Der findes ingen uegennyttig svindel. Hvorfor skulle folk gøre sig skyldige i bedrageri uden at have fordel af det, især når deres hæderlighed er velkendt og hæver dem over enhver mistanke?

Hvis den økonomiske fortjeneste, et medium kan have af sin evne, kan vække mistanke, er den dog ikke et bevis på, at mistanken er begrundet. Mediet kunne jo have virkelig gode evner og handle i god tro, selvom det modtog betaling. Lad os se, om man i et sådant tilfælde kan forvente et tilfredsstillende resultat.

305. Hvis man har forstået, hvad vi har sagt om de betingelser, der skal opfyldes for at tjene som tolk for de gode ånder, om de talrige grunde til at ånderne fjerner sig, om de omstændigheder

der, uafhængigt af åndernes vilje, ofte er en hindring for at de kan komme, og endelig om alle de moralske betingelser, som kan have indflydelse på meddelelsernes natur, hvordan kan man så tro, at selv en nok så lidet udviklet ånd på et hvilket som helst tidspunkt kan stå på pinde for enhver, der holder seancer for at tilfredsstille folks nysgerrighed? Når man kender åndernes modvilje mod enhver form for begærlighed og egoisme og den ringe pris de sætter på materielle ting, strider det mod al sund fornuft at tro, at ånderne vil hjælpe os med at udnytte deres tilstedeværelse på den måde. Man må kende meget lidt til åndeverdenen for at tro, at det kan være tilfældet. Men da de letsindige ånder er mindre samvittighedsfulde og kun søger en lejlighed til at more sig på vores bekostning, risikerer man ikke kun at blive narret af et falsk medium, men også at blive narret af en spøgefuld ånd. Alene disse betragtninger giver svaret på, hvor lidt tillid vi bør have til denne slags åndelige manifestationer. Hvad skal man i øvrigt med betalte medier i vore dage, hvor man kan finde evnen i sin familie, hos sine venner eller bekendte, hvis man ikke selv har den?

306. De egennyttige medier er ikke kun dem som kræver betaling. Nogle ønsker ikke økonomisk fordel, men kan være drevet af personlige ambitioner om at vinde beundring og anseelse. Det er desuden en svaghed hos medierne, som de letsindige og drilske ånder gerne udnytter med stor behændighed, idet de luller disse medier ind i falske forhåbninger og således gør dem afhængige af sig. Kort sagt: den mediumistiske evne er givet for det godes skyld, og de gode ånder fjerner sig fra enhver, som drister sig til at bruge evnen som middel til at opnå alt, hvad der ikke svarer til Forsynets hensigter. Egoismen er

samfundets åbne sår. De gode ånder bekæmper den og vil heller ikke tjene den. Dette er så selvfølgelig, at det er ganske unødvendigt at omtale denne sag nærmere.

307. Fysisk virkende medier hører ikke under samme kategori. De fysiske fænomener frembringes normalt af lavere og mindre samvittighedsfulde ånder. Vi siger ikke, at disse ånder nødvendigvis er mindre gode, men et fysisk medium, som udnytter sin evne økonomisk, kan have ånder, som hjælper det uden alt for stor modstand. Men her viser der sig endnu en ulempe. Det fysiske medium har lige så lidt som det medium, der beskæftiger sig med intelligente meddelelser, fået sin evne for sin fornøjelses skyld. Evnen er givet det på betingelse af, at der gøres god brug af den, og hvis mediet misbruger den, kan evnen tages fra det eller endog blive til skade for mediet selv, fordi de lavere ånder i sidste ende er underkastet de højere ånders befaling.

De uudviklede ånder holder meget af at narre andre, men de holder ikke af selv at blive narret. Selvom de gerne er med til spøg og løjer, fordi de holder af at more sig, ønsker de dog lige så lidt som de ophøjede ånder at blive udnyttet eller at tjene som statister for at skaffe et medium en indtægt. Disse ånder viser hvert øjeblik, at de har deres egen vilje, og at de handler, når og således som de selv finder for godt. Det fysiske medium er derfor endnu mindre end det skrivende medium sikker på at kunne formå ånderne til at manifestere sig regelmæssigt. Påstanden om at kunne fremkalde fænomenerne på bestemte dage og tidspunkter er et bevis på den dybeste uvidenhed. Hvad skal man da gøre for at tjene sine penge? Man efterligner fænomenerne! Dette gælder ikke alene dem, som gør det til en

åbenlys forretning, men endog tilsyneladende enfoldige mennesker, som finder dette middel lettere og mere bekvemt end at arbejde. Hvad ånden ikke giver, føjer man selv til. Fantasien har ingen grænser, når det drejer sig om at tjene penge! Mediets krav om betaling er en legitim grund til mistanke og berettiger en streng undersøgelse, som det falske eller sande medium ikke kan blive fornærmet over uden at vække mistanke. Men lige så berettiget mistanken er i dette tilfælde, lige så fornærmende er den over for hæderlige og uegennyttige medier.

308. Den mediumistiske evne til fysiske manifestationer, er ikke givet for at blive vist frem på forlystelsessteder, og enhver der foregiver, at han til sin rådighed har ånder, han kan udstille offentligt, kan med god ret mistænkes for at være en bedrager eller en tryllekunstner. Gid man vil huske dette, hver gang man ser annoncer om såkaldte spiritistiske eller spiritualistiske seancer til en bestemt billetpris, og gid man vil huske på den ret, man tilkøber sig ved at deltage som tilskuer!

Af det foregående drager vi den slutning, at den absolutte uegennytte hos mediet er den bedste garanti mod svindel. Selvom den ikke altid giver sikkerhed for de intelligente meddelelsers ægthed, fratager den de bedrageriske ånder et virkemiddel og lukker munden på visse kritikere.

309. Vi mangler nu at omtale det, man kan kalde amatørgøgl, dvs. de talentløse spøgefugles uskyldige bedragerier, som anvendes som underholdning i letsindige og overfladiske forestillinger, men ikke i alvorlige forsamlinger, hvor man kun tillader seriøse mennesker adgang. Gøglerne kan for resten godt more sig med nogle narrestreger, men for at spille denne rolle

i måneder og år og hver gang i flere timer må de være i besiddelse af en ganske særlig tålmodighed. Kun en økonomisk og egennyttig interesse kan give dem denne udholdenhed, og den mistænkeliggør alt.

310. Man vil måske sige, at et medium, som ofrer sin tid på andre i sagens interesse ikke kan gøre det for intet, fordi det skal tjene til livets ophold. Men er det nu i sagens eller i egen interesse, at mediet ofrer sin tid, eller er det snarere, fordi det ser det som en indbringende forretning? Man vil altid finde opofrende folk for den pris og kan spørge sig selv, om vedkommende kun har denne ene indtægtskilde? Lad os ikke glemme, at ånderne, enten de nu hører til de mere eller mindre udviklede, er de dødes sjæle, og da moralen og religionen foreskriver os at ære deres jordiske rester, er forpligtelsen til at ære deres ånd endnu større.

Hvad ville man sige, hvis nogen tog et lig op af graven og viste det frem for penge for at pirre nysgerrigheden? Er det mindre respektløst at udstille ånden under påskud af, at det er morsomt at se en ånd optræde? Og mærk vel, at prisen på tilskuerpladserne vil stå i forhold til det, ånden kan udføre og til skuespillets tiltrækningskraft. Hvis ånden, mens den levede på jorden, havde været skuespiller, ville det næppe være faldet den ind, at den efter sit legemes død skulle finde en direktør, som til sin egen fordel ville lade den spille gratis komedie.

Man må ikke glemme, at både de fysiske og de intelligente manifestationer kun tillades af Gud til belæring for os.

311. Bortset fra disse moralske betragtninger bestrider vi ikke, at medier, der tager imod betaling, kan være hæderlige og

samvittighedsfulde, eftersom der er retskafne folk i alle erhverv. Vi taler kun om misbrugene. Men der er dog større grund til at forvente misbrug hos de medier, der lader sig betale for deres tjenester, end hos dem, som betragter deres evne som en nådesbevisning og derfor kun bruger den til andres bedste.

Den tillid man kan have til et betalt medium, beror frem for alt på den agtelse, som dets karakter og moralske levevis indgyder, og desuden på omstændighederne. Et medium, som i et særlig alvorligt og nyttigt formål bliver hindret i at udnytte sin tid på anden vis, og som derfor får en godtgørelse for sit arbejde som medium, må ikke forveksles med et beregnende medium, som anvender sin mediumistiske evne som en indtægtskilde. Alt efter mediets bevæggrund og hensigt kan ånderne dømme, frifinde eller endog støtte betaling af mediet. De dømmer snarere efter hensigten end efter den faktiske betaling.

312. De somnambuler, som tjener penge på deres evne, er ikke i samme situation. Selvom denne evne også kan misbruges, og somnambulens uegennytte og redelighed også her vil være en garanti for ærlighed, er sagen dog en anden, eftersom det er somnambulens egen ånd, som handler. Følgelig er ånden altid til rådighed, og somnambulerne har jo frihed til at råde over deres egen person, som de finder for godt. De beregnende medier derimod udnytter de afdødes sjæle. (*Se afsnit 172, Somnambule medier*).

313. Vi er ikke uvidende om, at vores strenghed mod de medier der tager betaling, vender alle dem imod os, som udnytter eller kunne være fristet til at udnytte denne nye erhvervsgren, og at vi derved skaffer os fjender blandt dem. Vi trøster os dog

ved tanken om, at købmændene, som Jesus udjog af templet, heller ikke betragtede ham med velvillige øjne. Vi har også de folk imod os, som ikke betragter sagen med samme alvor. Ikke desto mindre mener vi, at vi har ret til at have en mening og til at ytre den. Vi tvinger ingen til at være enige med os, men da et stort flertal har sluttet op om vores synspunkt, må det være fordi man finder det rigtigt. Vi forstår ikke, hvordan nogen kan hævde, at der ikke er større risiko for bedrageri og misbrug af den mediumistiske evne, når den udnyttes økonomisk, end når der ikke er nogen økonomisk eller personlig interesse med i spillet. Hvis vores skrifter har bidraget til, at man i Frankrig og i andre lande har fået mistillid til den økonomiske udnyttelse af den mediumistiske evne, mener vi, at det er en ret væsentlig tjeneste, vi har ydet den seriøse spiritisme.

Bedrageri

314. De, som ikke anerkender de fysiske manifestationer, tror i almindelighed, at de er frembragt af dygtige tryllekunstnere, som udfører kunstgreb, der synes overnaturlige, når man ikke kender hemmeligheden bag dem. Heraf slutter de så, at medierne heller ikke er andet end tryllekunstnere. Vi har allerede gendrevet denne opfattelse, især i vores artikler om Daniel Home og i »Spiritistisk Tidsskrift« for januar og februar 1858. Vi vil derfor kun sige nogle ord derom, før vi går videre til en mere alvorlig sag.

Der er for resten en betragtning, som næppe kan forbigå nogen, der tænker en smule over dette spørgsmål: Ganske vist findes der tryllekunstnere med et usædvanligt talent, men de er sjældne. Hvis alle medierne udførte tryllekunster, måtte man

indrømme, at denne kunst i løbet af kort tid havde gjort uhyre fremskridt og pludselig var blevet meget almindelig, siden den kan findes medfødt selv hos folk, som aldeles ikke anede det, ja endog hos børn!

Fordi der er kvaksalvere, der i fuld offentlighed sælger deres »lægemidler«, og fordi der endog er læger som skuffer patientens tillid uden at stille sig offentligt til skue - betyder det da, at alle læger er kvaksalvere? Og har det skadet lægestandens anseelse? Fordi der er folk, som sælger en farvet væske som vin, betyder det da, at alle vinhandlere er giftblandere, og at der ikke findes uforfalsket vin? Alt, selv de mest agtværdige ting, misbruges, og man kan sige, at bedrageriet også har sine genier. Men bedrageriet har altid et formål og udføres med en økonomisk eller personlig interesse for øje. Hvor der intet er at tjene, har man ingen interesse i at bedrage. Som vi også har sagt under omtalen af de medier der modtager betaling, er mediernes manglende materielle og personlige interesse for sagen den bedste sikkerhed mod bedrageri.

315. Af alle åndelige fænomener er det de fysiske manifestationer, som oftest er genstand for bedrageri af grunde, som det kan være gavnligt at omtale nærmere. For det første fordi de henvender sig mere til øjnene end til forstanden og derfor er mere udsat for at blive efterlignet af tryllekunstnere. For det andet fordi de vækker nysgerrigheden mere end de andre åndelige fænomener og derfor er mere egnede til at tiltrække mængden og følgelig er mere indbringende. Set fra dette dobbelte synspunkt har bedragerne stor interesse i at efterligne denne slags manifestationer. Tilskuerne, der for størstedelen er ukendt med den spiritistiske videnskab, søger i almindelighed

mere adspredelse end alvorlig belæring, og alle ved, at man hellere giver sine penge ud for at more sig end for at blive belært. Men derudover er der en tredje, ikke mindre afgørende grund: Selvom tryllekunstneren kan efterligne de fysiske virkninger, hvortil han kun behøver behændighed, har vi dog hidtil aldrig opdaget, at han havde improvisationsrevne, der jo kræver en smule mere end almindelig intelligens, eller evne til at udtrykke de smukke og ophøjede, ofte så rammende vendinger, som findes i de meddelelser, vi får fra ånderne. Dette minder os om følgende historie:

En kendt forfatter besøgte os en dag og fortalte, at han var et meget godt intuitivt skrivende medium, og stillede sig til rådighed for det spiritistiske selskab. Da vi har for vane kun at give adgang for de medier, hvis evner vi kender, bad vi ham først aflægge en prøve ved en privat sammenkomst. Han mødte op, og flere erfarne medier kom med videnskabelige afhandlinger eller gav klare og nøjagtige svar på forelagte spørgsmål om emner, der var dem selv ukendte. Da turen kom til den nævnte herre, skrev han nogle intetsigende ord og sagde, at han ikke var oplagt den dag. Siden har vi ikke set ham. Han har rimeligvis fundet, at rollen som medium til intelligente manifestationer var vanskeligere at spille, end han havde troet.

316. Under alle omstændigheder er det lettest at bedrage folk der ikke har sagkundskab. Det gælder også for spiritismen. De, der ikke er bekendt med spiritismen, bliver let bedraget, hvorimod et forudgående opmærksomt studium ikke alene oplyser dem om årsagen til fænomenerne, men også om de betingelser, hvorunder de kan fremkaldes, og derved får de redskaber til at opdage et eventuelt bedrageri.

317. De bedrageriske medier bliver brændemærket efter for-tjeneste i følgende brev, som vi har gengivet i »Spiritistisk Tidsskrift« for august 1861.

Paris, den 21. juli 1861.

Min Herre!

Man kan være uenig på visse punkter og fuldstændig enig på andre. Jeg har nylig på side 213 i sidste nummer af Deres månedsskrift læst nogle betragtninger over bedrageri ved spiritistiske forsøg, som jeg helt og holdent kan tilslutte mig. Dér hører, som ved trylleri, al forskel i teori og læresætninger op. Jeg er måske ikke lige så streng som De over for de medier, som får en passende godtgørelse for den tid, de har ofret til ofte lange og trættende forsøg, men jeg er lige så streng - og man kan ikke være for streng - over for dem, der når lejlighed gives, tyr til bedrageri og falskneri, når de lovede og ventede resultater udebliver eller er utilstrækkelige. (Se afsnit 31.1.) At blande falskt og sandt, når det drejer sig om fænomener, der opnås ved åndernes hjælp, er ganske enkelt nederdrægtigt, og det medium, som uden betænkning gør dette, må have mistet al moralsk sans.

Som De ganske rigtig bemærker, skaber opdagelsen af ethvert bedrageri mistillid til sagen i tvivlernes sind. Desuden kompromitterer bedrageriet på en beklagelig måde de hæderlige personer, som uegennyttigt støtter medierne med deres viden og oplysninger, indestår for deres redelighed og på en vis måde beskytter dem. Derved begås en virkelig uret imod dem. Ethvert medium, som tyr til bedrageriske kunster eller bliver grebet på fersk gerning, fortjener at blive bandlyst af alle verdens spiritister, og det bør være en streng pligt at afsløre eller brændemærke dem.

Med højjagtelse Mathieu

318. Ikke alle åndelige fænomener er lige lette at efterligne, og nogle synes at overgå selv den mest talentfulde tryllekunstners evner: f.eks. bevægelse af genstande uden berøring, tunge genstandes svæven i rummet, banken fra forskellige sider, syner osv., hvor der ikke er tale om kunstgreb og medhjælpere. Vi siger derfor, at man i sådanne tilfælde omhyggeligt må iagttage omstændighederne og især være helt klar over personens karakter, stilling, formål og den interesse vedkommende kunne have i at svindle. Dette er den bedste kontrol, man har, for det er sådanne omstændigheder, der kan fjerne enhver grund til mistanke. Vi mener derfor, at man principielt bør have mistilid til enhver, der vil lave en forestilling ud af disse fænomener eller gøre dem til genstand for nysgerrighed eller morskab og foregiver at kunne fremkalde dem spontant og på et bestemt tidspunkt, således som vi allerede har forklaret. Vi kan ikke nok gentage, at de skjulte intelligenser, der åbenbarer sig for os, har deres svage sider og vil bevise for os, at de også har deres frie vilje og ikke ligger under for vores luner. (Se afsnit 38.)

Det vil være tilstrækkeligt for os at antyde nogle kneb, som benyttes eller kan benyttes i visse tilfælde for at sikre godtroende iagttagere imod bedrageri. Hvad angår de folk, der hårdnakket dømmes uden at trænge dybere ned i sagen, er det spildt umage at søge at bringe dem ud af vildfarelsen.

319. Et af de mest almindelige fænomener er de bankelyde, som forekommer inde i selve bordet med eller uden bevægelse af bordet eller de andre genstande, man anvender. Denne virkning er en af de letteste at efterligne, enten ved berøring med fødderne eller ved at frembringe en svag knagen i møblet. Men der findes et særligt kneb, som det er nyttigt at afsløre

her. Man behøver blot at lægge sine hænder fladt på bordet og så nær hinanden, at neglene på tommelfingrene berører hinanden, og derefter lade neglene ved en næsten umærkelig bevægelse af musklerne gnide mod hinanden, hvilket frembringer en lille tør lyd, der har stor lighed med de indre bank i bordet. Denne lyd giver genlyd i træet og er aldeles vellignende. Intet er lettere end at lade så mange bank lyde, som man ønsker for at svare på visse spørgsmål ved ja eller nej, ved tal eller endog ved angivelse af alfabetets bogstaver.

Når man én gang er advaret derimod, er metoden til at opdage bedrageriet meget simpel. Det er nemlig ikke muligt, hvis hænderne ikke berører hinanden, og man er sikker på, at ingen anden berøring kan frembringe lyden. Det karakteristiske ved de virkelige bankelyde er i øvrigt, at de vilkårligt skifter plads og klang - hvilket ikke sker, når de hidrører fra den årsag, vi har beskrevet ovenfor - at de fjerner sig fra bordet og lyder i et andet møbel, som ingen rører ved, i væggene, loftet osv. og at de endelig svarer på uforudsete spørgsmål. (Se afsnit 41.)

320. Den direkte skrift er endnu lettere at efterligne, f.eks. ved at bruge kemiske midler, der på et bestemt tidspunkt kan lade skrift blive synligt på et stykke papir. (Dette kan man dog sikre sig imod ved almindelige forsigtighedsregler). Eller ved at tryllekunstneren med fingerfærdighed ombytter papiret med et andet. Eller også ved at han afleder de tilstedeværendes opmærksomhed, mens han behændigt skriver nogle ord på papiret. Vi har endog hørt, at man har set de optrædende skrive med et lille stykke af en blyant, der var skjult under neglen.

321. Apportfænomenerne kan også misbruges af tryllekunsten,

og man kan let blive narret af en behændig fingerkunstner, som ikke engang behøver at være en professionel tryllekunstner. I den særlige artikel vi har offentliggjort og omtalt i afsnit 96-98, har ånderne selv nævnt de betingelser, hvorunder dette fænomen undtagelsesvist kan fremkaldes. Heraf kan man konkludere, at fænomenet altid må anses for mistænkeligt, hvis det frembringes uden besvær og efter eget forgodtbefindende. Ligeså forholder det sig med den direkte skrift.

322. I kapitel 16 om *Særlige Medier* har vi med hjælp fra ånderne omtalt både de almindelige og de sjældne mediumistiske evner. Man må derfor tage sig i agt for medier, som foregiver, at de alt for let har udviklet sjældne mediumistiske anlæg, eller som roser sig af at have mange slags evner, en påstand, som kun sjældent viser sig at være sand.

323. De intelligente manifestationer er efter omstændighederne dem, som giver den bedste garanti mod svindel, og dog er de ikke sikret mod efterligning, i det mindste ikke hvad de dagligdags meddelelser angår. Man tror at være mere sikker, når man har med mekaniske medier at gøre, ikke kun med hensyn til tankernes uafhængighed, men også over for bedrageri. Af denne grund foretrækker nogle mennesker de materielle mellemlid. Men det er en misforståelse. Bedrageriet sniger sig ind overalt, og vi ved, at man med en smule dygtighed endog kan lede en kurv eller en planchette, som skriver, og give det udseende af at være selvindtrådte bevægelser.

Hvad der hæver al tvivl, er de tanker, der finder deres udtryk gennem et mekanisk, intuitivt, hørende, talende eller seende medium. Det er meddelelser, der i den grad ligger uden for

selve mediets begreber, viden og forstand, at man måtte tage alvorligt fejl ved at tillægge dem mediet selv. Vi erkender, at svindlerne kan være meget dygtige og have talrige hjælpemidler, men at de skulle kunne give en uvidende person viden eller åndfuldhed til den, som ikke er i besiddelse deraf, har vi endnu ikke set.

Til sidst vil vi gentage, at den bedste garanti mod bedrageri findes i mediernes åbenlyse moralitet og i fraværet af alle økonomiske interesser og personlig forfængelighed, som kunne anspore medierne til at misbruge deres mediumistiske evner. Thi selve disse evner kunne bringe medierne til at foregive at besidde evner, som de i virkeligheden ikke har.

KAPITEL 29

SPIRITISTISKE MØDER OG FORENINGER

*Møderne - Foreningerne - Emner for studier - Rivalisering
mellem foreningerne*

Møderne

324. De spiritistiske møder er af stor betydning, da medlemmerne kan lære af hinanden ved gensidig udveksling af tanker og de spørgsmål og bemærkninger, enhver kan fremkomme med, og alle kan have gavn af. Men for at gøre mest mulig nytte kræves særlige betingelser, som vi nu skal undersøge, for de spiritistiske foreninger kan ikke umiddelbart sammenlignes med andre foreninger. Da møderne består af en forsamling af individer, følger det, vi har at sige om dem, som en naturlig konsekvens af oplysningerne i de foregående kapitler: Møderne må iagttage de samme forsigtighedsregler og undgå de samme farer som gælder for de enkelte individer.

De spiritistiske møder er af meget forskellig karakter alt efter deres formål. Som følge heraf er de betingelser, der er opstillet for dem, også forskellige. Ifølge mødernes karakter kan de være frivole, eksperimentale eller instruktive.

325. *De frivole møder* består af personer, der kun betragter manifestationerne som underholdning og morer sig over de spøgefulde ånders skæmt. Disse ånder holder meget af denne slags møder, da de her har fuld frihed til at muntre sig, og de møder også gerne op. Ved disse sammenkomster stiller man

ånderne alle mulige ligegyldige spørgsmål, lader sig spå af dem, sætter deres skarpsindighed på prøve ved at lade dem gætte ens alder, eller hvad man har i lommen, eller afsløre små hemmeligheder og mange andre banaliteter.

Disse møder har ikke noget seriøst udbytte, men eftersom de letsindige ånder ofte er både intelligente og gemytlige, fremkommer der ofte nogle bemærkelsesværdige ting, som en iagttagelse kan drage nytte af. Den, der kun har oplevet ånderne på denne måde og bedømmer åndernes verden på baggrund heraf, vil få et lige så falskt begreb om åndernes verden som den, der bedømmer hele befolkningen i en storby efter enkelte kvarters indbyggere. Almindelig sund fornuft siger, at de overlegne ånder ikke kan være til stede i de foreninger, hvor tilskuerne ikke er mere alvorlige end skuespillerne. Hvis man vil beskæftige sig med intetsigende ting, påkalder man uden videre letsindige ånder, ligesom man vil tilkalde gøglere for at more et selskab. Men det vil være en helligbrøde at påkalde højtudviklede ånder dér, og at blande det hellige og det verdslige.

326. *De eksperimentale møder* har det særlige formål at fremkalde fysiske manifestationer. For mange mennesker er dette også mere en underholdende end en oplysende forestilling. Skeptikerne går mere forbavsede end overbeviste derfra, hvis de ikke har set andet, og er mest optaget af, hvordan man kan afsløre tricket bag tryllekunsten. Da de ikke forstår baggrunden for fænomenerne, opfatter de det hele som bedrageri. Ganske anderledes forholder det sig med dem, som allerede har studeret de spiritistiske fænomener. De forstår på forhånd, at fænomenerne er mulige, og de faktiske kendsgerninger de selv overværer, bekræfter og fuldstændiggør deres

overbevisning. Hvis der var bedrageri med i spillet, ville de være i stand til at opdage det.

Ikke desto mindre kan nytten af disse eksperimenter ikke underkendes, da det netop er de fysiske fænomener, som har åbenbaret de love, der styrer den usynlige verden, og for mange mennesker er de en vægtig grund til at lade sig overbevise. Vi hævder dog, at forsøgene alene ikke kan indvie os i den spiritistiske videnskab, lige så lidt som synet af en sindrig mekanisme kan lære os mekanikken at kende, hvis vi ikke kender lovene derfor. Ikke desto mindre ville forsøgene, hvis de blev udført metodisk og forstandigt, give et meget bedre udbytte. Vi skal straks vende tilbage til dette emne.

327. *De instruktive møder* har en ganske anderledes karakter. Det er af dem man kan hente den sande lærdom, og derfor lægger vi mere vægt på de betingelser, de skal opfylde.

Først og fremmest bør man være seriøs i ordets fulde betydning. Man må være overbevist om, at de ånder, man vil henvende sig til, er af en ganske særlig natur, og at det ophøjede og det trivielle ikke kan gå i spænd sammen, lige så lidt som det gode og det onde. Hvis man vil opnå noget godt, må man derfor henvende sig til gode ånder, men det er ikke tilstrækkeligt at henvende sig til dem. Man må nødvendigvis befinde sig under sådanne omstændigheder, at ånderne gerne vil komme, for de ophøjede ånder søger lige så lidt de letsindige og overfladiske menneskers selskab, som de gjorde i levende live.

En forening er i virkeligheden kun seriøs, når den beskæftiger sig med nyttige ting og udelukker alt andet. Hvis den søger at opnå ekstraordinære fænomener enten af nysgerrighed eller som tidsfordriv, kommer de ånder, der frembringer disse, mens

de andre ånder trækker sig tilbage. Kort sagt: uanset karakteren af en forsamling vil man altid finde ånder, der er parat til at hjælpe med det der efterstræbes. En seriøs forening fjerner sig da fra sit formål, hvis den forsømmer undervisningen til fordel for underholdningen. De fysiske manifestationer gør som sagt nytte. Gid de, der gerne vil se, ville gå til de eksperimentale møder og de, der gerne vil lære, til de instruktive møder. Så ville enhver kunne fuldstændiggøre sin spiritistiske opdragelse, ligesom i lægevidenskaben, hvor nogle går til forelæsninger og andre på sygestuer.

328. Den spiritistiske undervisning omfatter ikke kun den moralske undervisning, der gives af ånderne, men også studiet af de fakta, der udgør grundlaget for teorien om alle fænomenerne, efterforskningen af årsagerne og følgelig undersøgelsen af, hvad der er muligt, og hvad der ikke er muligt. Kort sagt: iagttagelse af alt det, som kan fremme videnskaben. Det vil være fejlagtigt at tro, at kendsgerningerne er begrænset til de ekstraordinære fænomener, og at de fænomener, som gør størst indtryk på sanserne, er de eneste, der fortjener opmærksomhed. Man finder kendsgerningerne overalt i de intelligente meddelelser, og de mennesker, der er samlet for at studere de spiritistiske fænomener, kan ikke undgå at se dem. Disse kendsgerninger, som det vil være umuligt at opregne, har deres oprindelse i utallige tilfældige omstændigheder. Selvom de er mindre fremtrædende, er de ikke desto mindre af største interesse for iagttageren, som deri finder bekræftelsen på en kendt grundsætning eller får åbenbaret en ny, som lader ham trænge dybere ind i den usynlige verdens gåder. Også dette er filosofi.

329. De instruktive møder er desuden til stor nytte for de medier, der arbejder med intelligente manifestationer, især for dem som seriøst ønsker at udvikle sig og ikke møder op til seancerne med den tåbelige indbildning, at de er ufejlbarlige. En af de største farer for den mediumistiske evne er som sagt besættelser og tvangsforestillinger. Medierne kan da i god tro bilde sig ind, at de åbenbaringer og meddelelser de opnår, er betydningsfulde, og man kan nok forstå, at de bedrageriske ånder har frit spil, når de har at gøre med en blind. Derfor isolerer disse ånder deres medium fra ethvert tilsyn, og om nødvendigt lader de endog mediet fatte uvilje for enhver, der kan få det til at se klart og indrømme sine fejltagelser. Begunstigede af mediets isolation og tvangsforestilling kan ånderne nu let få det til at tage imod alt, hvad de ønsker at meddele det.

Vi kan ikke gentage for ofte, at dette ikke kun er en fælde, men en virkelig fare for mediet. Den eneste måde at undgå denne fare består i, at velvillige mennesker uden personlige interesser i mediets arbejde undersøger sagen. Ved en upartisk dom over meddelelserne kan de åbne øjnene på mediet og få det til at indse sin fejltagelse. Ethvert medium, der frygter denne dom, er allerede på vej til at blive besat. Den der tror, at lyset kun er til for ham, er fuldstændig under åget. Hvis han tager kritiske bemærkninger ilde op, tilbageviser dem og ophidses over dem, kan der ikke være tvivl om, at det er en laverestående ånd, der hjælper ham.

Et medium kan som sagt mangle den nødvendige viden til at forstå sine vildfarelser. Det kan lade sig narre af en ånds store ord og et højtideligt sprog, og det kan med den største tillid af verden lade sig forføre til at opfatte åndernes mest underfundige meddelelser som sandheder. Derfor må det i mangel af

egen viden beskedent modtage hjælp af andre i overensstemmelse med de to mundheld: at fire øjne ser bedre end to, og at man aldrig er en god dommer i sin egen sag. Ud fra dette synspunkt er de spiritistiske foreninger til meget stor gavn for mediet, hvis det er fornuftig nok til at lytte til rådene, og anerkender, at der findes mennesker, som er mere klartseende end det selv og kan opfatte de ofte meget fine nuancer, hvorved ånden røber sin underlegenhed.

Ethvert medium, der oprigtigt ønsker at undgå at være et redskab for løgnen, bør derfor søge at optræde i de seriøse foreninger og der fremlægge, hvad det privat har opnået. Det bør med taknemmelighed modtage, ja endog anmode om en kritisk undersøgelse af de meddelelser, det opnår. Hvis mediet er udsat for angreb fra de bedrageriske ånders side, er det sikreste middel til at komme af med disse ånder at vise dem, at de ikke kan bedrage det. Det medium, der ophidses over kritik, har i virkeligheden ikke grund til det. Dets forfængelighed er jo ikke under angreb, efter som dets udtalelser ikke kommer fra det selv. Derfor er mediet ikke mere ansvarlig for sine udtalelser, end hvis det oplæste en dårlig digters vers.

Vi har lagt vægt på dette punkt, fordi det ikke blot udgør en risiko for medierne, men også for de spiritistiske foreninger, som ikke uden videre bør have tillid til alle åndernes tolke. Ethvert besat eller forhekset mediums medvirken er mere til skade end til gavn for foreningerne, og de bør derfor ikke samarbejde med sådanne medier. Vi mener nu at have behandlet dette emne så grundigt, at man herefter ikke kan tage fejl af besættelsens kendetegn, hvis mediet ikke selv er bevidst om dem. Et af de mest fremtrædende kendetegn på besættelse er

mediets klare overbevisning og påstand om, at det alene har ret. De besatte medier, som ikke vil indrømme det, kan sammenlignes med de syge, der bilder sig ind, at de er raske og derfor bukker under, fordi de ikke underkaster sig en helbredende kur.

330. En seriøs forening må søge at fjerne de løgnagtige ånder og ikke tro sig sikker alene på grund af sit ophøjede formål og sine mediers gode egenskaber. Enhver spiritistisk forening vil kun kunne nå sit mål, hvis den er i stand til at skabe gunstige forhold for sit arbejde. I den forbindelse og for rigtigt at forstå hvad der foregår under møderne, bør man huske på, hvad vi tidligere har sagt (*afsnit 231 om Omgivelsernes indflydelse*). Man må forestille sig ethvert menneske omgivet af et vist antal usynlige følgesvende, som gør sig til ét med dets karakter, dets smag og dets tilbøjeligheder. Ethvert medlem af en forening fører derfor ånder med sig, der stemmer overens med ham. Efter deres antal og natur kan disse usynlige følgesvende øve en god eller dårlig indflydelse på forsamlingen og på meddelelserne. En forening ville være fuldkommen, hvis alle medlemmerne var opfyldt af samme kærlighed til det gode og kun førte gode ånder med sig. Men da ingen forening er fuldkommen, er den bedste forening være den, hvor det gode søger at besejre det onde. Dette er alt for indlysende til, at man behøver at uddybe emnet yderligere.

331. En forening er en slags kollektivt væsen, hvis egenskaber og beskaffenhed udgør et gennemsnit af medlemmernes og danner en enhed. Denne enhed vil være stærkere, jo mere ensartede de enkelte medlemmer er. Hvis man har forstået, hvad vi har sagt (i afsnit 282, spørgsmål 5) om den måde, hvorpå

ånderne bliver underrettet om vores påkaldelse, vil man let forstå den kraftige tiltrækning, som forbindelsen mellem de tilstedeværendes tanker udøver. Når ånden får et indtryk af tanken, ligesom vi får det af stemmen, må nødvendigvis tyve personer, som er forenet i et og samme formål, have mere styrke end én person. Men for at alle disse tanker kan virke på det fælles mål, er det nødvendigt, at de klinger i samme toneart, at de så at sige smelter sammen til én tanke, hvilket kun kan finde sted ved andagt.

På den anden side er ånden også mere i sit es, når den befinder sig i udelukkende velvillige omgivelser. Da den kun finder venner i forsamlingen, kommer den der gerne og er mere oplagt til at svare. Enhver, der med nogen opmærksomhed har fulgt åndernes intelligente manifestationer, har kunnet overbevise sig om sandheden i dette. Findes der divergerende tanker i forsamlingen, opstår der et for ånden ubehageligt 'tankechok', som følgelig skader manifestationen. Det kan sammenlignes med en person, der skal tale i en forsamling. Hvis han føler, at deltageres tanker stemmer overens med hans egne og er velvillige mod ham, påvirker det hans egne tanker og giver dem større kraft. Overensstemmelse med publikum øver en slags magnetisk virkning på ham og mangfoldiggør hans evner, mens ligegyldighed eller ukendskab forvirrer og lammer ham. Det er også på denne måde at skuespillere påvirkes af bifaldet. Således bliver også ånderne, som er meget mere modtagelige for indtryk end menneskene, berørt af omgivelsernes indflydelse.

Ethvert spiritistisk møde bør stræbe efter den størst mulige homogenitet, hvis man ønsker seriøse og gavnlige resultater. Vil man kun have meddelelser uden at bekymre sig om karakteren af de ånder, som giver dem, er det klart, at alle disse

forsigtighedsregler ikke er nødvendige, men da må man ikke beklage sig over det dårlige resultat.

332. Da andagt og overensstemmelse i tankerne er de væsentligste betingelser for ethvert seriøst møde, vil man forstå, at et alt for stort antal deltagere er skadelig for ensartetheden. Der er ganske vist ingen ubetinget grænse for deltagerantallet, og man forstår nok, at hundrede tilstrækkeligt andægtige og opmærksomme personer vil have gunstigere betingelser end ti adspredte og støjende personer. Men naturligvis, jo større antallet er, des vanskeligere er det at opfylde betingelserne. Det er desuden erfaringen, at de små homogene møder af de ovennævnte grunde altid er gunstigere for gode meddelelser.

333. Mødernes regelmæssighed er endnu en faktor, som er lige så nødvendig at tage i betragtning. Ved ethvert møde er der altid ånder, man kunne kalde stamgæster. Her mener vi ikke de ånder, der findes overalt og blander sig i alt, men skytsånderne og dem, man oftest adspørger. Man må ikke tro, at ånderne ikke har andet at lave end at høre på os. De har deres beskæftigelser og kan desuden befinde sig under forhold der er ugunstige for påkaldelsen. Når møderne finder sted på bestemte dage og tidspunkter, er ånderne forberedt og bliver da sjældent borte. Der er endog ånder, der driver punktligheden til yderligheder og bliver fornærmede over et kvarters forsinkelse, eller, hvis de selv har bestemt tidspunktet for en samtale, ikke lader sig kalde et øjeblik før. Dog må vi tilføje, at selvom ånderne foretrækker regelmæssighed, er de virkelig overlegne ånder ikke smålige i denne henseende. At forlange overdreven punktlighed er et tegn på en ånds manglende udvikling ligesom alt, hvad der er barnagtigt.

Ånderne kan selvfølgelig komme uden for de fastsatte tidspunkter og kommer endog gerne, når formålet er gavnligt, men intet er mere til hinder for gode meddelelser end ubetænksomt at påkalde dem, hver gang lysten kommer over en, og især uden alvorlig grund. Da de ikke er tvunget til at underkaste sig vore luner, behøver de ikke at lade sig forstyrre, og især ikke da andre kan tage deres plads og deres navn.

Foreningerne

334. Alt, hvad vi har sagt om møderne, gælder naturligvis også de spiritistiske foreninger. Foreningerne udfordres imidlertid af visse særlige vanskeligheder, som opstår ved selve det bånd, der skal forene medlemmerne. Da vi flere gange er blevet spurgt om, hvordan man skal organisere en spiritistisk forening, vil vi her i korthed sige nogle ord derom.

Spiritismen, som jo så dagens lys for ikke så længe siden, værdsættes endnu på en alt for uensartet måde, og mange af dens tilhængere har ikke den samme forståelse af dens grundsatninger. Derfor eksisterer der endnu ikke et bånd af samhörighed mellem medlemmerne i nogle af de spiritistiske foreninger. Denne samhörighed findes kun blandt dem, som har forstået spiritismens moralske formål og anvender det på sig selv. Blandt dem, som i spiritismen kun ser nogle mere eller mindre mærkværdige kendsgerninger, vil der ikke skabes et tæt bånd. Da de sætter kendsgerningerne over grundsatningerne, kan en simpel forskel, i den måde de opfatter sagen på, skille dem ad.

Sådan forholder det sig ikke med de førstnævnte, dvs. dem, der har spiritismens moralske formål for øje, for ved et moralsk

spørgsmål kan der kun være én måde at se sagen på. Overalt hvor de mødes, vil de blive tiltrukket til hinanden af en gensidig tillid. Den indbyrdes velvilje mellem dem forhindrer den splittelse og uenighed, som opstår af nogle deltageres hovmod og egoisme, der ikke tåler den mindste modsigelse og forlanger at være i centrum. En forening, hvor følelsen af samhørighed og gensidig tillid udelt hersker, hvor man samles med det fælles formål at modtage åndernes undervisning og ikke i håb om at få mere eller mindre interessante fænomener at se eller for at sætte sin mening igennem, vil ikke blot være levedygtig, men uopløselig.

Vanskeligheden ved at forene et så stort antal homogene elementer under én hat får os til at sige, at de spiritistiske foreninger i studierne interesse og af hensyn til selve sagens tarv bør søge at samle sig i små grupper i stedet for i store forsamlinger. Disse mindre grupper bør have indbyrdes forbindelse med hinanden, overvære hinandens møder og udveksle meninger og på den måde danne kernen i den store spiritistiske familie, som engang vil samle alle synspunkter og forene menneskene i én fælles følelse af broderskab og kristen næstekærlighed.

335. Vi har set, hvor meget følelsernes overensstemmelse betyder for at opnå gode resultater. Denne overensstemmelse er naturligvis vanskeligere at opnå, jo større medlemstallet er. I de små deltagerkredse kender man bedre hinanden og er mere tryk over for dem, man optager i gruppen. Der opnås lettere stilhed og andagt, og alt foregår som i en familie. I de store forsamlinger umuliggøres fortroligheden på grund af de forskellige elementer, de er sammensat af. De kræver

særlige lokaler, penge og en bestyrelse, som er overflødig i de små grupper. Forskelligheden i karakter, tanker og anskuelser kommer lettere til udtryk og giver fredsforstyrrelserne blandt ånderne bedre lejlighed til at så splid. Jo større forsamlingerne er, jo vanskeligere er det at tilfredsstille alle. Hver enkelt deltager ser gerne, at seancerne ledes efter hans forgodtbefindende og fortrinsvis beskæftiger sig med emner, som interesserer ham mest. Nogle tror, at de som medlemmer af en forening har ret til at pånøde andre deres holdninger, og derved opstår der uenigheder, som skaber en dårlig stemning og før eller senere fører til splittelse og derpå opløsning. Det er en skæbne, der rammer alle store foreninger uanset deres formål. De små grupper kender ikke den slags uro.

Går en stor forening til grunde, er det et føleligt tab for spiritismens sag, og dens fjender vil ikke undlade at benytte sig deraf. Opløsningen af en lille gruppe går derimod upåagtet hen, og desuden danner der sig en snes nye grupper, når én forsvinder. Tyve grupper på femten til tyve personer udretter mere, også for lærens udbredelse, end en forening på tre til fire hundrede personer. Man vil rimeligvis mene, at en forenings medlemmer, når de optræder således, som vi har beskrevet, ikke kan være sande spiritister, eftersom kærlighed og velvilje er den første pligt, læren pålægger. Dette er fuldkomment rigtigt. Derfor er de, som tænker således, mere spiritister af navn end af gavn. De hører sikkert ikke til den tredje kategori (se afsnit 28), men hvem siger også, at en hvilken som helst spiritist hører til i den kategori? Denne betragtning er ikke uden betydning.

336. Lad os ikke glemme, at spiritismen har fjender, som ønsker at modarbejde den, og ærgrer sig over dens fremgang. De

farligste modstandere er ikke dem, som angriber den åbenlyst, men dem som optræder i det skjulte, idet de klapper med den ene hånd og hudfletter med den anden. Sådanne falske elementer lister sig ind overalt, hvor de håber at kunne gøre skade. De ved, at en forening er en magt, og søger derfor at undergrave den ved at så splid. Hvem siger i øvrigt, at de, som i disse foreninger skaber forvirring og uenighed, ikke er urostiftere, som har interesse i forstyrrelsen? De er afgjort hverken sande eller gode spiritister. De kan ikke gøre noget godt, men de kan gøre megen skade. Det er naturligvis uendelig meget lettere for dem at snige sig ind i de store foreninger end i de små kredse, hvor alle kender hinanden. Ved hemmelige rænker, som ikke bemærkes, sår de tvivl, mistillid og uærlighed. Ved at foregive interesse for sagen, kritiserer de alt og danner sammensværgelser, som snart undergraver den bestående enighed, og det er netop det, de ønsker. At tale til sådanne folk om kærlighed og broderskab er at prædike for døve ører, for deres hensigt er netop at tilintetgøre disse følelser, som er den største hindring for deres planer. En sådan situation er ubehagelig i enhver forening, men endnu mere i de spiritistiske foreninger, fordi den - selvom den ikke fører til en splittelse - dog skaber fordomme mod spiritismen, som er uforenelige med andagt og opmærksomhed.

337. Når en forening er på gale veje, har da fornuftige og velmenende medlemmer ikke ret til at fremkomme med kritik? Bør de lade problemerne gå upåagtede hen og billige tingenes tilstand ved deres tavshed? Sandelig har de ret til at kritisere, ja det er endog deres pligt, hvis deres hensigt er god, og de optræder anstændigt og velvilligt, åbent og ikke skjult. Bliver

deres kritik ikke hørt, må de trække sig tilbage, for det er meningsløst at blive i en forening, der beskæftiger sig med ting, man ikke synes om.

Man kan da opstille som grundprincip, at enhver som ved spiritistiske sammenkomster, enten åbenlyst eller i det skjulte, fremkalder uorden eller uenighed, må anses for at være en provokatør eller en meget dårlig spiritist, som man så hurtigt som muligt skal skille sig af med. Men selve de forpligtelser, som binder medlemmerne sammen, er ofte til hinder derfor. Derfor må man undgå faste forpligtelser. Gode mennesker føler sig alligevel altid tilstrækkeligt forpligtede, hvorimod mennesker med falske hensigter ikke forpligter sig.

338. Foruden de mennesker, der under et falsk påskud sniger sig ind i foreninger, er der nogle som bringer uro med sig overalt, hvor de kommer, og derfor kan man ikke være forsigtig nok med optagelse af nye medlemmer. De værste er ikke dem, som er ukendt med spiritismen, og ikke engang dem, der ikke tror på den, for overbevisning erhverves kun ved erfaring, og der er folk, som oprigtig ønsker at blive belært. Dem, man bør vogte sig for, er folk, som har en forudfattet mening, og skeptikere, som tvivler på alt, endog på det de kan se med egne øjne! Hovmodige mennesker, som påstår at være de eneste oplyste, vil overalt påtvinge andre deres anskuelser og foragter enhver, der ikke tænker lige som dem. Lad jer ikke narre af deres falske ønske om at blive oplyst. Flere end én af dem ville blive forbitret over at måtte indrømme, at han har taget fejl. Vogt jer især for de trættende snakkehoveder, som kun søger konfrontationen og altid vil have det sidste ord. Sådanne typer spilder jeres tid uden selv af få gavn af den, og ånderne holder ikke af tom tale.

339. For at imødegå og forebygge enhver uro og splittelse, bør en nydannet spiritistisk forening træffe forholdsregler for at kunne forhindre mulige urostiftere i at skade sagen og gøre det så let som muligt at udelukke dem. De små foreninger behøver kun enkle regler for at holde ro og orden ved seancerne. De større konstituerede foreninger kræver mere omstændelige regler, men jo mindre udviklede jo bedre. Begge slags foreninger vil kunne finde nyttig vejledning i vedtægterne for Det Parisiske Selskab for Spiritistisk Granskning, som vi gengiver i kapitel 30.

340. Både de små og de store foreninger og sammenkomster har endnu en udfordring at kæmpe mod. Urostifterne findes ikke kun blandt deres medlemmer. De findes også i den usynlige verden! Ligesom der findes ånder, der beskytter selskaber, byer og folkeslag, er der bedrageriske ånder, der knytter sig såvel til grupper af mennesker som til enkelte individer. Disse ånder udøver først deres påvirkning på de svageste og de mest modtagelige medlemmer og søger at gøre dem til deres redskaber, og lidt efter lidt stræber de efter at besnære den store mængde. Deres skadefryd vokser i takt med det antal mennesker, det lykkes dem at beherske. Hver gang et medlem af en gruppe går i fælden, kan man være vis på, at der en fjende i lejren eller en ulv i fårefolden. Man bør da være på vagt, for der er stor risiko for, at fjenden vil gentage sine forsøg. Afvæbner man ham ikke ved en kraftig modstand, vil besættelsen brede sig som en ondartet smitte, der viser sig hos nogle medier som en forstyrrelse af deres mediumistiske evner, og hos andre som en fjendtlig sindsstemning, en dårlig moral og forstyrrelse af enighed og harmoni.

Den bedste modgift herimod er kærlighed, for det er netop kærligheden, de bedrageriske ånder søger at kvæle. Man må derfor ikke vente med at handle, til ondet er blevet uhelbredeligt. Man må ikke engang vente på de første symptomer, men frem for alt søge at forebygge ondet. Hertil findes to hjælpemidler, som er effektive, hvis de bliver anvendt rigtigt: oprigtig bøn og opmærksom iagttagelse af de mindste tegn på bedrageriske ånders tilstedeværelse. Det første middel tiltrækker de gode ånder, som ivrigt hjælper alle dem, som støtter dem med deres tillid til Gud. Det andet middel består i at vise de bedrageriske ånder, at de har at gøre med folk, som er alt for klarsynede og forstandige til at lade sig misbruge. Hvis et medlem af gruppen er udsat for besættelse, bør man, så snart de første tegn viser sig, af al magt forsøge at åbne hans øjne for at overbevise ham om, at han bliver bedraget, og vække et ønske hos ham om at støtte dem, som vil hjælpe og befri ham.

341. Omgivelsernes indflydelse retter sig efter åndernes natur og deres måde at handle på over for de levende væsener. De mest gunstige betingelser for en forening, der stræber efter at tiltrække de gode ånder og at fjerne de ufuldkomne ånder, afhænger helt og holdent af de tilstedeværendes moral og kan kort opsummeres i følgende punkter:

- 1) Fuldkommen overensstemmelse i synspunkter og følelser.
- 2) Gensidig velvilje blandt medlemmerne.
- 3) Udelukkelse af enhver følelse, der er i strid med den sande næstekærlighed.

4) Et fælles ønske om at blive oplyst og gøre fremskridt ved de gode ånders vejledning og at lytte til deres råd. Enhver, der er overbevist om, at de højere udviklede ånder åbenbarer sig for at føre os fremad og ikke for at more os, forstår, at ånderne trækker sig tilbage fra de tilhørerkredse, som nøjes med at beundre deres budskaber uden at føre dem med sig ud i livet, og som lokkes til møderne af en helt personlig interesse.

5) Udelukkelse af alt overfladisk og useriøst indhold i møderne.

6) Andagt og ærbødig tavshed, mens man kommunikerer med ånderne.

7) Overensstemmelse i de tilstedeværendes tanker, når man henvender sig til de ånder, man har påkaldt.

8) Medierne skal medvirke ved møderne uden hovmod og egoisme og kun have det ene ønske at gøre nytte.

Er disse betingelser da så vanskelige eller umulige at opfylde? Vi tror det ikke, men håber, at de virkelig seriøse foreninger, hvoraf der allerede findes adskillige, vil vokse i antal, og vi siger uden betænkning, at det netop er disse foreninger, spiritismen kan takke for sit største fremskridt. Ved at samle de hæderlige og samvittighedsfulde mennesker bringer man kritikken til tavshed, og jo renere deres hensigter er, jo større respekt vil de nyde, selv hos deres modstandere. Når man driver spot med det gode, vækker det ikke længere latter: Spotten bliver foragtelig. Imellem de seriøse foreninger vil der knyttes et bånd af ægte sympati, og ved tingenes egen magt opstå en

solidaritetsfølelse mellem mennesker, der vil bidrage til den almindelige fremgang.

342. Nu skal man ikke tro, at der ikke er det samme behov for overensstemmelse i de tilstedeværendes tanker og en følelse samhørighed i de foreninger, der især beskæftiger sig med fysiske manifestationer. Disse foreninger må opstille lige så strenge betingelser, hvis de letsindige ikke ustraffet kan være til stede i deres seancer, og man tager fejl, hvis man tror, at de tilstedeværendes hjælp er uden betydning for frembringelsen af fænomenerne. Man har tværtimod beviser på, at fysiske manifestationer ofte ikke lykkes i visse omgivelser, selvom de fremkaldes af dygtige medier. Det betyder, at der også i disse foreninger kan være modsat virkende indflydelser, som kan skyldes afvigende eller fjendtligt sindede følelser, som hæmmer åndernes anstrengelser.

De fysiske manifestationer er som sagt meget nyttige, idet de giver iagttageren en fantastisk mulighed for med egne øjne at overvære en hel række usædvanlige fænomener, hvis følger er uberegnelige. En forsamling kan altså have meget seriøse hensigter, men den vil aldrig nå sit mål, hverken med hensyn til forskning eller som et middel til overbevisning, hvis den ikke arbejder under gunstige betingelser. Den første betingelse af alle er ikke de tilstedeværendes tro, men deres ønske om at oplyses, uden bagtanke og uden forudfattet mening om at forkaste selv det ubestridelige. Den anden betingelse er en begrænsning af medlemstallet for at undgå en forsamling af uensartede elementer. Selvom de fysiske manifestationer i almindelighed er fremkaldt af de mindst fremskredne ånder, har de ikke desto mindre et formål i Forsynets ånd, og de gode ånder støtter dem altid, hvis de fører til et nyttigt resultat.

Emner for studier

343. Hvis man har påkaldt sine slægtninge og venner eller en berømt personlighed for at sammenligne deres meninger på den anden side af graven med dem de havde, mens de levede på jorden, kommer man ofte til at mangle samtaleemner, hvis man da vil undgå banaliteter og småtterier. Mange mennesker mener desuden, at »Åndernes Bog« allerede har udtømt alt, hvad der findes af moralske og filosofiske spørgsmål. Det er en misforståelse. Det kan derfor være nyttigt at nævne den kilde, hvorfra man kan hente en uendelig mængde emner, som det er værd at studere.

344. Lige så interessant påkaldelsen af afdøde berømtheder og ophøjede ånder er, på grund af de lærdomme de giver os, lige så interessant kan påkaldelsen af de mindre ophøjede ånder være. Selvom de ikke er i stand til at besvare spørgsmål af større rækkevidde, skildrer de sig selv på det udviklingstrin, hvor de befinder sig, og jo mindre afstanden er mellem dem og os, jo mere lærer vi om vores egen moralske og intellektuelle tilstand. Desuden kan de give os oplysninger af stor praktisk værdi om livet i ånde verdenen, således som vi har forklaret i afsnit 281, om nytten ved de særlige påkaldelser. Påkaldelserne af de mindre ophøjede ånder er derfor en udtømmelig kilde til iagttagelser, selvom man kun inddrager ånder af mennesker, hvis liv på en eller anden vis har været usædvanligt hvad angår døds måde, alder, gode eller dårlige egenskaber, lykkelige eller ulykkelige vilkår på jorden, sædvaner, sindstilstand osv.

Med hensyn til de ophøjede ånder, udvider forskningsrammen sig. Foruden de begrænsede spørgsmål om sjælelivet, kan

man stille dem en uendelig mængde moralske spørgsmål om alle livets forhold, om den bedste måde at optræde på under forskellige omstændigheder, om vore gensidige pligter osv. Værdien af den oplysning, man får om et hvilket som helst moralsk, historisk, filosofisk eller videnskabeligt emne, afhænger ganske af den adspurgte ånds standpunkt, og det er op til os at bedømme det.

345. Foruden de egentlige påkaldelser byder også åndernes spontane udsagn på en uendelig mængde forskningsemner. Man skal blot vente på det emne, ånderne har lyst til at behandle. Adskillige medier kan i dette tilfælde arbejde sammen. Af og til kan man påkalde en bestemt ånd, men sædvanligvis venter man på dem, som gerne vil komme til stede, og de kommer ofte ganske uforudset. Deres udsagn kan senere give lejlighed til en mængde spørgsmål, som så er forberedt forud. Åndernes udsagn bør undersøges omhyggeligt, for at man kan udrede alle de tanker, de indeholder, og bedømme deres sandhedsværdi. Hvis denne undersøgelse foretages med omhu, er den det bedste værn mod indblanding af bedrageriske ånder. Således - og af hensyn til den almindelige undervisning - vil man også kunne få kendskab til meddelelser, som er modtaget uden for foreningen. Man har her, som man ser, en uudtømmelig kilde til meget interessante og seriøse studieemner.

346. Det, enhver seance bør beskæftige sig med, kan opdeles i følgende punkter:

1) Studier af de renskrevne åndemeddelelser, som er modtaget under den seneste seance.

2) Rapporter, korrespondance og studier af de meddelelser, som er modtaget uden for seancerne. Beretninger om kendsgerninger, der vedrører spiritismen.

3) Studier af spontane åndeudsagn og diverse spørgsmål og moralske problemstillinger, der er forelagt ånderne. Påkaldelser.

4) Analytisk og kritisk undersøgelse af de forskellige meddelelser. Drøftelse af de forskellige punkter i den spiritistiske videnskab.

347. De nydannede foreninger hæmmes undertiden i deres arbejde, fordi de mangler medier. Medierne er ganske vist de væsentligste deltagere i de spiritistiske foreninger, men de er ikke uundværlige, og man må ikke tro, at man intet kan udrette uden dem. Hvis man kun samles for at gøre forsøg, kan man ganske vist ikke udrette mere uden medier, end musikere kan udrette ved en koncert uden instrumenter. Men arbejder man med seriøse studier, har man tusindvis af opgaver, der er lige så nyttige som at frembringe fænomenerne. For øvrigt kan foreninger, som har faste medier, også lejlighedsvis være uden medier, og det ville være kedeligt, hvis de troede at de, i så fald ikke havde andet at gøre end at opgive ævred. Ånderne selv kan også med vilje bringe foreningerne i denne forlegenhed for at lære dem at klare sig uden hjælp af medier. Desuden er det nødvendigt at vie en vis tid til eftertanke for at få udbytte af åndernes undervisning.

De videnskabelige foreninger har heller ikke altid de nødvendige observationsredskaber ved hånden, og dog mangler de aldrig emner til drøftelse. Hvis de litterære foreninger mangler digtere og talere, læser og fortolker de gamle og nyere forfatters værker. De religiøse foreninger drøfter skrifterne. De

spiritistiske foreninger bør gøre ligeså, og det ville være til stor fordel for deres fremgang, hvis de holdt møder, hvor man studerede og diskuterede alt, hvad der berørte spiritismen for eller imod. Af disse diskussioner, hvor enhver kan meddele sine tanker, kan der fremkomme oplysninger, som ville være gået tabt, hvis man sad alene og studerede. Udover de særlige spiritistiske emner, man kan diskutere, vrimler aviserne med fakta, meddelelser, begivenheder, eksempler fra dagliglivet om dyder og laster, der rejser dybe moralske spørgsmål, som alene spiritismen kan løse. Og dette er endnu et bevis på, at spiritismen omfatter alle sider af samfundslivet. Vi må konstatere, at en spiritistisk forening, som organiserer sit arbejde på denne måde og skaffer sig det nødvendige materiale, ikke vil få tid tilovers til de meddelelser, som kommer spontant fra ånderne. Derfor henleder vi de virkelig seriøse foreningers opmærksomhed på dette punkt, dvs. de foreninger, som det mere ligger på sinde at blive oplyst end underholdt. (*Se afsnit 207, kapitel 17 om Udviklingen af medier.*)

Rivalisering mellem foreningerne

348. De foreninger, som beskæftiger sig med intelligente meddelelser, og de, som beskæftiger sig med fysiske manifestationer, har hver sit kald. Ingen af dem handler i den sande spiritismes ånd, hvis de ser skævt til hinanden, og den forening som kaster med sten på den anden, beviser kun, at den er under dårlig indflydelse og lader sig beherske deraf. Alle bør hjælpe til på hver sin måde for at nå det fælles mål: at søge og udbrede sandheden. Indbyrdes uvenskab er kun en effekt af overdrevet hovmod og ved at skaffe bagtalelsen våben, skader man den sag, man påstår at forsvare.

349. Disse betragtninger gælder også de foreninger, som afviger indbyrdes i et af lærens synspunkter. Men, som vi har sagt i kapitel 27 om *Modsigelser*, drejer uoverensstemmelserne sig ofte kun om småting, ja kun om brugen af ord. Det vil derfor være barnagtigt at udskille sig fra de andre foreninger, blot fordi man ikke tænker nøjagtig det samme. Det vil være endnu værre, hvis de forskellige grupper eller foreninger i én og samme by betragter hinanden med misundelige blikke. Man kan forstå jalousi blandt folk, som indbyrdes kappes og kan påføre hinanden materiel skade, men når det ikke er et spørgsmål om, at den ene part kan få fordel frem for den anden, kan jalousien kun være opstået af ussel forfængelighed. Da der, når alt kommer til alt, ikke findes en forening, som forener alle lærens tilhængere, bør de, som nærer et virkeligt ønske om at udbrede sandheden, og hvis mål udelukkende er moralsk, med glæde se antallet af foreningerne vokse. Skal der være kappestrid imellem foreningerne, bør den gå ud på, hvem der kan udrette mest godt. De, som hævder, at de alene er i besiddelse af sandheden med udelukkelse af de andre, burde bevise det ved at antage valgsproget: kærlighed og barmhjertighed, som er den sande spiritists valgsprog. Hvis de vil fremhæve overlegenheden hos de ånder, som understøtter dem, lad dem da bevise den høje standard af deres ånders undervisning, ved den måde de anvender den på sig selv. Det er det ufejlbarlige kendetegn på dem, der er på den rette vej.

Visse mere indbildske end forstandige ånder forsøger undertiden at skaffe fremmede og utopiske teorier indpas ved at pynte sig med agtværdige navne. Den sunde fornuft vil snart behandle sådanne utopier efter fortjeneste, men forinden kan de så tvivl og usikkerhed blandt tilhængerne. Det er ofte grunden

til pludseligt opståede misforståelser. Udover de metoder, vi allerede har anvist til at vurdere åndernes teorier, findes der endnu en, som kan tjene som målestok for deres værdi: antallet af tilhængere, de vinder. Den teori, som vinder mest gehør hos den store mængde, må være nærmere sandheden end den, som flertallet forkaster, og hvor antallet af fortalere tynder ud. Vær derfor overbevist om, at når ånderne ikke tillader en diskussion af deres teorier er det, fordi de selv forstår, hvor ringe de er.

350. Hvis spiritismen, som det er forkyndt, skal føre til en forvandling af menneskeheden, kan det kun ske ved massernes forbedring, og det kan kun opnås lidt efter lidt, gennem det enkelte menneskes forbedring. Hvad betyder det at tro på åndernes eksistens, hvis det ikke gør os bedre, mere velvillige og overbærende over for vore medmennesker og mere ydmyge og tålmodige i modgang? Hvad hjælper det den nærige at være spiritist, hvis han bliver ved med at være nærig, den hovmodige, hvis han stadig er opfyldt af sig selv, den misundelige, hvis han vedbliver med at være misundelig? Selvom alle mennesker troede på åbenbaringerne, kunne menneskeheden blive stående på samme trin, men det er ikke Guds mening. Det mål, Forsynet har sat, bør alle seriøse spiritistiske foreninger efterstræbe ved at samle alle dem, som er opfyldt af de samme følelser. Da vil alle spiritister forenes i en følelse af sympati og samhørighed i stedet for det barnagtige modsætningsforhold, der er opstået af forfængelighed og mere drejer sig om ord end om fakta. Da vil spiritisterne blive stærke, fordi deres grundprincip er: Alles vel. De vil blive respekteret og vil bringe kritikerne til tavshed, fordi de taler i den evangeliske morals navn, og den er agtet af alle.

Det er den vej, vi har forsøgt at lede spiritismen ind på. Den fane, vi vil bære højt, er den kristne og humanitære spiritismes fane, og vi glæder os over at se så mange mennesker over hele jorden samles omkring den, fordi de forstår, at den er det frelsende anker, den offentlige ordens værn og symbolet på en ny tid for menneskeheden. Vi opfordrer alle spiritistiske foreninger til at støtte op om dette arbejde. Rækker de hinanden en hjælpende hånd fra den ene ende af verden til den anden, vil de lægge det onde i lænker, som ikke kan brydes.

KAPITEL 30

VEDTÆGTER FOR DET PARISISKE SELSKAB FOR SPIRITISTISKE STUDIER

*Stiftet den 1. april 1858 og godkendt af politidirektøren den
13. april 1858 på foranledning af Indenrigsministeren*

Forord

Disse vedtægter bygger på vores erfaring og videregives hermed som inspiration for oprettelse af foreninger, som kan anvende de vedtægter, de anser for nyttige. Hvis der ikke er tale om egentlige konstituerede foreninger, kan vedtægterne yderligere forenkles, f.eks. for mindre kredse, som kun behøver regler for orden, forsigtighed og regelmæssighed i deres arbejde. Vedtægterne kan ligeledes tjene som vejledning for de personer, som ønsker forbindelse med det parisiske selskab enten som brevskrivere eller som medlemmer.

Første kapitel

Selskabets formål og konstituering

§ 1. Selskabets formål er at studere de åndelige fænomener og deres anvendelse på de moralske, fysiske, historiske videnskaber samt åndsvidenskaben. Politiske spørgsmål, stridigheder om religion og samfundsforhold er forbudte.

Selskabets navn er: Det parisiske selskab for spiritistiske studier.

§ 2. Selskabet består af ordinære medlemmer, medlemmer på prøve og brevskrivende medlemmer.

Som æresmedlemmer kan optages personer i Frankrig eller i udlandet, som ved deres stilling eller deres arbejde kan yde selskabet fremragende tjenester.

Æresmedlemmerne er hvert år underkastet genvalg.

§ 3. Selskabet optager kun personer, som støtter dets grundsætninger og formål, dvs. personer, som allerede er indviet i den spiritistiske videnskabs grundsætninger, eller ønsker at blive belært derom. Følgelig udelukkes enhver, som forstyrrer mødernes ro og orden enten ved et fjendtligt sindelag, en systematisk modstand eller på anden måde spilder tiden med unyttige diskussioner.

Alle medlemmerne skylder hverandre gensidig velvilje og hensyn og bør sætte det almene bedste over alle personlige spørgsmål.

§ 4. For at blive optaget som medlem på prøve må man henvende sig til formanden med en skriftlig ansøgning, undertegnet af to ordinære medlemmer, der garanterer for ansøgerens hensigter.

Ansøgeren bør oplyse: 1) om ansøgeren allerede har spiritistiske kundskaber; 2) hans overbevisning med hensyn til videnskabens grundpunkter; 3) at han forpligter sig til fuldt ud at overholde selskabets love.

Ansøgningen bliver forelagt et udvalg, som bestemmer, om optagelsen skal bevilges, udsættes eller nægtes.

Optagelse udsættes for enhver ansøger, som ikke kender til grundelementerne i den spiritistiske videnskab og ikke kan til egne sig selskabets grundsætninger.

Medlemmer på prøve har ret til at være til stede ved alle møder, tage del i arbejdet og i de drøftelser som vedrører forskningen. De har ikke stemmeret angående selskabets indre anliggender. Medlemmer på prøve er kun optaget for det år, hvori de er indmeldt, og hvis de ønsker at blive i selskabet, skal det godkendes ved slutningen af det første år.

§ 5. For at blive ordinært medlem må man i mindst ét år have været medlem på prøve, have været til stede ved mere end halvdelen af møderne og have givet tilstrækkelige beviser på sine kundskaber og sine anskuelser angående spiritismen, på sin tilslutning til selskabets grundsætninger og sin vilje til over for de andre medlemmer at ville handle i overensstemmelse med kærlighedens og den spiritistiske morals grundsætninger.

Medlemmer på prøve, som i et halvt år regelmæssigt har været til stede ved selskabets møder, kan blive optaget som ordinære medlemmer, når de i øvrigt opfylder betingelserne.

Optagelsen bliver med medlemmets samtykke foreslået af bestyrelsen, når den desuden støttes af tre ordinære medlemmer. Derefter bliver den efter omstændighederne ved mundtlig meddelelse af udvalget forelagt selskabet til hemmelig afstemning. Kun de ordinære medlemmer er stemmeberettigede og nyder den i § 25 nævne ret.

§ 6. Selskabet kan, hvis det anser det for rigtigt, begrænse antallet af både ordinære medlemmer og medlemmer på prøve.

§ 7. Brevskrivende medlemmer er sådanne, som ikke bor i Paris, men står i forbindelse med selskabet og bidrager med

det skriftlige stof til gavn for dets forskning. De kan optages i selskabet på forslag af ét ordinært medlem.

Andet kapitel

Bestyrelsen

§ 8. Selskabet styres af en formand, bistået af bestyrelsen og forretningsudvalget.

§ 9. Bestyrelsen består af en formand, en næstformand, en hovedsekretær, to hjælpesekretærer, en kasserer.

Der kan desuden vælges en eller flere æresmænd.

Når formanden og næstformanden er fraværende, kan møderne ledes af et af forretningsudvalgets medlemmer.

§ 10. Formanden bør sætte hele sit arbejde ind på selskabets og den spiritistiske videnskabs opgaver. Han har den almindelige ledelse og opsynet med denne. Tillige er opbevaringen af arkiverne pålagt ham. Formanden vælges for tre år, de andre bestyrelsesmedlemmer for ét år. De kan stadig genvælges.

§ 11. Forretningsudvalget består af bestyrelsens medlemmer og fem andre ordinære medlemmer, som fortrinsvis vælges blandt dem, der har taget aktiv del i selskabets arbejder, ydet spiritismens sag tjenester eller givet beviser på deres velvillige sindelag. Disse fem medlemmer er ligesom bestyrelsens valgt i ét år, men kan genvælges.

Forretningsudvalget ledes af formanden eller i dennes fravær af næstformanden eller et af dets medlemmer, som er udpeget hertil.

Udvalget har det hverv at undersøge alle de spørgsmål og forslag angående ledelsen og andet, som skal forelægges selskabet. Det fører tilsyn med selskabets indtægter og udgifter og kasserens regnskaber. Det bevilger de løbende udgifter og bestemmer alle de ordensregler, som må anses for nødvendige.

Det undersøger desuden de arbejder og studieemner som er foreslået af medlemmerne, forbereder selv og fastsætter møderne i samråd med formanden.

Formanden kan altid modsætte sig, at visse emner behandles og sættes på dagsordenen med forbehold af, at han forelægger sagen for selskabet, som da afgør den.

Udvalget træder regelmæssig sammen før møderne for at gennemgå de løbende sager. Desuden træder det sammen, når det anses for nødvendigt.

Medlemmer af bestyrelsen og udvalget, som har været frærende tre måneder i træk uden varsel, anses for at have fratrådt deres hverv, og der må da vælges andre i deres sted.

§ 12. For at beslutning kan tages enten af selskabet eller af forretningsudvalget, må et flertal af de tilstedeværende medlemmer stemme derfor. Står stemmerne lige, er formandens stemme den afgørende.

Udvalget kan tage beslutning, når fire af dets medlemmer er til stede.

Hemmelig afstemning finder sted, når den kræves af fem medlemmer.

§ 13. Hver tredje måned vælges seks befuldmægtigede blandt de ordinære medlemmer eller medlemmerne på prøve.

De befuldmægtigede har til opgave at våge over orden og god

tone ved møderne og sikre sig at alle de fremmødte har ret til at være til stede.

De valgte medlemmer aftaler derfor, hvem af dem der skal være til stede ved mødernes åbning.

§ 14. Selskabsåret begynder d. 1. april.

Valgene til bestyrelsen og forretningsudvalget finder sted ved den første sammenkomst i maj måned. De sidst valgte medlemmer bliver da i deres hverv indtil dette tidspunkt.

§ 15. Til bestridelse af selskabets udgifter ydes der et årligt bidrag af 24 francs for hvert af de ordinære medlemmer, 20 francs for hvert af medlemmerne på prøve.

De ordinære medlemmer betaler desuden ved optagelsen for deres adgangskort 10 francs én gang for alle.

Bidraget betales på én gang for hele det løbende år.

Medlemmer, som træder ind i løbet af året, betaler for dette første år kun for de tre sidste måneder, foruden optagelsesafgiften. Når mand og hustru optages som medlemmer på prøve eller som ordinære medlemmer, betaler de kun halvandet bidrag for begge.

Hvert halve år, d. 1. april og d. 1. oktober, aflægger kassereren regnskab for forretningsudvalget over forvaltningen af selskabets midler og dets formuestilstand.

Når de løbende udgifter til husleje og andre øvrige udgifter er betalt, bestemmer selskabet, hvortil et eventuelt overskud skal anvendes.

§ 16. Ethvert ordinært medlem eller medlem på prøve får ved sin indtrædelse i selskabet et adgangskort, som udleveres af kassereren mod betaling af medlemsbidrag og optagelsesafgift.

Det nye medlem kan ikke være til stede ved seancerne, før han har modtaget adgangskortet. Hvis han ikke har hentet det inden en måned efter sin optagelse, betragtes han som udmeldt. Ligeledes betragtes som udmeldt ethvert medlem, der ikke betaler sit årlige bidrag i den første måned af det nye selskabsår, efter at kassereren har mindet ham derom.

Tredje kapitel

Om seancerne

§17. Seancerne i selskabet finder sted hver fredag aften kl. 8, med mindre andet bestemmes.

Seancerne er enten særlige eller almindelige. De er aldrig offentlige. Ethvert medlem af selskabet skal ved hver seance skrive sit navn på en fremlagt liste.

§ 18. Tavshed og andagt er strengt påbudt under seancerne og især under studierne. Ingen kan tage ordet uden tilladelse af formanden, som er ordstyrer.

Alle spørgsmål, som rettes til ånderne, går gennem formanden, som efter omstændighederne kan nægte at fremsætte dem.

Alle intetsigende spørgsmål, alle, som er fremsat af personlig interesse eller af nysgerrighed eller for at sætte ånderne på prøve, er forbudte. Ligeledes alle, som ikke gøres i et almennyttigt øjemed eller med udgangspunkt i studierne.

Ligeledes er enhver drøftelse, som fjerner sig fra det specifikke emne, man beskæftiger sig med, forbudt.

§ 19. Ethvert medlem har ret til at kræve tilrettevisning af dem, som under drøftelserne går ud over sømmelighedens grænser

og bringer uro i seancerne. Tilrettevisningen bliver umiddelbart sat under afstemning. Bliver den vedtaget, føres den til bogs. Er et medlem i løbet af ét år tre gange kaldt til orden, bliver det udelukket, uanset dets stilling.

§ 20. Ingen andemeddelelse, som er modtaget uden for selskabet, kan blive oplæst der, førend den er forelagt enten formanden eller forretningsudvalget, som kan tillade eller forbyde oplæsningen af den. Af enhver udefra modtagen meddelelse, hvis oplæsning er blevet tilladt, skal en afskrift henlægges i arkivet. Alle meddelelser, som modtages under seancerne, tilhører selskabet. De medier, som har skrevet dem, kan tage en afskrift af dem.

§ 21. De særlige møder er forbeholdt selskabets medlemmer. De finder sted den første, den tredje og, hvis der findes en sådan, den femte fredag i hver måned.

Selskabet forbeholder sig ved de særlige sammenkomster at behandle alle spørgsmål, som angår dets ledelse, samt de studieemner, der kræver særlig ro og opmærksomhed, eller sådanne, som det anser for passende at uddybe, førend de forelægges fremmede. Ret til at overvære de særlige sammenkomster har foruden de ordinære medlemmer og medlemmerne på prøve, de brevskrivende medlemmer, og de medier, som arbejder for selskabet. Personer der står uden for selskabet, kan kun få tilladelse til at overvære de særlige møder i undtagelsestilfælde og med formandens forud opnåede samtykke.

§ 22. De almindelige møder finder sted anden og fjerde fredag i hver måned.

Selskabet kan give fremmede tilhørere tilladelse til midlertidigt at overvære de almindelige møder, men de kan ikke tage del i forhandlingerne.

Ingen kan som tilhører komme til stede ved møderne uden at være forestillet for formanden af et af selskabets medlemmer, som indestår for, at vedkommende hverken foranlediger uro eller afbrydelse.

Selskabet giver kun dem adgang som tilhørere, der søger at blive medlemmer, eller som har sympati for dets arbejde og allerede er så meget kendt med den spiritistiske videnskab, at de kan forstå den. De, der kun drages af nysgerrighed eller har fjendtlige hensigter, bør ubetinget nægtes adgang.

Det er forbudt tilhørerne at tage ordet undtagen i de særlige tilfælde, hvor formanden bifalder det. Den, som forstyrrer ordenen eller røber uvilje over for selskabets arbejde, vil blive opfordret til at gå sin vej. I alle tilfælde vil det blive skrevet op på adgangslisten, og vedkommende vil da for fremtiden ikke få adgang.

Da tilhørernes tal skal afpasses efter det ledige antal pladser, bør de, som kan være til stede ved møderne, i forvejen indtegnes på en hertil bestemt liste og opgive deres egen og den persons adresse, som anbefaler dem. Som følge heraf må enhver ansøgning om adgangstilladelse være indsendt til formanden flere dage før mødet. Han alene udleverer adgangskort, indtil listen er sluttet.

Adgangskortet kan kun benyttes den bestemte dag og af den opgivne person.

Samme tilhører kan kun med formandens samtykke og i undtagelsestilfælde opnå adgangstilladelse til mere end to seancer. Et medlem kan ikke indføre mere end to personer ad gangen.

Formanden kan udstede et ubegrænset antal adgangskort.
Tilhørere kan ikke få adgang, efter at mødet er åbnet.

Fjerde kapitel

Forskellige bestemmelser

§ 23. Alle medlemmer af selskabet bør arbejde for det. De opfordres derfor til, inden for deres egne iagttagelsesområder, at samle alle de gamle og nye kendsgerninger, som kan have med spiritismen at gøre, og meddele dem. De bør også på samme tid undersøge, så vidt det står i deres magt, om de omtalte kendsgerninger er bevislige.

Ligeledes opfordres de til at henlede opmærksomheden på alle de offentliggørelser, som kan have umiddelbar forbindelse med selskabets arbejde.

§ 24. Selskabet undersøger kritisk de forskellige værker om spiritismen, som offentliggøres, når det anser det for rigtigt. Til dette formål pålægger det et af sine medlemmer, enten et ordinært eller et medlem på prøve, at lave en oversigt over, hvad der udkommer. Den bliver trykt i »Spiritistisk Tidsskrift.«

§ 25. Selskabet opretter en særlig bogsamling af værker, der skænkes det eller som det selv anskaffer sig.

De ordinære medlemmer kan i selskabets lokaler konsultere bogsamlingen og arkivet på de dertil bestemte dage og timer.

§ 26. Da selskabet formentlig kan få et moralsk ansvar for sine medlemmers private publikationer, må ingen i noget som helst skrift kalde sig medlem af selskabet, med mindre han er

bemyndiget dertil, og selskabet i forvejen har læst manuskriptet. Forretningsudvalget skal da give selskabet meddelelse om dette. Hvis selskabet anser skriftet for uforeneligt med sine grundsætninger, skal forfatteren efter at være blevet hørt opfordres til enten at ændre det eller give afkald på at udgive det eller ikke at kalde sig medlem af selskabet. Underkaster han sig ikke den vedtagne bestemmelse, kan han udelukkes af selskabet.

Ethvert skrift, som er udgivet uden forfatternavn af et af selskabets medlemmer og ikke indeholder noget, der viser, at han er medlem af det, henhører til de almindelige offentliggørelser, som selskabet forbeholder sig at udtale sin mening om. Uden at ville lægge hindringer i vejen for udtalelse af personlige meninger, opfordrer selskabet sine medlemmer til, når de har i sinde at offentliggøre noget af den slags, forinden at udbede sig selskabets skøn i videnskabens interesse.

§ 27. Da selskabet i sin midte vil gennemføre enighed i grundsætninger og gensidig velvilje, kan det udelukke ethvert medlem, som gør sig skyldig i uorden, eller stiller sig åbenlyst fjendsk til det ved at udgive skrifter, der stiller læren i et skævt lys, ved at fremsætte anskuelser, der undergraver det, eller ved at handle på en måde, det ikke kan billige. Udelukkelsen af selskabet foretages først efter en i forvejen givet påmindelse, som ikke er blevet påagtet, og efter det skyldige medlem er hørt, hvis det ønsker at afgive forklaring. Beslutningen tages ved hemmelig afstemning og med et flertal på tre fjerdedele af de tilstedeværende medlemmer.

§ 28. Et medlem, som udmelder sig af selskabet i årets løb, kan ikke kræve sit medlemsbidrag for resten af året tilbagebetalt.

Det vil derimod blive tilbagebetalt, når det er selskabet, som udmelder ham.

§ 29. Nærværende vedtægter kan ændres, når ændringsforslag forelægges selskabet gennem dets formand, og når de er vedtaget af forretningsudvalget.

Selskabet kan uden at ændre sine vedtægter på de væsentlige punkter tage alle øvrige forholdsregler, som det måtte anse for gavnlige.

KAPITEL 31

ÅNDERNES UDSAGN

Vi har i dette kapitel samlet nogle spontane meddelelser fra ånderne, som kan fuldstændiggøre og bekræfte de grundsætninger, denne bog indeholder. Vi kunne have valgt at bringe mange flere meddelelser, men vi indskrænker os til udsagn, som særligt omhandler spiritismens fremtid, medierne og seancerne. Vi videregiver dem dels til almindelig oplysning, dels som eksempler på virkelig seriøse meddelelser.

Om Spiritismen

I

Hav tillid til Guds godhed og vær klarsynede nok til at kunne forstå de forberedelser til det nye liv, Han bestemmer for jer. I vil, sandt nok, ikke komme til at nyde godt af det i denne tilværelse, men selvom I ikke genfødes på denne klode, vil I da alligevel ikke være lykkelige ved ovenfra at betragte det værk, I har påbegyndt, og som udvikler sig for jeres øjne? Lad en fast og sikker tro hærde jer mod den modstand, som synes at rejse sig mod den bygning, I lægger grundstenen til. Den hviler på et stærkt fundament. Kristus har lagt den første sten til det. Derfor, fat mod, I som er den guddommelige Herres bygmestre! Arbejd og byg. Gud vil krone jeres værk med held. Men betänk vel, at Kristus ikke vedkender sig de disciple, som kun har kærligheden på læberne. Det er ikke tilstrækkeligt at tro, man må frem for alt

udvise godhed, velvilje og næstekærlighed. Uden det vil jeres tro være gold for jer.

*Sankt Augustinus *)*

**) Født 354 i Tagaste i Numidien, død 28. august 430 i Hippo, Numidien. Den mest indflydelsesrige af alle kirkefædre. Opdraget af sin fromme moder Monika i kristendom, men modtog ikke dåben. Senere kom han til Kartago for at fuldende sin klassiske dannelse, men lod sig bedære af en kvinde, der fødte ham sønnen Adeotatus. Efter at have studeret filosofi, opildnet dertil af Ciceros skrifter, kastede han sig over studiet af den hellige skrift for dér at finde hvile. Denne tilfredsstillede ham dog ikke straks, da dens stil var ham for simpel. Han søgte atter til filosofien for at udvikle sig, og begyndte at studere Platons skrifter, men fandt stadig ingen fred og hvile for sindet. I byen Milano, hvor han var lærer i retorik, blev han stærkt grebet af kristne tanker, især gennem indflydelse af Ambrosius. Han trak sig tilbage til et ensomt hus uden for Milano og fordybte sig i Paulus' breve. Efter svære kampe lod han sig, 34 år gammel, døbe sammen med sin søn. I år 388 vendte han tilbage til sin fødeby Tagaste, hvor han sammen med nogle venner levede et nøjsomt liv i bod og fordybelse. En dag, da han opholdt sig i en kirke i Hippo, blev menigheden opmærksom på ham og valgte ham énstemmigt som præst på grund af hans stridsskrifter. Han mente ikke at kunne undslå sig, og han viedes så i 391 til præst. Som sådan er han et mønster for alle tider og en stor prædikant. Han bekæmpede tidens »religiøse vildfarelser«, udøvede talrige kærlighedsgerninger, skrev de dybsindigste værker, og var på én gang tankens og handlingens mand. Han havde stor indflydelse på alle sin tids dogmatiske spørgsmål, men opnåede rigtignok samtidig at få kristenlivet til at stivne i faste former, der blev »salighedsvilkår«.*

og at få det inderlige personlige Gudsforhold afløst af en ubetinget underkastelse under kirkens læresætninger frem for alt andet.

Augustinus' forfatterskab udmærker sig ved tankens dybde og inderlighed, men mangler sproglig ynde og skønhed. Berømte er hans »bekendelser«, hvor han i dybeste ydmyghed har skildret sin ungdoms vildfarelser. Han døde som Biskop i Hippo (det nuværende Bona).

Cand.Mag. Sigurd Trier, 1904

II

Kristus selv leder alle de arbejder, som er på vej mod fuldendelse, for at åbne jer for fornyelsens og fuldkommengørelsens tider, som jeres åndelige ledere forudsiger for jer. Hvis I, udover åndernes åbenbaringer, kaster et blik på de samtidige begivenheder, vil I ufortøvet kunne genkende de tegn, der kommer som forløbere og på en ubestridelig måde viser jer, at de forudsagte tider er kommet. Der skabes samkvem mellem alle folkeslag, de materielle barrierer omstyrtes, de moralske hindringer for folkeslagenes forbrødring og de politiske og religiøse fordomme vil hurtigt udviskes og broderfølelsen komme til at herske fuldt og varigt. Læg mærke til, at i vore dage er selv vore ledere drevet af en usynlig hånd og indleder hidtil usete forbedringer. Men de forbedringer, der udgår fra oven og frivilligt, er meget hurtigere og mere varige end dem, der udgår nedefra og er fremtvunget med magt. Trods de fordomme min barndom og opdragelse havde indpodet mig, og trods min ærefrygt for fortiden, havde jeg en forudelse af den nuværende tid. Det glæder mig, men jeg er endnu gladere ved at kunne sige: Brødre! Fat mod! Arbejd for jeres egen og jeres medmenneskers fremtid. Arbejd især

på jeres personlige forbedring, og I vil i jeres nye tilværelse føle en lykke, som det er lige så vanskeligt for jer at gøre jer noget begreb om, som det er for mig at gøre den forståelig for jer.

*Chateaubriand *)*

**) François René de Chateaubriand, fransk forfatter og statsmand, født 1768, død 1848. Hørte til de adelsmænd, der under den store Revolution forlod Frankrig. I 1799 vendte han tilbage til Frankrig, hvor han vandt berømmelse ved sit digteriske og æstetiske forsvar for kristendommen »Kristendommens Genius«. Som gesandt under Bonapartes Konsulat blev han sendt til Italien, men han nedlagde snart sit embede i protest mod den franske politik. Indtrykkene fra en stor rejse til Østen og Sydeuropa beskrev han i en prosafortælling af religiøs art: »Martyrerne eller den kristne religions triumf«. Efter Napoleons fald i 1814 skrev han et hadefuldt og uværdigt smædeskrift imod ham, men ydede ham senere i sine »Erindringer« fuld oprejsning. Senere deltog Chateaubriand som yderliggående kongetro i fransk politik og var både Minister og Rigsdagsmand. Som forfatter hørte han til samtidens ypperste. Han var en stor digter med en overordentlig rig fantasi, skønt han ikke har skrevet én eneste verslinje. Han var ny-romantikkens grundlægger i Frankrig og har haft en betydelig indflydelse på digtekunsten og den øvrige litteratur, men han var en forfængelig mand og ofte noget uklar.*

Cand.Mag. Sigurd Trier, 1904.

III

Det forekommer mig, at spiritismen er et fuldstændigt filosofisk studium af sjælens hemmelige kilde og indre bevægelse, der indtil i dag kun er blevet lidt eller slet ikke forstået. Spiritismen

forklarer mere, end den åbner nye horisonter. Reinkarnationen og de prøvelser, man må gennemgå, før man har nået det endelige mål, er ikke åbenbaringer, men en vigtig bekræftelse. Jeg er især slået af de sandheder, dette *middel* kaster lys over. Jeg siger med forsæt middel, for efter min mening er spiritismen en kraftig løftestang til at fjerne de skranker, forblindelsen har opstillet. Interessen for moralske spørgsmål må skabes på ny. Folk diskuterer politiske spørgsmål af generel interesse, man diskuterer spørgsmål af privat interesse og angriber eller forsvarrer lidenskabeligt forskellige kendte personligheder. De videnskabelige teorier har deres tilhængere og deres kritikere, men de moralske sandheder, som er sjælens næring og livets brød, lader man ligge i det støv, der er ophobet gennem århundreder. Al fuldkommengørelse er gavnlig i mængdens øjne undtagen sjælens. Dens opdragelse og ophøjelse er kun hjernesvind, der i bedste fald udfylder præsters, digteres og kvinders ledige timer, enten som en modesag eller som dogmatiske læresætninger.

Hvis spiritismen genopvækker spiritualismen*) vil den give samfundet et skub fremad, som vil give nogle mennesker indre værdighed, hjælpe andre til forsagelse, og hos alle vække trang til at opløfte sindet til det højeste væsen, der er glemt og miskendt af sine utaknemmelige skabninger.

*J. J. Rousseau **)*

*) *Troen på sjælens udødelighed.*

**) *Jean Jacques Rousseau, fransk forfatter og tænker, født 28. juni 1712 i Genève, død 2. juli 1778 i Ermenonville ved Paris.*

Førte et eventyrligt, holdningsløst og uroligt ungdomsliv med talrige gale streger og uregelmæssige studier. Han var ansat i mange

forskellige stillinger, var endog lakaj, men uddannede sig senere i musik. En opera, han fik opført i Paris, gjorde ingen lykke, men skaffede ham mange betydningsfulde bekendtskaber, der var ham til stor gavn. Som kasserer hos generalforpagteren Dupin forsvarede han det af Akademiet i Dijon fremsatte prisspørgsmål om videnskabens og kunstens moralske indflydelse på mennesket og vandt førstepremien. Han benægtede denne indflydelse og talte for menneskets naturlige tilstand af uskyld som det ønskelige mål. Hans skrift vakte en voldsom modstand, og fra da af stillede han sig bevidst i opposition til civilisationen, som han gav skylden for alle de menneskelige laster og sine egne forvildelser.

I årene 1757-1762 fuldendte han tre af sine berømteste værker: »Den nye Heloise«, »Samfundspagten« og »Emil«. Det første er en slags roman i breve, som anslår den tone, der skulle klinge igennem hele den følgende epoke i litteraturen. »Samfundspagten« betoner menneskets medfødte frihed og kræver i kraft heraf oprettelsen af en demokratisk republik med lighed for alle. Dette værk blev så at sige den store franske revolutions grundlov. I »Emil« beskriver han sine ejendommelige anskuelser om børneopdragelse for at skabe en ideel borger: barnesjælen skal udvikle sig fjernt fra verden og samfundets fordærvelige indflydelse. Man behøver blot at holde lasterne og forvildelserne borte, og barnet vil da lære at tænke og føle naturligt og rigtigt, uden at fordomme tilslører dets anskuelser. Disse skrifter vakte et voldsomt røre og var også revolutionære. Myndighederne lod »Emil« brænde, og forfatteren måtte flygte for at undgå fængsling. Han blev forfulgt fra land til land, så at hans menneskeskyhed næsten voksede til forfølgelsesvanvid på grund af alle de genvordigheder, han måtte udstå.

I 1770 fik han tilladelse til at vende tilbage til Paris, hvor han fuldendte sine »Bekendelser« som er en af de mest glimrende

levnedsskildringer, der nogensinde er udgivet, og hvori han med en forbløffende åbenhjertighed og hensynsløshed blotlægger sit tidligere liv. Han viser sig samtidig som stor digterisk fortæller, ikke mindst hvad angår naturskildring og fremstilling af dyb og ægte kærlighed. Hans indflydelse på digtekunsten, ikke blot i Frankrig, men i hele Europa, er forståelig. Han udtaler de ord, der kommer fra hjertet, og får derved stor betydning for samtiden.

Rousseau er så langt fra Gudsfor nægter. I »Emil« bekender han i et glødende sprog, hvor dyb trangten til religion er for al sund, naturlig følelse, der altid vil hige mod den Gud, hvis værker hver dag bevidner hans almagt. Han beskriver Guds storhed med en så overstrømmende begejstring og varme, at han river alle med sig.

Rousseau måtte, trods alle menneskelige fejl og forvildelser, trods overdrivelserne, fejlslutningerne og modsigelserne i sine skrifter blive den store profet, gennem hvem en højere magt med stor kraft åbenbarede sig for hans og de følgende slægter.

Cand.Mag. Sigurd Trier, 1904.

IV

Når Gud sender ånder for at belære menneskene, er det for at oplyse dem om deres pligter, vise dem den vej, der kan forkorte deres prøvelser, og derved lette deres fremskridt. Ligesom frugten modnes, vil også mennesket nå fuldkommenheden. Men ved siden af de gode ånder, der vil jer det godt og søger at drive jer fremad, er der også ufuldkomne ånder, der ikke ønsker jer det gode og søger at holde jer tilbage. I må rette jeres fulde opmærksomhed på at skelne mellem disse ånder. Metoden er enkel: forsøg blot at forstå, at intet af det, der kommer fra en god ånd, kan skade noget eller nogen, og at alt, hvad der ikke er godt kun kan komme fra en ufuldkommen ånd. Hvis I ikke

lytter til de vise råd fra de ånder, som vil jer det godt, og hvis I krænkes over de sandheder, de kan sige jer, er det øjensynligt, at det er uudviklede ånder, der råder jer. Hovmod kan hindre jer i at se jer, som I er, men hvis I ikke ser det selv, ser andre det for jer, så I bliver dadlet både af de mennesker, der ler ad jer bag jeres ryg, og af ånderne. *En familieånd*

V

Jeres lære er skøn og hellig. Den første milepæl er plantet og plantet sikkert. Nu har I kun at gå videre. Den vej, der ligger åben for jer, er bred og ædel. Lykkelig den, som når i havn. Jo flere han har overbevist, jo mere vil der regnes ham til gode. Af den grund bør man ikke kun tilslutte sig læren med køligt intellekt. Man skal sætte al sin iver ind, og denne iver vil blive fordoblet, for Gud er altid med jer, når I gør det gode. Alle dem, I kan føre med jer, er som lam der er kommet tilbage til folden. Stakkels forvildede lam! I skal gå ud fra, at den største tvivler, den største gudsfornægter, den mest vantro altid har en lille krog i sit hjerte, som han ville ønske, han kunne skjule – endog for sig selv. Nu vel, det er denne lille krog, man skal søge efter og finde. Det er det sårbare punkt, man skal tage fat på. Det er en dør, Gud flittigt har ladet stå åben for at gøre det lettere for sin skabning at vende tilbage til Hans skød.

*Benedikt den Hellige *)*

**) Født 480 i Nursia i Umbrien – død 543. Grundlagde i 528 på Casinobjerget ved Nepal et munkekloster og indførte en klosterregel, som først og fremmest blev den gældende for Benediktinerordenen og derefter blev grundlaget for hele det vestlige munkevæsen.*

Cand.Mag. Sigurd Trier, 1904.

VI

Lad jer ikke afskrække af hindringer og kontroverser. Plag ingen ved at være påtrængende. De vantro vil kun blive overbevist ved jeres uselvskhed, jeres tolerance og kærlighed til alle uden undtagelse.

Vogt jer især for at gå imod den offentlige mening, enten med ord eller med offentlige demonstrationer. Jo mere beskedne I er, jo større anseelse vil I opnå. Når ingen personlig bevæggrund bringer jer til at handle, vil I i jeres samvittighed finde en tiltrækningskraft, som kun det gode kan skabe.

Ånderne arbejder efter Guds befaling på alles forbedring uden undtagelse. I, spiritister, bør gøre lige så.

*Ludvig den Hellige *)*

**) Ludvig IX den Hellige, Konge af Frankrig, søn af Ludvig VIII, født 1215 - død 1270. Kom på tronen 11 år gammel under formynderskab af moderen, der også senere rådede ham med stor klogskab. Han omgav sig med vise rådgivere, indførte stor sparsommelighed og opretholdt fred i riget. I 1248 drog han på korstog, erobrede 1249 Damiette og gjorde sig til herre over den største del af Ægypten. Sammen med sine to brødre blev han taget til fange og måtte løskøbe sig ved at tilbagegive sine erobringer. Derefter drog han med resterne af sin hær til Palæstina, hvor han forblev indtil 1254, da meddelelsen om moderens død kaldte ham hjem. Han arbejdede nu for et godt forhold til England, tøjlede de overmodige lensmænd, begunstigede borgerne og bønderne, forfattede en lov-bog og ordnede forholdet mellem Kirke og Stat ved en »pragmatisk Stadtfæstelse.« I juli 1270 drog han atter på korstog, denne gang for at erobre Tunis, men sammen med en stor del af sine soldater døde han af pest den 25. august.*

Han var en from hersker, der regerede med religiøs nidkærhed, men var ofte grusom mod dem, der havde afvigende anskuelser. Pave Bonifacius VIII kårede ham til helgen i 1297. Som politiker var han en klog regent, retlinet i sine handlinger og den virkelige grundlægger af det stærke, arvelige franske kongedømme. Han var den første franske konge »af Guds Nåde«, og Frankrigs krone er siden blevet kaldt »den hellige Ludvigs Krone«. I 1231 giftede han sig med Margrete af Provence, der fødte ham 10 børn, hvoriblandt efterfølgeren Filip III. Som ånd har han fortsat sin religiøse udvikling og meddeler sig ofte gennem medier for at styrke menneskenes moral.

Sigurd, Trier, 1904.

VII

Hvilken menneskelig, ja selv guddommelig institution har ikke haft hindringer at overvinde og splittelse at kæmpe mod? Hvis I kun havde én sørgelig og hensygnende tilværelse, ville ingen gøre sig den ulejlighed at angribe jer, vel vidende, at I hvert øjeblik kunne bukke under. Men da jeres livskraft er stærk og virksom, da det spiritistiske træ har stærke rødder, går jeres modstandere ud fra, at det kan leve længe, og forsøger at bruge øksen imod det. Hvad vil disse misundelige kunne gøre? De vil kunne afhugge nogle grene, som vil vokse ud igen med ny kraft og stærkere end nogensinde.

*Channing *)*

**) William Ellery Channing, født 1780 – død 1842. Amerikansk forfatter og præst, de Enheds-Kristnes anerkendte leder. Stor forfatter –virksomhed om emner angående religiøse forhold og godgørenhed. Ivrig bekæmper af slaveriet.*

Cand.Mag. Sigurd Trier, 1904.

VIII

Jeg vil tale til jer om den standhaftighed, I må udvise med jeres spiritistiske arbejder. En udtalelse om dette emne er allerede én gang givet jer. Jeg råder jer til at studere den nøje og anvende dens tankegang på jer selv, thi ligesom Paulus vil I blive forfulgt, ikke i kødet, men i ånden. De vantro, tidens farisæere, vil dadle og håne jer, men frygt ikke. Det vil være en prøvelse, som vil styrke jer, hvis I forstår, at den kommer fra Gud, og senere vil I se jeres anstrengelser kronet med held. Det vil være en stor triumf for jer i evigheden, og i denne verden vil det være en trøst for de mennesker, der har mistet deres slægtninge og venner. Det er en lykke at vide sine slægtninge og venner lykkelige, og at man kan stå i forbindelse med dem. Gå derfor fremad, fuldfør de hverv, Gud pålægger jer, det vil blive regnet jer til gode, på den dag, hvor I skal træde frem for den Almægtige.

Channing

IX

Jeg kommer. Jeg, som er din frelser og din dommer. Jeg kommer, som jeg førhen kom mellem Israels vildfarne sønner. Jeg kommer for at bringe sandheden og sprede mørket. Hør mig! Spiritismen skal, som mit ord førhen, minde materialisterne om, at over dem hersker den uforanderlige sandhed: den gode, den store Gud, der lader planten spire, og som sætter bølgerne i bevægelse. Jeg har åbenbaret den guddommelige lære. Jeg har ligesom en høstkarl bundet alt det gode, der er spredt ud i menneskeheden, i neg, og jeg har sagt: Kom hid til mig, alle I som lider!
Men de utaknemmelige mennesker har vendt sig bort fra den

lige og brede vej, der fører til min Faders rige, og de har forvildet sig ind på ugudelighedens knudrede stier. Min Fader vil ikke tilintetgøre menneskeslægten. Han vil, at I skal støtte hverandre, ikke længere ved profeter eller apostle, men ved at hjælpe hverandre, døde og levende, dvs. døde i kødelig henseende, thi døden er ikke til. Han vil, at stemmerne af dem, der ikke er mere, igen skal lade sig høre, for at råbe til jer: Bed og tro! Thi døden er opstandelsen, og livet en selvvalgt prøvelse, hvorunder de dyder, I har plejet, skal vokse og udvikle sig som cedertræet.

Tro på de stemmer, som svarer jer: det er deres sjæle, som I påkalder. Jeg meddeler mig kun sjældent. Mine venner, de, der har været samtidige i mit liv og min død, er de guddommelige tolke af min Faders beslutninger.

I svage mennesker, som tror på, at jeres dunkle intelligens tager fejl, udsluk ikke den fakkell, den guddommelige mildhed giver jer i hænde for at den skal lyse på jeres vej og føre jer, I fortabte børn, tilbage til jeres Faders skød.

Sandelig siger jeg jer: tro på forskelligheden og mangfoldigheden hos de ånder, som omgiver jer. Jeg er alt for rørt af medlidenhed med jeres elendighed og umådelige svaghed til ikke at række en hjælpsom hånd ud til de ulykkelige vildfarne, som, skønt de ser himlen, dog styrter ned i en afgrund af vildfarelser. Tro, elsk, forstå de sandheder, der er åbenbaret for jer. Bland ikke klinten med hveden, teorierne med sandhederne.

Spiritister! Elsk hverandre, det er den første forskrift. Belær hverandre, det er den anden. Alle sandheder findes i Kristendommen. De vildfarelser, der har slået rod dér, er af menneskelig oprindelse, og fra den anden side af graven, hvor

I troede, tomhed herskede, råber stemmer til jer: brødre, intet går til grunde. Jesus Kristus har sejret over det onde, sejr I over ugudeligheden.

Note. Denne meddelelse, der er opnået af et af de bedste medier i det spiritistiske selskab i Paris, er undertegnet med et navn, som ærbødigheden kun tillader os at gengive med største forbehold, så store kendetegn skal der til for at bevise dets ægthed, og så tit er det blevet misbrugt i øjensynligt uægte meddelelser. Dette navn er Jesus fra Nazaret. Vi tvivler ingenlunde om, at han kan åbenbare sig, men da de virkelige overlegne ånder kun gør det i undtagelsestilfælde, forbyder fornuften os at antage, at den reneste af alle ånder vil svare på den første den bedste påkaldelse. Det ville i alle tilfælde være en helligbrøde at tillægge den et sprog, der er den uværdigt.

På grund af disse betragtninger har vi altid afholdt os fra at offentliggøre meddelelser, som bærer dette navn, for man kan ikke være forsigtig nok dermed, når der ikke findes noget bevis for ægtheden udover forfængeligheden, og at vi derved giver spiritismens modstandere våben i hænde er kun den mindste ulempe for os.

Som sagt: jo højere ånderne er udviklede, med des større forsigtighed bør man godtage deres navn. Man må have en god del hovmod, hvis man bilder sig ind, at man har det privilegium at modtage deres meddelelser og tro sig værdig til at tale med dem, som med sine ligemænd.

I den ovennævnte meddelelse fastslår vi kun én ting, nemlig sprogets og tankernes uomtvistelige overlegenhed, og overlader til enhver selv at bedømme, om den, hvis navn den bærer, vil vedkende sig dem.

Om Medierne

X

Alle mennesker er medier, og alle har de en ånd, som leder dem ad vejen til det gode, hvis de blot forstår at lytte til den. Hvad betyder det, at nogle er i umiddelbar kontakt med deres ånd ved hjælp af en særlig mediumistisk evne, mens andre kun hører den gennem hjertets og forstandens stemme. Det er ikke desto mindre deres fortrolige ånd, som råder dem. Kald den for ånd, fornuft, intelligens, der er altid en stemme, som svarer jeres sjæl og siger jer gode ord. Blot forstår I dem ikke altid. Ikke alle forstår at handle efter fornuftens råd, ikke den fornuft, som kryber mere end den går, ej heller den fornuft, som fortaber sig i plumpe, materielle interesser, men den fornuft, som hæver mennesket op over sig selv og fører det hen mod ukendte egne.

Den hellige ild, som begejstrer kunstneren og digteren, den guddommelige tanke, som løfter filosofen, den kraft, som driver individerne og folkeslagene fremad. En fornuft, som de store masser ikke fatter, men som løfter mennesket og bringer det nærmere Gud end nogen anden skabning. En opfattelses-evne, som fører mennesket fra det kendte til det ukendte og lader det udføre de mest ophøjede handlinger. Lyt derfor til denne indre stemme, denne gode genius, som uophørligt taler til jer. Efterhånden vil I så kunne høre jeres skytsånd, som rækker jer hånden oppe fra himlen. Jeg gentager det: den indre stemme, som taler til hjertet, er de gode ånders stemmer, og det er ud fra dette synspunkt, at alle mennesker er medier.

Channing

XI

Medieskabets gave er lige så gammel som verden. Profeterne var medier. Mysterierne i Eleusis var baseret på den mediumistiske evne. Kaldæerne og Assyryerne havde medier. Sokrates blev ledet af en ånd, som indgav ham hans filosofis beundringsværdige doktriner. Han hørte dens stemme. Alle folkeslag har haft deres medier. Jeanne d'Arcs indskydelser var ikke andet end stemmer fra velvillige ånder, som ledede hende. Denne gave, som nu bliver mere almindelig, var sjældnere i middelalderen, men har aldrig været helt forsvundet. Swedenborg og hans tilhængere havde en talrig skole. De seneste århundreders Frankrig - hvor man lod sig rive med af en filosofi, der stræbte efter at tilintetgøre den religiøse intolerances misbrug, og dermed kom til at undertrykke og latterliggøre enhver stræben efter det ideelle - kunne ikke andet end fortrænge spiritismen, som ikke desto mindre fortsatte sin fremgang i Norden. Gud tillod denne kamp mellem de verdslige og de spiritualistiske anskuelser, fordi fanatismen brugte de spiritualistiske ideer som våben. Nu da industriens og videnskabens fremskridt har udviklet kunsten at leve godt i den grad, at de materielle tilbøjeligheder er blevet dominerende, er det Guds vilje, at de inkarnerede ånder får genopvækket de sjælelige interesser. Gud vil, at menneskets moralske fuldkommenhed skal blive, hvad den bør være, nemlig livets mål og mening. Den menneskelige ånd følger en nødvendig vej, og denne vej er et billede på trinfølgen i alt, hvad der befolker det synlige og det usynlige univers. Ethvert fremskridt kommer til sin tid: nu er tiden kommet for menneskehedens moralske udvikling. Den vil ganske vist ikke blive fuldbyrdet i jeres dage, men tak Herren, fordi Han har ladet jer opleve den velsignede morgenrøde.

Pierre Jouty (Mediets fader)

XII

Gud har pålagt mig at udføre et hverv for de troende, som Han begaver med mediumistisk evne. Jo flere gunstbevisninger, de modtager af den Almægtige, jo flere farer udsættes de for, og disse farer er så meget større, da de udspringer af selve de gunstbevisninger, Gud har tilstået dem. Mediernes evner skaffer dem menneskenes beundring, lovprisning og smiger - og det er netop faren. Medier, som altid burde huske deres oprindelige uformåenhed, glemmer den. Hvad mere er: de tildeler sig selv fortjenesten af deres evner, som de dog kun skylder Gud tak for. Hvad sker da? De gode ånder forlader dem, og de bliver en kastebold for de laverestående ånder og har ikke længere en rettesnor at gå efter. Jo dygtigere medierne bliver, jo mere tilbøjelige bliver de til at tillægge sig selv en fortjeneste, de ikke har, indtil Gud endelig straffer dem ved at fratage dem en evne, som kun kan blive skæbnsvanger for dem.

Jeg kan ikke nok minde jer om at holde jer til jeres skytsånd, for at den kan hjælpe jer til altid at være på jeres post mod jeres største fjende: hovmodet. Husk vel på, I, som har den lykke at være tolke mellem ånderne og menneskene, at uden støtte hos jeres himmelske Herre vil I blive straffet strengere, fordi I er blevet mere begunstigede.

Jeg håber, at denne meddelelse må bære frugt, og jeg ønsker, at den må hjælpe medierne til at vogte sig for de skær, de kan blive knust imod. Dette skær er, som jeg har sagt, hovmodet.

*Jeanne d'Arc *)*

**) Født 6. Januar 1412 i Domrémy - død 30. Maj 1431 i Orleans. »Jomfruen fra Orleans« var i besiddelse af store mediumistiske evner, der gjorde hende i stand til at redde Frankrig i nødens stund.*

Hendes liv er et eventyr så rigt og besynderligt, at man ville tvivle på dets historiske pålidelighed, hvis det ikke var bekræftet i talrige samtidige dokumenter og skrifter.

Som barn fik hun fået en tarvelig opdragelse, kunne hverken læse eller skrive, men havde ofte syner og kom i begejstringstilstand. Det var under hundredårskrigen, hvor Frankrig og England kæmpede om magten. Englænderne havde næsten erobret det halve Frankrig, og Tronfølgeren, den senere Karl VII, holdt med nød og næppe stand i Sydfrankrig. Krigen nærmede sig Jeannes rolige hjem, hendes forældre måtte endog i flere uger flygte fra deres hus. Mens hun fastede og i brændende anrøbelser henvendte sig til Gud om frelse for fædrelandet, tog hendes syner den retning, at den hellige jomfru havde udset hende til at være redskab for denne frelse. Hun hørte stemmer, der sagde til hende, at hun skulle undsætte det belejrede Orleans og føre Karl til Reims for at blive kronet. Til sidst blev de åndelig opfordringer så stærke, at hun trods sin jomfruelige undseelse og imod forældrenes vilje begav sig til den kongelige slotsbefalingsmand i Valencouleurs, som endelig lod sig bevæge af hendes indtrængende bønner og sendte den syttenårige pige i mandsdragt til Karl. Denne havde ved hendes komme skjult sig blandt sine hoffolk, men Jeanne, der aldrig havde set hverken ham selv eller noget billede af ham, kendte ham straks. Ånderne ledede hendes tale, så at hun, denne uvidende og uerfarne bondepige, forstod at overvinde al tvivl og det letfærdige hofs hån. Hun fik af Karl betroet en lille hærafdeling, som hun forstod at indgive den samme urokkelige tro, der ledede hende selv. Hun, der intet som helst kendte til krigsførelse, nåede at kaste sig ind i det belejrede Orleans, hvis næsten modløse forsvarere hun bragte levnedsmidler og friske kræfter. De belejrede, der var fast overbevist om hendes guddommelige hverv, fik nu atter mod, som den unge pige, stadig ved åndernes hjælp, på

vidunderlig vis forstod at befæste. Fra tidlig morgen til sen aften var hun i sadlen og sprang rundt mellem tropperne i sin stål-rustning for at opildne dem. Alle tiders militære historieskrivere er enige om, at hun udviste et større feltherretalent end de fleste erfarne generaler. Hun ledede udfaldene og tvang i begyndelsen af maj englænderne til at hæve belejringen. Hun blev nu af sine landsmænd hædret som en helgen, mens englænderne betragtede hende som et djævelens sendebud. I spidsen for hæren, der med hende som anfører syntes uovervindelig, forjog hun englænderne fra den ene by efter den anden, og den 16. juli 1429 førte hun sejr-rigt tronfølgeren til Reims, hvor han den følgende dag blev kronet. Som løn for sin gerning bad hun kun om, at beboerne i hendes lille fødeby måtte blive fritaget for skatter. Ånderne forlangte nu, at hun skulle drage hjem, men Kong Karl ville ikke slippe hende, der som selve sejrens Gudinde førte tropperne til sejr, og hun deltog derfor videre i krigen. Men ånderne havde forladt hende, hærførererne fulgte kun trevent og modvilligt hendes anvisninger, og hun blev under et forgæves angreb på Paris såret i benet, hvilket var blevet hende forudsagt. Atter støttedes hun en stund af sine åndelige venner, der lod hende føre hærene til nye sejre. Den 23. maj 1430 blev hun taget til fange af Burgunderne ved Compiègne. De udleverede hende til englænderne, der behandlede deres unge kvindelige fjende på den mest brutale måde og lod hende føre til Rouen, hvor de overgav hende som heks og kætterske i den gejstlige rets hænder. Den franske Konge, der skyldte hende sin krone, var utaknemmelig nok til ikke at gøre noget forsøg på at befri hende, hverken med løsepenge eller våben. De beskyldninger, der af præsterne fremførtes mod hende, var ligefrem latterlige i deres rædselsfuldhed.

Hun var en heltinde også i låner og lod sig ikke trods alle lidelser

bevæge til at »tilstå« nogen af de forbrydelser, man anklagede hende for. Den 30. maj 1431 endte hun på bålet, modig og fattet, og med et ansigt, der lyste af hellig begejstring udåndede hun i flammerne. Således endte denne enestående kvindeskikkelse, der havde afgjort to store rigers skæbne, sit liv. Hendes liv og hendes gerninger må være uforståelige for enhver, der ikke anerkender åndernes indflydelse på menneskene og deres handlinger.

I 1456 blev Jeanne ved dom erklæret for ren og uskyldig i alle de anklager, der var rejst mod hende, og i 1894 kåredes hun til helgen. Der valfartes nu til hendes fødeby.

Cand.Mag. Sigurd Trier, 1904

XIII

Hvis I gerne vil have meddelelser fra gode ånder, må I forberede jer til denne gunstbevisning ved andagt, gode hensigter og et oprigtigt ønske om at arbejde for menneskets almindelige fremskridt, for husk vel på, at egoismen hæmmer ethvert fremskridt. Tænk på, at når Gud lader nogle af jer modtage meddelelser gennem visse af Hans børn, som ved deres opførsel har gjort sig fortjent til den lykke at forstå Hans uendelige godhed, så sker det, fordi Han på vor bøn og for jeres gode hensigters skyld, vil give jer midler til at vandre fremad på Hans veje. Derfor, medier, udnyt den evne, Gud i sin godhed skænker jer. Stol på Vor Herres mildhed og vis i gerning jeres kærlighed og bliv aldrig trætte af at øve både denne høje dyd og tolerance. Gid jeres handlinger altid må være i overensstemmelse med jeres samvittighed. Det er et sikkert middel til at hundredoble jeres lykke i dette flygtige liv og til at berede jer en tusinde gange større lykke i det tilkommende liv. Gid det medium, som ikke føler kraft til at fortsætte med

sit spiritistiske arbejde, vil afholde sig helt derfra, thi den, som ikke udnytter det lys, der skinner for ham, vil være mindre at undskylde end andre og komme til at sone sin blindhed.

*Pascal *)*

**) Blaise Pascal, født 1623 – død 1662. Berømt matematiker, fysiker og filosof. Hans »breve« mod Jesuitterne, hvori han afslører deres løse moral, er mesterstykker af prosastil og genoptrykkes stadig.*

Cand.Mag. Sigurd Trier, 1904.

XIV

Jeg vil i dag tale til jer om uselvskheden, der bør være en væsentlig egenskab hos medierne ligesom beskedenheden og hengivenheden. Gud har givet medierne deres evne, for at de skal hjælpe med til at udbrede sandheden, men ikke for at gøre den til en handelsvare. Her tænker jeg ikke kun på dem, der vil udnytte evnen som et hvilket som helst andet talent og optræde som medium på samme måde, som man optræder som danser og sanger. Jeg tænker også på dem, som vil anvende evnen til egen fordel. Stemmer det med fornuften at tro, at gode ånder eller endog overlegne ånder, som fordømmer al begærlighed, skulle være villige til at stille sig til skue og som statister stå til rådighed for en leverandør af åndelige åbenbaringer? Det ville være lige så irrationelt som at tro, at gode ånder ville begunstige hovmodige og ærgerrige planer. Gud tillader ånderne samkvem med menneskene for at trække dem op af den jordiske pøl, men ikke for at tjene som redskab for verdslige lidenskaber. Han kan derfor ikke med glæde se på dem, som ikke bruger den gave, Han har skænket dem, til dens

virkelige formål, og jeg forsikrer jer om, at de vil blive straffet endog her på jorden med de bitreste skuffelser.

Delphine de Girardin)*

**) Fransk digterinde og forfatterinde, født 1804 - død 1855. Blev i 1831 gift med den kendte politiker, forfatter og bladejer Emile de Girardin. Skrev digte, romaner og teaterstykker. Hun var selv medie.*

Cand.Mag. Sigurd Trier, 1904

XV

Det er naturligvis alle mediers kald at tjene spiritismens sag i forhold til deres evne, men der er kun få, som ikke lader sig lokke i forfængelighedens fælde. Det er en prøvesten, der sjældent undlader at virke. Af hundrede medier vil I derfor næppe finde ét, som, hvor ringe det end er, i den første tid af sit virke ikke tror sig kaldet til at opnå store resultater eller være forudbestemt til store opgaver. De, som bukker under for dette forfængelige håb - og deres tal er stort - bliver et uundgåeligt bytte for herskesyge ånder, som skynder sig at bringe dem under åget ved at smigre deres stolthed og udnytte deres svage sider. Jo højere medierne ønsker at stige, jo større bliver deres fald, hvis det endda ikke bliver ødelæggende for dem. De store opgaver bliver kun betroet de udvalgte mennesker, og Gud selv placerer dem, uden at de selv søger det, i de omgivelser og stillinger, hvor deres hjælp kan have størst virkning. Jeg kan ikke nok anbefale de uerfarne medier at nære mistanke til alt det, visse ånder fortæller dem om den vigtige rolle, som de er kaldet til at spille. Hvis de tager det alvorligt, vil de kun høste skuffelse i denne verden og streng tugtelse i den anden. Gid de ville lade sig overbevise om, at i den beskedne og dunkle sfære,

de er sat i, kan de gøre stor nytte ved at hjælpe til at omvende skeptikerne og trøste de sørgende. Hvis de har en anden og højere mission, vil de blive ledet af en usynlig hånd, som vil berede dem vejen fremad, så at sige mod deres egen vilje. Måtte de mindes det ord: »Den der ophøjer sig selv, skal fornedres, og den der fornedrer sig selv, skal ophøjes.«

Sandhedens Ånd

Om de spiritistiske foreninger

Note. De følgende meddelelser, hvoraf nogle er givet i det Parisiske Selskab for Spiritistiske Granskninger og andre er givet os af forskellige medier, indeholder almindelige råd vedrørende foreningerne, deres dannelse og de vanskeligheder, de møder.

XVI

Hvorfor indleder I ikke jeres seancer med en almindelig påkaldelse, en slags bøn, som stemmer sindet til andagt? Thi det må I vide: uden andagt vil I kun modtage letsindige meddelelser. De gode ånder kommer kun dér, hvor man påkalder dem ivrigt og oprigtigt. Det er det, man ikke rigtigt forstår. I skal derfor vise eksemplet, I, som hvis I vil, kunne blive en af den nye bygnings grundpiller. Vi ser med glæde på jeres arbejde og hjælper jer, men kun på den betingelse, at I på jeres side hjælper os og viser, at I er værdige til det hverv, som I er kaldet til at udføre. Slut jer derfor sammen, så vil I blive stærke, og de ufuldkomne ånder vil ikke kunne få magt over jer. Gud elsker de enfoldige i ånden, det vil ikke sige de dumme, men dem, som fornægter sig selv og uden hovmod kommer til ham. I kan blive et lysende

brændpunkt for menneskeheden. Forstå derfor at skille klinten fra hveden. Så kun god sæd og vogt jer for at så klinte, thi klinten vil hindre den gode sæd i at skyde frem, og I vil blive ansvarlige for alt det onde, den vil forvolde. Ligeledes skal I være ansvarlige for de forkerte lærdomme, I udbreder. Husk på, at verden engang kan vende sit blik mod jer, og sørg da for, at intet fordunkler glansen af de gode gerninger, som er udgået fra jer. Derfor råder vi jer til at bede Gud om hjælp.

Sankt Augustinus

Da Sankt Augustinus blev opfordret til at diktere en almindelig påkaldelsesformel, svarede han:

»I ved jo nok, at der ikke findes en bestemt formel: Gud er alt for stor til at lægge mere vægt på ordene end på tanken. Tro ikke, at det er nok blot at nævne nogle ord for at fjerne de ufuldkomne ånder. Vogt jer især for at komme med disse ked-sommelige formler, som man lirer af for at berolige sin samvittighed. Påkaldelsens kraft beror på følelsernes oprigtighed hos den, som fremsiger påkaldelsen, og især på forsamlingens enstemmige hensigt, thi de, som ikke deltager med hjertet, gavner hverken sig selv eller de andre. Forfat derfor selv en formel og lad mig se den, hvis I vil. Jeg skal da hjælpe jer.«

Note. Følgende formel for en almindelig påkaldelse er udarbejdet ved hjælp af ånden, som på flere punkter har fuldstændiggjort den: »Vi beder Gud, den almægtige sende os gode ånder for at hjælpe os og fjerne dem, som kan lede os på vildspor. Oplys, så vi kan skelne sandheden fra løgnen.

Fjern de bedrageriske ånder, som kan så splid blandt os og vække misundelse, hovmod og skinsyge. Hvis en hyklerisk ånd forsøger at

trænge sig herind, vil vi i Guds navn bede den om at trække sig tilbage.

I gode ånder, som leder vores arbejde, vis os den godhed at komme og undervise os og gøre os modtagelige for jeres råd. Lad enhver personlig følelse hos os vige for tanken om det almene vel.

Vi beder i særdeleshed . . . , vor særlige beskytter, at være hos os og bistå os i dag.»

XVII

Mine venner, lad mig give jer et råd, thi I vandrer på ukendt grund, og hvis I følger den vej, vi anviser jer, vil I aldrig fare vild. Der er sagt jer en stor sandhed, som vi vil minde jer om, nemlig at spiritismens mål er at hæve moralen, og at spiritismen bør holde sig inden for filosofiens grænser, hvis den ikke skal blive offer for almindelig nysgerrighed. Lad de naturvidenskabelige spørgsmål ligge. Det er ikke åndernes mission at løse videnskabelige spørgsmål og derved skåne jer for forskningens besvær, men at hjælpe jer med at forbedre jer, thi kun på den måde vil I virkelig kunne gøre fremskridt.

Ludvig den Hellige

XVIII

Man har gjort nar af de drejende borde, men man vil aldrig gøre nar af den filosofi, den visdom og kærlighed, som lyser i de højere ånders seriøse meddelelser. Fysiske manifestationer tjener kun som videnskabens forhal, hvor man kan aflægge sine fordomme lige som man afleverer sin frakke. Jeg opfordrer jer kraftigt til at gøre jeres møder til et seriøst samlingspunkt. Lad andre gøre fysiske forsøg, lad andre se og høre. Hos jer skal man forstå og elske. Hvad tror I, de overlegne ånder

tænker om jer, når I har fået et bord til at dreje rundt eller hæve sig? Det er for skoledrenge. Vil den lærde bruge sin tid på at gennemgå videnskabens abc? Først når man ser jer studere de seriøse meddelelser, vil man betragte jer som seriøse mennesker, som sandhedssøgere.

Ludvig den Hellige

Da Ludvig den Hellige blev spurgt, om han dermed misbilligede de fysiske manifestationer, svarede han:

»Jeg vil ikke misbillige de fysiske manifestationer, eftersom de er tilladt af Gud til et nyttigt formål. Når jeg siger, at de er forhallen til videnskaben, stiller jeg dem på deres rette plads og fastslår deres nytte. Jeg dadler kun dem, der gør dem til genstand for morskab og nyfigenhed uden at uddrage den lærdom, som følger i deres kølvand. De fysiske manifestationer er for den spiritistiske filosofi, hvad grammatikken er for litteraturen: den, som er kommet til et vist punkt i videnskaben, spilder ikke mere sin tid på at gennemgå de mest elementære spørgsmål.«

XIX

Mine venner og trofaste troende, jeg er altid glad for at kunne lede jer på vejen til det gode. Det er et herligt hverv, som Gud har givet mig, og som jeg er stolt af, fordi det at være nyttig altid er en belønning. Gid kærlighedens ånd må forene jer, både den kærlighed, der giver, og den der elsker. Udvis tålmodighed over for jeres kritikeres fornærmelser. Hold fast ved det gode, og vær frem for alt ydmyge, for det er alene ydmyghed der ophøjer jer og den eneste storhed, Gud anerkender. Kun da vil de gode ånder komme til jer, hvis det onde ikke

behersker jeres sjæl. Vær velsignede i skaberens navn, så vil I vokse i menneskenes øjne samtidig med at I vokser i Guds.

Ludvig den Hellige

XX

Enighed gør stærk. Vær derfor enige for at blive stærke. Spiritismen har spiret og slået dybe rødder, og den vil strække sine velgørende grene ud over jorden. I bør gøre jer usårlige for bagtalelsens forgiftede pile og for de uvidende, egoistiske og hykleriske ånders sorte skare. For at opnå det må indbyrdes overbærenhed og velvilje råde imellem jer. Jeres mangler skal gå ubemærkede hen, kun jeres gode egenskaber skal blive bemærket. Venskabet hellige flamme skal forene, oplyse og varme jeres hjerter. Så vil I modstå det ondes afmægtige angreb som den urokkelige klippe modstår de rasende bølger.

*Sankt Vincentius af Paul *)*

**) Katolsk helgen, født 1581 i Gascogne – død 1660. Var huskapellan hos Dronning Marguérite, senere sognepræst i Châtillon. Var af en sjælden ædel og ren karakter. Tog sig med stor opofrelse af galejslaverne og stiftede ordenerne »De barmhjertige søstre« og »Lazaristerne«. Blev 1737 kåret til Helgen.*

Cand.Mag. Sigurd Trier, 1904.

XXI

Mine venner, I vil danne en spiritistisk forening, og det billiger jeg, fordi medierne ikke bør stå alene og isolerede. Gud har ikke givet dem denne ophøjede evne for deres egen skyld, men for almenvellets skyld. Når medierne meddeler sig til andre, har

de rig lejlighed til at få oplysning om værdien af de meddelelser, de modtager, mens de, når de er alene, ofte er underlagt de be-
drageriske ånders herredømme, og disse er henrykte over ikke
at have nogen til at bedømme deres meddelelser. Hvis I ikke
beherskes af hovmod, vil I forstå det og få gavn deraf.

Men gør I jer rigtig klart, hvordan en spiritistisk forsam-
ling bør være? Nej, for i jeres iver tror I, det er bedst at samle
så mange mennesker som muligt for at overbevise dem. Tro
ikke det. Jo færre I er, des mere vil I opnå. Det er især gennem
jeres moralske magt, at I kan drage de vantro til jer, langt
mere end ved de fænomener, I fremkalder. Hvis I kun tiltræk-
ker folk ved fænomenerne, vil de komme af nysgerrighed for
at se jer, og I vil finde nysgerrige, som ikke vil tro jer, men le
ad jer. Men finder man blandt jer folk, der fortjener agtelse, vil
man måske ikke straks tro jer, men man vil agte jer, og agtelse
indgyder altid tillid. I er overbeviste om, at spiritismen vil
medføre en moralsk forbedring. Lad da jeres forening være
den første til at give eksempel på kristne dyder, thi i denne
egoistiske tid skal den sande kærlighed finde et tilflugtssted i
de spiritistiske selskaber*). Således, mine venner, skal en for-
ening af sande spiritister være. En anden gang skal jeg give
jer andre råd.

*Fénelon**)*

**) Vi kender en herre, som har fået en tillidspost i en stor forretning,
fordi han var oprigtig spiritist, og fordi man i hans tro så en garanti
for hans moralitet.*

***) François de Salignac de la Motte Fénelon, fransk, ærkebiskop
og forfatter, født 1651 på Slottet Fénelon, død 1715. Blev 23 år*

gammel præst og stod i spidsen for en forening af unge adelige damer, hvis formål var at omvende protestantiske piger. Ludvig XIV blev opmærksom på ham og gav ham det hverv at arbejde på huguenotternes omvendelse. Alle var enige om, at han var en menneskekærlig, ædelt tænkende og veltalende mand. Kongen betroede ham sin sønnesøns opdragelse, hvorved han fik lejlighed til at føre sine opdragelsesprincipper ud i livet. I 1693 blev han medlem af det franske Akademi, 1695 ærkebiskop i Cambrai. Af filosofisk religiøse grunde kom han i strid med sin lærer Bossuet, der foranledigede, at han blev forvist til sit stift, og hans berømte værk »Telemakus Eventur«, der er oversat til de fleste sprog, og som egentlig var bestemt til brug for hans fyrstelige elev, voldte ham ligeledes mange fortrædeligheder. Værket blev forbudt, fordi man i det så et spottebillede af Ludvig XIV's hof og regering. Efter Fénelons død er det udkommet i talrige udgaver. Fénelon hører til de ånder, som hyppigst har åbenbaret sig gennem medier til belæring af menneskene.

Cand.Mag. Sigurd Trier, 1904.

XXII

I har spurgt mig, om flere spiritistiske foreninger på samme sted ikke kan skabe rivalisering til skade for læren. Dertil vil jeg svare, at de, som er opfyldt af denne læres sande doktrin, ser brødre i alle spiritister og ikke rivaler. De, som ser skævt til andre foreninger, viser derved, at de har en skjult bagtanke af egeninteresse eller forfængelighed, og at de ikke ledes af kærlighed til sandheden. Jeg forsikrer jer, at hvis der findes sådanne folk blandt jer, vil de snart skabe forvirring og uenighed. Den sande spiritisme har til valgsprog: Velvilje og kærlighed. Den udelukker al anden kappestrid end den, der

går ud på at gøre alt det gode, man kan. Alle de foreninger, som vil skrive dette på deres fane, kan række hverandre hånden som gode naboer, der ikke behøver at være mindre gode venner, fordi de ikke bor i samme hus. De, som påstår at have de bedste ånder til at lede sig, bør bevise dette ved at lægge de bedste følelser for dagen. Lad der derfor være kamp imellem dem, men en kamp om sjælens storhed, selvfornægtelse, godhed og ydmyghed. Den, som vil kaste sten på en anden, beviser kun, at han er tilskyndet dertil af slette ånder. De følelser, to mennesker udviser over for hinanden, er en prøvesten, hvorpå man lærer deres hjælpende ånders natur at kende.

Fénelon

XXIII

Tavshed og andagt er væsentlige betingelser for at modtage seriøse meddelelser. Det er noget, I aldrig kan opnå hos dem, som kun er lokket til jeres sammenkomster af nysgerrighed. Lad derfor de nysgerrige gå andre steder hen og mere sig, for deres adspredthed vil skabe forvirring.

I bør ikke tillade nogen samtale, mens ånderne bliver påkaldt. I får undertiden, meddelelser, som kræver seriøse svar fra jeres side og ikke mindre seriøse svar fra de påkaldte ånder, som viser, tro mig vel, at de er misfornøjede med visse tilstedeværendes stadige hvisken. Det kommer der ikke noget godt eller alvorligt resultat ud af. Det skrivende medium bliver også distraheret deraf til stor skade for udførelsen af dets arbejde.

Ludvig den Hellige

XXIV

Jeg vil tale til jer om nødvendigheden af at indføre størst mulig orden under jeres seancer, for at undgå forvirring og uenighed i anskuelser, hvilket fremmer de underordnede ånders mulighed for at indtage de gode ånders plads, så de bliver de første til at besvare jeres spørgsmål. Hvordan kan man i øvrigt i en forsamling af deltagere med forskellige meninger, og som ikke kender hinanden, undgå uoverensstemmelse i tanker, manglende koncentration og, hvad der er endnu værre, tom og hånlige ligegyldighed? Jeg ville ønske, at der var et virksomt og sikkert middel mod dette. Måske består det i at samle de spredte fluida omkring medierne. Medierne alene, og frem for alt dem, som er afholdt af ånderne, kan fastholde de gode ånder i forsamlingen, men deres indflydelse er næppe stor nok til at tøjle den forvirring, de tåbelige ånder har frembragt. Det er udmærket at underkaste meddelelserne en indgående undersøgelse. Man kan ikke nok uddybe spørgsmålene, og især ikke nok uddybe svarene. Det er let at tage fejl, selv for ånder med de bedste hensigter. Skriftens langsommelighed, der er trættende for ånden, som vender sig bort fra et emne den anser for besvaret, så snart den har opfattet det i tanken; åndens utålmodighed og ligegyldighed over for visse gængse formaliteter blandt jer her på jorden; disse og mange andre grunde gør det til en pligt for jer kun at have begrænset tillid til meddelelserne. I bør altid underkaste meddelelserne en prøve, selv når de forekommer jer helt autentiske.

Georg (En familieånd)

XXV

I hvilken hensigt ønsker I meddelelser af ånderne? For at have nogle smukke skrifter, I kan vise jeres bekendte som eksempler

på vores evner? I opbevarer dem omhyggeligt i jeres bøger, men i jeres hjerter har de ingen plads. Tror I, at vi føler os bærede ved at stille op til jeres sammenkomster som til en konkurrence og kappes i veltalenhed, for at I skal kunne sige, at »seancen har været meget interessant?« Hvad mere vil I da, når I har fundet en meddelelse beundringsværdig? Tror I, vi kommer for at få jeres bifald? Tro ikke det. Vi bryder os hverken om at more jer på den ene eller på den anden måde. I drives endnu af nysgerrighed, og I søger forgæves at skjule den. Vores mål er at forbedre jer. Men når vi ser, at vore ord ikke bærer frugt, og at alt fra jeres side indskrænker sig til et tomt bifald, søger vi mere lærevillige sjæle andetsteds. Vi lader da pladsen stå åben for ånder, som ikke ønsker andet end at få lov til at tale, og dem er der ingen mangel på! I undrer jer over, at vi tillader dem at tage vore navne. Hvad kan det interessere jer, det gør jo hverken fra eller til for jer. Men I må vel vide, at vi ikke tillader dette over for dem, vi har virkelig interesse for, dvs. dem, vi ikke spilder vores tid på. De er vore yndlinge, og dem beskytter vi mod løgnen. I kan derfor kun give jer selv skylden, hvis I så ofte bliver ført bag lyset. Et alvorligt menneske er i vore øjne ikke den, som kan lade være med at le, men den, hvis hjerte bliver bevæget af vore ord, som overvejer dem og udnytter dem. (*Se afsnit 268, spørgsmål 19 og 20*).

*Massillon *)*

**) Jean Baptiste Massillon, fransk præst og berømt prædikant, født 1663 i Provence, død 1742. Blev katolsk seminarieførstander, valgtes af Ludvig XIV til hofprædikant i 1704. Blev 1717 biskop, 1719 medlem af det franske akademi. Hans prædikener regnes for de ypperste, der nogensinde er holdt.*

Cand.Mag. Sigurd Trier, 1904.

XXVI

Spiritismen burde være et skjold mod uenighedens og splidagtighedens ånd. Men denne ånd har til alle tider svunget sin fakkell over menneskeheden, fordi den er skinsyg på den lykke, freden og enigheden frembringer. Spiritister! Den vil derfor også kunne trænge ind ved jeres sammenkomster, og tvivl ikke på, at den vil søge at så splid dér, men den vil være afmægtig over for dem, som er opfyldt af den sande kærlighed. Vær da på jeres post og hold uophørlig vagt ved indgangen til jeres hjerte som til jeres forsamlinger, at ikke fjenden skal få lejlighed til at trænge ind.

Selvom jeres kræfter er afmægtige over for fjenden udenfor, vil det dog altid afhænge af jer selv at forbyde ham adgang til jeres indre. Hvis der opstår uenighed blandt jer, kan den kun være frembragt af ufuldkomne ånder. Gid da de spiritister, som i højeste grad føler for de pligter, som både dannelsen og den sande spiritisme pålægger dem, ville vise sig mest tålmodige, mest værdige og mest sømmelige. De gode ånder kan undertiden tillade disse kampe for at give både de gode og de dårlige følelser lejlighed til at ytre sig og for at kunne adskille klinten fra hveden, og de vil altid være på den side, hvor der er størst ydmyghed og sand kærlighed.

Sankt Vincentius af Paul

XXVII

Bortstød ubarmhertigt alle de ånder, der giver sig ud for at være de eneste rådgivere og prædiker, at I skal opdele jer og leve afsondrede. Det er næsten altid forfængelige og middelmådige ånder, som søger at få magten over de svage og lettroende mennesker ved at ødsle med overdrevne lovtaler over dem for

at forhekse dem og beherske dem. Det er ofte magtskygde ånder, som har været offentlige eller private despoter, mens de levede på jorden, og nu efter deres død igen vil have ofre at tyrannisere. I bør altid nære mistillid til de meddelelser, som har en gådefuld og besynderlig karakter eller foreskriver ceremonier og andre underlige handlinger. Der er da altid en legitim grund til mistanke.

På den anden side kan I være overbevist om, at når en sandhed skal åbenbares for menneskeheden, bliver den i samme øjeblik meddelt til alle seriøse kredse med seriøse medier, og bliver ikke kun forkyndt til nogle få med udelukkelse af alle andre*). Er mediet besat, kan det ikke være et fuldkomment medium, og det er tydeligt, at det er besat, når det ikke er i stand til at modtage meddelelser fra andre end en bestemt ånd, hvor højt denne end forsøger at stille sig selv. Som følge heraf er alle medier og alle kredse - som tror at have forrettigheder med hensyn til meddelelser, som de alene kan modtage, men som på den anden side er underkastet skikke, der grænser til overtro - utvivlsomt offer for en besættelse af de mest genkendelige, især når den herskende ånd praler med et navn, vi alle, såvel frie som inkarnerede ånder, bør hædre og agte og ikke lade komme frem i tide og i utide.

**) Man vil også have lagt mærke til, at de fleste større opfindelser og opdagelser forekommer samtidig på flere steder, idet de pågældende videnskabsmænd inspireres på samme tid med de samme tanker. »Tanken ligger i luften!« siger folk.*

Cand.Mag. Sigurd Trier, 1904.

Det er ganske let at skaffe meningsløshederne og fejltagelserne af vejen, hvis man underkaster alle åndernes udtalelser og

meddelelser fornuftens og logikkens prøve. Et medium kan være forhekset, en forening ført bag lyset, men de andre foreningers strenge kontrol, den erhvervede kundskab, den høje moralske myndighed hos foreningernes ledere, de meddelelser, der er modtaget af de ypperste medier og godkendt af vore bedste ånder som klare og ægte - alt dette vil hurtigt vise, hvad disse løgnagtige og snedige udtalelser af en flok bedrageriske eller ondskabsfulde ånder er værd.

Erast (elev af Paulus)

Note. Et særkende for disse ånder, som vil påtvinge sig og præke os deres besynderlige og systematiske indfald på, er deres påstand om, at selvom de er de eneste, der har den mening, har de ret over for hele verden. Deres taktik er at undgå al diskussion, og når de ser sig sejrrigt overvundet af logikkens uimodstæelige våben, vægrer de sig med overlegen foragt ved at svare og beder deres medier fjerne sig fra de foreninger, hvor deres meninger ikke bliver godtaget. Denne isolation er det mest skadelige for medierne, fordi de uden at møde nogen modstand underkaster sig disse besættelsesånder, der leder dem, som man leder en blind, og ofte fører dem ind på farlige veje.

XXVIII

Der findes ikke kun falske profeter blandt de inkarnerede ånder, men også, og i meget større antal, blandt de hovmodige ånder, som under et falsk skin af kærlighed og barmhjertighed sår splid og hæmmer menneskehedens frigørelse gennem de absurde udtalelser og udredninger, som de fremsætter ved hjælp af deres medier. For bedre at påvirke dem, de vil bedrage, og vinde indpas for deres teorier betænker disse ånder sig ikke på at smykke sig med navne, menneskene kun udtaler med

ærefrygt, så som højt agtede helgener, Jesus, Maria, ja selv Gud.

Det er disse ånder, som skaber uenighed mellem de forskellige spiritistiske kredse og opmuntrer dem til at opdele sig og se skævt til hinanden. Dette er dog nok til at afsløre dem, for ved at handle således viser de tydeligt, at de ikke er dem, de påstår at være. Blinde er derfor de mennesker, som lader sig fange i så åbenlys en fælde.

Men der er også andre måder, man kan kende dem på. Ånder af den rang, de tillægger sig selv, bør ikke alene være meget gode, men desuden klarttænkende og fornuftige. Nu vel! Lad åndernes åbenbaringer bestå fornuftens prøve og se så, hvad der bliver tilbage. Hver gang en ånd taler om utopiske og irrationelle ting, barnagtige og latterlige forholdsregler som lægemidler mod menneskehedens skavanker eller som hjælp til dens forvandling, og hver gang den opstiller en teori, der strider mod videnskabens almindelige begreber, lad os så være enige om, at det kun kan være en uvidende og løgnagtig ånd.

På den anden side kan I være overbevist om, at selvom sandheden ikke altid bliver værdsat af den enkelte, vil massernes sunde fornuft altid vide at værdsætte den. Dette er yderligere et kendetegn. Hvis to doktriner strider mod hinanden, vil I kunne vurdere deres virkelige værdi ved at undersøge, hvilken af dem der vinder mest genklang og sympati. Det vil i virkeligheden være ulogisk at antage, at den lære, som ser sine tilhængeres antal formindskes, er mere sand end den, der ser sine tilhængere forøges. Da Gud vil, at sandheden skal blive alle til del, har Han ikke spærret den inde i en snæver og begrænset kreds. Han lader den komme frem på forskellige steder, for at lyset overalt kan stå ved siden af mørket.

Erast

Note. Den bedste garanti for, at en doktrin er udtryk for sandheden, er, at den er forkyndt og åbenbaret af forskellige ånder ved hjælp af medier, der ikke kender hinanden og opholder sig på forskellige steder, og endvidere at den er bekræftet af fornuften og stadfæstet ved, at den har vundet det største antal tilhængere. Kun sandheden kan rodfæste en lære. En fejlagtig doktrin kan nok samle sig nogle tilhængere, men da den mangler de første livsbetingelser, har den kun et kortvarigt liv, og derfor behøver man ikke at frygte. Den går til grunde på grund af sine egne fejltagelser og må nødvendigvis falde for logikkens stærke våben.

ORDLISTE

Apportfænomener: Også kendt som transportfænomener, hvor ånderne kan bringe fysiske genstande ind i et rum eller fjerne en genstand fra rummet.

Bank, bankelyde - Et fysisk fænomen, hvor der høres bankelyde f.eks. på eller i bordet eller væggen.

Clairvoyant: (fra fransk *clair*, klar, og *voyance*, syn). Synsk. Evnen til at opfatte ting og begivenheder uafhængigt af tid og rum og af det normale sanseapparat.

Fluidum (flertalsform: fluida): Universelt fluidum er universel energi. Animalsk fluidum er den energi der vitaliserer de levende væsener i dyreriget. Kosmisk fluidum er kosmisk energi. Mediets eget fluidum: ektoplasma eller teleplasma - en æterisk substans, som strømmer ud fra mediets legeme i forbindelse med materialisationsfænomener, og som bruges til opbygning af de materialiserede skikkelser. Dette stof kan også bruges af ånderne til at helbrede syge mennesker.

Fornuftsvidenskab: Filosofi

Fysiske virkninger: Virkninger ved fysisk medieskab

Fænomen: Særsyn, vidunder åbenbaring, forekomst, fremtoning, en åndelig manifestation.

Klarsynet: Se Clairvoyant ovenfor

Intelligente virkninger: Virkninger ved mental medieskab

Magnetisør: (Fra fransk *magnétiseur*, afledt af *magnet*.) En person der angivelig kan hypnotisere folk eller helbrede sygdomme ved at stryge patienten med en magnet og derved påvirke en mystisk magnetisk kraft. I dag er det kendt, at alene strygninger med hænderne kan helbrede en person (kendt som "passes" eller "healing"). Det stammer fra den praksis kendt som mesmerisme, (efter den østrigske læge Franz (opr. Friedrich) Anton Mesmer (1734-1815). Allan Kardec var selv bekendt med mesmerismen.

Medieskab: Egenskaben at være medium. Mediets aktive udnyttelse af sin evne. Det er også kendt som "mediumistisk evne" eller "medial evne".

Medium: En person som virker som mellemlid - også kaldet "kanal" - mellem det fysiske plan og det åndelige plan. Det betyder, at de meddelelser der modtages igennem mediet, ikke stammer fra det selv, men fra en fremmed intelligens, enten en afdød eller levende person eller endda fra højere væsener.

Mediumistisk: Det der er skabt eller udført ved hjælp af et medium.

Mediumitet: samme betydning som Medieskab.

Perisprit: (fra græsk *peri*, omkring). Åndens halvmaterielle, strømmende og fluide hylster. Når ånden er inkarneret i et legeme, er perispriten det bånd som forbinder ånden med legemet. Når legemet dør, bryder ånden forbindelsen mellem perispriten og legemet og vender tilbage til den åndelige tilstand, stadig indhyllet i sin perisprit.

Pneumatofoni: (fra græsk *pneuma*, luft, ånd, og *phone*, lyd, stemme). Åndelyde. Når ånden taler uden hjælp af et mediums stemme, men alene med mediets fluidum. Fænomenet kendes også som "direkte stemme", hvor ånden høres igennem en trompet.

Pneumatografi: fra græsk *pneuma*, luft, ånd, og *grapho* jeg skriver). Når ånden skriver direkte på papir uden at benytte sig af mediets hånd, men alene med mediets fluidum.

Psykisk syn: Det er det udtryk Allan Kardec bruger i sin bog Genesis, kapitel 14, afsnit 22 for at forklare det vi kalder klarsyn. Herved forstås sjælens evne til at se uafhængig af tid og rum. Se også Åndernes Bog, afsnit 447.)

Psykofoni: (fra græsk *psuke*, sjæl, og *phone*, lyd). Når ånden benytter sig af mediets taleorgan for at tale. Et psykofonisk medium er særlig disponeret for at modtage talemædelelser.

Psykografi: (fra græsk *psuke*, sjæl, og *grapho* jeg skriver). Automatskrift. Når ånden benytter sig af mediets hånd for at skrive. Et psykografisk medium er særlig disponeret for at modtage meddelelser med automatskrift.

Reinkarnation: Åndens genfødsel i et legeme og tilbagevenden til det fysiske liv. Det er også en betegnelse for åndens mangfoldige liv.

Sematologi: (fra græsk *sema*, tegn, og *logia*, lære). Tegnsprog. Når ånden ved hjælp af et fysisk virkende medium manifesterer sig ved at bevæge genstande, f.eks. et bord. Ordet findes ikke på dansk, men findes på engelsk "Sematology".

Somnambulisme/Somnambule medier: Somnambulisme stammer fra "somnus", der betyder "søvn", og ordet er afledt af "ambulare", der betyder at "vandre". Somnambulisme er søvngængereri. Somnambulisme er også en betegnelse for en trancetilstand, hvori det er muligt at være i kontinuerlig kontakt med personens underbevidsthed. Det er en tilstand, hvor et medium viser egenskaber, der normalt er skjult. Men somnambulisme betragtes generelt som en søvnforstyrrelse, hvor et menneske i sovende tilstand udfører ting, som man normalt skal være vågen for at fuldføre.

Spiritisme: (fra latin *spiritus*, ånd). Læren om og troen på eksistensen af ånder og muligheden for at kommunikere med de afdødes ånder.

Typtologi: (fra græsk *tupto*, jeg slår, banker). Ånder der ved hjælp af et medium meddeler sig ved bankelyde, f.eks. alfabetisk typtologi.

Universelt element: Et primært eller oprindeligt stof.

Ånd: Ifølge spiritismen er ånderne skabelsens intelligente væsener, som udgør den usynlige verden i universet over for universets materielle verden. Ånderne er ikke en selvstændig skabelse men er sjælene af dem der har levet på jorden eller andre steder i universet, og som har forladt deres legemlige hylster.